

ھەرىمى كوردستان - عىراق
پەرلەمانى
كوردستان - عىراق

پروتوكولەكان

109

سالى / 2018 □ بەرگى سەدو نوۆ

چاپى يەكەم / سالى 2020

له بلاقراوهكانى پەرلەمانى كوردستان - عێراق

ناوى كتيب: پرۆتۆكۆلهكانى سالى (2018)ى پەرلەمانى
كوردستان - عێراق
بەرگى: 109
چاپى يەكەم: 2020
تيراژ: 250

پیداچوونهوهو نهخشهسازى: سنوبر صابر حسن

ئىنصات كردن: نهورۆز شيرزاد، دلير اكرم، شوان محمد، كۆفان خسرو، تارا رشاد، ريبين رشاد، ارام
كمال

ژمارهى سپاردنى به كتيبخانهى نيشتمانى هەریمی كوردستان:

پىرىست

پروتوكۇلى دانيشتىنى ژماره (1) نائاسايى خولى چوارەمى ھەلبژاردن □ پىنج شەممە 2014/7/3 ن 5

پروتوكۇلى دانيشتىنى ژماره (19) خولى چوارەمى ھەلبژاردن □ پىنج شەممە 2014/7/24 ن 11

پروتوكۇلى دانيشتىنى ژماره (2) ى نائاسايى خولى چوارەمى ھەلبژاردن □ دوو شەممە 2014/8/25

129ن`

پروتوكۇلى دانيشتىنى دەسپىكى خولى چوارەمى ھەلبژاردن □ چوار شەممە 2014/9/3 ن 191

پروتوكۇلى دانيشتىنى (2) خولى چوارەمى ھەلبژاردن □ سى شەممە 2014/9/23 ن 251

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۇتوكۆلى دانىشتى زمارە (5)ى

سى شەممە رېكەوتى 10 7 2018

خولى چوارەمى ھەلبىزاردىن

پروتۆكۆلى دانىشتىنى ژماره (5)

سى شەممە رېكەوتى 2018/7/10

كاتزىمىر (11) ى پېش نيوپرۆي رۆزى سى شەممە رېكەوتى 2018/7/10 پەرلەمانى كوردستان - عىراق بە سەرۆكايەتى بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى جىگىرى سەرۆكى پەرلەمانى كوردستان و، بەرپىز بېگەرد دلشاد تالەبانى سكرتېرى پەرلەمان، دانىشتىنى ژماره (5) ى خولى چوارەمى، سالى (2018) ى خوى بەست.

بەرنامەى كار:

بەپىيى حوكمەكانى برگە (1) ى ماددە (20) لە پەپرەوى ناوخوى ژماره (1) ى ھەموار كراوى سالى (1992) ى پەرلەمانى كوردستان عىراق، دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان برپارى دا دانىشتىنى ژماره (2) ى خولى گرېدانى دووھى سالى يەكەم لە خولى چوارەمى ھەلبژاردن لە كات (11) ى پېش نيوپرۆي رۆزى سى شەممە رېكەوتى 2018/7/10 دا بەم شىوھىيە بىت:

1- دەست لە كار كېشاندەوى ئەندامى پەرلەمان بەرپىز (رابوون توفيق معروف) لە ئەندامىيەتى پەرلەمان بە پىي خالى (1) برگەى (10) ى ماددەى (30) ى لە پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو، كە بە نووسراوى فەرمى پېشنيارى دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمانى كوردوھ.

2- خويندنەوى يەكەمى ئەم پرۆژە ياسايانەى خواروھ بە پىي ماددەى (71) لە پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى 1992 ى ھەموار كراو بكرىت.

1- پرۆژە ياساى ھەموار سىيەمى ياساى بەگرېدانى خانووبەرە ژماره (87) ى سالى (1979) ى ھەموار كراو لە ھەرىمى كوردستانى عىراق.

2- پرۆژە ياساى ھەلبەساردنى دامەزراوى سەرۆكايەتى ھەرىم.

3- گەتوگۆ كردنى پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان كە لەلايەن لىژنەى كاتى بۆ پىداچوونەوى پەپرەوى ناوخو ئامادە كراو بە پىي برپارى ژماره (26) ى سالى 2014 برگەى (8) لە ماددەى (56) ەمى ياساى ھەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو، پالېشت بە ماددەى (94) ى پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى 1992 ى ھەموار كراو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەناوى خوداى بەخشندەى مېھربان

دانىشتنەكەمان بە ناوى گەلى كوردستان دەست پى ئەكەين، خولى چوارەمى ھەلبژاردن، سالى دووھ، دانىشتىنى ژماره (5)، رۆزى دانىشتن (2018/7/10)، بەرنامەى كار، بەپىيى حوكمەكانى برگە (1) ماددەى

(20) له په پېرپه وی ناوځوی په لرلهمانی کوردستانی عیراق، ژماره (1) ی سالی (1992) ی هه موار کراو، دهسته ی سه روکایه تی په لرلهمان بریاریدا کاتی دانیشتنی ژماره (5) ی خولی به هاره له خولی هه لئبژاردنی چوارهمی په لرلهمان له کاتزمیر (11) ی پیش نیوه رووی روژی سی شه مه، ریکه وتی (2018/7/10) بیټ، بهرنامه ی کاری دانیشتنه کهش به م شیوه یه بیټ:

1/ دهست له کارکیشانه وهی ئەندامی په لرلهمان بهرپیز (رابوون توفیق معروف) له ئەندامیه تی په لرلهمان به پی خالی (1) برگهی (10) ی ماده ی (30) ی له په پېرپه وی ناوځوی په لرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی هه موار کراو، که به نووسراوی فه رمی پیشنیاری دهسته ی سه روکایه تی په لرلهمانی کردوه.

2/ خویندنه وهی یه که می ئەم پرۆزه یاسایانه ی خواره وه به پی ماده ی (71) له په پېرپه وی ناوځوی په لرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی هه موار کراو بکریټ.

1/ پرۆزه یاسای هه موار سییه می یاسای به کریدانی خانووبه ره ژماره (87) ی سالی (1979) ی هه موار کراو له هه ری می کوردستانی عیراق.

2/ پرۆزه یاسای هه لپه ساردنی دامه زراوه ی سه روکایه تی هه ری م.

3/ گفتوگو کردنی په پېرپه وی ناوځوی په لرلهمانی کوردستان که له لایه ن لیژنه ی کاتی بو پیداجوونه وهی په پېرپه وی ناوځو ئاماده کراوه به پی بریاری ژماره (26) ی سالی 2014 برگهی (8) له ماده ی (56) همی یاسای هه لئبژاردنی په لرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی هه موار کراو، پالپشت به ماده ی (94) ی په پېرپه وی ناوځوی په لرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی هه موار کراو.

بهرپیزان نیستا ده رفهت به بهرپیز سکرتری په لرلهمان بهرپیز بیگه رد تاله بانى ددهین بو ئەوهی ئاماده بووان ئەوهی به هو و بی هو و له گه ل پوخته ی دانیشتنی پیشتر پیشکهش به دانیشتنه که بکات، فه رموو.

بهرپیز بیگه رد دلشاد شکرالله / سکرتری په لرلهمان:

بهرپیز سه روکی په لرلهمان.

به ناوی خوی گه وره و میه ره بان.

پوخته ی دانیشتنی ژماره (4) ناسایی روژی دوو شه مه ریکه وتی (2018/7/9) به م شیوه یه ی خواره وه بوو:

1/ دهست پیکردنی دانیشتن له لایه ن بهرپیز جیگری سه روکی په لرلهمان.

2/ خویندنه وهی ناوی ئەندامانی ئاماده بوو و ئاماده نه بوو، هه روه ها خویندنه وهی پوخته ی دانیشتنی پیشوو له لایه ن سکرتری په لرلهمان.

3/ خويندنه وهى بىرۆكه يهك سه بارهت به كيشه ي به بازار كردنى به رهه مى جوتياران له لايه ن ئه ندامى
په رله مان به رپز مه لا غريب جيگرى سه رۆكى ليژنه ي كشتوكال.

4/ خويندنه وهى يه كه م بۆ دوو پرۆژه ياسا و پرۆژه برپاريك له لايه ن ليژنه ي ياساييه وه.

5/ گه توگو يه كى كراوه سه بارهت به هه لئى زار دهنه كانى هه ري مى كوردستان به ئاماده بوونى به رپزان ئه ندامانى
دهسته ي كۆمسيۆنى سه ربه خۆى هه لئى زاردن و راپرسى.

6/ دواخستنى دانىشتنى په رله مان.

ناوى ئه ندامانى په رله مان كه له دانىشتنى ژماره (4) ئاسايى به روارى (2018/7/9) مۆله ت پيدراون يان
به بى مۆله ت ئاماده نه بوون، ئه مانه ن:

دانىشتنى به يانى

سالار محمود مراد (مۆله ت)، سه ركه وت سه رحه د (مۆله ت)، سه عيد محمد سه عيد (مۆله ت)، عزت صابر
اسماعيل (مۆله ت)، ئيدريس على اسلام (مۆله ت)، انس محمد شريف (مۆله ت)، بشار مشير اسماعيل
(مۆله ت)، جمال عثمان كارسول (ئاماده نه بوو)، زياد حسين عبدالكريم (مۆله ت)، سراج احمد محمد
(ئاماده نه بوو)، عبدالله جاسم رجب (مۆله ت)، على على هالۆ (مۆله ت)، محمد سادق سه عيد (مۆله ت)، محمد
على ياسين (مۆله ت)، هيڤا حاجى ميرخان (مۆله ت) ايوب عبدالله رسول (مۆله ت)، ئيڤار ابراهيم حسين
(مۆله ت)، به هار محمود فتاح (مۆله ت)، رابوون توفيق معروف (ئاماده نه بوو)، عمر صالح عمر (مۆله ت)،
فايق مصطفى رسول (مۆله ت) ئارى محمد عبدالرحيم (ئاماده نه بوو)، عبدالله محمود محمد (مۆله ت).

ناوى ئه ندامانى په رله مان كه له دانىشتنى ژماره (4) ئاسايى له به روارى (2018/7/9) مۆله ت پيدراون
يان به بى مۆله ت ئاماده نه بوون بۆ دانىشتنى دواى نيوه رۆ ئه مانه ن:

زانا عبدالرحمن عبدالله (مۆله ت)، گۆران محمود اسماعيل (مۆله ت)، ابراهيم احمد سمو (مۆله ت)، شوان شيخ
احمد (مۆله ت)، فيروز طه (مۆله ت)، نايدن معروف (مۆله ت)، باپير كاملا سليمان (مۆله ت)، يعقوب گورگيس
(مۆله ت).

ئه و به رپزانه ي كه بۆ دانىشتنى ئه مرۆ داواى مۆله تيان كردووه:

(انس محمد شريف، على على هالۆ، محمد صادق سه عيد، ئيڤار ابراهيم، ادريس على اسلام، زياد حسين، بشار
مشير، هيڤا حاجى ميرخان، د.محمد على، باپير كاملا، سه ركه وت سه رحه د، فايق مصطفى، ئوميد حمه على،
د.عزت صابر، سه عيد مصيفى، رۆزا محمود، عمر صالح، يعقوب گورگيس).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بىگەرد تالەبىنى سىرتتىرى پەرلەمان، بەرپىزان دەست بە ماددەكانى بەرنامەى كار دەكەين و لە خالى يەكەم دەست پى دەكەين، ئەویش دەست لە كار كىشانەوہى ئەندامى پەرلەمان بەرپىز (رابوون توفىق معروف) لە ئەندامىيەتى پەرلەمان بە پىپى خالى (1) بېرگەى (ب) ماددەى (30) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1)ى سالى (1992) ى ھەموار كراو كە بە نووسراوى ھەرمى پىشكەشى دەستەى سەرۋىكايەتى پەرلەمانى كوردو، دەقى نامەكە ۋ بەرپىز سەرۋىكايەتى پەرلەمانى كوردستان ئىوہ ئاگادارن من چەند مانگىك پىش ئىستا داواكارى وازھىنانم لە پەرلەمانى كوردستان خستوتە بەردەستى ئىوہ، لە نامەيەك دا بۇ سەرۋىكايەتى پەرلەمان و ھۆكارەكانى وازھىنانم باس كوردو، ئىستا جارىكى تر داواكارى وازھىنانەكەم لە پەرلەمانى كوردستان پەسەند بكنە و رىكارەكانى وازھىنانم لە پەرلەمانى كوردستان دەست پى بكنە، لەگەل رىزدا، (رابوون توفىق معروف) (9حزيران/2018) پىش ئەوہى ئەم دەست لە كار كىشانەوہىيە بخرەمە دەنگدان، خالىكى نىزامى كاك د.شېركۆ حمە امين ھەرموو.

بەرپىز د.شېركۆ حمە امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە چەندىن جار لە ماوہى رابردوو داوامان كوردو بە پىپى پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان حكومت نامادە بى لە پەرلەمان لەسەر ژيانى خەلك، مووچە، ئەوہى كە پەيوەندارە بە ئىستاوہ، پەيوەندارە بە مەسەلەى پاشەكەوتى نا ياسايىيەوہ، ھىچ يەككە لەمانە ناخرىتە بەرنامەى كاروہ، نىزامىيە، لەبەرتەوہى لەم پەيرەوہ داوامان كوردو، لەراستى دا دە ئەندامى پەرلەمان بوى ھەيە بە پىپى ئەم پەيرەوہ داوا بكات، ئىستا بابەتى خەلك بابەتتىكە سەكۆى جەماوەر بۇ خۇشتانى ناردو، كە داوا دەكات كۆمەللىك بابەت كە پەيوەندارە بە ژيانى ئاسايى خەلكەوہ بخرىتە بەرنامەى كاروہ، ناكرىت ئەم پەرلەمانە ئەوہندە لاواز و بى دەسەلات بى لەبەرامبەر دەسەلاتى جى بەجى كردن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بى ئىجازە كەس ناتوانى قسە بكات، ئەو خالە نىزامىيە كاك د.شېركۆ حمە امين، خالى نىزامى نەبوو، بژىوى خەلك خەمى ھەموو پەرلەمانتارانە، لەوبارەوہ وازھىنانم باشتر وايە كە پەرلەمانتاران واز لە زمانى موزايەدە بىنن، واز بىنن، ئەوہ رەئى خوتە و رەئى خوتە بۇ خوتە ھەلگەر، ئەگەر بەردەوام بى ئىجرائات وەردەگرم، ئەوہ دەزانى چۆنە، ئەوہ شكاندىنى شكۆى پەرلەمانە، شكاندىنى بى رىزىيە، پەرلەمانى كوردستان بە پىپى توانا چاودىرى دەكات، بە پىپى كەشووہەواى سىياسى، ئەوہى لە سىياسەت دەزانن، دەزانن چاودىرى رىكارى خوى ھەيە، چاودىرى ھەر قسە نيە، ھەر مىدىيا نيە، ھەر سۆشىيال مىدىيا نيە، چاودىرى كردن يەك لە ئەركە گرنەگەكانى پەرلەمانى كوردستانە، ئەوہى بايەخى بزائىت دەزانى چۆن چاودىرى دەكات،

چاودپیری ئهوهیه دهزانی چۆن داتا وهریگری، چاودپیری ئهوهیه که هه ماههنگ بی له گهل حکومت، خائیکی نیزازی ههیه کاک علی فهرموو.

به پریز علی حمه صالح:

به پریز سهروگی په رله مان.

به پیی ئه م په پیرهوی ناوخوایهی که له بهردهستی ئیمه دایه له ماددهی (25) فهقههروی (6) ئه گهر ئاماده نه بوونی ئه ندام زیاتر له مانگیك به بی مؤلتهت سهروگی په رله مان به ردهوام بیته ئهوا هیج موچه و دهرماله کانی له ماوهی ئاماده نه بووندا وهرناگری، کاتیک که په رله مان تاریک (8) مانگ دهست له کارکیشانه وهی یان (4) مانگ دهست له کارکیشانه وهی ته فدییم کردوو، سی دانیشتی زیاتر ئاماده نه بووه، ئیوه لادانی په پیرهویتان کردوو که موچهی بو سهرف دهکهی و دهرمالهی بو سهرف دهکهی وه که په رله مان تار دهمینیتته وه تا دهست له کاربکیشیتته وه، ئه مه کاتیکی ته واو په پیره وییه، دوو/به پریز سهروگی په رله مان، به دهر له هه موو ته عه سوپیک به شیوهیه کی مهننتقی و عهقلانی، ناکریت ئیمه ی ئه ندامی په رله مان شهو و رۆژ به دوای رهقه می نهوت دا راکهین، پرسیاره کانمان ئاراستهی لایه نی مه عنی بکهین و جوابمان نه دریتته وه، به پریزان له (11/6) ئه وه داوامان کردوو، ئه وه خهریکه موچه ی تر ناتوانری مانگیکی تر بدریتته وه، گریمان عیراق (317) ملیاره که ی نه نارد، ئه زانی ئیستا نهوت (78)، (32) دهگه ریته وه، که (375) ملیاری مانگانه یه، ئه ی ئه گهر ههر نه ییدن و په رله مانه که ته واو بی و جوابیشمان نه ده نه وه، بو کوئ و چۆن، په رله مان تاریش رهنگه انفعال بکات، خه میه تی زهختی له سه ره و فشاری له سه ره، عه فو سهروگی په رله مان، خائی سییه می په پیره ویم سهروگی په رله مان د یوسف به پیی په پیره وی ناوخوا داوای دهست له کارکیشانه وهی کردوو، نایخه نه به رنامه ی کار، کاک رابوون خراوته به رنامه ی کاره وه، ئه مه جیاوازیه که و سوپاس.

به پریز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سهروگی په رله مان:

سوپاس، ئه وهی من ناگادارم به پریز رابوون معروف خوئی داوای کردوو، له به رئه وه دانراوه له به رنامه ی کاردا، ئه وهی کاک د یوسف حاله تیکی ئیستسانیه، ریژمان بو به پریزان هه یه، ده بی به په پیره و ئیش بکه ی، ده بی له نایینده یه کی نزیك دا ده یخه یه نه به رنامه ی کار، دواخسته که له بهر ئه وه هیه بوو که له په پیره و دا هاتوو، که ده بی دواتر هه لئباردنی سهروگی په رله مان بکریت، که ئه وه ش پیویستی به دروست کردنی ته وافوقیکی سیاسیه رهنگه ئاسان نه بیته، هوکاره گان شاراهه نین و ئه وهی تر که ئه وهی جه نابت باست کرد، مه سه له ی نهوت و ئه وانه له چه نندین دانیشتن ئه وه تان باس کردوو، ئه وه مه سه له یه کی ئه وه نییه بلئی زیانی خه لک و نهوت و ئه وانه، ئیوه ئه ندام په رله مانن، هه ماهه نگی دروست بکهن له گهل داموده زگای تری حکومتی ههریم، بو ئه وهی له کاتیکی نزیك دا بانگی ئه نجومه نی وه زیران بکهین بو په رله ماننی کوردستان

و دانیشتنیکی بەرھەمدار ئەنجام بەدەین، بەرپۆزان ئەووی یوسف محمد لە ئاییندەپەکی نزیك دا دەپخەپنە بەرنامەى کار، مافی خۆپەتی، بەلام ئەو بەستراپوو بەووی گە پەرلەمان لەم ماوەیە سەرقالی ئەو بەو پڕۆژەى چاکسازی ئەووی گە پڕۆژەپەکی گرنگە و خەلکی کوردستان بەدواداچوونی بۆ دەکرد، لە کاتیکی وا دا پەرلەمان پەك بکەویت و نەتوانی تەوافوقی سیاسی دروست بکەى، ئەوئەش بوو گرافتیکی تر لەبەدەم پەرلەمانی کوردستان، دوو خالی تری نیزامی وەردەگرم و ئومیدەوارم زۆر درپژ نەبن و پرسی تر نەورۆژینن، بەرپۆز خەلف فەرموو.

بەرپۆز خەلف احمد:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەکرئ جیاوازی هەبى لە نیوان پەرلەمانتاریک و پەرلەمانتاریکی تر، لە فراکسیۆنى بۆ فراکسیۆنى تر، نەوعیەتی چاودپیری کردنی پەرلەمان، من هەم وەك خۆم وەكو پەرلەمانتار و وەكو فراکسیۆنەكەشم چیمان پى كرابى لە چاودپیری کردن لە ئیش و کارەکانی خۆمان گە واجبیبکی خۆمان بوو، گەم تەرخەم نەبووین و کردوویمان، شەو و رۆژمان خستۆتە سەر یەك بە پى داتا و بە ژمارە نەتیجەکانی زۆرپەى هەرە زۆری ئیشەکانیشمان دیارە، بۆپە ناکرئ پەرلەمانتاریکی بەرپۆز لەناو پەرلەمانەو پڕۆسەى چاودپیری کردنی پەرلەمان گە لە ماوەى چوار سالی رابردوویمان گە چوار سال زیاترە زۆر بە باشی بەرپۆدەمان بردوو، لە سەرەتاوہ ئیمە شانازیمان بەو کرد گە ئەو پەرلەمانە ئەگتيف ترين پەرلەمان بوو لەرووی چاودپیری کردنەو، ئیستا ئەم بابەتە نادیدە بگيرئ، ناکرئ دیوہ رەشەکانی ژيانی خەلکی کوردستان ببینی، ئەگەر بە پى قسەى هەندئ پەرلەمانتار بواپە ئیستا ئەم ولاتە تەواو ویران ببوو، نوقمى زەوى ببوو، وا نیپە و وا دەرئەچوو، ناکرئ لەسەر ئەم نەتە بەردەوام بین، بۆپە داوا دەکەم بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان، هەر قسەپەك تۆمەتە و هەولئ پەرلەمانتار نادیدە دەگيرئ لە پڕۆتۆکۆلئ پەرلەمان بسپرتەو، تکاپە ئیمە شانازی بەو پەرلەمانەو دەکەین گە لەو پەرلەمانە کردوویمان لە ئیش و لە کارولە چالاکى بە پى راپۆرتەکانی پەرلەمان و بە پى داتا و ژمارەکان و بە پى ئەرکەکان، ئەوئەرشيفە و ماوەتەوہ من شانازی پىوہ دەکەم، رازی نابم هیچ پەرلەمانتاریک سووکاپەتی بەو میژووہى ئیمە بکات.

بەرپۆز جعفر ابراهيم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، یەك خالی تری نیزامی وەردەگرم، كاك عمر فەرموو.

بەرپۆز عمر عینایەت حمە سعید:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

بەرگەى (7) لە ماددەى (25) ئەمە دەفەکەپەتی، لە حالەتی نامادەنەبوونی ئەندام لە گۆبونەوہکانی پەرلەمان یان لیژنەکانی بە بى پاساوی رەواى بۆ سى جاری جیا لە ماوەى خولی گریدراو ئەوا سەرۆک بۆی

ههیه، ئەو ئەندامە لیستەکەى لەم بارەیهوه ئاگادار بکاتەوه، مافی ئەندامیەتی نامینى هەر بە پىی ئەم یەپرهوه، بەلام چەند ئەندام پەرلەمانىک لەناو ئەم پەرلەمانى کوردستانە ههیه، ئەم ئیجرائاتەى لەگەڵ نەگراوه، ئیমে داوا دەکەین بۆ لەگەڵی نەگراوه؟ بمبوره توخوا سەربارى ئەوهش من پشتگیری قسەکانى د.شیرکۆ دەکەم هەرچەند تۆزى عەسەبى بوو د.شیرکۆ، بەلام ئیوه هەست ناکەن پەرلەمانى کوردستان نەک لەلایەن ئەنجومەنى وەزیرانەوه، لەلایەن وەزارەتى داراییەوه بودجەکەى تەحەگومى پىوه دەگرى، لەلایەن وەزارەتى داراییەوه راگیراوه، وەک پىویست بودجە نادریت بەم پەرلەمانە.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکى / جیگرى سەرۆکى پەرلەمان:

سوپاس، هەندىک پرس هەنە لەروانگەى کەسى تەماشایان دەکرىت، ئەمە وەزارەتى دارایی هەژموونى خۆى فەرز نەکردوووە لەسەر پەرلەمانى کوردستان، حالەتیک دروست بوو، ئەوه هەماهەنگیەکى باش ههیه لە نیوان پەرلەمانى کوردستان و وەزارەتى دارایی کە ئەمە دەتوانى لە دیوانى پەرلەمانى کوردستان بپرسن، کە بودجەى پەرلەمانى کوردستان و دارایی پەرلەمانى کوردستان بە تەواوى سەربەخۆیە هیچ پەيوەستىەک و پەيوەندىەکى بە وەزارەتى داراییەوه وەنیه، بەلام سیولەى نەقدى بابەتیکە و ئەوه گرفتیکە پرسیکە لە هەریمى کوردستان، ئەوهى پەپرهوى ناوخۆ بەرپزان با بۆ زیاتر تەنکید کردن، سەرۆکایەتى پەرلەمان موراعاتى زۆربەى ئەندامانى پەرلەمانى کردوو، هەبوو لە لیژنەکاندا نامادە نەبوو، چەندین کۆبوونەوهى لیژنە گراوه نامادە نەبوو، ئەندامى پەرلەمان هەبوو لە مانگ زیاتر حازر نەبوو، موراعات گراون، ئەوه حالەتیکە بەدەر لە پەپرهوه، حالەتیکى تری کۆمەلایەتى، بەهەر شیوازیک تەقیمی بکەن، ئیমে ئەوهى کردوو مانە، ئەوهى کاک رابوون بەراستى حالەتیکى ئیستسانى بوو، کاک رابوون کە لیره بوو حالەتیک دروست بوو نەدەتوانرا بە ئاسانى ئەو بابەتە بخهیه بەر دەست لەکارکێشانهوهکەى بخهینه بەرنامەى کار، بۆ ئەوهى لیکدانەوهى تری بۆ نەکرىت، یەعنى خۆى حالەتیک بوو نەخوارا و بوو و روویدا و کۆتایى پى هاتوو، بەرپزان ئەوهى من باسم کرد دەست لەکارکێشانهوهى بەرپز رابوون معروف دەخهینه دەنگدان، لەماوهیهکى نزیک دا دەست لەکارکێشانهوهى بەرپز یوسف محمد دەخهینه دەنگدان و دەپهینه بەرنامەى کار، یەکەم/ دەست لەکارکێشانهوهى بەرپز رابوون معروف لە ئەندامیەتى پەرلەمانى کوردستان دەخهینه دەنگدان، کى لەگەڵ دایه؟ (55) کەس لەگەڵ دایه، کى دزه؟ کەس نییه، دەست لەکارکێشانهوهکەى پەسەند گرا، دووهم/ خویندنەوهى یەکەمى ئەم پرۆژه یاسایانەى خواروه بە پى ماددهى 71 لە پەپرهوى ناوخۆى پەلەمانى کوردستان، ژماره (1) ی سالى (1992) ی هەموار گراو، خویندنەوهى یەکەم بکرىت، داوا لە بەرپزان لیژنەى یاسایى دەکەین، کە فەرموون بینه سەکۆى تايبەت بە لیژنەکان، د.قالا فەرموو.

بەرپىز د.فالا فرید ابراهيم؛
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پرۇژە ياساى يەكەم، پرۇژە ياساى ھەلپەساردنى دامەزراۋى سەرۆكايەتى ھەرىمە كە لە (5) ماددە و ھۆيەكانى دەرچوۋاندن پىكھاتووۋە لەلايەن ئەم ئەندام پەرلەمانە بەرپىزانە واژوو كراۋە كە ناۋەكانيان دەخوينىنەۋە، (1/برزۆ مجيد، 2/محمود حاجى عمر، 3/حسن صالح، 4/عادل عزيز، 5/زولفا محمود، 6/على حمە صالح، 7/د.جوان اسماعيل، 8/بيستون فايق، 9/ايوب عبدالله، 10/پەرى صالح، 11/رۇزا محمود، 12/ئىقار ابراهيم، 13/منيرە عوسمان، 14/د.بەھار محمود، 15/قارەمان قادر، 16/عبدالرحمن على، 17/انور قادر، 18/ابوبكر عبدالله، 19/بەھار عبدالرحمن، 20/ئومىد حمە على، 21/فايىق مصطفى) داۋا لە بەرپىزتان دەكەم كە ئاراستەى ليژنەى پەيوەندارى بىكەن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى /جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەم پرۇژە ياسايە ئاراستەى ليژنەى ياسايى دەكەين، لە بەرئەۋەى پەيوەستە بە ئامادەكارى كۆمىسيۇن بۇ ھەلپەساردنى سەرۆكايەتى ھەرىم، لە بەرئەۋە سىفەتى ئىستىجالى پى دەدەين، تەلار خان فەرموو.

بەرپىز تەلار لطيف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پرۇژەى دوۋەم/ پرۇژە ياساى ھەموارى سىيەمى پىادەگردنى ياساى بەكردانى خانووبەر ژمارە (87) سالى (1979) ى ھەموار كراۋ، كە لە (12) ماددە و ھۆيەكانى دەرچوۋاندن پىكھاتووۋە، لەلايەن ژمارەيەك پەرلەمانتاران پىشكەش كراۋە (عمر عىنايەت، شىركۆ حمە امين، برزۆ مجيد، عادل عزيز، بەھزاد دەرويش، شىركۆ جودت، ابوبكر عمر، عبدالرحمن على، غريب مصغفى، بەھار عبدالرحمن، پەرى صالح، زولفا محمود، جوان اسماعيل، حاجى كاروان، بيستون فايق)، داۋا لە سەرۆكايەتى پەرلەمان دەكەم، ئاراستەى ليژنە پەيوەندارەكانى بىكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى /جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەم پرۇژە ياسايە ئاراستەى ليژنە پەيوەندارەكان دەكەين، ليژنەى ياسايى و ليژنەى شارەوانىيەكان و گشت ئەندامانى پەرلەمان، سوپاس بۇ بەرپىزان، تەلار خان فەرموو.

بەرپىز تەلار لطيف:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەبەر گرنكى ياساى بەكرىدان و لەبەرئەۋەدى كۆمەئىك كىشەى زۆر زۆر دروست بوۋە بە تايىبەتى بۇ بازار و بۇ كرىچىەكان، داواكارم ئەم پرۆژەيە كە سيفەى ئىستىعجالى پى بىدرىت بۇ ئەۋەدى بە زووترىن كات كار لەسەر پرۆژەكەى ئەمرۆ و دوىنى بىكەين كە خوئىندەۋەدى يەكەمىان بۇ كراۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو ھۆيانەى كە سيفەتى ئىستىعجالى پى بىدرىت ئەۋانە بە پەسەند دەزانىن، بۇيە سيفەتى ئىستىعجالى دەدەينە ئەو پرۆژەيە داۋاش دەكەين بۇ ھەردوو پرۆژە راپۇرتەكان ئامادە بىكرىن بۇ ئەۋەدى بەزووترىن كات بىخەينە بەرنامەى كار، د.رېۋاز فەرموو.

بەرپىز د.رېۋاز ھانق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە گوپرەى ماددەى (73) لە پەپەرەى ناوخۇ پىدانى سيفەى ئىستىعجال لەھەر بابەتلىك جگە لە بودجەكە خۇى لە ئەسلدا سيفەى موستەعجەلى ھەيە دەبى پەرلەمان بىكات، فەرموون ئەگەر سەپىرى ماددەى (73) ى پەپەرە بىكەن، دەبى بىخەنە دەنگدان، سيفەى ئىستىعجال دەبى بىخرىتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى /جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ھەردووكان دەخەينە دەنگدان، سيفەتى ئىستىعجال دەدەينە پرۆژە ياساى ھەئپەساردنى دامەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىم سيفەتى ئىستىعجال بۇ ئەۋەدى بەدەينە ئەم پرۆژەيە دەخەينە دەنگدان، سيفەتى ئىستىعجال دەدەينە پرۆژەى يەكەم، كى لەگەئە؟ (41) كەس بە پەسەندى دەزانن، كى دژە؟ (12) كەس دژن، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، دوۋەم/ پرۆژە ياساى ھەموارى سىيەمى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ئەۋەدى ئامازە پىكرا، ئەۋەش داواكارا كە سيفەتى ئىستىعجالى پى بىدرىت، دەيخەينە دەنگدان، كى لەگەل دايە؟ كى دژە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، سوپاس بۇ بەرپىزان سەرۋىكى و ئەندامانى لىژنەى ياساى، سوپاس بۇ ئىۋەى بەرپىز، سوپاس بۇ بەرپىز د.رېۋاز بۇ بەبىرھىنانەۋەكەيان، بەرپىزان بىرگەى (3) لە بەرنامەى كار، گىفتوگۇ كىردنى پەپەرەى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان كە لەلايەن لىژنەى كاتى بۇ پىداچوونەۋەى پەپەرەى ناوخۇ ئامادەكراۋە بە پىپى بىپارى ژمارە (26) ى سالى (2014) بىرگەى (8) ماددەى (56) ياساى ھەئبىزاردنى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەمواركراۋ، پالپىشت بە ماددەى (94) ى پەپەرەى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراۋ، داۋا لە بەرپىزان دەكەين لە لىژنەى كاتى فەرموون بۇ سەكۆى تايىبەت بە لىژنەكان، داۋا لە بەرپىز

سەرۆكى لىژنەى كاتى دەكەين ئەو ماددانەى موناقلەشەى لەسەر تەواو بوو كۆتايى پېھاتوو دەخەينە دەنگدان، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە بەشى حەوتەم لە بەشى چاودىرى لەلايەن ئەندامانى بەرپىزى پەرلەمان گەفتوگۆى لەسەر كرابوو وەكو ئەو سىستەمەى كە پەسەندمان كەردبوو لە پەرلەمان ئىستا ماددە بە ماددەى دەخوئىنەنەو ئەوەى سى را زياتر پىشتىگىرى كەردوو دەخەينە دەنگدان ئەوەى تر تەنيا سىاغىيە، ئەو سىاغانەى كە كەردوو مانە تەنيا دەخوئىنەنەو دەخەينە دەنگدان، بەشى حەوتەم چاودىرى كەردن يەكەم پىرسىار دەكاتە ماددەى (59) وە لە رەشوو سەكەى بەردەستان ماددەى (64) تەنيا سىاغىيە بەم شىوہىيە سىاغە كراو تەو.

ماددەى (59):

ئەندام بۆى ھەيە پىرسىارى نووسراو يان زارەكى لە رىڭگى سەرۆكايەتى بۆ سەرۆك وەزىران يان ئەندامانى ئەنجومەنى وەزىران بنرپىت بۆ روون كەردنەوەى بابەتەى كە دەكەوئىتە چوارچىوہى پىسپورىيەكەيان يان بابەتەى كە ئەندام زانىارى لە بارەوہىيە نىيە يان دەيەوئىت بەدواداچوونى لە بارەوہ بكات، يان دەيەوئىت راي حكو مەت لە بارەى بابەتەكەوہ بزانييت، ئەمە تەنيا سىاغە كراو تەو داوا لە بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان دەكەين بەم شىوہىيەى خوئىندمەوہ بىخاتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەو ماددەيە ماددەى (59) بەو شىوہىيەى خوئىنرايەوہ دەخەينە دەنگدان كى لە گەن داىە؟ (60) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەوہى دژە؟ كەس نىيە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (60) تەنيا سىاغىيە ئىزافە كەردنى يەك دەستەواژەيە دەخوئىنەنەو، داوا لە جەنابتان دەكەم بىخەيە دەنگدان، ماددەى (60) كە دەكاتە (65)ى پرۆژەى بەردەستان، مەرجەكانى پىرسىارى نووسراو.

ماددەى (60)

1- دەبىت پىرسىارى لە لاىەن يەك ئەندام يان زياتر پىشكەش كرابىت و بەروار و واژوى لەسەر بىت لە رىڭگى سەرۆك ئاراستە كرابىت.

2- دەبىت پىرسىار روون و پوخت بىت و مەبەستەكەى دىيارىكراو بىت، توانج و راي تىدا نەبىت لەكەدارى كەسيەتەكان و دەستە و دامەزراوەكانى ھەرىم نەكات.

3- نابیت بابەتی پرسیارەکه لەبەردەم دادگا بیټ.

4- دەبیټ پرسیارەکه لە تاییبەتمەندی ئەو وەزارەتە بیټ که پرسیارەکهی ئاراستە کراوە.

5- نابیت پرسیارەکه پێچەوانەیی دەستوور و یاسا و بەرژەوهەندی گشتی بیټ و ناشیټ پێشتر وەلام درابیتەو.

6- ئەو بابەتەیی ئاراستەیی لیژنەیی پەيوەندیدارەکانی پەرلەمان کراون پرسیاریان لە بارەو ناکریت تا لیژنە راپۆرتی خۆی پێشکەش دەکات، ئەو دەستەواژە ئیزافەکراوە (بە مەرجیک لە ماوەی که لە پازدە رۆژ تیپەر نەکات راپۆرتەکه نامادە بکات).

7- ئەو پرسیارانەیی دەنێدرین بۆ سەرۆکی حکومەت و جیگرەکهی دەبیټ پەيوەست بن بە کارنامە و سیاسەتی گشتی حکومەت و ئەو دەستەواژەش ئیزافەکرا، (جییه جیکردنی یاسا بەرکارەکان)، داوا لە بەریزتان دەکەین بیخەنە دەنگدان.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو ماددەیی پێشتر موناخەشە کرابوو بەو شیوازەیی خوینرایەو دەخەینە دەنگدان؟ ماددەیی (60) که دەکاتە ماددەیی (65)ی ئەووەی که لەبەر دەستی ئیووەی بەریز دایە کۆ لە گەل دایە؟ (63) کهس لەگەلیدان، ئەووەی دژە؟ کهس نییە، بە کۆی دەنگ پەسەند کرا، ماددەیی (61) فەرموو.

بەرپز فرست صۆفی علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەیی (61) تەنیا سیاغەییە بەو شیووەی دەخوینمەو داوا لە بەریزتان دەکەم بیخەنە دەنگدان.

ماددەیی (61)

1- دەستەیی سەرۆکایەتی بۆی هەییە ئەو پرسیارانە رەت بکەنەو که هەر مەرجیک لەو مەرجانەیان تییدا نەبیټ که لە ماددەیی (65) ئەو پەیرەو ناماژەیان پیکدراو.

2- ئەووەی ئەندامەیی که پرسیارەکهی رەت کراو تەو ئەگەر بە بریاری سەرۆکایەتی رازی نەبوو بۆی هەییە داوا بکات بابەتەکه بخریتە بەردەم دەستەیی گشتی.

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان پێشوخەتە ئەو دەخەینە دەنگدان ئایا لەگەل ئەووەی ماددەیی (67) و (68) پرۆژەکه که دەکاتە ماددەیی (62) ، (63) لەگەل ماددەیی (61) دەمج بکریت، بکریتە برگەیی سی و چوار، ماددەیی (66) و (67) ، (68)، پرۆژەکه لەبەر دەستانە دەکاتە (61) و (62) و (63) بکرینە ماددەیی (61) سی ماددە دەمج بکرین.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو دەخەينە دەنگان دەمچ كىرىنى سى ماددە كى لە گەل دايە؟ (68) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەو دە
دزە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ھەر سى ماددە دەمچ كرا، فەرموو.

بەرپىز فرست صوفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو سى ماددە دەمچ كراوانە لە چوارچىۋە چوار برگەدا دارپىژراوانە تەو تەنيا سىياغەيە دىانخوئىنمەو بۇ
ئەو سى ناماددە بىت بۇ دەنگان.

ماددە (61):

1- دەستە سەرۋىكى تە بۇ ھەيە ھەموو ئەو ماددانە رەت بىكەنەو كە ھەر مەرجىك لەو مەرجانەيان
تىدا نەبىت كە لە ماددە (65) ى ئەم پەيرەو نامازەيان پىدراو.

2- ئەو ئەندامە كە پىرسىارەكە رەت كراو تەو ئەگەر بەبىرى سەرۋىكى تە رازى نەبوو بۇ ھەيە داوا
بكات بابەتەكە بىرئىتە بەردەم دەستە گشتى.

3- لە ماوئەك كە لە (7) رۇژ تىپەر نەكات لە بەروارى گەشتىنى پىرسىارەكە سەرۋىكى پىرسىارەكە
دەنپىرئىت بۇ سەرۋىكى وەزىران، يان ئەو وەزىرە پىرسىارەكە ئاراستە كراو.

4- دەبىت ئەو لايەنەنى پىرسىارەكە ئاراستە كراو ئەو ماوئە (7) رۇژ وەلامى پىرسىارەكە بدەنەو، لە
ھەموو حالەتەك ناپىت وەلامى پىرسىارەكە ناپىت لە (21) رۇژ زىاتردو بىرئىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو (65) ە ھاتوو ئەوئىش بىكەن بە (60)، ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خوئىنرايەو دەيخەينە دەنگان؟
مناقشە كۆتايى پىھاتوو لە دانىشتىنى پىشتىر كى لە گەل دايە؟ ، (61) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەو دە
دزە؟ (1) كەس دزە، بە زۆرىنە دەنگ پەسەند كرا، ماددە (62) كە دەكاتە (69)، فەرموو.

بەرپىز فرست صوفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددە (62) تەنيا سىياغەى لەسەر برگەى (3) پىم وايە (3) كەس زىاتر داوايان كىردبوو دەستكارى
بىرئىت ئىمە سەرەتا سىياغەكە دەخوئىنەو، ئەگەر ئەو پەسەند كرا ئەگىنا پاشان ئەو بەرگە سىيەكە
ئەو خىلافە دەخەينە روو.

ماددە (62)

1- به كۆتايى ھاتنى وەرزى گۆيدان پىرسىيار كۆتايى ناپىت تەنھا ئەو ماوھىيە بۇ وەلامى پىرسىيار دىيارىكراوھ نامىنىت لەسەرھتاي وەرزى گۆيدان سەر لە نوئ ماوھىيە دەست پىدەكاتەوھ.

2- ئەندام بۇى ھەيە پىرسارەكەى بىكشىتەوھ.

3- ئەگەر زىاتر لە يەك ئەندام ھەمان پىرسىيارى ئاراستە كرد ئەوھ پىرسىيارەكە بە ناوى ئەو ئەندامە ئاراستە دەكرىت كە پىشتەر پىشكەشى دەستەى سەرۆكايەتى كردووه، بەلام دەبىت وىنەيەكى وەلامەكە ئاراستەى ئەو ئەندامانەش بىكرىتەوھ كە ھەمان پىرسىيارىان كردووه.

ئىمە بەو شىوھىيە ساغەمان كردۆتەوھ، بەلام لەسەر بىرگەى (3) رايەك جىاواز ھەبووھ، كە پىرسىيارەكە تەنھا ئاراستەى ئەو ئەندامە نەكرىت، ئاراستەى يەك ئەندام نەكرىت ئاراستەى ھەموو ئەندامەكان بىكرىت، بەلام ئىمە وەكو لىژنە، ئىمە باش دەزانىن سەرھتا ماددەكە بەم شىوھىيە ئەو بىرگەى بەم سىياغە بىخرىتە دەنگدان، ئەگەر پەسەند كرا، ئەوھ دەبىتە ماددەى (62) ئەگەر نا بىرگەى (3) سىياغە دەكەينەوھ.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
تېيىنىيە، فەرموو.

بەرپۇز عمر عىنايەت حمە سەيد:
بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

پىمان باشە بىرگەى (3) جەنابى كاك د.فرست بىخوئىنىتەوھ بۇ ئەوھى لەبەر چاوى ئەندامان روون بىت ناي دەنگ بە كامىان دەدەن ، بىخوئىنىتەوھ ئەو سىياغە تازەكە.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
سىياغەى تازە، بەو شىوازەى كە داتان رشتووه، فەرموو.

بەرپۇز فرست صۆفى على:
بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر بىرگەى (3) مولاھەزەيەك ھەيە، كە لىرە ئەوھى كە ئىمە دامان رشتووه وەكو لىژنەى كاتى پەيرەو، ئەللىن پىرسىيارەكە ئەگەر لەسەر ھەمان بابەت يەك كەس ھەمان پىرسىيارى كردبوو، كى پىشتەر پىرسىيارەكەى بىرديوو بۇ دەستەى سەرۆكايەتى بەناوى ئەو ئاراستەى ھۆكۈمەت دەكرىت وەلامەكەى ئاراستەى ئەو دەكرىت، بەلام وىنەيەك دەدرىتە ئەو ئەندامانەى تىرىش كە پىرسىيارەكەيان ئاراستە كردووه، ديارە (3) كەس زىاتر لە ئەندامانى پەرلەمان داوايان كردبوو، نەخىر پىرسىيارەكە بە ناوى ھەموو ئەندامان ئاراستە بىكرىت كە وەلامەكەش ھاتەوھ وەلامەكە ئاراستەى ھەموو ئەندامان بىكرىت، ئىستا ئىمە بىخەينە دەنگدان بەناوى ھەموو ئەندامان بىكرى ئاراستەى ھەموو ئەندامان بىكرىت ئىمە موناھەشەكمان كرد، پىمان وابوو

ئەوۋە كە ھەيە كېشە تېدا نىيە، بۆيە پېمان باشە وەكو خۇي بېخەينە دەنگدان، چونكە ئەگەر چوار كەس لە كاتى جياواز جياواز ئەوۋە ئەمپۇ چوۋە ئەو دوو بەيانى چوۋە ئەو سى رۇزى تر چوو سەرۇكاپەتى پەرلەمان ئەۋەى يەكەم كەس چوۋە پىرسىارەكە بە ناۋى ۋى ئاراستە دەكات، بەلام دواتر كە ۋەلامەكەى ھاتەۋە بۇ (اطلاع) ۋىنەيەكېش دەداتە ئەۋانەى تر كە پىرسىارەكەيان ئاراستە كىردوۋە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىز (قارەمان) روونكردنهۋەى ئىزافى، فەرموو.

بەرپىز قارەمان قادر ھەتاج:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

زىاتر لە (3) كەس داۋاى كىرد ئەو بىرپارە ھەلبىگىرېت، بەلام ئەۋەى كە زىاتر جېى گىفتوگۇيە لېرە ئەۋە بوو كە چەند ئەندامىك پېشكەشى دەكەن، بەلام ئەگەر سەيرى ۋەقت بىكەين ئەۋرۇ من پىرسىارىك پېشكەش دەكەم چوار رۇزى تر پەرلەمانتارىكى تر پىرسىارىك ئاراستە دەكات، مەعقول نىيە لە ماۋەى چوار رۇزى يان شەش رۇز لە نېۋان من ۋ پەرلەمانتارىك بېت پىرسىارىك ئاراستە كىردبىت ھىلرابتەۋە تا ئەو كاتە، لۇيە من پېم وايە كە يەكەم جار سىاغەمان كىردۇتەۋە بە ناۋى ھەموو ئەندامان ئاراستە بىكرېت كە ھاتىش نووسخە بىرېت بە ھەموو ئەندامان، لە سى كەس زىاتر داۋاى كىردوۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (قارەمان)، ئەو روونكردنهۋەى ئىزافى، ۋا پېدەجى ئەو نووقتەى خىلافى (3) كەس پىشتوانى لىكردوۋە بىخەينە دەنگدان، ئەگەر دەنگى ھىنا ماددەكە ھەموۋى كاك (د. فرست)، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى ەلى:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

ئەۋەى ئەندامان داۋاىان كىردوۋە ئاۋاى لىدېت، سىاغەكە بۆيە من پېشنىياز دەكەم سەرەتا ئەۋە بىخەينە دەنگدان ئەو بىرگەيە وەكو خۇي بروات، سىاغەكە بەو شېۋە لىدېت ئەگەر زىاتر لە يەك ئەندام ھەمان پىرسىارى ئاراستە كىرد ئەۋە پىرسىارەكە بە ناۋى ھەموو ئەو ئەندامانە ئاراستە دەكرېت كە پېشكەشيان كىردوۋە، ۋە ۋىنەيەكى ۋەلامەكەش ئاراستەى ھەموو ئەندامەكان دەكرېت، يەك پىرسىارە، بەلام چوار كەسى جياواز پېشكەشيان كىردوۋە، ئىمە تەفزیلى ئەۋەمان كىردوۋە لە كاتى جياواز تەفزیلى ئەۋەمان كىردوۋە كە كى يەكەم كەس پىرسىارەكەى پېشكەش كىردوۋە ئەو بىچېت بۇ حكومەت، بەلام ۋەلامەكەى بۇ ھەموو ئەو ئەندامانە بىتەۋە كە ھەيانە، ئىمە پېمان وايە ئەو رىگايە دروست ترە، بەلام ئەگەر دەتانەۋى ئەۋە بىخەينە

دەنگدان ئەو سیاغەى ئۆپە پېشنىيازتان كىردوۋە سەرەتا ئەو سیاغە دەخەینە دەنگدان ئەگەر قىبول كرا
هەنگى ھەموو ماددەكە دەخەینە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئۆمىنكى / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو سیاغە ئەو دارشتە ئەو ئۆستا نامازەتان پېكرى كاك (د.فرست) ئەو بەخە دەنگدان، روونكردەنە ۋە ھەيەكى
تر كاك (على حمە صالح)، فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ھەي كە خويىنرايە ۋە ئەو ھەندامان كېشەيەكى تىايە، مەسەلەن كە تۆ چەند رۆژ چاۋەرى پىرسىارى
ئەو چەند ئەندامە ئەكەى (10،15،20) يەئنى ئەو ھەموو ئەندامە لە چەند رۆژا پىرسىارەكە ئاراستە
ئەكەن ئەگەر لە ماۋەى سى رۆژ دا بېت ھېچ موشكىلە نىيە، سى رۆژ چاۋەرى بىكرىت يان ھەموۋى، بەلام
خۆ ناكىرىت بىست رۆژ چاۋەرى بىكرىت تا ھەموو ئەندامەكان پىكە ۋە پىرسىارەكە ئەھيەن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئۆمىنكى / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز (ئامىنە زكىرى) فەرموو.

بەرپىز امىنە زكىرى سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پەرلەمانتار ۋەختى پىرسىارەكى دەكاتن ئىجتىمالە ھاۋشىۋەى ۋى پىرسىارى ژ ئەندامەكى بو ئەندامەكى تر
ۋەكى يەك بىتن ھاتە يەك بابەت ھەمان پىرسىار ھەبىتن، ۋەختى توو پىرسىار بۆ ھۆكۈمەتى بەرى ئەكەى
سكىرتىرى پەرلەمانى كو پىرسىارا بىكاتن ئەۋىت كو پەرلەمانتار پىشكەش كا ئو دىقەت ھلتەرەكى دەرباز بىت
ژ بۆ ھۆكۈمەتى بۆژى مۇئەسسەسەكى گرىنگ ناچىتن پىرسىارا ب شىۋازەكى جوراۋ جۆر يان يەك پىرسىار بە
ھەمان شىۋاز بۆ ھۆكۈمەتى فرى كەت كو تەنزىمەك و رىكخستەك تىدا ھەبىتن، بۆيە كارى سكىرتىرى
پەرلەمانىا كو ئەو پىرسىارا كو ئاراستەى ھۆكۈمەتى ئاراستە بىكاتن بەرسقىت بۆ پەرلەمانتارا ب شىۋازەكى
يەنى ئەو رىكبىخىتن بەرسقا بۆ ھەمى پەرلەمانتارا بچىتن، ئەگەر ئەو كو پەرلەمانتارەك پىرسىارەك
دكاتن پىشتى دوو رۆژى تر پەرلەمانتارا ھەما پىرسىار دكات ئەو پىرسىارا بۆ دىتە ھەناردن پىرسىارا دوئ
ئەو رۆژا پاشتر دىتە ھەناردن سكىرتىرى پەرلەمان بىتن بەرسقا ئامىنە يان فرسەتە يان ى دىيە ئەو كو
ئەو پىرسىار كرى ھەر پەرلەمانتارەك پىرسىا كرى بەرسقا ۋى دىتە ھەناردن بۆ ھەمىا، واتە ئەفە كارى
سكىرتىرى پەرلەمانىا كو پولىن بىكات رىك بىخى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس بۇ خاتوو (امىنە زكرى)، بەرپىز (بېستون فايەق) فەرموو.

بەرپىز بېستون فايەق:
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من بىرمە لە دانىشتەنكەيا ئەو تەرحە ھى من بوو ئەووە من پېموايە سەندنەوہى حەقە بۇ ئەندامىكى تر لەبەر ئەوہى من كە ئەندامىكىم ئەندامىكى پىش من پرسىارىكى كردووہ، منىش ئەمەوى ھەمان پرسىار بكمەوہ تۆ چۆن ئەو حەقە لە من ئەسىنى لەبەر ئەوہى كەسىكى تر ئەو پرسىارەى كردووہ، وەلامى ئەوم بۇ ئەنپىرى ئەمە حالەتەكى زۆر تەبىعىيە نە كىشە دروست ئەكا نە قورسايى بۇ حكومت دروست ئەكا نە ھىچى تىنەچى، لەم خولە چەندسن حالەتى لەو شىوہىە ھەبووہ جارى پىشوو من باسەم كرد، لەگەل كاك (سۆران) ئىمە پرسىارىكىمان بە جيا ناردبوو بى ئەوہى ناگامانلىبوو وەلامەكان كۆپى كرا بوو بۇ ھەردووكمەن ھاتبووہ، ئەمە حالەتىكى زۆر نۆرمال و تەبىعىيە ئەگەر فەقەرەكەش لابەين، پەرلەمانتارىك پىش من زەختى لەسەرە داواى لىئەكرىت بە ناوى ئەوہوہ ئەو پرسىارە بكات ئى وەزارەتەكە خۇ زۆر قورس لە سەرى ناوہستىت كۆپى ئەكا بەس ناوہكان ئەگۆرىت بۇ فلان ئەندام بۇ فلان ئەندام، ئەمە حالەتەكى زۆر تەبىعىيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس بۇ بەرپىز (بېستون فايەق)، بەرپىز (د.فرست)، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پېموايە ئەو بابەتە زۆر موناقدەشە ھەئناگرىت وە دەرگاي موناقدەشە با جارىكى تر نەكەيەوہ، ئەو سياغەى ئەندامانى بەرپىزى پەرلەمان لە سى كەس زياتر پىشنىازيان كردووہ دەيخوینمەوہ دەيخەمە دەنگدان قبولتان بوو دەچىتە شوینى ئەو سياغەوہ، قبولتان نەبوو دەچىتە ئەوہى لىژنەى پەيرەو نووسراوہ وەكو خۇى ھەموو ماددەكە پىكەوہ دەخەينە دەنگدان، بۆيە ئىستا ئەگەر جەنابت قبول بکەى برگەى سىيەم بە سياغەى ئەو بەرپىزانەى پىشكەشيان كرد دەيخوینمەوہ بيخە دەنگدان بەو شىوہىە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:
فەرموو بيخوینەوہ.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر زياتر لەيەك ئەندام ھەمان پرسیاری ئاراستە کرد ئەو پرسیارەكە بەناوی ئەو ئەندامانە ئاراستە دەكریٹ كە پېشكەشیان کردوو، وە وینەيەكى وەلامەكە ئاراستەى ھەموو ئەو ئەندامانە ئەكریٹ كە پرسیارەكەیان کردوو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئېمىنىكى / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز (ماجد) فەرموو.

بەرپىز ماجد عثمان توفىق:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

خۇ دەكریٹ سیاغەكە بەو شیوازە بكریٹ، چونكە سەرۆكایەتى پەرلەمان دەبیت ئیجرائاتى بە پەلە بكات بۇ ھەر نووسراویك كە ئەندام پېشكەشى ئەكا، نەك دوو رۆژ و سى رۆژ و ھەفتەيەك یان پازدە رۆژ ئینجا نووسراو بكات، لە ھەمان رۆژ چەند ئەندام پەرلەمان لە نەفسى رۆژ ھاتن پرسیاریان پېشكەش کرد بە ناوی ھەموویانەوہ پروات ئەگەر دوو رۆژ سى رۆژى بەسەر داچوو ئەوہ دەكری تەنھا بۇ ئەو پەرلەمانتارە بېت كە يەكەم جار پېشكەشى کردوو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئېمىنىكى / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سەپاس بۇ بەرپىز (ماجد)، موناقتەشەكە كۆتایى بېھاتووہ ئەوہ لەسەر سیاغەيە سیاغەش خوینرایەوہ بەو شیوازەى خوینرایەوہ كاك (د. فرست)، ئەوہ دەخەينە دەنگدان؟ ئەگەر دەنگى ھینا ئەوہ ماددەكە ھەموو داوی پېكەوہ دەخەينە دەنگدان ئەوہى يەكەم ئەوہى كاك (فرست) خویندیەوہ بۇ ئیوہ، بېرگەى سییەم، جارېكى تر بیخوینەوہ.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بېرگەى سییەم لە ماددەى (62) بەو شیوہيە لەسەر داواى (3) ئەندام كە داوايان کردووہ سیاغەمان کردووہ داواى ئەوانە واتە ئەو رەئیە دەدەينە دەنگدان ئەگەر زياتر لە يەك ئەندام ھەمان پرسیاری ئاراستە کرد ئەوہ پرسیارەكە بە ناوی ھەموو ئەو ئەندامانە ئاراستە دەكریٹ وە وینەيەكى وەلامەكەشى ئاراستەى ئەو ئەندامانە دەكریٹەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەو شىۋازەى خويىنرايەۋە دەيخەينە دەنگدان برگەى (3) كى له گەل داىه؟ (29) كەس ديارە پەسەند دەكەن، ئەۋەى دژە؟ (23) دوا دەكەن ۋەكو خۆى بمىنى، واتە بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، واتە ئەۋەى پىشنىارەكە گۆرانكارى تيا بكرىت ئەۋە پەسەند كرا.

بەرپىز فرست صۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەۋ ماددەيەى كە دەستكارى كرا دەيخەينەۋە دەنگدان بۆ ئەۋەى ھەموو پىكەۋە بخەينە دەنگدان ماددەى (62)

1- بە كۆتايى ھاتنى ۋەرزى گرېدان پىرسىيار كۆتايى ناپت تەنھا ئەۋ ماۋەيە بۆ ۋەلامى پىرسىيار ديارى كراۋە نامىنىت لەسەرەتاي ۋەرزى گرېدان سەر لە نوئى ماۋەكە دەست پىدەكاتەۋە.

2- ئەندام بۆى ھەيە پىرسىيارەكەى بكىشىتەۋە.

3- ئەگەر زياتر لە سى ئەندام ھەمان پىرسىيارى ئاراستە كىرد ئەۋە پىرسىيارەكە بە ناۋى ھەموو ئەۋ ئەندامانە ئاراستە دەكرىت كە پىشكەشيان كىردۋە ۋىنەيەكى ۋەلامەكەش ئاراستەى ھەموو ئەۋ ئەندامانە ئەكرىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەۋ ماددەيە بەو شىۋازەى خويىنرايەۋە دەيخەينە دەنگدان كى له گەل داىه؟ (52) كەس لەگەلىدان، ئەۋەى دژە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا. ماددەى دواتر، فەرموو.

بەرپىز فرست صۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (63):

دوو را ھەى رايەك زياتر لە سى كەس پىشتىگىرى كىردۋە ، دەلى (ئەم ماددەيە ھەلىگىرى پىۋىست ناكات) بۆيە سەرەتا ئەۋە دەخەينە دەنگدان ئەۋ ماددەيە ھەلىگىرىت،

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ماددەكە بخويىنەۋە، فەرموو.

بەرپىز فرست صۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

رۆزى پىنج شەمە تەرخان دەكرىت بۆ پىرسىيارى زارەكى ئەۋە ھەلىگىرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بۇ ھەلگىرتنى ئەو ماددىيە ئەو دەخەينە دەنگدان كىٰ لە گەل دايە؟ (53) كەس لەگەلىدان، ئەوھى دژە؟
(4) كەس دژن، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، ماددەكە نامىنىت.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەبەر ئەوھى ماددى (63) نەما ماددى دواتر دەبىتە ماددى (63) تەنيا سىاغەيە كە دەكاتە ماددى
(71) پرۇژەى بەردەستان.

ماددى (63)

1- سەرۋىكى ۋەزىران يان ئەندامى ئەنجومەنى ۋەزىران بۆى ھەيە راستەوخۇ ۋەلامى پرسىياري زارەكى
بداتەوھ يان داۋاي دواختىنى بكات بۇ ماۋەيەك كە لە (15) رۇژ تىپەر نەكات.

2- دەكرىت پرسىياري زارەكى بە نووسىن لە ماۋەى دىاريكراۋ ۋەلام بەدرىتەوھ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددىيە بەو شىۋازەى خوينرايەوھ دەيخەينە دەنگدان كىٰ لە گەل دايە؟ (56) كەس بە پەسەند
دەزانىت، ئەوھى دژە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددى دواتر فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددى (64) تەنيا سىاغەيەو ھىچ كەس لەسەر ئەو ماددىيە پىشنياري نەگردوۋە بۆيە ئەو سىاغە
نوييەى كە ئەندامانى لىژنە ئەو بەيانىە دامان رشتوۋە دەيخوينىنەوھ بۇ ئەوھ جەنابت بىخەيە دەنگدان.

1- ئەندام بۆى ھەيە لە ھەر كۆبۈنەويەك كە تەرخانكراۋە بۇ پرسىياري زارەكى تەنھا يەك جار پرسىيار
ئاراستە بكات، پىشتر ۋا بوو يەك پرسىيار ئاراستە بكات لەسەر داۋاي ئىۋە كردوومانە يەك جار پرسىيار
ئاراستە بكات، دەكرىت ئەو يەك جارە دوو پرسىيارىش يىت.

2- تەنھا ئەو دوو پرسىياري ئاراستە كردوۋە يەك جار بە كورتى تەعقىبى (لەسەر چوون) لەسەر ۋەلامى
پرسىيار لىكراۋ بكات.

3- پرسىيار لىكراۋ بۆى ھەيە بۇ يەك جار لەسەر تەعقىبى ئەندامى پەرلەمان ۋەلام بەداتەوھ.

4- دەبىت ئەو كەسەى پرسىياري زارەكى دەكات (48) كاژىر بەر لە دانىشتنى تايبەت بۇ پرسىياري زارەكى
ناۋى خۆى ۋ پوختەيەكيش لەم پرسىيارە بداتە سكرتيرى پەرلەمان.

5- ناكرىت لەكاتى پرسىياري زارەكى لە ھەمان دانىشتن پرسىيار بگۆردرىت بۇ پرساندن.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خوئىنرايەوۋە دەيخەينە دەنگدان؟ (42) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەوۋەى دژە؟
كەس نىيە ئەو ماددەيە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا. دوو خالى نىزامەى ھەنە، بەرپۇز (عمر عىنايەت)
فەرموو.

بەرپۇز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

داوا لە لیژنەى بەرپۇز ئەكەم ئایا لابردنى ماددەى (63) كاریگەرى نىيە لەسەر ئەو ماددەيەى كە ئیستا
ھات.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەس رۇژى پىنج شەمەكە،؟ وەلام لیژنەى كاتى، بەرپۇز كاك (فرست) فەرموو.

بەرپۇز فرست صۇفى علی:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

لیژە دیاریکراوۋە دەکریت رۇژى پىنج شەممە بۇ پرسىارى زارەكى بیٹ، بەلام كە رۇژى پىنج شەمەمان
لابرد ئەگرى یەك شەم دابنریت، ئەگرى چوار شەم دابنریت، دەکریت ھەر رۇژەك دەستەى سەرۋىكایەتى
كە ریزەى یاسایى داوايان كرددوو پرسىارى زارەكى دیارى بكریت، بەلام تەحدید نەگراوۋە لەبەر ئەوۋەى
دەستەى سەرۋىكایەتى گراوۋە بیٹ بۇ دیارى كرددنى رۇژى پرسىارى زارەكى واتە ھىچ تەئسیر لە ئەو
پرۇسەيە ناكات كە پىی دەلئین پرسىارى زارەكى.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو روونكردنهوۋەيە (د.فرست سۇفى)، بەرپۇز (تحسین اسماعیل) فەرموو.

بەرپۇز تحسین اسماعیل احمد:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من داواى لیبووردن دەكەم خراوۋەتەوۋە دەنگدان بەس تەعقیب لەسەر چوون نىيە، بەدواداچوونە، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپۇز (تحسین اسماعیل)، بۇ ئەو تیپىنیە، خاتوو (منیرە عثمان) فەرموو.

بەرپۇز منیرە عثمان:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە موناقلەشەى رابردووۋمان ئەو ماددەيە لە بېرگەى (4) كە دەبیٹ ئەو كەسەى پرسىارى زارەكى دەكات
(48) كاتزمیر بەر لە دانیشتنى تاییبەت پرسىارەكەى ئاراستە بكات، ئیمە موناقلەشەى ئەوۋەمان كرد

پيشناريس كرا كه نهو (48) كاترميره لابرئيت، چونكه ههنديك جار له ناو هوئي پەرلەمان له نەتيحەي موناقةشەيا پرسيار دروست دەبيت.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكي پەرلەمان:

ئەو كۆتايى هاتوو بە دەنگدان يەكلا بۆتەو، بەرپز (د. جوان)، فەرموو.

بەرپز جوان اسماعيل عزيز:

بەرپز سەرۆكي پەرلەمان.

داواي لئيبوردن دەكەم هەرچەندە دەنگي لەسەر درا، بەلام دەستم بلند كرد جەنابتان ديارە تەركيزت نەبوو، بالفعل ماددەي چوار راستە خوشكە منيرەي بەرپز باسي كرد، ماددەي چوار من له تەنيشتي نووسيتم، (64) فەقەرەي (4)، چوار پينج رەئى هەبوون كه ئەو فەقەرەيە هەلبگيرئ له جەلسەي رابردوو، پيوويست ناكات ئەوەي پرسيارى شەفەهي پيشي (48) سەعاتي بۆ لاي سكرتير بچيت، ئيمە لەگەئى نەبووين، دەستخوش.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكي پەرلەمان:

ئەو پەسند بوو، سوپاس د.جوان، بەئى فەرموو بەردەوام بە، داوا دەكەين مايكەكە تۆزئك دوور بخەيەو.

بەرپز فرست صؤفي على:

بەرپز سەرۆكي پەرلەمان.

ئەوەي كه پەيوەستە بە بەدواداچوونى زمانەوانى دەكرئ له صياغەدا چاكي بكەين، ئەگەر دەنگيشي لەسەر درابئ كام له ئيمە راسترە ئەو هەلئەبژيرين، سەبارەت بە ماددەي (65) دەيخوئنمەو.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكي پەرلەمان:

بەئى، فەرموو.

بەرپز فرست صؤفي على:

بەرپز سەرۆكي پەرلەمان.

وەكو خۆي كه هەبوو هيج تيبينيەكي لەسەر نيه، دەيخوئنينەو بۆ ئەوەي جەنابت بيدەيه دەنگدان. ماددەي (65):

كاتي دياريكراو بۆ پرسيار و وەلامى زارەكي بەم شيوەيه دەبيت:

1- دوو خولەك بۆ پرسيار كردن.

2- سئ خولەك بۆ وەلامدانەو.

3- سئ خولەك بۆ (تعقيب) يەعنى بەدواداچوون، ئەو ئەندامەي پرسيارى كردوو.

4- سئ خولەك بۆ وەلامدانەو تەعقيبەكە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە ھىچ تىببىنى لەسەر نىيە، وەكو خۇي دەيخەينە دەنگدان، موناقتەشە كۆتايى ھاتوۋە، كى لەگەلە؟
(51) كەس بە پەسندى دەزانن، كى دژيەتى؟ كەس نىيە، بەكۆي دەنگ پەسند كرا، ماددەي (66)، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى ەلى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەي (66) وەكو خۇي ھىچ دەستكارى نەكراۋە.

مەرجهكانى پىرسىيار كىردن لە سەرۋىكى ۋەزىران و ئەندامانى ئەنجومەنى ۋەزىران لە كاتى گىفتوگۆكىردن
لەسەر بودجەي گىشتى پىرۋزە ياساكان كە جىبەجى ناكىرىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەي خويىندىرايەۋە دەخەينە دەنگدان، تەنيا صياغە بوۋە، كى لەگەلە؟ (47) كەس بە
پەسند دەزانن، ئەۋەي دژە؟ كەس نىيە، بە كۆي دەنگ پەسند كرا.

بەرپىز فرست صۇقى ەلى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەي (67)

تەنھا صياغىيە ۋە دەمچى بىرگەي يەك ۋە دوو كراۋە، ئەگەر نا وەكو خۇي دەيخۇنىنەۋە بۇ ئەۋەي بدىرىتە
دەنگدان بۇ پەسند كىردن.

بىرگەي يەك ۋە دوو لە ماددەي (67) دەمچ دەكىرىت بەم شىۋەي لى دىت:

1-(10) ئەندامى پەرلەمان بۇيان ھەيە داۋايەك پىشكەشى دەستەي سەرۋىكايەتى بىكەن، بۇ ئەۋەي

بابەتتىكى گىشتى بخىرىتەرۋو بۇ گىفتوگۆ، لە نىۋان پەرلەمان ۋە حكومەت بۇ بەدىھىنەنى بەرژەۋەندى گىشتى.

2-سەرۋىكى ئەنجومەنى ۋەزىران بۇي ھەيە داۋا لە پەرلەمان بىكات بۇ ئەۋەي بابەتتىك بۇ گىفتوگۆكىردن بە
ئامادەبوۋنى خۇي يان يەكىك لە ئەندامانى ئەنجومەنى ۋەزىران بخىرىتەرۋو.

3-دەستەي سەرۋىكايەتى دەبى لە ماۋەيەك كە لە جۋاردە رۇژ تىپەر نەكات ۋادەي ئەو دانىشتە دىارى
بىكات.

4-لەو دانىشتەي بابەتتىكى گىشتى دەخىرىتەرۋو بۇ گىفتوگۆ ۋە پىرساندن ۋە لىسەندەۋەي متمانە بەخۇۋە

ناكىرىت، ۋاتا بەو شىۋەيەيە، لەو دانىشتەي بابەتتىكى گىشتى دەخىرىتەرۋو بۇ گىفتوگۆ، پىرساندن ۋە
لىسەندەۋەي متمانە بەخۇۋە ناكىرىت.

5-ھەر ئەندامىك بۇي ھەيە بەشدارى لە گىفتوگۆ بىكات.

6-حکومت بوی ههیه داواى دواخستنى ئه و دانىشتنه بکات بۆ ماوهیهك که له ههفت رۆژ زیاتر نهییت به هه ماههنگى له گهه سهرۆکایهتى په رله مان رۆژیکى دى ديارى دهگريت.

7-پيوسته ئه و ئه ندامانهى واژوويان کردوه ئاماده بن و دهستپیکى ئاخوتنيان پى بدریت.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمىنى / جیگری سهرۆكى په رله مان:

بهريزان دياره ئه و مادهيه پيستر موناقه شه كراوه، برگه ی يهك و دوو دهمج كراون، صياغه بووه، دارپشتن بووه، ئه و مادهيه به و شيوازهى خویندرایه وه دهخهينه دهنگدان، مادهدى (67) كى له گه له؟ (51) كهس به په سه ند دهزانن، ئه وهى دژه؟ كهس نيه، به كۆى دهنگ په سه ند كرا، مادهدى (68).

بهريز فرست صوفى على:

بهريز سهرۆكى په رله مان.

سى كهس زیاتر پيشنازيان کردوه ئه و سى مادهيهى له داواى ئه وه دین و اتا ئه وهى پرۆژه كهى به رده ستان مادهدى (76)، (77)، (78) هه مووى بكریته مادهدى (68) له چوار چيوه سى برگه، ئيمه پشنگيرى ئه و پيشنازه دهكهن، داوا دهكهن بخریته دهنگدان.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمىنى / جیگری سهرۆكى په رله مان:

بۆ دهمج كردنى سى ماده دهیته مادهدى (68)، ئه وه دهخهينه دهنگدان، كى له گه له؟ (48) كهس به په سه ند دهزانن، كى دژه؟ كهس نيه، به كۆى دهنگ په سه ند كرا، سى ماده دهمج دهكرين له چوار چيوه مادهدى (68).

بهريز فرست صوفى على:

بهريز سهرۆكى په رله مان.

كه واته مادهدى (68) دهیته سى برگه به و شيوهيهى خواره وه:

مادهدى (68)

1-ئه گه ر پيش ديارى كردنى كاتى دانىشتنه كه هه موو يان زۆرينه ئه ندامان داواكه يان كشانده وه سهرۆك به لاوهى ده نيیت.

2-ئه گه ر دهستهى سهرۆكايهتى رازى نه بوو له خستنه رووى ئه و بابته گشتى يه بۆ گفتوگو ئه و

ئه ندامانه ش كه واژوويان کردوه پيداگيريان كرد بابته كه دهخريته به رده م په رله مان بۆ يه كلالى كردنه وه.

3-دەكرىت لە ئەنجامى خستنهرووى بابەتتىكى گشتى بۇ گفتوگۇ دەستەى سەرۇكاپەتى بابەتەكە ئاراستەى لىژنەى پەيوەندىدار بىكات بۇ ئەوەى راپۇرتى تايبەت لە بارەوہ ئامادە بىكات دواترىش پەرلەمان رى و شوپنى پىويست بگرىتە بەر يان دەكرىت لەو كۆبوونەوہىە پەرلەمان راسپاردەى پىويست دەربىكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو سى ماددەىە كە بووینە يەك، بەو شىوازەى خویندراپەوہ بە سى بىرگە دەخەینە دەنگدان، كى لەگەلە؟ (53) كەس بە پەسەند دەزانن، كى دژە؟ كەس نىە، بەكۆى دەنگ پەسەند كرا.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

سىيەم/ پىرساندن

ماددەى (69):

وہكو خۇى دەخوینىنەوہ بەو شىوہىە بۇ ئەوہى جەنابتان بىخەنە دەنگدان.

پىرساندن برىتى يە لە داواگردن لە سەرۇك وەزىران يان يەككىك لە ئەندامانى ئەنجومەنى وەزىران بۇ

پوونكردەوہى كارنامەى حكومەت و ھۆكارەكانى ئەو بىرپار و رەفتار و كارانەى كە دەكەوئتە بوارى

پىپۇرىيەكەيان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەو ماددەىە بەو شىوازەى خویندراپەوہ دەخەینە دەنگدان، كى لەگەلە؟ (49) بە پەسەند دەزانن، كى دژە؟ كەس نىە، بەكۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى (70).

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

لەسەر ماددەى (70) سى كەس زىاتر داوايان كردوہ رىژەى يەك لەسەر سى و يەك لەسەر چوار كەمتر

بكرىتەوہ، سەرەتا ئايا كى لەگەلە ئەوہىە رىژەكان كەمتر بكرىتەوہ؟ دەخەینە دەنگدان ئەگەر دەنگى نەھىنا

ماددەكە وەكو خۇى دەخوینىنەوہ بۇ ئەوہى پەسەند بكرىت، سەرەتا بەس لەسەر ئەوہ قسە دەكەين ئايا

رىژەكە وەكو خۇى بى يان كەم بكرىتەوہ؟

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەوہ دەخەینە دەنگدان، رىژەكان يەك لەسەر سى و يەك لەسەر چوار كەم دەكرىن، يەك لەسەر

سى و يەك لەسەر چوار كەم بكرىتەوہ، كى لەگەلە؟ (31) كەس لەگەلە ئەوہدان كەم بكرىتەوہ، ئەوہى

دژن كەم بىكرىت؟ (24) كەس لەگەل ئەوئەنە وەكو خۆى بىمىنىت، بە زۆرىنەى دەنگ بىرپار درا كەم بىكرىت، ئەوجا كۆى ماددەكە بە كەمكردنەو.

بەرىز فرست صۇقى على:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە پىشنىياز دەكەين وەكو لىژنە بۆ رەئىسى وزەرا (25) كەس بى، بۆ وەزىر (20) كەس بى، (20) ئەندام پەرلەمان، بۆيە داوا لە جەنابتان دەكەين ئەو بەخەنە دەنگدان.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

دىارە دوو خالى نىزامى ھەيە، كاك على ھەمە صالح، فەرموو.

بەرىز على ھەمە صالح:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

من دانيشتى پىشوو زۆر قسەم لەسەر ئەم بابەتە گرد، ئىستىجواب زياتر بابەتتىكى شەخسى يە، بۆ نمونە من سائىك بەدواى دۆسيەيەك دا دەرۆم، دەيان بەلگەنامە كۆ دەكەمەو، زانىارى كۆ دەكەمەو، پرسىيار دەكەم، پرسىيارم بۆ دىتەو، ئىستا من چۆن بىم (25) كەسى تر دانيشم ئەوئەى گردوومە لە سائىك دا يەكئىك قەناعەتى پى بىكەم، ئىستىجواب شەخسى يە، تۆ لە دەنگدانەكە كە دەنگدانەكە وەلامەكەى موقنىع بوو يان موقنىع نەبوو، ئەو كاتە فىلتەرى دووئەتە ھەيە كە پەرلەمانتار دەنگ دەدا يان دەنگ نادا، يەئەنى ئىستا تۆ من ناچار دەكەى بىست و پىنج كەس بىرۆم يەك يەك ئەوئەى سائىك گردوومە بۆى شەرح بىكەم، ئەو چەندىكى دەوئەى؟ بەلام لە كاتىك دا كە تۆ پرسىيار دەكەيت و وەلام وەردەگرىت و دەچىتە دۆخى پرساندن ئەو كاتە پەرلەمانتار قەناعەت دەكات كە دۆسيەكە رەوايە، ياخود دۆسيەكە ناپرەوايە، يان ئەگەر لىژنەيەك ھەبىت تەحقيق بىكات لەسەر رەوايەتى دۆسيەكە پىش پرساندن، نەك (25) كەس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

يەئەنى لەگەل (25) نىن، لەگەل (20) ىش نىن، بەرىز د. فرست ئەگەر روونکردنەوئەى زياتر بەدەيت.

بەرىز فرست صۇقى على:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەمەوئەى بۆ بەرىز ئەندامانى پەرلەمان روونکردنەوئەيەكى گشتى بەدەم ئىنجا دىم لەسەر ئەوئەش قسە دەكەم، ئىمە ئەندامانى ئەو لىژنەيە نوئىنەرى يەكە يەكەى فراكسىۆنەكانى تىدابوو، ئەو صىغەيەى كە لەسەرى رىك كەوتووئىن دەرنىجامى رىككەوتنى نوئىنەرى ھەموو فراكسىۆنەكان بوو، ئىمە پىشت ئەستور بەو رىككەوتنەى كە نوئىنەرەكانى ئىو لە ناو لىژنە گردوومانە، ئەو مەشرووعەكان ھىناوئەتە ناو ھۆلى پەرلەمان، بۆيە (أضعف الإيمان) بەلايەنى كەم ئەندامانى لىژنەى كاتى كە ئەو صىغەيەمان لە داوى

موناقەشە و تاوتۇيى زۆر پەسەند كىردۈۋە، ھىوادارم ئىلتىزام بەرىككەۋتەنەكەى خۇمانەۋە بىكەين، ئەۋە خالى يەكەم، چۈنكە لەمەۋدوا بەۋ شىۋەيە بىرات لەسەر ھەر ماددەيەك خودى ئەندامانى لىژنەى كاتى راي جياۋازىيان ھەبى، يەنى ئەۋ پەپرەۋە بەۋ شىۋەيە نارۋات، خالى دوۋەم/ ئىۋە فەرموون لە ھىچ پەپرەۋىكى ۋلاتانى دۇنيا بە عىرافتەكەى خۇشمانەۋە بەۋ (22) پەپرەۋەش كە ئىمە لە خىتابى يەكەمى دەستپىكىردى گىتوگۇى پەپرەۋە گوتمان لە ھىچ شوپىنىك، لە ھىچ پەپرەۋىكى دۇنيا نىە يەك ئەندام بە تەنھا بتوانى پىرساندن بىكات، لە ھەموو پەپرەۋى دۇنيا، بە بى ئىستىسنا، فەرموون ئىۋە و پەپرەۋى ھەموو ۋلاتانى دۇنيا ھەر (193)، ئەگەر لە ھىچ شوپىنىكى دۇنيا نەموزەجىكتان دۇزىەۋە تەنھا تاكە ئەندام بەبى پىشتىۋانى رىژەى ياساى ئەندامانى پەرلەمان توانى پىرساندن بىكات دەبىنە دوۋەم ۋلات، بۇيە ناكىرى شتىك مۇتەبەع نەبى لە ھەموو دۇنيا، ئىمە بىين لىرە تەنھا نەمۇنە بىين، بۇيە داۋاتان لى دەكەم ئەۋ ئىتىفاقەى ئىمە ۋەكو لىژنەى پەپرەۋە كىردۈۋمانە، دەكرى دەستكارى بىكەين، بەلام ئەندامانى لىژنەى كاتى دەبى پىيەۋە پابەند بن.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەۋ روونكردەۋە، رەنى لىژنەى ياساى ۋەردەگرىن، سەرۋكى لىژنەى ياساى، ئىستا ۋەكو ئەندام، فەرمو.

بەرىز ڧالا فرىد ابراهيم:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

من پىشتىگرى لە قسەكانى بەرىز سەرۋكى لىژنەى كاتى پىداچوونەۋەى پەپرەۋە دەكەم، بە پى ئىختىصاصم كە دىكتوراكەم لەسەر ئىستىجوابى پەرلەمانىە، زىاتر لە نەموزەجى نەۋەد دەۋلەتم لايە كە ئىستىجوابى پەرلەمانى لە دەستور عادەتەن ئىشارەتى پى دەكرى، بەلام لەۋ ھەرىمانە يان ئەۋ ۋلاتانەى كە دەستورىيان نىە لە پەپرەۋى ناخۇش ئىشارەتى پى دەكرى، لە پەپرەۋى ناخۇ عادەتەن نەفسى نەسى دەستورى دادەبەزى بۇ ناۋ پەپرەۋى ناخۇ، ۋەكو ئەۋەى كە عىراق كىردۋىتى، بۇيە ھىچ نەموزەجىكمان نىە كە يەك ئەندامى پەرلەمان بتوانىت ئىستىجوابى نە رەئىس ۋەرا و نە ئەندامانى ئەنجومەنى ۋەزىرانىش بداتەۋە، نەموزەجى ۋا نىە لە ناۋ فەقى دەستورىدا، سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەۋ روونكردەۋە، بەرىز عمر عىنايەت، فەرمو.

بەرپىز عمر عىناپەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بۇ ئەۋەدى نەگەۋىنە ھەلەۋە ئىمە داۋاى كەمكىردنەۋەى رېژدەكەمان كىردوۋە، كەۋاتە ئىمە قسە لەسەر رېژدە دەكەين، دەبى بلىين يەك لەسەر پىنج ئىمە داۋا دەكەين ۋەكو ئەۋانەى كە ۋىستمان كەم بىكىتتەۋە، يەك لەسەر پىنج بۇ سەرۋىكى ئەنجومەنى ۋەزىران، يەك لەسەر دە بۇ ۋەزىر، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىناپەت، بەرپىز د. شىركۆ ھەمە امىن، فەرموو.

بەرپىز شىركۆ ھەمە امىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خۇ ئەم پەيپەۋە كە لە سالى (1992) دانراۋە ئىستىجواب شەخسىەى تىدايە، كەۋاتە ئەۋە تا ئىستا چۇن ئىشى پى كراۋە؟ سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەۋە روونكىردنەۋە بەرپىز د. شىركۆ، كاك عمر ئەۋەى خۇت ئەگەر بىنېرى، بەرپىز محمود حاجى، فەرموو.

بەرپىز محمود عمر صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من ھەر ۋەكو روونكىردنەۋەيەك كە خۇم لەنزيكەۋە ئاگادارم، ھەم بۇ د. فاللا ۋ ھەم بۇ د. فرسەتەش كە دەلى لە ھىچ ۋلاتىكى دونيا بە خۇشت ئاگادارى، يەك شت بەبىرى جەنابت دىنمەۋە، جەنابت لە سويد بوۋى دەزانى، سالى (2006-2007) ۋەزىرى خارىجى سويد ناۋى (لەيلا فرىفالىدس) بوۋ، قەزىيەيەك قەۋما ئەۋ كاتە لە دانىمارك ۋ سويد كە ۋىنەكانى پىغەمبەريان ۋەكو كارىكاتىر دەكرد، ئەۋ كاتە لەسەر داۋاى ئەندامىكى پەرلەمان، ۋەزىرى خارىجى بانگ كرايە ناۋ پەرلەمانى سويد، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەۋە باسى مەبەدە دەكەن، كاك د. فرست داۋاى تۇ ۋەلام بەدەۋە، بەرپىز كاك سۇران عمر، فەرموو.

بەرپىز سۇران عمر سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پىشنيار دەكەم لەسەر عەدەد، نەك رېژەش، ھەر عەدەد ديارى بىكى، چۈنكە عەدەدەكە دەقىقتە، (10) ئەندام بۇ ئەندامانى ئەنجومەنى ۋەزىران، (15) ئەندام بۇ سەرۋىكى ۋەزىران، چۈنكە ھەر لەم پەرلەمانە پىشنيازى پرۇژە ياسا بە (10) ئەندام دەكرد، ناكردى ئىستىجواب بۇقورستر بىكى.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىگرى سەرۋى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرىز سۆران عمر، ئەگەر ژمارە كورسى ئەندامانى پەرلەمان كەم بوو يان زياد بوو بۇ ئەو بەرەتتىكى رىژە، رەنگە زانستى تر بى، بەرىز قارەمان، فەرموو.

بەرىز قارەمان قادر فتاح:

بەرىز سەرۋى پەرلەمان.

ئىمە كە پىشنىارەكەمان خستەرۋو، بەلى من تەئىدى قسەكانى د. فرست دەكەم لە مەسەلەى ئەوۋى كە ماندووبوونى ئىمە سالىك خەرىكى ئەم پرۆژە بوو، بەلام ھەر لە ميكانىزمەكە خۇى لە ماددەى (4) دەلى (ھەر رايەك بۇ ئەوۋى بخرىتە دەنگدان دەبى بەلایەنى كەم سى ئەندام پشٹیوانى بكەين)، پىنچ ئەندام پشٹیوانى كروو، چوار ئەنداميان دەلین ئەو رىژەيان ھەلگىرى يەك ئەندام بى، يەك ئەنداميش كاك قادر وتمان دەلى (10) كەس بى، بۇيە ئىمە خستومانەتەوۋ دەنگدان و دلئاشم چارەسەرگردنەكەى تەنھا بۇ ئەو دەكرى رىژەكەى كەم بكرىتەوۋ، پشٹیوانى ئەو رايانە دەكەم كە رىژەكە كەم بكرىت، زۆر سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىگرى سەرۋى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرىز قارەمان، بەرىز على حەمە صالح شتىكى تازەيە؟

بەرىز على حەمە صالح:

بەرىز سەرۋى پەرلەمان.

ئەوۋى كاك عمر وتى دەقىقە، ئىمەش پشٹیوانى دەكەين، بۇ نمونە سبەينى پەرلەمان دەبىتە (50) كورسى، ئۆتۆماتىكى لە (15%) دەبىتە (7%)، لە (10%) بۇ (5%)، بۇيە ئەو رىژە بكەينە لە (15%) بە (10) شتىكى دەقىقە، سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىگرى سەرۋى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرىز على حەمە صالح، رەنى كۆتايى بۇ بەرىز د. فرست، سەرۋى لىژنەى كاتى، فەرموو بەرىز.

بەرىز فرست صۇفى على:

بەرىز سەرۋى پەرلەمان.

من جارىكى تر ئەو قسەيەى كردم تەئكىد دەكەمەوۋ، بانگھىشتكردن جياوازه لەگەل مەسەلەى پرساندىن، من باسى پرساندىن دەكەم، ديسان تەئكىد دەكەمەوۋ ھەر ئەو سويدهى جەنابت باست كرد، ئىمە چووین لەوئى پىويستى بە دەمى پەرلەمانتاران ھەيە، پىويستە پشٹیوانى بكرى، واژووى لەگەل بكرى، ئەو پىشنىازەى كاك عمر عينايت بەيەك دەستكارى بچووكەوۋ گەر قبوولئى بى، ئىمە ئەوۋ تەرح دەكەين، يەك/ ئەندام بە پشٹیوانى واژووى يەك لەسەر پىنجى ئەندامان بۇى ھەيە داواى پرساندىنى سەرۋك

ۋەزىران بىكات، يەك لەسەر پىنج، ئەندام بە پىشتىۋانى ۋاژۋى يەك لەسەر شەش بۇي ھەيە داۋاي
پىرساندى ۋەزىر بىكات.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەۋ پىشنىارە ئەۋەى بەرىز كاك د.فرست كرى، سەرۋكى لىژنەى كاتى، من ھىچ تىبىنىيەك لەسەرى
نابىنم، بەۋ شىۋازە دەيخەينە دەنگدان.

بەرىز فرست صۇقى ەلى:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بۇ سەرۋك ۋەزىران يەك لەسەر پىنج، بۇ ۋەزىر يەك لەسەر شەش، يەئنى (21) بە (15).

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

يەك لەسەر چۋار دەبىتە يەك لەسەر پىنج، يەك لەسەر شەش، كى لەگەئە؟ (54) كەس بە پەسەند
دەزانن، كى دژە؟ دوو كەس دژن، بەزۇرىنەى دەنگ پەسند كرا.

بەرىز فرست صۇقى ەلى:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەۋ ماددەبەى بەۋ گۇرانتكارىيەى كە كرا دەيخوئىنىنەۋە بۇ ئەۋەى تەۋاۋى ماددەكە بخەينە دەنگدان.

1-ھەر ئەندامىك بەۋاژۋى يەك لەسەر پىنجى ئەندامان بۇي ھەيە داۋاي پىرساندى لە سەرۋك ۋەزىران
بىكات.

2-ھەر ئەندامىك بۇي ھەيە بە ۋاژۋى يەك لەسەر شەشى ئەندامان داۋاي پىرساندى ئەندامانى
ئەنجومەنى ۋەزىران بىكات.

3-گفتوگۇگىردن لەسەر پىرساندى ئەنجام نادىت تا ھەفت رۇژ لەبەرۋارى گەشىتنى داۋاكارىيەكە بۇ
سەرۋكايەتى ئەنجومەنى ۋەزىران.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس بەرىز كاك د.فرست، ئەۋ ماددەبەى، ماددەى (70) بەۋ شىۋازەى خوئىندىرايەۋە دەخەينە
دەنگدان، كى لەگەئە؟ (60) كەس بەپەسندى دەزانن، كى دژە؟ يەك كەس دژە، ماددەكە بە زۇرىنەى دەنگ
پەسند كرا، ماددەى (71).

بەرىز فرست صۇقى ەلى:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (71) لەلەى ئىمە ھىچ تىبىنىيەكى لەسەر نەبۋە، ۋەكو خۇى كە ھەيە دەيخوئىنمەۋە بۇ ئەۋەى
بخىتە دەنگدان.

ماددەى (71):

ئەو مەرجانەى لە پەرساندن ھەن، ھەمان ئەو مەرجانەن كە لە پەرسىاردا ئامازەھيان پېدراوھ بەرھەچاوكردنى ئەو خالانەى خوارەوھ:

1-داواكارى پەرساندنەكە بەنووسىن ھاوپېچ لەگەل بابەتى پەرساندنەكە و بەلگە و زانىارى و دۆگىومىنتەكان ئاراستەى سەرۆك دەگرېن.

2-پېويستە ئەو كەسەى پەرساندنى بۆ كراوھ لە رۆزى گەشىتنى پەرساندنەكە لە ماوھىەك كە لە چواردە رۆژ تېپەر نەكات وەلام بەداتەوھ.

3-ئەگەر پەرساندنەكە پېويستى بە لىكۆلئىنەوھ و كۆكردنەوھى زانىارى ھەبوو، پەرسىندراوېش نەيتوانى لە ماوھى ديارىكراو وەلامى بەداتەوھ، داوا لە سەرۆكى پەرلەمان دەكات بەدواخستنى پەرساندنەكە بۆ ماوھىەك كە لە ھەفت رۆژ زياتر نەيت، دواخستنى پەرساندن لەو ماوھىە زياتر بە رەزامەندى پەرلەمان دەيت.

4-سەرۆكايەتى پەرلەمان پەرساندن و وەلامەكەى لە بەرنامەى كارى نزيكترين دانىشتن دادەنيت، ئەگەر وەلامى پەرساندنەكە لە كاتى ديارىكراو نەگەيشتە پەرلەمان، ئەوھ تەنھا پەرساندنەكە دەگرېتە بابەتى گەفتوگۆى دانىشتنى تەرخانكراو.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ديارە تېبىنىيەكى زمانەوانى ھەيە، فەرموو كاك عمر عىنايەت.

بەرپز عمر عىنايەت ھمە سەيد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پېويست ئەو كەسەى پەرساندنى لىكراوھ نەك بۆ كراوھ.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

لىكراوھ، سوپاس بۆ ئەو تېبىنى يە، تېبىنى يە كاك مستەفا؟ موناھەشەكە كۆتايى ھاتووه، بەس ئەگەر تېبىنىيەكى زمانەوانى بى، ئەو ماددەيە بەو شىوازەى خوېندرايەوھ بەو تېبىنىيەنى كە ئاراستە كراون دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلە؟ (58)كەس بە پەسەندى دەزانن، ئەوھى دژە؟ كەس نىە، بەكۆى دەنگ پەسند كرا.

بەرپز فرست صۇفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە (72): ئەم ماددە يە لە دوو دەمى تىببىنى لە سەرە ئىمە وەكو لىژنەى كاتى لە كۆپونەوئى ئەمىرۆ بەيانى دامانرشتۆتەو، ئەو دارشتنەى لىژنەى كاتى دەخوئىنمەو بەرەچاوكردنى تىببىنى ئەندام پەرلەمانان و ئەو موداخەلاتانەى ھەبوو، بۇ ئەوئى بىخەينە دەنگدان.
ماددە (72):

يەكەم/ دواى خوئىندەوئى پىرساندنەكە و وەلامەكەى پىرۆسەى پىرساندنەكە بەم شىوئە دەبىت:

- 1- قسەكردن دەدرىتە ئەو ئەندامەى داواى پىرساندنى كىرەو بۇ ماوئەكە لە (15) خولەك زىاتىر نەبىت، دواتر دەرفەت بۇ كەسى پىرسىندراو بە ھەمان كاتى ديارىكراو.
- 2- ھەر يەكەيان بۇ يەك چار مافى وەلامدانەوئىان ھەيە لە ماوئەى (3) خولەك دا.
- 3- دواتر دەرفەتى ئاخوتن بۇ ماوئەى (2) خولەك دەدرىتە ھەر يەك لەو ئەندامانەى كە پىشتىر ناوئى خوئىان تۆماركردو.

دووم/

- 1- ئەگەر پىرسىندراو بە بى ھۆ ئامادە نەبوو پىرۆسەى پىرساندنەكە بەبى ئامادەبوونى پىرسىندراو بەردەوام دەبىت.
- 2- ئەگەر ئامادەنەبوونەكە بەپاساويكى رەوا بوو، سەرۆكايەتى كاتىكى تر بۇ پىرساندنەكە ديارى دەكات كە لە (30) رۆژ تىپەر نەكات، ئەگەر لەو ماوئەشدا ئامادە نەبوو ئەو ھوكمى بىرگەى يەكى بەسەردا جىبەجى دەبىت.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوئاس بۇ بەرپز كاك د. فرست، ديارە خالىكى نىزامى ھەيە؟ بەرپز على ھەمە صالح، فەرموو.

بەرپز على ھەمە صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

كاتى پىشووئىرىش ئىمە موناقتەشەى ئەوانەمان كىرد، ھوكمى بىرگەى يەك دەئى پىرساندنەكە بەردەوام دەبىت، نالئىت ناگاتە كۆتايى، مەسەلەن پىرسىار دەكەى لەوئى نىە، دانىشتنىكى تىرىش لەوئى نىە، ئايا ھوكمى كۆتايى وەردەگرىت دەنگدان بىكرىت بۇ ئىستىجواب؟ ياخود ناكىرىت؟ ئەو مەن دەزانم ئەو دەگرىت لە ماددەكانى دواترىش دا ھەل بىكرىت، بەلام لىرە كە دەووتىرىت ئەوئى ماددەيەكە تۆ دەئىت لىرە نىە بە ھەر ھۆكارىك بىت، كەواتە پىرساندنەكە بەردەوام دەبىت، ناگات بە نەتىجە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس بۇ ئەو تىببىنىيە، بەرپىز د.رېواز فايەق، فەرموو.

بەرپىز رېواز فائق حسين:
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىرساندنەكە بەردەوام دەبىت بە بى ئامادەبوونى پىرسىندراو، پىرسىندراو تەنھا زەرەرىك دەيكات ئەوئەيە كە لەوى نىيە دىفاع لەخوى بكات، سەبارەت بەلىسەندىنەوئەيە متمانە پىشتر لىرە تەرحمان كىردبوو، بەلام ئىمە وەكو لىزنى كاتى بىردوومانەتە لاي ئەو ماددەيە كە پەيوەندى بە لىسەندىنەوئەيە متمانە ھەيە، واتا پىرسىندراو پىرسىندراو بە گويىرە ئەو صياغەيە بەبى ئامادەبوونى پىرسىندراو بەردەوام دەبى، زەرەرمەندى يەكەم خويەتى كە ئامادە نابى بۇ ئەوئەيە وەلام بەداتەوئەيە، دواترىش لىسەندىنەوئەيە متمانەشى دەخىرئە دەنگدانەوئەيە، بەلام لەو ماددەيە موئەلەجەي ئەو ھالەتەمان كىردوئەيە كە پەيوەندى بە لىسەندىنەوئەيە متمانەوئەيە ھەيە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس بۇ ئەو روونكىردنەوئەيە، بەرپىز د.رېواز فايەق، بەرپىز د.فرست، رەئى كۆتايى، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

داوا دەكەم ئەوئەيە كە خويىندىمانەوئەيە بىخەيە دەنگدان، ئەوئەيە بەرئەنجامى ئەو موئەلەجەيە بوئە كە ئەندامانى پەرلەمان پىشتر گىفتوگويان لەسەر كىردوئەيە، ھىچ تىببىنىيەكى تىرمان نىيە، داوا دەكەين بىخەيە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس، بەرپىز قارەمان تىببىنىيەكت ھەبوئەيە؟ ئەو ماددەيە بەو شىوازەي خويىندرايەوئەيە دەخەينە دەنگدان،

ماددەيە (72) كى لەگەئە؟ (47) كەس بە پەسندى دەزانن، كى دژە؟ (3) كەس دژن، بەزۆرىنەي دەنگ پەسند كرا، ماددەيە (73)، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:
ماددەيە (73)

ھىچ دەستكارى نەكراوئەيە و وەكو خوى كە ھەيە دەخويىنىنەوئەيە بۇ دەنگدان.

ماددەيە (73):

ئەو پىرساندنەنەي لە وەرزى ياسادانانى پىشوو پىشكەش كراون دەخىرئە بەرنامەي كارى وەرزى ياسادانانى نوئ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خويندرايەو دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلە؟ (62) كەس بە پەسند دەزانن، ئەوەى دژە؟ (1) كەس دژە، بەزۆرىنەى دەنگ پەسند كرا، ماددەى (74).

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەسەر ماددەى (74) لەبەرگەى يەكەم كە دەلى ئەو ئەندامەى كە داواى پىرساندىنى كىرەو بە بۇى ھەيە لە قۇناغىك بۇ قۇناغىكى تىرى پىرساندىن داواى پىرساندىنەكە بىكىشىتەو، كە زىاتىر داوايان كىرەو بە رەزامەندى ئەو ئەندامانەى واژوويان كىرەو، ئايا ئىزافە بىكىرى يان نا؟ ئەو دەستەواژەيە بىكىرىتە دەنگدان ئىنجا ئەگەر ئىزافە كرا ئەو ئىزافە بىكىرى، ئەگەر نا وەكو خۇى ئەو تىر دەخوينىنەو، كەواتە ئەو بىكىرىتە دەنگدان لە بىرگەى يەكەم (بەرەزامەندى ئەو ئەندامانەى واژوويان كىرەو).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو دەخەينە دەنگدان، ئىزافەكە دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلە؟ (39) كەس ئەو ئىزافەيە بە پەسند دەزانن، ئەوەى دژە؟ (16) كەس داوا دەكەن وەكو خۇى بىمىنىت، واتا بەزۆرىنەى دەنگ پىشنىارى ئىزافەكەردن پەسند كرا.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

كەواتە ماددەى (74) بەو شىۋەيە لى دىت.

لەو حالەتانەى خوارەو پىرساندىن بە كۆتايى ھاتوو ھەژمار دەكىت:

1- ئەو ئەندامەى داواى پىرساندىنى كىرەو، بۇى ھەيە لە ھەر قۇناغىك لە قۇناغەكانى پىرساندىن داواى پىرساندىنەكەى بىكىشىتەو بە رەزامەندى ئەو ئەندامانەى واژوويان كىرەو.

2- دەست لە كاركىشانەوەى ئەو وەزىرەى پىرساندىنى بۇ كراو.

3- دەستلەكاركىشانەوەى ئەو ئەندامەى كە پىرساندىنى كىرەو.

4- ئەگەر وەلامى پىرساندىنەكە باوەرپىھىنەر بوو يان دەنگى پىويستى نەھىنا بۇ لىسەندىنەوەى مەمانە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خويندرايەو دەخەينە دەنگدان، كۆى ماددەكە، ماددەى (74) بەو شىۋازەى خويندرايەو، كى لەگەلە؟ (53) كەس بە پەسند دەزانن، ئەوەى دژە؟ (2) كەس دژن، بەزۆرىنەى دەنگ پەسند كرا، ماددەى (75).

بەرپز فرست صۇفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لېسەندىنەۋەى متمانە:

ماددەى (75):

تەنھا دەستەۋازىيەك ئىزافە كراۋە.

1-لېسەندىنەۋەى متمانە دروست نابىت بە بى ئىنجامدانى پرۆسەى پىرساندن چ بە ئامادەبوۋنى پىرسىندراۋ بىت يان ئامادەنەبوۋنى.

2-ئەگەر ۋەلامى پىرساندنەگە بىرۋا بى ھىنەر نەبوۋ بۇ پىرسىنەر، بۇ ھەيە پىشنىيازى لېسەندىنەۋەى متمانە بىكات بەرپەزەمەندى زۆرىنەى ئامادەبوۋان.

3-پىش دەنگدان لەسەر ۋەرگرتنەۋەى متمانە سەرۆكى پەرلەمان رىگە دەدات بە قسەكردن لەسەر ئەم بابەتە بۇ دوو ئەندام لەۋانەى داۋاى لى ۋەرگرتنەۋەى متمانە دەكەن و دوو ئەندامىش لەۋانەى دژى لېسەندىنەۋەى متمانەن.

4-سەرۆك ۋەزىران بە متمانە لېسەندراۋ ھەژمار دەكرىت ئەگەر زۆرىنەى دوو لەسەر سىي ئەندامانى پەرلەمان دەنگيان دا بۇ لېسەندىنەۋەى متمانە.

5-ئەندامى ئەنجومەنى ۋەزىران بە متمانە لېسەندراۋ ھەژمار دەكرىت ئەگەر زۆرىنەى رەھاي ئەندامان دەنگيان دا بۇ لېسەندىنەۋەى متمانە.

6-بابەتى لېسەندىنەۋەى متمانە لە ماۋىيەك دا كە لە پىنج رۆژ زياتر نەبىت لە رۆژى پىرساندنەۋە ئەنجام دەدرىت.

داۋا لە جەنابتان دەكەين ئەۋە بىخرىتە دەنگدان.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناقەشە كۆتايى ھاتوۋە، سى تىبىنى ۋەردەگرم، بەرپز د.فالا، فەرموو.

بەرپز فاللا فرىد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ بىرگەى يەكەم ئىمە پىشنىارمان كىرېۋو لىكۆلئىنەۋەى پەرلەمانى ئىزافە بىكرىت لەگەل پرۆسەى پىرساندن، چۈنكە پىرساندن بەبى تەحقىقى پەرلەمانى ئەنجام نادىت، ئەۋە خالى يەكەم، خالى دوۋەمىش/ پىرساندن و لېسەندىنەۋەى متمانە كە بە غىابى ئەنجامى دەدەن، لەبەر ئەۋەى پەرلەمان

مه‌حکمه نيه، نموزه‌جی يه‌ک ولا تم بده‌نی که پرساندنی غیابی هه‌بی‌ت، داوا له لیژنه ده‌که‌م نموزه‌جی
ولاتیکم بده‌تی که پرساندن به‌بی‌ حزووو بده‌ت.

به‌رپژ جعفر ابراهیم ئیمینی / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:
وه‌لامه‌که به‌رپژ د‌ریواز فایه‌ق وه‌لام ده‌داته‌وه، فه‌رموو.

به‌رپژ ریواز فائق حسین:

به‌رپژ سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

نموزه‌جی هه‌چ ولا تیکم له نیستادا له‌به‌ر ده‌ست نیه، له‌راستیدا، به‌لام ئیمه‌ ئه‌و په‌ی‌ره‌وه بۆ په‌رله‌مانی
کوردستان داده‌نیین و بۆ واقعی په‌رله‌مانی کوردستان داده‌نیین، له‌به‌رپژتان ده‌پرسم له‌م خوله‌ی
په‌رله‌مانی کوردستان که خولی چواره‌می په‌رله‌مانی کوردستانه، چه‌ند جار ئیمه‌ بانگی وه‌زیرمان کردوو
به‌ ئاشکرا پییان وتووین ناینیرین، هه‌ر بۆ بانگ کردنی نیعتیادی، ئه‌وه بۆ دروست کردنی په‌یوه‌ندیه‌کی
تهندروسته له‌گه‌ل حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، چونکه ده‌رکه‌وت ئه‌م په‌یوه‌ندیه‌ ته‌کامولیه‌ی که پیشتر
ئیمه‌ له‌گه‌ل حکومه‌ت دا هه‌مانبووه په‌یوه‌ندیه‌کی سه‌رکه‌وتوو نه‌بووه، وه‌زیر هه‌یه له‌ حیزبه‌که‌ی خۆم دا،
له‌ یه‌کی‌تی نیشتیمانی کوردستانه ده‌لی بانگیشم بکه‌ی نایه‌م، به‌ چ ئیجبارم ده‌که‌ی که بيم بۆ په‌رله‌مانی
کوردستان؟ هه‌چ نه‌صیک نیه ئیجباری بکه‌ت، له‌ حیزبه‌کانی تریش به‌هه‌مان شیوه‌ وایه، ئه‌نجومه‌نی
وه‌زیران یان سه‌رۆکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران وه‌زیره‌کان حه‌سانه‌یان بۆ دروست کردوو، ئیمه‌ش به‌
په‌ی‌ره‌و و به‌ قانون ده‌سه‌لاتی جیبه‌جی کردنمان زال کردوو به‌سه‌ر ده‌سه‌لاتی یاسادانان دا، ئیمه‌ ئه‌م
په‌ی‌ره‌وه بۆ واقعی هه‌ریمی کوردستان داده‌نیین.

به‌رپژ جعفر ابراهیم ئیمینی / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

سوپاس بۆ به‌رپژ ریواز فائق، به‌رپژ بیگهرده‌ تاله‌بانی روونکردنه‌وه‌یه‌کی ئیزافی هه‌یه له‌سه‌ر ئه‌م
مه‌وزوووه‌.

به‌رپژ بیگهرده‌ دلشاد شکرالله (بیگهرده‌ تاله‌بانی):

به‌رپژ سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

به‌رپژ ئه‌ندامانی په‌رله‌مان.

من سکرته‌ری په‌رله‌مانه‌م، زۆربه‌ی بانگه‌شیسته‌کان له‌ ریگه‌ی منه‌وه زیاتر ئاراسته‌ی حکومه‌ت ده‌کریت، هه‌چ
وه‌زیریک، هه‌چ یه‌کیک له‌وانه‌ی که بلین له‌ کابینه‌کانی پیشووتر و له‌وه‌ته‌ی من سکرته‌رم به‌تایبه‌تی
نیستا، که تیمی حکومه‌ت پیکه‌توووه له‌ یه‌کی‌تی و پارتی هه‌چ وه‌زیریک له‌ یه‌کی‌تی نیشتیمانی کوردستان
نیعتیازی له‌سه‌ر ناماده‌بوون له‌به‌رده‌م هۆلی په‌رله‌مان نه‌بووه.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو روونكردنهوويه، من روونكردنهووى ئىزافى بە كەس نادەم، تەواو ئەو مەوزوووعە بەو شىوازه كۆتايى پى دىنين، داوا لە د.فرست دەكەم رهئى كۆتايى لەسەر صياغەى ئەم ماددەيه بخاتە دەنگدان، كۆتايى بەو دىنم، موناقتەشەى لابهلا هيچ سوودى نيه بۇ ئەم دانىشتنه.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بەووى كە بەرپىز د.قالا باسى كرد ليكۆلئينهووى پەرلەمانى ئىمە ئەمپرو بەيانى ئەوومان موناقتەشە كرد، من لەو كۆبوونەوويه نامادەنەبووم، وتيان تەنھا يەك ئەندام هەبوو سى كەس پشتيوانى نەبوو، بۇيه ناىخەينه دەنگدان، سەبارەت بە نامادەبوونى پرسىندراو يان نامادەنەبوونى، تەبعەن ئىمە پىشتىر بىرپارمان لەسەر ئەم بابەتە دا، بەلام لەبەر ئەووى ئىزافەيه و لەبەر ئەووى موناقتەشەى جياوازيشى لەسەر، من داوا دەكەم لە دەستەى سەرۋىكايەتى پەرلەمان زيادكردى ئەم دەستەوازهيه بە نامادەبوونى پرسىندراو يان نا بىخەينه دەنگدان، ئايا ئىزافە بكرى يان ئىزافە نەكرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دوو كەس لەسەر ئەم ئىزافەيه، بەرپىز على حەمە صالح، دواتر د.قالا، فەرموو.

بەرپىز على حەمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

يەكەم/ خالى نيزامىيه پىش ئەووى ئىزافە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

جارى ئىزافەكە.

بەرپىز على حەمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

رهئى هەبوو دانەرپىزراوتەووه، بۇ نمونە چەندىن كەس وتووئەتى بۇ سەرۋىكى ئەنجومەنى وەزيران دوو لەسەر سى زۆرە، چونكە ئەووه دروست نابى و دەبى بە مەحال، دوو لەسەر سى دروست نابى، من دەزانم دەبى سەرۋىكى ئەنجومەنى وەزيران جياواز بى لە وەزير، جارى پىشووش وتمان دەكرى سى لەسەر پىنج بى، نەك دوو لەسەر سى، مەنتقىكى تىدايه بە دوو لەسەر سىش نيه، ئەوگەى ترىش وتمان زۆرىنەى نامادەبووان، نەكرى بە زۆرىنەى رەھا، ديسان تەئكىد دەكەمەووه، بەلى ئىمە لە (11/6)دووه داوامان كرددووه ئەنجومەنى بالاي هەرىمى نەوت و گاز بىتە پەرلەمان، ناىنە پەرلەمان، چ جاي ئەووى بانگيان بكەى بۇ

ئىستىجواب؟ ئەو ھەر نەھاتن، ئەو ھەر ئىستىجواب روونادات، دىئىابىن بە جىگىر كوردى ئەو بىرگەيە ھەرگىز ئىستىجوابىك لە ھەرئىمى كوردستان روونادات.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو روونكردنهويه، د.فالا، فەرموو.

بەرپىز فالا فرىد ابراھىم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەمرى واقع واتا ئەو نىە تۆ موخالەفەى مەبادىئ و قەواعىدى عامە بگەى، يەعنى من دامنهناوہ ئىكۆلئىنەوہى پەرلەمانى پىويستە لەپىش پرسى پرساندىن تەحقىقى پەرلەمانى ھەبىت، فەرموو ئەو دەستورى عىراقى بچنەوہ سەرى، ئەو دەستورى ولاتەكانى ترە بچنەوہ سەرى، يەعنى ئەو مەبادىئە، مەبادىئ عامەيە دانراوہ، ئىنجا ئىستىجوابى غىابى نىە، من لە مەحكومەى حوكمى غىابىم بىستووہ لەبەر ئەوہى مەحكومە ئەدىلەى قەتەى بەدەستەوہيە، بەلام ئىستىجوابى غىابى چۆن بە وەزىر و وەزارەت ئەوہ ھەمووى دەبىتە ھۆى شىواندىنى ئىستىقراى سىاسى بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان، ئەو بابەتانە زۆر پىش ئىمە دارپىزراون، زۆر پىش ئىمە مەبادىئ نەسى لەسەر كراوہ، داوا لە بەرپىزتان دەكەم كە رپىز لەوانەى ئىخىصاص و پىسپۆرن لەو بوارە بگىرى.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو روونكردنهويه، بەرپىز بەھزاد درویش، ھەر لەسەر ئىزافە، فەرموو.

بەرپىز بەھزاد دەروپش دەروپش:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بۇ سەر ئىزافە ئىمە پى باشە ئىزافە بگىرىت و بخرىتە دەنگدانى، ئەو ھەر بابەتەك كە لىزنى نەھىنابىتە ئىرە واتا دى زىرى خالا ئىكى دەبى مافى بدا ھەر ئەندامەكى موناقتەشە بگات بەراستى، ناكرىت ماف بدە ھەندەك ئەندامان موناقتەشە بگەن دوو جار و سى جار ھەندەكىدىش نەتوانى يەك جارپش موناقتەشە بگات، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

وايە، دەستخۆش، بەرپىز منىرە عوسمان، لەسەر ئىزافە، فەرموو.

بەرپز منیره عثمان علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

له ماددهکانی پیشووتریش که جهنابت من قسهکانم کرد، وتت له بهر ئهوهی دهنگی لهسهر دراوه بۆتان نیه قسهی لهسهر بکهن، بهرپز سەرۆکی پەرلهمان ئهم ماددهیه هیشتا دهنگی لهسهر نه دراوه، بۆیه تکات لی دهکهم ریگهم پی بده قسهی لهسهر بکهم.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

ناخر موناقهشه کۆتایی پیهاتوو.

بەرپز منیره عثمان علی:

تکایه سەرۆکی پەرلهمان، ئیمه له پیشووتردا موناقهشهمان کردوو ئیزافاتهکانمان نه خراوته ئیرهوه، بۆ نموونهی ئهوهی دفرست خویندیوه تیای نه بوو، هم له برگی پینجهم، هم لهسهر سی لهسهر پینجهمه کهدا موناقهشهمان کردوو، بهلام نه خراوته ئیرهوه.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

دوو لهسهر سی یهکه.

بەرپز منیره عثمان علی:

به ئی.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

به ئی، تهواو سوپاس، ههر روونکردنه وهیهکی ئیزافی، یهعنی بهراستی بهرپزان لی پرسیاندن و لیکۆلینهوه و سهحبی متمانه و ئهم بابتهانه له ههریمی کوردستان یهعنی ئهگهر بلین وهکو پیویست پهیره وهکراون، دهگهرپتهوه بۆ بارودۆخی ئیمه له ههریمی کوردستان، ئهو سیسته مهی ههمانه، بهلام پهیره، دارپشتی پهیره وهبێ بهشیوازیکی وابیت تهنیا بۆ ئهم بارودۆخه نه بیت، بهشیوازیکی گشتگیر و بابتهی ههمه لایهه له بهرچاوبگری، له بهر ئهوه پیم باشه رهئی پسپۆران لهم بارهوه به ههند وهربگریت، بهرپز دفرست رهئی کۆتایی، دواپی دهیخهینه دهنگدان.

بەرپز فرست صوفی علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من داوا له دهستهی سەرۆکایهتی پەرلهمان و جهنابت دهکهم دهرگای موناقهشهکردن نهکریتهوه لهسهری، ئیمه ههموو ئهوانه ی رای سی کهسی لهگهڵ بووه هینایتمان خستوو مانته دهنگدان، به هیچ شیوهیهک ئهوه ههموو ئهنادامانی لیژنه لییره بوون، من لییره نه بووم، بهلام له ئینساتم وهرگرتوو، کهس داوای باسی دوو لهسهر سی و شتی وای نه کردوو، ئهوه رهئی لییرهیه و تهسبیت کراوه، ئیمه وهرمانگرتوو، بۆیه

نايخهينه دنگدان، ئه و شتانهى سى كەس زياتر پشتگىرى نه كردهيىت مولهقهه نه گهر وا بروت ئيمه ئه م په پروههش به دهردى ئيشه كانى ترمان ده بهين كه له م په رله مانه وه معه ته لى ده كه ين، تكايه لى گه رين با ئه و په پروهه بروت، ببيته ده سته وتيكي ئه م په رله مانه، تكايه، ئيتي فاقمان له سه رى كر دووه، به رهنجامى كارى هه موومان بووه، هه ر كه سى ليره شتيكى به بيردا بى و ئيزافه ي بكات، واى لى ديچت ئيمه به و ئاراسته يه برؤين ئه م په پروههش رابگرين، ئه م بابته شمان له ده ست بمرىت، تكايه با ئه م په پروهه بروت.

به رپز جعفر ابراهيم ئيمىنى / جيگىرى سه رۆكى په رله مان:

مادده كه بخويينه وه، ده يخه ينه دنگدان.

به رپز فرست صؤفى على:

به رپز سه رۆكى په رله مان.

له بهر ئه وهى خيلاف له سه رى هه بوو، من پيشنياز ده كه م برگه ي يه كه م (لئسه نده وهى متمانە دروست نابيت به بى ئه نجامدانى پرؤسه ي پرساندن) به م شيويه بروت يان ئه م ده سته واژه يه ي بؤ ئيزافه بكرىت (چ به ناماده بوونى پرسيندراو بيت يان به ناماده بوونى).

به رپز جعفر ابراهيم ئيمىنى / جيگىرى سه رۆكى په رله مان:

له سه ر ئيزافه كرده كه ده خه ينه دنگدان، ئه وهى له گه ل ئه وه يه ئه وه ئيزافه بكرىت ده ستي به رز بكتاه وه؟ به ئيزافه كردن، (39) كه س داوا ده كه ن ئيزافه بكرىت، ئه وهى دژى ئه وه يه كه ئيزافه بكرىت؟ ده يانه ويىت وه كو خؤى بمىنىت، (27) كه س ده يانه ويىت وه كو خؤى بمىنىت، ئيزافه به زؤرينه ي ده نگ په سند كرا، كؤى مادده كه، فه رموو.

به رپز فرست صؤفى على:

به رپز سه رۆكى په رله مان.

كؤى مادده كه ده خويينه وه وه كو ئه وهى كه ئيزافه كرا.

مادده ي (75):

1- لئسه نده وهى متمانە دروست نابيت به بى ئه نجامدانى پرؤسه ي پرساندن چ به ناماده بوونى پرسيندراو بوويىت يان ناماده بوون.

2- ئه گه ر وه لامى پرساندنه كه برؤا پيه ينه ر نه بوو بؤ پرسينه ر بؤى هه يه پيشنيازى لئسه نده وهى متمانە بكات به رزه مانه ندى زؤرينه ي ناماده بووان.

3-پېش دهنګدان لهسەر وەرگرتنهوهی متمانه سەرۆکی پەرلەمان ریگه دەدات به قسەکردن لهسەر ئەم بابەتە بۆ دوو ئەندام لهوانه‌ی داواى لى وەرگرتنهوهی متمانه دهکەن و دوو ئەندامیش لهوانه‌ی دژى لیسەندنهوهی متمانه‌ن.

4-سەرۆک وه‌زیران به متمانه لیسەندراو هه‌ژمار ده‌کریت ئەگەر زۆرینه‌ی دوو لهسەر سیی ئەندامانى پەرلەمان دهنګیان دا بۆ لیسەندنهوهی متمانه.

5-ئەندامى ئەنجومه‌نى وه‌زیران به متمانه لیسەندراو هه‌ژمار ده‌کریت ئەگەر زۆرینه‌ی ره‌های ئەندامان دهنګیان دا بۆ لیسەندنهوهی متمانه.

6-بابه‌تى لیسەندنهوهی متمانه له ماوه‌یه‌ك دا كه له پینچ رۆژ زیاتر نه‌بیت له رۆژى پرساندنه‌وه ئەنجام ده‌دریت.

داوا ده‌کەم ئەوه بیخه‌یته دهنګدان.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئی‌مینی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو مادده‌یه به‌و شیوازه‌ی خویندرايه‌وه ده‌یخه‌ینه دهنګدان، مادده‌ی (75)، كى له‌گه‌ئه؟ (52) كه‌س به په‌سەند ده‌زانن، ئەوه‌ی دژن؟ (6) كه‌س دژن، به زۆرینه‌ی دهنګ مادده‌ی (75) په‌سند كرا، مادده‌ی (76).

بەرپێز فرست صۆفی‌علی:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

مادده‌ی (76) ه‌یچ تی‌بینى له‌سەر نیه، وه‌كو خۆی كه هه‌یه ده‌یخوینینه‌وه.

مادده‌ی (76):

ئەگەر پرساندن به وەرگرتنهوهی متمانه له سەرۆکی وه‌زیران كۆتایی پى هات ئەوه كابینه‌ی حكومه‌ت به ده‌ست له‌كاركیشاوه هه‌ژمار ده‌کریت و وه‌ك حكومه‌تى كار به‌رپێكه‌ر به‌رده‌وام ده‌بیت تا ئەو كاته‌ی به پى یاسا كارپێكراوه‌كان كابینه‌ی نوێ پێك ده‌هیندریت.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئی‌مینی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو مادده‌یه به‌و شیوازه‌ی خویندرايه‌وه ده‌خه‌ینه دهنګدان، كى له‌گه‌ئه؟ (57) كه‌س به په‌سەند ده‌زانن، ئەوه‌ی دژه؟ كاك مامۆستا حسن؟ كه‌س دژ نیه، به كۆی دهنګ په‌سند كرا، مادده‌ی (77).

بەرپێز فرست صۆفی‌علی:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

مادده‌ی (77) و كۆتایی.

ھەموو رېكارەكانى چاودىرى كىردى پەرلەمان بۇ سەرۋكى ئەنجومەنى ۋەزىران ۋ ئەندامانى ئەنجومەنى ۋەزىران، سەرۋكى كۆمىسيۇن ۋ دەستە سەربەخۇكانىش دەگرىتەۋە.

ئەۋە ۋەكو خۇى كە ھەيە بە بى دەستكارى دەخرىنە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەۋ ماددەيە بە ۋ شىۋازەى خويندرايەۋە دەخەينە دەنگدان، ماددەى (77)، كى لەگەئە؟ (62) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەۋەى دژە؟ كەس نىە، بە كۆى دەنگ پەسند كرا، بەرپىزان پشووئىكى يەك چارەك ۋەردەگرىن ۋ دەگەرپىنەۋە، كاك عمر ئەۋ تىببىنيە بلى..

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

تەنھا بەرپىز د.فرست ھەموۋەكە لابه.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

يەك چارەك، (15) دەقە.....

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بە ناۋى خۋاى بەخشەندە ۋ مېھربان، بە ناۋى گەلى كوردستان دەست پى دەكەينەۋە، بەردەۋام دەبىن لەسەر برگەى سىيەم، گفتوگۆ لەسەر پەپرەۋى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان دەكەين، داۋا لە بەرپىزان دەكەين لە لىژنەى كاتى بفرمۋون بۇ سەكۆى تايبەت بە لىژنەكان، نوقتەيەكەى نىزامى ھەيەن بەرپىز كاك ئارى فەرمۋو.

بەرپىز ئارى محمد عبدالرحيم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

من دوو پىشنيارم ھەيە، پىمباشە ھەر ماددەيەك لە پەپرەۋە كە گفتوگۆى لەسەر دەكرى لەمەۋدوا راستەۋخۇ بخرىتە دەنگدان، چونكە ھەست دەكەم دوۋچار گفتوگۆ دەكرىتەۋە، ئەمە يەك، دوۋەم: ماددەى پەپرەۋە ئەگەر زۆر گرنگە، گرىنگىشە بە دلتىاييەۋە، جار ۋ بار لە بەرنامەى كاردا تەنھا گفتوگۆى پەپرەۋە ھەبىت، پرۆژەى ترى لە پالدا نەبىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گفتوگۆ دەكەين، بەشى ھەشتەم، ياسادانان، داۋا لە بەرپىزان دەكەين لە لىژنەى كاتى دەست بە خويندەنەۋەى بکەن، ماددە بە ماددە، فەرمۋو گەشە خان.

بەرپز گەشە دارا جلال:
بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەشی هەشتەم

یاسادانان

ماددەى (78):

- 1- مەبەسەت لە یاسا ریژی دەرکردنی یاسا و بریار.
- 2- ھەموارکردنی یاسا و بریارە کارپیکراوەکان.
- 3- بەرکارکردن یان ھەموارکردنی کارپیکردنی یاسا فیدرالێھەکان.

ماددەى (79):

پرۆسەى یاسادانان بریتىھ لە گفتوگۆ و پەسەندکردنى:-

- 1- پرۆژەى یاسا یان پرۆژە بریار کە لەلایەن سەرۆکی ھەرێم یان ئەنجومەنى وەزیران پێشکەش دەکریت.
- 2- پێشنياری یاسا یان بریار کە بە لایەنى کەم لەلایەن (10) ئەندام پێشکەش دەکرین.
- 3- ئەو پرۆژە یاسا و بریارانەى کە لەلایەن دەسەلاتى دادوهرى پێشکەش دەکرین لەو بابەتانەى پەيوەندیدارن.
- 4- ئەو پێشنيار و یاسا و بریارانەى کە لەلایەن دامەزراروھ فەرمیەکان بەپێى یاسا کارپیکراوەکان پێشکەش دەکرین.

ماددەى (80):

پێشنياری یاسا و بریارەکان کە لەلایەن ژمارەى یاسایى ئەندامانى پەرلەمان پێشکەش دەکرین لە ماوہى (14) رۆژ لە بەروارى گەشتن یان لەلایەن لیژنەى یاسایى بە ھەماھەنگى لەگەڵ دەستەى سەرۆکایەتى بریارى لەسەر دەدریٹ لەسەر بنەماى یەك لەو پێۆمەرانی خواروہ:-

- 1- ھەبوونى حالەتیكى گشتى کە پێویستى بە دەرکردنى یاسا یان بریارێك دەکات.
- 2- ھەبوونى بۆشاییەكى یاسایى.
- 3- ئەگەر کیشە لە جى بەجى کردنى یاسا ھەبیت و پێویستى بە ھەموارکردنەوہ بیت.
- 4- توانای دابینکردنى بارگرانى دارایی لە ئەنجامى دەرکردنى ئەو یاسایە یان ئەو بریارە.
- 5- مەرچى روالەتى شکلى یاسایى تیدابیت.

ماددەى (81):

دواى تیروانىنى پرۆژە پێشنيارەکە لەلایەن سەرۆکایەتى پەرلەمان و لیژنەى یاسایى ئەگەر دەرکەوت یەکیك لەو پێۆمەرانی تیدا نییە کە لە ماددەى (90) ی ئەم پەیرەوہدا ھاتووە رەت دەکریتەوہ و خویندنەوہى یەکەمى بۆ ناکریٹ.

ماددەى (82):

لە كاتىڭدا ئەندامانى پەرلەمان كە پېشنىيارى ياسا يان بېرىارەكەيان پېشكەشكردووه و راي سەرۆكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياساى بۆيان بېروا پېھنەر نەبوو. بابەتەكە دەخريته بەردەم دەستەى گشتى بۆ يەكلاگردنەوہى، ئەگەر لەوئىش رەتكرايەوہ، ئەندامانى پەرلەمان ھەر پېداگريان كرد لەسەر پېشنىيارەكەيان ئەوہ دەخريته بەردەم پەرلەمان بۆ بېياردان لەسەرى.

ماددەى (83):

ئەگەر پېشنىيارى ياسا يان بېرىارەكە بە شېوہىەكى گشتى رەت نەكرايەوہ، بەلام سەرۆكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياساى تېبىنيان لەسەر پېرۆژە پېشنىيارەكە ھەبوو، ئەوہ لەو حالەتەدا دەگەرپېنریتەوہ بۆ ئەو ئەندامانى پېشكەشيان كردووه بۆ رەچاوكردنى تېبىنەكان و دووبارە پېشكەشكردنەوہى.

ماددەى (84):

كاتىڭ پېرۆژەى پېشنىيارەكە لەلایەن سەرۆكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياساى رەزامەندى لەسەر دەدریت دەخريته بەرنامەى كار بۆ ئەوہى خويندنەوہى يەكەمى بۆ بکريت.

ماددەى (85):

1- ھىچ پېرۆژە پېشنىيارىڭ وەرناگىرى ئەگەر ھەمان ناوەرۆكى ھەبیت لەگەل پېرۆژە پېشنىيارىڭى دى كە لەژېر دەستى لىژنەى تايبەتمەند دايە بۆ راپۆرت نووسين.

2- ئەگەر لىژنە بۆى دەرکەوت كە لە نيوان پېرۆژە ياسا و پېشنىيارى ياسا دژ يەكى ھەيە لە رووى پېرەنسىپى بنەرەتییەوہ ئەو لىژنە بە راپۆرتى تايبەت راي خۆى پېشكەشى پەرلەمان دەكات، ئەگەر ھەر يەككىيان لە رووى پېرەنسىپەوہ پەسەندكرا ئەوہ ماناى رەتكردنەوہى ئەوہى دىكەيە و دواتر لىژنە رىكارى ياساى خۆى دەگریتەبەر.

3- پېرۆژە ياسا بە بنەما دادەنریت ئەگەر پېشنىيارى ياساى دى پېشكەشكرا لە رووى پېرەنسىپەوہ يەكبوون.

4- ئەگەر پېرۆژە پېشنىيارىڭ رەتكرايەوہ لە ھەمان وەرزی ياسادانان پېشكەش ناکریتەوہ.

ماددەى (86):

1- لە ھەر وەرزیڭى ياسادانان تەنھا لە مانگى يەكەمى وەرزی ياسادانان ئەندامانى پەرلەمان دەتوانن پېشنىيارى ياسا پېشكەش بکەن.

2- تەنھا لەو حالەتە نەبیت كە دۆخىڭى تیدا بېتە پېش و پېويستى بە ياسا يان بېيارىڭى بە پەلە ھەبیت، لەو بارەيەش دەستەى گشتى ھەلسەنگاندنى بۆ پېويستى و بە پەلەيى ياسا يان بېرىارەكە دەكات.

ماددەى (87):

1- ئەو پرۆژە و بېرىرانەى لەلايەن حكومت پېشكەش دەكرين راستەوخۇ لە يەكەمىن كۆبوونەوہى دوای گەيشتنيان بۇ پەرلەمان خويندەنەوہى يەكەميان بۇ دەكریت.

2- ئەگەر پرۆژەكە يان پېشنيارەكە لە تايبەتمەندى زياتر لە يەك ليژنە بوو سەرۇكاپەتى پەرلەمان بە ھەماھەنگى لەگەل ليژنەى ياسايى بېرىار دەدات بە بەشكردى پرۆژە يان پېشنيارەكە و ناردنى ھەر بەشە بۇ ليژنەى تايبەتمەند، ليژنەش تەنھا لەسەر ئەو بەشە راپۇرت ئامادە دەكات كە ئاراستەى گراوہ.

ماددەى (88):

1- دەبیت ليژنەى تايبەتمەند لە ماوہى (21) رۆژ راپۇرتى خۇى لەسەر پرۆژە يان پېشنيارى ياسا و بېرىارەكان ئامادە بكات.

2- ئەگەر پرۆژە يان پېشنيارى ياسا و بېرىارەكان بە شيۆەيەكى بە پەلە ئاراستەى ليژنەى تايبەتمەندكرابیت، دەبیت لە ماوہى (7) رۆژ راپۇرتى خۇى پېشكەش بكات.

3- ليژنەى تايبەتمەند بۇى ھەيە ھەماھەنگى لەگەل لايەنى پەيوەنديدار بكات بۇ ئامادەكردى راپۇرت لەسەر پرۆژە ياسا يان پېشنيارى ياسا و بېرىارەكان.

4- ئەگەر لە ماوہى ديارىكراو ليژنەى تايبەتمەند راپۇرتى ئامادە نەكرد، جيگرى سەرۇكى پەرلەمان سەرۇكى ليژنە ئاگادار دەكاتەوہ، دەبیت ليژنە لە ماوہى (4) رۆژ راپۇرتى ھۇدارى خۇى پېشكەش بكات و بېرىارى دەستەى گشتى لەم بارەيەوہ يەكلاكرەوہ دەبیت.

ماددەى (89):

لەسەر بېرگەى يەكەم لەو ماددەيە دوو را ھەيە راى، يەكەم پېيوايە: ليژنەى تايبەتمەند و ليژنەى ياسايى بە يەكەوہ راپۇرت دەنووسن لە كۆبوونەوہى ھاوبەش، راى دووہم پېيوايە بەم شيۆەيەبیت:-

1- راپۇرتى ليژنەى تايبەتمەند دەدریتە ليژنەى ياسايى بۇ پېداچوونەوہى راپۇرتەكە كە لە ماوہى (10) رۆژ لە بەروارى گەيشتنى، تەنھا لە رووى دارشتنى ياسايى دئنيابوون لە دژ نەبوونى دەفەكان لەگەل دەستوورى ياسا كارپېكراوہكان.

2- ئەگەر پرۆژە يان پېشنيارى ياسا و بېرىارەكە بە شيۆەيەكى بە پەلە ئاراستەكرابیت دەبیت ليژنەى ياسايى لە ماوہى (5) رۆژ پېداچوونەوہى خۇى بكات.

3- راپۇرتى ليژنەى تايبەتمەند خويندەنەوہى دووہمى بۇ ناکریت تا لە رووى دەستووى ياسا كارپېكراوہكان راستينراوى بۇ نەكریت.

ماددەى (90):

دەبیت سكرتيرى پەرلەمان (48) كاتژمير پېش خويندەنەوہى دووہم راپۇرتى راستينراوى ليژنەى تايبەتمەند بگەيەنيته دەست ئەندامانى پەرلەمان.

ماددەى (91):

- 1- خويىندنه وەى دووم بە خويىندنه وەى دەقى پىرۆژە يان پيشنياره كە دەست پى دەكات، ئىنجا راپورتى لىژنەى تايىبەتمەند.
- 2- ئەگەر راپورتى لىژنەى تايىبەتمەند دەرشتىكى نوپى پيشنياركردىت بۇ پىرۆژە يان پيشنياره كە ئەو بە دەنگدان بىر يار دەدرىت لەسەر وەرگرتنى ئەو دەرشتە بە بنەما بۇ گەفتوگۆكردن.
ماددەى (92):
- 1- ئەو ئەندامەى ناوى تۆماركراوہ بۇى ھەيە لەسەر ھەر ماددەيەك تەنھا يەك جار قسە بكات و نابىت لە (2) خولەك تىپەر بكات.
- 2- ئەگەر لە كاتى گەفتوگۆكردنى پىرۆژە يان پيشنياره كە وەزىرى پەيوەندىدار نامادەبوو بۇى ھەيە لەسەر ھەر ماددەيەك (2) خولەك قسە بكات.
ماددەى (93):
- 1- لەو دانىشتەى كە تەرخانكراوہ بۇ خويىندنه وەى دووم دەنگدان لەسەر پىرۆژە يان پيشنياره كە ناكريت.
- 2- لىژنەى تايىبەتمەند بە ھەماھەنگى لەگەل لىژنەى ياساى سەرجم پيشنيار و رايەكان بە ھەند وەردەگرن، سەر لە نوئى دەرشتەوہ بۇ ئەو ماددانە دەكەن كە پىويستە دابىرپىرئەتەوہ، ئەگەر پىويستى كرد روونكردەوہ دەدەن.
ماددەى (94):
- 1- دانىشتى دانگان لەسەر پىرۆژە يان پيشنياره كە نابىت لە ھەفتەيەك زياتر لە داوى دانىشتى خويىندنه وەى دووم تىپەر بكات.
- 2- ئەندامى پەرلەمان لەو ماوہيە بۇ ھەيە داوى بينىنى دەرشتەوہى كۆتايى لە سكرتيرى پەرلەمان و لىژنەى ياساى و لىژنەى تايىبەتمەند بكات.
- 3- لە دانىشتى دەنگدان رىگە بە گەفتوگۆ يان پيشكەشكردنى پيشنيارى تازە نادريت.
ماددەى (95):
- 1- دەنگدان دەست پى دەكات لەسەر ناوى ياسا يان بىر يارەكە، دواتر يەكە بە يەكەى ماددەكان كۆتايى دىت بە دەنگدان لەسەر ھۆيەكانى دەرچوواندن، دواچار گشت ياسا يان بىر يارەكە.
- 2- لە كاتى بوونى زياتر لە يەك پيشنيار لەم بارەيەوہ سى را ھەيە:-
أ- ھەموو پيشنيارەكان دەرخرىتە دەنگدان كاميان دەنگيان ھىنا بە پەسەندكراو دادەنريت.
ب- دوورترين پيشنيار لە ماددە بنەرەتيەكە يەكەم جار دەرخرىتە دەنگدان بەو شىوہيە تا دەگاتە ماددە بنەرەتيەكە، ئەگەر بە دژە دەنگ بە داوى يەكدا رەتكرانەوہ.
ت- پيشنيارى ماددە بنەرەتيەكە كە يەكەم جار دەرخرىتە دەنگدان بەو شىوہيە تا دەگاتە دوورترين پيشنيار، ئەگەر بە دژە دەنگ بە داوى يەكدا رەتكرانەوہ.

3- له خستنه دهنګدانی رایهګان ره چاوی ژماره ی نهو کهسانه ناکریت که رایهګه یان پېشکه شکر دووه، دهسیت رای یهک نه ندام په رله مانیش بخریته دهنګدان.

ماددهی (96):

په رله مان به شیوهی په له دهروانیته پرۆزه و برپاری تایبه ته به بودجه و ئیعتی ماداتی زیده گی و ژمیره کۆتایی، بوی هه یه برپار بدات کهوا ههر بابته یکی دی به په له یه.

ماددهی (97):

1- یاسا و برپارهګان به زۆرینه ی ژماره ی ئاماده بووان په سه ند دکریت، جگه له له و حاله تانه ی زۆرینه ی تایبه تیان تیدا مهر جکراوه.

2- سه رۆک به پپی نه نجامی دهنګدان برپاری په رله مان به ره زامه ندی یان ره تکر دنه وه له سه ر یاسا و برپارهګان راده گه یه نیټ.

ماددهی (98):

پنویسته یاسا و برپارهګان له ماوه ی (15) رۆژ له به روا ری په سه ند کردنیان بنیردرین بۆ سه رۆکایه تی ههریم.

ماددهی (99):

1- نه گهر سه رۆکایه تی ههریم له ماوه ی نهو (15) رۆزه به پپی یاسای سه رۆکایه تی ههریم ژماره (1) ی سالی (2005) ی هه موارکراو، یاسا یان برپاره که ی به شیوه یه کی گشتی (کل) ی به شیکی (جزئی) ره تکر ده وه، نه وه له و کاته دا ده بی لیژنه ی تایبه تمه ند له ماوه ی (15) رۆژ راپۆرتی خو ی بنووسیت، ئینجا له یه که مین دانیشتنی دوا ی ته واو کردنی راپۆرت که دیته ناو په رله مان و برپاری په رله مانیش له و باره یه وه یه کلاکه ره وه ده بیټ، یان به رای سه رۆکی ههریم وهرده گریټ، راپۆرتی لیژنه ی تایبه تمه ند تاوتوی دکریت، یان به دهنگی ره های نه ندامان پیدا گیری له سه ر رای خو ی دهکات و نه مجاره رای په رله مان ره ت ناکریته وه.

2- سه رۆکی دیوانی سه رۆکایه تی ههریم بوی هه یه ئاماده ی دانیشتنه که بیټ.

ماددهی (100):

نه گهر گومان له سه ر دهنګدان هه بوو به لایه نی که م (5) که س داوا ی دووباره کردنه وه ی دهنګدان یان کرد ده بیټ دهنګدان دووباره بکریته وه، نه مجاره یان به ریگی هه لسان و دانیشتن یان بانگ کردنی ناوه کان.

ماددهی (101):

له کاتی گفتوگو کردن له سه ر ههر پرۆزه و پېشنیاری یاسا برپاریک نه وه له ویه ت له دهنګدان به پپی نه و ریزبه ندیه ی خواره وه ده بیټ:-

1- پېشنیاری ره تکر دنه وه ی پرۆزه یان پېشنیاره که.

2- پېشنیاری گهراندنه وه ی پرۆزه که بۆ حکومه ت.

3- گەرانهوهی پرۆژه یان پئیشنیارهکه بۆ لیژنه‌ی تایه‌تمه‌ند که راپۆرتی ناماده‌کردوو.

4- پئیشنیاری دواخستنی گفتوگۆ بۆ دانیشتنیکی دی.

بهرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په‌رله‌مان:

سوپاس بۆ به‌رپز گه‌شه دارا ئەندامی لیژنه‌ی کاتی بۆ پیداجوونه‌وه‌ی په‌رپه‌وی ناوخوی په‌رله‌مانی کوردستان، به‌رپزێان ئیستا دەست به‌ گفتوگۆ ده‌که‌ین له‌سه‌ر ماده‌دی (78)، دەست به‌ ناو نووسین ده‌که‌ین، کۆ ده‌یه‌ویت گفتوگۆ له‌سه‌ر ماده‌دی (78) بکات؟ بیگه‌رد خان ناوه‌کان ده‌خوینیته‌وه.

بهرپز بیگهر دلدشاد تاله‌بانی / سكرتیری په‌رله‌مان:

بهرپز سه‌روکی په‌رله‌مان.

ئه‌و به‌رپزێانه‌ی ده‌یانه‌ویت موناقه‌شه‌ بکه‌ن (عمر عینایه‌ت، د. جوان، قادر ئۆتمان، ئاری عبداللطیف، یروانت نیسان، مامۆستا ماجد، نه‌جیبه‌ لطیف، شێرکۆ حه‌مه‌ امین، مریم صمد، صالح فقی، علی عثمان).

بهرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په‌رله‌مان:

بهرپزێان دەست به‌ گفتوگۆ ده‌که‌ین، به‌رپز عمر عینایه‌ت فه‌رموو.

بهرپز عمر عینایه‌ت حه‌مه‌ سعید:

بهرپز سه‌روکی په‌رله‌مان.

پئیشنیاری یاسا و برپار بره‌گی (5) پێویسته‌ له‌گه‌ڵ دیباچه‌ی ماده‌که‌ ده‌مج بکریت، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی بره‌گی (5) به‌سه‌ر هه‌موو خاله‌کاندا فه‌رز ده‌کریت، پێویسته‌ له‌ هه‌موویاندا هه‌بیت، ناکرێ به‌ ته‌نها یه‌ك، دوو، سێ، چوار، پینج لابریت بخریته‌ ناو دیباچه‌که‌وه‌ به‌م شیوه‌یه‌، پئیشنیاری یاسا و برپاره‌کان که‌ له‌لایه‌ن ژماره‌ی یاسایی ئەندامانی په‌رله‌مان پێشکەش ده‌کریت پێویسته‌ شیوازی یاسادانان له‌خۆ بگریت، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌موو ئەوانه‌ی پێشکەش ده‌کریت پێویسته‌ شیوازی یاسادانانی تیدابیت، له‌ ماوه‌ی (14) رۆژ له‌ به‌رواری گه‌یشتنیا له‌لایه‌ن لیژنه‌ی یاسایی به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ ده‌سته‌ی سه‌روکیه‌تی برپاری له‌سه‌ر ده‌دریت و له‌سه‌ر بنه‌مای یه‌ك له‌و پێوه‌رانه‌ی خواره‌وه‌، یه‌ك و دوو و سێ وه‌کو خۆیان بێنیته‌وه‌، چواره‌میان به‌م شیوه‌یه‌بیت: له‌ ئەنجامی ده‌رچوواندن یاسا یان برپار بارگرانی دارایی له‌سه‌ر حکومه‌ت ره‌چاو بکات، زۆر سوپاس.

بهرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په‌رله‌مان:

ئیستا وه‌لامیکی به‌ په‌له‌ له‌لایه‌ن به‌رپز د. فرست ده‌دریته‌وه‌.

بهرپز د. فرست صۆفی علی:

بهرپز سه‌روکی په‌رله‌مان.

ئه‌وه‌ی كاك عمر باسی كرد تاوه‌كو ئیستا نه‌گه‌یشتووینی، له‌ ماده‌دی (78) یان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز د.جوان فەرموو.

بەرپىز د.جوان اسماعىل عزيز:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مەبەست لە ياسا و وەرگرتنى ياسا و بىرپار ھەموارکردن و بەرکارکردن، بەلام ئەگەر ئەوھى بىنى ماددەى (78) بەراورد بکەى لەگەل ماددەى (80) خالى يەكەم و دووم و سىيەم نەفسى مەزمونە، يەئنى يەككىك كاتىك ئىقتىراحىكى پىشكەش دەكات دەپھوئت ياسا دەربىت، ياسا ھەموار بىكرىت ئەگەر بەراوردى بکەى لەگەل ماددەى (78) يەك مەزمونە، ئەو پىويست نىيە، زيادىيە، ھەدەف مەبەست لە ياسا، چونكە تۆ دووبارەت كر دووھ لەگەل ماددەى (80)، ئەگەر مەزمونەكەى بخوئنىيەوھ يەك بابەتە، ئىقتىراح مەوھىيە ماددەى (78) ھەلگىرىت، چونكە تىكرار كراوھ لە ماددەى (80)، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك قادر فەرموو.

بەرپىز قادر ئۆتمان رسول:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (78) خالى يەكەم، دەرگرتنى ياسا و بىرپارەكان لە برى دەرگرتن، دانان بىت، چونكە دەرگرتن و دەرچوواندن ھەر يەكە، دەرگرتن و دەرچوواندن پىشتر دەسلەلتى سەرۋىكى ھەرىم بوو، ئىستا لە دەستەى سەرۋىكەيتى پەرلەمانە، بۆيە كۆى پەرلەمان دەرناكات و دەرناچوويئى، ياسا دادەنى يان دادەپىزىت، بۆيە پىويستى بە پىداچوونەوھ ھەيە، باشكردنىيەتى، ئەگەر بشكرىت پىش دەرگرتنەكە بنووسرىت پەسەندكردنى پىرۆزە ياسا و بىرپارەكان، ئىنجا ئەگەر بگوترىت پىشنيار و پىرۆزە ياسا و بىرپارەكان ئەمەيان باشترە، يەئنى پىش خالى يەكەم، ھەروھەا لەسەر كارپىكراوھكانىش لەوانەيە وشەى كارپىكراوھكان يان جى بەجى كرتن ھەر يەك ماناى ھەبىت، بەلام لە خالى سىيەمدا ئەگەر بەرکارکردن يان ھەموارگرتنى كارپىكردنى ياسا فیدرالىيەكان، ھەموارگرتنى جى بەجى كرتن، يەئنى بەرکارکردن ياساكە راستە ھەموارگرتنى جى بەجى كرتنى بەرکارگرتنەكە بخرىتە دواوھ، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك ئارى فەرموو.

بەرپىز ئارى محمد عبدالرحيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (78) لەبەر ئەوھى كە نووسراوھ بەشى ھەشتەمى ياسادانان، لە خوارەوھش مەبەست لە ياسا رىزى، ياسا رىزى لابرىت، بىكرىت بە مەبەست لە ياسادانان بىرتىيە لە دوو خال لەسەر يەك، خالى يەكەم دەرگرتنەكە، لەگەل ئەو برا بەرپىزەم بىكرىت بە دەرچوواندننى ياسا و بىرپار، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز يروانت نىسان فەرموو.

بەرپىز يروان نىسان ماركۇس:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مەبەستەم لە ماددەى (79) بوو قسە بىكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا ماجد فەرموو.

بەرپىز ماجد عثمان توفىق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە بىرگەى سىيەم كە نووسراو بەركاركرن يان ھەمواركردى كارپىكردى ياسا فیدرالیهكان، پىمباشە بىكرىت بە بەركاركرن يان بەركاركرن و ھەمواركردى ياسا فیدرالیهكان، چونكە پىموايە ئەگەر ئىمە قانۇنىك ئىنقاز نەكەين ناتوانين تەعدىلاتى لەسەر بىكەين، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز نجىبە خان فەرموو.

بەرپىز نجىبە لطيف احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من تىبىنىم لەسەر ناونىشانى بەشەكە ھەيە، بەشى ھەشتەم، ياسادانان، پىشنيار دەكەم بەشى ھەشتەم بىكرىتە بەشى ھەوتەم، ياسادانان، بەشى ھەوتەم بىكرىتە بەشى ھەشتەم كە چاودىرىكردەنە، چونكە راستە ھەردووكرن دوو ئەركى گىرنگ و سەرەكى پەرلەمان، بەلام وازانەم ياسادانان لە پىش چاودىرىكردەنەوھەيە، من ئەو پىشنيارەم ھەيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك شىركۆ فەرموو.

بەرپىز د. شىركۆ ھەمە امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى سىيەم منىش لەگەل ئەووم كە بىكرى بە بەركاركرن و ھەمواركرن يان ھەمواركردى ياسا فیدرالیهكان، ئەوھى تىش پشتيوانى لە رەئىھەكەى د. جوان دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مريم صمد فەرموو.

بەرپىز مريم صمد عبدى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان، لە ماددەى (78) لەگەل راي بەرپىز كاك قادر دام، لە برى دەركردنى دانانى بىت، بەلام دانانى ياسا و برپار و راسپارده، نازانم راسپاردهى بۇ لەگەلدا نىيە، سىيەمىيان بەركاركردنش وەكو ئەوەى كاك قادر باسى كرد، بەلام لەو ماددەيەدا چۆنە پرۆژە ياساى بودجە جىگاي نەكراوئەتەو ئەو تىبىنيەشم ھەيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز صالح فەقى فەرموو.

بەرپىز صالح فەقى احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش تىبىنيەكەم گوترا، ھەموارى دووم شىوہەيەكە لە خالى سىيەم بەركارىكى بۇ بكرىت، وەكو برادەران نامازەيان پىدا، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك على فەرموو.

بەرپىز على على ھالۆ:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشنيار دكەم ماددەيا (78) بەقى شىوہەيەكە دارشتن، خالا ئىكى دەركرنا ياسا و برپارين ھەمواركرنا ياسا، دەركردنى ياسا يان برپارى ھەمواركردن ياسا و برپارەكارپىكراوہكان، دوو: بەركاربردن يان ھەمواركردنى كارپىكردنى ياسا فيدراليەكان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مصطفى سەكرى فەرموو.

بەرپىز مصطفى احمد احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەو ماددەيە من تىبىنم لەسەر برگەى سىيەم ھەيە، بەركاركردن يان ھەمواركردنى كارپىكردنى ياسا فيدراليەكان، ياساكە بە خوى ھەموار دەكرىت يان بەركار دەكرىت، كارپىكردنەكەى ھەموار و بەركار ناكرىت، پىمباشە بكرىتە ھەمواركردن و بەركاركردن ياسا فيدراليەكان، نەك كارپىكردنەكە، پىموايە زيادەيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، گەتوگۆ لەسەر ئەم ماددەيە كوتايى ھات، تىبىنيەكان وەرگىران، گەتوگۆ لەسەر ماددەى (79) دەكەين، فەرموو بەرپىز د.فرست.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەشىك لەو تىببىنىيەنەنى ئەندامانى بەرپىزى پەرلەمان باسيان كىرد، ئىمە بە تەئكىد پىيى وەردەگرىن، لە سىاغى ئەو بەشە جىگىيان دەكەينەو، سەبارەت بە پىش و پاشكردنى ئەم بەشە لەگەل بەشەكەى تر پىشنىارىكى لە جىگى خۇيدايە، وەرى دەگرىن، سەبارەت بەو بەو بەو، بودجە بەشەكەى تايبەتە لە دوای ئەو بەشە دىيەنە سەرى، ھەرچى پەيوەستى بە بودجە ھەبىت لەویدا جىي دەكەينەو، ئەوانەى تىرىش بەشەكەى سىاغەبوون، انشالله لەویدا لە كاتى دارشتنەوھىيان سىاغەكان ھەمووى و ئەو بەو جى بەجى كىردنەكەش ئىزافە دەكەين، ئەو بەو كاك قادر باسى كىرد، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز د. رىواز فەرموو.

بەرپىز د. رىواز فائق حسين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەشىكى زۆر لە بەرپىزى ئەندامانى پەرلەمان لەسەر بىرگەى سى و ئەو وشانەى تىدا بەكار ھاتوو تىببىنىيان ھەبوو بۇ ياسا فېدېرالىيەكان، پەرلەمانى كوردستان بە گوپىرى دەستور دوو دەسەلاتى ھەيە، يان دەتوانى ئىنفازى راستەوخۇ بىكات، يەئنى بەركار كىردنى راستەوخۇ بەبى ھىچ دەستكارىيەك، يان ئەگەر بىرپارىدا دەست كارى بىكات دەبىت ناوئىكى بۇ دانراو لە دەستور پىيى دەوترىت (تەدلىل تگبىق)، ناتوانى يەكسەر تەدلىلى بىكەى، يەئنى ئىمە بە ناچارى ئەوھمان بۇ دانراو، لەبەر ئەو دەبى بلىين بەركار كىردن يان ھەموار كىردنى جى بەجى كىردنى ياسا فېدېرالىيەكان، لەبەر ئەو بە دەستوردا بە دەق بەو شىوھى ھاتوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان ماددەى (78) كۆتايى ھات، دەست بە ماددەى (79) دەكەين، وەكو باسما كىرد تىببىنىيەكان وەرگىرا، رەنگە ھىكەت لەوھدا ئەوھىيە كە دەنگدان لەسەر ئەو ماددانە دوابخىرىت بۇ دارشتنەوھى، بۇ ئەوھى دارشتنەوھىيەكى گونجاوى بۇ بىكرىت، ھەمەلایەن بىت، فەرموو ماددەى دواتر بىخوئىنەوھ.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (79):

پىرۇسەى ياسادانان بىرىتە لە گىفتوگو و پەسەند كىردنى:-

1- پىرۇزەى ياسا يان پىرۇزە بىرپار كە لەلایەن سەرۋىكى ھەرىم يان ئەنجومەنى وەزىران پىشكەش دەكرىت.

2- پىشنىارى ياسا يان بىرپار كە بە لایەنى كەم لەلایەن (10) ئەندام پىشكەش دەكرىن.

3- ئەو پىرۇۋە ياسا و بىرپارانەى كە لەلايەن دەسلەتتى دادوهرى پىشكەش دەكرىن لەو بابەتانەى پەيوەندىدارن.

4- ئەو پىشنيار و ياسا و بىرپارانەى كە لەلايەن دامەزراوہ فەرميەكان بەپىي ياسا كارپىكراوہكان پىشكەش دەكرىن.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرىزان دەرگاي گىتوگۆ لەسەر ماددەى (79) دەكەينەوہ، بەرىز قادر ئۆتمان فەرموو.

بەرىز قادر ئۆتمان رەسول:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو ماددەيە خالى يەكەم پىمباشە لە برى سەرۋكى ھەرىم ھەرىم سەرۋكايەتى ھەرىم بىت، مەعقولە ئەنجومەنى وەزيران، نەك بە تەنھا سەرۋكايەتى، ئەنجومەنى وەزيرانىش ئەو حەقەيان ھەيە نووسىوويانە مەعقولە سەرۋكايەتى، نەك بە تەنھا سەرۋكايەتى ھەموو ئەنجومەنى وەزيران ئەو حەقەى ھەيە، ئەوہى سەرۋكى ھەرىمىش وەك دامەزراوہ ناوى برى نەك وەكو شەخس، ئىمە بلين تەنھا سەرۋكى ھەرىم ئەو مافەى ھەيە، لە ھەمان كاتىشدا ھەر سەبارەت بەو خالە ھىچ كۆتوبەندىك دانەنراوہ، واتا حوكمەت و سەرۋكايەتى ھەرىم دەتوانن لە ھەموو بابەتەكان پىشكەشى پىرۇۋە ياسا بكن، يان پىرۇۋە بىرپار بكن، ئەگەر تەنانەت پەيوەندىدار نەبىت بە ئەرك و دەسلەتەكانى خۇشيانەوہ، بۇيە پىمباشە ئەو دەقە بەو شىوہيەبىت ئەوہى پەيوەندىدارە بەو دامەزراوانە، ياخود بە ئەرك بەرپرسىاريەتى ئەوان، يەعنى بەو شىوہيە بچەسپىنرى تەجاوزى دەسلەتەشى لى دەكەويتەوہ، رەنگ بىت ئەوان بەو دەقە مافيان ھەيە ئەگەر پىرۇۋەكە پەيوەندى بە مېنەى ئەوانىشەوہ نەبىت، دەزگاي ئەوانىشەوہ نەبىت ھەرچى پىيان خۇش بىت دەتوانن بىكەن بە پىرۇۋە و بىنيرن، رەنگ بىت پرسىار ئەوہبىت بلين ئىنجا باشە ئەوہ خراب نىيە، راستە خراب نىيە، بەلام ھەندى جار كارى پەرلەمان خۇيەتى بۇ حوكمەت بەسەرماندا فەرز بكات و بىكات بە پىرۇۋە و ئەفزەليەتىشى پىدراوہ بە پى دەقەكانى دواتر، جگەلەوہش لە راستىدا بابەتى تەعدىلى قانون بىرپارەكانىش ھەر دەچىتە چوارچىوہى پىرۇسەى ياسادانان، لىرەدا بە دەق نەھاتوہ، لەبەر ئەوہ كە تۇ قانونىك يان بىرپارىك تەعدىل دەكەى دەقى تازە دىتەوہ دواى گىتوگۆكردن و پەسەندكردى دەقى تازە لە دايك دەبىت، بۇيە ئەوہش ئەگەر بىرگەيەك بىت ئەگەر تەنھا يەك ماددەبىت ھەر دەچىتە خانەى پىرۇسەى ياسادانانى تازە، بۇيە پىويستە ئەوہشى تى بخرىت، يەعنى تەعدىل كرىدى قانون و بىرپارەكانىش بە خالىك زياد بكرىت، يان لە چوارچىوہى يەككە لەو خالانەدا جىي بكرىتەوہ، زۇر سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرىز كاك على فەرموو.

بەرپىز على على ھالۇ:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

پېشنيار دكەم فى رەنگى خارى بېتە دارپستن، ھەر پىرۋژە ياسايەك يان ھەر پىرۋژە بىپارىك كە لەلايەن سەرۋىكايەتى ھەرپىم يان ئەنجومەنى ۋەزىران پېشكەش دىكرېن، دوو: پېشنيارى ھەر ياسايەك يان بىپارىك كە لەلايەن (10) ئەندامى پەرلەمان پېشكەش دىكرېن، سى: ھەر پىرۋژە ياسايەك يان پىرۋژە بىپارىك كە لەلايەن دەسلەتتى دادوهرى پېشكەش دىكرېن و پەيوەندىدارن بەو بابەتانە، چوارەم: ۋەكو خۇى بېتە خارى، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك بېستون فەرموو.

بەرپىز بېستون فائق محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بىرگە سى ئەو پىرۋژە و ياسا و بىپارىانەى كە لەلايەن دەسلەتتى دادوهرى پېشكەش دىكرېن لەو بابەتانەى پەيوەندىدارن، پەيوەندىدارن مەتاتىە، ئەگەر مەبستانە ئەوۋىە سولتەى قەزائى دەسلەتتى پېشكەشكردى پىرۋژەى ھەبىت با ھەر ھەبىت تا ئەو شوپنە ئاۋى لى بىكرىت، پىرۋژە ياسا و بىپارىانەى كە لەلايەن دەسلەتتى دادوهرى پېشكەش دىكرېن، يان دەتانەۋىت ئەوۋە تايبەت بىكەن ئەوۋە بلىن تايبەت بە بابەتە قەزائىەكان، چوارەمىش من پىموايە يان زىادەيە يان روون نىيە، لايەنى تر كىيە جگەلە سولتەى قەزائى و پەرلەمانتاران و سەرۋىكايەتى ھەرپىم و ئەنجومەنى ۋەزىران كە مافى تەقدىم كىردى پىرۋژەيان ھەيە، چونكە ئىۋە لەسەرۋە لە سى خالەكەى پىشووۋا ئەو لايەنانە گوتراون كە ھەقىان ھەيە، ئەمەى تر ئەو پېشنيار و بىپارىانەى كە لەلايەن دامەزراۋە فەرمىەكان نازانم دامەزراۋەى فەرمى كىى تر دەمىننىت؟ جگەلە لەو سىيانەى كە لەسەرۋە ناۋيان ھاتوۋە، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

روونكردەنەۋىەك ھەيە، فەرموو بەرپىز د.فرست.

بەرپىز د.فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەۋەى كاك بېستون باسىكر د تەبەن بە قانۋون دەسلەتت دراۋتە زۇر لەلايەنە پەيوەندىدارەكان كە لە بوارى تايبەتمەندى خۇيان پىرۋژەى قانۋون پېشكەش پەرلەمان بىكەن، بۇ نموۋنە ئەگەر سەيرى قانۋونى كۆمىسىۋنى بالالى سەربەخۇى ھەلبىزاردن و راپرسى بىكەى بۇيان ھەيە لە بوارى كۆمىسىۋن پىرۋژە پېشكەش بىكەن، ئەگەر سەيرى قانۋونى دەستەى نەزاھە بىكەى، سەيرى قانۋونى دىۋانى چاۋدىرى دارايى بىكەى، سەيرى قانۋونى دەستەى مافەكانى مرۇف بىكەى ھەموو ئەو موئەسسەساتانە بۇيان ھەيە لە بوارى دامەزراۋەكەى خۇيان پىرۋژە ياسا پېشكەشى پەرلەمان بىكەن، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

تېيىنى ھەيە، فەرموو مەرىم خان.

بەرپىز مەرىم سەمەد عبدى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەر پىرسىيارىكىم لەسەر ئەو خالە ھەبوو ئەوۋى رىكخراۋەكانى كۆمەلەى مەدەنى ئەوان ناتوانن پىرۋزە

تەقدىم بىكەن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەئى، ئەوان ناتوانن راستەوخۇ، تەنھا دەبىت لە رىڭگايەكى تىربىت، د. فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

فەرمانگەى رىكخراۋە نا حكومىيەكان بە پىيى قانونى رىكخراۋە نا حكومىيەكانى سالى (2010) يان

(2011)، بەئى، بۇيان ھەيە لە بوارى كارى خۇيان فەرمانگەى رىكخراۋە بۇ تەعدىلى قانونى خۇيان لە

رىڭگاي ئەنجومەنى ۋەزىران پىشكەشى بىكەن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز نجىبە خان فەرموو.

بەرپىز نجىبە لطيف احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

خالى دوو كە باس لە رىژەى ئەندامانى پەرلەمان دەكات، من ۋەكو پىرسىيارىك ئەو (10) ئەندامە

بەنەمايەكى ھەيە، يەئنى لەسەر چ بەنەمايەك دانراۋە، ئەگەر بەنەمايەكى نەبىت يان شتىكى دىيارىكراۋ

نەبىت، من پىموايە زۆرە، (5) ئەندام بەسە بۇ پىشكەشكردىنى پىرۋزە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك ئارى فەرموو.

بەرپىز ئارى محمد عبدالرحيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

چوار خالە، من پىمباشە خالى يەكەم ۋ سىيەم تىكەل بىكرىت بەم جۆرە، پىرۋزە ياسا يان پىرۋزە بىپار كە

لەلايەن سەرۋىكى ھەرىم يان ئەنجومەنى ۋەزىران، يان دەسلەلتى دادوۋەرىيەۋە پىشكەش دەكرىت، خالى

دوۋەم ۋ چوارەمىش بىكرىتە يەك، لەگەل ئەو خوشكە بەرپىزەم (10) ئەندام پەرلەمان زۆرە، بىكرىتە (5)

ئەندام پەرلەمان، خالىك زىادبىكرى، پىشنىيار دەكەم كە خالەكە بەم جۆرە لى بىت، پىشنىيازى ياسا يان

بىپار لەلايەن ھەر فراكسىۋنىكەۋە پىشكەش بىكرىت، واتە فراكسىۋنەكانىش ئەوۋى كە يەك ئەندامى ھەيە

ماڧى خۇيان ھەبىت وەگو چۇن (10) ئەندام پەرلەمان دەتوانن پەرۇژە ياسا تەقدىم بىكەن، ئەوھا فراكسىيۇنەكانىش ماڧيان ھەبىت پەرۇژە تەقدىم بىكەن، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك يروانت فەرموو.

بەرپىز يروانت نىسان ماركۇس:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان:

نەڧسى پىشنيارم ھەيە، ھەر فراكسىيۇنەكيش بىشېت پەرۇژە ياسا يان پەرۇژە برىار تەقدىم بىكەن، چونكە گەلەك حزب ھەن كەمترن مەقەدى وان، پىكەھاتەش كەمترن، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا مەلا غرىب فەرموو.

بەرپىز غرىب مصطفى ھەمە:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان:

بە ناوى خواى پەخشەندە و مېھربان، من سەبارت بە خالى يەك ئەو تىبىنيەم ھەيە كە سەرۇكى ھەرىم لەویدا ئىستا بە پىي ياسا نەماو، دەسەلاتەكانى دابەشكراو بەسەر سى دامەزراوگەى تردا، نازانىن چارەنوسى ئەو بابەتە بە كوى دەگات، ئايا تا دەستور ھەلدەبىرېت يان ئەو ھەئناپىرېتەو، يان ھەر نامىنىت، يان دەمىنىت، لە ئىستادا كە نىيە من پىشنيار دەكەم سەرۇكى ھەرىم لىردا لابرېت، خالى دووم كە تىبىنم ھەيە لەسەرى لە ھەرچوار خالەكە پەرۇژە ياسا يان پەرۇژە برىار ئەوھشى بۇ زياد بىرېت يان ھەموار يان بەركاركردن، بۇ ئەوە باس نەكراو، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىز شىركۇ ھەمە امين فەرموو.

بەرپىز د. شىركۇ ھەمە امين:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان:

يەنى كە مرۇف دەڧەكە دەخوئىتەو لە راستىدا ھەستى پى دەكەى بە روونى كە جۇرېك لە تەڧزىلى دەسەلاتى جى بەجى كردن دراو بەسەر دەسەلاتى ياساداناندا، ھەر بۇ نموونە لەوھى خالى يەكەمیاندا بۇ ئەنجومەنى وەزيران و سەرۇكى ھەرىم دەلى پىشكەشكردن، بەلام بۇ خالى دووم بۇ ئەندامانى پەرلەمان كە ئەسل كارى يەكېك لە ئەركەكانى پەرلەمان ياسادانانە دەلى پىشنيار، بۇيە من پىشنيارەكەى من ئەوھىە خالى يەكەمیان بىرېت بە دەسەلاتى جى بەجى كردن، تەبەن دوومەكەى تر دەسەلاتى جى بەجى كردن ھەردووكان دەگرىتەو ھەم سەرۇكايەتى ھەرىم و سەرۇكى ھەرىم دەگرىتەو، ھەم سەرۇكايەتى ئەنجومەنى وەزيران و سەرۇكى ئەنجومەنى وەزيرانىش دەگرىتەو و بە ئەندامەكانىشەو، واتە پەرۇژە ياسا يان پەرۇژە برىار كە لەلایەن دەسەلاتى جى بەجى كردنەو پىشكەش دەكرىن، ھەروھىا بۇ ئەوھى

ئەندامانى پەرلەمانىش ھەر لە بېرى وشەى پېشنىياز بىكرىت بە پېشكەشكردن، چونكە لە راستىدا ئىنسان كە سەيرى ماددەى دواى ئەووش دەكات دەبىنى بۇ ئەندامانى پەرلەمان فىلتەرى زۆر دانراو، بەلام بۇ ئەووشى سەرۇكاپەتى ھەرېم يان ئەنجومەنى وەزىران ھىچ فىلتەرىك دانەنراو، بۇيە ھەم لە پېناو ھاوسەنگىردنەو و ھەم لە پېناو ئەووش كە ئىمە بە دەستى خۇمان سولتەيەك تەفزىل نەكەين بەسەر سولتەيەكى تردا، بۇ ئەووشى ئەو ھاوسەنگىش دروست بېت من ئەو دوو پېشنىارە كرد، ئەووشى يەكەمىيان بىكرىت بە دەسلەتى جى بەجى كردن، ئەووشى دوو مەيانش ھاوشىووشى خالى يەكەم پېشكەشكردن بېت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىز عمر عىناپەت فەرموو.

بەرپىز عمر عىناپەت ھەمە سەيد:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

سەبارەت بە بېرگەى يەكەم پېرۇزە ياسا يان پېرۇزە بېرپار پېشكىرى لە قسەكەى د.شېركۆ دەكەم، بىكرىت بە دەسلەتى جى بەجى كردن، سەبارەت بە پېشنىارى ياسا يان بېرپار بەم شىووشە بېت، پېرۇزە ياسا يان بېرپار لەلايەن (10) ئەندام يان زىاتر پېشكەش دەكرىت، سەبارەت بە بېرگەى سىيەم ئەو پېرۇزە ياسا و بېرپارانەى كە لەلايەن دەسلەتى دادووشەى پېشكەش دەكرىت لەو بابەتانەى كە پەيوەندىدارن بە دەسلەتى دادووشەى، بېرگەى چوارەمىش وەكو خۇى بىمىنىتەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىز على ھەمە صالح فەرموو.

بەرپىز على ھەمە صالح:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

پېشنىوانى لە بۇچوونەكانى بەرپىز كاك عمر و د.شېركۆ دەكەم بەم شىووشەى دابىرپىرئىتەو، بەم موبەرىراتانەى خوارەو پېرۇزە ياسا يان پېرۇزە بېرپار لەلايەن سەرۇكاپەتى دەسلەتى جى بەجى كردنەو، چونكە مەفھومەكە ئەووشەى سەرۇكاپەتى ھەرېم نەمىنىت، مەسەلەن لەوانەى ھەندى لايەن وىستىيان ئەووشەى ھەبىت يان كار بۇ ئەووشەى بىكەن لە ئايندە رەنگە نىتەمان ھەبىت ئەو دامەزراو ھەر ھەلەوشىتەو، ئايا ئەو دامەزراووشەى ئەگەر نەمىنىت مەفرۇزە يان پېووشتە ناوى ھەبىت لە پەپرەووكەدا، بەلام ئەگەر بۇ دەسلەتى جى بەجى كردن نەمىنىت ھەر موشكىلە نىبە، بىمىنىتەىش ھەر موشكىلە نىبە، تەئكىد دەكەمەووشەى بۇ د.شېركۆ، چونكە جوانى وەسفرىد، بۇ ئەنجومەنى وەزىران پېرۇزە ياسا بېت و بۇ پەرلەمانتاران پېشنىارى ياسا بېت، يەنى ئەو لە رووى لوغەووشەى قووتىكى زۆرى داو بە ئەنجومەنى وەزىران، بۇ خالى سىيەم ئەووشەى ئىزافە بىكرىت پەيوەست بن بەو بابەتانەى كە پەيوەستە بە دەسلەتى دادووشەى، ئەو پېرۇزە ياسا و بېرپارانەى كە لە ناو دەسلەتى دادووشەى پېشكەش دەكرىن لەو بابەتانەى پەيوەست بن بە

بابەتى دەسلەتتى دادوهرى، خالى چوارەمىش مادام ئەمانىش تەنھا بۇ ئىختىساسى خۇيان ھەيانە بە روونى بگوترى بە پىي تايبەتمەندى خۇيان، واتە وشەى بە پىي تايبەتمەندى خۇيان لە ئەخىرەكە ئىزافە بگىرەت، زۆر سوپاس.

بەپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەپىز د.پەرى فەرموو.

بەپىز د.پەرى صالح حمىد:

بەپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پشتىوانى لە قسەكانى د.شىركۆ و كاك عمر دەكەم، دارشتنەوہ و خالەبەندىەكانىشم نووسىووه و ناردومه بۇ لىژنەكە، زۆر سوپاس.

بەپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

رەئى كۆتايى بە لىژنەى كاتى دەدەين، بەپىز د.فەرست فەرموو.

بەپىز د.فەرست صۇقى على:

بەپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە گونجاوى دەزانين لەسەر ئەو ماددەيە روونکردنەوہى پىويست پىشكەشى ئەندامانى بەپىزى پەرلەمان بگەين، لەبەر ئەوہى ئەم ماددەيە برىتية لە دانانى ھەندەسەى ھەموو بەشەكە، ئەگەر لىرەوہ ھەندەسەكە تىك بەدين و ئەو نەخشەيەى دامانناوہ بۇ دارشتنەوہى ئەم بەشە ماناى واىە كىشە بۇ ھەموو بەشەكە دروست دەبىت، بۇيە دەمەويت خالى يەكەم ئەوہ بلىم ئەوہى ئىمە لەم نەخشەيەى كە بۇ ئەم بەشە دامانناوہ بە ھىچ شىوہيەك خالىك نىيە لەم پەرلەمانە سەرچاوى گرتبىت، ئەمە شتىكى پەپرەوكراوہ، دابەشكردنى موقتەرحى قانون و مەشروعى قانون، واتە پىشنيارى قانون و پىرۆژە قانون ئەمە شتىكى پەپرەوكراوہ لە پەپرەوى ناوخۆى ولاتانى دنیان بە عىراقەكەى خۆشمانەوہ، ئەمە زۆر لە ولاتە پىشكەوتووانەى كە ئىمە بۇ نووسىنەوہى ئەم پەپرەوہ ئىعتىمامان كرده سەرى رىك وەكو ئەوہى كە ئىمە دامانرشتووه، ئەوانىش واىان دارشتووه، دلنىاش بن لەوہى بەرجەستەكردن و رۆيشتنمان لەسەر ئەم رىكارە پىرۆسەى ياسادانان سەلىم تر دەبىت، بە ھىچ شىوہيەك دارشتنى ئەو شىوازە مەبەست ئەوہ نىيە كە خوا نەخواستە دەورى ئەفزلەيەت بەدرىتە حكومەت لەسەر حىسابى پەرلەمان، نەخىر، بە ھىچ شىوہيەك ئەمە نىيە، جارى ئەگەر ئىمە دەمانەوئى نىزامى پەرلەمانى لە كوردستان تەبەنى بگەين بە پىي نىزامى پەرلەمانى سەيرى بەرىتانيا بگەن، سەيرى ھەموو ولاتان بگەن ئەولەويەت بۇ حكومەتە لە پىشكەشكردنى مەشروعى قانون، ئەولەويەت دەدرىت حكومەت، ئىستىسانەن پەرلەمان حەقى تەقدىمى موقتەرحى قانونى ھەيە، ناكرىت تۆ بىي بە نەسىك حكومەت كۆت و بەند بگەى بلىي تەنھا لەو بابەتانەى پەيوەندى بە خۇيەوہ ھەيە، نەخىر، شتى وا لە ھىچ شوئىنىكى دنياىدا نىيە، سەبارە بە سەرۆكى ھەرىم دەمەوئى روونکردنەوہ پىويست لەسەر ئەم بابەتەش بەدين، بە پىي قانونى ژمارە (1)ى سالى (2005)

قانونى سەرۋىكايەتى ھەرپىم دەسلەتتى داۋەتە سەرۋىكى ھەرپىم بۇ پېشكەشكردىنى قانۇن نەك سەرۋىكايەتى ھەرپىم، بۇيە ئىمە ئەمەمان نەقلکردوۋە، سەبارەت بە موستەقبەلى سەرۋىكايەتى ھەرپىم ئەو رىكارانەى ئىستا گىراۋەنتە بەر و داھاتوۋش دەيانگىرەنە بەر رىكارى كاتىن، موئەسسەسى سەرۋىكايەتى ھەرپىم وەكو خۇى ماۋە، ئىلا ئەگەر لە خولى داھاتوۋ پەرلەمان بىت قەرارىكى تر لەسەر سەرۋىكايەتى ھەرپىم بدات، ئەگەر نا ئىستا ئىمە تەنھا بە شىۋازىكى كاتى ھاتوۋىن موئەسسەسى سەرۋىكايەتى ھەرپىمان راگرتوۋە، لەوانەيە لە خولى داھاتوۋ يەكسەر سەرۋىكايەتى دەست بەكار بىكاتەۋە، يان ھەر لەم خولە ھەلئىزاردىنى بۇ بىكرىت، بۇيە ناكرىت تۆ پەپرەۋى ناوخۇ بۇ فەترەيەكى زەمنى كاتى دابرىژى و بىى سەرۋىكايەتى ھەرپىم ھەلئىگرى، ئەمە بە ھىچ شىۋەيەك نابىت، چونكە قانۇنى سەرۋىكايەتى ھەرپىم ژمارە (1)ى سالى (2005) رەت نەكراۋەتەۋە، دەبىت بىين پەپرەۋى ناوخۇ لەسەر بنەماى ئەو قانۇنە دابرىژىنەۋە، بۇيە پىموايە ئىمە ئەۋەى نووسىۋومانە بە شىۋازىكى زۇر دەقىق نووسراۋە، پىمباشە ئىمە لەسەرى بىرۋىن، ئەۋەى پەيوەندى خالئەندىيەۋە ھەيە وەكو تىبىنيەكى گشتى ئىمە بە سوپاسەۋە سوپاسى تايبەت ئاراستەى د.پەرى دەكەين، لە تەۋاۋبوۋنى ئەم پەپرەۋە ئەگەر سەرۋىكايەتى پەرلەمان و ئەندامانى لىژنەى كاتى و ئىۋەى بەرپىز رەزامەندىۋون ئىمە پەپرەۋەكە رادەستى د.پەرى دەكەين خالئەندى و فارىزە و نوقتە و ئەۋانە لە (الف)ۋە تاۋەكو (ياء)، با پىدابجىتەۋە لەگەل كۆمەلئىك پىپۇرى ترى زمانى كوردى كە پىموايە لەم قاعەيەش ھەن، بىورن ئەگەر ناۋەكانم لەبىر چوۋىن ھەموو ئەۋانەى كە پىپۇرن لە ماۋەى جەلسەيەكى يەك ھەفتەى كاتىان پى بدەين ئەم پەپرەۋە بە زمانىكى كوردى پەتى جوان بۇمان دابرىژنەۋە بۇ ئەۋەى لە ناۋ ھۇل كاتى ئىمە بە تىبىنى و موناقەشەتى زمانەۋانىيەۋە نەروات، ئەۋە بىكەينە بنەما، ئىتر ئەۋەى تر سەبارەت بە پاش و پىش ماددەكان و خالئەندى ئەۋانە ھەموۋى بە شىۋازىكى باش دابرىژىنەۋە، سەبارەت بە دەمچ كوردى يان ئەم بابەتانە دەكرى لە خىلالى جەلسەى داھاتوۋ كارىان لەسەر بىكەين، بەلئى، ئەۋەى دادۋەرى ئەو بابەتانەى پەيوەندىدارىن بە خۇيەۋە، ھەر وەكو چۇن كۆمىسۇن بۇى ھەيە پىرۇژە بە تەنھا پىشكەش بىكات لەبەر ئەۋەى پەيوەندىدارە بە ھەلئىزاردىن و راپرسى، مەجلىسى قەزاش بۇى ھەيە پىرۇژە پىشكەش بىكات تەنھا ئەۋەى پەيوەستە بە سولتەى قەزائى، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز ابوبىكر ھەلئەندى فەرموو.

بەرپىز ابوبىكر عمر عبدالله (ابوبىكر ھەلئەندى):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە لە كۆبۈۋنەۋەى لىژنەى ياساى بوۋىن بۇ ھەلگىردى ئەو ئىشكالە، خالى يەكەم ئاۋاى لى بىكەين بە راي من، پىرۇژە ياسا يان پىرۇژە بىرپار كە لەلايەن دەسلەتتى جى بەجى كىردن پىشكەش دەكرى، چونكە سەرۋىكى ھەرپىم و ئەنجومەنى ۋەزىران ھەردوۋىكىان دوۋانەى سولتەى تەنقىزىن، دوۋانەى دەسلەتتى جى بەجى كىردن، ئىتر ئەۋە لەو ئىشكالىيەتە رىگارمان دەبىت، زۇر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

خالىكى نىزامى ھەيە، بەرپۇز نجىبە خان فەرموو.

بەرپۇز نجىبە لطيف احمد:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

وابزانم بەرپۇز سەرۋىكى لىژنە ۋەلامى ئەو پىرسىيارى مىنى ئەداپە ۋە لەسەر (10) ئەندامەكە، يەنى لەسەر

چ بىنەمايەك ئەو ژمارەيە دانراۋە، زۆر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپۇز د. فرست فەرموو.

بەرپۇز د. فرست صۇقى على:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەۋەدى ئىمە بە ئىستىناد كىردن لەسەر پەيپەرى ۋىلاتانى دۇنيا ھاتوون رىژەرى گىشتىيان ۋەرگرتوۋە، رىژەرى گىشتى ئەندامانى پەرلەمان دابەشيان كىردوۋە، ئىنجا لە عىراق رەقەمىكە لەبەر ئەۋەدى (328) ئەندامى، لە كوردستان (111) يە دابەشمان كىردوۋە رەقەمى شىاۋ (10) دەرچوۋە، ۋىلات ھەيە ژمارەرى ئەندامەكانى كەمترە، بۇ نەموونە ۋەكو كۆيىت (60) ە لەۋانەيە (5) ئەندامى رىگە دابىت، بەلام ئەۋە بەۋ مانايە نىيە ئەمە ستانداردە، لە ۋىلاتىش ھەيە (1) كەس بۇى ھەيە، لە ۋىلاتىش ھەيە نەخىر رىژەرىكەى زۆر بەرز كىردۋىتەۋە، ئەم رىژەرىە پىشتر ھەبوۋە، پىمانوايە رىژەرىەكى گونجاۋە، لەبەر ئەۋەدى دوو كەسىش جەنابت ۋە كەسىكى تر پىشتر گىرى كىردى، ئىمە ناتوونىن پىشنىيارى جەنابت بىخەينە دەنگدان، بەلام رىژەرىكەمان لەسەر ئەساسى ژمارەرى گىشتى ئەندامانى پەرلەمان ۋەرگرتوۋە، پىمانوايە رىژەرىەكى گونجاۋە، زۆر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپۇز كاك قادر فەرموو.

بەرپۇز قادر ئۆتمان رەسول:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بەۋەدى سەرۋىكى ھەرىم راستە ئىستا سەرۋىكى ھەرىم دەسەلاتەكانى دابەشكراۋە بە سەرۋىكى بالى دەسەلاتى جى بەجى كىردنە، بەلام ئەگەر سىستەم بىكەينە پەرلەمانى بۇى ھەيە سەرۋىكى دەسەلاتى جى بەجى كىردن نەمىنىت، بۇيە پىۋىستە بىمىنىت، بەلام سەرۋىكايەتى ھەرىم بىت، ئەۋەدى كاك دىكتور دەلىت قانوونى سەرۋىكايەتى ھەرىم كە ئىستا دابەشكراۋە تەنھا دەسەلاتى داۋە بە سەرۋىكى ھەرىم، يەنى بىمبوروە پاساۋ نىيە دەكرىت بىكەى بە سەرۋىكايەتى ھەرىم ئەمەش دەبىت بە قانوون، كە دەشپىت بە قانوون تارىخەكەى تازەتر دەبىت ۋە تەناقوزى قانوونىش دروست ناكات، ئەگەر كاك دىكتور دەلى ئەمە تايبەتمەندى جى ناپىتەۋە كە چوار كەس داۋاى كىرد پەيوەندىدار بىت، ئى خۇ ھەر لە قانوونى سەرۋىكايەتى ھەرىمىش

ئەو ھاتووہ کہ دەلئ مافی پېشکەشکردنی پرۆژە یاسا و بریاری ھەبە بە پېی تاییبەت، یەعنی تاییبەت لە بواری دامەزرادەگەیی خۆیدا، ئەی کەواتە بۆ ئەو ھاتەن نەگواستۆتەوہ، یەعنی ئەگەر تەنھا وشەیی سەرۆکی ھەرێمان ھیناوە و دەلئین ناکرئ بە سەرۆکایەتی ھەرێم، ئەی وشە تاییبەتییە کە تان بۆ نەھیناوە، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

روونکردنەوہی زیاتر کاک د. فرست، فرموو.

بەرپز د. فرست صۆفی علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەوہی کاک ابوبکر ھەلەدنی باسیکرد لە جیگای خۆبەتی، ئەو ئیشکالیەتە چارەسەر دەبیت، پیموانییە ئەوہ موشکیلەییەکی گەرەبیت، بەلام ئیمە لە پەپرەو ناتوانین قانون رابگرین، بە تاییبەتی قانونی پەرلەمان، قانون سەرۆکایەتی ھەرێم، ئەم قانونانە تەبەعیەتی دەستووریان ھەبە، تۆ ناتوانی لە پەپرەو شتیکی دابریژی و موخالیف بیت یان لەگەل ئەو قانونە نەگونجیت، بەلام ئەو پېشنیارەیی کاک ابوبکر کردی دەگریت بکەینە بنەما کە لەلایەن دەسلاتی جی بەجی کردنەوہ پېشکەش دەگرین کە ھەردوو غورفەگەیی ھەم حکومەت و ھەم سەرۆکایەتی ھەریمیش دەگریتەوہ، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان موناقلەشە لەسەر ئەم ماددەیی کۆتایی پېھات، دانیشتنە کە ھەلەدەگرین تاوہکو نیو کاتزیمیر.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فرموو دکتۆر فرست.

بەرپز د. فرست صۆفی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە ماددەیی (80) وەستا بووین، پېشنیازی یاسا و بریار، لەلایەن ژمارەیی یاسایی ئەندامانی پەرلەمان پېشکەش ئەکرئ لە ماوہی (14) رۆژ لە بەرواری گەیشتنی لەلایەن لیژنەیی یاسایی لەگەل دەستەیی سەرۆکایەتی بریاری لەسەر ئەدرئ لەسەر بنەمای یەک لەو پېوہرانەیی خوارەوہ:

1 ھەبوونی حالەتیکی گشتی کە پېویستی بە دەرکردنی یاسا یان بریاریک بکات.

2- ھەبوونی بۆشایی یاسایی.

3- ئەگەر کیشە لە جی بەجی کردنی یاسا ھەبئ و پېویستی بە ھەموار کردنەوہ بئ.

4- توانای دابین کردنی بارگرانی دارایی لە ئەنجامی دەرکردنی ئەو بریارە یان یاسایە.

5- مەرچی روالەتی شکلی یان یاسایی تیدا بئ.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، دەرگاى گىتوگۇ لەسەر ئەو ماددەيە ئەكەينەو بە ناونوسىن، ديارە شەش بەرئىز داواى كىرەو
گىتوگۇ بىكەن، فەرموو كاك عمر.

بەرئىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من سىاغەى ئەو ماددەيەم كىرەتەو، بەلەى من مەرجى پىنجەم زىادەيە لە ناو دىباجەكە جىگەم
كىرەتەو (پىشنىيازى ياسا و بىرپارەكان كە لە لايەن ژمارەى پىويست لە ئەندامانى پەرلەمانەو پىشكەش
ئەكەرى پىويستە شىوازى ياسا دانانى لە خۇ گىرتبىت و لە ماوەى (14) رۇژ لە بەروارى پىشكەش كىردى
لەلەينە لىژنەى ياساى و بە ھەماھەنگى لەگەل دەستەى سەرۋىكايەتى بىرپارى لەسەر ئەدەرى لەسەر بىنەماى
گونجاندىنى لەگەل يەككى لەو پىوەرەنەى خوارەو:

1- ھەبوونى ھالەتەى گىتى كە پىويستى بە دەر كىردى ياسا يان بىرپارىك بىكات.

2- ھەبوونى بۇشاى ياساى.

3- لىكەوتنەو كىشە لە ئەنجامى جى بەجى كىردى ياسا يان بىرپارىك.

4- لە دەرچواندىنى ئەو ياساىە يان بىرپارە رەچاوى بارگرانى لەسەر ھىكومەت بىكىرى.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو بىنرە كاك (عمر)، فەرموو دىكتۇرە جوان.

بەرئىز د. جوان اسماعىل عزىز:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشكىرى كاك (عمر) ئەكەم لە تىبىنىەكان، ئەوەى فەقەرەى پىنجەم لە ماددەى (8) ئەگەر ماوە مەرجى
روالەتى ياساى تىدەبى ئەوە ئىزافە بىكىرى، بەپى ماددەكان دارىژرابى لەگەل ھۆكارەكانى دەرچوونى.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەرئىز قادر ئوتمان رسول:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىم باشە جگە لە لىژنەى ياساى بە ھەماھەنگى لەگەل دەستەى سەرۋىكايەتى لىژنەى ياساى ھەماھەنگى
لەگەل لىژنەى تايبەتمەندىش ھەبى وەكو پىرۇژەكە، بۇ نەمۇنە ئىستا پىرۇژەكە كە رەھەندى مالى ھەيە
رەنگ بى راستەوخۇ نەچىتە تايبەتمەندى لىژنەى ياساى، پىويستى بە ھەماھەنگى لەگەل لىژنەى مالى
ھەيە، ئەوە بۇ ھەموو لىژنەكانى تىرىش راستە، بە تايبەتى لىژنە تايبەتمەندەكان، سەبارەت بە خالى (3)
لىرە تەعدىل كىردى قانوون و بىرپارەكان تەنيا واباستەى گىرەت كراوہ ئەگەر گىرەت لە جى بەجى كىردى
ھەبوو، مەرج نىە قانوون يان بىرپار تەعدىل بىكىرى تەنيا گىرەت لە جى بەجى كىردى ھەبى، ھەندى جار

گرفت له جی بهجی کردنی قانونه که ش نیه، بهلام پیوستی به تعدیله، جا بۆ کهم کردنه و زیاد کردنی ماف و ئیمتیازاتهکان بۆ، بۆ کهم کردنه وهی بۆ یان بۆ زیاد کردن، به قهناعهتی من ئەو خالی سییه مه هەر ههلبگیڕی، پیوست ناکات ههبی، قانونه که ههیه پیشتر دهرکراوهن ئەگەر تهعدیلی پیوست بۆ ئیلا مهرحه گرفت له جی بهجی کردن ههبی ئینجا جی بهجی کردنیش له لایه ن دهسهلاتی جی بهجی کردنه وه، ئایا دهسهلاتی جی بهجی کردن جی بهجی ناکات؟ یان گرفت له خودی قانونه که ههیه؟ ئەگەر قانونه که جی بهجی بکری کیشه له جی بهجی کردن چی لی ئەکویته وه؟ یان دهسهلاتی جی بهجی کردن خۆی جی بهجی ناکات، سهبارت به خالی چوارهمیش پیوسته هه ماههنگی له نیوان په رله مان و حکومهت ههبی ئەو پرۆژه و پیشنیاز و بریارانهی که هه ن به هه ماههنگی بۆ، نهک ته نیا لیژنه رهتی بکاته وه بلی کاکه ئەوه بارگرانی دروست ئەکات، ئی خو حکومهت زۆربهی کات ئەلی کاکه بارگرانییه، واته پیوسته په رله مان بهبی ئاماده نه بوونی حکومهت و بی ئۆکهی حکومهت له پرۆژهیهک که بوعدی مالی ههبی به ته نیا دهرنهکات، بهلام له هه مان کاتیش ئەوهی له خالی چوارهم هاتوو پیم وایه شتیکی مهتاتیه هه میشه ئەتوانی هەر پرۆژهیهک بوعدی مالی ههبی له ههنگاوی یه کهم رت بکریته وه، ئەگەر له کاتیک ئەو پرۆژهیه ریکارهکانی تریشی بری هەر ئەتوانی رهتی بکاته وه، سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په رله مان:

سوپاس، فهرموو شوکریه خان.

بهريز شوکریه سمايل مصطفى:

بهريز سهروكي په رله مان.

دياره ئيمه لهو خولهی په رله مان گيرمان خوارد به دهست قهیرانی دارایی، چه ندين پرۆژه پیشکهش گرا به بیانوی قهیرانی دارایی و رهه نندی دارایی حکومهت ئاماده نه بوو بجپته ژیرباری ئەوه، گرنه گترین پرۆژهش که ئیستا له په رله مان ئاماده کراوه پرۆژهی سۆشیاله، پیم وایه خالی چوارهم ئەگەر به شیوازیکی تر دانه پێژریته وه ئەوه له خولی داها تووش به هه مان شیواز ئەکه وینه ژیر هه مان زهخت و پرۆژهکان په سند ناکری، ئەکری بهو شیوازه دابریژریته وه (ئەگەر په رله مان دوای به دوادا چوونه کان و دهست کهوتنی داتای راست و دروست بۆی دهرکهوت حکومهت له توانای دا ههیه ئەو پرۆژه په سند بکری) ئەکری کاتی بۆ دیار بکری، به نیهت خالی سییه م ویرای پالپشتی کردنم بۆ قسهکانی کاک (عمر و قادر) پیم وایه خالی چوارهم ئەگەر بهو شیوازه لی بکری باش ههبی، (ئەگەر پیوستی به هه موار کردنه وه ههبی) ئەوه ندهی تر لابی کیشه نامینی، سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په رله مان:

سوپاس، فهرموو کاک علی.

بەرئیز علی علی ھالۆ:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

پیشنیار دکەم فی شیوازی بیته نقیسین، برگا ئیکۆ و دوی و سی بیته دەمچ کرن (هەبوونی حالەتەکی گشتی پیویستی بە دەرکردنی یاسا یان بریار هەبی یان بۆشایی یاسایی هەبی یان کیشە لە جی بەجی کردنی یاسا هەبی و پیویستی بە هەموار کردن هەبی)، خالا چارا و پینجیش بیته دەمچ کرن (رهچاوی باری دارایی حکومت بکری له دەرکردنی ئەو یاسا و بریارانە و مەرچی روالەتی شکلی یاسایی تیدا هەبی)، سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو کاک علی.

بەرئیز علی حمە صالح:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

من تیبینیم تەنیا لەسەر خالی چوارەمە، ئەیبەستمەووە لە دیباچەکەووە کە توانای دابین کردنی باری دارایی ئەووە نە لە ئیختیصاصی لیژنە یاساییە، نە لە ئیختیصاصی دەستە ی سەرۆکایەتی پەرلەمانە، رەنگە ئەرکی لیژنە ی دارایی بی ئیکۆلینەووە بکات، پاش ئیکۆلینەووە ئینجا بزانی توانای باری دارایی هەیه یان نا، بۆیه ئەو خالە لە ئیختیصاصی ئەو دوو دەستەیه نیە، سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، بەرئیزان گەتوگۆ لەسەر ئەو ماددەیه کۆتایی ھات، دەرڤەت بە لیژنە ی کاتی ئەدەین، فەرموو دکتۆر فرست ئەگەر روونکردنەووە هەیه.

بەرئیز د.فرست صۆفی علی:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەووە ی بەرئیز (عمر عینایەت) پیشکەشی کرد بەجییه، لە کۆبوونەووە ی لیژنە لی وەرئەگرین، تیبینی کاک قادر لەبەر چاو ئەگرین، ئەووە تر سیاغە بوو، بەلام پیم خۆشە روون کردنەووە بدم لەسەر ئەووە کە ئایا دەوری لیژنە ی قانونی لەگەل سەرۆکایەتی هەریم چیه کە ئیمە مەشروعی قانونی پیشکەش ئەکەین ئەبی جیھەتیک هەبی فەحسی بکات لە رووی سەلامەتی قانونی، هەیکەلیەتی قانونی، مەنەجیەتی قانونی، ئەسلەن لەوانەیه قانونیکی تر هەبی ھاوشیووە ئەو قانونە ی ئەو ھاوڕیپیانە پیشکەشیان کردووە و ئەگادار نین، ئەووە پیویستی بە تەخەصوص و لیژنە ی مالی نیە، هەر سەیری بکە ئەزانی ئایا ئەووە پارە لەسەر حکومت دروست ئەکات یان نا، یەگسەر ئەچیتەووە ئیختیصاصی حکومت پیشکەشی بکات، بۆیه ئەووە تەنیا فەحس کردنە، ئایا سەلامەتی قانونی هەیه لەگەل لیژنە ی قانونی یا نا، ئەگەر سەلامەتی قانونی تیدا بوو ئەوکاتی خویندنەووە ی یەکەمی بۆ کرا لیژنە ی پەيوەندیدار راپۆرتی لەسەر ئەنووسن و ریکارەکان بەردەوام ئەبی.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىز قۇتايى بە گىتوگۇ دىنىن لەسەر ئەو ماددەيە، ئەچىنە ماددەى (81).

بەرپىز قارەمان قاندر فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (81):

دوایى تىپروانىنى پىرۇزە پىشنىيازەكەى كە لەلايەن سەرۋىكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياسايى ئەگەر دەرکەوت يەككى لەو پىپۇەرەنەى تىدا نىبە كە لە ماددەى (80) ى ئەو پەيرەوۋە ھاتوۋە رەت ئەگىرپتەوۋە و خويىندىنەوۋەى يەكەمى بۇ ناكىرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەوۋەى گىتوگۇ ئەكات (4) كەس ھەيە، فەرموۋ دىكتۇرە بەھار.

بەرپىز دىكتۇرە بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە پىشنىيازى ياسا و بىرپار لىژنەى ياسايى لەگەل سەرۋىكايەتى زۇر ئەولەويەتى پىدراۋە، لىژنەى تايبەتمەند رەچاۋ نەكراۋە، خالەكانى تىرىش ئەخويىنپتەوۋە ھىچ بە ھەمان شىۋە، بۇيە من پىشنىيار ئەكەم لەو ماددەيە بە تايبەتى رەت كىردنەوۋەى تىدايە، جگە لە سەرۋىكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياسايى لىژنەى تايبەتمەند ئىزافە بىكىرى، بۇ ئەوۋەى لەو ئىشكالانە نەجاتمان بى، چونكە لە ماددەى دوای ئەويش ھەرچەند باس كراۋە ئەخىرپتە بەردەم دەستەى گىشتى، بەلام دەستەى گىشتى تەنبا سەرۋىك فراكسىۋنەكان ئىزافە ئەبى لىژنەى تايبەتمەند ھىچ ئىزافەيەكى نابى لەوۋى، بۇيە ئەو پىشنىيارە ئەكەم ھىوادارم لىژنەى تايبەتمەند ئىزافە بىكىرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموۋ دىكتۇرە جوان.

بەرپىز جوان اسماعىل عزىز:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر فەقەرەيەك ئىزافە بىكىرى لەلايەن لىژنەى قانۋونى ئەويش لە ئاخىرى بلىين ياسايەك لە دەرەوۋەى پەرلەمان ھات لۇ ناۋ لىژنەى كە رەتكرابەوۋە نابى جىبەتى مەعنى لە دەرەوۋەى پەرلەمان بە نووسراۋىك تەبلىغ بىكىرى كەم و كورتىيەكانى لە ياساى ھەبوۋە ئەوۋەى نارديتى ھەتا راستى بىكاتەوۋە و سەر لە نوۋى دىسان بىتە ناۋ پەرلەمانى تا گىتوگۇ لەسەر بىكىرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموۋ كاك نارى.

بەريز ئارى عبداللطيف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (81) بەو جۆرەى لى بىكرى (دواى تىپروانىن و لى توپزىنەوہى پىشنىازەكە) مادام بابەت رەت كىرنەوہى پىپىستى بە لى توپزىنەوہى سەرۆكايەتى پەرلەمان و لىزنى پەيوەندىدارەكانەوہى ھەيە، (دواى تىپروانىن و لى توپزىنەوہى پىشنىازەكە لەلايەن سەرۆكايەتى پەرلەمان و لىزنى پەيوەندىدارەكانەوہى ئەگەر دەرگەوت لەگەل ئەو پىوەرەنە نايانەوہى كە لە ماددەى (80) ى ئەو پەيرەوہى ھاتووە رەت ئەكرىتەوہى، و لە كۆتايى خويىندەوہى يەكەمى بۇ ناكىرئ ئەوہى لاپىرئ، چونكە كە رەت كرايەوہى خويىندەوہى بۇ ناكىرئ، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەريز قادر ئوتمان رسول:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە دەستەى گشتى ، دەستەى گشتى بە چ مىكانىزمىك يەكلايى ئەكاتەوہى، يەعنى رىوونە دەستەى گشتى لە كى پىك دى، بەلام بە چ مىكانىزمىك لە گىتوگۆ كىرنى ماددەكانى رابردو پىشنىارى ئەوہىمان كىر دى و تمان مىكانىزمىك دىارى بىكرئ، بە زۆرىنەى سادە، بە زۆرىنەى رەھا، ئەخرىتە دەنگدانەوہى بە چ مىكانىزمىك يەكلايى پىرۆزەكە ئەكاتەوہى، لەگەل دايە يان رەتى پىرۆزەكە ئەكاتەوہى، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو مامۇستا مەروان.

بەريز مەروان گەلالى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنىارىك ئەكەم ئەگەر كاك دىكتور (فرست) پىپى باش بى، چونكە ئەوان زۆر پىپى ماندوو بوون ئەو ماددەى (81-82-83-84) ھەموو مەربووتە پىكەوہى، يەعنى واى لى بىكرئ ماددەى (81) (1-2-3-4) يەعنى ئەو ھەموو ماددانە بە تەسەورى من زىادە و بىكرىتە خالى (1-2-3-4)، چونكە ھەموو پىكەوہى مەربووتن، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك عمر.

بەريز عمر عىنايەت ھەمە سەيد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر بە وردى ماددەى (81) بخويىنەوہى دواى تىپروانىنى پىشنىازەكە لەلايەن سەرۆكايەتى پەرلەمان و لىزنىەى ياسايى ئەگەر دەرگەوت يەكى لەو پىوەرەنەى تىدا نىە لە ماددەى (80) ى ئەو

پەپرەو رەت ئەكرىتەو، بە رەئى من ئەو نالۆجىكە، ئەبى بگونجى لەگەل يەكيان، نەك يەككى تىدا نەبى، كەوايە ھەريەكى لەوانە تىدا نەبى رەت ئەكرىتەو، لەبەر ئەو پيشنيار ئەكەم بەو شيوەيە بى (پاش تىروانىنى پرۆژە پيشنيار كراو كە لەلايەن سەرۆكايەتى پەرلەمان و ليژنەى ياسايى ئەگەر دەرگەوت لەگەل يەكى لەو پيوەراندان كە لە ماددەى (90) ھاتوو رەت ئەكرىتەو، ناكرى ھەر چواری تىدابی، لەبەر ئەو يەك دانەشى تىدابی ئەبى وەرگىرى، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئيمىنى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو بىرە، بەريزان گفتوگو لەسەر ئەو ماددەيە كۆتايى ھات، دەرھەت بە ليژنەى پەپرەو ئەدەين.

بەريز فرست صوفى على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تايبەت بەو ماددەيە ئيمە تىبىنى ئەندامانى بەريزى پەرلەمان وەرئەگرين بە تايبەتى ئەو پەيوەست بوو بە دەمچ كرنى، دواتر ئەپخەينە دەنگدان، چونكە ريگەى تى ئەچى تەبەن لىرە تەنيا كە باسى پيشنيار ئەكەين مەبەست ئەوانەن كە لەلايەن (10) ئەندامى پەرلەمانەو پيشكەش كراو، ئەو يەك لە ھەمەت پيشكەش ئەكرى پى ئەوترى مەشروعى قانون ئەو يەكەمجار وەزارەتى پەيوەندىدار حازرى ئەكات دوايى ئەچىتە مەجلىس وزەرا، دوايى ئەينىرئە مەجلىس شورا، لەوى پەسند ئەكرى، دىتەو كۆبوونەو مەجلىس وزەرا، لەوى بە تەواوى پەسندى ئەكات ئىنجا ئەينىرئە ھەمەت، واتە ئەو ھەمەت خۆى لە خۆى بە سى، چوار فلتەر تىپەر ئەبى، مەعقول نىە ئەو پەرلەمانىش بە يەك فلتەر تىپەر نەبى كە فلتەرى ليژنەى ياسايى و سەرۆكايەتى پەرلەمانە، يەنى فەرقى موقتەرحى قانون لەگەل مەشروعى قانون خۆى لە خۆى سى، چوار فلتەر ئەبى، بەتايبەتى مەجلىسى شورا مە كۆمەلى خەبىر و ھاكىمى گەورە دانىشتوون لە رووى قانونىيەو سياغەى ئەكەنەو، شكلى، ناوەرۆك، مەزموون، ھى پەرلەمان (10) كەس پيشكەشى ئەكات رى تى ئەچىت ھەر (10) يان قانونى نەبن، بۆيە زۆر تەبەيە لىرە لەلايەن ليژنەى قانونى و سەرۆكايەتى پەرلەمان پشكىنى قانونى بۆ بكرى ئايا لە رووى قانونى سەلامەتە يان نا؟ ئەوان ناتوانن لە رووى ناوەرۆكەو ھىچ رەت بکەنەو، تەنيا شتەكان پەيوەستە بەو خالانەى لىرە باس كراو.

بەريز جعفر ابراهيم ئيمىنى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەچىنە ماددەى (82).

بەريز قارەمان قادر فتاح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (82):

لە كاتى پەرلەمان پيشنيازى ياسا يان بىرپارەكەى پيشكەش كەردوو راي سەرۆكايەتى پەرلەمان و ليژنەى ياسايى بۆيان بىر پەپھىنەر نەبوو بابەتەكە ئەخريتە بەردەم دەستەى گشتى بۆ يەكلايى كەردنەو، ئەگەر

لەوئیش رەت كراپەووە ئەندامانی پەرلەمان ھەر پێداگیران كرد لەسەر پێشنیازەكەیان ئەوا ئەخریتە بەردەم پەرلەمان بۆ برپادان لەسەری.

بەرئێز جعفر ابراهیم ئییمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كۆ قسەى ھەيە لەسەرى؟ تەنیا يەك كەس، فەرموو بەھار خان.

بەرئێز بەھار عبدالرحمن:

بەرئێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەو پرسیاریكە ئاراستەى لیژنەى بەرئێزى ئەكەم ئەگەر ولامم بەداتەو، ئەو ماددانە كە باس لە پێشنیاز كردنە، قبول كردنە، رەت كردنەوھيە، رۆلى لیژنە تايبەتمەندەكانن دیارە لە پەرلەمانى كوردستان كۆمەڵى لیژنەى تايبەتمەند ھەيە، رۆلى ئەو لیژنانە نە لە قبول كردن نە لە رەت كردنەوھيە، ئەگەر ديقەتى ھەموو ماددەكان بەدین لیژنەى تايبەتمەند ھيچ رۆلى نیە، ئەى كەوايە نابى لە مەسەلەى ياسايەك ئەو لیژنانە ئیشى سەرەكى ئەوھيە كە راپۆرت ئەنووسن لەسەر ئەو پرۆژانەى كە ئاراستەیان ئەكرى، تەكايە وەلامى ئەوھمان بەدەنەو ئەو فەراغە چۆن پەر ئەكریتەو، سوپاس.

بەرئێز جعفر ابراهیم ئییمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، با تەواوى بكەين ئینجا دەرھەت بە كاك فرست ئەدەين بۆ وەلام دانەو ئەگەر پێويست بوو، فەرموو شوكریە خان.

بەرئێز شوكریە سمايل مصطفى:

بەرئێز سەرۆکی پەرلەمان.

پێم وایە لە جیاتی ئەوھى ئەو پرۆژەيە كە رەت بكریتەو بۆ ئەو (10) ئەندامەى پێشكەشیان كردووە وەك دكتۆر وتى لەوانەيە ئەوانە بێرۆكەى زۆر باشیان پێیە، لەوانەيە كێشە و گرفتى گەورەى ھەيە كە كردووینانە بە پرۆژە ياسا جا بۆ ئەو بەرگەيەك زىاد نەكرى و لیژنەى تايبەتمەند لە كەسە قانۆنەيەكانى ناو پەرلەمان دروست بكرى و ھەر پرۆژەيەك لەو بارەو كەموكورتى ھەبوو ئەوان ئەو كەموكورتیە چاك بكەنەو، چونكە رەنگە چەندجاریك بەگەرپێندریتەو بۆ ئەو ئەندامانە ئەوانیش وەكو پێويست نەتوانن ئەو كەموكوریانە پەر بكەنەو، بەلام ئەو لیژنە رەنگە بتوانى ھەموو كەموكوریەكان بە سیغەيەكى قانۆنى دابەرپێتەو، سوپاس.

بەرئێز جعفر ابراهیم ئییمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەرئێز قادر ئوتمان رسول:

بەرئێز سەرۆکی پەرلەمان.

پێشتریش بەرئێزان لە لیژنەى كاتى وەلامیان دایەو، كە وتمان پێويستە ھەماھەنگى لەگەڵ لیژنەى تايبەتمەندیەك بكرى، لێرەش ھەر پێويستە، ھەرچەندە وتیان لەبەر چاوەنگرین، كە ئەخریتەو بەردەم

پەرلەمان ئەگەر پىرسىيار بىٰ لە لىژنەى كاتى ئايا پەرلەمان يەكسەر دەنگى لەسەر ئەدات بە زۆرىنە و كەمىنە تەبەئەن يان دەرفەتى گىفتوگۆ كىردن و دەربىرىنى رەئى ئەبىت بۆ ئەوانەى بەرگرى ئەكەن لە مانەوى پىرۆژەكە و ئەوانەشى پىيان واپە پىويستە پىرۆژەكە رەت بىكرىتەو، ئايا دەرفەتى گىفتوگۆ ئەدرى؟ نەك بە ماناى پەسند كىردنى پىرۆژەكە بەلكو بۆ ئەوانەى بەرگرى لە پىرۆژەكەى خۇيان ئەكەن يان ئەوانەى كە پىيان واپە پىرۆژەكەيان پىويست نى، ئەگەر دەرفەتى قسە كىردن بىرى پىويستە لىرە ئامازە بەو بەكرى گىفتوگۆ كىردنى لە پىياناى يەكلایى كىردنەوى پىرۆژەكەن ئەگەر يەكسەرىش بىكرىتە دەنگدانەو قەستى ئەو بە يەكسەر ئەخرىتە دەنگدانەو ئەو مەسەلەيەكى ترە، پىم واپە ئەوكات پىويست بەو ئەكات يەكسەر نەخرىتە دەنگدانەو بەلكو چ ئەوانەى بەرگرى ئەكەن و ئەوانەشى دىژن ھەردوو جىھەت پىويستى بە روون كىردنەو و قسە لەسەر كىردنى پىرۆژەكە و يان پىويست بوون و پىويست نەبوونى ھەيە، سوپاس.

بەرىز جەفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، گىفتوگۆ لەسەر ئەو ماددەيە كۆتايى ھات، فەرموو لىژنەى پەپرەو.

بەرىز د.فەرست صۇقى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە ئەگەر ئەندامان سەيرى ماددەى (83) بىكەن ھەر لە دواى ئەو ماددەيە كە دىت موعالەجەى ئەو ھەمان كىردوو ئەكرى ياساكە ھەمووى رەت نەكرىتەو، ئەكرى وەك ئەو ھەى (شوكرىە) خان وتى ھەندى مولاھەزاتى لەسەر بىٰ بۆ ئەو بەرىزانە ئەگەر پىندىرتەو بۆ ئەو ھەى چاك بىرى، خالى دووھەن دىسان دەرفەتمەن داو ئەگەر بىت و لىژنەى ياساى لەگەل سەرۆكايەتى رەتەن كىردوو ئەوانە بۇيان ھەيە بە دوو مەرحەلەى تر، يەكەن دەستەى گىتى، پىك دىٰ لە سەرۆكى فراكسىونەكان لەگەل سەرۆكايەتى پەرلەمان، ئەگەر رەتى كىردوو بۇيان ھەيە داوا بىكەن لە پەرلەمان دەنگى لەسەر بىرى، بەلام موناھەشە ناكى بە ھىچ شىوھەك ئەو (10) ئەندامەى پەرلەمان كە پىرۆژەيان پىشكەش كىردوو مەغدوور نىن، چونكە چەندىن جار دەرفەتەن پىدراو، يەكەم جار لەوانەيە جوزئىەن رەت بىكرىتەو، ئەگەر ھەمووى رەت كىرەو ئەچنە دەستەى گىتى، ئەگەر رەت كىرەو دىنە ھۆلى پەرلەمان لەو زىاتىر چ؟ سەبارەت بە لىژنەى پەيوەندىدار بۆ ھەموو ئەو ماددانەى لە دوا دىت ئەمەوى روون كىردنەوھەك بەدەم، ئىمە سىستەمى ياسادانانمان لە پەرلەمانى كوردستان گۆرپو، لەمەودا قانونىك بە ھەموويەو بۆ يەك لىژنە ناپرات، ئەو قانونە تەجزىئە ئەكرى، لەوانەيە قانونىك ھاتى پەيوەندى بە لىژنەى كىشتوكال ھەبى يان شارەوانى، ئەو بەشەى پەيوەندى بە لىژنەى كىشتوكالە بۆ ئەو ئەپرات ئەو ھەى شارەوانى بۆ شارەوانى ئەپرات دىسان ئەو شتىك نى ئىمە ئىبىداعمان كىردى ئەو لە پەرلەماناتى دونيا وەرمان گرتوو بۇيە وامەينە بەرچاوى خۇتان قانونەك وەكو جارى جارەن لىرە سەرۆكايەتى بىرپار ئەدات ئەلئ ئەو بۆ لىژنەى قانونى و لىژنەى شارەوانى نەخىر لەوانەيە يەك قانون تەجزىئە بىرى بۆ (5) لىژنە، بۆ چوار لىژنە، ھەر يەكە بۆ خۇى ئەپرات و دواتر كۆ ئەكرىتەو، بۇيە سىستەمى ياسا دانانى ئىمە لەو پەپرەو

پەسندمان كىردووۋە ۋەكۆ لىژنەى كاتى جىاۋازە لەگەل سىستەمى ئىستا، بۆيە لە موناقلەشە كىردن ئەگەر بىرئ كاتىك بۇ نەوونە بەيانى بەشى بودجە موناقلەشە ئەكەين لە ئەلف تا يائى بەشى بودجە بىخوئەنەۋە بۇ ئەۋەى مەننەجىيەتەك لە تەسەلسولى ئىش كىردنى ئىمە ديار بى لەبەر چاۋتان تا بتوانىن لەگەلى بىگونجىين و موناقلەشەكانمان لەگەل ئەۋ مەننەجىيەتە بىگونجى كە ئىمە داماناۋە.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، ديارە روونكىردنەۋەكى تر ھەيە، فەرموو ئەبو بەكر ھەلەدنى.

بەرئىز ابو بەكر عمر عبدالله:

بەرئىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەم سى ماددەيە (81-82-83) بىرىتە لەۋ فلتەرى دائەنرى بۇ ئەۋەى ئەۋ پىشنىيازى ياسا و بىپارانە ئايا پىۋەرە شكلى و مەۋزۋىيەكانى تىدايە يان نا؟ ئايا پىشنىيازە جەدۋاى ھەيە يا نا؟ لىرە بە سى فلتەر تىئەپەرئى، ھەم سەرۋكايەتى پەرلەمان، ھەم دەستەى گشتى و لىژنەى ياساى، پىم وايە بەۋ رىكارانە ئەركى لىژنەى ھىشتان نەچۆتە ناۋ لىژنە تايبەتمەندكان، ئەبى ئەۋ پىۋەرە بىرئ ئىنجا ئىجالە ئەكرى بۇ لىژنەى تايبەت، پىم وايە ئەۋە ئەركى لىژنەى ياساى لە خولى داھاتوو قورستر ئەكات، بۆيە پىم باشە سەنتەرى توئىزىنەۋەى ياساى ئەۋان بە جۆرى لە جۆرەكان كە مۇئەسسەسەيەكن سەر بە پەرلەمان سوود لە خىبرەكەيان ۋەرەگرىن بۇ ئەۋەى بارى لىژنەى ياساى سووك بىكەين، لەلايەكى تر ئەۋ فلتەرە بۇ ئەۋە دانراۋە كە كەمكىردنەۋەى بارگرانىيە لەسەر سەرۋكايەتى پەرلەمان بۇ ئەۋەى ئىمە ئەۋ ياسا و بىپارانەى دەرىئەكەين جەدۋاى ھەبى، چونكە زۆر دەركىردنى ياسا نىشانەى فەعالىيەت و ئەكتىف بوونى پەرلەمان نىە، بەلكو گىرنگى ياسا و ئەۋ زەرۋورىيەتەى ھەيەتەى، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو.

بەرئىز فرست صۇفى:

بەرئىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئىمە ھەموو ئەۋ تىبىنىيانەى ئەندامان ئەيلىن نووسىومانە، كۆبوونەۋەى لىژنە ئەكەين ئەۋەى پىۋىست بى ۋەرىئەگرىن، دەمچە، صياغەيە، ئەۋەى تايبەت سى كەس پىشتىگىرى كىردى حەتمەن ئەيخەينە دەنگدان.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەچىنە ماددەى (83) فەرموو.

بەرئىز قارەمان قادر فتاح:

بەرئىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (83):

ئەگەر پېشنىيازى ياسا يان بېيار بە شېۋەبەكى گىشى رەت نەكرايەۋە، بەلام سەرۋكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياساى تېبىنيان لەسەر پرۆژە پېشنىيازەكە ھەبوو ئەوا ئەگەر پېندىرېتەۋە بۇ ئەو ئەندامانەى پېشكەشيان كىردوۋە بۇ رەچاۋ كىردنى تېبىنيەكان و دووبارە پېشكەش كىردنەۋەى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، يەك كەس ھەيە، فەرموو كاك ئارى.

بەرپىز ئارى عبداللطيف:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

تەنيا رېكخستى لايەنى رېزىمانىيە، رستەى يەكەم لادىرى بەم چەشنى لى بىرى، ئەگەر سەرۋكايەتى پەرلەمان و لىژنەى تايبەتمەندەكان تېبىنيان ھەبوو لەسەر پرۆژە پېشنىياز كراۋەكە ئەگەر پېتەۋە بۇ ئەو ئەندامانەى پېشكەشيان كىردوۋە بۇ رەچاۋ كىردنى تېبىنيەكان و دووبارە پېشكەش كىردنەۋەى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەۋە نووسىوتە ئەگەر بىنىرى، ئەچىنە ماددەى (84).

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (84):

كاتى پرۆژە پېشنىيازەكە لەلايەن سەرۋكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياساى رەزامەندى لەسەر ئەدرى ئەخرىتە بەرنامەى كار بۇ ئەۋەى خويندەۋەى يەكەمى بۇ بىرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك عمر.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

تەنيا سەرنجىكە ھەيە، كاتى پرۆژە ياساى پرۆژە پېشنىيازەكە لەلايەن سەرۋكايەتى پەرلەمان و لىژنەى ياساى رەزامەندى لەسەر ئەدرى، پېم باشە ئەو پەرەگرافە ئىزافە بىرى (لەيەكەم دانىشتى دواى رەزامەندىكە ئەخرىتە بەرنامەى كار بۇ ئەۋەى خويندەۋەى يەكەمى بۇ بىرى) نازانى كەى ئەخرىتە بەرنامەى كار؟ لەۋانەيە زۆر بخايەنى لەبەر ئەۋە باشترە كاتەكە دىارى بىرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەۋەش بىرە، فەرموو دىكتورە جوان.

بەرپىز جوان اسماعىل عزيز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من ئەلئيم كاتى لەلايەن سەرۆكايەتى پەرلەمان و ليژنەى ياسايى ئەگەر رەزامەندى لەسەر پرۆژەكە كرا ئەو تەحسىل حاسلە، حەتمەن ئەخرىتە بەرنامەى كار و خويىندەوہى يەكەمى بۇ ئەكرى بە برىواى من ئەو ماددەبە زيادەبە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

گفتوگو كوتايى ھات، ئەچىنە ماددەى (85).

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (85):

1 ھىچ پرۆژە پيشنيازيك وەرناگيرى ئەگەر ھەمان ناوەرپۆكى ھەبى لەگەل پرۆژە پيشنيازيكى تر كە لە ژير دەستى ليژنەى تايبەتمەند داىە بۇ راپورت نووسين.

2- ئەگەر ليژنە بۆى دەرگەوت كە لە نيوان پرۆژە ياسا و پيشنيازيكى ياسا دژ يەكى ھەبە لە رووى پرنسپىيى بنەرەتپەوہ ئەوا ليژنە بە راپورتى تايبەت راي خۆى پيشكەشى پەرلەمان ئەكات، ئەگەر ھەريەكيان لە رووى پرنسپىيەوہ پەسند كرا ئەوا ماناى رەت كردنەوہى ئەوہى ترە و دواتر ليژنە ريكارى ياسايى خۆى ئەگرىتە بەر.

3- پرۆژە ياسا بە بەبنەما دائەنرى ئەگەر پيشنيازيكى ياساى ديكە پيشكەش كرا لە رووى پرنسپىيەوہ يەك بوون.

4- ئەگەر پرۆژە پيشنيازيك رەت كرايەوہ لە ھەمان وەرزی ياسا دانان پيشكەش ناكريتەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەبە؟ فەرموو دكتورە جوان.

بەرپىز جوان اسماعىل عزيز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئاخىر فەقەرە لە ماددەى (85) ئەلئى (پيشنيازەكە رەت كرايەوہ) بليين يان ئەو ئەندامانەى پيشكەشيان كرددبوو خويان پرۆژەكەيان بكيشنەوہ، يەعنى سەحبى ئەكەن نەك بەس رەت كردنەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو شوكرىە خان.

بەرئز شوكرىه سمايل مصطفى:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

تېيىنىم لەسەر خالى سېيەم ھەيە، بۆجى پرۆژە ياسا بە بنەما دابنرى، بەلام پيشنيازى ياسا نەكرى، ھىوام وايە سيغەيەكى وای بۇ دابنرى بەلای كەمەوہ لە يەك ئاست بن.

بەرئز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك شيركو.

بەرئز شيركو ھەمە امين قادر:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

لە خالى يەكەم تەحسىل حاسلە، تەنيا يەك كەس يان (10) ئەندام يا حكومت مافى ھەبى، چونكە ھەركاتى پرۆژە تری ھاوشيوە ھەبوو ئەوہى دووہم رەت ئەكرىتەوہ، وای لىدى تەنيا لە يەك جىبەت پرۆژە ياسا پيشكەش ئەكرى، لە كوتايش بە راى من ھىچ پرۆژە پيشنيازيك وەرناگيرى ئەگەر ھەمان ناوەرۆكى ھەبى لەگەل پرۆژە ياسايەكى تر كە بۇ راپورت نووسين لە ژىر دەستى لىژنەى تايبەتمەند داہە، سوپاس.

بەرئز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەرئز قادرئوتمان رسول.

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوہ پيوستە باش بكرى پرۆژە پيشنياريك، لەسەر ئەوہ ريكەوتين كە پرۆژە ياسا يان پرۆژە برپار يا پيشنيارى ياسا يان برپار، پرۆژە پيشنيار مەعنای نيە، سەبارەت بە خالى سېيەم ئەومش كە (شكرىه) خان ئامازەى پيدا لىرە حىساب بۇ ئەوہ نەكرائە ئەگەر پرۆژە ياساكە كى ئەللى پيشنيارە ياساكە يان برپارەكە پيش پرۆژەكە ھاتووہ و لەبەردەستى لىژنە داہە لىرە ئامازەتان بەوہ كرددووہ يانى پيوست بە خالى سېيەم ناكات، ئىنجا كە باس ئەكرى لە رووى پەرنسيپەوہ واتە پيوستە نەمىنى، ئەگەر بمىنى لە رووى پەرنسيپ و ناوەرۆكەوہ نەك بە تەنيا لە رووى پەرنسيپەوہ يەك بوو، چونكە پەرنسيپ مەعنای سيستەم، ريكوپىك، مەبادىئ، يەعنى شەرت نيە ھەر لە ھىلە گشتيەكان پرۆژە ياساكە لەگەل پيشنيارە ياساكە و پيشنيارە برپارەكە يەك بى، ئەبى لە رووى ناوەرۆكيش يەك بى، بۇ ئەوہى ئەوہ نەبىتە بەھانەيەك بۇ رەت كرددەوہى پرۆژە پيشنيارەكە، ئىنجا كى زووتر پيشكەشى كرددووہ بە بنەما بگيرى، كى ئەللى پرۆژەكە برپارەكە مانگىك پيش پرۆژە ياساكە پيشكەش نەكرائە؟ ھەرچەندە ماوہى زەمەنى بۇ كاركردن لەسەر پرۆژەكان ديارى كراون، بەلام كى ئەللى وەختەكە با مانگىك نەبى با دە رۆژ بى، ئەومش موعالەجە بكەن لىژنەى كاتى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، گىفتوگۇ كۆتايى ھات، فەرموو محمود حاجى.

بەرپىز محمود حاجى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مولاحەزىيەك لەسەر دارشتنەوۋە لە بىرگەى يەك ھىچ پىرۇژە پىشنىيارىك وەرنىگىرى ئەگەر ھەمان ناوەرپۇيىكى ھەبى لەگەل پىرۇژە پىشنىيازىكى دىكە، ئەوۋى دىكە تۇزى لەولاولو، ھەر رىكە بەراى من.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ھەرچى تىببىنيەك ھەبى لەسەر دارشتنەوۋە پىم وايە ئەكرى بە نووسىن بۇ لىژنە بۇ ئەوۋى سوودى زياتر لە كات ببىنين، فەرموو دكتور فرست ئەگەر تىببىنى ھەيە.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

جاريكى تر ئەمەوى ئەكىد لەوۋە بىكەينەوۋە لە خالى دووم لە ماددەى (85) بزەبت ئىمە يەكسانىمان داوۋتە پىرۇژەى قانۋون لەگەل پىشنىيازى قانۋون، چونكە لە نەتىجە كامىان لىژنە بىرپار ئەدات كامىان بىكاتە بنەما، لە يەك تاى تەرازو دانراون، بەلام لە بىرگەى تر كە ئەلىين ئەگەر وەكو يەك بوون يەك ناوەرپۇكيان ھەبوو پىرۇژەى قانۋون ئەكرىتە بنەما لەبەر ئەوۋە نىە تەفزىلى دەورى حكومەت بىكرى، لەبەر ئەوۋەى ئەو پىرۇژە قانۋونەكە وەكو باسەم كىرد بە كۆمەللى قىلتەر تىپەپىوۋە لەوانەيە لە رووى قانۋونى سەلامەتى زياتر بى چونكە بە مەجلىسى شورا تىپەپىوۋە تەنيا ئەوۋەى ئەگەرنا وەكى دى يەكسان كراوۋە لىژنە بىرپار ئەدات كەمىان بىكرىتە بنەما.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەچىنە ماددەى (86).

بەرپىز قارەمان قادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (86):

1- لە ھەر وەرزىكى ياسا دانان تەنيا لە مانگى يەكەمى وەرزى ياسادانان ئەندامانى پەرلەمان ئەتوانن پىشنىيازى ياسا پىشكەش بىكەن.

2- تەنيا لەو ھالەتە نەبى كە دۇخىكى تايبەت بىتە پىش و پىوۋىستى بە ياسا يان بىرپارپىكى بەپەلە ھەبى و لەو بارەش جەستەى گىشتى ھەئسەنگاند بۇ پىوۋىستى و بەپەلەى ياساى يان بىرپارەكە ئەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە سى كەس، فەرموو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىناپەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پېشىنار ئەكەم ھەردوۋ بېرگەكە بىرى بە يەك.

بەرپىز جەفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموۋ كاك قادر.

بەرپىز قادر وتمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى يەكەم ھەر بۇ ئەوۋە نووسراوۋە بۇ ئەوۋە لىژنە ياسايى يان لىژنە تايبەتمەندەكان و سەرۋىكايەتى

پەرلەمان سەرقال نەبى، بەلام پىم باش نىە تەنيا لە يەك وەرزى يەكەمى ياسا دانان ئەو مافە ھەبى

پېشىنارى ياسا و بېرپار پېويستە لە كۆى وەرزەكە ئەو مافە ھەبى خالى دووۋم ھەر لاپېرېن لە كۆى وەرزەكە

ھەبى بۇ تەنيا لە مانگى يەك بۇ كارى پەرلەمانى گونجاۋ نىە با لە ھەرسى مانگەكە ھەبى، سوپاس

بەرپىز جەفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموۋ شىرىيە خان.

بەرپىز شىرىيە اسماعىل:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىم وايە راي يەكەم پەسند نىە، لەبەر ئەوۋە لىژنە تايبەتمەند جگە لەوۋە كە ئەوان زۆربەيان

ئىختىصاصە و بە رەغبەت ھەلىان بژاردوۋە، ئىنجا كە راپۇرت ئەنووسن ورك شۇپ ئەكەن كەسانى خەبىر

ئەينىن، بۇيە ئەوان كە دانىشتى خۇيان ئەنجام ئەدەن و راپۇرتى تايبەتى خۇيان ئەنووسن ئىنجا ئەيدەنە

لىژنە ياسايى، پىم وايە راي دووۋم زۆر پەسندترە ئەو تەسىت بىرى، سوپاس.

بەرپىز جەفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموۋ كاك مصطفى.

بەرپىز مصطفى سەكرى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە نىسبەت ماددە (86) لە ھەر وەرزىكى ياسا دانان تا ئەخىرى پىم وايە ئەو ماۋە كەمە پىشتىوانى بەرپىز

كاك (قادر) ئەكەم بەلاى كەم دوو مانگ ماۋە ئەوۋە ھەبى كە ئەندام پەرلەمان ئىش لەسەر ياسا بىكاتن،

دوۋم باسى ھەموار ناكات لىرە تەنيا بە نىسبەت پېشىنارى ياسايە يان ھەموارى ياساش ئەگرىتەۋە،

سوپاس.

بەرپىز جەفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەوۋە بۇ ھەموۋانە ئەگەر تىبىنى ھەيە فەرموۋ يەكى تر ماۋە، فەرموۋ كاك قادر.

بەرئىز انور قادر:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش پشتگىرى بەرئىز قادر وەتەنمان ئەكەم، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو.

بەرئىز دكتور فرست صوفى:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە مەبەستى سەرەكىمان لەو ماددەيە رىكخستنى كارى تەشرىعى ئەو پەرلەمانەيە، ناكرى پەرلەمان لە ماوەى چوار مانگ لە وەرزى گرىدان ھەر چوار مانگ ھەموو ھەفتەيەك چوار پرۆژە ياسا بكات، (150) ياسا بچنە سەر رەفە و ھىچىش خويندەنەوہى دووہى بۆ نەكرى موناقتەش نەكرىن راپورتى لەسەر نەنووسرى خەلكى خۆمان بە ئومىد بگەين و بلىين وا قانونىك پيشكەش كرا تەنيا لە پىناوى ئەوہى بلىين قانونمان پيشكەش كرد بۆيە ئەمانەوہى لەمەودوا كە پرۆژەيەك خويندەنەوہى يەكەمى بۆ كرا ئىتر ەمەليەى دووہم دەست پى بكات كە خويندەنەوہى دووہمە و راپورت نووسىنە خەلك سىقە بكات ئەو پەرلەمانە راپورت دەرنەكات ئەوہ گەرانەوہى تايبەتمەندى و متمانەيە بۆ ئەو پەرلەمانە، ئىستا وا لى ھاتووہ برۆ ليژنەى قانونى برۆ ليژنەى پەيوەندىدارەكان ھەر يەكە چەند قانونى لايە ئەگەر (100) ى تىنەپەراندبى بەلام چىمان كرد؟ بۆيە وەكو ليژنەى كاتى تكا ئەكەين ئەوہ يەكەكە لە رىكخستە ھەرە گرنەگانى كارى تەشرىعى لەو پەرلەمانە، پىوہ پابەند بىن.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەوہى كاك مصطفى سەكرى پرسىارى كرد كە ئەوہ شمولى ھەموويان ئەكات بە پرۆژەى نوئى و ھەموار ھەموويان تەئكىدىكىش لەوہ بگەن، فەرموو ماددەى (87).

بەرئىز قارەمان قادر:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (87):

1 ئەو پرۆژە ياسا و برىارانەى لەلايەن حكومت پيشكەش ئەكرى راستەوخۆ لە يەكەمىن كۆبونەوہى دوای گەشتنىان بۆ پەرلەمان خويندەنەوہى يەكەمىان بۆ ئەكرى.
2- ئەگەر پرۆژەكە يان پيشنيازەكە لە تايبەتمەندى زياتر لە يەك ليژنە بوو سەرۆكايەتى پەرلەمان بەھەماھەنگى لەگەل ليژنەى ياساى برىار ئەدات بە بەش كردنى پرۆژە يان بە پىي پيشنيازەكە و ناردنى ھەر بەشيك بۆ ليژنەى تايبەتمەند ليژنەش تەنيا لەسەر ئەو بەشە راپورت نامادە ئەكات كە ئاراستەى كراوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، يەك كەس ھەيە، فەرموو كاك قادر.

بەرپىز قادر ئۆتمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە خالى دووم با راپورتى ھاوبەش لە نىۋانى لىژنەى ياسايى و لىژنەى تايبەتمەند بە يەكەو، بەش بەش كىردن و پىچر پىچر كىردن مەعقول نىيە، ئەگەر كەسىك مەلوماتى لەسەر ماددە و بىرگەيەك نەبى يان مەلوماتى ھەلەشى ھەبى ئەگەر لە جىي خوشى دا نەبى با لىي وەرنەگىرى لىژنەى ياسايى لەگەل لىژنەى تايبەتمەند راپورتى ھاوبەش بنووسن، بۇ ھەر يەكە لەسەر ماددەيەك و بىرگەيەك بنووسى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك شىركۆ.

بەرپىز شىركۆ ھەمە امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىرسىيارىك، ئەگەر وەلامى ھەبوو پىشنىيازەكە ناكەم، ئەوۋى لە ماددەى (84) كە پىشنىيازى ئەوۋە كرا كە ئەو پىرۋە پىشنىياز كراۋى كە (10) ئەندام پىشكەشى ئەكات و بە فىلتەرەكان ئەروات پىويستە لە يەكەم كۆبۈنەۋەى دواى پەسند كىردنى ئەخرىتە بەرنامەى كارەو، ئايا ئەوۋە جىڭرى ئەكرى لەو ماددەيە؟ چۈنكە ئەگەر وانەبى پىويستە ئەوۋەش جىي بىكرىتەۋە، ئەوۋە تەنيا تايبەت نەبى بەۋەى ھىكومەت، بەلكو ئەوۋە تىرىش كە (10) ئەندامى پەرلەمان وەكو پىرۋەى پىشنىياز يان پىرۋە بىرپار ھەموار پىشكەش ئەكات ئەوۋەش لە يەكەم خويىندەۋەى دواى پەسند كىردنى بىخرىتە بەرنامەى كارەو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، وەلام لەسەر ئەو پىرسارە.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو پىشنىيازەنى كراون ئەيانبەينەۋە لىژنەى كاتى، بەلام ئەو پىشنىيازەى بەرىزت باس تىر پىشنىيازىكى مەقبولە، بەلام لە لىژنەى كاتى گىفتوگۋى لەسەر ئەكەين، ئەگەر ئەندامانى بەرىز لىژنە بە باشى بزانن ھەتمەن وەرىئەگرين.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو بۇ ماددەى (88).

بەرپىز قارەمان قاندر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (88):

1 ئەبى لىژنەى تايبەتمەند لە ماددەى (21) رۆژ راپۇرتى خۇى لەسەر پىرۇژە يان پىشنىيازى ياسا و بىرپارەكان ئامادە بىكات.

2- ئەگەر پىرۇژە يان پىشنىيازى ياسا و بىرپارەكان بە شىوہى بەپەلە ئاراستەى لىژنەى تايبەتمەند كرابى ئەبى لە ماوہى (7) رۆژ راپۇرتى خۇى پىشكەش بىكات.

3- لىژنەى تايبەتمەند بۇى ھەيە ھەماھەنگى لەگەل لايەنى پەيوەندىدار بىكات بۇ ئامادە كىردنى راپۇرت لەسەر پىرۇژە يان پىشنىيازى ياسا و بىرپارەكان.

4- ئەگەر لە ماوہى دىارى كراو لىژنەى تايبەتمەند راپۇرتى خۇى ئامادە نەكرد جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان سەرۆكى لىژنە ئاگادار ئەكاتەوہ ئەبى لىژنە لە ماوہى (4) رۆژ راپۇرتى ھۇدارى خۇى پىشكەش بىكات و بىرپارى دەستەى گشتى لەو بارەوہ يەكلاكەرەوہ ئەبى.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە؟ فەرموو كاك عمر.

بەرپىز عمر عىنايەت:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە بىرگەى يەكەم ئەبى لىژنەى تايبەتمەند لە ماوہى (21) رۆژ لە گەيشتنى پىرۇژەكە بە لىژنەكەيان لەو رۆژەى پىيان ئەگات حىساب بى لەسەريان لە بىرگەى چوارىش ئەگەر لەماوہى دىارى كراو لىژنەى تايبەتمەند راپۇرتى ئامادە نەكرد سەرۆكى پەرلەمان سەرۆكى لىژنە ئاگادار ئەكاتەوہ ئەبى لىژنە لە ماوہى چوار رۆژ لە ئاگادار كىردنەوہى راپۇرتى ھۇدارى خۇى ئامادە بىكات مەبەست ئەوہيە لەو رۆژەى ئاگادار ئەكەرتەوہ.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، گىتوگۇ كۇتايى ھات، ماددەى (89).

بەرپىز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (89):

لەسەر بىرگەى يەكەم لەو ماددەيە دوو را ھەيە، راى يەكەم پىيى واىە لىژنەى تايبەتمەند و لىژنەى ياسايى بە يەكەوہ راپۇرت ئەنووسن لە كۇبوونەوہى ھاوبەش، راى دووہم پىيى واىە بەو شىوہ بى:

1- راپۇرتى لىژنەى تايىبەتمەند ئەدرىتە لىژنەى ياسايى بۇ پىداچوونەۋەى راپۇرتەكە لە ماددەى (10) لە بەروارى گەيشتى تەنيا لە رووى دارشتنەۋەى ياسايى و دلتىابوون لە دەقەكان لەگەل دەستور و ياسا كارپىكراۋەكان.

2- ئەگەر پىرۇژە يان پىشنازى ياسا و بىرپارەكە بە شىۋەى بەپەلە ئاراستە كرابى ئەبى لىژنەى ياسايى (5) رۇژ پىداچوونەۋەى بىكات.

3- راپۇرتى لىژنەى تايىبەتمەند خويندەۋەى دوۋەى بۇ ناكىرئ تا لە رووى دەستوريش و ياسا كارپىكراۋەكان راستاندى بۇ نەكرىت.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە؟ خالى نىزامى؟ فەرموو كاك عومەر.

بەرىز عمر عىنايەت ھەمەسەيد:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

دوو را ھەيە، ئەبى لىژنە بىخەنە دەنگدانەۋە، موناقتەشە لەسەر كامە بىكەين؟

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەۋە بۇ دانىشتى داھاتوو.

بەرىز عمر عىنايەت ھەمە سەيد:

من بە راى خۇم راى يەكەم و بەو تەجروبهى ھەمە لەگەل لىژنەى ياسايى ئەتوانم بلىم سەرکەوتووش بوۋە، كۆبوونەۋەى لىژنەى تايىبەت و لىژنەى ياسايى پىكەۋە باشتر دەرئەنجام و بەرھەمى ھەبى لەۋەى لىژنە كارى خۇى بىكات و بىنىرئ بۇ لىژنەى ياسايى.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بىستون.

بەرىز بىستون ھانق:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

من لەگەل راى دوۋەم لە ھەقىقەت ئىستا ھەموۋى نا، بەلام بەشى لە ھۇكارى درەنگ كەوتنى ھاتنى راپۇرتەكان ئەۋەيە كە كارىكى زۇر لەسەر لىژنەى ياسايى ھەيە ھەموو ئەو پىرۇژانەى دىنە دەرى ئەبى بە فىلتەرى لىژنەى ياسايى بىرۇن بۇ خىراگردن لە مەسەلەى تەشريع راى دوۋەم بە باش ئەزانم، كە لىژنەى تايىبەتمەند راپۇرتى خۇى بنووسى دواتر ئىشى لىژنەى قانونى تەنيا سياغە بى، ھەموو ئەو بابەتەنە بەسەر لىژنەى قانونى نەرۇن لە خالى سىيەمىش لەسەرەتاي ئەو خولە بە مەدەلى تا ئىستا باس لە مەسەلەى زمانەۋانىيەۋە ئەكرئ بۇيە پىشنيار ئەكەم وشەى زمانىشى بۇ زياد بىكرئ بەو جۇرە (راپۇرتى لىژنەى تايىبەتمەند خويندەۋەى دوۋەى بۇ ناكىرئ تا لە رووى دەستورى و ياسايى و زمانەۋانىيەۋە راستاندى بۇ نەكرئ)، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، رەنگە لەو كاتە ئەو روونكردنەوانەى زمانەوانى كۆتايى پى بى، فەرموو نەجىبە خان.
بەرپۇز نەجىبە لطيف.

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش راي دوومەم پى پەسندە، بەلام خالى چوارەمى بۇ زياد بكرى (پىويستە پرۆسەى كۆتايى دارشتنەوہى ياسايى دواى پەسند كردنى دستەيەك يان ليژنەيەك يان فلتەريك ھەبى لە رووى ياسايش و زمانەوانيشەوہ دارشتنەوہ بۇ پرۆژەكە بكات، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دكتورە جوان.

بەرپۇز د.جوان اسماعيل:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر راي دووم دىقەتى بەدى يەكەم فەقەرە دارشتنەوہى ياسايى و دلتيا بوون لە دژ بوونى دەقەكان لەگەل دەستور و ياسا كارپىكراوہكان، ئەو فەقەرەى يەكەم لەگەل فەقەرەى سىيەم خۇى ئەگرىتەوہ، ناكرى تا لە رووى دەستور و ياسا كار پىكراوہكان راستاندنى بۇ نەكرى يەعنى ھەردوو فەقەرە يەك مەزمونە بىيە سەر فەقەرەى يەكەم كە ئەچىتە ليژنەى ياسايى ھەتا ليژنەى ياسايى رۆلى خۇيەتى كە فەقەرە و ماددەكان بخويىتەوہ بزاني موعارزە لەگەل دەستور يان نا فەقەرەى دووم كە سىفەى ئىستىعجالى ئەدەبىي ھەتمەن رۆل و مەسئولىيەتى ليژنەى ياسايى ھەبى سىفەى ئىستىعجالى بداتە ياسايىكە كە داوا كراوہ لە پەرلەمان راپورتى ليژنە ئەكىد ئەكات ناروات و كۆبوونەوہى دوومى بۇ ناكرى تا ليژنەى ياسايى گرنى نەدات كە موعارز نىە لەگەل فەقەرەى دەستور، واتە ھەرسى خال ئەكىدى لەسەر رۆلى ليژنەى ياسايى ئەكاتن لەبەر ئەوہ من لەگەل رەئى دوومەم، چونكە زۆر تەبسىت كراوہ، زۆر مەفھومە، بەتابەت ئىختىصاص، ئەگەر بخويىتەوہ و بريك بزاني پىويست ناكات ئەوہندە تەبسىت بكرى واتە لەگەل رەئى يەكەمە، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك مەروان.

بەرپۇز مردان خضر:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر سەير بكەين بەس ليژنەيەك نىيە لە پەرلەمان جارى وا ھەيە ئەبى لە دوو سى ليژنە راپورت نامادە بكەن، ئەو دوو، سى ليژنە ئەگەر بەراورد بكەين لەگەل ليژنەى ياسايى كاتىكى زۆرى ئەوى، لەبەر ئەوہ من پشتگىرى لە كاك (بىستون و نجىبە) خان ئەكەم كە رەئى دووم تەبسىت بكرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:
سوپاس، گىفتوگۇ كۆتايى ھات، ئەچىنە ماددە (90).

بەرپىز قارەمان قانداق:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددە (90):

ئەبى سكرتيرى پەرلەمان (48) كاتزمىر پىش خويندەنەۋە دووم راپۇرتى راستىندراۋى لىژنە تايىبەتمەند بگەيەنپتە دەست ئەندامانى پەرلەمان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:
سوپاس، فەرمو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بگەيەنپتە دەست ئەندامانى پەرلەمان پروسەيەكى گرانبە، لەوانەيە سەرۋكايەتى پەرلەمان نەتوانى ئەۋ كارە بىكات، داۋا ئەكەم سىغەيەكى تر بدۇزىتەۋە، ئايا لە بۇكسەكەي دائەنرئ، لە رىگەي تر، بۇ نەۋنە كەسى لە دەۋكە چۆن ئەتوانى ئەۋ پرۇژە ياسايەي پى بگەيەنى لە (48) سەعات بە راي من بگاتە بۇكسەكانيان باشە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:
سوپاس، فەرمو بۇ ماددە (91).

بەرپىز قارەمان قانداق:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددە (91):

1 خويندەنەۋە دووم بە خويندەنەۋە دەقى پرۇژە يان پىشنىازەكە دەست پى ئەكات ئىنجا راپۇرتى لىژنە تايىبەتمەند.

2- ئەگەر راپۇرتى لىژنە تايىبەتمەند دارشتنىكى نوپى پىشنىاز كىردى بۇ پرۇژە يان پىشنىازەكە ئەۋا بە دەنگدان بىپار ئەدرئ لەسەر ۋەرگرتنى ۋ دارشتنەكە بە بنەما بۇ گىفتوگۇ كىردن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:
سوپاس، كى قسەي ھەيە؟ فەرمو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پىشنىاز ئەكەم ۋشەي (ئىنجا) لاپەرن، لە كوردىا نىە، يان دواتر.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس، ئەچىنە ماددە (92).

بەرپىز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددە (92):

1 ئەو ئەندامەى ناۋى تۆمار كراۋە بۆى ھەيە لەسەر ھەر ماددەيەك تەنيا يەكجار قسە بكات نابى له (2) خولەك تىپەر بكات.

2- ئەگەر لەكاتى گىفتوگۆ كىردنى پىرۆژە يان پىشنىيازەكە ۋەزىرى پەيوەندىدار ئامادە بوو بۆى ھەيە لەسەر ھەر ماددەيەك (2) خولەك قسە بكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس، سى كەس قسەى ھەيە، فەرموو دىكتۆرە جوان.

بەرپىز د.جوان اسماعىل:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددە (92) دووبارەيە ئەگەر بەراۋرد بىرى لەگەل ماددە (58)، ماددە (58) ئەللى پەيامەكە بگەيەنلى له (3) خولەك، لىرە ئەللىن (2) خولەك، دوايى لىرە ئەللىن ئەگەر له كاتى گىفتوگۆ ھەر ئەندامىك تەنيا يەكجار لەسەر ھەر بابەتىك ئاخوتن بكات، لىرە عەينى وتمان ھەر ئەندامىك يەكجار قسە بكات، يەعنى دووبارەيە، ھەزف بىرى باشە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس، فەرموو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىنايەت ھەمەسەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەمان سەرنجى بەرپىز دىكتۆرە (جوان) م ھەبوو، بەرپىزان له لىژنەى كاتى پەپرە ۋە رەچاۋى ئەۋە بىكەن، سەرنجىكى تىرىشم ھەبوو ئەو ئەندامەى ناۋى تۆمار كراۋە، تۆمار كىردنمان لاي سىكرتېرى پەرلەمان رەت كىردەۋە ئەگەر له يادتان بى ئەو تۆمار كىردنە ئەۋەيە كە ئىستا له ناۋ دانىشتنەكە تۆمار كراۋە ئەۋە تۆزى روون تر بنووسن، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:
سوپاس، فەرموو كاك شىركۆ.

بەرپىز شېركۆ حمە امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى قسەكانى دكتورە (جوان و كاك عمر) ئەكەم ھەرچەندە خۆم لەگەل دانانى ئەو دەقە نيم، بەرپىز
من پيويست ناكات ئەو دەقە بنووسرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دكتور فرست.

بەرپىز د.فرست صۇق:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوھى لېرە لە ماددەى (92) نووسراوھ تايبەتە بە گەتوگۆ كىردن لەسەر ھەر ماددەيەكى ئەو قانۇنەى كە
موناقتەشەى ئەكەين ئەوھى لە ماددەى (58) باس كراوھ مەوزووعىكى ترە بە شىوازيكى عام قسە كىردنە،
لەوانەيە لەسەر مەوزووعىكى سىياسى بى، زراعى بى، بەلام گەتوگۆ كىردن لەسەر ماددەيەك (2) خولەك
زىادە كەم نىە، چونكە قانۇنە تەنيا (2) دەقە ھەلئەگىرى، بۇيە جىاوازە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، گەتوگۆ كۆتايى ھات، فەرموو ماددەى (93).

بەرپىز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (93):

1 ئەو دانىشتنەى تەرخان كراوھ بۇ خويىندنەوھى دووھ دەنگدان لەسەر ئەو پرۆژە يان پيشنيازەكە
ناكرى.

2- لىژنەى تايبەتمەند بە ھەماھەنگى لەگەل لىژنەى ياسايى سەرجم پيشنيار و رايەكان بە ھەند
وھەلئەگىرى و سەر لە نوئى دارشتنەوھە بۇ ئەو ماددانە ئەكەن كە پيويستە دابىرپىژرئەوھ، ئەگەر پيويستى
كىرد روون كىردنەوھ ئەدەن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە؟ يەك كەس، فەرموو كاك مردان.

بەرپىز مردان خضر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ماددەى (93 و 94 و 95) ھەمووى ئەتوانم بلىم يەك ماددەيە، زىادە ئەو ماددەيە، ھەمووى رىزبەند
بكرى (1-2-3-4) تا كۆتايى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، روونكىردنەوھ ھەيە، ماددەى دواتر.

بهریز عبدالرحمن فارس (ئەبو کاروان):

بهریز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (94):

1- دانىشتنى دەنگدان لەسەر پرۆژە يان پيشنيازهکه نابى له ههفتهیهک زیاتر له دواى دانىشتنى خویندنهوهى دووهم تىپەر بکات.

2- ئەندامانى پەرلەمان لەو ماوه بۆى ههیه داواى بينىنى دارشتنهوهى کۆتايى له سكرتيرى پەرلەمان و لیژنەى ياسايى و لیژنەى تايبهتمەند بکات.

3- له دانىشتنى دەنگدان رىگه به گفتوگۆ يان پيشکەش کردنى پيشنيازى تازه نادى.

بهریز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كى قسهى ههیه؟ يهك كهس، فهرموو كاك عمر.

بهریز عمر عیناپەت حەمەسەید:

بهریز سەرۆکی پەرلەمان.

تەنیا ئەندامى پەرلەمان، ئەندامان تەعریف کردوو، ئەكرى بلی ئەندام، سكرتير تەعریف كراوه ئەبى بلی سكرتير، بۆ ئەوهى زیاتر موئمیل نەبى خویندنهوهکه.

بهریز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، ئەچینه ماددەى (95).

بهریز عبدالرحمن فارس (ئەبو کاروان):

بهریز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (95):

1 دەنگدان دەست پيئهكات لەسەر ناوى ياسا يان بپيارهکه دواتر يهك به يهكى ماددهكان و كۆتايى ديت به دەنگدان لەسەر هۆيهکانى دەرچوواندن و دواچار گشت ياساگه يان بپيارهکه.

2- له کاتى بوونى زیاتر له يهك پيشنيار لهو بارهوه سى را ههیه:

أ ههموو پيشنيازهكان ئەخرينه دەنگدان ، کاميان دەنگى هينا به پهسند کراو دائه نرى.

ب- دوورترین پيشنيار له مادده بنههتیهکه يهکهمجار ئەخریته دەنگدان بهو شیويه تا ئەگاته مادده بنههتیهکه ئەگەر به دژه دەنگ به دواى يهکدا رهتکرانهوه.

ج- پيشنيازى مادده بنههتیهکه يهکجار ئەخریته دەنگدان بهو شیويه تا ئەگاته دوورترین پيشنيار، ئەگەر به دژ بهدواى يهکهکان رهتکرانهوه.

3- له خستنه دەنگدانى رایهکان رهچاوى ژمارهى ئەو کهسانه ناکرى که رایهکهيان پيشکەش کردوو

ئەشى يهك ئەندامى پەرلەمانيش بخریته دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە؟ فەرموو دكتورە پەرى.

بەرپىز د.پەرى صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە راى دووم ھەز ئەكەم روونكردنهوھەك بىدەن، دوورترىن پىشنىياز.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بىستوون.

بەرپىز بىستوون فائق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە ھەقىقەت لە زۇربەى جەلسەكانى ئەم خولەى پەرلەمان ئەو ئىشكالىە دروست بوو و نىگەرانى ئەندامانى لى كەوتوتەو، ئەندامىك لە ئەخىر پىشنىيارى ئەكات ناخرىتە دەنگدانەو، من راى يەكەم ئەو راى جىاوازەكانى لەسەر بە گونجاو ئەزانم، بەلام بە ئىزافەى دىپىك لە فەقەرەى سىيەم ئەو راى كە ھەموو پىشنىيارەكان بخرىتە دەنگدان ئەگەر يەك ئەندامىش تەرحى كىردبوو، ئەوكات كامىان زۇرى ھىنا ئەو پەسند ئەكرى، چەند را ھەيە ئەو راى يەكەم وتراو ھەموو پىشنىيازەكان ئەخرىتە دەنگدان كامىان زۇرتى ھىنا بە پەسند كراو دائەنرى دىپىكىش بۇ زىاد ئەكرى ئەگەر يەك ئەندامىش راىەكى ھەبوو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، جارىك ھەر بەو شىوازە پەيرەو كراو، فەرموو كاك شىركو.

بەرپىز شىركو ھەمە امىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىوانى قسەكانى (بىستوون فائق) ئەكەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ھىچ تىبىنى تر ھەيە؟ فەرموو دكتور فرست.

بەرپىز د.فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

راى ئەندامانى لىزە جىاواز بوو لەو كاتەى كە گىفتوگوى ئەو پەيرەوھەمان ئەكرد، وەكو كاك (بىستوون) ىش باسى كىرد لەو خولەى پەرلەمان ئەو كىشەيە ھەبوو، ئىستا دوورترىن راىان سى راىە، راىەكىان ھەموو راىەكان ئەخرىتە دەنگدان ئەو (20) ى ھىنا، ئەو (15) ى ھىنا، ئەو (25) ى ھىنا ئەو پەسند ئەكرى، ئەو راى دووم لەسەر وەلامى دكتورە (پەرى) دوورترىن راى ئىنجا دى تا ئەگەيە بىنەرەتەكە، راى سىيەم نەخىر بىنەرەتەكە ئىنجا تا دوورترىن را، عەكس ئەبى جا لە ھەفتەى داھاتوو ھەر سى را ئىستا راى نوئى

نەبوو، تەنیا ئەو سى رايە ھەيە، ھەرسىكى يەخەينە دەنگدان بە تەرىقەى يەكەم، بۇ ئەوھى لىرە سابىتى بکەين، بە تەرىقەى يەكەم ھەرسى را دەخەينە دەنگدان راى يەكەم بۇ نموونە (20) دەنگى ھىنا راى دووم (15) ى ھىنا راى سىيەم (10) ھىنا يانى راى يەكەم ئەچىتە ناو پەيرەو، بۇ ئەوھى لە ھەفتەى داھاتوو روون بى لاتان ھەرسى را دەخەينە دەنگدان، كاميان دەنگى ھىنا ئەو دەخىتە دەنگدان، خوتان يەكلايى بکەنەوھ تا ئەوكات، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو ماددەى (96).

بەرئىز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (96):

پەرلەمان بە شىوھى بەپەلە ئەروانىتە پرۆژە و برپارى تايبەت بە بودجە و ئىعتىماداتى زىدەگى و ژمىرەى كۆتايى، بۆى ھەيە برپار بدات كەوا ھەر بابەتتىكى تر بەپەلەيە.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە؟ فەرموو كاك مصطفى.

بەرئىز مصطفى قادر:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنيار ئەكەم ئەو ماددەيە بکرىتە دوو برگە، يەكەم بەشىوھى بەپەلە پەرلەمان ئەروانىتە پرۆژە و برپارى تايبەت يان ئىعتىماداتى زىدەگى و ژمىرەى كۆتايى، دوو پەرلەمان بۆى ھەى برپار بدات كەوا ھەر بابەتتىكى تر بەپەلەيە، ئەوھ رىكتەرە، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك على.

بەرئىز على عثمان.

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنيار دكەم ئەف ماددە بىتە ئىلغا كرن جھى وى پشكا نھيدا بىتە كرن، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىناپەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

كۆتايى ماددەكە زۆر نارېك نووسراو، پەرلەمان بەشپۈدى بەپەلە ئەروانىتە پرۇژە برپار و بابەت و بە بودجە و ئىعتىماداتى زىدەگى و ژمىرەى كۆتايى بۆى ھەيە برپار بدات لەسەر ھەر بابەتتىكى دىكەى بەپەلە ئاواى لى بىرى باشترە، ئەو كەوايە لابەرن.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو پەروا خان.

بەرپىز پەروا على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش ھەمان تىببىنى كاك (عمر) م ھەبوو، ئەكرى بشلىين لەسەر ھەر بابەتتىكى تر، يان سەبارەت بە ھەر بابەتتىكى تر، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو مامۇستا مەروان.

بەرپىز مەروان گەلانى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكەى من كاك (على) كرى، منىش لەگەل ئەووم ئەو ماددەيە لىرە زيادە، بەھىرئىتە بەشى نۆيەم لە بەشى بودجە.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەچىنە ماددەى (97).

بەرپىز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (97):

ياسا و برپارەكان بە زۆرىنەى ژمارەى نامادە بووان پەسند ئەكرين، جگە لەو حالەتانەى زۆرىنەى تايبەتيان تىادە مەرج كراو

2- سەرۆك بەپىي ئەنجامى دەنگدان برپارى پەرلەمان بە رەزامەندى يان رەتكردنەوہ لەسەر ياسا و برپارەكان رائەگەيەنى.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە؟ فەرموو مامۇستا مەروان.

بەريز مەروان گەللى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لېرە نىسابى قانۇنى رەچاۋ نەكراۋە بۇ دەنگدان، پېۋىستە پاش نىسابى قانۇنى بە زۆرىنەى ئامادەبوۋان دەنگدان بىرى.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەريز قادر رزگەبى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەو نىم بە دەنگى رەھا دواى ئەوھى ئەخرىتەو دەنگدان باھەر بە زۆرى نەبى، يەعنى ئەو بېرگەبە دەستكارى بىرى ئەبى لىژنەى تايبەمەند لە ماوھى (15) رۆژ راپۆرتى خۆى بنووسى ئىنجا لە يەكەمىن دانىشتن دواى تەواۋ كەردنى.....

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، جارى نەگىشتىنە ئەو، ديارە كەس نى، فەرموو كاك عومەر.

بەريز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ياسا و بېرلەكان بە زۆرىنەى ژمارەى ئامادە بوۋان پەسند ئەكرىن جگە لەو حالەتانەى كە پېۋىستى بە زۆرىنەى ديارى كراۋ ھەبە.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

يەعنى پېۋىستىكە بىنئىتە پېشەو، سوپاس، دەر باز ئەبىن بۇ ماددەى (98).

بەريز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (98):

پېۋىستە ياسا و بېرلەكان لەوماوھى (15) رۆژ لە بەروارى پەسند كەردنى بىنئىردين بۇ سەرۆكايەتى ھەرىم.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەبە؟ سى كەس، فەرموو كاك عەلى.

بەريز على حمە صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر دامەزراۋەى سەرۆكايەتى ھەرىم نى، بىنئىرىن بۇ كۆى؟ ئىستا قەزدم.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىناپەت:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىۋىستە ياسا و بىرپارەكان لە ماوەى (15) رۆژ لە بەروارى پەسند كىردنى بىڭدردى بۇ سەرۋىكى پەرلەمانى ھەرپىم بە مەبەستى پەسند كىردنى يان رتكردنهو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك ئارى.

بەرپىز ئارى عبداللطيف:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

وشەى (پىۋىستە) بىكرىتە (دەپىت).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، روون كىردنەو لەلايەن بەرپىز دكتور فرست صۇقى.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەوھى كاك (على) باسى كىرد ناچارىن پابەند بىن بەو قانۇنەى ھەيە، ئىنجا قانۇنىكى مۇئەقەت، بە فەترەى زەمەنى مۇھەدەد لە پەرلەمان دەرچوو بە شىۋازى كاتى ئەو دەسلەتەى داوئە سەرۋىكى پەرلەمان، ماناى وايە ئىستا كە ئەلپىن سەرۋىكى پەرلەمانى ھەرپىم مەعناى وايە قانۇنىكى تر ھەيە داويەتە سەرۋىكى پەرلەمان جا بەيانى كە ئەو قانۇنە كۆتايى پى ھات ئەگەرپتەو شۇنى خۇى يان ھەر چارەسەرىكى تر لە پەرلەمان كرا، بۇيە ئەوھى نووسراوہ دروستە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو روونكردنهويە بەرپىز د . فرست سۇقى، بەرپىزان ئەچىنە ماددەى (99).

بەرپىز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (99):

1 ئەگەر سەرۋىكى پەرلەمانى ھەرپىم لە ماوەى ئەو (15) رۆژەى بە پىپى ياساى سەرۋىكى پەرلەمانى ھەرپىم ژمارە (1) ى سالى (2005) ى ھەموار كراو ياسا يان بىرپارەكەى بە شىۋەيەكى گشتى يان بە جوزئى رەتكردەوہ لەو كاتە.

2- ئەبى لىژنەى تايبەتمەند لە ماوەى (15) رۆژ راپۇرتى ھۇى بنووسى ئىنجا لە يەكەمىن دانىشتنى دوای تەواو كىردنى راپۇرتەكە دىتە ناو پەرلەمان و بىرپارى پەرلەمانىش لەو بارەوہ يەكلايى كەرەوہ ئەبى، يان

راى سەرۋىكى ھەرىم ۋەرنەگرى و راپۇرتى لىژنەى تايبەتمەند تاوتوئى ئەكرى يان بە دەنگى رەھاي ئەندامان پىداگرى لەسەر راى خۇى ئەكات و ئەمجارەش راى پەرلەمان رەتئاكرىتەۋە.

2- سەرۋىكى ديوانى سەرۋىكايەتى ھەرىم بۇى ھەى ئامادەى دانىشتەگە بىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەپە؟ فەرموو دكتورە پەرى.

بەرپىز د.پەرى صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

تېيىنى من لەسەر بەشېك نىيە لەسەر پاژەپە، ھەرچەندە دوايى ئەينووسم، بەس ھەندى جار تەحەمول ناكەم قسە نەكەم پىداگرىش نىيە، لە زۆرەپەى جىيەكان واپە، پىداگر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دكتور شىركۆ.

بەرپىز شىركۆ حمە امىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لە خالى يەكەم لە دىرى كۆتايى كە ئەئى لىژنەى تايبەتمەند لە ماۋەى (15) رۆژ راپۇرتى خۇى بنووسى ئىنجا لە يەكەمىن دانىشتى دواى تەۋاۋ كىردنى راپۇرتەكە دىتە ناۋ پەرلەمان و بىپارى پەرلەمانىش لەۋ بارەۋە يەكلايى كىرەۋە ئەبى، يان راى سەرۋىكايەتى ھەرىم ۋەرنەگرىت و راپۇرتى لىژنەى تايبەتمەند تاوتوئى ئەكرى يان بە دەنگى رەھاي ئەندامان پىداگرى لەسەر ئەكات، بە راى من ئەۋە لابرى، لەۋى كۆتايى پى بى كە ئەئى راى پەرلەمان لەۋ بارەۋە يەكلايى كىرەۋە ئەبى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو مامۇستا مەروان.

بەرپىز مەروان گەلالى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

قسەى من كرا، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك على.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىۋانى قسەكانى دكتور (شىركۆ) ئەكەم، ئىنجا بكرىتە دواتر، ھەر لەۋ بارەۋە يەكلاكە رەۋە ئەبى، ئەگەر ئەۋەش ھەر نەپۇيى زۆرىنەى رەھا پىۋىست نىيە ياسا بە ياسايى پەسند ئەكرى، بۇ دوايى دىسانەۋە

زۆرىنەى رەھاي بوى، بەلام ديسانەوۋە تەئكىدى ئەكەمەوۋە ئەبى كۆتايى پى بېن لەو بارەوۋە يەكلايى كەرەوۋە ئەبى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك سۆران.

بەرپىز سۆران عمر:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ھەرچەند لە لىژنەى كاتىم، بەلام بەخوۋا ئەوۋم نەدىوۋە يان نازانم، ھاورام لەگەل دكتور شىركۆ و كاك على كە خالى يەكەم بىرگەى يەكەمىي ئەبى لىژنەى تايبەمەند لە ماوۋى (15) رۆژ راپۆرتى خۆى بنووسى پاشان لە يەكەمىن دانىشتنى داۋى تەواو كىردنى راپۆرتەكە دىتە ناو پەرلەمان و بىرىارى پەرلەمانىش لەو بارەوۋە يەكلايى كەرەوۋە ئەبى، لەوۋە زىاتىرى ناۋى، ئەو يان و يانەيە ئىشەكە قورس ئەكات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەرپىز قادر ئۆتمان:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پشتگىرى راى ئەو برادەرانە ئەكەم كە داۋاى.....

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

كام برادەران؟

بەرپىز قادر ئۆتمان:

كاك دكتور (شىركۆ ، كاك على، كاك سۆران)، من لەگەل ئەوۋم خالى دوۋم ھەرلابرى، راستە بەپىي ئەو قانۋونەى ئىستايە، بەرپىز سەرۋكى ھەرىم ئىستا نىە، لەبەردەم پەرلەمان بەرپىسىار نىە، بەلام ھەركاتى ھەبوو سەرۋكى ھەرىم بىتە پەرلەمان، سەرۋكى ديوانى سەرۋكايەتى ھەرىمىش ئەتوانى بىتە پەرلەمان، ئەو خالە بۇ ئەوۋەيە كە ھەمىشە سەرۋكايەتى ديوانى سەرۋكى ھەرىم ھەمىشە لە جياتى سەرۋكى ھەرىم بىتە پەرلەمان يەعنى ئەو ماددەيە بە نەفەسى حىزبى دانراۋە داۋاى لىبووردنم ھەيە كە وا ئەلىم ھەر بۇ ئەوۋەتان داناۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك ئارى.

بەرپىز ئارى عبداللطيف:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

تېبىنم ھەبوو لەسەر وشەى (كولى) و (جوۋئى) پىم وايە زەرور نىە بۇ دەرباز بوون لەو دوو وشەيە ئەتوانىن بلىين ئەگەر (ھەموو) يان (بەشىك) لە ياسا يان بىرپارەكەى رەتكردەوۋە.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك يروانت.

بەرپۇز يروانت نىسان:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر ھەنارد بۇ سەرۋىكايەتيا ھەرئىمى ئان دى پەسند دكەت ئان دى رەت كەت، ھەگەر خىلالى (15) رۇژا

نە پەسند كرد نە رەت كرد ھەندى دىبىتە چ؟

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

پەسند ئەكرى، گىتوگۇ كۇتايى ھات، روونكردنهوه فەرموو.

بەرپۇز د.فەرست صۇقى:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەۋەدى ئىمە دامانرشتووۋە بناغەيەكى زۇر زۇر پتەو و سەلىمە، ئەگەر سەيرى دەستوورى عىراقىش بىكەى يەكەمجار كە پەرلەمان بە زۇرىنەى ئامادەبووان قانوونىك تىئەپەپىننى، ئەو فىتۋىيەى مە ئەيدا بە رەئىسى جەھورى كە ئەۋكات ھەبوو لە سالى (2005) تا (2010) لەۋى جارى ئەيگەپراندهۋە، دواتر پەرلەمان لەۋى بە (2) لەسەر (3) تىئەپەپرانند ئىمە رىژەيەكى زۇر كەمىشمان نووسىۋە، ئەۋە ئىسرارى پەرلەمانە لەسەر راكەى خۇى بە زۇرىنەيەكى زياتر بۇ تىئەپەپرانندى قانوونەكە بۇيە ئەگەر بە ھەمان رىژە تىئەپەپرانند ھىچ عىبرەتەك بۇ ناردنى ئەو قانوونە بۇ سەرۋىكايەتى ھەرئىم نامىننى، مەعنای وايە نەنيرى باشترە، بۇيە ئەو نىزامە قانوونىە لە ھەموو شوپنى بەو شىۋەيە بۇيە باشترە لە رووى قانوونى و تەشرىعى ۋەكو ئەۋەدى ئىمە نووسىۋومانە، بەلام رىزىش لە راى ئىۋە ئەگرىن لەبەر ئەۋە سى كەس زياتر بوون، بەلام ئەگەر دەنگىش بىننى دروست نىيە لە رووى قانوونىەۋە ۋەكو جىھەتتىكى قانوونى پىتان رادەگەينم، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددەى دواتر.

بەرپۇز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (100):

ئەگەر گومان لەسەر دەنگدان ھەبوو بەلاى كەم (5) كەس داۋاى دووبارە كردنەۋەدى دەنگەكانيان كرد دەبى

دەنگدان دووبارە بكرىتەۋە ئەمجارە بە رىگەى ھەئسان و دانىشتن يان بانگ كردنى ناۋەكان.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ فەرموو كاك تەحسىن.

بەرئىز تحسین اسماعیل:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ماددەيە بە راي من ھەر زيادەيە، ئەگەر ھەر بىمىنى ئەوھى كۆتايى لابرئ بە ريگەي ھەلسان و دانىشتن و بانگ كرنى ناوھكان، گومان زۆر دروست ئەكات و شتىكى دروست نيە بە راي من.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو پەروا خان.

بەرئىز پەروا على:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگىرى قسەكەي كاك (تحسین) ئەكەم، لە ھەمان كات ئەگەر بىمىنى لاي كەم (3) كەس، (5) كەس زۆرە، و ئەو ھەلسان و دانىشتە نەمىنى، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەرئىز قادر ئۆتمان:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگىرى لە راي كاك (تحسین) ئەكەم، ھەلسان و دانىشتن لابرئ، بانگ كردنى ناوھكان بىمىنئەو، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بىستون.

بەرئىز بىستون فائق:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

منيش لەگەل لابرئنى ئەو ماددەيەم بە لايەقى پەرلەمانى نازانم تۆ گومان لەسەر دەنگى ئەندامى پەرلەمان بكەي يان (3) ئەندامى دەستەي سەرۆكايەتى لە نيو (100) كەس ناتوانم (20 يان 30) دەنگى ئەولا و ئەولا بە دروست بژمىرن؟ سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئىستا بەتەمان بكەنە ئەليكترونى، يەئنى لە ماوھى نزيك، فەرموو مامۇستا عبدالرحمن.

بەرئىز عبدالرحمن فارس:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل (5) كەس نيم بكرئ بە (3) كەس، چۆن بۆ دەنگدان لەسەر ماددەيەك ئەگەر سئ كەس پشتيوانى بكات ئەخرىتە دەنگدانەو ئەكرئ ئەوھش ھەر سئ كەس بئ وشەي ھەلسان و دانىشتن زيادە، لابرئ باشە، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك مصطفى.

بەرپۇز مصطفى سكرى:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەووم ئەو ماددەيە بىننى، چونكە ئەو حالەتە دىتە پىش، ئەگەر ئەلىكترونىش بى ھەر كىشە دروست ئەكەن، بەلام پىم باشە وای لى بى (دەنگدان دووبارە ئەكرىتەو ئەمجارە بە رىگەى بانگ كردنى ناوگان يەكلایى ئەكرىتەو)، يەكلایى كردنەو بۇ زیاد بكرى، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەگەر روون كردنەو ھەيە فەرموو.

بەرپۇز فرست صوفى على:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەئسان و دانىشتنەكە ھەلدەگرىن.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو گەشە خان.

بەرپۇز گەشە دارا:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەر بۇ خۇشى ويستمەن خالىكمەن لە ولاتى سوید بچى، چونكە بىنيمان ئەوان بەو شىوہيە دەنگيان ئەدا، ھەئەسانەو لەگەل ھەر برگەيەگ، ئەبوايە ئىمەش لىرەى دابنىين، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددەى (101).

بەرپۇز عبدالرحمن فارس (ئەبو كاروان):

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (101):

لە كاتى گفتوگو كردن لەسەر ھەر پرۆژە و پىشنىيازى ياسا و بىرپارىك ئەولەويەتى دەنگدان بەپىي ئەو رىزبەندىيەى خوارەو ئەبى:

1- پىشنىيازى رەتكردنەو پىرۆژە يان پىشنىازەكە.

2- پىشنىيازى گەراندنەو پىرۆژەكە بۇ حكومەت.

3- گەراندنەو پىرۆژەكە يان پىشنىيازەكە بۇ لىزنەى تايبەتمەند كە راپورتى نامادە كردو.

4- پىشنىيازى دواخستنى گفتوگو بۇ دانىشتىكى تر.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كى قىسەى ھەيە؟ فەرموو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىناپەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لەو مەوزووعە تىنەگەيشتم، بۆمان روون بىكەنەو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دكتور فرست.

بەرپىز فرست صۇقى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو خولاسەى ھەموو ئەو فەسلەيە، مەعنای وايە ئەگەر پرۇژە قانۇنىك ھات، ئەولەويەت پىش ئەو دەست بە موناقتەشە بىكەين بۇ ئەوئەيە ئايا پرۇژەكە ئەكرى يەكك نوقتەى نيزام وەرگىرى، چونكە لەولای ديارى كراو نوقتەى نيزام چيە، ئەلى ئىمە داوا ئەكەين بخرىتە دەنگدان كە ئەو پرۇژە موناقتەشەى لەسەر نەكرا، ئەگەر خرايە دەنگدان و پشتگىرى كرا و رەتكرايەو مەعنای وايە پىويست ناكات ئىمە لە نيوى رەتى بىكەينەو، يان پىشنياز ئەكەين ئەو پرۇژەيە بگەرىتەو چونكە تەواو نيە، يان بۇ لىزنەى تايبەتمەند، يان ئەو گىفتوگۇيە ئەمرو نامادە نين بۇ كاتىكى تر، واتە ئەگەر سەرەتا ئەو نەخەينە دەنگدان مەعنای وايە ئەچينە ناو موناقتەشە بۇيە ئەولەويەت بۇ ئەم بابەتەيە، ئەو شتىكى موتتەبە، لە پەرلەمانى خۇشمان لىرە كىرەوومانە، زور جار بوو و توومانە ئەمرو حازر نين يان ئەو پرۇژەيە بگەرىتەو حكومت، پىم وايە چەند ھەفتە پىشتر ئەو پىرېزەران بوو وامان لى كىرد، پىش ئەو موناقتەشە بىكرى تەنجىل كرا، ئەو سىاغەى ئەو حالەتەيە كە لە پەرلەمانى خۇمان ھەبوو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عومەر.

بەرپىز عمر عىناپەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر وابى باشترە پىشنيازى ياساكان لابرى باشترە، چونكە پىشنيازى ياساكان فلتەرى تەواوى خۇى برىو تەنيا پرۇژەكان حكومت ئەو پرۇسەى بەسەر جى بەجى بىكرى، ئەو پىشنيازى ياسا جارىكى تر ئەبى بە فلتەر تىپەرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كام مروان.

بەرئیز مروان گەلائی:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

پێم باشە ھەر چوار خالەکە بکریتە یەک خال، یەعنی بە دارشنەوویەکی جوانتر قەناعەتەم وایە ھەم ئەو چوار خالە زۆر رەکیکن و دووبارەن، دووبارە بوونەووی پێشنیازی رەت کردنەووی ئەوانە ی لە ھەر چوار خال ھاتۆتەووی، ئەتوانری یەگجاری ئەو پێشنیازی رەت کردنەووی و خالەکانی تری بە فاریزەبەک لە دوای یەک بۆ ریز بکری، سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو لیژنە ی کاتی.

بەرئیز فرست سوئی:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

ئیمە لەسەر داوای ئەندامان پێداچوونەووی پێدا ئەکەین سیاغەبەکی نووی بۆ ئەکەین، بۆ بەیانی ئەیحەینە دەنگدان بە سیاغەبەکی نووی.

بەرئیز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس بۆ د. فرست، سوپاس بۆ ئیووی بەرئیز، دانیشتنی ئەمرۆ کۆتایی ھات، بەیانی سەعات (12) دانیشتنە.

د. یوسف محمد صادق

سەرۆکی پەرلەمانی

کوردستان - عێراق

جعفر ابراھیم ئیمینکی

جیگری سەرۆکی پەرلەمانی

کوردستان □ عێراق

فخرالدین قادر

سکرتیری پەرلەمانی

کوردستان □ عێراق

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۇتوكۆلى دانىشتىنى ژمارە (6)ى

چوار شەممە رېكەوتى 11 7 2018

خولى چوارەمى ھەئىزاردن

پروتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (6)

چوار شهممه ریکهوتی 2018/7/11

کا تزمیر (11) ی پیش نیوهپۆی رۆژی چوار شهممه ریکهوتی 2018/7/11 پەرلهمانی کوردستان - عێراق به سەرۆکایهتی بهرپێز جعفر ابراهیم ئیمینکی جیگری سەرۆک و، بهرپێز بیگهرد تالهبانی سکرتهیری پەرلهمان، دانیشتنی ژماره (6) ی خولی چوارهمی، سالی (2018) ی خۆی بهست.

بهرنامهی کار:

بهپێی حوکمهکانی برگه (1) ی مادده (20) له پهیرهوی ناوخۆی ژماره (1) ی ههموارکراوی سالی (1992) ی پەرلهمانی کوردستان □ عێراق، دهستهی سەرۆکایهتی پەرلهمان برپاری دا کاتی دانیشتنی ژماره (7) ی خولی بهارهوی سالی پینجهم له خولی چوارهمی ههلبژاردن له کات (11) ی پیش نیوهپۆی رۆژی چوار شهممه ریکهوتی 2018/7/11 دا بهم شیوهیه بێت::

1-خویندنهوهی یهکهمی پرۆژهیاسای ههمواری پهیمانگای دادوهری له ههریمی کوردستان به پێی ماددهی (71) له پهیرهوی ناوخۆی پەرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی ههموار کراو .

2-گفتوگۆ کردنی پرۆژهیاسای ههلبژاردنی دامهزرارهوی سەرۆکایهتی ههریم به پێی مادهکانی (72-74-75) له پهیرهوی ناوخۆی پەرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ههموار کراو .

3-گفتوگۆ کردنی پرۆژه برپاری پیشوازی به پێی پرۆتۆکۆل له فرۆکهخانهکان و خالنه سنوریهکان تایبهت به پیشوازی له ئەندامانی پەرلهمانی کوردستان و ئەنجومهنی وهزیران وه هاوتا وهزیریهکانیان به پێی مادهکانی (72-74-75) له پهیرهوی ناوخۆی پەرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی ههموار کراو.

4-گفتوگۆ کردنی پهیرهوی ناوخۆی پەرلهمانی کوردستان که له لایهن لیژنه ی کاتی بۆ پیداجونهوهی پهیرهوی ناوخۆی نامه کراوه به پێی برپاری ژماره (26) ی سالی (2014) برگه (8) له مادهی (56) یاسای ههلبژاردنی پەرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ههموار کراو، پالپشت به مادهی (94) ی پهیرهوی ناوخۆی پەرلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی ههموار کراو،

بهرپێز د. جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

بهناوی خۆی گهورهو میهرهبان.

به ناوی خۆی بهخشندهو میهرهبان دانیشتنهکهمان به ناوی گهلی کوردستانهوه دهست پێ دهکهین خولی چوارهمی ههلبژاردن سالی پینجهم دانیشتنی ژماره (6) ی رۆژی دانیشتن (11-7-2018) بهرنامهی کار به پێی حوکمهکانی برگه (1) ی مادهی (20) له پهیرهوی ناوخۆی پەرلهمانی کوردستان □ عێراق، ژماره (1) ی سالی (1992) ی ههموار کراو دهستهی سەرۆکایهتی پەرلهمان برپاری دا کاتی دانیشتنی ژماره (6)

خولى بەھارە سالى پىنچەم لە خولى ھەلبۇزاردنى چوارەمى پەرلەمان، كاتژمىر (11) ى پىش نيوەرۇ رۇژى چوارشەمە رىكەوتى (2018-7-11) بىت وە بەرنامەى كارى دانىشتەكە بەم شىوہىە .

1-خویندەنەوہى يەكەمى پەرۇژەياساى ھەموارى پەيمانگاى دادوہرى لە ھەرىمى كوردستان بە پىي ماددەى (71) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو .

2-گفتوگو كوردنى پەرۇژەياساى ھەلبۇزاردنى دامەزراوہى سەرۇكاپەتى ھەرىم بە پىي ماددەكانى (72-74-75) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو .

3-گفتوگو كوردنى پەرۇژە برپارى پىشواى بە پىي پەرۇتۇكۇل لە فرۇكەخانەكان و خالە سنوورپەكان تايبەت بە پىشواى لە ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان و ئەنجومەنى وەزيران وە ھاوتا وەزىفەكانيان بە پىي ماددەكانى (72-74-75) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو .

4-گفتوگو كوردنى پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان كە لە لايەن ليژنەى كاتى بۇ پىداجونەوہى پەيرەوى ناوخۇ ئامادە كراو بە پىي برپارى ژمارە (26) ى سالى (2014) برپگەى (8) لە ماددەى (56) ياساى ھەلبۇزاردنى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو، پالپشت بە ماددەى (94) ى پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو . بەرپزان ئىستا داوا لە بەرپز بىگەرد تالەبانى دەكەين سكرتېرى پەرلەمان بۇ خستە رووى پوختەى دانىشتنى پىشت، ئامادەنەبووانى بە ھۇ و بى ھۇ فەرموو بەرپز .

بەرپز بىگەرد دلشاد شكرالله □ سكرتېرى پەرلەمان:

بەناوى خواى گەورەو مپەرەبان پوختەى دانىشتنى ژمارە (5) ى ئاساى رۇژى سىشەمە رىكەوتى (2018-7-10) بەم شىوہىەى خوارەوہ بوو .

1-دەست پىكردنى دانىشتن لە لايەن جىگرى سەرۇكى پەرلەمان .

2-خویندەنەوہى ناوى ئەندامانى ئامادە بوو ئامادە نەبوو ھەرۇھا خویندەنەوہى پوختەى دانىشتنى پىشو لە لايەن سكرتېرى پەرلەمان .

3-پەسەند كوردنى دەست لە كار كىشانەوہى بەرپز (رابون تۇفيق معروف) لە ئەندامىەتى پەرلەمان .

4-خویندەنەوہى يەكەم بۇ (2) پەرۇژەياسا لە لايەن ليژنەى ياساىوہ .

5-دەنگدان لەسەر بەشى ھوتەمى گفتوگو كوردنى بەشى ھەشتەمى پەيروى ناوخۇ ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو .

6-دواخستنى دانىشتنى پەرلەمان .

ناوى ئەو بەرپزانەى ئەندامانى پەرلەمان كە لە دانىشتنى ژمارە (5) ى ئاساى لە بەروارى (2018-7-10) مۇلەت پىدراون يان، بە بى مۇلەت ئامادە نەبون ئەمانەن، دانىشتنى بەيانى (سالار محمود/مۇلەت، سەرگەوت سەرھەد خليفە /مۇلەت، سعید محمد سعید/مۇلەت، عزت صابر اسماعیل/مۇلەت، ادريس علی

اسلام/مۆلەت، ئەنەس محمد شريف/مۆلەت، بەشار موشير اسماعيل/مۆلەت، جمال عثمان كارسول/ئامادەنەبوو، زيار حسين عبدالكريم/مۆلەت، سراج احمد محمد/ئامادە نەبوو، عبدالله جاسم رجب/مۆلەت، على على هالو/مۆلەت ، محمد صادق سعيد/مۆلەت ، محمد على ياسين/مۆلەت، هيفاجا حاجى ميرخان/مۆلەت، ئەيوب عبدالله رسول/مۆلەت، ئوميد حمە على/مۆلەت، نيقار ابراهيم/مۆلەت، بەھار محمود فتاح/ئامادەنەبوو، رابون توفيق معروف/ئامادەنەبوو، رۇزا محمود/مۆلەت، عمر صالح عمر/مۆلەت، فايق مصطفى/مۆلەت، ئارى محمد عبدالرحيم/ئامادەنەبوو، باپير كاملا سليمان /مۆلەت، عبدالله محمود محمد/مۆلەت، محمد سعددين/مۆلەت، يعقوب گورگيز/مۆلەت).

ناوى ئەندامانى پەرلەمان كە لە دانيشتنى ژمارە (5) ى ناسايى لە بەروارى (10-7-2018) بۇ دانيشتنى دواى نيورۆ مۆلەت پى دراون يان بە بى مۆلەت ئامادە نەبون ئەمانەن.

(خەلەف احمد معروف/مۆلەت، ابراهيم احمد سمو/مۆلەت، ئامينه زكري سعيد/ئامادەنەبوو، جەودەت جەرجيس/مۆلەت، ماجد عثمان/ئامادەنەبوو)

ئەو بەرپزانەى كە بۇ دانيشتنى ئيمرو داواى مۆلەتيان كرده .

(جوان اسماعيل، فايق مصطفى، شيركو جەودەت، سەھراب ميكايل، عمر صالح، صالح بەشار ، ادريس على ئيسلام، بەشار مشير، زيار حسين عبدالكريم، هيفاجا حاجى ميرخان، على على هالو، محمد على ياسين، د.عزت صابر، سعيد مصيفى، سەرگەوت سەرحەد، رۇزا محمود). ببورن پيم وايە هەلەهەك لە خویندەنەوى ناويك هەبوو لەوانەى دوینى لە دانيشتنى دواى نيورۆ حزووريان نەبوو (امينە خان) خۆم بينيم بەلام ديارە لە كاروبار بە هەلە نوسراوه و داواى ليبورن دەكەم.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

دەست خۆش ئەوه راستكرايهوه سوپاس بۇ بەرپزتان بيگەرد تالەباني، بەرپزان پيش ئەوهى دەست بە بەرنامەى كار بكەين دەمەويت بە ناوى ئەم دانيشتنە بە خيهراتنەكى گەرمى ميوانەكى تايبەت دەكەين ميوانىكى خۆشەويست كە ئەمرۆ تەشريفى هەيه لە شوينى ميوانان ئەويش (مەليكه مەزانە مەزيغى) كە ئافرەتيكى بوپر خاوهن هەلوپست پشتيوانىكى سەرسەختە بۇ دۆزى رهواى خەلكى كوردستان دووبارە بە ناوى ئيوە بەخير هاتنى بەرپزيان دەكەين ﴿ نرحب اجمل الترحيب بأسم هذه الجلسة بالضيف شرف في اقليم الكوردستان السيدة ملكة (مزان مازيغى) ونعتز بمواقفها الانسانية المناسبة القضية عادلة لشعب الكوردستانى اهلا وسهلا بكم﴾ بەرپزان دەست بە بەرنامەى كار دەكەين داوا لە بەرپزان ليژنەى ياسايى دەكەين فەرموو تەشريف بيئە شوينى تايبەت، لە ليژنەكان .

يەكەم/ خویندەنەوى يەكەمى پرۆژەياساى هەموارى پەيمانگای دادوهرى لە هەريمى كوردستان بە پى ماددەى (71) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى هەموار كراو .

فەرموو بەرپزان ليژنەى ياسايى، فەرموو كاك فەمان.

بەرپز قەمان فیصل سلیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

پروژه یاسایهك هاتوو به ناوی هه‌مواری یاسای په‌یمانگای دادوهری له ههریمی کوردستان [عیراق، که له‌لایان ریژه‌ی یاسایی ئەندامانی پەرلەمانه‌وه پیشکەش کراوه دەست پێ دەکات له (مه‌دینه ئەیوب، د.زۆزان صادق، هیفا حاجی، د.شرین، شیلان جعفر، علی عثمان، وحیده یاقو، لینا عزریا، یروانیت نیسان، مونا نبی، فه‌یرۆز طه، حیات مجید، فیان عباس، دلشاد شعبان، تحسین اسماعیل، شیخ شامو، ته‌لار لطیف، گه‌شه دارا، ناواز شیخ جه‌نگی، صالح فه‌قی، قادر ئوتمان، مریه‌م صمد، سو‌ران عمر، منیره عثمان، زولفا محمود، عبدالرحمان فارس، ابو کاروان) داوا له به‌ریزتان ده‌که‌ین که ئەم پروژه یاساییه ره‌وانه‌ی لیژنه په‌یوه‌ندی‌داره‌کان بکری‌ت.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەم پروژه یاساییه ئاراسته ده‌کری‌ت بۆ لیژنه‌ی یاسایی و گشت ئەندامانی پەرلەمان، دیاره ئەم پروژه یاساییه پێویستی به وه‌رگرتنی ده‌سه‌لاتی دادوهری ده‌کات ئەوکاته لیژنه‌ی یاسایی ئه‌و ریکارانه ده‌گری‌ته به‌ر.

دووهم/گفتوگوکردنی پروژه‌یاسای هه‌لبژاردنی دامه‌زراوه‌یی سەرۆکایه‌تی ههریم به پێی مادده‌کانی (72-75-74) له په‌یهره‌ی ناوخۆی پەرلەمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) هه‌موارکراو . فه‌رموو به‌ریزان سەرۆکی لیژنه‌ی یاسایی سه‌بارت به‌م پروژه‌یه‌یه. فه‌رموو د.قالا.

بەرپز د.قالا فرید ابراهیم.

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

لیژنه‌ی کارووباری یاسایی رۆژی سێ شهمه ریکه‌وتی (2018-7-10) کۆبوونه‌وه‌ی ئەنجامدا بۆ تاوو توپکردنی پروژه یاسای هه‌له‌په‌ساردنی دامه‌زراوه‌یی سەرۆکایه‌تی ههریم که له لایه‌ن ژماره‌ی یاسایی ئەندامانی پەرلەمانه‌وه پیشکەش کراوه دوا‌ی خویندنه‌وه‌ی یه‌که‌می له دانیشتنی ئاسایی ژماره (5) ی له رۆژی سێ شهمه به‌رواره (2018-7-10) ره‌وانه‌ی لیژنه‌که‌مان کراوه دوا‌ی گفتوگوکردن و تاوتویکردنی گه‌یشه ئەم ئەنجامانه‌ی خواره‌وه.

یاسای هه‌له‌په‌ساردنی دامه‌زراوه‌ی سەرۆکایه‌تی ههریم.

مادده‌ی (1) هه‌لبژاردنی سەرۆکی ههریم هاوکات له‌گه‌ڵ هه‌لبژاردنی خولی پینچهم ی پەرلەمانی کوردستان ئەنجام نادری‌ت.

مادده‌ی (2) کارکردن به یاسای دابه‌شکردنی ده‌سه‌لاته‌کانی سەرۆکی ههریم ژماره (2) ی سالی (2017) به‌رده‌وام ده‌بی‌ت.

مادده‌ی (3) پێویسته خولی پینچهمی پەرلەمانی کوردستان له ژێر رۆشنایی بنه‌ما گه‌شیه‌کانی ده‌ستووری ههریمی کوردستان [عیراق بریار له‌سه‌ر چاره‌نووسی دامه‌زراوه‌یی سەرۆکایه‌تی ههریم بدات .

ماددهى (4) كار بههيج دهفتىكى ياساىي ناكرى پىچەوانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە بىت .
ماددهى (5) پىويستە لايەنە پەيوەندى دارەكان حوكمەكانى ئەم ياسايە جىبەجى بكن .
ماددهى (6) ئەم ياسايە لە رۆژى دەرچوونىەوہ كارى پى دەكرىت و لە رۆژنامەى فەرمى وەقايەى كوردستان
بلاو دەكرىتەوہ .

هۆپەكانى دەرچوواندن، لە پىناو رەخساندنى زەمىنە سازان و لىكتىگەپشتن لەسەر سىستەمى حوكمرانى لە
هەرىمى كوردستان ئەم ياسايە دەرچوونىندرا.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بۇ د.فالا، سەرۆكى لىژنەى ياساىي. بەرپىزان دەست بە گفتوگو دەكەين لەسەر ئەم پرۆژەيە.

بەرپىز فالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى (1) هەلبىزاردنى سەرۆكى هەرىم هاوكات لەگەل هەلبىزاردنى خولى پىنچەم ي پەرلەمانى كوردستان
ئەنجام نادرىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

لەسەر ئەم ماددەيە، ماددهى (1) ئەوہى داوا دەكات گفتوگو بكا بەرپىزان بە ناو نووسىن دەست پى دەكەين.

بەرپىز بىگەرد دلشاد تالەبانى/ سكرتيرى پەرلەمان:

ئەو بەرپىزانەى داواىي گفتوگوئى ئەم ماددەيان كردوہ (بەهزاد دەرۆيش، مامۆستا مەروان، ئەبوبكر
هەلەدەنى، د.هەورامان، بەهار عبدالرحمان، شكريە شىخانى، على حمە صالح، سۆران عمر، حاجى كاروان،
ئارى عبداللطيف، مامۆستا غريب).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بىگەرد دلشاد تالەبانى، بەرپىزان دەست بە گفتوگو دەكەين و وەكو پىشتر داوا دەكەين
رەچاوى كات بكرىتن . فەرموو كاك بەهزاد .

بەرپىز بەهزاد دەرۆيش دەرۆيش:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .

بە نافى خودى مەزن و دلۆفان، مادەيا ئىكى، خالا ئىكى دىف ياساىا ژمارە (2)ى سالى (2017)، دەبوايە
هەلبىزاردنى سەرۆكى هەرىمى دگەل هەلبىزاردنىت پەرلەمانى كوردستانى هاتبايە ئەنجامدان، ئەو ياسايە و
دهفتىكى ياساىي مە هەى، بۇ فى گافى پەرلەمانى كوردستانى دەپت ئەف ياسايە تەعدىل دكەتن، پىشتر بەرى
چەند هەيقەكە ئەف ياسايە لە پەرلەمانى دەرکەفت، ئەفە خالىك، دوو: ئەم بىژين هەتا نەبىنە خودان
دەستوورەكى هەمىشەيى، نەبىتە سىستەمەكى پەرلەمانى ئەف كىشە دى يا بەردەوام دبىت، بۆيە هەتا
نووكەش مە هىچ ئىرادەيەك نەدبىتە ب راستى، ئىرادەيەكى سىاسى كو ببىنە خودان دەستوور، چونكە
(2007/6/24) دەستوور لە پەرلەمانى كوردستانى دەرچووبوو، بەلام جىي داخىيە هەتا نوكة ئەف

دەستوورە پەسەند نەبوو، سىستەم نەبوو، پەرلەمانى، خالا سېيەم: دقېت بېژم ئەف كېشە لە (2013) دە سەرى ھەلداو، كېشەيا سەرۆكايەتيا ھەرىمى و پۈستى سەرۆكى ھەرىمى، كو لەوئ وەختيدا چەندىن كېشەيا دى خۇداى، خولا سېي پەرلەمانى كوردستانى، خولا چارېي پەرلەمانى كوردستانى، سالەك و يازدە ھەيشە ئەف پەرلەمانە بەر فى پۈستى و ئەگەرا وى ھاتە پەكخستن، كو راستى ھەرىما كوردستانى ئەزموون و حوكم رانى ھاتە عەبىداركرن، پەرلەمانىش ھاتە عەبىداركرن، خودى ئەندامى پەرلەمانىش ھاتە عەبىداركرن، فى گافى ئەم ھەمى ھەست بە بەرپرسىاريەتى دكەين بەرامبەر فى چەندى، بۆيە ھەتا كەنگى ئەم فى كېشەيا بەردەوام تەئجىل كەين، يەعنى ئەفە دوو خولە كېشەكە بەردەوام بوو، نوکە فىرەدا ھاتىە كو كېشە بەردەوام بيت تاوەكو خولا بيت، خولا پېنجى، واتە ئەف كېشەيا كو ئەف كېشەيىت سىياسىنە، ئابوورى ھەرىما كوردستانى زياتر رەنگە تەحمولى نەكەت، ژبەر فى چەندى و لە دىف ئەف ياسايە مە ئامازە پى كر ژمارە (2) ى سالى (2017)، ئەف دەسلەتە ھاتىنە دابەشكرن سەر سى دامەزراو، دامەزراوى تەشرىعى كە پەرلەمانە، دامەزراوى جى بەجى كردن بە دەسلەتە جى بەجى كردن، دەمەزراوى دادوورى، بۆيە ئەم وەكو فراكسىۆنى يەگرتووى ئىسلامى كوردستان داخازا ھەلەشادنەوى دامەزراوى سەرۆكايەتيا ھەرىمى دكەين بۇ ئەوئى كۆتايى بە فى كېشەيى بيت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بەھزاد دەرويش، ديارە ھەلەشانەوى ئەو دامەزراويە پىويستى بە پرۆژە ھەيە .
فەرموو مامۇستا ملا مەروان .

بەرپىز حسىن اسماعيل حسىن (مەلا مەروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەو ماددەى يەكەمەدا نىم لەبەر ئەوئى ئەو ماددەيە بە پىچەوانەى ماددەى (4) ى ياساى ژمارە (1) ى سالى (2005) كە دەللى ھەلەبژاردنى سەرۆكايەتى ھەرىم لەگەل ھەلەبژاردنى پەرلەمان پىكەو ھەنجام بەرپىتن خوازيارىن ئىمە ھەلەبژاردنى سەرۆكايەتى ھەرىم لەگەل ھەلەبژاردنى پەرلەمان بەرپۆو بەجىتن، لەبەر ئەوئى سەرۆكايەتى سىيادىە و ئىمە لەگەل تىبىنىمان لە شىوازى بەرپۆو بەرپۆو، بەلام خوازيارىن ھەلەبژاردنى بۇ بەرپۆو و ئەو پۆستە شاغىر نەبىتن و لە ماددەى (3) دىمە سەر ئەو پرۆژانەى كە لە رابردو پىشكەش كرابو لەبەر ئەوئى ماددەى (3) نابى قسەى لەسەر بەكەين لەوكتە قسەى خۆم دەكەموو زۆر سوپاس .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ابو بكر ھەلەندى.

بەرپىز ابو بىكر عمر عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .

من ھەر لە ناو نيشانەكە لەگەڵ ھەلۆھشاندىنەھەى پۇستى دامەزراھەى سەرۆكايەتى ھەرىم وسەرۆكى ھەرىم نىم، و پرۆژەشى بۇ پيشكەش دەكەين لەبەر ئەھەى ئەم پۇستە پيداويستى زەرورەتى مېژووى نەى خولقاندوھ بەرھەمى دوو ئىدارەى وئەو دۆخە نا ھەموارانەى كوردستان و حزبەكان ناى بىنەوھ دواتر بەرھەمى ريكەوتنى دوو ھىلى ستراتىجى دوو حزبى سەرەكى سىياسى بوھ وھ ئەم دامەزراوھىيە بە داخەوھ سازانى لەسر نەكرا ھەم لەناو پەرلەمان ھەم لەناو حزبەكان و ھەم لە لىژنەى دەستووريش، و لە لايەكى تروشەوھ ئەم دامەزراوھىيە بۆتە بار گرانى بۇ سەر بودجەش بە سەدان فەرمانبەرى ھەيە لەكاتىكا دەسلەتەكانىشى دابەش كراوھ وھ ئىمەش سابىقەى واشمان ھەيە (17) ولاتى جىھان سىستەمىيان پەرلەمانىيە دووانەى دەسلەتەى جىبەجىكردنیش نىيە، بۇ دەرباز بوون لە دووانەى ترسناكىەكى سولتەى تەنقىزى داوى ھەلۆھشاندىنەھەى ئەم پۇستە ئەكەين وھ ئەم پۇستە رەمىزى سەرورەى ھەرىميش نەبووھ، بە ھىچ شىوھىيەك بۆيە ئىمە ئەم پۇستە بە زياد دەزانين وھ لە پىناو سەقام گىرى و سىياسى خولقاندنى ئاشتەوايى داواى ھەلۆھشاندىنەھەى دامەزراوھىيە سەرۆكايەتى ھەرىم دەكەين و پرۆژە ياساشى بۇ پيشكەش دەكەين .

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مامۇستا ملا ھەورامان .

بەرپىز ھەورامان ھەمە شەرىف ھەمە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى بەخشندەى مەرەبان، منيش لە راستىدا پشتىوانى ئەكەم لە قسەكانى براى بەرىزم مامۇستا ملا مەروان كە ئەم ماددە يەكە بەراستى رايە پر پىچەوانى ياسايىيە پىچەوانەى ياساى سەرۆكايەتى ھەرىمە ماددەى (4) كە لەویدا وەك و مامۇستا ملا مەروان فەرمووى زۆر بەروونى ھاتووھ، كە دەبى ھەم پەرلەمانى كوردستان ھەم سەرۆكى ھەرىم پىكەوھ ھەلئىزاردن بكريت، بەلام دەمەوى ئەوھش بلىم لە راستىدا بە راستى ئەسەف ئەخووزم كە ئەو پۇستە ئەگەر زۆر گرنگ و زۆر زۆر پىويست بوو بۇ ئەوھى لى ئەكرىت بۇ ئەو پۇستە بەراستى ھەمووجار ئەكرىتە ماددەيەك و مەملانىي سىياسى و اختراعى سىياسى لەسەر درووست ئەكرىت، ئەو پۇستە ئەسەفى ئەوھ ئەخووزم كە ئەسپىردى بەراستى بە مەجھولئ لە ماددەى (1) دەلى لە خولى (5) لەگەل خولى (5) ي پەرلەمانى كوردستانا ھەلئابزىردىت ھاوكات لە ماددەى (3) ي ئەم پرۆژە ياسايىيە دەلئت لەبەر رۆشنايى بنەما گشتىەكانى دەستوورى ھەرىمى كوردستان لەكاتىكا ئىمە دەستوورمان نىيە، ھەرىمى كوردستان دەستوورى نىيە، وەناشزانرىت ئەم دەستوورە كەى لە دايك دەبىت كەواتە تۇ پۇستى سەرۆكايەتى ھەرىمەت بەراستى تەعللىق كردوھ راتسپاردوھ بە شتىكەوھ

مەجھولە، ھېشتا ھەر لە داىك نەبووۋە كە ئەمە جىگەي ئەسەفە بەراستى كە ئەو پۈستە ئەوۋەندە گەورە و گرنىگ بوو نەدەبوو ئەوھاي لى بىرايە لەگەل رىزم.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو بەھار خان.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى يەكەم: من لە عنواكەيدا پىشنىبارىكم كرد بىرى بە ياساى ھەلۋەشاندىنەوۋە دامەزراوۋە سەرۋىكايەتى ھەرىم.

خالى دووم: لە كۈتايى بىرگەكەيا بنووسرىت ئەنجام نادىت و ئەو دامەزراوۋە ھەلۋەشىندىرتەوۋە .

خالى سىيەم: ديارە ئىمە وەك فراكسىۋنى يەگرتوۋى كە لە بەرنامەي كارى خۇمانە و زۆرىكىش لە پەرلەمانتاران و زۆرىك لە خەلكى كوردستان و حزبە سياسىيەكانىش سىستەمى پەرلەمانى بە سىستەمىكى گونجاو بۇ ھەرىمى كوردستان ئەزانن، ئەگەر سىستەم بىتتە پەرلەمانى لە ھەرىمى كوردستانا ئەوكتە پىويست بە دوو دەسەلاتى جىبە جىكردن ناكات ، تەنھا يەك دەسەلاتمان بەسە و ئىمە سابىقەيەكىشمان ھەيە لە سالى (1992 تا 2005) ئەو پۈستە نەبووۋە لە ھەرىمى كوردستان كاروبارەكان رۆيشتون و ئىشكالىيەتىكىش نەبووۋە.

خالى چوارەم: ئەوۋەندەي كە ئەم دامەزراوۋە لە ھەرىمى كوردستان كىشەي خولقاندوۋە دەرھاويشتەي خراپى لىكەوتۋتەوۋە ھىندە خزمەتى بە ھەرىمى كوردستان نەگردوۋە بۇيە كۈتايى بەو كىشەي دىنىن زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو شكورىيە خان.

بەرپىز شكورىيە سمايل مصطفى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ديارە دامەزراوۋە سەرۋىكايەتى ھەرىم لە رابردوۋدا كىشەو گرتى زۆرى بۇ ھەرىمى كوردستان ناوۋە من پىم وايە يەككە لەم دوو شتانە بىرىت، يا ئەوۋەتا ئەو دامەزراوۋە ھەلۋەشىندىرتەوۋە يا ئەوۋەتا ھەلۋەتاردن لەگەل پەرلەمانى كوردستان ئەنجام بدرى، لەبەر ئەوۋە ئەنجام نەدانى پەرلەمان پىچەوانەي ھەموو پىرانسىيىك و پىرانسىيىكە، وە لە لايەكى تىرىش و پىچەوانەي ياساى ژمارە (2005) لە ماددەي (4) تەواو پىچەوانەي ئەم ماددەيە بۇيە داوا دەكەين كە يا ئەوۋەتا ھەلۋەتاردن بىرىت يا ئەوۋەتا ئەو دامەزراوۋەيە ھەلۋەشىندىرتەوۋە كۈتايى بەم كىشەيە بەندىرتىت، نابى بسپىردىرتىت بە خولەكانى داھاتوو سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى /جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك على.

ئىمە لە ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) كە دابەش كىردى دەسلەتتەكانى سەرۋكى ھەرئىمە لەۋى ۋەكو دامەزراۋە دىۋانى سەرۋكايەتى ھەرئىم ماۋەتەۋە لىرە تەنھا لە ناۋنیشانەكە وشەى ھەلپەساردن ھاتوۋە، ئەم دامەزراۋەبە بە ناۋ نیشان ھەلپەسەردراۋە، بە ناۋ نیشان ھەلپەسەردراۋە،لە ھىچ ماددەبەك نىيە كە دامەزراۋەى سەرۋكايەتى ھەرئىم بە كاملى ھەلپەسەردى، ھەلپەسەردى يانى چى؟ يانى چارەنۋوسى سەرۋكى دىۋان ئەۋ چەند بەرپۋەبەرايەتتەى كە ھەبەتتەى ھەموو ئەۋ دىۋانەى سەرۋكايەتى ھەرئىم لەم پىرۋەيا بوۋنى نىيە، دىۋانى سەرۋكايەتى ھەرئىم بە سەرۋكى دىۋان و موئەسسەساتەكانى تىرەۋە ماۋەتەۋە، ى سالى (2017) دىۋانى سەرۋكايەتى ھەرئىم بە سەرۋكى دىۋان و موئەسسەساتەكانى تىرەۋە ماۋەتەۋە، بۋبە ئەم ناۋ نیشانە لەگەل ناۋەرۋكى ئەم ناۋە ئەم ياسايىيە نايەتەۋە ، تۆ ئەللى ياساى ھەلپەساردن، بەلام لە ناۋەۋە ئەم موئەسسەسەبە ھەلپەسەردراۋە، تەنھا ھەلپەسەردن بۆ سەرۋكى ھەرئىم لەگەل خولى پىنجا ناكى و چارە نوۋوسىشى لە خولى پىنجا دىۋانى ئەكرىت ،بۋبە ئەۋە رەخنەمە.

دوۋە/ماددەى يەكەم ھەلپەسەردى سەرۋكى ھەرئىم ھاۋكات لەگەل ھەلپەسەردى خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان ئەنجام ناكىت، راستە بە ياسا دەسلەتتەكانى سەرۋكى ھەرئىم لە ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) دابەش كراۋە ئەۋ دەسلەتتە دراۋە بە سەرۋكى ئەنجومەنى ۋەزىران، دىسان لىرە بە پىنچەۋانەى ياساى ژمارە (1) ى سالى (2005) تا ئىستا بەركارە تۆ دىي ئەۋ دەسلەتتە جارىكى تر لە پەرلەمان بە ياسا، بىرپار ئەدەى ھەلپەسەردن نەكرىت، من تەمەنام نە ئەكرە قەت ئەم پەرلەمانى كوردستانە و بەشىكى زۆر لە پەرلەمانتاران لە بوۋنى كۆمىسىۋن لە ناۋ ھۆلى پەرلەمان وتوۋيانە بۆچى ھەردوۋ ھەلپەسەردن كە بە پىي ياسا دەبى پىكەۋە بى، خولى پىنچى پەرلەمان سەرۋكى ھەرئىم دىۋانى نەكراۋە، ئىستا ئەم پەرلەمانە خۆى ئەبى بىرپار بدات، ھەلپەسەردن بكى، رەخنەم ھەبەۋ زۆر سوپاس.

بەرپىز جەمىل ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو حاجى كارۋان.

بەرپىز كەنەن نجم الدىن احمد (حاجى كارۋان):

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەدا سەد لەگەل قسەكانى كاك سۆرانم، بەلام ئەبۋايە عىنۋانى ياساكە قسەى لەسەر بكرايە بەراستى جەنابت ئىشارەتتە بەۋەدا كە مەقتوعىكى تر، يا پىرۋەبەكى تر حازر بكى بۆ ھەلپەسەردنەۋە من لە جەنابتان ئەپرسم لە ھەموو ئەندامانى پەرلەمان ئەپرسم ئەۋ موئەسسەسەبە كە ھەموو تاكى كورد ئەبى شانازى بە ھەموو موئەسسەساتەكانى ئەم كوردستانەۋە بەكەين عەبىدارمان نەكردوۋە بە ھەموومانەۋە يەئنى جارىك پەرلەمانى لەسەر داخرا، جارىك دوۋ ئىدارەبى لەسەر درووست ئەبى، جارىك قسە بە يەكترى ئەۋترىت ھەر جارى ئەم موئەسسەسەبە بە راستى بۆتە جىي تانەۋ تەشەر ھەموو ئەسبابەكانىش ئەۋ سىراعە سىياسىيە لىرەۋە درووست بوە، بە رەئى ئىمە يا بەرەئى من با خۆم زىاتر بلئىم ئەم پىرۋەبەبە بەشىكە لە تەۋاۋ كىردى عەبىداركىردى ئەۋ موئەسسەسەبە بەراستى موئەسسەسەبەكە كە ئەبى ھەموومان

شانازی پېوه بکهین و هه مووشمان دلمان پېی خوشبیت، بیان بمینى وهکو خوی له سهر پېی خوی رابگری خاوهن قهرارو برپاری خوی بى و جیى شانازی هه موومان بى و یان به یه کجاری هه لېوه شیتته وه، روژیک ئەبى هه مووار بگریته وه، دووسال پهرله مانى له سهر دا ئەخرى روژیکى تر ئەبى هه لېه سیندریت، یانى چى هه لېه سیندریت؟ تو موونه سه سه یه که کامل صلاحیاتی خوی هه یه جاریکى تر هه ل ئەسپردریت جاریکى تر ئەبى دانیشتنى بۆ بکهینه وه بۆ هه لوه شانده وه ئى باشه بۆ وای لى بکهین، ئەو موونه سه سه یه یه عنى ئەگەر نیشمان پنییه و کارى نهماوه ئیشى خوی ته و او کردووه سیستهم سیستهمى پهرله مانیه دسه لاتته کانی ته وزیع بوه با هه لى وه شینینه وه ئیتر که هه ل ناوه شیندریتته وه ئەو هه لېه ساردنه ئەوهنده ی تر له شه حنى ئەو موونه سه سه یه که م ئەکاته وه به راستى، سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني/ جيگري سهروكي پهرله مان:

فهرموو كاك نارى.

بهريز نارى عبداللطيف مولود:

بهريز سهروكي پهرله مان.

راستى له سه ره تاوه تيبينيه كم هه يه له سهر بهرنامه ي كار دووينى سيفه ي ئيستعجال درا به دوو پرؤزه ئەم پرؤزه يه ئەمرؤ هه لېه ساردنى دامه زراوه ي سهروكايه تى هه ريم، وه ياساى به گريدانى خانووبه ره، ئەوه ي يه كه م له ئەمرؤدا هه يه، به لام ئەوه ي دووه م نيه، تكايه وه لامان ئەويت. بهريز سهروكايه تى پهرله مان ئيمه وهك فراكسيونى بزوتنه وه ي ئيسلامى سه باره ت به م پرؤزه يه مادده ي (1) به فيعلى دزى هه لېه ساردنى دامه زراوه ي سهروكايه تى هه ريمين له گه ل ئەوه ين بۆ (9-30) هه لېه زاردنى ئەمسال هه لېه زاردنى بۆ بگرى فهرموو كى كانديدى ده بى با بيبى، پاشان بهريزان ئەم دامه زراوه يه شه رعيه و سيستهمى كوردستانيش سهروكايه تيه نهك پهرله مانى، له ئيستادا راسته دسه لاتته كانى سهروكي هه ريم دابهش كراوه به ياساى ژماره (2) ي سالى (2017)، به لام له پاش (9-30) فه راغى ياساى درووست ئەبى پيوسته پهرله مان برپار بدات له (9-30) دا هه لېه زاردنى سهروكايه تى هه ريم بگرى خالىكى تر من تيناگه م ريگريه ك هه يه بۆ ئەوه ي هه لېه زاردنى سهروكي هه ريم نه گريت؟ بويه ئيمه دزى ئەم مادده يه ين سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني/ جيگري سهروكي پهرله مان:

فهرموو ماموستا غه ريب.

بهريز غه ريب مصطفى حمه خان:

بهريز سهروكي پهرله مان.

سه ره تا داوا ئەكه م ئەو وشه ي كاك به هزاد كه سه ره تا وتى دهنگ دهرچوو بؤناوى پيكه نين داوا ئەكه م له ناو پرؤتوكول بسردریتته وه. به نيسبه تى پؤستى سهروكايه تى هه ريم كه ئيستا ئەبيستريت هه لېه سيندریت، ئيمه دوايى پهرله مانمان هه لېه زارد (13) سال ئەم ولاته پهرله مان و حكومه تى هه بوو پؤستى سهروكي هه ريميش نه بوو ولاتيش ئەچوو بهريوه وه هيج كيشه يه كيش نه بوو دواچار له (2005) هه لېه زاردن كرا

پۆستی سەرۆكايەتى ھەرىم داھینرا، ياسا لەگەڵ دانرا، ئەبوو ھەر چوار سال جارێ لەگەڵ پەرلەمانی كوردستان ھەلبژێردرێ، ئەو ھەبوو لە دوو ھەمین خولی ھەلبژاردنی پۆستی سەرۆکی ھەرىم كە خولی سێھەمی پەرلەمانی ئەكرد ئەو كېشەيە درووست بوو كە لاى ھەموومان روونە، چارەسەرى كاتى بۆ دۆزرايەو ھە پەرلەمانى كوردستان، ريشەيى نەبوو، لەبەر ئەو ھە دۆخىكى خراپ تىپەريئرا و گەيشتە خولى چوارەمی پەرلەمان، خولى چوار ھاتە پيش ئىستا لە كۆتايى خولەكەين، لەو خولە ئاريشەيەكى خراپ بەھۆى ئەو پۆستەو ھەرىم ھەم لايەنە سياسیەكانى گرت و كيشەى زۆرى دروست كرد، ئەو سازان و نەسازانەى نىوانى لايەنە سياسیەكان، روونە نەتوانرا چارەسەر بكرى، سەرەنجام پەرلەمانى كرده قوربانى، سەرەنجام ئەو پەرلەمانە گەيشتە ئەو ئەنجامەى دەستەلاتەكانى سەرۆكى ھەرىمى دابەش كرد بەسەر (3) دەستەلاتەكەى تری كوردستان، ئىستا بە فيعلى نەشماو ھە و ھىچيش نەبوو، تەك ئەكەم لە دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان و پەرلەمانتارە بەريزەكان و لە فراكسيونەكان خولى سى ئەو كيشەى سپارد بە خولى چوارەم، لە خولى چوارەم وەكو ئەلغامىك تەقيەو ھە پيمان، ئەو ھەى ليكەوتەو ھە كە ئەزانين ھىستان ھەر برينى لايەنە سياسیەكان ھىستان تيمار نەبوو، ئىستا لە خولى چوار ئەم گرى پيشكەيەك دەستمان بۆ برد بيكەينەو نينوكەكانمانى ھەلكيشا، گرى دەستمان خستە ددان ددانەكانيشى ھەلكيشا، ئەجەبە گرى پيشكەيەك كە ئەو ھالمان بى بە دەستىو ھە نەكرابيتەو ھە؟ خولى سى سپاردبىتى بە چوار، چواريش ديسان بىداتە خولى پينجەمى پەرلەمان كە لە داھاتوى نزيك ھەلبژاردنى بۆ ئەكرى، بۆيە ئەو كيشمە كيشمە بەو جۆرە ھەر بەردەوام ئەبى، و ئەو ميللەتە بەو جۆرە لەسەر پى خوى ناوەستى، و خىر لە خوى نابىتى، بۆيە پشتيوانى راكەى بەريز مامۇستا (ھەلەدنى) ئەكەم لە نزيكترين كات پرۆسەى بۆ پيشكەش ئەكەين، تايبەت بە ھەلۆھانندنەو ھەى پۆستى سەرۆكايەتى ھەرىم، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئيميني/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو ھەى (جەلەت نيسان) ئەو ھە بە ئەكيد ئەسريتەو ھە، فەرموو ئەبو كاروان.

بەريز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەڵ ئەو ھەم ھەلبژاردنى سەرۆكى ھەرىم و پەرلەمانى كوردستان پيكەو ئەنجام بدرى، ئەبوايە كارى جديمان كردبوايە بۆ ئەنجامدانى ھەردووكى، ھەم سەرۆكى ھەرىم و ھەم پەرلەمان، پيوستە ريز لە ياسا و ئىستىحقاقاتى زەمەنى و ديموكراتى بگريين، بەشيكى تر، ئيمە پيمان وايە ناكري لەسەر كەموكورى و كارى رابردوو دامەزرادەيەك لە ھەرىمى كوردستان نەھيلين، ئەو كارىكى باش نيە، گەرپانەو ھەى ھەرىمە، ھەتا فيدرالى لە ھەرىمى كوردستان ھىچ بەھاي نامىتى، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئيميني/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو سھام خان.

بەرپز سھام عمر قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تېبىنەت من ھاتىە گوتن ل بەشېك ئاخافتنا مامۆستا (بەھزاد و ھەلەدنى) پىشتىگىريا تېبىنەت وان دكەم، ديسان بېژم وەكى پرسىيار چ حاجات بۇ فى وى ھەيە كو بېت ھەلپەساردن؟ پىشنيارا درووست ئەوھيە كو بېتە ھەلپەشاندىن، دابەش كرنا فى دەستەلاتە كەواتە حەجەت وى نەمايە، پىم سەيرە كو پىرۆژە ب نافی ھەلپەساردنى بەيتە پىشكەش كرن، ژ بەر ھەندى حەتا مادىت فى پىرۆژە ياسا بۇ نمونە ماددى (3) ھەر بۇ رووژاندنا زەينى ئەندامان بېژم دىبىژىتن (پىويستە خولى پىنجەمى پەرلەمانى كوردستان لە ژىر رۇشنايى بنەما گىشتىەكانى دەستوورى ھەرىمى كوردستان) ئايا خولا پىنجى يا پەرلەمانى كوردستانى ئەو دىرابىت بۇ دروست كرنا دەستوورى؟ چىشتەكى وسا ھەيە؟ بنەمايەك بۇ ھاتىە دانان؟ ژ بەر ھەندى ژى نە رۇشنا نە بۇ موستەقبەلى نە بۇ نوکە ژين ژ بەر ھەندى ببىتە ھەلپەشاندىن دبىتە موعالەجە، ئەگەر پىويستەكا دى ھەبوو بۇ فى بابەتتى دىشيت خولا پىنجى پەرلەمانى موعالەجا بکەت، ئەز وەكى ئەندامەكا فراكسىونا يەگرتوو پىشتىگىريا وا دكەم، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بۇ ئەوھى ئەو پرسىيارە زياتر دووبارە نەبىتەو وەلامىك لەلايەن بەرپز دىكتۆرە قالا، فەرموو، دوایى وەلام ئەدەى؟ باشە، فەرموو كەژال خان.

بەرپز كەژال ھادى ھقى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشتىگىرى ھەموو راكانى ئەندامانى فراكسىونى يەگرتووى ئىسلامى كوردستان ئەكەم كە باس لە ھەلپەشاندىنەوھى ئەو پۇستە ئەكرى، لە كاتى خۆى دا و لە خولى سىيەمى و چوارەمى پەرلەمانى كوردستان ئەو پرسە سازان و رىكەوتنى لەسەر نەكرا، كەچى ئىستا ھەر رۆژە بە ناوى پىرۆژەيەك باس لەو دامەزراوہ گىرنگەى ھەرىمى كوردستان ئەكەن، ئەو موئەسسەسە بۇ ئەوھى بەھىز بىتەوہ گىرنگە دوای دەستوور ھىز بۇ ئەو موئەسسەسەيە بگەپتەوہ، بۇيە لە ئىستا ئىمە داواى ھەلپەشانەوھى ئەو دامەزراوہيە ئەكەين، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك فرست.

بەرپز فرست صۇفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ناونىشانى ياساكە پىشتىگىرى راكەى بەرپز (سۆران) و ئەوانەش كە پىشتىگىريان كىرد، بۇيە پىشنيار ئەكەم ناونىشانى ياساكە بەو شىوھيە بىت (ياساى دىرپژە دان بە كاركردىنى ياساى دابەش كىردنى دەستەلاتەكانى سەرۆكايەتى ھەرىم بەسەر دامەزراوہ دەستوورىيەكان)، پىم وايە ئەو عىنوانە لەگەل

ناوەرپۆكەكەشى ئەگونجى، و لە وشەى (هەلپەساردن) پىش دەربازمان ئەبى، خالى دووم، ئەنجام نەدانى ھەلپەزاردنى سەرۆكايەتى ھەرىم لەگەل ھەلپەزاردنى سەرۆكايەتى پەرلەمانى كوردستان بەھىچ شىۋەيەك بە ماناى بى بايەغ كەردنى ئەو دامەزراوہىە نىيە، كە لە ماوہى (2005) تا (2017) دەستكەوتى زۆرى بۆ ھەرىم بەدەست ھىنا، چ لەسەر ئاستى دىلوامسى و چ لەسەر ئاستى شەرى تىرۆر و چ لەسەر ئاستى مافى چارەنوسى گەلى كوردستان، بۆيە ئىمە كە ئىستا زروفىكى سىياسى ھاتۆتە پىش، پىشترىش رامانگەياندا ئىمە لەگەل تەوافوقىن لەسەر ئەو بابەتە، و ئىمە لەگەل سىستەمى پەرلەمانىن، بەلام ديسان ئەكىد ئەكەينەوہ ئىمە لەگەل ھەلپەزاردنى سەرۆكى ھەرىمىن لە ناو خەلك، پىشمان وايە ئەوہ بە ھىچ شىۋەيەك پىچەوانەى سىستەمى پەرلەمانى نىيە، بەلام لە ھەمان كاتىش چارىكى تر جەخت لە تەوافوق لەسەر ئەو بابەتە ئەكەينەوہ، بۆيە بە ھىچ شىۋەيەك كە ئەو پەرلەمانە ھۆى ياساى سەرۆكايەتى ھەرىمى داناوہ، ھەر ئەو پەرلەمانەش ئەتوانى بىت بە ھەمان سىغە تەعدىلى ياسا بكات، يان ياسايەكى تر دەربكات ئەو ياسايە رابگرىت، و بە ھىچ شىۋەيەك پىچەوانەى يەكتە نىن، و ئەكىدى ئەوہ ئەكەمەوہ ئەنجام نەدانى ھەلپەزاردنى سەرۆكايەتى ھەرىم بە ماناى ئەوہ نىە كە ئەو مۇئەسسەسەيە، مۇئەسسەسەيەكى گرنگ نەبووہ لە ماوہى رابردوو، بەلكو دەستكەوتى گەورەى بۆ ئەو مىللەتە ھىناوہ.

بەرپەز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك دلير.

بەرپەز دلير مصطفى حسن:

بەرپەز سەرۆكى پەرلەمان.

خۆش بوو ياساكان وەك خۆيان جى بەجى بگرين، وەك ولاتە پىشكەوتووہكان، بە تايبەتى ھەلپەزاردنەكان، ھەرچەند لاى ئىمە ھەلپەزاردن ئامانچ نىە، تەنيا سەندوقى ھەلپەزاردن ئامانچ نىە، ئامانچ دىموكراسىيە، سەندوقى مېشكەن ھىچ لە فراكسىۆنەكان و حىزبەكان لە ھەرىمى كوردستان كارى جدى نەكردووہ، لە ھەرىمى كوردستان تا ئىستا بە فراكسىۆن و حىزبىشەوہ ھەموومان لە يەكتە ئەترسىن، يەكتە بە زىاد ئەزانىن، سىياسەتى دەرکردنى يەكتە پەپرەو ئەكەين بە داخەوہ، تا ئىستا عىلاقاتى ھەموولايەكان عىلاقاتى شەراوييە، ئەبى ھەولدىن لە دۆخى شەپرەوہ بچىنە دۆخى تر، يەكتە بە زىاد ئەزانىن، بەو شىۋە كارکردنەى ئىستا ئەزانىن و گەلىش ئەزانى شكست بەرھەم دى، لە ناخى ھەموو شەرى بەردەوام ھەيە، ھەمىشە لە تۆلە ئەگەرپين، ئەو دونيايەش بە خەيال دروست ناكرى، بەھەشت بە خەيال دروست ناكرى، ھەر ئىستا ھەموومان قەيرانى متمانەيىمان ھەيە بۆيە بەراى ئىمە دامەزراوہى سەرۆكايەتى ھەرىم گرنگ و تايبەتمەندى خۆى ھەيە، رەمزى ھەرىم و نىشتىمانى ھەرىمە، بەلام لەچوار سالى رابردوو و پىنج سالى رابردوو بەھۆى بوونى جىاوازى و بۆچوون و ناكۆكىمان نەمانتوانى بگەينە رىگە چارەى باش، ئەتوانم بلىم ئەو خولەى پەرلەمان لە چارەسەر كەردنى ئەو پۆستە و ئەو دامەزراوہ گرنگە بۆى نەھاتووہ، ھىچمان بۆ نەكراوہ، لە لاوازييەوہ كە ئەيسپيرىن بە خولى تر، بۆيە ئىمە وەك فراكسىۆنى يەكىتى وپراى جەخت

کردنەوہ بۇ ھەمواری ياساى سەرۆكايەتى ھەرىم كە مەبدەئى يەكئىتە سىستەمى پەرلەمانى تەواو، تا يەكلايى بوونەوہى ئەو كىشەيە ئەو پرۆژەيە بە رىگا چارەى مامناوەندى و باش ئەبىنن، بۇ ئەوہى كىشەكان قوئتر نەبى و فرسەتئىكى باشتر بى ئىنشالە لە خولى ئايندە يەكلايى بكىەينەوہ، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو ئامىنە خان.

بەرپىز ئامىنە زكرى سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگىريا بەرىز دكتور (فرست) ئەكەم، ئەز پىشنيار ئەكەم بىتە ياسا ھەموارا ئىكى ژمارە (2) ى سالأ (2007)ئى، ماددەئى ئىكىش بىتە راست كرن ب دوو شىوان دامەزراوہى سەرۆكايەتى ھەرىم ھەلپەسىردى، و ھەلئىزاردن لە دەقى پىنجەم تۆمار بكەين، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، لە كۆتايى مامۇستا عبدالرحمن فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن على رضا:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەزانين ئەو پرۆژەيە بۆجى ئىستا ھاتۆتە بوون، زۆر باش ئەزانين لە سالانى رابردوو چەند فراكسىونىك پرۆژەمان ھەبووہ بۇ ھەموارى ياساى سەرۆكايەتى، بەلام سەرکەوتوو نەبووين تىيدا، بۆيە ئەو پرۆژەيە ھاتۆتە بوون، دوو، ئىمە كە ئەو پرۆژەيەمان ئاراستە كر دووہ و بە پرۆژەى فراكسىونى گۆران ھەژمار ئەكرى، بەراستى ھۆكارى ئەوہى لە ئىستا ئەلئى ھەلپەساردن جياوازە لەگەل ھەلۆەشانەوہ، ئىمە قۇناغ بەنديمان بۇ كر دووہ، كاك (على) قسەكانى كر، پىشتىوانى قسەكانى ئەكەم، لەو قۇناغە داواى ھەلپەساردن ئەكەين، بۆيە داوا ئەكەين ھەر فراكسىونىك لەو فراكسىونانەى لە پەرلەمانى كوردستانە و ژمارەمان (17) فراكسىونە لەوانەى يەك كورسيان ھەيە تا ئەگاتە گەورەترين فراكسىون پرۆژەى ھەيە بۇ ھەلۆەشانەوہى سەرۆكايەتى ھەرىمى كوردستان، ئىمە وەكو فراكسىونى گۆران پىش خۇيان واژووى ئەو پرۆژە ياسايە ئەكەين، دوو، ئەزانين دەستەلاتەكان كە دابەش كراوہ بەپىيى ياساى ژمارە (2) ى سالى (2007) بەسەر دامەزراوہكان، لەوہش كەمووكورتى زۆر ھەيە، بەجۆرىك بە سازان لە نيوان چەند فراكسىونىك ئەو ھالەتە كراوہ، بۆيە ئەكيد ئەكەمەوہ ئىمە لە قۇناغى ئىستا داواى ھەلپەساردن ئەكەين، لە قۇناغى داھاتوو خۇمان يان ھەر فراكسىونىكى تر پرۆژەى ھەبى بۇ ھەلۆەشانەوہى ئەو دامەزراوہيە ئىمە پىش خۇيان واژووى ئەكەين، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو لىژنەى ياسايى.

بەرپىز د. قالا قەرىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە عىنوانى ياسا كە بېگومان عىنوان ئەگەر بخوئىندىرئەتەوە يان نەخوئىندىرئەتەوە لەگەل ماددەى يەك ئەخريته بەرباس و گفتوگوى بەرپىزان ئەندامان، ياسا ھەلپەساردنى ياسا دەمەزراوہى سەرۆكايەتى ھەرىم وەكو ياسايەكى مۇستەقىل ھاتووە، ئىمە لىرە وەكو پىرۆزە ياسا ھەموار نەھاتووە، بەلكو وەكو ياسايەكى مۇستەقىل ھاتووە، لەبەر ئەو ئەگەر پىرۆزە ھەموار بووايە باسما نە ياسا دابەش كىردنى دەستەلاتەكان ئەكرد و ئەو عىنوانەمان دائەنا كە پىشنيار كرا، بەلام بە نەزەرى ئىعتىبار وەرمان گرتووە كە دامەزراوہى سەرۆكايەتى ھەرىم نەبى و ياسا ھەلپەساردنى پۇستى سەرۆكايەتى ھەرىمە نە جىگەى دامەزراوہەكى، ئەو خالى يەكەم، خالى دووہم، باس نە دىوانى رىئاسەى ھەرىمى كوردستان كرا، دىوانى سەرۆكايەتى ھەرىمى كوردستان ياسا تايبەت بە خوى ھەيە، و نە ياسا دابەش كىردنى دەستەلاتەكانىش وتوومانە بەردەوام ئەبى لە كارگىرى و داراييەكانى خوى، يەعنى ھىچ تەناقوزىك نە، خالى سىيەم كە ئەمەوى روون كىردنەوہى لەسەر بەدەم ئەو بوو كە بەشىكى زور نە ئەندامان باسى تەناقوزيان كىرد لە نىوان ماددەى يەك و ماددەى چوار لە ياسا سەرۆكايەتى ھەرىم ياسا سالى (2005)، ھىچ تەناقوزىك لە نىوانيان نىيە، چونكە ھەردووكان ياسان و ھەردووكان لە يەك مەرتەبەى ياساين، واتە ئەو ياسايە ھەموارى ئەو ئەكاتەوہ، ئەو ياسايە ئىلغاي ئەو ماددەيە ئەكاتەوہ كە لە ناو ياسا سەرۆكايەتى ھەرىم دايە، ئاسايە، ھىچ پىچەوانەى يەكن، ھىچ تەناقوزىك روونادات، لە خالى تر باس لە ھەلەشانەوہى سەرۆكايەتى ھەرىم كرا، بەرپىزان وەلامتان دايەوہ، پىويستى بە پىرۆزە ياسايە و پىويستى بە نووسىنى راپۆرتە، بابەتىكى جياوازە لەگەل ئەوہى ئەمەرى مۇناقەشە ئەكرى، لە خالى تر باس لە نىزامى پەرلەمانى و لە سولتەى تەنقىزى كرا، لە نىزامى پەرلەمانى مۇتەبەعە، سەرۆك ھەبى و سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىرانىش ھەبى، يەعنى ھىچ ھىنىكى نە لەگەل نىزامى پەرلەمانى، ئەكرى تەنيا سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران بى، ئەكرى سەرۆك و سەرۆكى ئەنجومەنى وەزىران بى، عىراق بە نمونە نىزامى پەرلەمانىيە و سونائىە سولتەى تەنقىزىشى ھەيە، باس لە ھەلپەساردنى سەرۆك كرا لە ناو خەلك و پەرلەمان، ئەويش پەيوەست نە بە نىزامى پەرلەمانى، چونكە سەرۆك لە نىزامى پەرلەمانى ئەكرى بە شىوہى مۇباشىر ھەلپەساردى، و ئەشكرى لە ناو پەرلەمان ھەلپەساردى، ھەردووكى كارىكى وارىدە، چونەوہ سەر ماددەى (3)، ماددەى (3) لە كاتى خوى گفتوگوى لەسەر ئەكەين، پۇستى سەرۆكايەتى ھەرىم باس لە زەرورەتى كرا، بېگومان پىويستى سەرۆكايەتى ھەرىم تا ئىستا وەكو رەمىك تەمسىلى سەرورەى ئەو ھەرىمە ئەكات، لە تەمسىلى دىپلۇماسى ئەو ھەرىمە دەورى ھەبوو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، سى خالى نىزامى ھەيە دواتر دەرئەتتان ئەدەمى، ئىستا بەرپىز دىكتۇرە بەھار قەرموو.

بەرپىز د.بەھار محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە دامەزراۋى سەرۆكايەتى ھەرىم لەبەر ئەۋەدى لە روۋى سىياسىيەۋە كېشەى زۆرى بوۋە، بۇيە بۇچوونەكان تەنيا لە بۇچوونى سىياسى كۆ ئەبىتەۋە، ئەگەرنا پەرلەمان دامەزراۋىيەكە ياسا دەرئەكات، ياساش تەنزىمى مۇجتەمەع ئەكات، تۆ ۋەرە سەپرى ھەلئىزاردنى خولى داھاتوۋى پەرلەمان بىكە، ئەگەر ئىمە ئەۋ ھەلە دانەنئىن ئەكەۋىنە فەراغىكەۋە، لەبەر ئەۋەدى ياساى دابەش كەردنى دەستەلاتەكان ئەلئى ھەتا خولى پىنچەمى پەرلەمان، ئەى لە دواى خولى پىنچەمى پەرلەمان كى موومارەسەى ئەۋ دەستەلاتە ئەكات؟ كەۋايە ئەكەۋىنە فەراغىك، بۇيە پىۋىستە لەسەر پەرلەمانى كوردستان ۋەكو چۆن ئەۋكاتەش پىۋىستى قانۋونى بوو كە پەرلەمانى كوردستان تەنزىمى مۇجتەمەع بىكات، تەنزىمى ئەۋ دامەزراۋانە بىكات، لەبەر ئەۋەدى دەستوورمان نىيە ئەبى بە ياسا بىكات، لە ئىستاش پىۋىستىيەكە ئەبى بىكى، ئىمە سوورين لەسەر ئەۋ پرۇژەى پىشكەشمان كەردوۋە بۇ گۆپىنى سىستەم بەجۆرىك پەرلەمانى بى كە سەرۆكى ھەرىم لە ناۋ پەرلەمانەۋە ھەلئىزاردى، بەلام ئىستا كە ناكى بۇيە ئىمە ئەلئىن ھاۋكات لەگەل خولى پىنچەمى پەرلەمان سەرۆك ھەلئىزاردى، چۈنكە ئەگەر ھەلئىزاردى لە ناۋ خەلگەۋە ئەبى، بۇيە ئەۋە خزمەتە بەۋ چەند لايەنە پىشكەشمان كەردوۋە لە پىشتىر، سەبارەت ئەۋەدى كە ئەۋ بابەتە پىچەۋانەى ماددەى (4)ە لە ياساى ئەۋە (اللاحق ىنسخ السابق)، ۋەك دىكتۇرە فالاً وتى لە يەك مستەۋان، ھىچ كېشەى تىدا نىيە، سەبارەت بە عىنۋان ناتۋانين عىنۋانى ئەۋەدى بەدەينى درىژەدان بە ياساى دابەش كەردنى دەستەلاتەكان، چۈنكە ئەۋ ياسايە تەنيا ھۆكىمى درىژەدان بەۋەدى تىدا نىيە، دوو ھۆكىمى تىدا نىيە، ھۆكىمى يەكەم ئەۋەيە كە ھەلئىزاردى يەكەم، كە ھەلئىزاردەكە ناكى، دوۋەم، سپاردوۋمانە بە خولى پىنچەم، ۋ باس لەۋەش كرا كە سىپىدراۋە بە مەجھول، ئەۋە لە ماددەى (3) باسى ئەكەين ئەۋ مەجھولە چاك ئەكەين، ۋايە، ئەبى چارەسەر بىكى ئەۋەدى كە دەستوورە، سەبارەت بەۋەدى كە سىستەم نەبوۋ بە پەرلەمانى دوۋبارەى ئەكەمەۋە كە ئەلئىن ھەلئىزاردنى سەرۆكايەتى ھەرىم ھاۋكات لەگەل ھەلئىزاردنى خولى پىنچەم ئەنجام نەدى، مەبەست لەۋەيە بۇ ئەۋەدى لە ناۋ خەلگەۋە ئەنجام نەدى، بۇيە ئەۋە خزمەت بەۋە ئەكات، ئەتۋانين لە عىنۋانەكە بلئىن ياساى ھەلئىزاردنى پۇستى سەرۆكايەتى ھەرىم، بەلام ناتۋانين بىكەينە ئەۋەدى كە درىژ كەردنى كاركەردن بە دابەش كەردنى دەستەلات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموۋ كاك فەمان.

بەرپىز فەمان فىصل سلیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەموو ئەۋ قسانەى لەلایەن ئەندامانى بەرىز كرا بەتايبەتى لەسەر خالى يەكەم ۋ عىنۋانى پرۇژە ياساكە من لە دوو نوقتە ئەبىنەم، لايەنئىك داۋاى ئەۋەدى ئەكەرد كە پۇستەكە بەيەكجارى ھەلئەشپتەۋە، ئەۋەش

ھەم بەرپزتان و ھەم ئەندامانى تىرى لىژنەى ياساى وەلامىان دايەوۋە كە وەلامىكى زۆر دەقىق و قانۋونى بوو، ئەوۋە پىۋىستى بە پرۆژەيەكى ياساى سەربەخۇ ھەيە كە داواى ھەلۋەشاندىنەوۋى ئەو دامەزراوۋە بىكات، چۈنكە لە ياساى تىرىش ئەو دەستەلاتەمان تەوزىع كىردوۋە، تەنیا مەتەواى ئەو پرۆژە ئەوۋەيە كە ھەلپزاردن بۇ ئەو مۇئەسسەسەيە ئەنجام نەدرى، نوقتەى تر پىشتىوانى لە قسەكانى بەرپز دكتور (فرست) ئەكەم، چۈنكە ئەلپن ئەو ياسايە پىچەوانەى ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) يە، من خۇم لە رووى ياسايەوۋە ئەوۋە نابىنم پىچەوانە بى، بەلكو قسەكەى دكتور (فرست) لەسەر عىنۋانەكە زۆر دەقىقە كە ئەوۋە بىكرىتە ياساى كاركردن بەبە ياساى دابەش كىردنى دەستەلاتەكانى سەرۋكايەتى ھەرىم، چۈنكە لەوئى وتمان ئەبى ھەلپزاردن لە خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان ئەنجام بىدرى، بەلام لىرە ئەلپن ھەلپزاردنى بۇ ئەنجام نادى، كەوايە لەوئى مۇئەسسەسەى سەرۋكايەتى ھەرىم ھەلپەساردوۋومانە، لىرەش تەنیا ئەلپن ھەلپزاردنى بۇ ئەنجام نادى، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، خالى نىزامى، فەرموۋ كاك دكتور شىركۆ.

بەرپز د. شىركۆ ھەمە امىن:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

عىنۋانەكە پىۋىستە وەكو خۇى بىروات، ياساى ھەلپەساردنى دامەزراوۋى سەرۋكايەتى ھەرىم، لە راستى ياساى مەسەلەى دىوانى سەرۋكايەتى ھەرىمىش بەرمەبناى ياساى ژمارە (1) دانراوۋە، يەعنى تۇ جارى دامەزراوۋەكە ئىنجا رىكخستنى دىوانى سەرۋكايەتى ھەرىم، بۇيە پىۋىستە چارەنوۋسى ئەو دىوانە و فەرمانبەرەكانى و بەرپوۋەبەرايەتەكانى و ھەموو ئەوانە يەكلايى بىكرىتەوۋە، ناكىر تۇ پۇستەكەت نەبى و بەلام دىوان ھەبى و كاروبارى سىياسى بىكات بۇ ئەغزاسى تر بەكار بەپنرى، بۇيە ئەبى عىنۋانەكە وەكو خۇى بىروات، لەگەلشى چارەنوۋسى فەرمانبەرەكان و بەرپوۋەبەرايەتى و مۇئەسسەسەكە يەكلايى بىكرىتەوۋە، بۇ ئەوۋەش بۇ مەبەستى تر بەكار نىت، و ئەسل ئەوۋە بوو ھەلپزاردن كرايە، ياساكان وەكو خۇى جى بەجى كرايە لە ھەرىمى كوردستان.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو قسانە كراوۋە، سوپاس.

بەرپز د. شىركۆ ھەمە امىن:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

بەلام ئەو قسەى كاك (دلپىر) وتى چارەسەرىكى مامناۋەندىيە، بەلى وايە، بەھىچ جۇرىك پىۋىست ناكە عىنۋانەكە بىگۇرپى، ئەسل ئەوۋەيە چارەنوۋسى مۇئەسسەسەكەش لەگەلى يەكلايى بىكرىتەوۋە، بىگومان ھەموۋشمان دىفاع لە سىستەمى پەرلەمانى ئەكەين كە سەرۋك لە ناو پەرلەمان ھەلپزىردى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى- جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ھەرچەندە ئەو رەئى تازە بوو، خالى نىزامى نەبوو، ئەوۋى تر داوا ئەكەم خالى نىزامى بى، فەرموو كاك على.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ليژنەى ياساى تەنيا ماددى يەكەمى خويىندەو، واتە ئەوۋى وتى موناقتەشەى لەسەر ئەكەين وتى ماددى (1)، نەبوت عىنوان، جا دكتورە (قالا) شەرح كرد، دوو، ئىمە بە زانىنەو وتوومانە ھەلپەساردنى دامەزراو، بۇ؟ دەمەزراوۋى سەرۋىكايەتى ھەرىم دامەزراوۋىيەكى سياسىيە، كەوايە تۆ ھەلپەسەرى لە كاروبارى سياسى، ناكىرئ بەس سەرۋىكى ھەرىم ئەبى كاروبارى سياسى بىكات؟ ئىتر سەرۋىكى ديوان يان ھەر بەرىزىكى تر كاروبارى سياسى بىكات، دكتور (شىركۆ) جوانى شەرح كرد، لەگەل نان بىرپىن و فەسل كردنى كەس نىن، بەلام ئەكرئ ديوان ئىشى ئىدارى و مالى خۆى بىكات، نەك بى و كاروبارى سياسى بىكات، بۇيە ئىمە مەبەستمانە دامەزراوۋى سەرۋىكايەتى ھەرىم ھەلپەسەرىن بۇ ئەوۋى ھىچ بەرىزىك بە ناوى دامەزراوۋى سەرۋىكايەتى ھەرىمەوۋە كاروبارى سياسى نەكات، و ئەم عىنوانە بە ئاگاي ئىوۋە ديارى كراو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك سۆران.

بەرپىز سۆران عمر سعید:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپىز سەرۋىكى ليژنەى ياساى پىشنىارىكى تەرح كرد لە ھىچ رايەك لە راكانى ئەندامان نەھاتوۋە، من قسەم لەسەر ئەوۋە بوو كە وشەى (ھەلپەساردن) وتبوۋى دامەزراوۋى سەرۋىكايەتى ھەرىم ئەكەين بە سەرۋىكى ھەرىم، ئەگەر وابى تەواۋى ناوۋەپۇكى ئەو پىرۇژەيە ئاراستەكەى ئەگۈرپىن، بۇيە داوا ئەكەم گىفتوگۇ لەسەر ئەم راپۇرتە و پىرۇژە ياسايە رابگىرى، چونكە ھەموو مەجرى پىرۇژەكە گۇرا، بۇيە داوا ئەكەم چۆن بە پەلە پەل ئەم راپۇرتە ئەمادە كرا، ئەگەر دامەزراوۋى سەرۋىكايەتى ھەرىم بىكرئ بە پۇستى سەرۋىكى ھەرىم ھەموو پىرۇژەكە عەكس ئەبىتەوۋە، ئەوانەشى پىشكەشيان كىدوۋە ئەتوانن قسەى خۆيان بىكەن، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك حاجى كاروان.

بەرپىز كنعان نجم الدين احمد (حاجى كاروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دابهش كردنى دەسلەت بەپىي ياسا تەعتىل نەبوو تا تۆ لىرە درىژە پى بىدەيتەو، لەبەر ئەو ئەو رايە وازنام جىگەى نابىتەو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو دكتورە فالاً دارشتنەووى كۆتايى ئەم ماددەيه.

بەرپىز د. فالاً فەرىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە لە ياساى دابهش كردنى دەسلەتەكان بە وازىجى وتوومانە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىم تەنيا كارى ئىدارى و مالى ئەكات، واتە گۆرپىنى دامەزراو بە پۆستى سەرۆكايەتى ھەرىم نە لە فەتواى ياساكە ئەگۆرپ، نە لە ماناى ئەگۆرپ، نە دەسلەتەش ئەدات بە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىم لەووى زياتر كە ياساكە پىداو، ياسايەكى موستەقىلى ھەيه، لە ناو ياساى دابهش كردنى دەسلەت وتوومانە بەردەوام ئەبى لە كارگىرى و ماليەكان، نوقتە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

تەواو، دارشتنەووى ئەو ماددەيه.

بەرپىز د. فالاً فەرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ياساى دامەزراوى سەرۆكايەتى ھەرىم:

ماددەى يەكەم:

ھەئىزاردنى سەرۆكى ھەرىم ھاوكات لەگەل ھەئىزاردنى خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان ئەنجام نادرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيه بەو شىوازەى خويىندرايهو ئەخەينه دەنگدان، كى لەگەلە؟ (44) كەس پەسندىەتى، كى دزە؟ (16) كەس دزىەتى، بە زۆرىنەى دەنگ پەسند كرا، فەرموو ماددەى دووهم.

بەرپىز د. فالاً فەرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى دووهم:

كاركردن بە ياساى دابهش كردنى دەسلەتەكانى سەرۆكى ھەرىم ژمارە (2) ى سالى (2017) بەردەوام ئەبى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

موناقاشە لەسەر ئەو ماددەيە.

بەرپىز بىگەرد دىشاد تالەبانى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو بەرپىزانەى ناوى خۇيان نووسىوہ بۇ موناقاشە كىردنى ئەو ماددەيە (بىستون فائق، بەھار عبدالرحمن، مامۇستا عبدالرحمن، بەھزاد دەرويش، دكتور ھەورامان، مامۇستا ماجد، سۇران عمر، محمود حاجى، شىركۆ حمە امين).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گىتوگۇ دەكەين، بەرپىز بىستون فائق فەرموو.

بەرپىز بىستون فائق محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

من قسەكەم لەسەر ديوانى سەرۋىكايەتى ھەرىمى كوردستانە، من بۇيە لە ماددەى يەكەم قسەم نەكرد، ديوانەكە رەبىتى بەم ماددەيەوہ ھەيە، چوونكە لەم ماددەيە لە ياساى دابەشكردنى دەسلەتەكانى سەرۋىكايەتى ھەرىمدا، سەرۋىكى ھەرىم لە ياساى ژمارە (2) موعالەجە كراوہ، وەلامى ماددەى يەكەمى بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى ياساى وەلامىكى واقىعى نەبوو، وەلامىكى موقنىع كەرىش نەبوو، كە تۇ دامەزراوہى سەرۋىكايەتى ھەرىم ھەلدەپەسىرى و شەخسى سەرۋىكى ھەرىم كار و وەزىفەى رەسمى دەولەتدارى نىيە، ئەم ديوانە كارى چىيە، مانەوہ و وجودى ئەم ديوانە دەبى ئەھمىيەتى لە چىدا بىت، ئىستا ئەم ديوانەى كە ئىستا ھەيە و لە ئەسلى ياساى دابەشكردنى دەسلەتەكانى سەرۋىكى ھەرىمدا بە فەقەرەيەك جىي كراوہتەوہ و دەسلەتە كارگىرى و ھەندىك ئىجرائاتى پىدراوہ، ئەم ديوانە ئىستا بەرپىز سەرۋىكى ھەرىمى كوردستانى پىشوو كە دەستى لەكارگىشاىوہ، ئىستا ھىچ وەزىفەيەك بۇ خۇى بەكار ناھىنىت، ئەوانەى تر وەكو حىزبى كارى خۇى دەكات، بەلام موەزەفەكانى ئەم موئسەسەيە لەگەلى دەردەكەون، راپىژكارەكانىش لەگەلى دەردەكەون، يەعنى ئەم موئسەسەيە ئىستا لەكاردايە و كار دەكات، بۇيە دەبىت موعالەجەيەكى ئەم موئسەسەيە بىكرىت، واتە كە تۇ شەخسى سەرۋىكى كە ئەم موئسەسەيە لە ئەسلىدا بۇ خۇى خزمەتى شەخسى سەرۋىكى و كاروبارە ئىدارىي و كاروبارى سياسى و عىلاقات و پەيوەندىەكانى شەخسى سەرۋىكى، شەخسى سەرۋىكى نامىنىت دەبىت موعالەجەيەكى ئەم موئسەسەيە بىكرىت، بۇيە من پىشنيار دەكەم لەگەل ئەم ماددەيە بە جورىك لە دىرەكەى كۇتايىدا دەسلەت بىررىت بە سەرۋىكايەتى ئەنجومەنى وەزيران و ئەم ديوانە موعالەجە بىكات، موەزەفەكان و بەرپوہبەرەكان و تەنانەت سەرۋىكى ديوانەكەش كە پلەى وەزىرە بەسەر دامەزراوہكانى تىرى حكومەتدا دابەش بىكاتەوہ، بەكارىان بەپىنىت و خەرجىەكى باشىشە و چاكسازىەكى چاكىشە كە ئىستا حكومەت بۇ خۇى پىرۇزەى چاكسازى ھەيە، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز بەھار عبدالرحمن فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

لەگەل ئەۋەدى من جەخت دەكەمەۋە لەسەر ھەلۋەشاندىنەۋەدى، بۇيە پېشنىيارىك ئىزافە دەكەم لەم ماددەيەدا كاركردن بە ياساى تاۋەكو كۆتايى، تا ھەلۋەشاندىنەۋەدى ئەۋ دامەزراۋەيە، ئەۋە يەك، دوو: ئەگەر زۆرىنە بەدەست نەھىيىت ھەلۋەشاندىنەۋەدى ئەۋ ھەلپەساردنەى كە باسى لىۋە دەكرىت، ئەگەر ھەلپەساردنىش بىت كاركردن بەۋ ياسايە لەۋىدا باسكراۋە كە ديوان كارەكانى خۆى دەكات، ئەى چۆن دامەزراۋەكە ھەلدەپەسىرىت و ديوانەكە كارى خۆى دەكات، چۆن مامەلە لەگەل ئەۋ تەناقوزدا دەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ۋەلامىكى ياسايى بۇ ئەۋ پىرسارە، فەرموو بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى ياساى.

بەرپىز د.قالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

بۇ ئەۋەدى زياتر بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان بەۋ بابەتەۋە سەرقال نەبن، ديوانى سەرۋىكايەتى ھەرىمى كوردستان تەنھا كارە ئىدارى و كارگىرىيەكان دەكات لە حدودى ئەۋ دەسلەتەى سەرۋىكى ھەرىم كە بۇ ئەنجومەنى ۋەزيران چوۋە، ئىستا ئىمە دەسلەتەكانمان بە مۇئەقەتى گواستۆتەۋە و دابەشكردوۋە لە نيوان كى، لە نيوان دەسلەتەكانى تر، مەسەلەن مەسائىلى پىرۆتۆكۆلىيە، مەسائىلى دىكەيە كە ئەۋان ئىختىساسەكە گواستراۋەتەۋە و ئامادەكارىيەكان لە روۋى ئىدارى و مادىيەۋە ئەۋان دەيكەن، تەنھا ئەۋەيە، نەك لە روۋى سىياسىيەۋە، بۇيە ھەلۋەشاندىنەۋەدى دامەزراۋەى ديوانى سەرۋىكايەتى لەگەل ھەلۋەشاندىنەۋەدى دامەزراۋەى سەرۋىكايەتى ھەرىم دەبىت ھاۋكات بن، بۇيە ئەۋ دوو پىرسە لەگەل يەكتر جىاوازن لىرە، ھەلپەساردن و ھەلۋەشاندىنەۋە دوو پىرسى لەيەكتر جىاوازن، تىكايە، بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان، لە ناۋ ماددەكانى تردا نىيە، بۇيە ئەۋ پىرسانە لەگەل يەكتر جىاوازن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا عبدالرحمن فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن على رضا:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

پشتىۋانى لە قسەكانى كاك بىستون دەكەم، دوو: ئەۋەدى بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى ياسايى باسى دەكات، راستە، لە ياساى دابەشكردنى دەسلەتەكاندا ئىمە زۆر بە روۋنى نووسىمان كە دەسلەتەى سەرۋىكى ديوانى تەنھا بەرپۆۋەبردنى كاروبارى كارگىرى و دارايىيە، بەلام خۆ ھەموومان دەزانين بەۋ شىۋازە نەبوۋە، يەنى كى چوۋ بۇ بەغدا لەگەل ۋەفدى حكومەتى ھەرىمى كوردستان، كى بوو چوۋ بۇ دەرەۋى ۋلات لەگەل ۋەفدى

حکومەتی ھەریمی کوردستاندا، بۆیە جگەلەوہی کارگێری و دارایی بەرپۆھبراوہ، لە راستیدا کاروباری سیاسیشی بۆ کراوہ، پێویستە پابەندبوونی تەواو بەو دەسەلاتانەیی کە لە یاسای ژمارە (2) ی سالی 2017 کراوہ، پابەندبوونی تەواوی پێوہبیت، واتە سەرۆکی دیوان پابەندبیت بەوہ، نەک جگەلە لەو دوو کارە کاری تر بکات، زۆر سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراھیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپێز کاک بەھزاد فەرموو.

بەرپێز بەھزاد دەرویش دەرویش:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان:

ب نافئ خودای مەزن و دلۆفان، من دوو خال لێرە ھەبەن لە ماددەیا دووی، بیژن کارکردن بە یاسای دابەشکردنی دەسەلاتەکانی سەرۆکی ھەریم ژمارە (2) ی سالی (2017) بەردەوام دەبیت خالی یەکەم: دامەزراوہی سەرۆکایەتی ھەریم ھەلدەوشیتەوہ، دوو: من جەخت لەوہ دەکەمەوہ کە بەرپێز سەرۆکی لیژنەیی یاسایی بەحسئ ھەندئ دکتە کە لە رووی دارایی و ئابووری دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم کاروباری وان دەسەلاتان دکتە کو بۆ ئەنجومەنی وەزیران چوونە، ئەم لێرە دشیین بیژین دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم بگوازیتەوہ بۆ سەر ئەنجومەنی وەزیران، واتە تەواو دەبیت، کە قسەیی سەرۆکی لیژنەیی یاسایی کە دەلیت ئەو کاروبارە دکتە، با بگوازیتەوہ بۆ سەر ئەنجومەنی وەزیران، من تەئیدی ئەو ھەموو بەرپێزانە دکتە کە پێشتر قسەیان کرد، ناکریت ھەر دامەزراوہیەک سەرۆکی نەبیت و لەولا فەرمانبەر ھەبیت، وەک لەش وایە، کە لەشەک سەری نەبیت چۆن کار دکتە، یەعنی مەبەستم ئەوہیە بگوازیتەوہ بۆ سەر ئەنجومەنی وەزیران بۆ ئەوہی سزاش نەدرین ئەو بەرپێزانە بلین ھەر بە یەکجاری زەرەمەند نەبن، زۆر سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراھیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپێز مامۆستا مەلا ھەورامان فەرموو.

بەرپێز د.ھەورامان ھەمە شەریف (ھەورامان گەچینەیی):

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان:

بە ناوی خوای بەخشەندەو میھرەبان، بە نەزەری من پیموایە ئەم پڕۆژەیی ئیستیعجالیکی تیدا کراوہ، بۆیە قەناعەتم وایە ھەتا ماددەکانیشی یەکتەر ھەلدەوشینەوہ، لێرە لە ماددەیی (2) کە دەلی کار کردن بە یاسای دابەشکردنی دەسەلاتەکانی سەرۆکی ھەریمی کوردستان ژمارە (2) ی سالی (2017) بەردەوام دەبیت، بەردەوام نابیت، چوونکە ھەر ئەو یاسایە یاسای ژمارە (2) ی سالی 2017 لە ماددەیی یەکدا دەسەلاتەکانی دابەشکردوہ، بەلام تەوقیتی بۆ دانەوہ، بۆ ئەوہی کە خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان ھەلدەبژێردریت، کەواتە تۆ لێرە کە لەولا یاساکە بەو جۆرە دەلیت، لەملاشەوہ دەلیت بەردەوام دەبیت،

بەردەوام نابىت، لەبەر ئەو ئەم دوو ماددەيە يەكتر ھەلدەوشىننەو بەراستى، پېشموايە ئەمە دەرتەنجامى ئەم ئىستىعجال و پەلەكردنەيە كە تىيدا گراو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا ماجد فەرموو.

بەرپىز ماجد عثمان توفىق:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

من تەنھا بە پەسەندى دەزانم كە جوملەيەكى تر ئىزافە بكرىت، دواى ئەوئى كە بەردەوام دەبىت تاوھكو راگەياندىنى ئەنجامەكانى ھەلئىزاردنى سەرۆكايەتى ھەرىمى داھاتوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى- جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز سۆران عمر فەرموو.

بەرپىز سۆران عمر سعید:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

يەكەم: پرسىارىكەم لە لىژنەى ياساي ھەيە، لىژنەى ياساي پىمان بلىن دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم لە چى پىك دىت و چىيە؟ لە ياساى ژمارە (1)ى سالى (2005)ى سەرۆكايەتى ھەرىم لە ياساى ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىم ھىچ شتىك پىناسە نەگراو بە ناوى دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم كە ئىو ھەلئىدەپەسىرن، تكيە وەلامم بدەنەو، دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم پىكديت تەنھا لە سەرۆكى ھەرىم يان لە تەواوى موئەسسەسەكە كە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىمىشە؟ بۆيە مادام بە دەنگدان ھەلئەساردنى دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم لە ناونىشانەكە تىپەرى دەبىت لىرە ماددەيەك ئىزافە بكەى ھەلئەساردنى دامەزراوئى سەرۆكايەتى ھەرىم كە پىكديت لە پۆستى سەرۆكى ھەرىم و ديوانى سەرۆكايەتى ھەرىم تاوھكو ھەلئىزاردنى ئايندەى سەرۆكى ھەرىم، ئەگەر نا ناونىشان بۆ ياسايەك كە شتىك بە ناوى دامەزراو و ھەلئەساردن كە بوونى نيە، نابىت، بۆيە ئىزافەى ئەو ماددەيە بكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز محمود حاجى فەرموو.

بەرپىز محمود عمر صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ديارە بەشىك لە قسەكانى من كرا بە تايبەت ئەوئى كە كاك بىستون گوتى، پشتيوانى زۆرى لىدەكەم، بەلام ئەوئى كە كاك مەلا ھەورامان گوتى كارپىكردن بە ياساى دابەش بوونى دەسەلاتەكانى سەرۆكى ھەرىم ژمارە (2)ى سالى 2017 بەردەوام دەبىت، ھەقە ئەوئى زىاد بكرى كە د.بەھار ئىشارەتى پىكرد، تاوھكو كۆتايى ئەو خولە و دەست بەكاربوونى خولى پىنجەم، چوونكە ئەوئى شتىكى قۇناغبەنديە و كۆتايى ئەو خولە كۆتايى پىدديت، لە وەرزى يەكەمى خولى پىنجەم ئەو قەزىە يەكلايى بكرىتەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز د. شىركۆ ھەممە امىن فەرموو.

بەرپىز د. شىركۆ ھەممە امىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

يەكەم: پىرسىيارەكە ئەۋەپە تا كەى بەردەوام دەپپت؟ لەم روۋوۋە پىشتىۋانى لە قىسەكانى كاك محمود حاجى
عمر دەكەم، ئەۋەى كە كاك بېستونىش گوتى و كاك سۆرانىش ئامازەى پىكرد، لە راستىدا موئەسەسەكە
ئىستا كاروبار دەكات، يەئنى دەپان جار ۋەكو شاندى سىياسى و شاندى دىپلۇماسى دەرگەوتوۋە، رۆپىشتۇتە
دەرەۋە، تەمسىلى سىياسەتى ھەرىمى كىردوۋە لە دەرەۋە، يەئنى ئەۋە نىيە بلىى تەنھا كاروبارى كارگىرى و
دارايى دەكات، بە ھىچ جۆرىك ئەۋە وانىيە، ئەۋەى كە تاۋەكو ئىستا بىنيوومانە بەراستى بەكار ھاتوۋە بۇ
ھەم كاروبارى دىپلۇماسى و ھەم بۇ كاروبارى سىياسى كە ھەموومان تىبىنىمان ھەبوۋە لەسەرى، كە
دنىپەك تىبىنى ھەپە لەسەرى لەراستىدا، بۇپە پىشتىۋانى تەۋاۋ لە قىسەكانى كاك بېستون و كاك سۆران
دەكەم، دەپپت ئەمە ھەموۋى سىر بىكرىت تاۋەكو ھەبىزاردىكى تر، لىرەش ئەۋەتا بە روۋنى ھەپە لە ياساى
ژمارە (2) سالى (2005)، ياساى ديوانى سەرۋىكى ھەرىم، ئەگەر رىكخستى پەپوۋەندى لە نىۋان
سەرۋىكى ھەرىم و سەرۋىكى ئەنجومەنى نىشتىمانى، مەبست پەرلەمان و سەرۋىكى ئەنجومەنى
ۋەزىرانە، خودى پۇستەكە نەپپت ئىتر لە راستىدا ئەۋ رىكخستى پەپوۋەندى چى، عىلاقەى چى، بۇپە
گىرنگە ئەۋەى كە كاك بېستون و كاك سۆران گوتىان جىگىرى بىكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك عمر عىناپەت فەرموو.

بەرپىز عمر عىناپەت ھەممە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان، بە بۇچوۋنى من لە بىرى ئەم ياساپە بۇ ئەۋەى يارى بە ياسا نەكرى،
ياساپەك دەرېكەين و ماۋەپەك ھەلپەسىرىن، ماۋەپەك دەسەلاتەكانى دابەش بىكەين، باشتر بوۋ ئەگەر
پىپوست بەۋ موئەسەسەپە نەماۋە ئەم موئەسەسەپە ھەلپەسىرەتەۋە، لە بىرى پىشكەشكردنى ئەم ياساپە و
ئەم بەرپىزانەى ئەم ياساپەيان پىشكەشكردوۋە باشتر بوۋ ياساى ھەلپەشانەۋەى دامەزراۋەى سەرۋىكى
ھەرىمىان بۇ پۇستى سەرۋىكى ھەرىمىان پىشكەش بىكرىدەپە، ئىستا كە ياساى ھەلپەساردنى دامەزراۋەى
سەرۋىكى ھەرىم جىگىرى كرا دىمە سەر ناۋەرۋىكى بابەتەكە سەرۋىكى ھەرىم جى بەجى كرا، بىزەبت من
پىشتىگىرى بۇ ئەۋ قىسانەى بەرپىزان كاك سۆران عمر و كاك بېستون و كاك د. شىركۆ بىكەم، مادام
سەرۋىكى ھەلپەسىرەۋە كەۋاتە دىۋانەكە ھىچ رۆللىكى نامىنپت، ھەلپەسىرەۋە ئۆتۆماتىكى،
تەحسىل ھاسىلە، لەبەر ئەۋە دەسەلاتەكانى دابەشكراۋە بۇ سەر سەرۋىكى ھەلپەسىرەۋە پەرلەمان و سەرۋىكى
ئەنجومەنى ۋەزىران و ئەنجومەنى دادوۋەرى، ھەر سىكىان بۇخۇيان ديوانى خۇيانىان ھەپە، كاروبارە

پروتوكۆلىيەكان ھەموو ئەو كاروبارانەى كە سەرۆكى ھەرئىم كىردوويەتى بە پىي ئەو دابەشكردنە لاي خۇيانەو ئەوان كۆمەللىك دامەزراو ھەيە لاي خۇيان ئەو كارانە جى بەجى دەكەن، لەبەر ئەو بە بۆچوونى من ئەم موئەسسەسەيە زيادە، يەنى بەرپۆبەرايەتى ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم زيادە، پىيوستە ئەويش ھەلپەسىردى، لە ناو ناونيشانەكەش ھەلپەسىردراو، تەحسىل حاسلە، بۆيە داوا دەكەم ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىمىش ھەلپەسىردىت، پىشتىگىرى لە قسەكانى كاك بىستون و كاك سۆران عمر و كاك د.شېركۆ حەمە امين دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز پەروا خان فەرموو.

بەرپىز پەروا على حەمە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

منىش تەئىد لە قسەكانى كاك بىستون و كاك عمر عىنايەت و كاك سۆران و كاك د.شېركۆ دەكەم، لە راستىدا پىيوست دەكات كە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم ھەلپەسىردى، چوونكە لە پىشدا ئەو كاتەى سەرۆكى ھەرئىم ھەبوو بەرپىز سەرۆكى ديوان ھەمىشە وەكو نوئىنەرى سەرۆك، سەرۆك لەگەل بووايە يان لەگەل نەبووايە لە ھەموو شانەكاندا، لە پەيوەندىە دىبلۇماسىيەكان كە دروست دەكرا، لە ھەموو سەرەدانەكاندا بەرپىز يان وەكو نوئىنەرى سەرۆكى ھەرئىم دەبىنرا، كەواتە ئەو سورەيەى كە ھەيە ئىستاكەش لە شانەكاندا بەردەوامە، بۆيە ئەو نوئىنەرايەتە راستە سەرۆكايەتى ھەرئىم نىيە، پۆستى سەرۆكى ھەرئىم نەماو و دەسلەتەكە دابەشكراو، بەلام بەرپىز سەرۆكى ديوان وەكو كارىكى سىياسى حىزبى دەبىنرىت لە زۆربەى شانەكاندا، ھەلپەساردنى زۆر زەرورە، تەئىدى ئەو بەرپىزانە دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك ابوبكر ھەلەدنى فەرموو.

بەرپىز ابوبكر عمر عبدالله (ابوبكر ھەلەدنى):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كاتى خۆشى لە كاتى گەتوگۆكانى ياساى ژمارە (2) ى سالى (2017) لە ياساى دابەشكردنى دەسلەتەكانى سەرۆكى ھەرئىم زۆر جەختمان لەسەر ئەم بابەتە كىردەو، بەلام بەداخەو بە ھەلە بەسەرماندا تىپەرى، كە لەو كاتەدا گوتمان ئەم دامەزراوئە ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم پەيوەستە بە سەرۆكايەتى ھەرئىمەو، كە سەرۆكايەتى نامىنىت دەبىت ديوانىش نەمىنىت، ئىستا بەرپىزىك سەرۆكى ديوانە بە پلەى وەزىر، لە كۆبوونەوكانى ئەنجومەنى وەزىران بەشدار دەبىت، كە ئەو بەرپىزە و سەرچەم فەرمانبەرەكانى لە ناو دامودەزگاكانى تىرى حكومەتدا دابەش بىكرىن، سوود لە ئەزمون و خىرە و تواناكانىيان وەربىگىرىت، وەلامى ئەو كاتە ئەو ھەبوو زۆر بەداخەو كە گوترا ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم دوو كار دەكات، كارىكى كارگىرى و مالى و ئەو فەرمانبەرەنە، كارىكى تىرىش ھەيئەتلىك ھەيە تايبەتە بە لىبوردنى تايبەت، ئىستا لىبوردنى

تایبەتیش دراوہ بە حکومەت، لە دەسلەتەکانی حکومەتە، بۆیە بەراستی دەبێت ئەم مۆئەسسەسەییە کە ناوی دیوانی سەرۆکایەتی ھەریمە ئیمە لەم پڕۆژەییە کە پێشکەشی دەکەین ھەردوو یاساکە، یاسای ژمارە (1) ی (2005) و یاسای ژمارە (2) ی سالی (2005)، واتە یاسای سەرۆکایەتی ھەریم و یاسای دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم ھەردووکیان دەبێت ھەڵوەشییتەو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز کاک انور، فەرموو.

بەرپز انور قادر مصطفی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

پشتگیری لە قسەکانی کاک محمود دەکەم، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان، داوا لە لیژنەی یاسایی دەکەین ئەگەر بۆ دارشتنەوێ کۆتایی ئەم ماددەییە وەلام و تییینیان ھەبێت، بەرپز د.بەھار فەرموو.

بەرپز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

پرسیار کرا کە مۆئەسسەسەیی سەرۆکایەتی ھەریم کێیە، یەعنی مۆئەسسەسە مۆئەسسەسەییەکی دەستووریە، سەرۆکایەتی ھەریم و فەرمانبەران و سەرۆکایەتی دیوان و ئەوانەش ھەمووی دەگرێتەو، گوترا کە ئەگەر بگوتری کارکردن بەم یاسایە بەردەوام دەبێت، لە پێشتزدا گوتراو تاوێکو خولی پینجەم پینچەوانەییە، ئەو ھەر نەفسی وەلامەکە پینشوو، ئەمە یاسایەکی ترە (اللاحق ینسخ السابق)، لەبەر ئەو ھیچ پینچەوانە نییە، سەبارەت بەوێ کە دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم زۆر قسەیی لەسەر کرا، لە راستیدا ئیمە کاتی خۆی لە پەسەندکردنی یاسای ژمارە (2) دا ئەو قسانەمان کرد ئەوێ کە ئیستا کاک ابوبکریش دووبارەیی کردوو، خۆی شوینی ھەلپەساردنی دیوانی سەرۆکایەتی ھەریم یاسای دابەشکردنی دەسلەتەکان بوو، یەعنی دەبویە لەویدا یاسای ژمارە (2) ی سالی (2005) ھەلپەسیرین، بلیین کار بە یاساکە ناکری، تەنزیمی ئەو دیوانەیی کردوو تاوێکو ئەو دەکری، بەلام لیژنە دا ئیمە دەتوانین ھەلپەسیرین تر بکەین کە لە ئیستادا لەگەڵ لیژنەدا ریک دەکەوین لەسەری کە ھەلی ئەو بابەتە بکات، ھەرچەندە لە یاسای دابەشکردنی دەسلەتەکاندا بە وازحی ھاتوو، دەلی دەسلەتی کارگێری و دارایی، بەلام ئەو ھەلی تەنھیزدایە کە ھەلە ھەبە، ئیمە لیژنە دووبارەیی دەکەینەو بە ئیزافەکردنی تەعبیریکی تر، سیاغەییەکی تر کە ئەم ئەمانجە بپیکتی، کە بەشیکی زۆری ئەندامانی پەرلەمان داوایان کردوو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز کاک فەمان فەرموو.

بەرپز شەمان فیصل سلیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو دەست ئیستا ئیمە وەکو لیژنە یاسای لێرانە دەبیت بیکەین، دەبیت ریک تەواوگەری تایتلی ئەم یاسایە بێت، تایتلی یاساکە دەبیت هەڵپەساردنی مۆئەسسەسە یان دامەزراوەی سەرۆکایەتی هەرپم، تۆ لێرانە بێی مۆئەسسەسە دیوانی سەرۆکایەتی هەرپم کە لە یاسای ژمارە (2) ی سالی (2017) کە باس لە دابەشکردنی دەسەلاتەکان دەکات، خراوەتەووە سەر بە ئەنجومەنی وەزیران، تۆ بێی لێرانە هەڵبۆهشیینی، کەواتە چ مانایەک دەمێنیت، لەو یاسایەدا نایەت باس لە هەڵبۆهشیینی سەرۆکایەتی هەرپم بکە، تۆ دەبیت هەڵبۆهشیینی، تاوەکو موعالەجە دەکەم، تاوەکو هەڵبۆهشیینی خولی شەش و حەوت و چەندە بۆی دەکەم، تاوەکو ئەو دەست ئیستا دەکەم، بەلام کە لە رووی کارگێڕی و داراییەووە زۆر بە وازحی لە ژمارە یاسای دامانناوە کە هەموو ئەرکیکی کە دیوانی سەرۆکایەتی هەرپم بەرامبەر سەرۆکایەتی هەرپم هەبوو، دەبیت هەمان ئەرک لە رووی کارگێڕی و داراییەووە بەرامبەر ئەنجومەنی وەزیرانەووە حی بەحی بکات، ئەوانە ی لێرانە زیاتر کە برادەران داویان کرد کە هەڵبۆهشیینی یان جاریکی تر دووبارە باس بکەنەووە، من وا تەسەور دەکەم ئەو تەوکیدە، کە تەوکیدیش لە ناو یاساوە رەنگە شتیکی جوان نەبیت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئێستا چاوەڕوانی ئەو دەست ئیستا کە دارشتنی کۆتایی ئەنجام بدریت، دواتر دەخەینە دەنگدانەووە، د.فالا فەرموو.

بەرپز د.فالا فرید ابراهیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

دوای وەرگرتنی راو بۆچوونی بەرپزان و ئەندامانی پەرلەمان بەم شیواییە ماددە (2) مان دارشتەووە:
ماددە (2):

1- کارکردن بە یاسای دابەشکردنی دەسەلاتەکانی سەرۆکی هەرپم ژمارە (2) ی سالی 2017 بەردەوام دەبیت.

2- دیوانی سەرۆکایەتی هەرپمی کوردستان لە کار و ئەرکە کارگێڕی و داراییەکانی بەردەوام دەبیت و لەژێر سەرپەرشتی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران کارەکانی ئەنجام دەدات.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان ئێستا ئەو ماددە دەخەینە دەنگدانەووە بەو شیواییە خویندراوە، کۆ لەگەڵ دایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەووە؟ (34) کەس لەگەڵ دایە، زۆر سوپاس، کۆ لەگەڵ دانییە؟ تکایە دەست بەرزکاتەووە؟ (25) کەس لەگەڵ دانییە، زۆر سوپاس، کەواتە بە زۆرینە دەنگ پەسەندکرا، ماددە سییەم د.فالا فەرموو.

بەرپىز د.فالا فرید ابراهیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (3):

پىويستە خولى پىنجهمى پەرلەمانى كوردستان لەژىر رۇشنايى بنەما گشتىيەكانى دەستوورى ھەريمى كوردستان عىراق بىرپار لەسەر چارەنووسى دامەزراوى سەرۆكايەتى ھەريم بەدات.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گفتوگۆ دەكەين لەسەر ماددەى (3).

بەرپىز بىگەرد دلشاد تالەبانى / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو بەرپىزانەى داواى گفتوگۆ دەكەن لەسەر ئەم ماددەيە (مامۇستا مەروان، د.ھەورامان، مامۇستا انس، حیات مجید، د.فرست صوفى، مصطفى سەكرى، سۆران عمر، مامۇستا عبدالرحمن، بىستون فائق، ئومىد عبدالرحمن، بەھار عبدالرحمن، پەروا على، زولفا محمود، محمود حاجى، مەردان خدر، منیرە عثمان، عمر عىنايەت، على حەمە صالح، د.شېركۆ حەمە امين).

بەرپىز جعفر ابراهیم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گفتوگۆ دەكەين، بەرپىز مامۇستا مەلا مەروان، فەرموو.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

لەسەر ماددەى سى كۆمەلە تىببىنى و خالى ياساييم ھەيە، ھەم خوازيارم ليژنەى ياسايى بە ھەنديان وەرېگىرئيت، يەكەم: وەكو فراكسيۆنى كۆمەلە ئىسلامى داكۆكى لە ئەو پىرۆژەى پىنچ حزبە دەكەين كە ھەموارى ياساى سەرۆكايەتيان پىشكەشكرد لە پەرلەمانى كوردستان، خويندەنەوى يەكەمى بۆ كرا ئەو ياسايە، راپۆرتى ليژنەى ياساييش پىشكەشكرا، لەسەر ھەموارى پىرۆژەى ئەو پىنچ حيزبە كە قەناعەتم وايە ئەگەر بىين بە ئىنسافەوہ بيخوينينەوہ، بەراوردى بكەين لەگەل ئەو پىرۆژەيەى لەبەردەستماندايە زۆر تىرۆتەسەلترە، زۆر بە ئىنساف ترە، زۆر زياتر شكۆى سەرۆكى ھەريم و پۆستى سەرۆكايەتى ھەريمى زياتر رەچاو كرددوہ، بەلام بەداخەوہ دەلئيم بە نەفسىكى تەسك ھەم پەرلەمانى لەسەر پەك خرا، ھەم بە چاويكى ديكە سەيرى ئەوہكرا، لەبەر ئەوہ ئيمە داوا دەكەين لىرانە وەكو فراكسيۆنى كۆمەلە ئىسلامى لە جياتى ئەو پىرۆژەيە ئەو پىرۆژەيە بەيندريتە پىشەوہ، ئيمە لەگەل برادەرانى فراكسيۆنى پارتى ديموكراتى كوردستانيش تىببىنى و نەزەرى ئەوان بە نەزەرى ئيعتبار وەردەگرين، ھەموومانيش ئيتيفاق بكەين لەسەر ئەو پىرۆژەيە، چوونكە ئيمە دەلئين ئەو پۆستە زەرورەتيكە بۆ ھەريمى كوردستان، ھەموارى ئەو ياسايە بكرتەوہ، ناكريت پىنچ فراكسيۆنى گەورە لە پەرلەمانى كوردستان ھەموارى ياسايەكيان پىشكەش كەردبىت و دوو سالى بەسەردا تىپەربىت، خويندەنەوى يەكەمى بۆ كرابىت، راپۆرتى ياسايى

پيشكەشكرابيت، بەلام بىي پروزەيەكى تر تەمەنى دوو رۇژە، رۇژىك لە داىك بوو، رۇژىكىش ناومان لىناو، ئەو خالى يەكەم، خالى دووم: كە دەلىين ئىمە ئەو پروژەيە بسپىرىن بە خولى پىنجەم، ئىمە پەرلەمانتارين تۇژىك لە رووى ياسايەو، لە رووى سومەى شەخسىمانەو، لە رووى مېژووويەو ئەگەر ئەو پۇستە پۇستىكى خراپە بۇ ئەو برا و خوشكانەمان لە خولى پىنجەم وا لىبەين ئەوان عەبىداربىت، با بۇخۇمان وەكو ئەو خولە دانىشىن و كۇتايى بەو پۇستە بىنين، ئەگەر ئەو پۇستەش زەرورەتتە و بە زەرورەتتەكى دزانين ئىمە وەكو فراكسيۇنى كۆمەلى ئىسلامى بۇ ئەو شەرەفە لە دەستەخۇمان بەدين و بەدينە خەلكى تر، با لىرانە كىشەكە كۇتايى پى بىنين ئىمە، مەسەلەى دەستوورىش پىم سەيرە، يەنى لىژنەى ياساي ئەوئەندە بە پەلە پەل شتەكەيان تىپەراندو، كامە دەستوور؟ چ دەستوورىكىمان ھەيە بۇ ئەوئەى لەو دەستوورە جىگەى بکەينەو، يان بەو دەستوورە كۇتايى پى بىنين، ئىنجا برىار لەسەر چارەنووسى، بۇ ياساى بۇ دەردەكەن، ياساى بۇ دەردەكەين و دكتۇرە چەند جارە دەلى (السابق و اللاحق)، ئەوانە، ياسات بۇ دەردەكوو لەولای دىيەو و دەلىي چارەنووسىكى ديارى نەكراوت بەجى ھىشتوو بۇ ئەو پۇستە دەلىي ئەوان برىارى لەسەر بەن، كەواتە ئىستا ئىمە شەرى دەوئە بە ئاشە دەيكەين ئىستا، خالىكى ترم و خالى كۇتايى ئەوئەى، ئەگەر ھەموو فراكسيۇنەكان گەيشتونەتە ئەو قەناعەتەى كە ئەو پۇستە وەكو گوتەم فراكسيۇنى كۆمەلى ئىسلامى لەسەر پروژە ياساى ھەموارى ياساى سەرۆكايەتى ھەرىمى كوردستان بەردەوامين لەسەرى، كە دوو سال پەرلەمانى لەسەر پەككەوت خوازيارين بەئىندىرئە پىشەو سىستەمى حوكمرانى لە ھەرىمى كوردستان بكرئە سىستەمىكى پەرلەمانى و ئەو پۇستەش شكۇى خويە ھەيە، سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا مەلا ھەورامان، فەرموو.

بەرىز ھەورامان ھەمە شريف:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە راستى دا من دووپاتى دەكەمەو لىرە كە سپاردنى شتىكى مەوجودە بە شتىكى مەجھول، كە ئەمە لە مەنتقدا رەزە، موستەحىلشە، شتىكە وجودى ھەيە تۇ ئەيسپىرى بە شتىكەو كە وجودى نىيە، يەنى بەنما گشتىەكانى دەستوورى ھەرىمى كوردستان - عراق، كوا دەستوورمان، ئىمە لەوئەتەى ھەين چاودروانى ئەو دەكەين كە ئەم ھەرىمە دەستوورىكى ھەبى كە تىيدا ھەموومان وەكو يەك مافەكانمان تىدا بەرجەستە كرابى، بەلام دەستوورمان نىيە، لەم دەستوورە ئاسا چ زەمانەتتە ھەيە بۇ ئەوئەى كە لە داىك بىي، تۇ شتىكە وجودى ھەيە و دەيسپىرى بە شتىكى دىكە كە لە داىك نەبوو، بە راستى شتىكى زۇر زۇر نامەنتقىە، دواچار ماددەكە دەلى پىويستە ھەتا ئەم پىويستە من وەكو پرسىارىك ئاراستەى لىژنەى ياساى دەكەم، ئايا ئەمە سىفەتتىكى ئىلزامىە كە ھەتا خولى پىنجەمىش ئەم بابەتە يەكلايى بکاتەو، بە وشەى (پىويستە)؟، ئەو دوايى ئەگەر وەلاممان بەنەو، جەخت لەسەر قسەكەى براى بەرىزم مامۇستا

مەروان دەكەمەو، لەراستی دا پرۆژەيەكە پينج حزب پيشكەشيان كرد، خویندنهووی يەكەمی بۆ كرا، راپۆرتی لیژنەى ياسایى لەسەر پيشكەش كرا، بەلام ئەو ھەر لىي ناپرسرئتەو و بۆتە شتيك كە تەپ و تۆزى بەسەرەو نىشتوو، بەلام شتيكى ديكە كە دويني ئەھيئەتە پيشەو لە ماوى (24) سەعات لە دايك ئەبى و دەكرى بە ياسا و كە ئەمە بە راستى جيگاي تيبينيه، لە كۆتايى دا دەمەوى ئيزافەيەك بكەم كە تەكا دەكەم ئەم قەسيەم نە موزايەدەيە، نە موحامەلەيە، ھەر حەقيقەتە دەردەجى، ئەويش ئەوويە ئەم بابەتە بۆ بسپيرين بە خولى پينجەم، ئەدى بۆ خومان چارەسەرى نەكەين، يەعنى ھيئەدە صەعبە و ھيئەدە نارەحەتە لەمپەريكى ئەوئەندە گەورە و تاسەيەكى ئەوئەندە پتە و قورسە كە نەتوانين بيشكينين، ئيمە ئەم خولە يەكترمان ناسيوە لەيەكتر حالى بووين و ئاشانايەتيمان ھەبوو، ئەگەر ئيمە نەتوانين چارەسەرى بكەين كە يەكترمان ناسيوە تا حەديك ئەو پينج سالە پيگەوھين، ئايا خوليكى ديكە ديتە پيشەو خەلگيكى تازەتر ديتە ناو ئەم ھۆلى پەرلەمانە، ئايا ئەمانە ئەھيئەتەم بابەتە چارەسەر بكرى، ليستى تازە ھەيە و خەلكى تازە ھەيە، خەلكى ديكە ھەيە بەوھى كە لەوانەيە سەبى بۆتە ئيرە ھيچ شتيكى لە ئەزموونى ئەم ولاتە حالى نەبووبى تى نەگەيشت بىت، خالتيكى ديكە بەرپز سەرۆكى پەرلەمان ئيمە بە راستى خولى پينجەميش بۆ مەشغول بكەينەو بەم بابەتەو، لى گەرپن با خولى پينجەم ئەوھى ئيمە نەمان كرد ئەوان بيكەن، ئەوويە كە ئيمە نەمانتوانى يەك وەزير بيبينە ئەوئ و بلبين كاكە داھاتى ئەم ولاتە بۆ كوئى چوو؟ نەوتى ئەم ولاتە چى لى ھات؟ كى بردى؟ كى خواردى؟ با ئەوان ئەو ئيشە بكەن كە ئيمە نەمانتوانى بيكەين، ئەم خولەى پەرلەمانە، ئەم خولى چوارەمە ھەر مەشغول بوون بەم ياساى سەرۆكايەتەو، مەجھوليك دەدەينەو بە مەجھوليك و مەعلوميك دەدەينەو بە مەعلوميك، مەعلوميك يەكتر ھەلدەوھشينيئەو، لى گەرپن با خولى پينجەم مەشغول نەكەين بەم بابەتەو، قومبەلەيەكى تەوقيت كراويان بۆ دانبين و سەينى پياياندا بەتەقيتەو و ئەوانيش بەراستى بە ھيچ ئيشەكانى خويان رانەگەن، نە موتابەعە بكەن و نە ياسا داينين نە ھيچ شتيك، ئەم بابەتە بە راستى پيگەنينى ناوى، بە راستى بابەتيكى زۆر زۆر جديە، مەصيرى ميللەتيكە بە حەقيقەت، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، تەنيا لای جەنابت جدى نيە، د.بەھار فەرموو.

بەرپز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دەزانم ئەو نەك تەنھا لای بەرپز مەلا ھەورامان و مەلا مەروان لای بەشيكي زۆر ئەندامانى پەرلەمان ئەو پرسيارە سپاردنى مەجھول بە مەجھول، ئيمە لە لیژنەى ياسایى مەسەلەى بنەما گشتیەكانى دەستوورى ھەريمی كوردستان راستە ئەو مەجھولە نازانين درووست دەبيت يان درووست نابى، دەيگورين بە لەژير رۆشنايى پيوەرە گشتیەكان و دەستووريەكان، مەبەستمان لەوويە كە بۆ نموونە لە نيزامى پەرلەمانى ئەگەر خولى پينجەم ريككەوتن لەسەر نيزامى پەرلەمانى مەعايرەكانى نيزامى پەرلەمانى بە

هه موو پيوهره گشتيه كان و هكو يه كه و له يه ك ده چي، بويه ده كه يه نه پيوهره گشتيه ده ستووريه كان، نه و بابه تي ده ستووري هه ري مي كوردستان.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په رله مان:

سو پاس، به ته نكيد ده زانم په روشي زور هه يه بو چا كوردني وه زعه گشتيه كه و دروست كردني ته و افوق، نه و ئيراده يه زور گرنگه بو ريگان بدوزينه وه و چاره سه ريه كان بدوزينه وه، د شرين خالي نيزامي بيت و وه لام دانه وي نه بي، فه رموو.

بهريز شرين حسني رمضان:

بهريز سهروكي په رله مان.

وهكو عورف ل دانيشتني پيشتر هه ر نه نام په رله مانه كي بهريز حه ق هه يه دوو خه له كا بنا خفيت، نه م دبيني د دانيشتنا نه فروكه هه ر يه كه سيميناره ك پيشكesh گر، نه ته نها لسه ر وي مادده يي دا د نا خفت ژ لاي مادده يا ياسايي ديته خاندن، كو لسه ر پرؤزه يي هه مي نا خافتني كه تن، ژ نه گه ر نه ف عورفه نه مايه پيشيا دانيشتني نه م ئيقتراح بكه ين و بكه فيته ده نگدان كو هه ر په رله مان تاره كي بهريز دوو خوله كا بنا خفيت و زور سو پاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په رله مان:

سو پاس بو نه و تيبيني نه ئيمه ره چاوي ده كه ين، كاتمان نه گرت بو كه س له بهر نه وه به رده و امين بزاني نه گه ر ناراسته گشتيه كه وايه، ره چاوي كات نه كريت، نه و كاته سي خوله كه كه په يره وه ده كه ين، به لام تا ئيستا بهريزه يه كي وا دريژ نه بو وه، ماموستا مه لا نه نه س، فه رموو.

بهريز نه نه س محمد شريف طاهر:

بهريز سهروكي په رله مان.

به حه قيقه ت بابه تيكي گرنگه هه روه سا موئه سه سه يه كا زيده گرنگه ل كوردستاني دا هه نده ك نا خافتن وسا هاتنه كرن شه نني في موئه سه سه ي كه مكر، نه گه ر تشته ك هه بي ت نه م شانازيي پي بكه ين، موئه سه سه سه رو كايه تيا هه ري ما كوردستاني بو نه و بو وه كو ته مسيلا دبلماسيا كوردستاني كو ئيتاره كي گه له ك به رته نگ دا تابعي عيراق و لي كرى كو بلندترين موئه سه سه ساتي دبلماسي ل جيهاني پيشوازي لي بكه ن كو ناستي كوردستاني ئينا بو ناستي ده وله تي ت سه ربه خو، حه قيقه ت نه فه جهي شانازيي به كو ئينسان پي بگاتن، يا دي زي سه ر ماددي (30) حه قيقه ت جهي هه ندييه كو به حس لسه ر بيته كرن، پيوسته خولي پي نجه م نه مي تشته كه نه مي فه رز بكه ين، لسه ر خولا بيت، تشته كي مه جهول نه ز دبني م يا باشتر نه وه هه ر ماددي سي بيته هه لگرتن، پيشياز ده كه م نه ف مادده د پرؤزه يي دا نه بي ت و زور سو پاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سهروكي په رله مان:

سو پاس، حه يات خان فه رموو.

بەرپز حەيات مەجید:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە ماددە (3) كە لێرە نووسراوە، پێویستە لە خۆی پێنجەمی پەرلەمان بەرپز جیگری سەرۆکی لیژنە یاسایی ئامازە بە دارشتنەوهیەك كرد منیش ھەر ھەمان رەئیم ھەییە، پێویستە خۆی پێنجەمی پەرلەمانی كوردستان لەسەر پێوەرە گشتیە دەستووریەكان بپاریار لەسەر چارەنووسی دامەرزووەكانی ھەریمی كوردستان بدات، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كاك مصطفى فەرموو.

بەرپز مصطفى احمد محمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لەبارە ی فەقەرە (3) منیش پێموایە ئەو شتیکی نەگونجاوە كە دەستوور نییە و بلیی بە پێی بنەما دەستووریەكان، ئەو بەرپز د.بەھار باسی كرد، پێوەرە دەستووریەكانیش لەوانەییە وەكو پێویست مەعلوم نەین، خائێکی ئی زیاد بكړی، ئەگەر لە رووی قانونیەوه ئەگەر توانا بیت، ئەگەر داوا بكهین و بنووسین لە حیاتی ئەو سییەمە بیکهین دەبێ لە خۆی پێنجەمی پەرلەمانی كوردستان دەستوور بۆ ھەریم بنووسرێتەوهو پەسەند بكړی، مادام ئیمە ئەوئەندە موسیرین لەسەر مانی پۆستی سەرۆكایەتی ھەریم بۆ ئەوئەندە موسیر نین لەسەر دانانی دەستوور بۆ ھەریمی كوردستان كە ئەو صراع و مەملانییەیی لەسەرە، خۆ ئەگەر خۆی پێنجەم نەشی كات، ئەگەر بیکهینە فەقەرەییەك و ھەبێ شتی چاكە، ئەوئەندە دەبیت خالی (4) دووھم/ وەك برا بچووکی ھەموو پەرلەمانتاران بەراستی ئیمە لە ناو پەرلەمان ھەریەكەیی لەناو حزبیی خۆمان كۆمەڵە دەنگێكمان ھەییە و كۆمەڵە خەلكێك متمانەیی پێمان كردوو، بە راستی بە پێویستی دەزانم ھەر پەرلەمانتاریك لەسەر پرۆژە یاسایەك ئیمزای كرد، ئەگەر بە پەلەپەل و بە بێ دیقەت ئیمزای كردبێ پیش ئەوئەندە لیژنە یاسایی راپۆرت بنووسیت ئەكړی ئیمزایەكەیی خۆی سەحب بكاتەوه، بەلام ئەگەر ھاتە ناو ھۆلی پەرلەمان حەق نییە لە دژی قسە بکات بە راستی، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كاك سۆران فەرموو.

بەرپز سۆران عمر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە (3) دەلی پێویستە لە خۆی پێنجەمی پەرلەمانی كوردستان ئەم پرسە چارەسەر بكړی، من دەپرسم بۆچی خۆی چوارەمی پەرلەمانی كوردستان ئەم پرسە چارەسەر ناكات؟ كە لە ئیستادا بپاریتان داووبە ھەلەپەساردنی دامەرزووەییەك كە ئیمە لەگەڵ ھەلەپەساردنەوهی بووین، با خۆی (4) پەرلەمانی كوردستان وەك ئیستا چارەسەری بكهین، ئەوئەندە لەگەڵ ھەلەپەساردنەوهی، ئەوئەندە لەگەڵ مانەوهییە

بەرپرز بیستون فایه ق محمد:

بەرپرز سەرۆکی پەرلهمان.

که له ئەسلی پرۆژەکی ئیمه وشه ی بنه ما گشتیهکان دهستور هاتوو مه به استمان هه بووه لهوئ، ئیمه مه به استمانه سەرۆکیهتی ههریمی کوردستان بمینیتهوه و مه به استمانه ئەسلی پرۆژه پيشکه کراوهکان (15) ی ئیمه و فراکسیونی تر که به داخهوه ئەو کات ناکۆکی ئی کهوتهوه و ئیمه باجمان وەرگرت و باجمان دا لهسەر ئەوه، ئیمه مه به استمانه بنه ما گشتیهکانی دهستوری عیراق لهوئ، چه سپاندنی نیزامه پەرلهمانیه کهیه که باسم کرد له ئەسلی پرۆژهکانمان دا هات بوو، نیزامی پەرلهمانی به مانای چۆنیهتی ههلبژاردنی سەرۆک لهو نیزامه که خیلافمان لهسهری هه بوو، دهسهلاتهکانی و جۆری نیزامه سیاسیه که لهسهر مهوزوعی خولی پینجهمی پەرلهمانی کوردستان له راستی دا خوله که (4) ساله ئەگەر درپژ نهکریتهوه، وهکو ئەم خولهی که به داخهوه وای ئی هات، ئەو قسهیهی کاک عبدالرحمن ته بهنی دهکهم، ته حدید بکری وهرزی یه کهم مهسهلهن سالی یه کهم له بیدایهتی خوله کهیه، ئەوهشی که کاک سۆران گوئی بۆ لهم خوله نهیکهین یالله منیش پیم باشه لهم خوله بیکهین، خو ئیمه لهم خوله پرۆژهمان هه بوو ویستمان نیزامی سیاسی له کوردستان پەرلهمانی بی و ویستمان سەرۆک له نیو پەرلهمانهوه ههلبژاردیتر به داخهوه که نه نیسابه کهمان بۆ تهواو بوو و دۆخی کوردستانیش گه یاند به کوئ، زۆر سوپاس.

بەرپرز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس، کاک ئومید فهرموو.

بەرپرز ئومید عبدالرحمن حسن:

بەرپرز سەرۆکی پەرلهمان.

به دنیاییهوه تایبهت به مادهدی (3) هه موو ئەو دیده یاسایی و سیاسیهی که بۆ دامه زراوهیی سەرۆکیهتی ههریمی کوردستان ئیستا هیه، به دیدیکی ئهرینی وهکو فراکسیونی پارتی دیموکراتی کوردستان تهماشای دهکهین و جا چ ههلبژاردن بکریتر، چ ئەو دامه زراوهیه ههلبه سپردیتر یان ههلبه وشیهوه، به لام دیدی گشتی هه موومان هیئانهدی سیستیمیکی پەرلهمانی گونجاو که خزمهتی خه لگی کوردستان به دیموکراسیهت بکات لهسهروی هه موو شتیکهوه ئیمه وای دهبینین، هه رچه ند ئەو دامه زراوهیه که قسه لهسهر هه لپه ساردنی دهکریتر لهرا بردوو دا بۆ ئیستاش و بۆ میژووش هه روا دهبی، ئەو دامه زراوهیه به سەرۆکه کهیهوه بۆته هیئانهدی یه کی که له خواستهکانی گه لی ئیمه که بوونی ئالا وهکو هیما و سیمبولیک، بینیمان له چوارچیهی ئەو دامه زراوهیه دا ئالای کوردستان له ولاتان و له سەرۆک و ریهبری ولاتاندا دههاتن لهزیر ئەو ئالایه و بوونی ئالایه که لهرووه باره عاتفیه کهی چ کاریگهریهکی هه بوو، لهباری دیپلوماسییش دا ئەو دامه زراوهیه دیسان بهشیکی گرنگ بووه له پيشوه چوونی دیپلوماسیهتی ههریمی کوردستان ئەگەر دیقهت بدهین، پيشی سالی (2005) پيش بوونی ئەو دامه زراوهیه دیپلوماسیهتی ههریمی کوردستان له چ ئاستیک بووه و ئیستا له چ ئاستیکی دیکهیه، له حاله تیکی دیکه دا ئەو دامه زراوهیه و

سەرۆك و دامەزراوەكە بە پێی یاساكانی دەسەڵاتی ئەو سەرۆكە كە سەرۆكى ھێزە چەكدارەكان بوو، گەورەترین ھێزی درێندەى دونیا تیرۆر و توندپەرەى لەسەر دەستی خەلكى كوردستان تىكشكىنرا، لەبارى نىشتمانى و نەتەوەپىش دا جارىكى دىكە ئەم دامەزراوەیە ئەو چەترە بوو ھەموو ئىستىجايە جىاوازەكانى لەژێردا كۆدەبوونەو و كۆبوووە، بىنيمان بەج شىوویەك لەو بارەدا ھاوكار و پشٹیوانى دۆزى خەلكى كوردستان بوو، گەورەترین شانازى بۆ ئەو دامەزراوەیە یان خەلكى كوردستان كاتىك ئەو یاسایە دانرا لە سالى (2005) یاسای ژمارە (1) یەكێك لە ھاىتەدى خواستەكانى خەلكى كوردستان بوو كە وەكو دىسان تەئكید لەسەر ئەو دەكەمەو ئەو دامەزراوە چ رۆلێكى بىنى لە مەسەلە نىشتمانى و نەتەوەپىەكانى ئىستاش ئىمە پىمانوایە كە ئەو كارەى دەكرىت یان ئەو گفوتووگۆیەى ئەمرۆ دەكرى لەسەر ئەو بابەتە دەكرىت، ئەو جىاوازی ئىمەپىە لەسەر تى گەىشتنمان لە مىكانىزم و لە بابەتى دەستوور، بۆیە دەكرى بە پى دەستوور ھەموو ئەو جىاوازیانەى كە ھەمانە بە پى پرۆژەىەك كە دەستوور لە ھەرىمى كوردستان دىتە ئاراو، ئەو فەوزایە یان ئەو كىشە و گرفتەنەى لایەنەكان نەمىنى و دەستوور ئەو چەترە بى كە لە ژىرى دا دامەزراوەكان كارى خۆى بكات، ئىستا ئىمە لە خولى پىنجەمى پەرلەمانى كوردستانمان لەبەردەمە نزىكىن لەووى كە ئەم خولە بەرەو كۆتایى دەچىت، لەم خولەش دا ئەو گرفتەنە چارەسەرمان كرد، لە رابردووشدا نەمانتوانى خاوەنى دەستوورىك بىن و دىدگا سىاسىەكانمان ھۆكار بوون لەووى كە دەستوور نەخرا رىفراندۆمەو، دىدگا سىاسىەكانمان ھۆكار بوون لە لىژنەىەكى دىكەى دەستوورى دروست بى و كارەكانى تەواو نەكات، لە خولى پىنجەم دا ھاوكار بىن لەووى كە ھەم دەستوورىكمان ھەبى بىتە چەترىك بۆ ھەرىمى كوردستان و ھەموو ئەو كىشە و گرفتەنەى كە لە نىوانمان دا ھەپە لە چوارچىووى ئەو دەستوورە یەكلایى بكرىتەو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهىم ئىمىنى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەھار خان فەرموو.

بەرپز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەپە وا دارپژارو وەكو ئەووى دەستوورىكمان ھەبى و لەسەر بنەما گشٹیەكانى چارەسەرى شتەكان بكەىن، بۆیە خالى یەكەم/ ئىمە بۆچى ئەو كىشەپە و دەرھاویشتەكانى دەزانىن كە چەند كارىگەرى لەسەر ھەرىمى كوردستان ھەبوو، بۆ بەجى دىلین بۆ خولى پىنجەم و یەعنى ب ھەمان شىواز ئىدامە بەو كىشانە دەدەىن، دوو/ ئىمە دەستوورمان نىپە تا بەو شىوازە لەسەر بنەما گشٹیەكانى خۆ ئەگەر دەوترىت بۆ خولى پىنجەم زەمان چىپە كە لە خولى پىنجەمىش دا دەبىنە خاوەنى دەستوور، ئىمە دەزانىن ئەك ھەر لە خولى جوارەم، لە خولەكانى پىشترىش دا و ھى خولەكانى پىشترىش بەداخەو دەلیم كە بەھوى ملمانى سىاسى و بەرژووندىە حزبىەكانەو كە نەتوانراو ھەرىمى كوردستان بكرىت بە خاوەنى دەستوور، بۆیە لەبرى ئەووى كە ئىمە بىسپىرىن بە خولى پىنجەم و بلین بەرپرسارىتەكە لە خۆمان لىژنەكانى

نووسينەوہى دەستور دەست بەگارەکانى بکاتەوہ، ئەوہى کە کاروبارى نووسينەوہى دەستور و پەكى خستووہ لە راستى دا ئەگەر چى ئەمە پەيوەندى بە قۇناغەکانى رابردووشەوہ ھەيە، بەلام لە ئىستادا بەرپرسيارىيەتەكەى لە ئەستوى ئىمەدايە و ئەم پەرلەمانەيە، بە تايبەتى دەبى دەستەى سەرۆکايەتى، چونکە وادەيەك درا بوو بە ليژنەى نووسينەوہى دەستور کارى باشيان تيا کردووہ، ئەوہ مابوو کە ئەگەر کاتەكەيان تەواو نەبوو دووبارە بىتەوہ پەرلەمان و دەنگيان پى بدرىتەوہ و مانگىكى دیکەش وادەكەيان بۆ دريژ بکريتەوہ، يەعنى لە ئىستادا ئەوہ ماوہ کە دەستەى سەرۆکايەتى بىخاتە بەرنامەى کار، دەست بەگارەکانيان بکەينەوہ، نازانم چى ريگرە بۆچى ئەوہ ناکەين، ھيوادارم کە بەو شىوازە سياغە بکريت، بەرپرسيارىيەتەكەى لە ئەستوى ئەم خول بى و ئىمە ليژنەکانى دەستور دەست بەکار بکەينەوہ و تاوہکو چارەسەرى دەستورويش نەکەين ئەو کيشانە چارەسەر نابن، بەلام تەحسيل حاسلە، نووسينەوہى دەستور کيشەکە چارەسەر دەبى بە تايبەتى ئەگەر سيستمى پەرلەمانى جيگرى بى لە دەستور دا ئەو کاتە سەرتاپاي ئەو کيشانە چارەسەر دەکرا بە سەرۆکايەتى ھەريم، ئەو کيشانەى کە ھەمانە لەسەر شىوازى سيستمى حوکمرانى لەھەريمى کوردستان دا، بۆيە داوا دەکەم کە پەلە بکريت و ئەو بەرپرسيارىيەتەى لە ئەستۆمانە بە پى پيوست جى بەجى بکريت بە تايبەتى دەستەى سەرۆکايەتى، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، پەروا خان فەرموو.

بەرپز پەروا على حمە محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا پشتگيرى لە قسەکانى كاك بيستون و كاك عبدالرحمن دەكەم، زۆريك لە قسەکانى منيان کرد، منيش بروام وايە کە بەلى ئىمە وەگو فراکسيۆنى گۆران بروامان بەوہيە کە ئەبى سيستم پەرلەمانى بى و ھاوشيوہى بەغدا بىت، لەبەرئەوہ ئەوہ ھۆکارەکان ئاسان تر دەکات، سەبارەت بە ھالپەساردنیشى يان دواخستنى بۆ خولى پينجەمى پەرلەمان، منيش خوازيارم کەلەم خولەدا بکرايە، چونکە ئەوہى کە ئەم خولە يەكئىک لە شانازيەکانى ئەوہيە کە دەستى بۆ زۆريك لە پرسەکان بردووہ، راستە بە دلى ھەمووان نەبووہ و ھەموو حزبەکان لەسەرى تەوافوقيان نەبووہ، بەلام ئەوہندەى کە تووشى کيشەيەش بووين لەسەرى خوازيار بووين کە ئەم خولە ببوايە بە دەستکەوتى ئەم خولە و کۆتايى ھينان بە ھەر شىوازىك بى تەبعەن دەرئەنجامەكەى لەسەر دەستى ئىمە کۆتايى پى ھات بايە و سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، زولفا خان فەرموو.

بەرپز زولفا محمود عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پشتیوانی له قسهی هاوڕێیانم کاک بیستون و مامۆستا عبدالرحمن و پەروا خان دەکەم، لەبەرئەوهی که ئێمه دەستورمان نییه و تاوهکو ئیستا دیار نییه که له خولی پینجەمیش دا ئایا دەستور پەسەند دەکری یاخود نا، لەبەرئەوه من پینجەم دەکەم که پینجەم کاتیک دیاری بکری، پینجەم ئهوه دەکەین که له خولی پینجەم له وەرزی یەکەم چارەنووسی ئەم دامەزراوێه یەکلایی بکریتهوه، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، کاک محمود فەرموو.

بەرپز محمود حاجی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەرەتا من تکایهک له لیژنهی یاسایی دەکەم که پینجەم دەکات تا رادهیهک رهچاوی پینجەمکان و بۆچوونهکانمان بکەن، له ماددهی پینجەم تا ماددهی (2) که زیاتر له (6) کهس پشتیوانیمان له قسهکهی و بۆچوونهکانی کاک بیستون کرد، بەلام وهکو پینجەم ئهوه ماددهیه دانەرپێژرایهوه به پینجەم خواستی ئێمه و خۆیان چۆنیان ویت وایان دارشتهوه، دوو / سهبارت به ماددهی (3) بهرای من لهبەرئەوهی هەریمی کوردستان و برادەرانیش باسیان کرد دەستوری بۆ نەنووسراوئەوه دیاریش نییه کهی دەبین به خاوهنی دەستوری هەمیشەیی خۆمان له کوردستان، بۆیه بهرای من پینجەم وا بنووسریتهوه، پینجەم خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان له یەکەم وەرزی گریدانى دا له ژیر روشنایی بنه ما گشتیهکانی دەستوری عراق بریار لهسەر چارەنووسی سەرۆکایهتی هەریم بدریت، بۆیه پینجەم سیستمی پەرلەمانی بى و هاوشیوهی عراقی فیدرال بى، لەبەرئەوهی ئەگەر هەر ههچ نهی پینجەم هەر چیمان کردی لهوای (16) ئۆکتۆبەر ههوه بینیمان چۆن دهی و ئیستا ههموومان کیرکیمان لهوهی که چۆن له دەستوری عراق جى بهجى بکەین و بچینهوه عراق و لهه ههلبژاردنهی عراقیش دا نزیکهی (60) کورسی پەرلەمانیمان ههیه و دهچینهوه پەرلەمانی عراق و کەرکوک وەرتهگرینهوه، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، کاک مەردان فەرموو.

بەرپز مەردان خدر مصطفى:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سهبارت به ماددهی (3) خالی یەکەم من لهگهڵ ئەوهم که چارەنووسی ئەم پرسه پرسى سەرۆکایهتی هەریم ئەگەر به کاتيشهوه گری بدریت به کاتیکى وابیت که ئیمکان بیت جى بهجى بکری، بۆ نموونه ئەگەر پینجەم ئهوه بیت لهو وەرزی یەکەمی خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان پیمان وابیت که ئیمکانه دهتوانی که ئەم پرسه یەکلایی بکریتهوه ههموومان لهبیره که ئەم خولهی پەرلەمان وەرزی

یهکەم زیاتر تەواو ببوو و هێشتا هەر نەمانتوانی بوو حکومەت و کابینەى حکومەت درووست بکەن، بۆیە من پێموایە لە خۆى پێنجەمیش وەرزیك تەواو دەبێ و هێشتا گەتوگۆ و موناڤەشات لەسەر درووست کردنى حکومەت بێ، بۆیە بۆ نەسیكى یان دەڤىكى وا دابنێین کە لە ئیستاوه بزانی جی بەجی ناکرێ، بۆیە من لەگەڵ ئەوومە کە لیژنەى یاسایى ئەو نەسەى کە لیژنەى یاسایى دایانناوه ئیمکانە لە ماوهى خۆى پێنجەم ئەو پرسە یەکلا بکریتهوه، ئەگەر ئەووش نەبێ دەتوانین کە حەلیكى وەسەت ماوهیهكى وا بێت کە ئیمکان بێت ئەم پرسە یەکلابکریتهوه، خالى دووم لیژنەى یاسایى پێشنیارەكى باشیان کرد کە بە دیلى بنەما گشتیهکانى دەستوورى هەریمی کورستان بیت من پێشنیارىکی زۆر باشە، ئەگەر ئیتمە پیمان وابی ئەگەر بگهینه بنەما گشتیهکانى دەستوورى عیراق کە لە دواى دا وای ئی دیت سەرۆكى هەریم لەناو فراکسیۆنەکانى پەرلەمان هەلبژێردریت دەبیتە هۆى ئەوهى کە سیستمەکە پەرلەمانى بێت، بە حەقیقەت من دەمەوى چەند تەوزیحیک بەدم، د.ڤالا ئیشارەتى پێدا سەرەرای پشنگیریم بۆ قسەکانى پێویستى بە تەوزیحى زیاترە، شیوازی هەلبژاردنى سەرۆک بە هیچ شیوهیهک لە سیستمى حوکم ناگۆریت، لە نیزامى پەرلەمانى تەئکید دەکەمەوه لەو ولاتانەى کە نیزامى پەرلەمانیان هەیه چوار شیواز بۆهەلبژاردنى سەرۆكى ولات هەیه، شیوازی یەکەم کە پێى دەوتریت شیوازی ویراسى لە بریتانیا کە مەهدى نیزامى پەرلەمانیه سەرۆکیان مەلیکە بە شیوهى ویراسى ئەو پۆستە وەردهگریت، شیوهى دووم کە شیوهى ئینتخابە، ئەویش سى شیوازی هەیه، نموونەى یەکەم سەرۆک لەناو پەرلەمان هەلدەبژێردریت کە نموونەى بەرچاومان هەیه وەکو لە عیراق و لە لوبنان و نیزامەکەش نیزامى پەرلەمانیه، شیوازی دووم سەرۆک لەناو خەلک هەلدەبژێریت، نیزامیشیان نیزامى پەرلەمانیه و نموونەى نەمسا و پرتوغال و چەند نموونەى تریشمان هەیه، شیوازی سییەم یان شیوازی سییەمى ئینتخابى و چوارەمى نیزامى پەرلەمانى پێى دەلێن شیوازی تیکەلاو، نیزام پەرلەمانیه و سەرۆک بە شیوهى تیکەلاو هەلدەبژێریت و وەکو ئەلمانیاى ئیتحادى، ئەلمانیاى ئیستا، نوینەرى خەلک لە موقاتەعات لەناو خەلک نوینەرى خۆیان هەلدەبژێرن، کۆنگرەیهک درووست دەکریت لە نوینەرى خەلک و لەگەل پەرلەمان هەردووکیان پیکەوه سەرۆكى ولات هەلدەبژێرن، بۆیە ئیتمە بە هەلدەدادەچین کە دەلێن ئەگەر سەرۆک لەناو پەرلەمان هەلدەبژێریت، سیستم دەبیتە سیستمى پەرلەمانى، زۆر پێویست بوو ئەو تەوزیحاتانە بۆ بەرچا ورونى ئەندامان و زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینكى / جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ ئەو زانیاریه، منیره خان فەرموو.

بەرپز منیره عثمان على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە کۆتا قسەکانى بەرپز مامۆستا هەورامانەوه دەست پى دەکەم، کە لەراستى دا دەمەوى ئەوه بلیم خۆى چوارەمى پەرلەمانى کوردستان قوربانى زۆرمان دا بۆ سەرۆکایەتى هەریم و مۆئەسسەسەى سەرۆکایەتى هەریمى کوردستان، (50٪) ی کارى ئەم پەرلەمانى کوردستانە بەهۆى سەرۆکایەتى هەریم و

پۆستی سەرۆکایەتی ھەرێمەو ھەم پەرلەمانە پەك خرا، بۆیە ئومێد دەكەم ئێمە ھەول بەدەین ئەم كێشەى دامەزراوەى سەرۆكایەتى ھەرێمى كوردستان لە خولى چوارەم دا با ھەلى بكەین، با جارێكى تر ھەك چۆن خولى سێھەمى پەرلەمان كێشەگەى بە نىوہ ناچل بۆ خولى چوارەم بەجى ئەھیلرئ، با ئێمەش جارێكى تر بە نىوہى بە جى ئەھیللن بۆ خولى پینجەمى پەرلەمان، خولى پینجەمى پەرلەمانىش نىوہى تەمەنى كارى پەرلەمانى خۆى بۆ ئەم مۆئەسسەسە و دامەزراوہى تەرخان بکات، بۆیە ھىوادارم ئێمە بە جورئەتەو دەست بنیینە سەر برینەكان و بە جورئەتەو دەست بەرین بۆ ئەوہى كە ئەو ماوہ كورتەى لەبەردەممان ماوہ كێشەى مۆئەسسەسات و كێشەى سەرۆكایەتى ھەرێم و ئەو مۆئەسسەسەى چارەسەر بكەین، پشتگیری ھەموو ئەو راو بۆچوونانەش دەكەم كە پێویستە لیژنە دەستوورى كە جارێكى تر كارا بكەینەوہ لەپەرلەمانى كوردستان دەست بە نووسینەوہى دەستوور بكەین بۆ ئەوہى لە خولى چوارەمى پەرلەمانى كوردستان دا دەستوور بنووسینەوہ و ئەو دەستوورە تەواو بكەین كە دوو بەشى ماوہ، بۆ ئەوہى بتوانین ئەو كێشەى كە لە خولى چوارەمى پەرلەمانى كوردستان ھەمان بووہ جارێكى تر ئەو كێشەى بۆ خولى پینجەمى پەرلەمانى كوردستان دروست نەبیت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرپز عمر عینایەت:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من ئەگەرێمەوہ بۆ ھۆكارەكانى دەرچواندن ھەرچەندە ئیستا كاتى نىیە بەس باسى رەخساندن و زەمینە سازى ئەكا من پیم باش بوو ئەو رەخساندن و زەمینە سازى بۆ ئەو یاسایە كرا كە لەلایەن پینج لایەنەوہ پێشكەش كرا، لە (23) ی حوزەيرانا خویندەوہى بۆ كرا، ئەكرئ ئەو پینج لایەنە ئیستا وەكو مامۆستا (ھەورامان، مەروان) فەرموویان (مونیرە) خانیش باسى كرد ئیستا پینج لایەن بى بە شەش و بى بە ھەوت بكریت بە ھەشت و ھەموو فراگسیۆنەكان و كۆتا كەمینە پێكھاتەكانیش بەشدارى تیدا بكەن، ئەكرئ باشتر ئەم یاسایە نەسپیرین بە خولى ئایندە نەسپیرین بە ناديار خۆمان لەو ئاستە ببینینەوہ بتوانین چارەسەرى ئەو كێشە بكەین یاسای سەرۆكایەتى ھەرێم بەو پێیەى پێویستە ھەموارى بكەینەوہ، گرئ دەست نەخەینەوہ خۆمان بە كەم نەزانین، خولى پینجەم ئیستا وەكو مامۆستا (ھەورامان) جارێكى دیکە باسى كرد باشتر یەكترمان ناسیوہ باشتر لەیەكتر تیگەشتوین ھەم دەستورەكە وەكو ئەوہى (بەھار) خان باسى كرد، دەستوورەكە تەواو بكەین ھەم ھەموارى ئەم یاسایە بكەینەوہ ئەگەر ئەمانەشتان ھىچ پیناكریت وە من واى ئەببینەوہ لە ناو برگەكەدا ھەندئ نایانەوئ باسى دەستوورى عىراقى بكەن ھەندئ ئەیانەوئ بلىن بنەما دەستوورى كە گشتیەكان ھەندىكیشیان ئەیانەوئ بلىن دەستوورى ھەرێمى كوردستان كە نىیە وا باشتر ئەگەر ئەمانە ھىچى نەكرا، من داوا ئەكەم برگەكە بەم شۆوہى بخوینریتەوہ، پێویستە خولى پینجەمى پەرلەمانى كوردستان لە یەكەم وەرزى گرئدانى خۆیدا بریار لە چارەنووسى

دامه زراوی سەرۆكایهتی هه‌رێم ب‌دات، ئه‌گه‌ر له‌لای ئێمه چاره‌سه‌ر نه‌كرا كه من ه‌یوادارم ب‌كریت، له‌و ئاسته‌یاین كه ب‌كریت، ئه‌گه‌ر ناك‌ریت ئه‌م په‌ره‌گرافه بنووسن باسی ده‌ستوور نه‌كهن ب‌یسه‌پینن ب‌ه‌سه‌ر خولی پ‌ینجه‌م له‌ یه‌كه‌م وه‌رزی گر‌یدانی خۆیدا پ‌شت به‌ ده‌ستوور و ئه‌وانه نه‌به‌ستیت، چونكه پ‌شت به‌ ده‌ستوور هه‌ر به‌ ده‌نگدان یه‌كلا‌یی ده‌كریته‌وه باشته‌ له‌ وه‌رزی یه‌كه‌می گر‌یدانی خۆیدا ئه‌م باب‌ه‌ته یه‌كلا‌یی ب‌كاته‌وه، زۆر سوپاس.

به‌رپ‌ز جعفر ابراهیم ئێمینیکی / جیگری سەرۆکی په‌رله‌مان:

سوپاس بۆ به‌رپ‌ز (عمر عینایه‌ت)، به‌رپ‌ز (تحسین اسماعیل)، فه‌رموو.

به‌رپ‌ز تحسین اسماعیل احمد:

به‌رپ‌ز سەرۆکی په‌رله‌مان.

ئه‌م باب‌ه‌ته‌ی سەرۆكایه‌تی هه‌رێم براده‌ران هه‌ندێ شتیان باس كرد كه ناك‌رێ و گونجاو نییه، بۆ نمونه دیوانی سەرۆكایه‌تی هه‌رێم سه‌ر به‌ ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران ب‌یت، ئه‌مه له‌ كاتێك ده‌كریت كه یاسای سەرۆكایه‌تی هه‌رێم هه‌موار كراب‌یته‌وه یاخود نه‌ماب‌یت یان هه‌له‌وه‌شاب‌یته‌وه، به‌لام تا هه‌له‌وه‌ش‌یته‌وه ناك‌ریت سه‌ر به‌ ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران ب‌یت به‌لام ده‌كریت له‌ژێر چاودێری ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران ب‌یت، زۆر به‌داخه‌وه میله‌تان شانازی به‌ كه‌سانی خۆیان‌ه‌وه ده‌كهن ئێمه لێره ته‌نها كارمان ئه‌وه‌یه یه‌كتر ب‌شك‌ینین یاخود شتی خۆمان به‌ كه‌م ب‌زانین، من پ‌شتگیری كاك (ئومید خۆشناو) ده‌كه‌م كه قسه‌كانی منی كرد، سەرۆكایه‌تی هه‌رێم ده‌ستكه‌وتی زۆری بۆ هه‌رێمی كوردستان به‌ ده‌ست ه‌یناوه له‌ هه‌موو رووه‌كانی دیپلۆماسی و سه‌ربازی و ته‌نانه‌ت توانیویه‌تی خزمه‌تیکی زۆر به‌ خه‌لكی هه‌رێمی كوردستان ب‌كاتن كه ئێمه لێره ته‌رازوومان دائیمه‌ن به‌ یه‌ك لادایه‌ ته‌نها سه‌لبیاته‌كان باس ده‌كه‌ین و باسی ئیجابیاته‌كان ناكه‌ین، به‌ تایبه‌تی ده‌وری جه‌نابی سەرۆکی هه‌رێم ده‌وریکی دیار بووه له‌ هه‌رێمی كوردستان له‌ هه‌موو بواره‌كاندا، به‌ نسه‌ت ماده‌ی (3) من پ‌یم وایه‌ پ‌شتگیری مامۆستا مه‌لا (ئه‌نه‌س) ده‌كه‌م یان كه هه‌ر نه‌م‌ینیت یاخود من پ‌یشنار ده‌كه‌م ئه‌گه‌ر ب‌م‌ینیت به‌م شیوه‌یه ب‌یت، ئێمه ناتوانین شت فه‌رز ب‌كه‌ین له‌سه‌ر خولی پ‌ینجه‌م كه دی‌نن، به‌لام ده‌كریت وه‌كو پ‌یویستییه‌ك باس ب‌كه‌ین من به‌م شیوه‌یه دام رشتوووه به‌ حه‌قیقه‌ت ماده‌ی سی (أ) پ‌یویسته‌ خولی پ‌ینجه‌می په‌رله‌مانی كوردستان كار بۆ دانانی ده‌ستووری هه‌رێمی كوردستان ب‌كات با ده‌ستووری هه‌رێمی كوردستان چاره‌نووسی دامه‌زراوه‌ی سەرۆكایه‌تی هه‌رێمی كوردستان و یاسای سەرۆكایه‌تی هه‌رێمی كوردستان دیاری ده‌كات، زۆر سوپاس.

به‌رپ‌ز جعفر ابراهیم ئێمینیکی / جیگری سەرۆکی په‌رله‌مان:

سوپاس بۆ به‌رپ‌ز (تحسین اسماعیل)، (ئاری عبدالطیف) فه‌رموو.

بەرپز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وہلا من تیناگەم یەئنی چی لە ژیر روشنایی بنەما گشتییەکان دەستور هەندئ بەرپز باسیان کرد زۆر بە کورتی لیژنەى بەرپز تەرحیكى کرد لەسەر پێوەرە گشتییه دەستوریهکان لەبەرى بنەما گشتییهکانی دەستور هیچ جیاوازیهکی نییه ئەگەر مەبەست لە پێوەرە گشتییه دەستوریهکان دەستوری عالەمیەکانە ئەو شتیکی ترە، بەلام بنەما گشتییهکان دەستور ئەگەر دەستوری هەریمی کوردستان ئیەم دەستورمان نییه، پاشان بەرپزان ئیەم (11/6) ئەم پەرلەمانە ئەتوانیت بریار بدات وەکو ئەو بەرپزانە ئاماژەیان پێدا، بۆچی ئیەم ئەو چارەنووسە بخەینە دەستی خولی پینچەم، بۆیە من وەکو رهنی شەخسى وەك ئەندام پەرلەمانیك دوا ئەكەم ئەم پرۆژەیه سەرلەبەرى هەلبگیریت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز (ئارى عبداللطيف)، بەرپز (ابو کاروان)، فەرموو.

بەرپز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن (ابو کاروان):

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من لەسەرەتا لە پێویستەوه دەستی پێنەكەم من پیم وایە ئیەم ناتوانین هەر پرۆژەیهکی یان یاسایهکی مۆلزم بۆ خولی داهاوو بەیلینەوه، چونکە هەموو خولی پەرلەمانی بۆی هەیه هەموو یاسا و بریارەکانی دەستکاری بکات، بۆیە ئەمە پرسیارەكەشم ئەوێه ئایا ئەمە ئیلزامیک قووتیی ئیلزامی هەیه؟ بە برۆای من نا، دوو پرسارەكەى تریشم ئەوێه ئایا ئیەم دەستور لە خولی داهاوو تەواو ئەکەین چونکە تەجروبهی رابردوو مان زۆرە بۆ ئەو لەبەر ئەو بەشى تری پرسارەكەم کە ئەو دەستورە تەواو نەبیت بە پێی ئەم ماددانە دیسان هەلبژاردنی سەرۆکی هەریم ناکریت، ئەمە بەراستی مەسەلەیهکە کە ئەبێ بزانی، خالی سییەم ئەوێه کە من برۆام وایە کە لەبەرى بریار لەسەر چارەنووسی دامەزراوهی سەرۆکایهتی هەریم بکریته بریار لەسەر چارەسەرى دامەزراوهی سەرۆکایهتی هەریم، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز (ابو کاروان)، بەرپز (د.شیرکو حەمە امین)، فەرموو.

بەرپز شیرکو حەمە امین قادر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە راستیدا کیشەیهکی گەورەیه کە لە خولی سییەم سپاردووێهتی بە خولی چوارەم وە خولی چوارەمیش ئەبیسپیری بە خولی پینچەم وە نووسراویشە بۆ رەخساندنی زەمینەى تەوافق و ئەوانە، ئیەم ئەگەر بگەرێنەوه بۆ سەرەتای خولی چوارەم و دروست بوونی کابینەى هەشتەم ناوئرا کابینەى بنگە فراوان و کابینەى تەوافق و ئەوانە وە بینیمان چەنیک بەرى کرا لە راستیدا، بۆیە ئەمە ئەسلی کیشەگەیه بۆ لەم خوولە یەکلایى نەکریتەوه بۆ ئەو لیژنەیهى کە حدوودی لە (60%) کارەکانی تەواو کرد لە نووسینەوهی

دەستورا بۇ دەست بە گارنابنەو، وە بەتایبەتی ئیستا کہ بۆتە مەتلەبی خەلکیش لە چەند رۆژی رابردو و یەعنی یاداشت پێشکەش کراوە بەو پەرلەمانە بە ناوی سەگۆی جەماوەرەو وە کۆمەڵیک پەرۆزە یاسا بخریتە بەرنامەى کارەووە کہ لە راستیدا من خۆم لە سەدا سەد پشتمانی ئەکەم، بۆیە گرینگە ئیمە بتوانین لەو ماوەیە کەمەى کہ ماومانە ئەمە چارەسەر کەین وە لە راستیدا تەجرووبەشمان ھەبە کہ خولى سى سپاردى بە جوار نەیتوانى چارەسەرى بکات وە رێگری گەورە ھەبوو، وە پەرلەمانى لەسەر پەك خرا وە لە راستیشدا ئەو تیبینیە گشتیانەى کہ درووست بوو لەسەر مۆئەسسەسەکە لەسەر پۆستەك بە مەبنا ئیش و کارەکانى درووست بوو، یەعنی ھەموو مرفۆفیک کاتیک لە ولاتیکدا ئەژى بېگوممان حەز ئەکا شانازى بە ولاتەکەییەو بەکات شانازى بە دامەزراوەکانییەو بەکات شانازى بە کارەکتەرەکانییەو بەکات بەلام وەختى کہ تۆ ببینی مۆئەسسەسات لە پیناوی مەنفعەتەى گشتى لە پیناوی خاك ئەووە خەلک ئەوانە کار ناکات ئیلا لەبەر ئەووە ناکریت بتوانین دیفاعى لیبکەى وە شانازى پێوە بکەین، گەورە لەووە دەستپێدەکا کہ ئەم مۆئەسسەساتانە بەرپێزەبەکى زۆر گەورە بە رێزەبەکى زۆر بەرز و بەرچاوە بە نەفەسى حزبی کاریان کردووە بۆیە ئەو ھەموو تیبینیە لەسەر ئەووە درووست بوو ئیستا گەشتۆتە رادەى ئەووەى کہ پێویستە ھەلبووەشپنریتەو، ئەووەى تری کہ من پشتمانى لە قسەکانى کاک (بێستون) و مامۆستا (عبدالرحمان) و (پەروا) خان و ئەو ھاوریانەى تر ئەکەم کہ بە رای من پێویستە بە روونى بنووسریت تەحدید بکریت، وە کەى چارەسەر ئەکریت، لەبەر رۆشناى دەستوورى ھەمیشەبى عیراقد، وە پشتمانى قسەکانى کاک (عمر) و جۆریک لەو بەرپزانەى تریش ئەکەم کہ بەو نەفەسە قسەیان کرد، ئەمە دەبیت یەکلایى بکریتەو، وە بە داخەووە ئەو خولەى ئیمە تا ئیستاگە یەعنی نەمانتوانیوە قەزىبەک یەکلایى بکەینەووە کہ خولى سببەم بۆى بە جیھیشتووین ئەى ئیمە چۆن ئەووە بسپیرین بە خولى پینجەم کہ خۆمان ناتوانین ئەو پرسە یەکلایى بکەینەووە کہ خولى سببەم بۆى بەجیھیشتووین، ئەو ھەموو لیکەوتە سیاسىە خراپە کہ ئەو پەرلەمانەى لەسەر داخرا، تەئکید ئەکەمەووە پێویستە لەم خولە ئەمە یەکلایى بکریتەووە یاخود ئەگەر ناکریتەووە ئەووەى ئەو ھاوریان باسیان کرد ئەووە تەسبیت بکریت لە ناو ماددەکە، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمینکى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز (د. شیرکۆ حمە امین)، بەرپز مامۆستا (مەلا غریب)، فەرموو.

بەرپز غریب مصطفى رسول:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئیمە لە کاتییدا وەکو فراکسیۆنى یەگرتوو ئەوئەندە داكۆکیەكى دەکەین لەسەر چارەسەرى ریشەبى یاسای سەرۆکایەتى ھەریم و پۆستەکە جەخت لەووە ئەکەین کہ نیەتمان پاکە لە چارەسەرى ئەم کیشەبە وە نیەتى ھیچ فراکسیۆنىكى تر مۆتەھەم ناکەین لەم قەزىبە، ئەزانم ھەموومان بە دواى چارەسەریکدا ئەگەرین، بەلام ئەو پەیفەى کاک (د. شیرکۆ) دووبارە ئەکەمەووە کہ کیشەى خولى سى سپاردوووبەتى بە جوار و جوار بيسپریت بە پینج لە راستیدا بەوان چارەسەر نەبووبیت بە ئیمەش چارەسەر نەبووبیت

چاوهرى بکهين به خولى پېنجهم چارهسەر بېيت، ئايا ئيمكانيان ههيه خولى پېنجهم ئەم كيشهيه چارهسەر بکهين؟ من به دنایيهوه ئەلیم نەك پييان چارهسەر ناکریت به دەستی ئەوانهوه ئەم ياسايه جاریکیتز ئەبزرکی و كيشهشی ئی ئەکهوئتهوه، تکا ئەکهم با ئیمه ئیش له کۆل خۆمان نەکهینهوه بهریزان پەرلهمانتارانى بهریز هەر ياسايهك كه دەردهچیت وهکو قوماشیک وایه كه بتهوی بدووری و بیکهی به قاتیک سهرتا ئەندازه گیری ئەکریت كه نووسینی یاسا و راپۆرتەکهیه قۆناغی دووم مقهسی لئنهدری و ئەبردریت كه گفگووی ناو ئەو قاعهیه قۆناغی سییم دوورینیتهی كه دەست بهرزکردنهوه و دەنگ بۆ دانیتهی، ئیستا ئیمه دەنگ بۆ چی بدەین له کۆتاییا ئەندازهگریهکه ههلهیه ئەندازهکه غهلهت بوو قاتهکه غهلهت ئەبیت یاساکه ههله ئەبیک كيشهکه بۆ دواى خۆمان دروست ئەکهين، بۆیه چارهسەری ریشهیی به تیگهیشتنی ئیمه ههلهشانهوهی یاسای ژماره يەك و ژماره دوو سالی (2005) ه، زۆر سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي پەرلهمان:

سوپاس بۆ بهريز ماموستا (مهلا غريب)، بهريز (انور قادر مصطفى)، فهرموو.

بهريز انور قادر مصطفى:

بهريز سهروكي پەرلهمان.

بۆ ماددهی سی لهگهڵ ئەووم له سهرتا له پرۆژهکهدا چۆن بووه بهم شیوهیه بیت واته پيش ئەوهی راپۆرتی لیژنهى ياسایی لهسەر ئاماده بکریت هەر وهکو كاك (عبدالرحمان) خویندییهوه به سيقهتهی زانیوه، زۆر سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي پەرلهمان:

سوپاس بۆ بهريز ماموستا (انور قادر)، بهريز (علی حمه صالح)، فهرموو.

بهريز علی حمه صالح:

بهريز سهروكي پەرلهمان.

هيوادارم بابهتی سهروکایهتی ههریم و سهروکی ههریم جیاواز کریت له ههندی شتی دیکه، ئەمه دید و تیروانینه ههندی کهس دید و تیروانینیان وایه که ئەم دامهزراویه بۆ خهلكی کوردستان گرینگه میژوویییه سومبووله خزمهتی کردوو، بۆ نموونه بهنده دید و تیروانین ئیمه پييان وایه ئەم دامهزراوه گرینگ نییه پيوسته ههلهشیتتهوه، بۆیه ئەمه پهيوهندی به دلسۆزی و نادلسۆزیهوه نیه، گومان ههیه لهوهی زۆریهه ههره زۆری ئەگەر ههمووشی بلین ئەوهی لیرهیه بۆ خهلك و خاکی خۆی دلسۆزه ئەگەر دلسۆز نهبیت ئەم ولاته به بی گهرما و بهبی نههامهتی ئەروا له شوینیکی تر خوشتر ئەزی، بۆیه ئەمه جیاکریتتهوه، سهبارت بهوه ههموومان لامان گرینگه ئینسان یهعنی بۆ نموونه قووهتی من ئەوهیه من بیست کیلو ههلگرم ناتوانم دوو سهد کیلو ههلگرم ئەگەر ئیستا بمتوانیبایه ئەم دامهزراوه لیره ههلهشیمهوه نیسابم پیتتهواو بکرایه نهم ئەخسته بهیانی، یهعنی با وازح بین بیم ناکریت، بهلام له مهبادنی خوشم تهراجوعم نهکردوووه باوهرم به ههلبژاردنی سهروکی ههریم نییه له ناو خهلكا چوار سالی

تريش باوهرم پيى نىيە ھەشتى تريش باوهرم پيى نىيە، ئەو سەوابتە لاي ئىمە، بۇيە من پيىم وايە ئەو كاتەى كە دياريمان كردبوو كە وتبوومان وهرزى گريدان لە ژير رۇشنايى وهرزى گريدان بە مەبەستەو تەحديدمان كردوو دەبىت كات ديارى بكرىت، تۆ كە خولەكە ئەكەيتەو ئەكاتە سالى چوارەم ئى سالى چوارەميش وەكو ئەورۆ ئەلئى وەلا فرىا ئەكەوتىن برۆ بۆ خولكى تر، من دلنيام دكتۆرە بەريزەكان پىسپۆرى قانونن وەلام ئەدەنەو، بۆ ئەم خولە ناتوانىت قانون بۆ خولكى تر دەرکات ئەو نىيە ئىمە سەد قانون جىبەجى ئەكەين خولەكانى تر بۇيان دەرکردووين، موناقتەشەكە ئەكەيتەو ھەر لە سەرەتاي خولى گريدانەو نايخەيتە دوو سال موناقتەشەكە ئەكەى بۆ ئەو ھەل كرىت ئومىد ئەكەين جديەك ھەبىت لەو كاتە دۇخىك دروست بىت لەسەرەتاي وهرزى يەكەمى خولى گريدانەكە ئەم بابەتە چارەسەر بكرىت بۇيە ھيوادارم سىاسەت ئەو نىە كە خۆم چىم ھەز لىيە، ئەو ھەيە كە چىم دەست ئەكەوئىت لە نيوان سفر و سەدا پەنجا ھەيە ھەفتا ھەيە ھەشتا ھەيە چل و پىنج ھەيە، ئەگەر بتوانىن من دلنيا بين ئىستا ئەگەر بتوانم نىسابم پى كۆبىتەو كىشەم بۆ درووست نەبىت نايخەمە بەيانى، بەلام ئەگەر نەشتوانم قەناعەت و دیدى من وايە كە باوهرم بە ھەلباردىنى سەرۆكى ھەريم نىيە لە ناو خەلكا پيىم وايە سەرۆك ھەبىت لە ژير نىقابى پەرلەماندا بى دەسەلاتى ھەبىت، وە زياتر لەو ھەش پيىم وايە قەناعەتم ھەيە كە دامەزراو كە ھەلەو شىنەو وە سەرۆكى ھەبىت چ دەسەلاتى ھەبىت، بەلام سەرۆكى ھەبىت بە كۆى دەسەلاتەكانى لەبەر دەم پەرلەمانا بەرپرسە، بۇيە ئەو كاتە گرىنگە تەحدید كراو بە مەبەستەو تەحدیدمان كردوو بۆ ئەو ھەيە نايخەيتە ئەخىر چوار سالى ئەخىر چوار سالى پيىم نەكرا ، بەلام من دلنيام لە دوومانگى يەكەما موناقتەشە بكرىتەو چوار مانگ سى مانگ دواى ئەو ھەل ئەكرىت، بۇيە سوپاستان ئەكەم ھيوادارم ئەو كاتەى كە لىژنەى ياساى لاي بردوو بەگرىننىتەو بۆ شويىنى خۆى، زۆر سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەريز (على حمە صالح)، خالىكى نىزامە بەريز مامۇستا (مەلا مەروان)، فەرموو.

بەريز حىسین اسماعيل حىسین (مەلا مەروان):

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

وەلا پرسىارىك خالىكى نىزامىيە بۆ لىژنەى ياساى وەقسەكەى كاك ابو كاروانىشە ئايا ئەو خولە دەتوانىتن برىار بۆ خولى ئايندە بدات لە رووى ياساىيەو؟ وە پيىم خۆشە بەجدى وەلاممان بدرىتەو ئەگەر وابى كۆمەلە برىارىكى باشيان بۆ دەدەين، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان لىژنەى ياساى، ئەگەر وەلام و تىبىنى ھەبن، وە دارشتنەو ھەي ماددە، بەريز (د. فرست) روونكردەو، فەرموو.

بەرپز فرست صوفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

له سەر ئه و پيشنياره ي بهرپزان له ليژنه ي ياسايى كرديان وه له سەر زهوى ئه و موناغه شهيهش كه كرا من پيشنيز دهكهم ئه و سياغه يه م دارشتوته وه ئه گهر بهرپزان له ليژنه ي ياسايى قبووليان بيت، به م شيويه يه، خولى پينجه م پەرله مانى كوردستان له ماوه ي دوو وهرزى گريدانى سالى يه كه مي دا له سەر بنه ما ي پيوهره گشتيه ده ستور يه كان بريار له سەر چاره نووسى دامه زراوه ي سەرۆكايه تى هه ريم ده دات، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرله مان:

سوپاس بۆ بهرپز (د. فرست)، ئيستا چاوهروانى ئه وه يه نه ليژنه ي ياسايى، خالى نيزامى كاك (على)، فه رموو.

بەرپز على حمه صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

دوو پيشنيار هه يه دوو خول يان يه ك خول هه ردوو كى بخه ده نگدان.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرله مان:

راى ليژنه ي ياسايى، بهرپزان ليژنه ي ياسايى، بهرپز (د. قالا)، فه رموو.

بەرپز قالا فريد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

له ماوه ي دوو خولى وهرزى گريدانيدا سالى يه كه مي دا هه يه، وه له يه كه مين وهرزى گريداندا هه يه ئه گهر ته وافق هه بى ناخه يه نه ده نگدان يه كه سەر له ماوه ي دوو وهرزى گريدانيدا سالى يه كه م دا ده رپزين، ئه گهر نا ده بى هه ردوو پيشنياره كه بخريته ده نگدان، پيشنيزا ي يه كه م كه له لايه ن زياتر له سى پەرله مان تار كرا وه له يه كه مين وهرزى گريدانيدا.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرله مان:

سى خالى نيزامى هه نه، بهرپز ماموستا (مه لا مه روان)، فه رموو.

بەرپز حسين اسماعيل حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

ئه و وه لامه ي ئه و پرسياره ي ئاراسته ي ليژنه ي ياسايى كرد له لاي ئيمه جيى ئيعتباره ئه گهر ئيمه بتوانين ياسا ده ركه ين وه خولى داها توو مولزه م كه ين بۆ ئه وه ي ئه مه كردوو مانه ئه وه بۆ ئه وه ي له رووى ده نگدان وه له م روانه وه ته نسيري ده بيت، به لام ئه وه نه دى ئه من ئه وه چوار ساله پينج سالمان ته وا و كرد له م پەرله مانه هيج خولىك ناتوانيت ياسايه ك ده ركات برپاريك بدات بۆ خوله كه ي داها توو، چونكه خوله كه ي داها توو پەرله مان تارن هه مان سه لاهيه تى ئيمه يان هه يه، ده توانن ئه و ياسا و قانونانه ي كه ئيمه ده رمان كردوو ئيشى پينه كه ن هه مووى هه مورار كه نه وه، پيو خوشه وه لاممان به نه وه، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

(د.فالا)، فەرموو.

بەرپىز فالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە لىرانە دانىشتووين ياساگە دەردەكەين ياساگەشمان ناوى ياساى تەعليقە ھلپەساردنە بۇ خولى پىنچەم، ھەر ياسايەك كە تۆ ئەمرۆ دەرى دەكەى مولزەمە بۇ خولى پىنچەم و شەشەم و ھەوتەم و ھەشتەم مەگەر خولەكە بۇ خولى ياساگەى تۆ ھەلبوھشىنىتەوہ يان ياساگەى تۆ ھەمواربكاتەوہ، يەئنى ئەو خولى كە دى دەتوانى جىبەجىي نەكا دەتوانىت ھەموارى كاتەوہ دەتوانى مؤئەسسەسەكەش ھەلوھشىنىتەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز (سۆران عمر)، فەرموو.

بەرپىز سۆران عمر سەئىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشنىيارى تىرىش ھەبوو ئەم خولە ئەم پىرسە چارەسەر كا نەك خولى پىنچ و نەك گرىدانى خولى يەكەم و دووہ، ھىوادارم ئەویش بخىرىتە دەنگەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز (د. بەھار مەحمود)، فەرموو.

بەرپىز بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خولى ئەم پىرۆزە ياسايەى كە ھاتووە نەتىجەى ئەوہىيە كە ئەم خولە بە داخوہ ئىمە نەمانتوانىوہ ئەم بابەتە چارەسەر بکەين، وە بۇ ئەوہش ھاتوون بۇ خىزمەتى ئەو پىرۆزەيەى كە پىشكەش كرابوو چونكە ئەگەر ئەم پىرۆزەيە نەبىت دەبىت ھەلبىزاردن بۇ سەرۋىكايەتى ھەرىم بىرىت لەناو خەلكا بىرىتن بۇيە ئەمە نەتىجەيە ئەگەر ئىستا دەتوانىن لەم ماوہ كەمەى كە ماومانە فەرموو ئىستاش ئىمە نامادەين.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

خالى نىزامى كۆتايى پىھات گوى لە دانىشتى كۆتايى بگىرىن لىزنىەى ياسايى، فەرموو.

بەرپىز فالا فرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە يەكەم وەرزى گرىدان زياتر لە سى ئەندام پىشنىيارى كىردوہ بخىرىتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

يەكەمىن وەرزى گرىدان ئەوہ دەخەينە دەنگدان ئەوہى پىي پەسەندە.

بەرپىز قالا فرید ابراهیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماوەى دوو وەرزی گرىدانى سالى يەكەمدا، پيشنيارى دوووم.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئيمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

دژ بۇ پيشنيارى يەكەم، يەكەم وەرزی بوو، (32) كەس لەگەل ئەوھىە دژى پيشنيارى يەكەم واتە پيشنيارى يەكەم رەت كرا، پيشنيارى دوووم لەگەل كۆى ماددەكە بە دارشتنى نوئى بيخەنە دەنگدان، خالى نيزامى وەرناگرين با ئەو كۆتايى پيشينين.

بەرپىز قالا فرید ابراهیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (3):

پيشيسته خولى پيشنجمى پەرلەمانى كوردستان لەماوەى دوو وەرزی گرىدانى سالى يەكەميدا لە ژير رۆشناى پيوەرە گشتييه دەستوورپەكان برپار لەسەر چارەنووسى دامەزراوەى سەرۆكايەتى هەريم بەدات.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئيمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيه بەم شيوازەى خوينرايهو دەخەينه دەنگدان كى گەلدايه؟ (33) كەس لەگەل ئەو دەيه دايە ئەو ماددە پەسەندە، ئەوھى دژە؟ (16) كەس دژە، ئەو ماددەيه بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا. ماددەى چوار، فەرموو. ماددەى چوارەم، فەرموو.

بەرپىز قالا فرید ابراهیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (4):

كار بە هيچ دەفتىكى ياسايى ناكريت پيشچەوانەى حوكمەكانى ئەم ياسايە بيت.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئيمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيه مناقەشەى لەسەر نييه، ئەوھى ئەو ماددەيهى پى پەسەندە، (38) كەس لەگەلدايه، ئەوھى دژە، (14) كەس دژە، ئەو ماددەيه بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا. ماددەى پينج، فەرموو

بەرپىز قالا فرید ابراهیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (5):

پيشيسته لايەنە پەيوەنديدارەكان حوكمەكانى ئەو ياسايە جيبەجى بکەن.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئيمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناقاشە نييه، ئەو ماددەيه دەخەينه دەنگدان، ئەوھى بە پەسەند دەزانى كى گەلدايه؟ (40) كەس، ئەوھى دژە؟ (15) كەس دژە، بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى شەش، فەرموو.

بەرپىز ھالا فرىد ابراھىم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (6):

ئەو ماددەىيە لە رۇزى دەرچوونىيەوە كارى پىدەكرىت لە رۇزنامەى فەرمى وەقايەى كوردستان بلاو دەكرىتەوہ.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

موناقەشە نىيە، ئەو ماددەىيە ئەوہى بە پەسەند دەزانى، كى گەلدايە؟ (40) كەس بە پەسەند دەزانى، ئەوہى دژە؟ (14) كەس دژە، بە زۇرىنەى دەنگ پەسەند كرا. ھۆيەكانى دەرچوواندن، فەرموو.

بەرپىز ھالا فرىد ابراھىم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لە پىناو رەخساندىنى زەمىنەى سازان و لىكتىگەيشتن لەسەر سىستەم حكومرانى لە ھەرىمى كوردستان ئەم ياسايە دەرچوئىرا.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

موناقەشە ھەيە، بەرپىز (برزۇ مجىد)، فەرموو.

بەرپىز برزۇ مجىد عبداللە:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

تايبەت بە ھۆيەكانى دەرچوواندن لەم روانگەشەوہ ئىمە پرۇژەگەمان پىشكەش كىردوہ، ھەر پىم خۇش بوو باس لەوہ بكەم ئىمە بە شانازىيەوہ دەروانىنە رۇلى فراكسىونى گۇران لەبەر رۇشنايى جىبەجىكردىنى سىياسەتى بزوتنەوہى گۇران لەم خولەى ئەو پەرلەماندا، بە ھاوكارى و بەشى ئەوانەى كە ھەموو ھاوكارى بوون لەوہى كە ئىمە ھەولتى زۇرماندا لە پىشكەشكردىنى پرۇژە لە گىفتوگۇى سىياسى لە ناوہوہى پەرلەمان لە دەرەوہى پەرلەمانىش بۇ ئەوہى بتوانىن لە گۇرىنى سىستەمى حكومرانى مەبدەئو قەناعەتى گۇران جىبىكەينەوہ لەگەل ئەو ھەموو ھىزو لايەنە سىياسىانەى كە بە شانازىيەوہ پىكەوہ بووين پىكەوہ بىكەينە سىستەمى پەرلەمانى، بەلام ئەوہى روويدا، من قسەكانم ھەولدەدەم واقىعى سىياسى بچوئىتەوہ ئەو نەتىجەيەى لە واقىعەى دروست بىت، كە ئىمە ئەو شانازىيەى دەدەين بە خۇمان رۇلمان ھەبووہ لە گۇرىنى سىستەمى حكومرانى، بەلام بە داخەو بىنيمان پەرلەمانى كوردستان پەكخراوہ، سەرۋكى پەرلەمان رىگرى لىكرا، وەزىرەكانمان دوور خرانەوہ، بەلام ئەوہ راستە ئەمانەى دوور لە بەھاي سىياسى و بەھاي ياسايى بوو، بەلام ئىمە سوورين بەردەوامىن لەسەر بەرنامەى سىياسى و قەناعەتى سىياسى خۇمان ناكىرىت فكرەى خۇمان لە نىوہى رىگا بەجىبىلئىن بۇيە ئەوہى ئىستا ئىمە دەستمان بۇ بردوہ نەتىجەيكە ئىمە تىيدا بەردەوامىن بە جورئەتتىكى سىياسى زۇرەوہ بە خوئىندەنەوہى واقىعى ئىستاى ھەرىمى كوردستان ئىمە بە جورئەتەوہ بەردەوامى دەدەين بەو بەرنامە سىياسىيەى خۇمان كە قەناعەتمان پىيە، يەككىك لە ھۆكارانەى

كە ئىمە دەستمان بۇ بردوو ئىستا باس لەو كرا مادەم پەرژە پىشكەش كراوئە ئامادەين، ئىمە دوينىش نەمانشاردووئە ئەرۆش دووپاتى دەكەينەوئە لە ھەر دەرڧەتتىكدا لەم خولەو لە خولى داھاتووئا ئەگەر بزائين ئەو پەرژە ياسايەى پىشكەشمان كرددوو ھەموو لايەك جەخت دەكەنەوئە سوورن لەسەر بە پەرلەمانىكردنى سىستەم ئىمە ئامادەين، دوو: ئەگەر ئىستا دەسلەتتى ياسايى رۆژى ھەلبژاردن لەلای سەرۆكى حكومەتە بە پىيى ياساى دا بەش دەسلەتتەكان من لىرە زۆر بە راشكاوى دەلئيم ئەو مەرسوومەى كە لەلایەنە سەرۆكى حكومەتەوئە دەرگراوئە بۇ ئەنجامدانى ھەلبژاردنەكان لە نووسراوئەكەيدا ئەوئە پىيى دەلئين وەرڧەكە تەنھا باس لە ھەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستان كراوئە، بەلام لە مەخفەرى و موئتەمەرى سەحەفى حكومەت لەوانەيە قسەى جياوازى كردبىت لەسەر ھەلبژاردنەكان، كەواتە حالەتى ديارىكردنى رۆژى ھەلبژاردنەكان روون نىە ھەلبژاردنى پەرلەمان سەرۆكايەتى ھەرئىمە، سەبارەت بە زانيارى سياسى مەلوماتى سياسى ھەموومان ھىز و لايەنى سياسىن مەلوماتمان ھەيە كە ويست و ئامانجى ھىزەكان چۆنە بۇ ھەلبژاردنەكان بە يەكەوئە بكرىت، بۆيە ئىمە بۇ ئەوئە ھەم قەناعەتە سياسىيەكەمان درىژە پىيدەين ھەم جورئەتە سياسىيەكەشمان درىژە پىيدەين و ھەم زال بىن بەسەر ئەو ناروونىيەى كە بە سەر ديارىكردنى موئەسسەساتەكان لە ھەرئىمى كوردستان كرايە بە ئەركى سياسى خۆمان دەزانين كە ئىمە ئەم پەرژەيەمان پىشكەش كرا بۇ ئەوئە زال بىن بەسەر ھەموو ئەو بەربەستانە لەم خولەدا ئامادەم بەو قەناعەتە سياسىيەى ھەمانە وەكو گۆران ئامادەين ئەگەر نا زۆر بە روونى دياريمان كرددووئە لە خولى داھاتوو ئىمە بتوانين ھەولتى چارەسەر كردنى بەدەين، خۆ ئەگەر قسە لەسەر ئەوئەشە بۇ خولى پىش ئىمە بەجىيەئىشتوو تەحويلى خولى داھاتووئە دەكەين ئىمە تەحويلى خولى داھاتووئە ناكەين، بە شانازيەوئە ئەوئە دۆست و نەيارەكان ھەموو دەزانن ھەموو ھەولتىكماندا زروڧى دەرەوئەى پەرلەمان تەحەكوم دەكات بەو پەرلەمانە ئەگەر نا ئىمە وەكو فراكسىۆنەكەمان ويژدانمان ئاسوودەيە دووبارە زۆر زۆر سوپاس بۇ سەرۆكايەتى پەرلەمان كە دەرڧەتت دا ئەم قسانە بكەين تەمەنا ئەكەيەن ئەوئەندەى ماوئە لەو پەرلەمانە بە باشە ببەن بە رۆوئە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس بۇ بەرپىز (برزۆ مجىد)، بەرپىز مامۇستا (مەلا مەروان) دواتر بەرپىز (سۆران عمر)، ڧەرموو.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەبەر ئەوئە دواين خالئ پىم خۆشە ئەو قسەيە بكەم، لە رابردوو ئىمە سازانمان تەجروئە كرا، سازان لەسەر ئەساسى تەوزىع كردنى پۇستەكان بوو ڧەشەلى ھىنا تا نيوئە رىگا ئەو سازانە بەرپى نەكرا، خوازيارم ئەو سازانەى كە لىرانە ئىشارەى پىكراوئە سازانىك بىت بۇ خزمەتى خەلك و بۇ پىشكەشكردنى خزمەتگوزاريەكان بۇ خەلك وە خەلكى شياو لە شوينى شياو دابنرىت، وە حوكمەتتىك بىتن ئەو حوكمەتەى دادىت حوكمەتى خزمەتكردنى خەلك بىتن، كۆتايەئىنان بىت بە ڧەيرانى كارەبا بە ڧەيرانى

نيوه مووچە بە دەيان قەيرانى دېكە كە ئەو سازانەى كە باسى دەكەين لاپەنە سىياسىيەكان درووستيان كرددوو، دەستتان خوڭش بېت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز مامۇستا (مەلا مەروان)، بەرپىز (سۆران عمر)، فەرموو.

بەرپىز سۆران عمر سەئىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھۆيەكانى دەرچواندن من وا دەزانم ئەوئى كە نووسراوہ ھىچى وا نىيە، ئەم پىرۆژەيە لە پىناو رەخساندىنى زەمىنەى سازان و ئىك گەيشتن لەسەر سىستەمى ھوكمرانى نىيە، كە قسە لەسەر سىستەمى ھوكمرانى كرا بە تەواوى رەتكرايەوہ، كە ئەمە ھىچ پەيوەندىيەكى بە سىستەمى ھوكمرانىيەوہ نىيە، بۇ لىرە نووسىوتانە لە پىناو سازان لەسەر سىستەمى ھوكمرانىا ئەگەر لە پىناو سازانە لەسەر سىستەمى ھوكمرانى ئەو پىرۆژەى پىشكەشمان كرددو پەرلەمانى لەسەر پەكخرا، ئەوہ سىستەمى ھوكمرانى دىارى كرددوو، بۇيە بنووسن لە پىناو ئەنجام نەدانى ھەلبىزاردن بۇ سەرۆكى ھەرىم ئەم ياسايە دەرچوئىنرا، ھەموو ناوہرۆكەكەشى ئەوئىيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (سۆران عمر)، بەرپىز (انور قادر) فەرموو.

بەرپىز انور قادر مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانەم كرا، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس بۇ بەرپىز (انور قادر)، بەرپىز (د.شېركۆ ھەمەامين)، فەرموو.

بەرپىز شېركۆ ھەمە امين قادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بىگومان سازان زەمىنەى ئەوئى وە لە خوڭبايشى دەوئى لە خوڭبەوہ دەرگەوت ئەو ھىزانەى ھوكومەتى ھەرىمى كوردستانا لە ترۆپكى ھوكمرانى ھەرىمى كوردستانا بە ئىستاشەوہ زۆر لە نزيكەوہ ئامادەى ئەو تەنازولكردنە نىن، وە پىمان وايە ئەو پىرۆژەيە پىشكەشكرا لە ھەموارى ياسا ئەوہ تەنازولاتى زۆر گەورەى تيا بوو، سازانى لەسەر بكرايە نەكرا، وە بۇيە ئىمە جارېكىت جەت ئەكەينەوہ لەسەر ئەوئى كە سازان پىويستى بە لىبووردەيە، پىويستى بەوہ ھەيە كە ئەوانەى لە ترۆپكى ھوكمرانىن و وە لە راستيا موئەسەساتەكان تا رادەيەكى زۆر بە گشتى لەلای ئەوانە، ئەبى ئەوانە ئەو زەمىنەى سازانە درووست بكەن، تۆ ناكىت زولىش ھەبىت، نادادىش ھەبىت، بلېن وەرن زەمىنەى سازانىش ھەبىت، بۇيە پىويستە ئەو شتانە كۆتايى پىبىت، بۇ ئەوئى زەمىنەى سازان درووست بىت، من ديسان تەئكىد دەكەمەوہ ئىمە لەگەل

ئەو بىنەما ئەساسىيەتلىك كەك (نەوشىروان) كە دەلىل (ئەو سىستېمە سىياسىيەتلىك ھاوشىۋە ئىشەنچ بەغدا)، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (د.شېركۆ حمەمىن)، وازانم گىتوگۇ كۆتايى ھات، فەرمو مامۇستا (مەلا مەروان).

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەلا مىنىش لەسەر ھۆيەكاي دەرجوئاندىن پىموايە شتىك نەنوسىن كە بە راستى وا نەبىت ھەك عەرەبىش ئەلىت (من جرب مجرب حلت بە ندامە) سازان ھەر دروست نابىت لەسەر ئەو بابەتە، لەبەر ئەو شتىك نەنوسن كە وا نەبىت، پىم وا بە زياتر بۇ مەكتەبى سىياسىيە نەك گۇرانكارى لە سىستېمە ھۆكۈمەت، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (مەلا مەروان)،

بەرپىز دانىشتىنى كۆتايى بۇ ئەو بەخەينە دەنگدان، فەرمو.

بەرپىز قالا فەرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھۆيەكانى دەرجوئاندىن، ھىچ پىشنىارەكان نەبوونە سى ، زۇرىشى رابوون، پەيوەندى بە ھۆيەكانى دەرجوئاندىن ھەو نەبوو، ھۆيەكانى دەرجوئاندىن لە پىناو رەخساندىن زەمىنە سازان و لىك تىگەشتىن لەسەر سىستېمە ھۆكۈمەتنى لە ھەرىمى كوردستان ئەم ياسايە دەرجوئاندا.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەم ياسايە بەو شىۋازەي خويىنرايە ھەيخەينە دەنگدان كى لەگەل دايە؟ (39) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەو دە؟ (16) كەس دۇن بە زۇرىنەي دەنگ پەسەند كرا.

كۆي ياسا كە دەخەينە دەنگدان كى لەگەل دايە؟ (39) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەو دە؟ (15) كەس دۇن، ياسا كە بە زۇرىنەي دەنگ پەسەند كرا.

سوپاس بۇ ئىشەنچ بەرپىز پىشۋەك ھەردەگرىن ھە دەگەرپىنە ھە ئەم دانىشتىنە بەردەوام دەبىت.

بەرپىز بەخىر بىنەو، ديارە نىصاب ھەيە بەناۋى خوداي بەخىشندە مېھرىبان دانىشتىنە كەمان بە ناۋى گەلى كوردستان ھە دەست پى دەكەينە ھە بەردەوام دەبىن لەسەر بەرنامەي كار .

خالى سىيەم لە بەرنامەي كار - گىتوگۇ كىردىن پىرۇزە بىرپارى پىشۋازى بە پى پىرۇتۇكۇل لە فرۇكەخانەكان و خالە سنوورىيەكان تايبەت بە پىشۋازى لە ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان و ئەنجومەنى ھەزىران و ھاۋتا ھەزىفەكانىيان بە پى ماددەكانى (72-74-75) لە پەيرەۋى ناۋخۇي پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو.

بەرپىزان داوا لە لىژنەى ياساى دەكەين فەرموون بۆ سەكۆى تايبەت بە لىژنەكان ، لىژنەى ياساى، لىژنەى كارووبارى پەرلەمان، لىژنەى ناوخۆ، لىژنەى پەيوەندىەكان و رەوئەندى كوردستانى، پىكەووە يەك لىژنە، ئەگەر سەرۆكايەتى هەبى دەكرێتن، بەس سەرۆكايەتییەكە ئىتفاق دەبێتن.

خالىكى نىزامى ، فەرموو مامۇستا ملا غريب

بەرپىز غريب مصطفى حمە خان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .

بە پىيى هەموو ياسا و رىسا كار پىكراوەكان هەموو كارىك سەرەتايەكى هەيە و سەرەتاي هەموو كارىكيش كاتىكى بۆ ديارى كراوە ، قوتابى كە زەنگ لىيدا ئەچىتە پۆل و كە بانگ درا نوێز ئەبىت و هەموو شتىكى تر بەو جۆرە لەم پەرلەمانەى ئىمە زەنگى كۆبونەووە لى ئەدرىت و ئەندامەكان زۆر بە خاوى بە سىستى دىنەووە ناو هۆلى دانىشتنى پەرلەمان ئەبى چاومان لەسەر ئەو دەرگايەبىت ئەبى جەندجاريك هۆلەكە بزمىدرىت ئەندامەكان ئەوئەندە هاتوون گەيشتەبىتە نىصاب، ئەووە نەينى دواكەوتنى رۆژەلاتى ناوئەراست و نەينى پىشكەوتنى ولاتانى رۆژ ئاواشە ، ئىرە پەرلەمانە و بالاترىن دەسەلاتى ئەم هەرىمەيە ناشى و ناشكرى زەنگى كۆبونەووە لىيدا و ئەندامان ديار نەين ، تەك ئەكەم وەك دەستەى سەرۆكايەتى ئەم كىشەيە چارەسەر بکەن سوپاس .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو تىبىنىيە بۆ هەمووانە ، كەس بە دەر نىە و زەنگەكە خۆى و تەئكىدى ئىمە هەمىشە لەسەر ئەوئەيە كە بەرپىزان ئەوئەي هۆى هەيە ئەوئە ئاسايە بەس ئەوئەي هۆى نىە دوا نەكەون لە كات و ساتى خۆيدا لىرە ئامادە ببن ، و تا ئىستاش بە باشى هاتووە انشالله بە باشىش تەواو دەبى ، هەندە جار هەندە دواكەوتن هەيە جىگای رەخنەيە ،بەلام زۆرەي جاران ئىمە تىدەگەين كە بەرپىزان دەست بە خالى سىيەم دەكەين فەرموو بەرپىزان لىژنەى ياساى.

بەرپىز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بابەت راپۆرتى هاوبەش، لىژنەى كارووبارى ياساى و لىژنەى كارووبارى پەرلەمان و لىژنەى ناوخۆ و ئاسايش، و ئەنجومەنە خۆجىيەكان، و لىژنەى پەيوەندىەكان و كارووبارى رەوئەندى كوردستانى، رۆزى سىشەمە رىكەوتى (2018-7-10) كۆبونەووەيان ئەنجامدا بۆ تاوتوێكردى پرۆژە برپارى پىشواى كردن بە پىيى پرۆتۆكۆل لە فرۆكەخانەكان و خالەسنوورىەكان تايبەت بە پىشواى لە ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزىفەكانيان، كە لە لايەن ژمارەى ياساى ئەندامانى پەرلەمانى كوردستانەووە پىشكەش كراوە، دواى خويىندەوئەي يەكەمى لە دانىشتنى ئاساى ژمارە (3) لە رۆزى دووشەمە بەروارى (2018-7-2) رەوانەى لىژنەكەمان كراوە دواى گفتوگۆكردى و تاوتوێكردى لىژنەكان گەيشتنە ئەم ئەنجامانەى خوارەووە.

بېريارى پيشوازى كوردن به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان تايبهت به پيشوازى له ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان .
يهكەم. ئەندامانى پەرلەمان و ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان له خزمەتگوزارى و پيشوازى به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان سوودمەند دەبن .
دووم. پاش تەواويونى خولى پەرلەمان و ماوهى كابينهى ئەنجومەنى وەزيران ئەندامانى پيشوى پەرلەمان و ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان له خزمەت گوزارى پيشوازى به پيى پړوتوكول سوودمەند دەبن .

سيهه م. كار به هيچ دەفتيكي ياسايى يان بېرياريكي ناكوك له گەل حوكمه كانى ئەم بېرياره ناكريت .
چوارەم. پيويسته له سەر لايەنه پەيوەندارەكان حوكمه كانى ئەم بېرياره جيبه جي بكن .
پينجه م. ئەم بېرياره له رۆزى بلا و كوردنه وهى له رۆژنامەى فەرمى وەقائيعى كوردستان جيبه جي دكرت .
هويه كانى دەرچوواندن له پيناو ريگخستنى پيشوازى كوردن له ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران و ئەندامانى پەرلەمان و هاوتا وەزيفيه كانيان ئەم بېرياره دەرچوينا .

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز د. بەهار جيگري سەرۆكى ليژنهى ياسايى، بەرپزان دەست به گفتوگۆدەكەين له سەر ئەم پڕۆژه ياساييه وەكو پيشتر ، فەرموو د. قالا .

بەرپز د. قالا فريد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بېريارى پيشوازى كوردن به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان تايبهت به پيشوازى له ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان و ئەنجومەنى و زيران و هاوتا وەزيفيه كانيان .
يهكەم. ئەندامانى پەرلەمان ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران و هاوتا وەزيفيه كانيان له خزمەتگوزارى و پيشوازى به پيى پړوتوكول له فروكه خانه كان و خاله سنووريه كان سوودمەند دەبن .

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەگەر گفتوگۆ ههيه له سەر ئەم مادديه .

بەرپز بيگەرد دلشاد شوكرالله / سكرتيري پەرلەمان:

ئەو بەرپزانەى كه داواى گفتوگۆدەكەين له سەر ئەم مادديه (بيستون فايق ، ئارى عبدالطيف ، بهزاد دەرويش ، عمر عينايت ، ماموستا ئەنەس ، مريهه صمد ، قادر وتمان ، ماموستا غريب ، يروانت نيسان ، تحسين قادر) .

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان دەست دەكەين به گفتوگۆ فەرموو كاك عمر عينايت .

بەرپىز عمر عىناپەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپىز ئەندامانى پەرلەمان من سەرەتا لە ناو نىشانى بىرپارەكەو دەست پىدەكەم، ناو نىشانەكەى زۆر دوور و درىزە من پىشنيار دەكەم بەم شىوہىەى لىبكرىت.

ماف و ئىمتىيازاتە پىرۆتۆكۆلىەگانى ئەندامانى پەرلەمان و پلە تاپبەتپەگان و ئەوانەى بە پلەى ئەوان و ئەوانەى خانەنىشىن كراون. ئەو بە نىسبەتى ناو نىشانەكەىە.

سەبارەت بە بىرگەى يەكەم لىرە ئەندامى پەرلەمان ئەندامى ئەنجومەنى وەزيران و ھاوتا وەزىفپەگان كە لە خزمەتگوزارى پىشوازى بە پىى پىرۆتۆكۆل لە فرۆكە خانەگان و خالەسنوورىەگان سوودمەند دەبن ئەم بىرگەىە و دنایا ئەگەر ئەندامى پەرلەمان خاوەنى پاسەپۆرتى دىلۆماسى نەبى، بۆپە پىشنيار دەكەم، كە ئەم بىرگەىە ئىزافە بىكرى ئەندامى پەرلەمانى كوردستان و ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران و ھاوتاكانيان لە پلەى وەزىفپدا ئەوانەى بەردەوامن لەسەر كارو ئەوانەى خانەنىشىن دەكرىن، يان كراون مافى پىدان و خاوەندارىەتى پاسەپۆرتى دىلۆماسيان ھەبىت، و لەسەر فەرمانگەى كارووبارى دەرەوہى ھەرىمى كوردستان كە ئەو پاسەپۆرتەيان بۆ دابىن بىكەن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مەلا ئەنەس.

بەرپىز ئەنەس محمد شريف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان

ل سەر بابەتپى پىشوازى كرىن تەنھا ل فىرى بابەتپى پىرۆتۆكۆلىا ل حدودا بەحس كرىا، ئەز فىرى پىشنيار د كەم نافى بىرپار بىتە گوھارتن و (vip) بىنە حىسابى ل وان دام و دەزگاسازىت پەيوەندىت دەرەوہ ئەو ژى بىتە ئىزافە كرىن، و ھەر سازىپەكە حكومى يا كوردستانى نەفسى تەعامل د گەل ئەندام پەرلەمانى خولىت بەر بىكەتن، تەعاملە (vip) بىكەتن، پەيوەندى دەرەوہ ژى و ھەروسا جەپىت تەمسىلە حكومەتا ھەرىما كوردستانى بىكەن ژ دەرڤەى كوردستانى،

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مرىم خان.

بەرپىز مرىم صمد عبدى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .

من پرسىارم نىپە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك يروانت.

بەرپىز يروانت نىسان ماركۇس:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان .

بىدایەتتى پىشتەقانىا كاك عمر عىنايەت د كەم و مەلا انس د كەم، بەس پرسىيارىك ئەرى ئەم دىشىن سەر قونسولياتا مال قى كوردستانى فە كرىن پرۆتۆكول گەل وا جيا بين وەكى عىلاقات ئەفە پرسىيارە؟ يا دووى: موشكىلە ھەرە مەزن مە گەل دەوائىرە حكومىت ھەى نە د گەل مەتارا، دوائىر حكومى ۋى پىشوازى ناھىتە كرن، ئەمە وەزارەتا سەيارە داخلى بىت ئان ئىستعلاماتا، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو شكرىە خان.

بەرپىز شكرىە سمايل مصطفى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان .

قسەكانەم كرا لە لايەن بەرپىز كاك عمر عىنايات ، سەبارەت بە پاسەپۇرتى دىلۇماسى بىكرى بۇ پەرلەمانتاران و بە شىكى لە قسەكانەم لە لايەن بەرپىز كاك يروانت كرا ، منىش ھەمان تىبىنىم ھەيە ديارە لە زۆرىك لە شوپنەكان ، وەكو پىويست پىشوازى لە پەرلەمانتاران ناكرى ، يەك خالى تر پرسىيارىك ئاراستەى لىژنەى ياساى دەكەم زۆر جار ھەيە پەرلەمانتار لە فرۆكەخانە خىزانى لەگەلە، يان كەسىكى لە خىزانەكەى خوى لەگەلە ، ئايە ئەگەر ئەم ياسايە دەرجى ھەمان حساب بۇ ئەويش دەكرى زۆر سوپاس .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بىستون فائق.

بەرپىز بىستون فائق محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

كۆى پرۆژەكە لە ئەلفەوہ تا يا ھەموو بىرگەو ماددەكان بە لای منەوہ مەرفوزە ھىچى تر نالىم زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى /جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك ئارى.

بەرپىز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىم باشە وشەى بىپارى لە سەرەتاوہ پرۆژەى بۇ زياد بىكرى ھەر، وەكوو ھەموو ياساكانى تر پرۆژە بىپارى و بەم جۆرەى لىبىكرى، پىشوازى كىردنى پرۆتۆكۆلى ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان و ئەنجومەنى وەزىران و ھاوتا فەرمانبەرىەكانىان لە فرۆكەخانەو خالە سنوورىەكان، چونكە لە بەرامبەر وشەى وەزىفى فەرمانبەرىمان ھەيە، لە زمانى كوردىدا و ئەگەر دوو وشە بە يەكەوہ ھاتن ھەردووكىان بە كۆ نايە لە فرۆكە خانەو خالە سنوورىەكان. خالى يەكەم بەم جۆرەى لىبىكرى لەگەل زيادكىردنى دامەزراوہ حكومىەكان

له هەریمی کوردستان سوودمەندبونی ئەندامانی پەرلەمان ئەندامانی ئەنجومەنی وەزیران و هاوتا
فەرمانبەرەکانیان له خزمەت گوزاری (پیشوازی پرۆتۆکۆلی له فرۆکە خانەو خالەسنووریەکان) سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک بەهزاد.

بەرپز بەهزاد دەرویش دەرویش:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ب نافی خودی مەزن و دلۆقان خالاً ئیکۆ پشتگیریا بەرپز عمر عینایەت د کەم نەسبەت ناوێشاننا، خالاً
دووهمیش پیم باشه هەر پشتگیریا بۆ بەرپز عمر عینایەت هەندەک هەفالی دی بەحس کر کو ئەف دەقه
بیتە ئیزافە کرن نەسبەت پاسەپورتا دبلۆماسی، من دوو نموونە لێره هەنە ب راستی پیش ماوەکی د گەل
ئەندامەکی پەرلەمانی ل فرۆکەخانە بەغدا بەشیوەیهکی کرئ سەرەدەری لەگەڵ ئەندام پەرلەمان کر، کاک
یەعقوب لێره، هەرچەندە کاک یەعقوب هەویە خۆشی دای پیی، بەلام بە شیوەیهکی خراب سەرەدەری
گەل کرد، منیش گووتم دیف دەستووری عیراقی ماددەک بەحس کەت کە دامەزراوەی هەریمی کوردستانی
دانیا پی دای، ئیک ژ وان کو پەرلەمانی کوردستانی، واتە دەستووری عیراقی دانی ب پەرلەمانی کوردستانی
دات و هەمی دامەزراوا ئەندامی پەرلەمانیش نوینەرایەتییا خەلکی کوردستانی د کەن فی پەرلەمانی د
کەن، وەختی من ئەف قسە دگەل کر تەبعەن وەلام نەبی، بەلام هەر سەرەدەریا خۆ بەردەوام بی یەعنی
گووتبوو پاسەپورتا دبلۆماسی پی نیا نەشیین، گووتی هەویا خۆ بکەن (VIP) ئەوە ب تەنی بۆ هەریم
کوردستانی، واتا لێره پشتیریا فی خالی د کەم، خالە سی: کو هەندەک بەرپزی دی دوو کەس زیاتر بەحس
کر ئەز پشتگیریا وی د کەم کو فی نەسیش ئیزافە کەین بیژن خال چاری: گشت دام و دەزگای هەریم
کوردستانی وەک (VIP) سەرەدەری وەک ئەندامی پەرلەمانی و ئەندامی ئەنجومەنی وەزیران و وەک ئەو
وەزیفی هاوتا و ئەوی دینا خانەنشین کرن فا کەسی تەنی چونکی راستی دام و دەزگا هەریم کوردستانی
گەلێک جارن یەعنی هەندیک جارن دی داخاز کەن کو ریفەبەری تەلەفۆن بۆمە نەکریا کو (مع العلم)
ئیعتماله وەزیر بزانی وەزیر دریی نەکەت، دەرباری دا کا بزانیتن هاوتایە، بەلام بەشیوەیهک نەسەکی
دابرێژین کو ئەف سەرەدەریا ب شیوەیهکی جوان د گەل ئەندامی پەرلەمانی بیتە کرن، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک تحسین.

بەرپز تحسین اسماعیل احمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پیم وایه ئەم یاسایی کە دەر دەچیت یا برپاریک کە لێره دەر دەچیت تەنها بۆ ناوخوای ئیمیه ، برپا
ناکەم هیچ ولاتیک خۆی پەيوهست بکاتن بە برپارو یاسای ئیمه لهبەر ئەوه مەسەلهی پیشوازی کردن
هەيچ کات برواناکەم گرفت بوبیت ئەگەر وەفدیکی پەرلەمانی چوبیتە دەرەوه یان گەرابیتەوه ، و ئەگەر

من وهك تحسین بۇخۇم دەجمە دەرەوۋە شتېكى ترە برۋاناكەم پېۋىست بە بەو ھەموۋە قەرەبالغىيە بىكتان ، بە رەئى من گرنگتر ئەوۋەبوو كە وەرگرتنى پاسەپۇرت وەكو فىزە تەئكىدى لەسەر كرا من ئىستاش دلىياتان ئەكەم لېرە توانای ئەوۋە ھەيە (5) سال و زياتریش فىزە وەرئەگىرى، بەلام ئېمە گرفتارین بە دەستیانەوۋە، جا ئەگەر ئەوۋە زیاد بىرى و پاسەپۇرتى دىلۇماسى ھەبى پېشوازییەكە خۇى ئىعتیادی لە دەرەوۋەش ئەگىرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئېمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو مامۇستا غەرىب.

بەرپىز غەرىب مصطفى حمە خان:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

من دوو خال لەسەر ئەوۋە باس ئەكەم، خالى يەكەم ئومىد ئەكەم لىژنەى ياسایى بە سنگى فراوان وەرپىگرن و دەرچوون نەبى لە بابەتەكە، مامەئە نەكردنى پىرۇتۇكۆلىانە لەگەل ئەندامى پەرلەمان تەنیا پەيوەست نىە بە خالە سنووربىيەكان و فرۆكەخانەكان، بەلكو ئەوۋە ھەستەم پى كىردوۋە لە چەندىن شوپىنى دامودەزگاكانى حكومەتى ھەرىم مامەئەى پىرۇتۇكۆلىانە لەگەل ئەندامى پەرلەمان ناكىرى، بەلكو مامەئەى زۆر ناشايستە لەگەل ئەندامى پەرلەمان ئەكىرى، كاتى خۇى ئېمە داوامان كىرد لە سەرۋكايەتى پەرلەمان نووسراویش دابەزىنرا بۇ دامودەزگاكانى حكومەت، بەلام كارى پى نەكرا، نمونەى تازە و گەرمى ئەو بابەتەم لایە، مودىر عام، مودىر بەش، ھەندى جارى مودىرىك مامەئەى نا شايستە لەگەل ئەندام پەرلەمانىك ئەكات، پىرۇتۇكۆلى چى و شتى چى، زۆر خراب، ئەوۋە پېۋىستى بە موعالەجە ھەيە، خالى دوۋەم، كىشە تەنیا فرۆكەخانە و خالى سنوورى نىيە، بەلكو لە ولاتانى تریش ئەگەر ئەندام پەرلەمان پاسەپۇرتى دىلۇماسى پى نەبى رووبەروۋى ئەو كىشەيە ئەبىتەوۋە، ئەوۋە ئەمانەوۋى عىلاجى بىكەين بەس بۇ كوردستانى خۇمانە نەك دەرەوۋە ھەرىمى كوردستان، چارەسەر تەنیا ئەوۋەيە كە كاك (عمر) باسى كىرد، دەست خۇشى لى ئەكەم، پىشتىوانى راکەى ئەكەم، چارەسەر پاسەپۇرتى دىلۇماسىيە، ئەوۋە ئەركى پەرلەمانى كوردستانە، ئەركى نوپنەرەكانى كوردە لە بەغدا، ئەركى نوپنەرەكايەتى ھەرىمە لە بەغدا، پېۋىستە چارەسەر بىرى، ئەگەر بۇ ئەو خولەش نەبى بۇ خولەكانى داھاتوو ئەندامى پەرلەمان ئەبى خاۋەنى پاسەپۇرتى دىلۇماسى بى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئېمىنكى- جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەرپىز قادر ئوتمان رسول:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ناونىشانى بىرپارەكە زۆر دوور و درىژە، ناونىشان و ھەردوو ماددە ھەمان مەتنن، جگە لە ماددە ئىجرائىيەكان، پېۋىستە سادە و پوخت و مانادار بى، بۇيە پىشنىار ئەكەم بنووسرى (بىرپارى پىشوازی كىردن

بەپپى پىرۇتۇكۇل لە خاوەن پاىە فەرمىيەكان) ئىنجا بىرگەى ماددەى يەكەمىش بىرى بە دوو بىرگە ھەر بە تەنىا لە خىزمەتگوزارى پىشوازى سوودمەند نەبى، لە بابەتى كۇنتىرۇلىش مامەلەى پىرۇتۇكۇلانەى لە خالەكانى كۇنتىرۇلىش لەگەل بىرى، نەك ھەر لە چا خواردنەو، سوپاس.

بەپپى جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرىكى پەرلەمان:

سوپاس، گىفتوگۇ گۇ لەسەر ئەو ماددەىە كۇتايى ھات، چاوەروانى ئەوەىن لىژنە پەيوەندىدارەكان رىك بىكەون لەسەر دارىشتى كۇتايى، ئەو تىببىنىەش لە جى خۇبەتى كە ماددەى يەكەم و دوو بە يەك ئەچن، فەرمو كاك دلشاد.

بەپپى دلشاد شەعبان عبدالغفار:

بەپپى سەرىكى پەرلەمان.

ھەموومان خەز ئەكەىن پاسەپۇرتى دىلۇماسىمان ھەبى، بەلام وەكو روونكردنەو و ھاوكارىش بۇ لىژنەى ياسايش ئىمە ناتوانىن لىرە ياساىەك دەرىكەىن بۇ ئەوەى حكومەتى عىراقى پاسەپۇرتى دىلۇماسىمان بەدىتى، ئەبى ئەو مەوزووە لە پەرلەمانى عىراق خەل بىرى، ئەبى لەوى ياساىەك دەركرى ھاوشىوەى پەرلەمانتاران و وەزىرانى حكومەتى عىراقى ھەمان تەعامول لەگەل پەرلەمان و حكومەتى ھەرىمىش بىرىن، چونكە ئىستا ئەم ياساىە دەرنەكەىن لە ھەرىمى كوردستان دەرنەكەىن، دائىرەى عىلاقات ناتوانى پاسەپۇرتى دىلۇماسى دەرىكات، ناتوانى داواش لە حكومەتى عىراقى بىكات كە پاسەپۇرتى دىلۇماسى بەدىتى، بەپپى مەلوماتى منىش لە سالى (2010) حكومەتى توركىا يەكى لەو ولاتانە بوو بە رەسمى داواى لە حكومەتى عىراقى كىرد وتى نىوەى عىراق فىئاپى و دىلۇماسىن، يەعنى ھەمووىان پاسەپۇرتى دىلۇماسىان ھەىە، لەو كاتە ياساىەكىان دەركردوو و زۇر تەخدىدىان كىردوو كە كى پاسەپۇرتى دىلۇماسى ھەبى؟ سوپاس.

بەپپى جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرمو دىكتۇرە قالأ.

بەپپى د.قالأ فەرىد ابراهيم:

بەپپى سەرىكى پەرلەمان.

دەستورى عىراقى ئىعتراقى كىردوو و ئىقراى كىردوو كە پەرلەمانى ھەرىمى كوردستان يەككىكە لە زمنى ئەو موئەسەساتانەى كە ھەن، ئەگەر ئىقراى كىرد كە پەرلەمان و جودى ھەىە و يەككىكە لە موئەسەسەكان ئەبى ئەو مافانەى كە پەرلەمانتارى پەرلەمانى عىراقى ھەىەتى پەرلەمانتارى كوردستانىش ھەبىتتن، بە راي من دەستوو ئەو مافەى چەسپاندوو و پىوىستە لەسەر سەرىكاىەتى پەرلەمان و لەسەر فەرمانگەى دەروە كار ئاسانى بىكات بۇ دابىن كىردنى ئەو پاسەپۇرتە، چونكە لىرە ئەگەر داشى بنىن ياساكە ناوى پىشوازى كىردنە، تەنىا ئەوەمان جى كىردۇتەو لە ناو بىرپارەكە ئەوەى كە مولزەمە لە ھەرىمى كوردستان موئەسەسات گىرنگە بەرامبەر بە پەرلەمانتارانى بەپپى مەسەلەى فىزەش ئەوەش دووبارە بە راي من ھەر

پەيوەستە بە مەسەلەى عىلاقات و دىلۇماسى، ناتوانىن لېرە قونسولخانەگان ئىلزام بىكەين بلىين ئەبى فيزە
بدەن بە پەرلەمانتاران، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دىكتۇرە بەھار.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

بەرپىز سەرۇكى لىژنە قسەگانى منى كرد.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو تەلار خان.

بەرپىز تەلار لطيف محمد:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

قسەگانە دىكتۇرە فالاً كردى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك زانا.

بەرپىز زانا عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

تايبەت بە پاسەپۇرتى دىلۇماسى ئەوہى كاك (دئشاد) باسى كرد لە عىراق بە پىي ئەو داتايەى ھەيە
نزىكەى (27000) پاسەپۇرتى دىلۇماسى ھەيە، ئەوہ بۆتە كىشەى گەورە، ئەيانەوئى عىراق ئەو بابەتە
حەل بىكات، بەشىكى لەوانە ھەندى ولات ھەن ئىعتىراف بە پاسەپۇرتى دىلۇماسى عىراق ناكەن، لەبەر
ئەوہى بۆ خەلكىك دروست كراوہ لە ئاساس دىلۇماس نىيە، ئەوہى تر كە پەيوەندى بە فيزەوہ ھەيە ئىمە
بە پىي ئەو قانونە نىودەولەتبانە ناتوانىن قونسولخانە ناچار بىكەين فيزە بدات يان نەيدا، بەلام بە برپاى
من بۆ حەلى ئەوہ پەرلەمانى كوردستان پىناسىك دروست بىكات بۆ ئەندامە خانەنىشن كراوہگان بتوانى
كاروبارەگانى وەكو فىئايپى پى راىى بىكات، يەعنى ئەو ئەندام پەرلەمانەى خانەنىشن ئەبى ئەگەر
پەرلەمانى كوردستان پىناسىكى بۆ دروست بىكات كە فىئايپىيە باشتر ئەتوانى لە قونسولخانە و ئەو
شويتانەى ھەيە پىي بناسرىتەوہ و كارەگانى پى جى بەجى بىكات، پىم واىە ئەوہ چارەسەرىكى باشە،
سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك عمر.

بەرپىز عمر عىناپەت:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەيىي ماددە (117) دەستورۇ عىراقى كە ئەو دەقەكەيەتى (اولا) يقرأ هذا الدستور عند نفاذه الاقليم كردستان و صلاته الاقامة الاقليم اتحادية)، يەنى بۇخۇى دانى بە ئىقلىمى كوردستان ناو، ئەووش تەحسىل حاسلە، كاتى جۇرىك ناتەندروستى لە پىدانى پاسەپۇرتى دىلۇماسى لە عىراق ھەيە ناكاتە ئەووش لە ھەرپىمى كوردستان (50) كەس نەيىي، لەبەر ئەو ئەكرى لىرە جىگەى بكرىتەو، و بە نىسبەت فىزەش داوا ئەكەين لە دەستەى سەرۋىكايەتى پەرلەمان ئەوان ھەماھەنگى لەگەل قونسولگەرىيەكانى ھەرپىمى كوردستان بكەن و كارىك بكەن كە ئەندامى پەرلەمانى كوردستان بە شىوہى تايبەتمەند ھەولى پىدانى قىزە بدات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك ئومىد.

بەرپىز ئومىد عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە گىفتوگۇى پىرۇژە بىرپارىك ئەكەين زۇر پوونە، راستە دوو ماددەى لەيەكچوو، بەلام دەرگاتان كىرۇتەو بۇ گىفتوگۇيەك ھىژ پەيوەند نىە بەو پىرۇژە بىرپارەن و باسى بابەتىك ئەكرى ئىمەى پەرلەمانتار و پەرلەمان وەزەمان لای خەلكى كوردستان باش نىيە، ئىستا باسى فىزە و پاسەپۇرت بكەين، تىكايە ئەو دەرگايە دابخەن، ئەو گىفتوگۇيە لا بەلايە كە پەيوەندىدار نىيە بە پىرۇژە بىرپارەكە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرىزان ئەو سى خال تىكەلاو كرايە، يەك ئەووش پەيوەستە بە پاسەپۇرتى دىلۇماسى، ھىچ كەس رىگر نەبوو لە ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان بچەن پاسەپۇرتى دىلۇماسى دەرپىنن، لە كاتى خۇى ئىتىفاقمان لەگەل بەرپوۋەبەرايەتى پاسەپۇرتى بەغدا كىر بۇ ئەووش تىمىك بىنرە ئىرە لىرە پاسەپۇرت دروست بكەن، دواتر ھەندى ئالۇزى دروست بوو، ئىستاش كەس لارى نىيە، ئەتوانن بچەنى بەغدا پاسەپۇرتى دىلۇماسى وەرگىن، لەوئىش بەپىي ياسا ناوى پەرلەمانتار لەوئى ھەيە، لاينەكى تر، مەعامەلەيەكى شايستە لە ناو فەرمانگەكان و دامەزراوكانى ھەرپىم بۇ پەرلەمانتار ئەو بەبەتىكى ئىجرائىيە لە پەيوەندى كىردنى ئىمە لەگەل دامودەزگاكەن ھەولمان داوا، رەخنەمان گىرتوۋ، گلەيىمان كىرۇو، ئەبى ئەو پەيوەندىيە لە ئاستى شىكۇى پەرلەمان بى، لەو كەمتر رەخنە ئەگرىن، ئەو ئەگەرپىتەو بۇ ئىمە، موعامەلەى ئىمە لە ناوخۇ، ئەووش سىيەم پەيوەستە بەو خولەى پەرلەمان و خولەكانى پىشوو، لە ھەموو دونيا كە پەرلەمانتارىك خانەنشىن ئەكرى شىوازى پىشوازى كىردن ھەر وەكو ئەوويە كە لە ناو ئىش دا بى، ئەووش ئىستا موناقەشە ئەكرى من بەو شىوازەى كە خويىندم پەيوەستە بە پىشوازى كىردن، ئەووش قىزاكان بەراستى پەرلەمانى كوردستان بەشى پەيوەندى و پىرۇتۇكۇل لە پەيوەندى

بەردەوام دابن لەگەڵ فونسولەکان، بەلام ئەوان بە شیوازی تر موعامەلە ئەگەن، ئەوان ئەو تەسھیلاتەى بۆ بزىسمانىك ئەیکەن بۆ خەلکى تر ناکەن، ئەوێ پەرلەمانتار قابىكى فەرمى وەرگرتوو، ئىمەش هەستى پى ئەکەین کە وەك پىویست موراعاتى پىگەى پەرلەمان ناکرێ، گلەيشمان کردوو، بەردەوامیش ئەبین، بەلام بەکۆى دەگات؟ ناتوانین فەرزى بکەین لەسەریان، بەس ئەتوانین گەلەبەى بکەین، بەلام هەندى جار لە رووى عەمەلى بەراستى ئەو موعامەلەیه ئەبین، و رازى نین، ئەبى باش بکرى، چۆن باش ئەکرى؟ حەقیەت ئەبى هەول بەدەین، بەرێزان لە لیژنەى پەيوەندیدار بتوانین مەخرەجىک هەبى بۆ، سوپاس.

بەرپز د.فالا فەرىد:

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان.

بەرپزان ئەندامانى لیژنە کۆکن لەسەر عینوانەکە لەبەر ئەوێ برپارى پىشوازی کردنە، بۆیه ناتوانین پىدانى مافىكى تر جگە لە مافى پىشوازی کردن بە شیوازی پرۆتۆکۆلى بەخەینە ناو برپارەکە، بەو شیوێهە رىکەوتین کە ئەبخوینمەو:

برپارى پىشوازی کردن بەپى پرۆتۆکۆل لە ئەندامانى پەرلەمانى کوردستان و ئەنجومەنى وەزیران و هاوتا وەزىفیهکان لە فرۆکەخانەکان و خالە سنووریهکان:

ئەندامانى پەرلەمان و ئەندامانى ئەنجومەنى وەزیران و هاوتا وەزىفیهکانیان لە خزمەتگوزارى پىشوازی بە پى پرۆتۆکۆلى (فى ئاى پى) لە فرۆکەخانەکان و خالە سنووریهکان سوودمەند ئەبن.

بەرپز جعفر ابراهیم ئىمىنى / جىگرى سەرۆکى پەرلەمان:

ئەو ماددەیه بەو شیوازی خویندراپەو ئەخەینە دەنگدان کى لە گەل دایە؟ (40) کەس پەسندىەتى، کى دژە؟ (1) کەس، بە زۆرىنەى دەنگ پەسند کرا، ماددەى دوووم.

بەرپز د.فالا فەرىد ابراهیم:

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان.

ماددەى دوووم:

پاش تەواوبوونى خولى پەرلەمان و ماوێ کابىنەى ئەنجومەنى وەزیران ئەندامانى پىشوو پەرلەمان و ئەنجومەنى وەزیران و هاوتا وەزىفیهکانیان لە خزمەتگوزارى پىشوازی بەپى پرۆتۆکۆل سوودمەند ئەبن.

بەرپز جعفر ابراهیم ئىمىنى / جىگرى سەرۆکى پەرلەمان:

بۆ موناقتەشەى ئەو ماددەیه یەك کەس هەیه، فەرموو كاك ئارى.

بەرپز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان.

راستى هەندى جار کە تىبىنى تەقدیم ئەکەین لیژنەى بەرپز حىسابى بۆ ناکات، ئىمە وتمان دوو ووشەى کۆ نابى بە یەکەو، حالى دوووم، پىم باشە بەو جۆرەى لى بکرى (ئەندامانى پەرلەمان و ئەندامانى

ئەنجومەنى ۋەزيران و ھاۋفەرمانبەرەكانيان پاش تەۋاۋ بوونى خول و ماۋەگەيان لەو خزمەتگوزارىيەى كە
لە ماددەى يەك ھاۋوۋە سوود مەند ئەبن)، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:
سوپاس، فەرموو مامۇستا ماجىد.

بەرپىز ماجىد عثمان توفىق:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەكرى ھەردوو خال بىكەينە يەك، يەئنى لە كاتى پەرلەمانتارى و لە دواى تەۋاۋ بوونى خولەكە
ھەردووكى بىكرىتە يەك، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:
سوپاس، ماددەى دوۋەم.

بەرپىز. قالاً فەرىد ابراهيم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى دوۋەم:

پاش تەۋاۋبوونى خولى پەرلەمان و ماۋەى كابىنەى ئەنجومەنى ۋەزيران ئەندامانى پىشۋوى پەرلەمان و
ئەنجومەنى ۋەزيران و ھاۋتا ۋەزىفيەكانيان لەو خزمەتگوزارىيەى لە خالى يەكەم دا ھاۋوۋە سوودمەند
ئەبن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

كى لەگەل دايە؟ (34) كەس لەگەئىتە، كى دژە؟ (1) كەس، بە زۆرىنەى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر
فەرموو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى - جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:
فەرموو كاك زانا بۇ تىبىنيەكەت.

بەرپىز زانا عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

من پىشنيارىكم ھەيە بۇ ئەۋەى ئەو بىرگانە ۋەكو خۇى جى بەجى بىت، پىموايە ئەۋە ئىزافە بىرى،
پەرلەمانى كوردستان پىناسىكى تايبەت بۇ ئەندامە خانەنىشىنكراۋەكانى دروست بىكات بۇ رىكخستنى
كاروبارەكانى، يەئنى پەرلەمان ئەگەر ۋەكو دامەزراۋەكە دروستى بىكات ھىزى زياترى ھەيە، بۇيە دەبىت
پەرلەمان شتىكى پى بىت تۇ پى بىناسرىتەۋە، كە تۇ ئەندام پەرلەمانى خانەنىشىنكراۋى، بۇيە ئومىد
دەكەم ئەۋە لە نىۋ پىرۇژە ياساكە جى بىكرىتەۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەكرىتەۋە، دەكرىت بە رىنمايىش چارەسەر بكرىت، بە رىنمايى لە دەستەى سەرۋىكايەتى دەر بكرىن و ئەۋە تەنزىم بكرىن، خالىكى نىزامى ھەيە، بەرپىز تحسىن اسماعىل فەرموو.

بەرپىز تحسىن اسماعىل دۆلەمەرى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىگىرى لە قسەكەى كاك زانا دەكەم بۇ ئەۋ رەئىيەى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بە رىنمايى دەكرىت ئەۋە چارەسەر بكرىت، بەرپىز د.زۆزان فەرموو.

بەرپىز د.زۆزان صادق سعید:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش پشتىگىرىا بۇچوونا كاك زاناى دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا انس فەرموو.

بەرپىز انس محمد شريف:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

تېيىنيا من ل سەر خانەنشىنيا، چونكە ئىجتىمال ھەيە ئەندام پەرلەمانى خولا كەفن بىتن و خانەنشىن نەبىتن، بزفرىتە سەر دەۋاما خۇ، دەۋامەكى تر ھەبت، يەعنى نەيەتە گرئدان بە خانەنشىندا، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كمال يىلدا فەرموو.

بەرپىز كمال يىلدا مرقوز:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

نازانم لەۋ ھالەتەدا دەۋرى يەككىتى پەرلەمانتاران چى دەبىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموون بەرپىزان بۇ دارشتنەۋەى ئەۋ پىشنىارەى پەيوەست بوو بۇ ئاسانكارى بۇ ئەندامانى پەرلەمان بىخوئىنەۋە.

بەرپىز د.قالا فرید ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشنىارىك ھاتوۋە سى كەس پشتىۋانى لى كىرۋو، پەرلەمانى كوردستان پىناسىكى تايبەت بۇ ئەندامانى پىشۋوى پەرلەمان دروست دەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز تحسین اسماعیل فەرموو.

بەرپىز تحسین اسماعیل دۆلەتمەرى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بىبۇرە ئەندامانى پېشوو، يەنى پېش ئىمە، بەلام ئەندامانى خانەنشىن ھەمووى دەگرىتەوہ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز د.بەھار فەرموو.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەندامانى خانەنشىنكراو، بىبۇرە تەعبىرىكى راست نىيە، لەبەر ئەوہى شەرت نىيە ھەموو ئەندامانى پەرلەمان كە لە پېشووئا ئەندامى پەرلەمان بوون خانەنشىن بكرىن، حىكمەتەكە لەوہى كە پېشووتر ئەندامى پەرلەمان بوو، حىكمەتەكە لەوہى نىيە كە خانەنشىن دەبىت و تۆ ھەويەى بۆ بكەى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئىستا ئەو پېشنىارە دەخەينە دەنگدان، ناسنامەيەك بۆ ئەندامانى پەرلەمانى پېشوو، كى لەگەل داىە؟ تكايە دەست بەرزكاتەوہ؟ (40) كەس لەگەل داىە، زۆر سوپاس، كى لەگەل دانىيە؟ تكايە دەست بەرزكاتەوہ؟ (1) كەس لەگەل دانىيە، زۆر سوپاس، كەواتە بە زۆرىنەى دەنگ پەسەندكرا، ئەوہ پشنىارەى تر كە پەيوەست بوو بە ئاسانكارى.

بەرپىز د.قالا فرید ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پەرلەمانى كوردستان پېناسىكى تايبەت بۆ ئەندامە خانەنشىنكراوہكانى دابىن دەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئىستا ئەو دەخەينە دەنگدانەوہ، كى لەگەل داىە؟ تكايە دەست بەرزكاتەوہ؟ (37) كەس لەگەل داىە، زۆر سوپاس، كى لەگەل دانىيە؟ تكايە دەست بەرزكاتەوہ؟ (2) كەس لەگەل دانىيە، زۆر سوپاس، كەواتە بە زۆرىنەى دەنگ پەسەندكرا، پېشنىارىكى تر بخویننەوہ.

بەرپىز د.قالا فرید ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەوہى كە ئىستا خویندرايەوہ و دەنگى لەسەردرا ئەوہ خالى سىيەمى برپارەكە بوو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

پېشنىارىكى تر ئەوہى سەبارەت بە ئاسانكارىەكان، ديارە ئەوہ ئىتىفاقى لەسەر نەبووہ، فەرموو بەرپىز حاجى كاروان.

بەرپىز كنعان نجم الدين احمد (حاجى كاروان):
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپىزان، پېشنيارىك ھەيە سەرۆكايەتى پەرلەمان بە شىۋە راستەوخۇ مامەلە لەگەل قونسولخانەكانى ولاتان بكات لە ھەرىم بۇ راكردنى كاروبارى پەرلەمانتاران، ئىمە تاوەكو ئىستا بۇ فىزە ۋەرگرتن دەبى بچىت پرس بە حكومت بكەى، حكومت بيداتە پەيوەندىەكان، يەعنى پەرلەمان كە بەرزترين ۋەزىفەيە دەبى بچىت پرس بە دەزگايەك بكات ئىنجا فىزەى بدىتتى، جگەلەۋەى زۇرجار پەرلەمانتار داۋاى فىزەى كردوۋە خۇى چوۋە و رەفز بۇى ھاتۆتەۋە، بەلام ئەگەر مامەلەيەكى راستەوخۇ لە سەرۆكايەتى پەرلەمانەۋە بكرى و قونسولخانەكان تەبلىغ بكرىن ئەۋە بەراستى زۇر زەرۋورە، ئەگەر ئەۋ بېرگەى بۇ ئىزافە بكرىت شتىكى باش دەبىت، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەۋ پېشنيارەى ئىستا خوئندرايەۋە، ئەۋ پېشنيارە كاك عمر عىنايەت تىبىت ھەيە لەسەرى؟
فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت ھەمە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پېموايە دەنگ لەسەر ماددەى دوۋەم نەدرا، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

لەسەر ماددەى دوۋەم درا، رەنگە جەنابتان ئەۋ كاتى لە دەرەۋەبن، ئەۋ پېشنيارەى ئىستاش كە بەرپىز حاجى كاروان خوئندىەۋە، ئەۋ پېشنيارە دوۋبارە بكەۋە بۇ ئەۋەى بخەينە دەنگدان.

بەرپىز كنعان نجم الدين احمد (حاجى كاروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپىزان، ئەۋە بۇ زياتر مامەلەى راستەوخۇى پەرلەمانە، يان سەرۆكايەتى پەرلەمان بۇ كاروبارى ئىدارى يان تەعامول لەگەل قونسولخانەكان بۇ فىزە ۋەرگرتن، تۆ جار وايە بەعزىك ئىش دەبىت لەدەرەۋە، يەعنى راستەوخۇ بكرىت لەگەل قونسولەكان، نەكرىت بچىن پرس بكەين بە حكومت يان مەسەلەن پەيوەندىەكان، يەعنى مامەلەيەكى راستەوخۇ، تۆ داۋاى فىزە دەكەى، دەبىت لە سەرۆكايەتى پەرلەمانەۋە داۋا بكەى، نەك لە رى پەيوەندىەكانەۋە، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئىستا ئەۋ پېشنيارە دەخەينە دەنگدان، خالىكى نىزامى ھەيە، بەرپىز د. فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇقى ەلى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە پىيى ياسا بەركارەكان ھەموو دامەزراوەكانى ھەرپىم لە حكومت، لە فەرمانگەي پەيوەندىيەكانى دەرەوہ تەنزىمى عىلاقە كراوہ، كى و كامە عىلاقە دەبەستىت، بۆيە لەوانەيە زۆر باو نەبىت و گونجاويش نەبىت بە برپارىيەك پەرلەمان تەنزىمى عىلاقەي خۆي لەگەل قونسولخانەكان بكات، من بە گونجاوي نازانم ئەوہ بچىتە سەر وەرەقە، ھەرودھا ئىستا رىگريەك نىيە كە بەشى عىلاقات لە پەرلەمان نووسراو بكات بۆ قونسولخانەيەك و كارىكى ھەبىت رايى بكات، پىشترىش تەجرىبەمان ھەيە، بەلام خستەنە سەر وەرەقەي ئەمە بۆ ھەيەت و شكۆي پەرلەمان بە گونجاوي نازانم، بۆيە داوا دەكەم نەخرىتە دەنگدان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك زانا فەرموو.

بەرپىز زانا عبدالرحمن عبدالله:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پشتىوانى لە رەئىيەكەي كاك د. فرست دەكەم، پىموايە پەرلەمان ئىستا خۆي ئەو ھىزەي ھەيە كە راستەوخۆ مامە ئە لەگەل قونسولخانەكان بكات، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مەلا مەروان فەرموو.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين (مەروان گەللى):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش پشتىگري لە رەئىيەكەي كاك د. فرست دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز د. قالا فەرموو.

بەرپىز د. قالا فرید ابراهيم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

جوارەم: كار بە ھىچ دەقتىكى ياسايى يان برپارىيەكى ناكۆك لەگەل حوكمەكانى ئەم برپارەدا ناكرىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگري سەرۋىكى پەرلەمان:

ديارە موناقيشە لەسەر ئەم ماددەيە نىيە، بەرپزان ئىستا ئەوہ دەخەينە دەنگدان، كى لەگەل دايە؟ تىكايە دەست بەرزكاتەوہ؟ (44) كەس لەگەل دايە، زۆر سوپاس، كى لەگەل دانييە؟ تىكايە دەست بەرزكاتەوہ؟ (1) كەس لەگەل دانييە، زۆر سوپاس، كەواتە بە زۆرىنەي دەنگ پەسەندكرا، پىنچەم بخويىننەوہ.

بەرپۆز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپۆز ئیستا ئەو دەخەینە دەنگدانەو، کۆ لەگەڵ دایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەو؟ (42) کەس لەگەڵ دایە، زۆر سوپاس، کۆ لەگەڵ دانییە؟ تکایە دەست بەرزکاتەو؟ (1) کەس لەگەڵ دانییە، زۆر سوپاس، کەواتە بە زۆرینە دەنگ پەسەندکرا، بەرپۆز ئیستا کۆ یاساکە دەخەینە دەنگدان، کۆ لەگەڵ دایە؟ تکایە دەست بەرزکاتەو؟ (41) کەس لەگەڵ دایە، زۆر سوپاس، کۆ لەگەڵ دانییە؟ تکایە دەست بەرزکاتەو؟ (1) کەس لەگەڵ دانییە، زۆر سوپاس، کەواتە بە زۆرینە دەنگ پەسەندکرا، بەرپۆز، بەردەوام دەبین، سوپاس بۆ لیژنە پەيوەندیدارەکان، لیژنە یاسایی، لیژنە ناوخوا، لیژنە پەيوەندیەکان، لیژنە کاروباری پەرلەمان، سوپاس بۆ ئیووی بەرپۆز، بەرپۆز بەردەوام دەبین، چوارەم گفتوگۆکردنی پەپرەوی ناوخوا پەرلەمانی کوردستان کە لەلایەن لیژنە کاتی بۆ پێداچوونەووی پەپرەوی ناوخوا ئامادەکراوە، بە پێی بریاری ژمارە (26) ی سالی (2014)، بڕگە (8) لە ماددە (56) ی یاسای هەلبژاردنی پەرلەمانی کوردستان ژمارە (1) ی سالی 1992 ی هەموارکراو، پالپشت بە ماددە (94) لە پەپرەوی ناوخوا پەرلەمانی کوردستان ژمارە (1) ی سالی (1992) ی هەموارکراو، داوا لە لیژنە کاتی دەکەین بفرموون بۆ سەر سەکۆی تاییبەت بە لیژنەکان، ئەو تەنھا دەنگدانە لەسەر ئەم بەشە، موناقلەشە دەکەوێتە رۆژی یەکشەممە، رۆژی یەکشەممە ئەم پەپرەوی ناوخوا دەبێت کۆتایی پێ بێنین.

د. یوسف محمد صادق
سەرۆکی پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

جعفر ابراهیم ئیمنیکی
جیگری سەرۆکی پەرلەمانی
کوردستان □ عێراق

بیگەرد تالەبانی
سکرێتیری پەرلەمانی
کوردستان □ عێراق

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۇتوكۆلى دانىشتىنى ژمارە (7)ى

يەك شەممە رېكەوتى 15 7 2018

خولى چوارەمى ھەئىزاردن

پروتۆكۆلى دانىشتنى ژماره (7)

یهك شههمه ریکهوتى 2018/7/15

كا تزمیر (11) ى پيش نيوهرۆى رۆزى یهك شههمه ریکهوتى 2018/7/15 پهر لهمانى كوردستان - عیراق به سهروكایهتی بهرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی جیگری سهروك و، بهرپز بیگهره تالهانی سكرتیری پهرلهمان، دانىشتنى ژماره (7) ى خولى چوارهمی، سالی (2018) ى خوی بهست.

بهرنامهی کار:

بهپیی حوكمهکانی برکه (1) ى مادده (20) له پهپهروی ناوخوی ژماره (1) ى ههموارکراوی سالی 1992 ى پهرلهمانى كوردستان - عیراق، دهستهی سهروكایهتی پهرلهمان برپاری دا کاتی دانىشتنى ژماره (7) ى خولى بهارهی سالی پینجهم له خولى چوارهمی ههئبژاردن له کات (11) ى پيش نيوهرۆى رۆزى یهك شههمه ریکهوتى 2018/7/15 دا بهم شیوهیه بیئت:

یهکهم: خویندنهوهی یهکهمی ئەم پرۆژه یاسا برپارانهی خوارهوه به پیی مادهی (71) له پهپهروی ناوخوی پهرلهمانى كوردستان ژماره (1) ى سالی (1992) ى ههموار کراو بکریتن.

1- پرۆژه یاسای دهزگای کۆنترۆلی جۆری دلتیایی له ههریمی كوردستان □ عیراق .

2- پرۆژه یاسای پاریزگاری کردن له هیماو پیروزی و نیشتیمانی و نهتهوهییهکان .

3- پرۆژه یاسای تهعويز موتهزهري حروفي كوردستان قهره بو کردنی زیان لیکهوتوان جهنگ له كوردستان

4- پرۆژه یاسای بهرکاری (قانون حماية الشؤون والخبراء والمخبرين والجنة عليهم رقم (85) لسنة 2017)

5- پرۆژه یاسای بهرکاری (نئسترد وبيع المنتوجات النفطية رقم (9) لسنة 2006)

6- پرۆژه یاسای بهرکاری (قانون ربط الأموال المهربه والمعتده والأسواق المحلية) ژماره (18) سالی (2008).

7- پرۆژه برپاری زیندوکردنی ههفتهی پیکهوه ژيانی ئاینیان له ههریمی كوردستان □ عیراق .

دووهم: خویندنهوهی راپۆرتی شیکاری له کاری ئیداری و کارگێری له پهرلهمانى كوردستان له لایهن ئەندامی پهرلهمان بهرپز (مهدينه نهیوب احمد) برپاردهری لیژنهی کارو باری پهرلهمان .

سییهم: گفتو گو کردنی پرۆژه یاسای ههمواری سییهمی یاسای به کریدانی خانوو بهره ژماره (87) ى سالی

(1979) ى ههموار کراو له ههریمی كوردستان □ عیراق به پیی مادهکانی (72-74-75) له پهپهروی

ناوخوی پهرلهمانى كوردستان ژماره (1) ى سالی (1992) ى ههموار کراو .

چوارهم: گفتوگو کردنی پهپهروی ناوخوی پهرلهمانى كوردستان كه له لایهن لیژنهی کاتی بو پیدای چونهوه

پهپهروی ناوخۆ ئاماده کراوه به پیی برپاری ژماره (26) ى سالی (2014) برکهی (8) له مادهی (56) له

ياسای ههلبژاردنی پهپلهمانی کوردستان ژماره (1) سالی (1992) ی ههموار کراو پالپشت به مادهی (94) ی پهیرهوی ناوخوی پهپلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی ههموار کراو .
بهپړیز د. جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سهروکی پهپلهمان:
بهناوی خوی گهورهو میهرهبان.

بهناوی گهلی کوردستان دانیشتنهکه دهست پی دهکهین، خوی چوارهمی ههلبژاردن سالی پینجهم دانیشتنی ژماره (7) روژی دانیشتن (15-7-2018) بهرنامهی کار به پیی حوکمهکانی برگیه یهکی مادهی (20) له پهیرهوی ناوخوی پهپلهمانی کوردستان □ عیراق ، ژماره یهکی سالی (1992) ههموار کراو دهستهی سهروگایهتی پهپلهمان برپاری دا کاتی دانیشتنی ژماره (7) ی خوی بههاره سالی پینجهم له خوی ههلبژاردنی چوارهمی پهپلهمان کاتزمیر (11) ی پیش نیوهرو روژی یهک شهمه ریکهوتی (15-7-2018) بییت وه بهرنامهی کاری دانیشتنهکه بهم شیوهیه .

یهکهه: خویندنهوهی یهکهمی ئهه پپوژه یاساو برپارانهی خوارهوه به پیی مادهی (71) له پهیرهوی ناوخوی پهپلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی ههموار کراو بکریتن.

1-پروژه یاسای دهزگای کونترۆلی جوړی دنئیایی له ههریمی کوردستان □ عیراق .

2-پروژه یاسای پاریزگاری کردن له هیماو پیروزی و نیشتیمانی و نهتهوهیهکان .

3-پروژه یاسای تهعویز موتهزهیر حروفی کوردستان قهره بو کردنی زیان لیکهوتوان جهنگ له کوردستان

4-پروژه یاسای بهرکاری (قانون حماية الشؤون والخبراء والمخبرين والجنة عليهم رقم (85) لسنة 2017)

5-پروژه یاسای بهرکاری (نیسترد وبيع المنتوجات النفطية رقم (9) لسنة 2006)

6-پروژه یاسای بهرکاری (قانون ربط الأموال المهربه والمعتده والأسواق المحلية) ژماره (18) سالی (2008).

7-پروژه برپاری زیندوکردنی حهفتهی پیکهوه ژیانی ئاینیان له ههریمی کوردستان □ عیراق .

دوووم: خویندنهوهی راپوړتی شیکاری له کاری ئیداری و کارگیپری له پهپلهمانی کوردستان له لایهن ئهندامی پهپلهمان بهپړیز (مهدینه ئه یوب احمد) برپاردهری لیژنهی کارو باری پهپلهمان .

سییهه: گفتو گو کردنی پروژه یاسای ههمواری سییههمی یاسای به کریدانی خانوو بهره ژماره (87) ی سالی

(1979) ی ههموار کراو له ههریمی کوردستان □ عیراق به پیی مادهکانی (72-74-75) له پهیرهوی

ناوخوی پهپلهمانی کوردستان ژماره (1) ی سالی (1992) ی ههموار کراو .

چوارهه: گفتوگو کردنی پهیرهوی ناوخوی پهپلهمانی کوردستان که له لایهن لیژنهی کاتی بو پیداجونهوه

پهیرهوی ناوخو ناماده کراوه به پیی برپاری ژماره (26) ی سالی (2014) برگیه (8) له مادهی (56) له

ياسای ههلبژاردنی پهپلهمانی کوردستان ژماره (1) سالی (1992) ی ههموار کراو پالپشت به مادهی (94) ی

پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1)ى سالى (1992)ى ھەموار كراو . بەرئزان داوا لە بەرئز بېگەرد تالەبانى دەكەين سكرتېرى پەرلەمان بۇ خستنه روى پوختەى دانىشتنى پېشتر ئامادەبوان بە ھۆ بى ھۆ فەرمو بەرئز .

بەرئز بېگەرد دلشاد شكرالله (تالەبانى) / سكرتېرى پەرلەمان:

بەناوى خواى گەورەو مەرەبان پوختەى دانىشتنى ژمارە (6)ى ئاساى رۆژى چوار شەمە رېكەوتى (11-7-2018) بەم شېوہیەى خوارەوہ بوو.

1-دەست پېکردنى دانىشتن لە لایەن بەرئز جېگرى سەرۆكى پەرلەمان .

2-خویندەنەوى ناوى ئەندامانى ئامادە بوو ئامادە نەبوو ھەرودەھاخویندەنەوى پوختەى دانىشتنى پېشو لە لایەن سكرتېرى پەرلەمان .

3-خویندەنەوى يەكەم بۇ پرۆژە ياساى ھەموارى پەيمانگای دادوہرى لە ھەرىمى كوردستان .

4-گفتو گۆگردن و پەسەند کردنى پرۆژە ياساى ھەئپەساردنى دامەزراوى سەرۆکایەتى ھەرىم .

5-گفتو گۆ کردن و پەسەند کردنى پرۆژە بریارى پېشوازی بە پېى پرۆتۆکۆل و فرۆکە خانەگان و خالە سنووریەگان تايبەت بە پېشوازی بە ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان .

ناوى ئەندامانى پەرلەمان كە لە دانىشتنى ژمارە (6)ى ئاساى بەروارى(11-7-2018)مۆلەت پېدراون يان بە بى مؤلەت ئامادە نەبون لە دانىشتنى بەيانى بەم شېوہیەى خوارەوہ بوو.

1-تەلار لطيف محمد/ئامادە نەبوو .

2-خەلەف احمد معروف/مۆلەت.

3-رئواس فايق حسين/ئامادە نەبوو.

4-زانا عبدالرحمان عبدالله/ئامادە نەبوو.

5-سالار محمود مراد/ئامادە نەبوو.

6-سەرکەوت سەرحد خلیفە/مۆلەت.

7-سعيد محمد سعيد/مۆلەت.

8-صالح فەقى محمد امين/ئامادە نەبوو.

9-عزت صابر /مۆلەت.

10-عباس فەتاح صالح/ئامادە نەبوو.

11-قادر وەتمان رسول/ئامادە نەبوو.

12-گەشە دارا جلال/مۆلەت.

- 13-گۆران محمود اسماعيل/ئاماده نەبوو.
- 14-مريم صمد عبدی/ئاماده نەبوو.
- 15-ابراهيم احمد سمو/مۆلەت.
- 16-ايدريس على اسلام/مۆلەت.
- 17-بەشار مشير اسماعيل/مۆلەت.
- 18-جمال عثمان کارسول/ئاماده نەبوو.
- 19-زياد حسين عبدالکريم/مۆلەت.
- 20-سیراج احمد محمد/مۆلەت.
- 21-صالح بەشار صالح/مۆلەت.
- 22-عبدالله جاسم رجب/مۆلەت.
- 23-على على هالو/مۆلەت.
- 24-محمد صادق سعيد/مۆلەت.
- 25-محمد على ياسين/مۆلەت.
- 26-هيثا حاجى ميرخان/مۆلەت.
- 27-ئەيووب عبدالله اسماعيل/مۆلەت.
- 28-ئوميد حمە على/ئاماده نەبوو.
- 29-ئىقار ابراهيم حسين/مۆلەت.
- 30-جوان اسماعيل عزيز/مۆلەت.
- 31-رۇزا محمود عوسمان/مۆلەت.
- 32-سەھراب ميكايل محمد امين/مۆلەت.
- 33-شىركۆ جەودەت مصطفى/مۆلەت.
- 34-عمر صالح عمر مۆلەت.
- 35-فايق مصطفى رسول/مۆلەت.
- 36-ئارى محمد عبدالرحيم/ئاماده نەبوو.
- 37-عبدالله محمود محمد/مۆلەت.
- 38-محمد سعديدين انور/مۆلەت.

ناوى ئەندامانى پەرلەمان كە لە دانيشتنى ژمارە (6) ئاسايى بەروارى (2018-7-11) مۆلەت پېدراون يان بەيى مۆلەت ئامادە نەبون بۇ دانيشتنى دواى نيوەرۆ ئەمانەن.

1-دليىر مصطفى حسيىن/مۆلەت.

2-ئامينه زكرى سعيد/مۆلەت.

3-پەرى صالح حميد/مۆلەت.

4-سۆران عمر سعيد/مۆلەت.

5-منير عوسمان على/مۆلەت.

6-باپير كاملا سليمان/مۆلەت.

ئەو بەريزانەى كە بۇ دانيشتنى ئيمرۆ داواى مۆلەتيان كردوه .

1-كمال يلدا.

2-عزت صابر.

3-دليىر ماوهتى.

4-دكتورە قالا فريد.

5-دكتور ابراهيم احمد سمو.

6-حسن صالح.

7-ئوميد حمه على.

8-پەروا على.

9-شيركو جهودهت.

10-سۆران عمر.

11-باپير كاملا.

12-ئەنەس محمد شريف .

زۆر سوپاس.

بەريىز جعفر ابراهيم ئيمينيى / جيجرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەريىزان دەست بە بەرنامەى كار دەكەين خالەكان لە خالى يەكەم پيش ئەوهى دەست پى بکەين

داوا لە بەريىزان ليژنەى ياسايى دەكەين فەرمون بيىنە شوپىنى تايبەت سەكۆى تايبەت بە ليژنەكان خالەكى

نيزامى هەنە، فەرموو ريواس خان.

بەرپىز رېۋاز ھايىق حسين:
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بەرپىگە (5) لە يەككەم بەرنامەى كارى ئەم دانىشتەنى پەرلەمان كە تايىبەتە بەرپىژە ياساى بەركارى (ئىستىراد وبيع المنتوجات النفطية رقم (9) لسنة 2006) ئەمەۋى بەرچاۋ روونى بەدەمە بەرپىزتان كە ئەم پىرۋژەيە لە (3-12-2014) لە لايەن فراكسىۋنى يەككىتەيەۋە پىشكەش كراۋە لە (23-4-2015) بە نووسراۋى سەرۋىكى پەرلەمانى كوردستان ئاراستەى لىژنە تايىبەتمەندەكان كراۋە لە (29-4-2015) راپۋرتى لىژنەى تايىبەتمەندى بۇ نووسراۋە ۋە لە دواى كاراكردەنەۋەى پەرلەمان دوو كۆبۈۋنەۋەى ھاۋبەشى لىژنەى ياساى و لىژنەى پىشە سازى ۋزە و سامانە سرووشتىەكانى بۇ كراۋە ئەمە راپۋرتەكەيە لەبەر دەستمايە بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان، تىنناگەم بۇجى جارىكى تر خراۋەتەۋە بەرنامەى كار و خويىندەنەۋەى بۇ ئەكرى ۋەلايەن جەند بەرپىزىكى تر و چەند پەرلەمانتارىكى ترەۋە پىشكەش كراۋە لە كاتىكدا بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى سامانە سرووشتىەكان ۋە بەرپىزان لە لىژنەى سامانە سرووشتىەكان بە ئىمەيان راگەياندا كە بە حكومەتەيان گووتوۋە راۋ بۇجوۋنى خۇى لەسەر ئەم ياسايە بلى زياتر لە دوومانگ پىش ئىستا، تا ئىستا ئىمە ۋەلامى حكومەتمان بۇ نەھاتوۋە لە كاتىكدا كە ئەمە ھىچ جۇرە بارگرانىەكى لەسەر حكومەتى ھەرىمى كوردستان درووست ناكا ، لەبەرئەۋە داۋا لە بەرپىزتان ئەكەم ئەۋ بەرپىگە (5) لە ناۋ بەرنامەى كار لابەن ئەۋەى يەكەم ، دوۋەمىش، لەبەرئەۋەى تا ئىستا حكومەت ۋەلامى نەداۋەتەۋە لىژنەكان رابىسپىرن لەبەر گرنگى ئەم ياسايە بۇ ئەۋەى ئىمە راپۋرتى ھاۋبەشى بۇ بنووسىن و بىھىننە ناۋ بەرنامەى كارى پەرلەمانى كوردستان و زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:
زۇر سوپاس، فەرموۋ كاك على حمە صالح.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەفتەيەك بەر لە ئىستا جەنابت بەلئىتدا بۇ دىرژكردنەۋەى قانۋونى موحارەبەى ئىرھاب دوو ھەفتە ۋا دەبىت، ئەۋە ھەفتەيەكى رۇشتو، ئايە ھىچ ھەنگاۋىكى جدى گىراۋەتە بەر بۇ ئەۋەى لە ھەفتەى ئايندەدا دەر جىت ئەۋ قانۋونە؟ ياخود نا؟ جونكە ئەۋەى كە ئىمە ھەستمان پىكردوۋە موتابەعەمان كىردوۋە ھەنگاۋى عەمەلى نىە.

دوو/ خالىكى كە ئەۋەى دىكتۇرە رىۋاسىش ئامازەى پىدا تەنھا ئەۋ قانۋونە نىە دەيان قانۋونى تر تايىبەت بە دامەزرادەكانى نەۋت ئەنجومەنى ۋەزىران و ئەنجومەنى بالاي بە ھەرىمى نەۋت و گاز، وتوۋيانە راۋ

سەرئىجتان ئەدەبىيىتى، كە ھىچ تەبىئىي دارايش نىيە، بەس ئەوھىيە دۆسىيە نەوتەگە بە مۇئەسسەسات ولامى نىيە.

سىيەم: بە پىي پەپىرەوى ناوخۇ جەنابتان قانۇنى چاك سازىيەكەتان گەراندەو، سىراع ياخود ناكۆكى ئەنجومەنى وەزىران و پەرلەمان لەسەر تەنيا سى مادەيە تىكايە با ئەوان بىن موناقتەشى ئەو سى مادەيە بىكەين، چونكە ناتوانىت رابگىرىت، جى بەرژەوھەندى مىللەتەكەمانى تىايە ئەو ئەكەين، بەرژىز سەرۆكى پەرلەمان ئەم دۆخە لە كوردستانا بەبى چاك سازى رىشە لە لىستى مووچە خانەنىشىنى لە ياساى ناتوانى بەردەوام بى ئەو دۆخى عىراق بەرەو تىك جون ئەجى ، ئەگەر ئەو پارەيە لە عىراقەو نەيەت بۇ ھەرىمى كوردستانىش كىشەي گەورە درووست ئەبى، ئىستا بەرەو ئەو ئەروا (317) مىليار دىنارەكە عەرقەلەي بۇ درووست بىت، ئەوجا پاشەكەوت بە سىستەمە كۆنەكەش ئەبىتە (50) رۆژ ئىمە حەل ئەوھىيە ئەو قانۇنە چاك سازىيە دەر بىكەين وە چاك سازى لە داھاتى نەوتا بىكەين، بۇ ئەوھى ھەرىمەكەمان لە كىشە بىپارىزىن، من دىنياتان ئەكەمەو ئەم سىستەمى مووچەي ئىستا بەردەوام نايىت لەبەر ئەوھى عىراق ناتوانىت بەردەوام بىت لە ناردنى ئەو (317)مىليار دىنارە، ئەمە مەسئولىيەتە بۆيە تىكايە با ھەموومان بەو ھەلبىستىن.

بەرژىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوھى ھەموارى ياسا بەرەنگاربوونەوھى تىرۆر ئاراستەمان كىرەو بۇ لىژنە پەيوھندىدارەكان وە بەو ھىوايەين بتوانىن بە زووترىن كاتدا راپۆرتى ھاوبەش ئامادە بىكەن و بە دىنيايەو ئەو كاتەي راپۆرت ئامادەبىت ھىچ راپۆرتەك كە ئامادە كرابىت دوا ناكەوئىت دەپخەينە بەرنامەي كار .بەرژىز ملا ماجد بازركان دواتر صالح فەقى.

بەرژىز ماجد عثمان توفىق:

بەرژىز سەرۆكى پەرلەمان.

من موداخەلەيەكم ھەيە سەبارەت بە ژمارە (1) لە بىرگەي يەكەم پىرۆژە ياسا دەزگاي گۆنترۆلى جۆرى دىنيايى لە ھەرىمى كوردستان، من بەراستى كە بەرلەوھى بەرنامەي كار بىبىنم پەيوھندى بە من كرا كە پىرۆژەيەكى ئەوھا لە پەرلەمانى كوردستان پىشكەش كراو، پەيوھندىم بە ئەندامانى لىژنەي خۆم كىرە كەسيان ئاگادار نەبوون پەيوھندىم بە ھۆكۆمەتەوھى كىرە گۆتەم نەوھى ئەو پىرۆژەيە لە ھۆكۆمەتى ھەرىمى كوردستانەوھى پىشكەش كرابىت ئەوانىش ئاگادار نەبوون ، كە بە راي من كە ئەم بەداخەوھى كە تىبىنى دەكەم ئەو پىرۆژانەي كە پىشكەش دەكرىن لە لايەن ئەندامانى پەرلەمانى بەرژىزەوھى كە تايبەتەندى ھەيە بە لىژنەكەوھى تەنھا بۇ ئەوھى پىرۆژەكە پىشكەش بىكەن بە ناوى فراكسىۆنەكانەوھى يان

بە ناوی جەند ئەندامىكى پەرلەمان ھىج پىرسىيارىك لە لىژنە تايبەتتەكان ناكەن، بۆيە ئىمە يەكەم جار سەيرى ئەم پىرۆژەيە دەكەين كە ناوەكەى ھەلەيە لەبەر ئەوەى لە حكومەتتەشەو ھەوومان كىردو ھەو پىرۆژە ياسايەيى كە ژماريەك بەرپىزان ئەندام پەرلەمان پىشكەشيان كىردو بە ناوی پىرۆژە ياساى دىزگای كۆنترۆلى جۆرى دىنبايى ئەوا لە لاى حكومەت ئىمە بە پىي ياساى ژمارە (7) سالى (2006) ھەزارەتى پلان دانان بە ناوی دىزگای پىوانە سەزى و كۆنترۆلى جۆرى ھاتو، كەواتە ئىمە چ پەيوەندىمان بە لىژنە پەيوەندى دارەكانەو ھەو كىردو، چ زانىومانە ئىمە ئىستا حكومەت ئەم دىزگايە بە چ جۆرىك تەامولى لەگەل دەكا، ئىمە ھەكو لىژنەى بازىرگانى و پاراستنى مافەكانى بەكار بەر جەندىن پىرۆژە ياسا پىشكەشكراو ھەلاى حكومەت رەتكرائەتەو لەبەر ئەوەى كە بە داخو ھەندىك لەو ياسايانە تەنھا كۆپى پىست بو، لە ئەنتەرنىت كۆپى پىستيان كىردو ھەو پىشكەشيان كىردو، و ھەتەن بمانەوى و نەمانەوى لەلاى حكومەتى ھەرىمى كوردستان كە گىتوو گو ئەكەين شەرمەزار دەبين لەو ھەوى كە گىتووگوڭيان لەسەر بكەين، ياخو ئەو پىرۆژەى ئىستا پىشكەش كراو بەم ناو كە تەماشا دەكەين بە راستى لە جەند بىرگەيەك من تىروانىنم ھەيە بەرپىز مەبەستم ئەو ھەتە لىژنە پەيوەندىدارەكان دەبى ئاگادارىن، بۆ ئەو ھەوى بۆجوانى خۆيان بەدىن پىرۆژەيەكى تىرو تەسەل و مەعقول بىت بۆ ئەو ھەوى كە ئىمە ئىستا خويندەنەو ھەوى يەكەمى بۆ دەكەين، بەيانى كە لاينى حكومەت بانگىشت ئەكەين يان قسەى لە سەر دەكەين شەرمەزار نەبين، ئىمە بەرپىز سەروكى پەرلەمان يەك كۆمەل پىرۆژە ياسا ھەيە كە پىشكەش كراو لە پەرلەمانى كوردستان ھىجىكى تاكو ئىستا جىبەجى نەكراو ھە دىنبايان دەكەمەو ھەو ئەو ئاگادارتان دەكەمەو ھەو كە ئەو جۆرە پىرۆژەيە كاتى خۆى لە لاين پەرلەمانى كوردستان بە بىرپارىك رەتكرائەتەو رەتكرانى پىشنيارى ياساى (ھىئە التخصيص والسيطرة النوعية لأقليم كردستان) بە بىرپارى ژمارە (1) سالى (2010) پەرلەمانى كوردستان بە پىي بىرگەى (1) مادەى (56) لە ياساى ژمارە (1) سالى (1992) لە دانىشتنى ئاسايى ژمارە (15) لە بەروارى (20-6-2010) بە بىرپارى پەرلەمان ئەم پىرۆژەيە ھاتو ھەتكرائەتەو بۆچى؟ ئەبى ئىمە بزائىن بۆچى ئەم پىرۆژەيە رەتكرائەتەو، ئىستا دو بارە پىشكەش دەكرىت، ئاخىر بە لانى كەم سەردانى لىژنەكان بكەن.

بەرپىز جەفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەروكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا دەزانى چۆنە بە پىي پەپرەوى ناوخۆ ئىو ھەو ئىمە لە دەستەى سەروكايەتى ناتوانىن رەدى ھىج پىرۆژەيەك بەدىن، ئىمە خويندەنەو ھەوى يەكەمە فراكسىونەكانە ئەندامەكانە (10) ئەندامى پەرلەمانە يان لە حكومەت پىك دىت يان ئەندامى پەرلەمان بىت و بە پىي ئەو رىكارەى لە پەپرەودا ديارى كراون

ئىمە خويىندىنە دەۋى يەكەمى بۇ دەكەين دواتر لىژنەكان نازادن راپۇرت دەنوسن، ئىتفاق لەسەر راپۇرت دەكەن، نايكەن، ئەوۋە ئىشى خۇتانه لىژنەكان، فەرموو/صالح فقى.

بەرپىز صالح فقى محمد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

دانيشتنى پىشوو ئىمە لە فراكسىۋنى يەككىتى لە بيناي پەرلەمان بووين لە فراكسىۋنى يەككىتى لە بەشىكى دانيشتنەكە تايەبەت بووۋە كە بە ياساي سەرۋكايەتى ھەرپىم ئىمە ئامادە نەبووينە و بايكۇتمان كىر دوو، داواكارين چاۋ بەو بىرپارەيا بخشىننەوۋە بە غىياب لە فەلەم نەدرپىن ئىمە بايكۇتمان كىر دوو نەك غىياب بووين، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

فراكسىۋنى يەككىتى بايكۇتى دانيشتنى نەكردبوو سەرۋكى فراكسىۋن لىرە ئامادە ببوو .

بەرپىز صالح فقى:

ئىمە زۇرىنە بايكۇتمان كىر دوو، بى سەرۋكى فراكسىۋن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئىمە تىنەگەيشتبوين كە بايكۇت ھەيە ، فەرموو / نامىنە زكرى.

بەرپىز نامىنە زكرى سەيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ھەلبەت حكومت و پەرلەمانى كوردستانى دەست بە پىنگافەكا مېزووىي وىروكانا ھافى بۇ دەربارەى پرۇژەى جاكسازىي، ھەلبەتە پىشگىريا ناخافتىنن بەرپىز ھافكارى خۇ على حمە صالح دەكەم دەربارەى پرۇژەى جاكسازى و پىتقىيا پەرلەمانى كوردستانى دەست بەردارىا پرۇژەى جاكسازى نابى بۇ ھندى زى داخوازيا سەرۋكايەتى پەرلەمانى بكەن و خەلكى كوردستانى چاۋەرىي ھندى د كەتن بۇ جاكسازىي بۇ ھندى كو زيانا خەلكى خۇشبى بۇ ھندى كو پاشكەفت نەمىنن بۇ ھندى كو ئەف گۇرانتكاريا كو مووچەدا ھاتيا نەنجام دان زى بەردەوامى پى بىتەدان داخوازى دەستەى سەرۋكاتى پەرلەمانى د كەين كو پرۇژەى جاكسازيا پشت گۇئى نەھافى ژن دگەل حكومتە ھەرپىما كوردستانى ژ وانەك دانىن كو راپۇرت بۇ فى پرۇژى بىتە نەنجام دان، خەلكى كوردستانى ب چافىكى مەزن ب ئومىدىكى مەزن چاۋەرىي پەرلەمانى كر كو ئەف پرۇژەيە بەرەو پەسند كىرنى دچىتن ئەفە پىر ژ ھەقىكى دا دەربازبوو سەر ئاخى جقىنا پەرلەمانى نەنجام داي بۇ ھەندى كو رەئيا حوكومەتە دەربارەى پرۇژى جاكسازى ۋەربگرى، ژ بەر ھەندى

داخوای جەنابى ھەوا د کەین کو دیسان ب جدی ب ھیمەتەکا مەزنتز بێنە سەر خەتّى بوو ھندى کو ئەو پڕۆژە بخریتە بەرنامەى کاریدا.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنى / جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

خالى نيزامى ھەروا زياد دەبیت لەسەر پڕۆژەى جاكسازى بە دلتيايەوہ پاپورتى ليژنە ھاوبەشەكان لەسەر داواى حكومت بۆ حكومەتەمان ناردەوہ، چاوەروانى وەلامين لەسەر ئەووش نەوہستاوین پەيوەنديمان كردووہ بە خودى جەنابى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزيران و جەنابى جیگرى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزيران و وەزيرى پەيوەندى دارو بەرپز سكرتير ئەنجومەنى وەزيران، ئيمە لەسەر خەتین لەگەڵياندا ، چونكە ئەو پڕۆژەيە گرنگيەكى نيشتمانى زۆر گەورەى ھەيە بۆ ھەريەمى كوردستان و پەرۆشى ئيوەش دلتياينە لە پەرۆشى خەم خۆرى پەرلەمانى كوردستان و ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان و گشت فراكسيۆنەكان . دوو خالى ترى نيزامى وەر دەگرين ، و دەست بە بەرنامەى كار دەكەين ئەمرۆ رۆژەكى دريژ لەبەردەمان دەبیت دلتياين تەواوى دەكەين.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنى / جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموومامۆستا ملامەروان .

بەرپز حسيّن اسماعيل حسيّن(ملا مەروان):

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دەربارەى خالى يەكەم: لە ياساى تيرۆر پيم خۆشە بە جدى ئەو بابەتە وەريگرين بەرپز سەرۆكى پەرلەمان مەعلومى جەنابتانە ھەر ياسايەك كە سيفەى ئيستعجالى پيدرا دەبى لە خلالى (5) رۆژ ليژنەى ياسايى لەگەڵ ئەو ليژنانەى كە پەيوەندى دارن راپورت پيشكەش بكەن، بەلام بە داخەوہ ئەو بابەتە پشت گوى خرا كە ئيتفاقى ھەموو فراكسيۆنەكانيشە، يەعنى ھيچ فراكسيۆنىك نيه بەتەنھا، ئەو فراكسيۆنەى دەنگيشيان بە دريژكردنەوہى ياساى تيرۆردا تيبينى جديان ھەيە مۆتەفيقين لەسەر ھەموارەكەى . خالى دووہم: پشنگيرى قسەكانى بەرپز خوشكى بەرپزمان امينه زكرى و كاك على دەكەم لەسەر مەسەلەلى ياساى جاكسازى ئەوہندەى كە ئيمە ، بەرپز سەرۆكى پەرلەمان مەعلوماتمان ھەبیت حكومەتى ھەريەمى كوردستان مل نادا بۆ ئەو جاكسازيە خوازيارم پەرلەمان رۆلى خۆى ببينيتن و ئەو جاكسازيەى كە تيبينى لەسەر چەند فەقەرەيەكى بووہ بەيندرپتەوہ پەرلەمان بۆ ئەوہى كە ئەو وەزە دارايەى ھەيە تيبەرپنين دەستان خۆش .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەنگى ئىمە لە پال دەنگى تۆيە، دەستە سەرۋىكايەتى كە ئىژنە پەيوەندىدارەكان ئەم بابەتە پەلەى لى بىكەن، و ئەو زەمىنە سازىيە پىۋىستە بۇ ئەنجام بەدن، بۇ ئەۋەى ئەو ياسايە ئەو ھەمۋارەش راپۇرتى ھاۋبەش لە سەر ئامادە بىكەن، فەرموو د. شىركۆ حمە امين .

بەرپىز د. شىركۆ حمە امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە راستىدا قسەكانى منىش ھەر لە چوارچىۋەى بەرنامەى كارو ياخود ئەمەۋىت لەۋە تىبگەم بە پىپى چ ئەۋەلەۋىيەتلىك بەرنامەى كار دائىنرەت ، بە برۋاى من ھىچ شتىك لەۋە گىرنگىز نىيە كە ئىستا دۇخى ھەرىمى كوردستان و ژيانى خەلك بارو گوزەرانى خەلك و موۋچە، ئىمە لە (7-12-2017) بە ژمارەى ياسايى دۋاى جەندىن جارىش داۋامان كىردۋە ئەنجومەنى ھەرىمى بىتە ئىرە بۇ ئەۋەى ھەر بۇمان روون بىكاتەۋە ئەم ھەرىمە چەند پارەى ھەيە، و ئەم پارەيە چۆن سەرف ئەكرىت، ۋەبەرىزىستان چەند جارىك بەئىنتان داۋە كە بانگىان بىكەن، بەلام تا ئىستا دىارنىيە يەنى لە راستى دا پەرلەمان ھەر ئىشى تەشرىع نىيە ، ئىشى چاۋ دىرىو بودجەشە، زۆر بە داخەۋە زۆر بە داخەۋە ئىستا دوانيان نەماۋە بۇيە تىكا ئەكەم من ھەز ئەكەم ۋەلامى ئەو پىرسىارەم دەست كەۋى، ئايە بە فىلىلى حكومەتى ھەرىم نامادىيە بىتە ناۋ ئەو پەرلەمانەۋە بۇمان روون بىكاتەۋە چەننى داھاتى ھەيە و چۆن خەرجى ئەكا لە بەرئەۋەى بەراستى ھىچ مەمانەيەك نىيە لەۋ رەقەمانەى ئەيلىن ئەۋە ۋەدەيان دا(30) رۆژ جارى موۋچە بەدن، راستىان نەكرد بوو بە (50) رۆژ جارىك، بۇيە تىكا ئەكەم ناكىر پەرلەمانى كوردستان لەم دۇخەى كە خەلكى كوردستان لە خراپىرەن دۇخى گوزەرانى ژيانە تىايەتى لە بەرامبەر ئەم حكومەتە بى دەنگ بىت ۋە ئەۋەى كە مامۇستا ملاماجىدىش ۋەتوۋىيەتى ئىستا ھەمو دەزگاكانى كۆنترۆلى جۇرى لە ھەمو مەرزەكانى كوردستانا بە نا ياسايى دراۋە بە كەرتى تايبەت يانى ئەۋە من بۇخۇم ياۋمە بە دەستەى نەزاھە ياۋمە بە دىۋانى چاۋدىرى دارايى ھىچ يەكى لە نوقتە حدودىيەكان نەماۋەتەۋە نەدراپىتە كەرتى تايبەت ھەر ھەموۋى بە پىپى راپۇرتى داۋاكارى گشتى لەدەرەۋە دراۋە بە كەرتى تايبەت، بۇيە ئەم مەۋزۋوعانە ھەموۋى مەۋزۋوعى ھەساسن، گىرنگىن، و پىشتىگرى ئەۋ قسانەش ئەكەم لەسەر مەسەلەى جاكسازى، دىسان ئەيلىمەۋە تىكا ئەكەم ئىمە ئەركى رەقابى خۇمان بە وردى بە پىپى پەيرەۋى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان بىبىن كە بەراستى ئىستا خەلك لەۋپەرى ژيانى خراپايە سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/ جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان بە تەنكىدېرۋى رەقابەى پەرلەمان ھەمىشە رۋىكى گىرنگە دەبى پەرە پى بىدەين، لە گەل ئەووش ئىمە ھەموو ھەولېك دەدەين ھاوکارى و ھەماھەنگى نىوان پەرلەمان و ھۆكۈمەت ئەمە پەرە بستىنىتن وە بگاتە ئەو ئاستەى بتوانىن باشترىن خزمەتگوزاى پىشكەش بە خەلكى كوردستان پىشكەش بىكەين ، بەرپىزان ئەو پىشنىارە خاتو دىكتور رىواس فاىەق كىردى پەسەندە، خالى پىنجەم بە پىي ئەو دەسلەتەى ھەمانە لە دەستەى سەرۋىكاتى پەرلەمان ئەمرۆ لا دەبىرىتن، و بۇ خويىندەنەوہى يەكەم جەندىن جارە دووبارە بووہ لەسەر داواى فراكسىيۈنەكان بەلام ھەول دەدەين لەمەو دوا ئەوہ دووبارە نەبىتن ، بەرپىزان دەست بە خالى يەكەم دەكەين خويىندەنەوہى يەكەمى ئەم پىرۋە ياساۋ بىپارانەى خوارەوہ بە پىي مادەى (71) لە پەپرەوى ناوخۋى پەرلەمانى كوردستان ژمارە (1) سالى (1992) ھەموار كراۋ فەرموو بەرپىزان لىژنەى ياساى، فەرموو بەرپىزان لىژنەى ياساى.

بەرپىز ھەمان فىصل سلیم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىرۋە ياساىك ھاتووہ بە ناوى پىرۋە ياساى دەزگای كۋنترۋى جۋرى كە لە (11) ماددەو ھۆكارەكانى دەرجوۋاندن پىك دىت لە لایەن رىژەى ياساى ئەندامانى پەرلەمانەوہ پىشكەش كراوہ. يەكەم: (نجىبە لىتىف، حسين اسماعيل حسين، شكرية اسماعيل، دكتور ھەورامان گىجىنەى، ئەيوب عبداللە، ئەنوەر قادر، ئىقار ابراهيم، ابو بكر عمر، منيرە عثمان، محمود حاجى، بىستون فايق، سۇران عمر، حسن صالح، قارەمان قادر، فايق مصطفى، حاجى كاروان، ئاواز حميد، ئەنەس محمد شريف، بەشار مشير، دىكتور ابراهيم احمد سمۆ، حىات مجيد، فىرۋز تەھا، فىان عباس، دىكتورە شرىن حسنى، ھىفا حاجى، دىكتورە زۇزان صادق، تحسین اسماعيل، مردان خدر)، داوا لە بەرپىزتان دەكەين ئەم پىرۋە ياساىە رەوانەى لىژنە پەيوەندىدارەكان بىرىت.

بەرپىز/ جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/ جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەم پىرۋە ياساىە ئاراستە دەكرىتن بۇ لىژنەى ياساى، لىژنەى بازىرگانى و بەرگرى كىردن لە مافى بەكاربەر، لىژنەى تەندروستى و ژىنگە.

بەرپىز ھەمان فىصل:

بەرپىز/ سەرۋىكى پەرلەمان.

پىرۋە ياساى دووہم: پىرۋەى پارىزگارى كىردن لە ھىماۋ پىرۋە نىشتىمانى و نەتەوہىيەكان كە لە (5) ماددەو ھۆكارەكانى دەرجوۋاندن پىك دىت لە لایەن رىژەى ياساى ئەندامانى پەرلەمان پىشكەش كراوہ.

يەكەم: (شیلان شیخ جعفر، ئومىد عبدالرحمان، ئامینە زکری، سیراج خیلائی، تحسین اسماعیل، فرحان جەوھەر، علی علی ھالۆ، بەشار مشیر، شوان شیخ احمد، محمد علی یاسین، عباس غزالی، عبدالله جاسم، سعید مصیفی، وحیدە یاقو، ئارى محمد، مدینە ئەیوب، نجات محمد، فەیرۆز طە، محمد صادق، زۆزان صادق، فرسەت صۆفی، عباس فتاح). داوا لە بەریتان دەکەین ئەم پڕۆژە یاسایەش رەوانەى لیژنەى پەيوەندیدارو ھەموو ئەندامانى پەرلەمان بکریت.

بەریز/جعفر ابراهیم ئیمنیکی/جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو پڕۆژە یاسایە ئاراستە دەکریتن بۆ لیژنەى رۆشنیری لیژنەى یاسایى ، گشت ئەندامانى پەرلەمان . ئەو پێشتریش بۆ گشت ئەندامانى پەرلەمانە .

بەریز فەمان فیصل لیسم:

بەریز سەرۆکی پەرلەمان.

پڕۆژە یاسای سێیەم : پڕۆژە یاسای (تعویض متضررالحراب فی کوردستان) کە لە (11) مادەو ھۆکارەکانى دەرچوواندن پیک دیت لە لایەن ریزەى یاسای ئەندامانى پەرلەمانەو پێشکەش کراو.

يەكەم: (نجیبە لطیف، شکرية اسماعیل، ئەيوب عبدالله، تحسین اسماعیل، سعید مصیفی، علی حمە صالح، برزۆ مجید، ئومىد حمە علی، سرود سلیم، بەھزاد دەرویش، ریواس فایق) داوا لە بەریتان دەکەم ئەم پڕۆژە یاسایەش رەوانەى لیژنە پەيوەندی دارەکان بکریت.

بەریز جعفر ابراهیم ئیمنیکی/جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەم پڕۆژە یاسایە ئاراستە بکریتن بۆ لیژنەى دارایی، لیژنەى یاسایى، گشت ئەندامانى پەرلەمان.

بەریز فەمان فیصل سلیم:

بەریز سەرۆکی پەرلەمان.

پڕۆژە یاسای چوارەم: بە ناوی پڕۆژە یاسای (قانون حماية شروط الخبراء والمخبرين والجنة عليهم) رقم(58) لە سالی (2017) کە لە (19) ماددەو ھۆکارەکانى دەرچوواندن پیک دیت کە لە لایەن ریزەى یاسایى ئەندامانى پەرلەمانەو پێشکەش کراو.

يەكەم: (نجیبە لطیف، ئەيوب عبدالله، شکرية اسماعیل، حسین اسماعیل. سعید مصیفی، علی حمە صالح، محمود حاجی، بیستون فایق، برزۆ مجید، ئومىد حمە علی، سرود سلیم، بەھزاد دەرویش، ئیقار ابراهیم). داوا لە بەریتان دەکەین ئەم پڕۆژە یاسایەش رەوانەى لیژنە پەيوەندی دارەکان بکریت.

بەریز جعفر ابراهیم ئیمنیکی/جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو پڕۆژە یاسایە ئاراستە بکریتن بۆ لیژنەى یاسایى، لیژنەى مافی مرۆف و گشت ئەندامانى پەرلەمان.

بهريزيان دهكەين فەرموون پوختەي راپۆرتەكە پيشكەش بە دانيشتنەكە بكەن، هەر بۆ ئاگاداري ئيوەي بهريز هەر لەسەر داواي خوۆي ئەم بەدواداچوونە ئەنجام دابوو وە، هەر ويستی لەسەر داواي خوۆي پيشكەش بە دانيشتنەكە بکات، ئيمەش لەسەر مەبدهئي شەفافيهت وە کە پەرلەمانی کوردستان مافی خوۆپەتی چاوديري گشت کاروباري ديواني پەرلەمان بکات، رەنگە پيشتریش کرابييت بەس ئەو ماوەي ئيمە ليەين لە پەرلەمانی کوردستاندا دووجارە چاوديري دارايی لە هەريەمی کوردستان هاتووە پشکيني وردی کردووە لە کاری کارگيري و دارايی پەرلەمانی کوردستان، ئەم راپۆرتەش رەنگە تەواوکەري ئەوەبييت بتوانيت ويەيهکی راست و دروست لەسەر کاروباري کارگيري و دارايی لە پەرلەمانی کوردستان پيشكەش بە ئيوەي بهريز بکات، فەرموو بهريز (مەدينە ايوب) بپاردهري ليژنەي کاروباري پەرلەمان، ديواني پەرلەمانی کوردستان لەسەر راپۆرتەكە چەند روونکردنەوہي ئامادە کردوون، دواتر دەتوانين هەر داوا لە (مەدينە ايوب) بکەين بە نووسين لەسەر ئەندامانی پەرلەمانی کوردستان چاپ بکەن و بلاوی بکەنەوہ، بۆ ئەوہي هەردوو ويەنەكە رەنگە هەندیک نا روونی لە راپۆرتەكە دا هەبييت، ئەم پرۆژە ياسايە ئاراستەدەكریيت بۆ ليژنەي ياسايی، ليژنەي دارايی، گشت ئەندامانی، فەرموو.

بهريز مەدينە ايوب احمد:

بهريز سەرۆکی پەرلەمان.

من ئەف راپۆرتە ئامادەكەري بوو هەندئ كو پتر بەرچاوی ئەندامی پەرلەمانی روون و ئاشكرا بييتن، بەشيکی وی گريدايه كو پرۆژەيی چاكسازييدا هەروەسا بەشەكا ويش گريدايه ب پەيرهوی ناوخواي پەرلەمانی کوردستان، بەشي دی زي گريدايه ئيش و کاری ئيداري ناف پەرلەمانی کوردستان، لاپەري ئيکی ميژوو دەسپيکە خوۆلە چاری پەرلەمانی کوردستان ئەز گەلەك سەر نا راوەستم، چونكو گەليک بابەتین گرنگتر ل راپۆرتی دا هەين ئەزی سەر هندی راوەستم، لاپەري دووی چەند پرسيار ئارپستەي حکومەتی هاتينه کرن، وەلامە چەندی هاتييه دان، (806) پرسيار ئارپستەي حکومەتی هاتينه کرن، وەلامە (520) هاتيه دان، دەرباري پيکھاتي خولی چاری هەلبژراتنی پەرلەمانی کوردستان ل روپی ئايين و رەگەزنامە و تەمەن فە، چەند پەرلەمانتارا دکتورا هەيه، ماستەر هەيه، ئيشارەت مە هەندی دای هەروسا پيکھاتي پەرلەمانی لە رووی رەگەزی دا ئيشارەت مە دای نافيت ئەندامی ل شينا چەند ئەندام هاتينه (9) ئەنداميت پەرلەمانی هاتين، دەرباري ليژنە پەرلەمانی هەر ليژنەيهکی چەند ئەندامی پيکھاتيا ل خوۆلە چاری پەرلەمانی کوردستان (3) ليژنە هاتينه زيده کرن بەلي ل پەريپهوی ناوخواي پەرلەمانی کوردستان ئەفی نووکه بەردەست ماددە (29) نەهي ل وپري زي ئەف ليژانا هاتينه کيم کرن، دەرباري ليستا راويژکارا هاتينه خانەنشين کرن ناف پەرلەمانی کوردستان ژمارا وان (45) راويژکارن، ئەف راويژکارە

هيچ ب شيويهكي ياساي نه هاته خانه نشين کرن ب پيچه وانا ياسا ژمارا (36) ه ساڻا (2004) ي هاتينه خانه نشين کرن، ئەگەر ئەم بىن صح كهينى ئەف راويژكارا ب چ شيواز هاتينه خانه نشين کرن دوو راويژكار يەك مانگ هاتينه خانه نشين کرن ب تنى موعامەلەيت خو ئيدارى فه ريگه گرينه هەتا فه رمانا وان دەرچووي، ديسا ئەفەر توو صح كهى يەك راويژكارى دى پيچ مانگ، شەش مانگ، هەتا توو بچى خارى، ئەگەر ئەم بزفرن ئەفە ژى گريدايا پروژى ياسا چاكسازيا خانه نشينى مادده (3) ي برگه پيچى بهحسا هندى هاتيه کرن، پيشنيار كه م دەربارى فان خانه نشينى ديف ياسا ژمارا (36) ساڻا (2014) ي بهينه خانه نشين کرن، دەربارەى سوپاس نامە، سوپاس نامە ژ لايى سەرۆكايەتى پەرلەمانى كوردستانى فه بوو هەر فەرمانبەر و راويژكاريكى (6) مانگ ديتە حسيبي، لەلای ديوانا پەرلەمانە كوردستانى يەك مانگ ديتە حسيبي، ل سالى دا حەقى (3) سوپاس نامە هەى گەلەك ژ فان راويژكار و فەرمانبەران پتر ژ (3) سوپاس نامە وەرگتینه، نموونه راويژكاريك يان فەرمانبەريك (3) سوپاس نامە وەرگرتين خزمەتا وى يەك سالى ب دوو سال و نيوە حسيب کرن، كهواته (4) سال وى (10) ساله ديتە حسيبي، ئەف سوپاس نامە ب تەنى بهەرە پتر ژ لايى سەرۆكيت فراكسيونا هەر وەسا ژ لايى سەرۆكى ليژانا ئاراستەى سەرۆكايەت پەرلەمانى كوردستانى هاتيه کرن، ئەفە ژى پروژى چاكسازيه گريدايه مادده (11) يى هژماركنا خزمەتى ئەفە بو وان خزمەت ديتە حسابى، داخازى سەرۆكايەتيا پەرلەمانى كوردستانى د كه م ئەف سوپاس نامە هەمى بيته هەلۆه شاندىن، چونكو نه سەر ئەساسىكى معيارىكى گرنگ هاتيه دان، دەربارەى قەرزى نيشته جيپوون و بو راويژكار و فەرمانبەران، ل خوله سييه پەرلەمانى كوردستانى قەرزەك بو فەرمانبەر و راويژكارن هاتيه دانى ل سەر سى وەجبه هاتيه دابەش کرن هەر يەكه ب پلەيهكى، پلە تايبەت سەدو نەو هت و دوو مليون دانى، و پلە يەك دوو هەتا د چن خارى، ئەف (36) مليار ب تەنى (6) مليار داى (30) مليار هيشتا قەرزى وان مابين قەرزى خو نەداينه، سەرەراى هەندى ل وى وەختى دا هاوكاريەك بو وان هاتيه دانى نزيكى مليۆنەك و شەش سەد و پەنجى هەزارى كيم ترين هاوكارى ژ (600) هەزار بوو، ئەفجە ئەركى پەرلەمانى كوردستانى دەسلەلاتا تەشريع كوردنييه نه پيدانا قەرزىيا بو راويژكار و فەرمانبەران ل هەمى كاتا بانقا خانووبەرى هەبى بو گشت هاوولاتى و فەرمانبەرى كوردستانى ئەگەر پەرلەمانى كوردستانى كارى وى قەرز دان ب تن ئەفە مافى هەمى خەلكى هەريمى كوردستانىيا د بيت قەرزى وەرگرن، پيشنيار د كه م زوو ترين كات فەرمانەك دەرچييت دەربارەى فان قەرزى فەرمانبەر و راويژكاران مانگانە ريزيهك بو بيتە دەستنيشان کرن و بيتە برين، ليستا دامەزراندنا فەرمانبەر و گريبهستا ژمارا وان (652) فەرمانبەر و گريبهستن ناف پەرلەمانى كوردستانى دا، ئەفەر ئەم بىن صح كهينى دەربارەى ميلاكا، ميلاكيت وان چ پلەنه (43) پلەى وانا پلەى ئەليفن، كهواته (27) ژ وان بريكاريت

وەزارەتییە و (16) ژى راویژکارن (4) یش فان کەسە بریکاری وەزارەتییە و باوەرنامە نینە، ئەگەر صحە کەینا مووچى وان (4492000) چوار ملیۆن و نۆ سەدو دوو ھزار دەست پى د کەت ھەتا (7492000) ھەوت ملیۆن و چوار سەدو نەوھت و دوو ھزارا، سەرھەرای ھەندى سەیارىت وانا پەنزىنىت وانا چوون و ھاتنە وانا شوڤىرىت وانا ھەمى ژ لایى سەرۆکایەتى پەرلەمانى کوردستانى خولە ئىكى و دوو و سى ھاتىە دابىن کرن، ئەز پرسىار د کەم دەست بەردارىیە سەرۆکایەتییە پەرلەمانى کوردستانى ھەرۆسە ل سەر وان خولە چ ڤە گریدایە، ئەگەر ئەم بىن بەحسى سەرچەم مووچەى فەرمانبەر و راویژکاران بکەین، مووچەى وان (843000000) ھەشت سەدو چل و سى ملیۆنە گرېبەست ژى (14) ملیۆنە، دەربارەى ئەڤ ئۆتۆمبىلىت ناف دیوانا پەرلەمانى کوردستانى دا ژمارا وان (126) ئۆتۆمبىلن، ئەڤ ئۆتۆمبىلى ھەمى ژى خەرچى سووتەمەنى پەنزىن و گاز ل دیوانا پەرلەمانى کوردستانى مانگانە دیتە خەرچ کرن، ل خولە چارى پەرلەمانى کوردستانى ب فەرمانە (158) (2016) دا دەرچوو کو ئەڤ خەرچییە بەینە کىم کرن بەلى مخابنى درستا وى ئەڤ فەرمانە جىبەجى نەبىیا، پىشنىار د کەم پىداچوونەك بۆ فان ئۆتۆمبىلە ژمارا وان بەیتە کىم کرن دا کو خەرچى ل سەر پەرلەمانى بەیتە کىم کرن، دەربارەى نووسىنگەھىن دیوانا پەرلەمانى کوردستانى مە ھەشت نقىنسىنگەھىن ھەین ژمارا فەرمانبەران ل ناف ئەڤ نقىنسىنگەھا دا (89) نەھا و (16) ژى گرېبەستن سەبارەت فان نقىنسىنگەھا دیوانا پەرلەمانى کوردستانى ھەمى ب کرینا خەرچى فان نقىنسىنگەھا ژى مانگانە (136000000) سىزدە ملیۆن شەش سەدە نووکه پشنى قەیرانى بووتە سىزدە ملیۆن شەش سەد کەواتە پىش قەیرانى نزىكى (20) ملیۆنەكى بى سالانە نزىكى (163) ملیۆنە ئەڤ خەرچییە دیتە دانى، پىشنىار کەم ل جىگای نقىنسىنگەھى صندوق ل ھەمى قەزا و ناحیا بىتە دانان بۆ کاروبارى ھاوولاتیان ھەموو ئەو فەرمانبەرانە ل ناف ئەو نقىنسىنگەھانە بىنە ڤە گواستن بۆ وان وەزارەتە ئەڤى پىووستى فەرمانبەران ھەى، ئەڤە ژى گریدایە دىڤ پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى کوردستانى ئەڤە نووکه گفتوگۆیدا ماددە (237 و 138 و 139 و 140 و 141) ى دەربارەى فان رىنمایى ل وەزارەتا دارایی و ئابووورى ئەڤى دەرکرىن ئەڤە ژى گریدایا پرۆژەیا چاکسازیا ل ماددە (10) ھى، فەرمانەك دەرچوو دەربارەى مووچەى مەترسىدار رىژە (20%) ل بى، بەلى فەرمانە پەرلەمانى کوردستانە ئەڤ رىژا کرىا (30%) دىسا رىنمایىەكى ژ لایى وەزارەتا دارایی دەرچوو (2013) ى دەرمانى مەترسىدار بۆ ئەدازىاران (35) بى ل (2015) فەرمان ژ لایى پەرلەمانى کوردستانى دا دەرچوو دەرمانى مەترسىدارى ئەدازىاران رىژە (35%) بى (50%) ى بۆ زانىنى ھەواى بەرپىز گەلەكى فان کەسە پشنى دوامى چووینە سەر مالیت خو کار کرىن و ئەڤ رىژە مەترسىدارى (50%) ى بۆ ھاتىیە سەرف کرن، دەربارەى گرېبەستا ئۆتۆمبىلە بۆ پەرلەمانى کوردستانى دەمە ئەو گرېبەستەکە دى گریدان بۆ ئۆتۆمبىل

بوو بۇ ئەندامى پەرلەمانى كوردستانى بەھىتە كرىنى لايەنى ئىكى بەرپۆدەبەرى گشتى ديوان بى و لايەنى دووم كۆمپانیا بى ل دىف خالە (16)ى گرىبەستى بەھسى ھەندى كرىدى ھەر وەختەكى سەرۆكى پەرلەمانى ئىمزا ل سەر فى گرىبەستى كر ئەف گرىبەستە دىتە بواری جىبەجى كرىنى دا ئەف گرىبەستە ل (2014/12/21) ژ لایى سەرۆكى پەرلەمانى ھاتە پەسەند كرن، بەرپۆدەبەرى گشتى ديوانى نووسراویك ئاراستە وەزارەتا دارایی و ئابوورى كر بۇ بەخشینە (109) ئۆتۆمبیلە كو باجى بىنە ئىعفا كرن، وەزارەتا دارایی ئاراستە گومرگە ابراهیم خلیل كر (109) سەیارە داخلى ناف ھەرىما كوردستانى كرن، ئەگە جوړى ئۆتۆمبیلان نرخى وان گومرگى چەندە و نرخى بى گومرگا چەندە، نرخى ب گومرگ چوار ملیون و ھەوت سەدو پانزدە ھەزار و پىنجى دۆلارە، نرخى بى گومرگ چوار ملیون و چوار سەدو ھەفتا وشەش ھەزار و چوار سەد و پىنجى دۆلارە، كەواتە جىاوازا وان ب گومرگ و بى گومرگ چەندە؟ جىاوازا دوو سەدو سى و ھەشت ھەزار و شەست سەد دۆلارە، ل وى وەختى دا ل (2014/3/1) ھەتا (2014/12/3) دۆلار ب سەدو بیست و سى و نیفە بى، ئەوجا پىشنيار كەم سەرۆكایەتیا پەرلەمانى كوردستانى ئایا ئەو برە پارە كریا چ لى ھاتییە؟ كۆمپانیا بۇ رازى بوو (109) ئۆتۆمبیللا لای خوى راگرت و زەرەر و زیانى وى چ بوون، روونكردنه وەك ھەبى بوو ئەندام پەرلەمانان لە بارى كرىنا فان ئۆتۆمبیلان، بەلى سەرۆكى پەرلەمانى مووچەى سەرۆكایەتى و ئەندامى پەرلەمانى كوردستانى ئەگەر ئەو ل بەر دەستە ماددە دىف ماددە سى پەرۆژەى چاكسازیا پەرۆژەكى ئاماد كرن ل سەر فى مووچەى دى صەح كەینى مووچەى بنەرەتى چەندە؟ میواندارى چەندە؟ ھاتوچوو چەندە؟ دەرمائە چەندە؟ سەرچەم چەندە؟ خانەنشینا وان ژى مانگانە (399000) لى دىتە برپىنى ئەف سال لە مانگى (7) (215000) وەكو باجى دەرماەتى دىتە برپىن، پاشكەوتى مووچەى دەستەى سەرۆكایەتیا پەرلەمانى و ئەندامى پەرلەمانى كوردستانى پاشكەوتى ریزە (%75) دىتە برپىنى، ل مانگى (9،10،11،12) ل ساالە (2015) دەستا سەرۆكایەتیا پەرلەمانى كوردستانى ئەندامان ھىچ مووچەىك وەرنەگرتییا ل (2016) مانگى ئىك تا (2017) ب تەنى سى مووچەى درووست وەرگرتییا (2017) ژى مانگى ئىك ھەتا مانگى (10) دوو مووچە و نیف وەرگرتین كەواتە ل ساالە (2016) و (2017) ب تەنى پىنج مووچە وەرگرتییا، لیستا نافى فەرمانبەران ئەفى ھاتینە خانەنشین كرن ل ساالە (1992)ى ھەتا ساالە (2017) ل دیوانا سەرۆكایەتیا پەرلەمانى كوردستانى ژمارا وان (73) فەرمانبەرن، بۇ زانىنا ھەواى بەرپیز نافى وان خانەنشینا ناف پەرلەمانى كوردستانى نەبووینە، من وەكو ئەندام پەرلەمان چوومە لای دیوانە سەرۆكایەتیا پەرلەمانى كوردستانى نووسراو ئاراستەى وەزارەتا دارایی و ئابوورى بەشى بەرپۆدەبەرى گشتى خانەنشین كریا و ئەف نافە بوومە ھاتینە دانین، ب تنى پاككارو باغەوان زیاتر ل خزمەتا خو ھاتینە خانەنشین كرن ناف پەرلەمانى كوردستانى دا،

دەربارەى پاشكەفتى ئەندامان ھەروەسا فەرمانبەران ژی ئىشارەتى پى دەدەم، سەرچەم پاشكەفتى ئەندامان ل مانگى (9،10،11،12) ل ساڭە (2015) ى ھەروەسا (2016) و (2017) (2018) ب تنى مانگى نىك ئەف رىژى تنى پاشكەوتى ئەندام پەرلەمانن ئەف ئەندام پەرلەمانى ناف شقە ناز ستىدا ژىن فەرقيا ھەى چونكو مانگانا (410000) وەكو خزمەتگزاريا لى دىتە برىنى، بەلى ئەو كەسى ناف خانيا دژىن كارت دىنن پاشكەوت لى نايەتە برىنى، ھەيكەلى سەرۆكايەتيا پەرلەمانى كوردستانى، سەرۆك و جىگر و سكرتير و ئەندامان بەرپۆەبەرى گشتى و يارەدەدەرى بەرپۆەبەرى گشتى سكرتيرى نووسىنگەى سەرۆكايەتيا شەش بەرپۆەبەرايەتينا (19) بەشن (2) ھۆبەنە ل دىف پەپرەوى ناف خۇى پەرلەمانى كوردستانى ئەفى نووكە گفتوگۆى دا بەشى (11) ى ماددە (135) ى سى رىقەبرى گشتى دىتە زىدە كرن ئەفە ژی بارگرانيا بۆ خەرجيا پەرلەمانى كوردستانى، پىشنيار د كەم كو پىداچوونىك بىتە كرن كو بچىك تر بن نەك گەورەتر بن، شوينى نىشتەجى بوونا بۆ پەرلەمانتاران و دەستا سەرۆكايەتيا پەرلەمانى كوردستانى خانى و شوقە و قلانە ژمارا وان (123) نە، ژمارە (12) شوقە و خانوو زىدەترن ژ ژمارا ئەندام پەرلەمانان، ئەز پىشنيار كەم بۆ پىداچوونەك ببۆ بىتە كرن بۆ ئەفى زىدە بىتە فرۆتن داھاتى بۆ خەزىنە حكومەت بىتە قەگەران، بۆ زانىنا ھەوايا بەرپۆە گەلىك ژ فان شوقە فان فىلا يت ناف دەژىن چ ئەسل و ئەساسا بۆ نىنە نە سەرۆكايەتيا پەرلەمانى نە فەرمانبەرى پەرلەمانى كوردستانى قە، ئەوجا داخازيا سەرۆكايەتيا پەرلەمانى كوردستانى د كەم چارەسەريا وى چەندى ژی ببىنتوو، سوپاس.

بەرپۆە جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپۆە مدينە ايوب بۆ پىشكەشكردىنى پوختەى ئەم راپۆرتە، كە رەنگە يەكەمىن جار بى راپۆرتىكى ھاوشىو پىشكەشى بە دانشتنىكى پەرلەمانى بە شىوازىكى كراو پىشكەش بكرى، لىرە لە ناو ھۆلى پەرلەمانى كوردستاندا وە بەوھىوايەى بتوانىن لە ئايندەدا ئەم نەرىتە بەردەوام بكەين و، ئەم راپۆرتەش لە سەر ئىو دابەشكراو وە ھەروەھا تىبىنىيەكانى ديوانىش، بۆ ئەوھى سوودى زياترى ھەبىتن ئەوانەش ديسان چاپ دەكرىن، داوا دەكەين لە ديوان و ئەوھش بۆتان رەوانە بكرىت، فەرموو كاك على.

بەرپۆە على حمە صالح:

بەرپۆە سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم راپۆرتەى مدينەخان كۆمەلىك خالى ياسايى تىداوو، كە لا دانى نا ياسايە كە دەبى راپۆرتەكە ئىشى لەسەر بكرىت، وە ئەركى جەنابتانە وەكو سەرۆكايەتى پەرلەمان، نەك وەك ئەوھى بەردەوام راپۆرت بكات، بۆ نموونە خانوو فىلا و ھى پەرلەمانە و خەلكى ترى تىدايە، ئەمە دەبى ئىستا ئىو قەرارى پى بدەن، سەيارە بەكار دىت، خەلك شەھادەى نىيە بە راويزكار خانەنشىنكراو ئەمە دەبى ئىستا ھەلبوھشىتەوھن

بۆيە داواكارىن لە فەترەيەكى زەمەنىدا كە خۇتان تەھدىدى دەكەن قەرارى پى بدن وه لە دانىشتىكى ئەوھا قەرارەكان بەيان بكەن بۇ خەلكى كوردستان، وه دووبارە من دەست خۇشى لە مدينە خان دەكەم،

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

وھلامان ھەيە، دوايى وھلامتان دەدەينەوھ لە سەر ئەو ئىشانە كە جى گراوھ لەو ماوھيە، فەرموو د. شىركۆ.

بەرپز د. شىركۆ ھمە امين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دەست خۇشى لە مدينە خان دەكەم لە راستىدا راپۇرتىكى زۇر ورد زۇر زانستى، من لە (100%) پشتگىرى قسەكانى كاك على دەكەم پىويستە لە ماوھيەكى زەمەنى زۇر ديارىكراودا كارى لە سەر بگرى، چونكە خر ھەر ناكرى راپۇرت بگرىت و بخویندرىتەوھ و، ئەمە لە راستىدا بەشىك دەبىت و لە بابەتى ئىسلاھ و، ئەمەش لىرەوھ دەست پى دەكات دەتوانم بلىم ئىسلاھە حەقىقىيەكە، والله من دوو پرسىيارم ھەيە، پرسىيارىكان ئەوھيە كە لە لاپەرە پىنجدا نووسراوھ (8) ئۆتۆمبىل بۇ نووسىنگەكان ئايا مەبەستى نووسىنگەكانى پەرلەمانە لە شارەكانى كوردستاندا چونكە لە راستىدا نووسىنگە سلىمانى يەككە لە نووسىنگە

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ھىج نووسىنگەيەك ئۆتۆمبىلى نىيە، فەرموو د. شىركۆ.

بەرپز د. شىركۆ ھمە امين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىنجا مەبەستم ئەوھ بوو، داواكارم كە ئىش لە سەر راپۇرتەكە بگرى، سوپاس.

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مدينە خان.

بەرپز مدينە ايوب احمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەف راپۇرتەم نامادە كرىا ھەمى بەلگە لایى ديوانا پەرلەمانى فە ھەر وھسا ل حىساباتا دەست من كەتىنە ھەر رەقەمىك من نقىسى منىش لای وان ئىناينا، دەربارەى ئەف نقىسىنگەھا زى ئەفە بەلگەيە بەر دەستى منە فى شىوازی (8) ئۆتۆمبىلان ناف دەستى نقىسىنگەھى زى ھەنا ھندى من ئىشارەتى ب چەندى دای.

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، بەس ئەمە روونکردنەوھى ديوانە، ديوان خۇى روونکردنەوھى داوھ كە لەوى بە ھەئە ھاتووھ، دوو روونکردنەوھى تر وھردەگرىن و دەچىنە بەرنامەى كار فەرموو مامۇستا مەلا مەروان.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

وېراي دەست خۇشى بۇ خۇشكى خۇمان مەدینە خان، پېشنيار دەكەم كە لىژنەيەك پېكېھېئىرېتن بۇ بەدواداچوونى ئەو راپۇرتە بۇ ئەوئى ئەو راپۇرتە ھەئسەنگېندىرېتن ئەوئى كە پېئويستى بە ئىجرائاتە ئىجرائاتى دەربارەى بىكرېتن،

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بەزاد.

بەرپىز بەزاد درويش درويش:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەنەفقى خودى مەزن و دلۇفان، ئەز پىشتىگىريا وئى راپۇرتىت كەم كە وابدانم قىبەلى لىژنا پەرلەمانى ھاتىيە ئامادەكەرن و بېرىادەرى دەست خۇشى لى د كەين تايبەتى پىشتىگىريا وان ھەمى خالە د كەين، بەشىئويەكى نياسايى ئامازە پى ھاتىيە پى كەرن فى راپۇرتىدا كو بىنە راست فە كەرن و، ئەفەر چ بىنا و، پالپىشتىيا بىراى بەرپىز مامۇستا مەلا مەروانى د كەم و فىعلەن لىژنەك ل ھەمى فراكسىئونا يان دەستەى سەرۋكايەتى موھىم كا جەوا پى باشە لىژنەك بىتە پىك ئىنان ب تايبەتى ئەو خال گىرنگ پىداچونەو بەتە كەرن و ئەنجامەش بەدەنە پەرلەمانى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ كاك بەزاد كۆى ئەم راپۇرتە يەئنى ھەماھەنگىيەكى باش ھەبوو لە نىوان لىژنەى كاروبارى پەرلەمانى و سەرۋكايەتى پەرلەمان، دەمىكە بەھاوكارى سەرۋكايەتى پەرلەمان ئەم لىژنە كارى خۇى كىردووه، بەرپىزان ئاگادارن و دەست كراوه بوون بۇ ئەوئى ھەرژى داتا لە ناو پەرلەمانى كوردستان ھەيە دىوانى پەرلەمان بە ھەموو رووئى ئاسانكارى بۇيان كىردووه بۇ ئەوئى ھەم لە روانگەى شەفافیەت ھەم لە روانگەى چاكسازى بەشەك لەمانە پەيوەستىن بە پىرۇژەى چاكسازى ئەوئى پىشتىر دامەزراون لە پەرلەمانى كوردستان كە مەرجى ياسايان تىدا نەبووه يان مەرجەكان وەكو پېئويست نەبوونە ياسايى نەبوونە، ئەوانە ھەموو دەكەونە بەر ياساى چاكسازى بەپەسەندىكىنى ياساى چاكسازى ئەمانە يەك لايى دەكرىنەوئە ئەوئى پەيوەستە بە شىۋازى كارگىرى و دارايى ئەوانە بەتەئكىد سوود لە م راپۇرتە وەردەگىرېت و لىژنەى كاروبارى پەرلەمانى ئاراستە دەكەين ئەم راپۇرتە پىشنيارى گونجاو پېئويست ئامادە بىكەن بۇ ئەوئى لە دەستەى سەرۋكايەتى پەرلەماندا بىرپارى لى بەدەين، ئەوئى دەسەلاتى ئىمەيە ئەوئى دەسەلاتى ئىوہشە بە

راویژکاری بەتەئکید لەگەڵ لایەنە پەيوەندیدارەکان بپاری پپویست لەم بارەپەووە دەدەین فەرموو د.
جوان.

بەرپۆز د. جوان اسماعیل عزیز:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

دەست خۆشی لەخوشکە مدینە خان دەکەم بەراستی راپۆرتەکە ی زۆر جوان بوو و، شەفاف نووسراوە خۆی لە شروتی تەقریری راپۆرت نووسینی ئەوێهە کە سلبیاتەکانیش باس بکە ی زۆر بە جوانی روونی کردیە و پشنگیری کاک علی و کاک شپۆرکۆی دەکەم و برادەرەکانی دیکە کە دەلێن لیژنە ک دادەنری بەراستی سلبیاتەکان ئەو کەم و کورتیانە ی ئەوێ مدینە خان باسی کرد هەمووی چارەسەر بکری، بەس ئیزافەکەم هەپە لە عینوانی مەشروعەکە ی، راپۆرتی شیکاری لە کاری ئیداری بکا دەبی، خۆی ئیداری و کارگیری یە ک وشەپە، هەر بنووسری کارگیری و دارایی پەرلەمانی کوردستان ئەوێ باش دەبی، سوپاس.

بەرپۆز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو فیروز خان.

بەرپۆز فیروز طە عبدالخالق:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

پشەکی دەست خۆشی ی ل مدینە خان ی د کەم بۆ نامادکرنا فی راپۆرتی هەروەسا پشنگیری ناخافتنی کاک علی حمە صالح د کەم و مامۆستا مەلا مەروان د کەم، پشنیارا من ئەف هەندە کو لیژنا کاروباری پەرلەمانی و جەنابیتەش ئیشارەت پی دا کو ئەو پی را بیتن چونکو ئەو زیاتر داتا و پشنیار د کەم کو سەققییکی زەمەنی بیته دانان ماوێهەکی کیم پی رابیت ئەف لیژنە، سوپاس.

بەرپۆز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کەژال خان.

بەرپۆز کەژال هادی فقی:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

قسەکانەم کرا، سوپاس.

بەرپۆز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک تحسین.

بەرپىز تحسین اسماعیل احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش ھەر پىم خۇش بوو سوپاسى بەرپىز مەدینە خان بىكەم بۇ ئەو راپۇرتە و ھىوادارم پەرلەمانى كوردستان سەرۆكايەتى پەرلەمان ھەرۆك چۆن ھاوکار بوو بۇ ئامادەكردنى ئەم راپۇرتە لىژنەيەكەش ئاماد بىكات بۇ ئەنجامەكانى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەتەئىكىد بەو پەرى ھاوکارى بۇ لىژنەى كاروبارى پەرلەمانى دەكەين بۇ ئەوھى بگەينە ئەو ئاستەى بەرپاستى ئىمە لە بواری چاكسازىدا پىشپەو بىن لەو بابەتە بەتايبەتى لەو بوارانەى پەيوەستىن بە ژيانى رۇژانەى پەرلەمانتاران، دەچىنە خالى سىيەم لە بەرنامەى كار داوا لەبەرپىزان لىژنەى ياساى دەكەين فەرموو بىنە شوپىنى تايبەت لىژنەكە گەفتوگۆى پىرۇژە ياساى ھەموارى سىيەم ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87)ى سالى (1979) ھەموار كراو لە ھەرىمى كوردستان - عىراق بەپىي ماددەكانى (72، 74، 75) لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان ژمارە يەكى سالى (1992)ى ھەمواركراو، بەرپىزان لە لىژنەى شارەوانى سەرۆكايەتى لىژنە، فەرموو د. بەھار.

بەرپىز د. بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەموارى ئەم ياسايە لە نەتىجەى داواكارى ھاتە پىشەو ھاوون موئك كرىچىيەكان كىشەيان ھەبوو لە ديارى كردنى برى كرىكە و لە چۆل كردنى لەو بابەتە ياسايانە، ئەو بوو ئىمە چەند مانگىك لەمەو پىش ھەموارىكەمان بۇ كردن دواترىش ئەو ھەموارە بەتايبەت لە سلىمانى كىشەى لى كەوتوتەو، ھەموارىكى تىرمان ئامادەكرد ئەوھى كە چوو دواى ئەوھى لىژنەى ياساى و لىژنەى شارەوانى كۆبوونەوھەمان كرد لە ھەفتەى پىشوو دا راپۇرتىكەمان ئامادەكرد بۇ چارەسەرى ئەو كىشەيە ئەو چۆتە سندوقى بەرپىز ئەندامانى پەرلەمانەو، بەلام دوپىنى و پىرى لە سلىمانى ئەوانەى كە مەعنىن بەم ياسايە ھاوون موئك كرىچىيەكان كۆمەئىك گەلىي و داواكارى تىرمان ھەبوو كە گەياندويانەتە ئەندامانى لىژنەى ياساى لە سلىمانى و، ئىمە بە راپۇرت لەگەل ھەردوو لىژنەى شارەوانى و ياساى ئەندامانى لىژنە ئەم بەيانىيە كۆبوونەوھەيەكى تىرمان ئەنجام دا ھەندىك گۆرانكارىمان لە راپۇرتەكەدا كرد و، بۇ ئەوھى تەزارووب درووست نەبى لە نيوان ئەم راپۇرتە و ئەوھەيان ئەوھەمان بەباش زانى كە ئەو راپۇرتەى ئەم بەيانىيە ئامادەمان كردوو ئىستا لەبەردەم ئەندامانى پەرلەمان دايە دابەشكراو ئەو بخرىتە دەنگدانەو ئەو بگەينە ئەساسى موناھەشەكانمان بۇ ئەوھى ھىچ تەوارووبىك درووست نەبى لە دەنگدانەكانماندا،

بەرپۇز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرمو تەلارخان.

بەرپۇز تەلار لطفى محمد:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ويپاي پىشتىگىرىم لە قىسەكانى د. بەھار تەئكىد لە سەر ئەو دەكەمەوہ ئەو راپۇرتە بكنە ئەساس بۇ ئەوہى بىيەتە ھۇكار بۇ بەدەھىيەتەنى دادپەرورەى وەھاسەنگى لە ياساكە لە نيوان خاوەن مولك و كرىچىيەكان، چونكە جىبەجىكردى ياساى پىشوو بووہ ھۇكار بووہ درووست بوونى كىشەى كۆمەلایەتى و چەندىن گرتى درووست كرىبوو لە شارەكانى ھەرىمى كوردستان بەگشتى و، لە سلىمانى بەتايبەتى بۇيە ھىوادارم دەستەى و پەرلەمانتاران پىشتىگىرى ناوہرۇكى ئەو راپۇرتەى لىزنىەى ياساى و شارەوانى بكنە ھەتا وەكو ئىمە بتوانىن بە ياسايەك دەرىچىن كە ھاسەنگى درووست بكا مافەكانى كرىچى و خاوەن مولك بگىرپىتەوہ، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپۇزان ئەم پىرسە بە دەنگدان يەك لايى دەكەينەوہ، ئەو راپۇرتەى ئىستا لەبەر دەستى ئىوہىە ئەوہ دەكەينە ئەساس بۇ موناقتەشە و ئەو راپۇرتەى دابەشكراوہ ئەوہ دەبىتە ئەساسى مەناقشە بە دەنگدان يەك لايى دەكەينەوہ، خالىكى نىزامى، فەرمو ئامنە خان.

بەرپۇز ئامنە زكرى سەيد:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

بو ھندى كو پەرلەمانتار بزنان نافت ھەر راپۇرتەكى دا چ دىتە گووتن موناقتەشەى سەر چ شت كەن پىتقىيا وەك خالەكە پەپىرەوى راپۇرتىت لىژنا ھاف بەش بەردەستى پەرلەمانتاران پىش ھەشت سەعات، موخابن قى خولى پەرلەمانىدا يان وەختى ھەر راپۇرتەكە ھاتىيە ئامادەكرن يان نافت ھولى پەرلەمانىدا مە راپۇرت وەرگرتىنە يان ئەو رۇژە كو ھاتىنە بو ئەنجامدانە كومبىنە پەرلەمانى راپۇرت ھاتىنە بەر دەستى مە ل بەر ھەندى پەرلەمانتار نەشى گىتوگوپىكى تەندروست تر و پىر زانىارى تر كوخزمەتا پىرۇژەپى دا بكتەن ئەنجام بەدا، داخازى جەنابى ھەوا د كەين وەك دەستەى سەرۋاكايەتيا پەرلەمانى گەر لىژنا ب تايبەتى لىژنا ياساى ئەو ھەماھەنگيا ھەبىتن كو راپۇرت حازر بىتن (48) سەعاتە بەردەستى پەرلەمانتارا بىتن كو ھندى بزنان سەر چ گىتوگوپىكى د كەن و بشىن خزمەتا پىرۇژەيا بكنە، سوپاس،

بەرپۇز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرمو تەلارخان.

بەرپز تەلار لطيف محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وھكو له سەرھتای ئەم دانیشتنەدا ئاماژەمان پێ کرد حالەتیکی زۆر زۆر كت و پربوو یەعنی ئەوھى دوینی روویدا له دانیشتنەكانمادا لەگەڵ ئەندامانی لیژنەى یاسایی له پەرلەمانی كوردستان له سلیمانی گەورەترین كیشەى كۆمەلایەتى و چەندین شەڕ و ئازاوه درووست بووه چەندین كیشەى لێ كەوتۆتەوھ كار گەیشتە ئەوھى كە ھەرپەشە لێك كردن بە كوشتن رووبدات له بازارەكانی سلیمانییدا بۆیە ئەوھ وای لێكردین ئەمڕۆ بۆ ئەوھى ھەموو رێكارەكانی پەرلەمانی كوردستان بگرینە بەر بەپەلە دانیشتنیكى لیژنەى شارەوانی و یاسایی كرا ھەتا وھكو راپۆرتیك بێتەوھ بەر دەمى ئەندامانی بۆیە ھیوادارین ئەندامان كار له سەر ئەو پڕۆژەییە بكەن ھەتا وھكو ئەو یاسایە دەربجێ و ئەو كیشانە ھەییە نەبێتە كیشەى گەورەتر له ھەریكى كوردستان.

بەرپز جعفر ئیبراھیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

راپۆرتى ھاوبەشەكە ھەر ئەمە بوو، بەلام دواتر بەھوى ئەوھى كە گرفتى زیاتر بەرچاو بەرپزان كەوتن ئەندامانی لیژنەى یاسایی ناچار بوون دووبارە كۆبوونەوھەيكى تر ئەنجام بدەن، و ئەو راپۆرتە ھەندىك ئیزافاتی له سەر بكەن، فەرموو كاك بەزاد.

بەرپز بەزاد درویش درویش:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

راستیا من وھك ئەندامیكى لیژنا شارەوانی راستى ئاگادارى راپۆرتى دووى نینە، سەرھرای ھەفالى خۆ امنە خانى گۆت پشنگیریا وى چەندى كەین ب راستى، بەلام ناكړیتن ئەندامى لیژنا مەعنى ئاگادار نەبیتن نووكە ئەز فێرە پشنگیریا ماددى ئىك كەم ئەفئى راپۆرتى ھاتى، بەلام رەنگە پشنگیریا ماددى دووى نەكەم، ئینجا نزانم چاوا دەنگیت بدەم، ب راستى عەلەل ئەقەل ئەندامین لیژنا شارەفانیش ئاگادار كریان ئەف راپۆرتا ھات نقیسینى، و دەستەى سەرۆكایەتیا لیژنیش.

بەرپز جعفر ئیبراھیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو د. رپواز.

بەرپز د. رپواز فائق حسین:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوھى من نوقتەى نیزامى نییە، بەس روون كردنەوھییە تا نیساب تەواو ئەبى، ئەوھ سیفەى ئیستیعجالى پیدراوھ بە دەنگدانى ئەندامانی پەرلەمان، لەبەر ئەوھ ئەگەر خازیعیش نەبى بۆ (48) سەعاتەكە وھكو ھەر پڕۆژەییەكى تر كە لەو پەرلەمانە ئەروات و جارى وا ھەییە (14-15) سەعاتیش بەسەر ئەروا، لەبەر

ئەو كېشەكە بايى ئەو گەورەيە كە ئىمە ئەو بە نەزەرى ئىعتىبار وەرگىن، دوو، ئەو بەرىزانەى دوپنى نوپنەرانى ھەردوولايەن بىنيووه، نوپنەرى خاوەن مولكى و كرىچىش، لەسەر ئەساسى ئەو متمانەى ھەمانە بە ھەسقىقەكانمان كە ئەوانيان بىنيووه ئىمە لەگەل ئەو ئەبىن كە ئىستا بەش بە حالى خۆم لەگەل ئەو ئەبىم لەسەر بنەماى ئەو متمانەى ھەمە بە بەرىزان رەفىقەكانمان لە لىژنەكانى ياساى و شارەوانى كە توانىويانە ھەردوولاي گرىبەستەكان بىبن، سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، دكتورە بەھار بە ھەندى بەرىزى تر وەرگىن لە كۆتايى تۆ رۆن كىرنەوھى پىويست بدە، فەرموو دكتور سىراج.

بەرىز سىراج احمد محمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمەش ھەكو لىژنەى شارەوانى ناگامان لە گۆرانكارى دووم نىيە، ئەگەر بىكرى لىژنەى ياساى ئەو گۆرانكارىيەى بەسەر راپۆرتەكە ھاتوو ھەريەكە و نووسخەيەكمان بدەنى تا روون كىرنەوھى پىويست بدەين.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو بەھار خان.

بەرىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو راپۆرتەى پىشتەر خراوتە بەردەستى ئەندامان لەگەل ئەو راپۆرتەى ئىستا خرايە بەردەستمان جىاوازى زۆرى ھەيە، لەسەر بنەماى پىشتەر وىستوو مانە داکۆكى لە مافى ئەو كىشانە بىكەين، ئىستا جىاوازى زۆر زۆرە، نازانم چۆن چارەسەر ئەكرى، ديارە سەرۆكايەتى لىژنەكانىش ئىتىفاقى لەسەر ئەوھى كىردوو كە پىم وايە ئەوھى ئىستا خراواتە بەر دەست رىژەكە ھىندە زۆرە كە كىشەى زىاترى لى بىكەوئتەوھە، سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو منىرە خان.

بەرىز منىرە عوسمان على:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ياسايە بە تايبەتى لە سلېمانى كىشەى زۆرى نىوان كرىچى و خاوەن مولكى دروست كىردوو، بۆيە ئومىد ئەكەم ھەم لىژنەى ياساى و ھەم ئەندامان ھەولدىن بە شىوھىەك بى كە ھەردوولا پىي پازى بن، بۆ ئەوھى تووشى ئەو كىشەيە نەبىن كە لە ھەموارى پىشتەر تووشى بووين، لەو قسەى دكتورە (رېواس) ىش

دەست پى ئەكەم كە ئەللى ئىمە متمانەمان بە ھاوپىكانى خۇمان ھەپە لە لىژنەى ياساىى كە ھەردوو تەرەپيان بىنيوو بە شىوھەك بى كە مافى ھەردوولايەن بپارىژى، سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دىكتۆرە بەھار.

بەرىز د. بەھار محمود فتاح:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەھەى كە كاك (بەھزاد) ئەللى ئىمە لىژنەى شارەوانى ئاگادار نىن، ئىمە بەرىز (عمر عىناپەت) كە سەرۆكى لىژنەكەپە ئاگادارمان كىردوو، بەرىزى لەگەلمان بوو، ديارە ئەوان خۇيان سەلاھەتيان داو بە سەرۆكاتى لىژنە بۇ ئەھەى ئەم راپۆرتە ئامادە بكات لەگەلمان، سەبارەت بە بىنيىنى ھەردوو تەرەف ئىمە كىرچىپەكانمان بىنيوو، بەش بە ھالى خۇم كىرچىم بىنيوو، چونكە پىيان وابوو كە لەو ياساىەى پىشو كە دەرمان كىردوو ئەوان زەرەرمەندن، پىيان وايە غەدرىان لى كراو، دەر ئەكرىن، كىيان لەسەر زىاد ئەكرى، بۇپە لەسەر ئەساسى داواكارى ئەوان و بە موراعاتى مەسلەھەتى تەرەفى بەرامبەر ئەھەمان دارشتۆتەو، سىپەم، ئەھە خواستى ئىمە نەبوو كە ئەمىرۆ بىين راپۆرتەكە بگۇرىن، بەلام ئەو كىشانەى لە سلیمانى روویداو ناچارى كىردووين كە ئەوكارە بكەين و ئەومىرۆ بىين ئەو راپۆرتە ئامادە بكەين ، سەبارەت بەھەى جىاوازىش زۆر، ئىمە بۇپە راپۆرتى دوومەمان خستۆتە بەردەستى بەرىزتان بۇ ئەھەى كە ئەم راپۆرتە تەزارووب روونەدات و بىپتە ئەساس، لە كۆتايى بىپارىش بۇ بەرىزتانە بە دەنگدان.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك عمر، ئەكىد لەو بەرىزانە ئەكەپنەو ئەوانەى لە دەورى ھۆلن ئەوانەش بىنە ژوورى بۇ ئەھەى ئەو مەسلە بەكلاىى بكەپنەو، فەرموو.

بەرىز عمر عىناپەت ھەمە سعید:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ئامادە بوونى من ئەمىرۆ بەرىز دىكتۆرە (بەھار) جىگىرى سەرۆكى لىژنەى ياساىى و (تەلار) خانىش تەنیا داوايان لە خۇم كىرد ئامادە بەم، ھەتا وتم ئەگەر لەویش نەپم بەرىزىت مورشىدى منن، بەلام بەمنیان نەوت كە ئەندامانى لىژنەكەم دەھەت بكەم بۇ ئەو ئامادە بوونە، من بە ھىچیانم نەوتوو، بەلام بۇ جەلسەى بەكەم كە راپۆرتى بەكەم ئامادە كراو نامەم بۇ بەك بەكەن نووسىوو، سەعات و شوپنەكەم پى وتوون، بەلام بۇ ئەمىرۆ وتیان خۆت و خۆشم ئامادە بووم، سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو لايەنە شىكلىكە بوو، لايەنە گىشتىيەكە و ناوەرۋكەكە ئىستا موناقتىشى جدى لەسەر ئەكەين، ئەندامانى پەرلەمان ئاگادارن، ئەزمونىيان ھەيە، ئەتوانن بۇ شىۋازىكى وا گىفتوگوۋ بە ئاراستەيەكى وا بىكەن كە بەئانسى ھەبى، مەسەلەى مافە، يەكى خاوەن مولك ئەوۋى تر كرىچىيە، ئەبى بە شىۋازىكى وابى بە زەرەرى لايەك نەشكى و بە قازانجى لايەكى تر نەشكى، ئەم كىشەيە تازە نىيە، نىساب تەواو، روون كىرنەوھەيك لەلايەن بەرىز تەلار لەتيف دواتر ئەو پرسە يەكلايى ئەكەينەو.

بەرىز تەلار لطفى محمد:

بەرىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەر بۇ روون كىرنەوھە و بەرچاۋ روونى زۆربەى زۆرى ئەو داواكارىيەى كرىچىيەكان ھەيانە بە نووسراۋ ئاراستەى ھەموو ئەندامەكان كراو، و زۆربەى فراكسىۋنەكانىش رەزامەندى خۇيان نىشانداو، بۇيە ئەوان لە خەمخۇريان بۇ ئەوۋى كىشە و گىرتى زياتر دروست نەبى و كىشەى زياتر نەكەۋىتە ناو كاسبكاران خۇيان ھەندى لەو داواكارىيانەيان بۇ نادرووين، لام سەيرە ھەندى پەرلەمانتار ئەلئىن ئاگامان لىي نىيە، بۇ ھەموويان ھاتوۋ، ئەگەر نەگەيشتىيە دەستى زۆربەى زۆرى ئەندامان، زۆربەى زۆرى سەرۋىكى فراكسىۋنەكان و ھەروا ئەندامانى ھەردوۋ لىژنەى شارەوانى و لىژنەى ياسايى لايانە، لەگەل زۆربەى ئەو ئەندامانەى پەيوەندىيان ھەبوۋە لەگەلئان، سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بىستون.

بەرىز بىستون فائق محمد:

بەرىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھىوام ئەو قسانەى لىژنەى ياساى و مەعنەيەكان كىردىيان بە ھەند وەرگىرى، ئەو بابەتە بۇ بەرچاۋ روونى بەرىزتان و ئەندامانى پەرلەمان بابەتتىكى سىياسى قول نىيە كە خىلافمان لەسەرى ھەبى، بابەتتىك نىيە پەيوەندى بە ئەمنى قەومى مىللەتتىكەۋە ھەبى، پەيوەندى بە كۆمەللىك خاوەن كار و كرىچى ھەيە بە تايبەت لە ناوچەيەك، بۇيە ھىوام بە زووترىن كات تىپەپىندىرى و كىشەى بۇ دروست نەكرى، سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو تەلار خان.

بەريز تەلار لطيف محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ببوره سەرۆك يەك روون كوردنەوہى تر، ئەم ياسايە كيشەى دروست كردووه لە ھەريەى كوردستان، يەعنى لە ھەر چوار موخافەزەى ھەريەى كوردستان بەبى جياوازى، بەلام لە شارىك زياتر، لە شارىك كەمتر، لەو شارانەى كە كيشەى كرىچى و شىوازى بەكرىدانى جياوازه كيشەكە زياترە لە شارىكى تر، ئەگينا كيشەى بۆ ھەموو شارەكانى ھەريەى كوردستان دروست كردووه بى جياوازى.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئاگادارن ئىوہى بەريز ئەگەر دوا بكەوى گرفتى زياتر دروست ئەكات، لەبەر ئەوہ يەكلایى بكرىتەوہ بەرژەوہندى زۆرى تىدايە، بەرژەوہندى گشتى تىدايە، لەبەر ئەوہ ئەو راپۆرتە ھاوبەشە ئەكەينە بنەما بۆ گفتوگۆ، ئەخەينە دەنگدان، ئەو راپۆرتەى لەبەردەمى ئىوہيە ئەكەينە بنەما بۆ گفتوگۆ، كى لەگەل دايە؟ (49) كەس پەسنديەتى، ئەوہى دژە؟ كەس نيە، كۆى دەنگ پەسند كرا، فەرموو بەريزان لە ليژنەى ياسايى.

بەريز د.بەھار مەحمود فتاح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

راپۆرتى ھاوبەش:

ليژنەى كاروبارى ياسايى و ليژنەى ناسەوار و خزمەتگوزرايەكانى شارەوانى و گواستەنەوہ و گەياندن و گەشت و گوزار لە رۆژى يەك شەممە رىكەوتى (2018-7-15) كۆبوونەوہى ھاوبەشى ئەنجامدا بۆ تاوتۆى كردنى ھەردوو پرۆژە ياساى ھەموارى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979) ى ھەموار كراو لە ھەريەى كوردستان كە لەلایەن ژمارەى ياسايى ئەندامانى پەرلەمانەوہ پيشكەش كراوہ، دواى خويندەنەوہى يەكەمى لە دانىشتنى ژمارە (4) لە رۆژى دووشەممە بەروارى (2018-7-9) و پرۆژە ياساى ھەموارى سىيەمى پيادە كردنى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979) ى ھەموار كراو لە ھەريەى كوردستان كە لەلایەن ژمارەى ياساى ئەندامانى پەرلەمانەوہ پيشكەش كراوہ، دواى خويندەنەوہى يەكەمى لە دانىشتنى ژمارە (5) لە رۆژى سى شەممە بەروارى (2018-7-10) رەوانەوى ليژنەكانمان كراوہ، دواى گفتوگۆ كردنى ليژنەكان گەيشتنە ئەم ئەنجامانەى خوارەوہ:

ياساى ھەموارى سىيەمى پيادە كردنى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979) ى ھەموار كراو لە ھەريەى كوردستان-عيراق.

ماددهى يەك لە ياساى ھەموارى دووھم پياده كردنى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979) ھەموار ئەكرىت و بەم شيوەيە ئەخويندريتهوه:

ماددهى يەكەم:

ئەو گريپەستانەى بەكرىدانى خانووبەرە كە بۇ مەبەستى نىشتەجى بوون يان غەيرى نىشتەجى بوون گريداون ھەر چوار سال جارىك نوئ ئەكرىتەو بە كرىپەك كە ھەردوولا لەسەرى رىك ئەكەون بە مەرجى لە (10%) كەمتر نەبى و لە (30%) زياتر نەبى لە كرى پيشوو.

ماددهى دوو:

ماددهى دووھم لە ياساى ھەموارى پياده كردنى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979) ھەموار ئەكرىت و بەم شيوەيە ئەخويندريتهوه:

1 ئەگەر ھەردوولاى گريپەست رىك نەكەوتن لەسەر برى كرى كە بەپىي ماددهى يەك لەو ياسايە ھاتووہ ئەوا ھەردوولا يان لايەك بوى ھەيە داوا بكات لە بەرپۆبەرايەتى باجى خانووبەرە كە لەرپگەى ليژنەى تايبەتەوہ خەملاندن بۇ كرىپەكە بكات بە رەچاو كردنى دۇخى ئابوورى.

2- برپارەكانى ليژنەى ھاتوو لە برپگەى يەكەمى ئەو ماددەيە شايەنى تانە ليدانە لەبەردەم دادگاي بەرايى و برپارى دادگاش يەكلاكەرەوہيە.

ماددهى سىيەم:

ماددهى چوارەم لە ياساى ھەموارى دووھمى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979) ھەئدەوشيتەوہ.

ماددهى چوارەم:

ماددەيەك بۇ ياساكە زياد ئەكرى و ريزبەندى ماددەكان رىك ئەخريتهوہ و بەم شيوەيە ئەخويندريتهوہ: چۆل كردن لە گريپەستەكانى ماددهى يەكى ئەو ياسايە ملكەچ ئەبى بۇ حوكمەكانى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979).

ماددهى پينجەم:

كار بە ھىچ دەقئىكى ياساى يان برپارىكى ناكۆك لەگەل حوكمەكانى ئەو ياسايە ناكرى.

ماددهى شەشەم:

پيوستە لەسەر لايەنە پەيوەنديدارەكان حوكمەكانى ئەو ياسايە جى بەجى بكن.

ماددهى ھوتەم:

ئەو ياسايە لە رۆزى بلاوونەوہى لە رۆژنامەى فەرمى وەقائى كوردستان جى بەجى ئەكرى.

ھۆيەكانى درچوواندن:

بەلەبەر چاۋ گرتنى گرفتى ئابوورى و كۆمەلەيەتى و لە پېناو ھېنانەدى دادپەرورەرى و ھاوسەنگى مافى خاۋەن مولك و كرىچى ئەو ياسايە دەرچوو.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، لە ناۋنیشانەكەۋە دەست بە گىفتوگۆ ئەكەين، فەرموو.

بەريز د. بەھار محمود فتاح:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى يەك لە ياساى ھەموارى دوۋەم پىادە كردنى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87) ى سالى (1979) ھەموار ئەكرىت و بەم شىۋەيە ئەخويندريتەۋە:

ماددەى يەك:

ئەو گرىبەستانەى بەكرىدانى خانووبەرە كە بۇ مەبەستى نىشتەجى بوون يان غەيرى نىشتەجى بوون گرىدراون ھەر چوار سال جاريك نوئ ئەكرىتەۋە بە كرىيەك كە ھەردوولا لەسەرى رىك ئەكەون بە مەرجى لە (10%) كەمتر نەبى و لە (30%) زياتر نەبى لە كرى پىشوو.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، ناۋنوسىن دەست پى ئەكەين بۇ گىفتوگۆ لەسەر ئەو ماددەيە، ھەولدن قسەكانتان لە ماۋەى (3) خولەك بى.

بەريز بىگەرد تالەبانى:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەو بەريزانەى ئەيانەۋى گىفتوگۆى ئەو ماددەيە بىكەن (ئارى عبداللطيف، دكتورە رېۋاس فائق، بەھزاد دەرويش، بەھار عبدالرحمن، خلف احمد، دكتور فرست صوفى، قادر وتمان، نەجات محمد، سەعيد مەصيفى، صالح فەقى، مستەفا سكرى، منيرە عوسمان، شكريە شىخانى، دكتور سىراج، حيات مجيد، دكتور شىركۆ حمە امين)

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، دەست بە گىفتوگۆ ئەكەين، ۋەك ئامازەم پى كرد لە (3) خولەك كەمتر، فەرموو كاك ئارى.

بەريز ئارى عبداللطيف:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

لە ماددەى يەك وشەى (ھەردوولا) ھاتوۋە، پىم باشە بكرى بە ھەردوولاى گرىبەست كار، چونكە ھەردوولا روون نىيە، و ئەو گرىبەستانەى بەكرىدانى خانووبەرە ئەۋە رەككە لەۋى، ئەو گرىبەستانەى بۇ كرىدانى

خانوبەره بەمەستی نىشتەجى بوون، لەوى ئەو (بوو) يە ھەلەيە، ھەرچوار سال جاريك نوي ئەكرىنەو
نەك نوي ئەكرىتەو، سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو تىببىيەكان لە رووى زمانەوانىي ئەو بەريزانەي لەو بارەو ئەزمونيان ھەيە لە ئىستاو
بتوانن ھاوکاری ليژنەي ياسايى بکەن، دکتۆرە پەرى، كاك تەحسىن، دکتۆرە جوان، لە ئىستاو بۆ ماددەكانى
تريش، چونكە ماددەكان زۆر وشكە، لە رووى زمانەوانى تەئسىرى زۆرى ھەيە، فەرموو دکتۆرە رىواس.

بەريز رىواز فائق محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە سياغەكەي بەو جۆرەيە كە بە تەنيا حالەتى زياد كەردن ھەيە، لەبەر ئەو دوور نىيە دۆخەكە
وابى پىوسست بە كەم كەردنەوش بكات، كوردستان ئەو دۆخانەي بەسەر ھاتوو، لەبەر ئەو پىشنيار
ئەكەم لە ئەخىرى ماددەكە بنووسرى (لە ھەر دووبارى كەمكەردنەو يان زياد كەردنى كرى) چونكە
كەمكەردنەوش وارىدە، و لە (30) بكرى بە لە (20)، سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بەھزاد.

بەريز بەھزاد دەرويش دەرويش:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددا ئىك تىببىي ھەي ل سەر وى، ئەسل وايە دىفاع ل ھەژارا بىتە كرن كە كرىچيە، ئەگەر ھەر چ نەبىتن
يەكسانى بيت ياسايى دەريخىن دا تەعارز نەبى دگەل فى دەرچوواندى، چنكى بىزىتن بۆ دادپەرورى و
يەكسانى ما بەينا كرىچى و خودان مولكى، بەلام دىبىن لىرە مەرجەكى (10%) كىمتر نەبى و (30%) زياتر
نەبى، بۆيە پىشنيار دكەم بۆ ئەف يەكسانى و دادپەرورى ھەبىتن ئەم بىزىن مەرجەكى ھەبى (20%)
كىمتر نەبى و (20%) زياتر نەبى، سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو بەھار خان.

بەريز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە راستىدا ئىختىساسم لەو بوارە زۆر نىيە، بەلام لە روانگەي ئەو ھاوولاتيانەي كە پەيوەنديان پىو
كردووين وەكو كىشەيەك كە ئەيخەمە بەردەم بەريزان ليژنە چۆن چارەسەرى ئەو مەوزووعە كراو، ديارە
ئەوانەي كرىچى شارەوانىن لە سلیمانى دووكاندارەكان كىشەي زۆريان ھەيە، بەھوى ئەوەي كە بە

رېژدېهېكى زور كرېيان لهسره زياد كراوه، له كاتېكدا له سالانى رابردوو رېژدېهېكه كه متر بووه، ئىستا قهيرانى دارايى قول بوتهوه، خهلك ژيانى خراب بووه، رېژدېهېكه زيادى كرووه، تېيناگه م نهوه نهوه دووكاندارانهش نهگرېتهوه كه كرېچى شارهوانين بهو شېوهيه يان بهس خانووبهريه، سوپاس.

بهريز جعفر ئيبراهيم ئيمىنكى / جېگرى سهروكى په رله مان:

سوپاس، دوايى وهلام له لايهن بهريزان ليژنهى ياسايى، فهرموو كاك عومهر روون كردنهوهى تايبهتى ههيه.

بهريز عمر عيناپهت همه سعيد:

بهريز سهروكى په رله مان.

سهبارت بهوهى نايا نهوه مېشموله به مولكى حكومهت، مولكى حكومهت به دوو جوړ بهكړى نهدرى، بهپيى ياساى ژماره (32) ي سالى (86)، يان به موساتهحهيه، يان به كرېى سالانهيه، كرېى سالانه هه موو ساليك نوئ نهكرېتهوه و هه موو سالى ليژنه نهچې خهملاندنى بو نهكات لهسهر بنه ماى نهوه خهملاندنه كرى ديارى نهكړى، بو بهرچاو روونى نهندامانى بهريز وازيخ بى رېژدېهېكه چوون هاتووه، نهگهر كرېى خانوويك (100) هزار دینار بى له مانگيک، دواى چوار سال نهگهر له (10%) بوى زياد بكرى نهبى به (110) هزار دینار، نهگهر له (30%) ي بوى زياد بكرى نهبى به (130) هزار دینار، يهعنى نهگهر رېكهوتن نهبى به (110) هزار، نهگهر زور زور زياد بكات نهبيته (130) هزار دینار، سوپاس.

بهريز جعفر ئيبراهيم ئيمىنكى / جېگرى سهروكى په رله مان:

سوپاس، روون كردنهوهيهكى پيويست بوو، فهرموو كاك خهلهف.

بهريز خلف احمد معروف:

بهريز سهروكى په رله مان.

نهم ياسايه گرنگه، من دانىشتنى پيشوو كه هه مواردكه مان كرد بير جهنابتان نههينمهوه كه موناقه شامان زور كرد بو نهوهى وردتر لهسهر نهوه بابته برپوين بهلام بهداخهوه نهوه مان بو نهچووه سهر، ئىستا فرسه تىكى باشه بو نهوهى بتوانين عه دالهت دهسته بهر بكهين، نهوهى ليړه چوار سال نهكات زوربهى كات نهوه كه يسانه يه گلايى نابيتهوه له بهينى ههردوولايهن، نهچيته مهحكه مهكان، نهوهندهى تر مهحكه مهكان جهنجال تر نهكات، پيشنيار نهكه م نهوه چوار ساله بو زياد كردن يان كه مكردن بيته (6) سال، نهوهى كه نهئى له (10%) كه متر نهبى و له (30%) زورتر نهبى نهوهش زوره، بكرېته (5%) و له (30%) بكرېته (20%) بو ههردوو حالتهى زياد كردن و كه م كردن بگرېتهوه، چونكه له حالتهى ئىستاي ههريمى كوردستان رسوومات زياد بووه، باج زياد بوو، له كاتى نوئ كردنهوهى مؤلتهى ههردووكانيكى بازارگانى پهريهكى زوريان لى وهرنهگرن بهبى پيدانى پارهى زور بويان تازه ناكه نهوه، پارهى ئاو زور بووه، پارهى

كارهبا زۆر بووه، خوشتان ئەزانن قەيرانى دارايى هەيه واى كردوووه بى بازارى له هەريم هەبى، ئيمه لهگەل ئەوهين خەلك خاوهن مولك بى، بەرژهوهنديان هەبى، ئەوانهى كه به شيوازى مەشروع پارەيان پيكناووه و سەرمايه گوزارى ئەكەن، بەلام لهگەل ئەوهش تەوازون له نيوان خاوهن و كار و كرىچيش هەبى بو ئەوهى بتوانين ئەو پرۆسهيه بەردهوام بى، سوپاس.

بەريز جعفر ئيبراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك فرست.

بەريز فرست صوفي على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

چەند مانگ بەر له ئيستا ئەو قانونەمان هەموار كردهوه، پيم وايه به داخهوه جاريكى تر تووشى كيشه بووينهوه، ئەوهش نەتيجهى ئەوه بووه وهك پيوست ديراسه نەكراوه، بويه ئەگەر وهكو نەقسىكى تەشرىعى لەسەر ئيمه حيسابه وهكو پەرلەمان كه ئەو ناسەقامگيريهى له بازار دروست كردوووه، بويه ئيستاش پيم وايه لهگەل ئەوهى ريزى زۆرم بو ئەندامانى ليزنهى ياسايى و شارەوانى و ئەوهى نامادەيان كردوووه وهكو پيوست ديراسهى ئەو بابەته نەكراوه، بەلام دواخستنيشى له خزمەتى سەقامگيرى بازار نيه، بويه تەسەور ئەكەم ئەو حەلهى ئيستاش پيشكەش كراوه ماوهيهكى تر نابات جاريكى تر تووشى ئەوه ئەبينهوه پيدا بچينهوه، بەلام پشتگيرى راكەى بەريز دكتوره (رپواس) ئەكەم ، ئيمه قەرارمانداوه له هەموو حالەتەكان هەر ئەبى زياد بكرى، بەپيى ئەوهى ليره نووسراوه، چونكه ئەللى زياد بى به مەرجى له (10%) زياتر نەبى، نا، بويه واباشتره حەدى ئەدنايهكه هەلگيرى و حەدى ئەقسا بمينى، بەس زۆرهكه بمينى، يان به سياغەيهكى تر ئيستا ئەگەر ئەوه بچوينينهوه وا دەرئەكەوى له هەموو حالەتەكان بپيارى زياد كردنت داوه، له كاتيك لهوانهيه چوار سال پيوست بكا وهكو خوى بمينى، بويه پيشنياز ئەكەم بەريز ليزنهى ياسايى ئەو بابەته چارهسەر بكات.

بەريز جعفر ئيبراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەگەر بتوانى بۆيان بنووسى باشتر دەبى، فەرموو كاك قادر.

بەريز قادر وەتمان رسول:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

له راستيدا نەك چوار سال جاريك بەلگو سالانه يان سالى جاريكيش واريده بەهاى زهوى و كرى گۆرانكارى بەسەر بى، هەرچەنده له هەريمى كوردستان ديار نيه به كام مەزەهەب كار ئەكەين، ئايا تەداخول له بازار ئەكەين؟ و ريزهى تەداخول چەنده؟ بەلام له هەمان كات ئەو بابەته پەيوەندى به كرىچى هەيه، له هەمان

کات په یوه ندى به کړیدهریش هه یه، مافی ههردوو لا پېویسته رهچاو بکړی، بهلام لهو دهقه لایه نى کهم پېویسته دادپهروه ریبه که زیاتر له سهر نه ساس و نهو بنه مایه بى که رهچاوى بهرژه وه ندى نه وانه بکهین که کریچینه، بویه هاورام له گهل دکتوره (رېواس) و کاک دکتور (فرست) پېویسته نیمه نرخى بازار له ههردوو حالت به هاکه له بهر چاو بگرین، هم له وکاتى بهها نزم نه بیته وه، نیمه تهنیا بهرز بوونه ودهمان له بهر چاو گرتووه، سهقه کهمان تهنیا بو نه وه داناوه، ههردوو راده گه ی تیدابى، له حالتى زیاد بوون و کهم بوون، سوپاس.

بهريز جعفر ئیبراهیم ئیمینكى / جیگری سهروكى په رله مان:
سوپاس، فهرموو کاک نه جات.

بهريز نه جات محمد عبدالله:
بهريز سهروكى په رله مان.

من دوو تیبینیت هه ی، سهبارت به هه ر چار سال جار هکى و سهبارت به دهست نیشان کرنا رېژه یین، ژبه ر نه بوونا سه قام گریپیت نابوورى ژ کوردستانى دا دیتنا من باشتره هه ر دوو سال جار هک بیتن، چونكى به ردهوام گورانکارى ل بارودوخیت ئیقتیسادى دیته کرن، بو هندى کیشه دروست نه بى ناقبه را خودان مولک و خودان کریچى، و سهبارت ب دهست نیشان کرنا رېژه یى ژ باره ی بارودوخیت ئیقتیسادى بیتن، سوپاس.

بهريز جعفر ئیبراهیم ئیمینكى / جیگری سهروكى په رله مان:
سوپاس، فهرموو کاک سعید.

بهريز سعید محمد سعید:
بهريز سهروكى په رله مان.

پشتیوانى قسه گانى کاک (خلف) نه کهم، سوپاس.

بهريز جعفر ئیبراهیم ئیمینكى / جیگری سهروكى په رله مان:
سوپاس، فهرموو کاک صالح.

بهريز صالح فهقى محمد:
بهريز سهروكى په رله مان.

منیش هه مان ره نى دکتوره (رېواس) م هه یه، دواتر کاک (فرست)، پیم وایه نهو مادده یه هه ر هه لېگری، یان بکریته (5%) و نه گه ر بهرېزانى لیژنه ی یاسایى یان نهو بهرېزانه ی که ههردوولایه ن بینووه روون کردنه وه ی زیاتر بدن، نه گه ر نهو (30%) یه بکریته (25%) نایا هاوسهنگى رانه گری یا نا؟ سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك مصطفى.

بەريز مصطفى احمد احمد:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

قسەكانەم زۆر كران، ولاتەكە ناسەقامگىرە، ئىعتىمادى ئەساسى لەسەر نەوتە، بەرز ئەبى و دائەبەزى، معاشيش لەگەل نەوت بەرز ئەبى و دائەبەزى، بە نىسبەت كرىچى و بەكرىدەر نىسبەتەكە وەكو يەكە، پىم سەيرە لىرە نىسبەتەكە فەرقى ھەيە، (1) بە (3) يە، پىم وايە ھەردوو لا وەكو يەك بن جا (10) يان 15 يان (20) بى، سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو مونىرە خان.

بەريز منىرە عوسمان على:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەم ياسايە پىويستە زۆر ورد مامەئەى لەگەل بىكەين، بۇ ئەوھى جارىكى تر دووبارە تووشى ھەموارى ئەو ياسايە نەبىنەو، چونكە راستەوخۇ پەيوەندى بە ژيانى ئەو ھاوولائىانەو ھەيە كە خاوەنى سەرمايەيەكى باش نىن، ئەوان كرىچىن، بۇيە پىويستە ورد مامەئەى لەگەل بىكەين، پشتگىرى قسەكانى دىكتورە (رپواس) ئەكەم و ئەو گۆرانكارىانەى بەريز دىكتور (فرست) پىشكەشى كرد، سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو شىرىيە خان.

بەريز شىرىيە اسماعىل مصطفى:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

وېراى پالپشتىم بۇ دىكتورە (رپواس) و دىكتورە (فرست)، بەلام پىشنىار ئەكەم □ و (4) سالە بىكى بە (2) سال، چونكە پىم وايە (4) سال ھەم لە مەسلەھەتى خاوەن مولك نىە، ھەمو لە مەسلەھەتى كرىچى نىە، لە حالەتتىكدا ئەگەر كرى بەرز بىتەو ھەو ھەو كرىچى زەرەر ئەكات، چونكە بۇ (4) سال عەقدى كرديە و رەنگە سال بە سال دابەزى، لە ھەمان كات ئەگەر كرى زۆر نزم بىتەو ھەو دىسان ساحىب مولك زەرەر ئەكات، رەنگە ساحىب مولك بىرى، ئەم مولكە بىى بە مىرات، مىراتگەرەكان كىشە و گرفتى زۇريان بۇ دروست بى، بۇيە بە پىويست دەزانم ئەو چوار سالە بىى بە دوو سال، چونكە گۆرانكارى زۆر روودەدات. سوپاس

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دىكتور سىراج.

بەرپز سىراج احمد محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پالپشتى قىسەكانى دكتور (رېئاس) و دكتور (فرست) ئەكەم، لەبەر ئەوەى بەپىي ئەو ماددەىە چوار سال جارىك ھەر لە زياد بوون و لە بەرز بوونەو، لەبەر ئەو پېشنيار ئەكەم ئەوەى ئەوان وتيان شتىكى باشە، بەلام لە ھەمووى موھىمتر چوار سال جارىك زۆر كەمە، لەبەر ئەوەى كەسانىك ھەن پېشانگانان ھەيە لە كرىچى و خاوەن مولىك مەسرفى زۆرى لى ئەكات، تەعمىرى ئەكات، پارەى زۆرى لى سەرف ئەكات، چوار سال جارىك لەوانەىە نرەكەى بگۆرى، نەگاتە ئەو پارەى كە لىي سەرف كردييە، بەپىي من لە (6) سال كەمتر نەبى، ئەوانەى كە نىشتەجىبوون و ئەوانەى غەيرە نىشتەجىبوون، بە راي من لە شەش سال كەمتر نەبىت، پاشان لە (30%) ش زۆرە، بەلەپەنى كەم لە (20%) بۆ خوارەوە بىت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز حىيا خان فەرموو.

بەرپز حىيا مەجىد قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

پشتىوانى لە قىسەكانى د.رېئاز و د.فرست دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز د.شىركۆ فەرموو.

بەرپز د.شىركۆ ھەمە امىن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوەى كە لە ماوھىەكى زۆر دىارى كراو ھەموار دەكرىتەو، دەلىلى ئەوھىە لە راستىدا ورد دىراسە نەكراو لە رابردوودا، بۆيە ھىوادارم ئەمە ھەم چارەسەرى كىشەكانى كرديت، ھەم ھاوسەنگى پاراستىت، چونكە ئەمە دوو روكنى زۆر ئەساسىن، ھەم بۆ ئەوەى تەونى كۆمەلەىەتى تىك نەچىت، ھەمىش بۆ ئەوەى ھەموو رۆژىك لە راستىدا پەرلەمانىش نەكەوئتە بەر ئەوەى كە خۆى ھەفتەىەك ياسايەك دەربكات و دواتر ھەموارى بكاتەو، زۆر گرنگە ئەو دوو شتە لەبەر چا و گىرابىت، لە راستىدا با راستگۆ و راشكاوبىن لەگەل يەكترا، يەعنى ئەو بابەتە كراو بە كەرەستەىەك بۆ لىدانى نەپارى سىياسى، بەكار ھاتوو زۆر بە روونى و نەتىجەكەشى ديارە لە ھەرىمى كوردستاندا، بۆيە ھىوادارم ئەم ھەموارە بە جۆرىك بىت كە رىگە لەوھش بگرى ئەم جارە، بۆيە منىش پشتىوانى لەو دەكەم كە لە راستىدا ئەو رىزانە كەم بكرىتەو، يەعنى ئەوەى كە باسىان كرد لە (5%) و (20%)، ھەروھەا بكرىت بە شەش سال، ئەوھشى كە د.رېئاز و د.فرست گوتيان لەگەل ھاورپىيانى ترىش لەبەر چا و بگىرىت، كەم كردنەو و زيادكردن دۆخى دارايىەكە

چونكى ھەريەكش وان مەسەلەھەتا خۇ دزانن، بۇ نمونە د.سراج بەھس كر يەكئ ھەي پۈژۈھەيەكى مەزن ھەي و پارەيەكى زۇرى سەرف كرى ئەو خودان مولك دئ ئىتىفاقەكەن، بەلكو ئەو بۇ (10) سال ريك بکەفن، بەس ئىكئ دى ھەيە خودانى خانىيە، كرىچيە، دئ بۇ ماوہى سالەكى يان سئ ھەيقا ئىتىفاقئ كەن، ژبەر ھەندئ ژى ئەز داخاز دكەم لىژنەيا مەعنى يان لىژنەيا ياسايى علەت لىرەدا چيىە كو دەبى تەنيا سالەك لىرەدا بەيتە دەست نیشان كرن، زۇر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۈكى پەرلەمان:

بەرپز كاك على فەموو.

بەرپز على ھەمە صالح:

بەرپز سەرۈكى پەرلەمان.

بە ناوى خواى گەورە، ئەم بابەتە بابەتئىكى يەكجار ھەستىيار و وردە، بە داخەو ھەسەر ھەمووماندا تىپەرى، دەبوايە لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى لىكۆلىنەوھەيەكى زۇرى بگردايە، ئەمە چەندى پەيوەندى بە لىژنەى ياسايەو ھەيە زۇر زياتر پەيوەندى بە لىژنەى دارايى و ئابورىەو ھەيە، لەبەر ئەوہى كرى رەبتە بە بازارەو، ھەرچەندە نەمانكرد، بەلام من بە سوود وەرگرتن بە كۆمەئىك خەلكى پسپۇر و بە ھەندئ سەرەدانى مەيدانى گەشتمە ئەم ئىستىتاجانەى خوارەو، لە ماوہى ئەم سئ سالەدا بە ھۆى قەيرانى دارايەو ەيژەى ركود و بئ بازارى نزيكەى لە (40)ە، لەبەرامبەريشدا باج و زەربە لە (300%) زىادكراو تەقريبەن، مەسەلەن بۇ نمونە كارەبا و ئاو و جۆرەكانى باج، كەواتە ھەر دوو ئەم بارگرانىە لەسەر كرىچيە، باج لەسەرى زىاد دەكرئ بازارى ديتە خوارەو، كەواتە لە داھاتى كەم دەبیتەو، ئەگەر ئىستا ياسايەكە بە شپوھىك ھەموار بكریتەو سەرەراى ئەوانە كرىكەش لەسەرى زىاد بكرئ ئەمە رەنگە ھەندىكىان ناچاربن مولكەكان تەسليم بکەنەو و دەرھەتى كارى تىرشىان نەبئ، دەبیتە ھۆى دروست بوونى بىكارىش، بىكارىش زىاد بكات لەبەرامبەر ئەو، من دەزانم ئىمە چۆن نوینەرى كرىچى و خەلكى فەقيرىن، نوینەرى سەرمايەدار و خاوەن مولكيشىن، بەلام دەبئ واقىعەكە بچوینەنەو كە ئىستا دۇخىكى خراب ھاتووە، يەعنى ئىستا بازار زىادى نەكردووە، ھەموومان دەزانىن، باج و زەربەش كەمى نەكردووە، ھەردووكيان زىادى كرددووە، كەواتە ئىزافەكە لەسەر كىيە، لەسەر كرىچيە، تۆ ئىستا ئەمە دەيخوینتەو ئىجباريە دەبئ كرى زىاد بكات چوار سال جارئك، ئەگەر (300000) ھەزار بىت دەبىت بىئ بە (330000) ھەزار، يان دەبئ بىت بە (390000) ھەزار، باشە بئ بازارى دروست بوو، چونكە لە (10%) كەمتر نەبىت و لە (30%) زياتر دەبىت، واتە لە ھەردوو ھالەتدا زىادكردنە، باشە باج زىاد بكات، بئ بازارى، بازار نىيە و كرىكەش زىاد بكات، يەعنى ئەمە رەچاو بكرىت، بۇيە پىمباشە ئەو لە (10%)

ئەگەر بە ناقس نىيە ھەر لايىرى، بە ناقس بى زۆر باشە، چۈنكى لە (10%) ش ھەر زائىدە، لە (30%) ش ھەر زائىدە، ھەردووكيان زائىدن، يان لە (10%) بىرى بە ناقس، يان ھەر ناكىرىت، لايىرىت، يەنى بۇ ئەۋەى لە ھالەتەكەى خۇيدا بىننىتەۋە، چۈنكى ئەمە بارگرانى گەۋرە دروست دەكات، ئەۋەكەى تىرىش لە (30%) زۆرە، چۈنكى لەۋانەيە ئەم لە (30%) بىزانى ركوۋە، بىزانى بى بازارپە، بىزانى باج زىادى كىرۋە، بۇ ئەۋە ۋاى لىبىكات ناچارى بىكات مولىكەكە چۆل بىكات، بۇيە لە (30%) كە كەم بىكىتەۋە بۇ (15%) و (20%) مەعقول ترە، لە (10%) كە داگرى، تەئىدى ئەۋە دەكەم كە بىكىت بە شەش سال چارىك، چۈنكى بىرادەران باسيان كىرد جارى ۋا ھەيە تا ئەناسىرىت، تا ماركىتىنگى بۇ دەكات، تا ئەۋەى بۇ دەكات ھەر فەترەيەكى زەمەنى دەۋىت، تا ئىستىقرار دروست دەكات، يەك دىنيا خەرجى كىرۋە، يەك دىنيا بازىرى دروست كىرۋە بۇ خۇى، ماركىتىنگى كىرۋە، ۋاى چۋار سال ۋەختىك كە ھەلدەۋەشىتەۋە بابەتتىكى باش نىيە، بۇيە دىسان تەئكىد دەكەمەۋە ئەمە پەيۋەندى بە ركوۋە ھەيە ۋ بى بازارپە ھەيە، پەيۋەندى بە زىادبۋونى باج ۋ زەرىبەشەۋە ھەيە كىرى، بۇيە تىكا دەگەم ئەم بابەتە بە ھەند ۋەرىگىرن، چۈنكى ئابورى كوردستان ۋ عىراق ئابورىەكى نا جىگىرە، رۇژانە لە ھەلكشان ۋ داكشانە، بەيانى موۋچە دۋا بىكەۋىت بازار ركوۋ دەبى بە لە (80%)، موۋچە باش بىتەۋە دۇخىكى تىرى بەسەر دىت، شەپكىمان بۇ دروست بىت بى بازارى دروست دەبىت، يەنى ئابورىەكى نا جىگىرە، بۇيە تىكايە چۆن ھەقى خۇمانە ئاگادارى خاۋەن مولىك بىن، بەلام زۆرى بى بازارى كىرىچىش ھەيە، ئەۋانەى كىرىچىن ئۆتوماتىكى ۋەزى ژيانىان رەنگە خراپىر بىت لەۋانەى خاۋەن مولىك، بەلام بى گومان دەبىت ئاگادارى لە ھەقى خاۋەن مولىكش بىت، كىرىچى كە چۋۋە مولىكەۋە خۇى نەكات بە خاۋەن مولىكەكە، ھەروھە بابەتى سەرقوفلانەش بە ھەند ۋەرىگىرن، ئەگەر ھەلى ياسايشى نىيە، يەنى چى بىكات عەقدىك بۋۋە ۋ لە بازاردا باۋ بۋۋە، كابر (10) دەفتەر دۇلار سەرقوفلانەى داۋە، يەككىك ھىچى نەداىبىت ۋەكو يەك ھىسابى بۇ بىكىرى، زۆر سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەۋكى پەرلەمان:

بەرىز كاك زانا فەرموۋ.

بەرىز زانا عبدالرحمن عبدالله:

بەرىز سەۋكى پەرلەمان.

پىمۋايە ئەم ماددەيە بە راستى بەس لەبەر بەرژەۋەندى خاۋەن مولىك نووسراۋە، يەنى ھىچ جۆرە موراعاتىكى كىرىچى تىدا نىيە، لە (30%) ۋ لە (10%) كە ھەر دەبى زىاد بىكىرى، لە (30) كەش زۆرە، يەنى ئەۋە بارودۇخى كىرى لە كوردستان زۆرە، ھاورپىم ھەيە مانگى دوو مىليۇن دىنار كىرى دەدات، بە پىي ئەم ياسەيە شەش سەد ھەزار دىنار زىاد دەكات، دەلى من قەمىسىك دەيدەم بە (5000) دىنار، (5000)

دیناریش خیر دهکەم، بەس لەبەر ئەوەی کرێکەم ئەوەندە زۆرە مەجبورم بیدەم بە (30000) دینار، (15000) دینار لە خەلک زیاتر بەسەنم بۆ ئەوەی کرێیەکەى پى بدم، یەعنى بەراستی بارودۆخى کرى لە کوردستان یەكجار بەرزە، بۆیە بە پروای من ئەم لە (30%) زۆرە، یەعنى کەم بکریتەووە بۆ لە (15%)، یان لە (20%) زیاتر نەبیّت و لە (10%) هەكە لا بیریّت، حالەتی کەم کردنیشى تیدا بیّت، یەعنى خۆ تۆ دوو لایەن کە دادەنیشن بە یەكەووە ئەگەر بازار نەبیّت، ئەگەر بارودۆخى دارایی خراپ بیّت، خۆ دەبیّت حەقیکیش بەدەى بەوەی کە کرێکەى گرتوو، یەعنى فرسەتیکی هەبیّت بە لایەنى کەم لە (10%) کەمى بکاتەووە، یان لە (20%) کەمى بکاتەووە، بۆیە بەراستی دەبى رەجاوى ئەووە بکەن مەسەلەکە هەر خاوەن مولک نییە، هەتا کرى زۆر بیّت گرانی لە بازار دروست دەبیّت، خەلک شەمەکەکان مەجبورە هەر دوکان دانیّت، مەجبورە پارەى کرێکەش لە خەلک وەر بگریّت، یەعنى هەتا تاقیگە، من زۆر جار هەندى ھاوڕییم هەیه تاقیگەیان هەیه، دەلئ ئەگەر کرێکەم ئەوەندە زۆر نەبیّت فەحسیک بە (3000) دینار دەکەم، بەس کرێکەم ئەوەندە زۆرە مەجبورم (6000-10000) دینار لە خەلک بەسەنم، یەعنى کرێکەى دوکاندارەکە لە خەلکى وەردەگریتەووە، بۆیە بەراستی ئەووە دەبیّت لیڤە چارەسەر بکریّت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکى / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز حاجى کاروان فەرموو.

بەرپز کنعان نجم الدین احمد (حاجى کاروان):

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

باس باسى هەموارى یاسای بە کریدانى خانووبەرەیه، ئەوەشى کە من گویم لئ دەبى و هەمووی لە ناو پرۆژەیهدا هاتوو بەس باسى خانوو نییە، هەمووی باسى دوکانە زیاتر، یەعنى گرتەکە دەبى جیابکریتەووە، تەنها باسى خانوو بکەى، چونکە بە کریدانى خانوو فەرقى زۆرە لەگەل بە کریدانى دوکان، ئەگەر باسى دوکان و باسى شوقە و شوینی تیجاریه، بە رهئى من جیابکریتەووە بۆ ئەوەى چارەسەر بکریّت، مەسەلەن ئەو نەیسبەیهى کە دانراووە لە (10%) بۆ (30%) ئەگەر بۆ دوکان بیّت لەوانەیه بتوانن چارەسەر بکریّت، بەلام بۆ خانوو بیّت شتیکی ترە، لیڤە تەنها باسى خانووبەرە هاتوو، کەچى باسکەمان باسى خانوو نییە، باسى دوکانە، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکى / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئىستا بەرپزان، داوا لە برپزان لیژنەى یاسایى دەکەین وەلام و روونکردنەووە بەدەن، بەرپز د.بەهار فەرموو.

بەرپز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە پرسیارەكەى بەرپز حاجى كاروانەو دەست پى دەكەم، ئىمە خانووبەرە بە واتاى عەقار، ئىجارى عەقار، عەقارېش دوكان و خانووش دەگرېتەو، ئەگەر بەرپزېشت دېقەت بەدى گوتومانە ئەم گرىبەستانەى بە مەبەستى بە كرېدانى خانووبەرە بە مەبەستى نىشتەجېبوون، يان غەيرە نىشتەجېبوون، غەيرە نىشتەجېبوون ئەو دوكان و بازار و ئەوانە دەگرېتەو، بۆيە خانووبەرەكە يەعنى عەقار، ھەر واش تەرجومە كراوہ لە ھەموو شوپنېك، سەبارەت بەو ئىقتىراحانەى كە كران ئەوہى لوغەوى بى و لە رووى سياغەوہ بەشىكى پى وەردەگرېن و لاى خۆمان سياغەى دەكەينەو، سەبارەت بەوہى كە گوترا باس لە كەمترەش بگرى، ئىمە لەگەل ئەوانەى كە گوتيان لە (10%)ەكە لايرېت، لاى دەبەين، ھەر ھەدى ئەعلاكە دادەنېين، لە (30%) دەھيلاينەو كە لەوہ زياتر نەبېت، سەبارەت بەوہى كە بەشىكى كەم كەردنەوہ يەعنى لاينەى كەم كەردنەوہش بنووسين، يەعنى بۆ ئەوہى رېگە بەدەين بەوہى كە كەمېش بگرېتەو، پىموايە ئەگەر بېينە سەر ماددەى (2) ئىمە دەئېين ئەگەر رېك نەكەوتن پەنا دەبەين بۆ لىژنەى خەملاندان، نووسىومانە بە رەچاوكردنى دۆخى ئابوورى، پىموايە ئەو بابەتە چارەسەرى دەكات، لە ماددەى (1) گوتومانە ھەردوولا لەسەرى رېك دەكەون، خۆ لەوانەى رېك بکەون لەسەر ئەوہى كە كەمى بکەنەو، بەلام ئىمە كە ئەم ھەدى ئەعلايەمان داناوہ گوتومانە زياتر نەبى بۆ مەسەلەھەتى كرىچى دامانناوہ، بۆ ئەوہى كە زىادكەردنەكە لەوہ تى نەپەرئى، ئەگەر رېك نەكەوتن دېنە سەر ماددەى (2)، كە ماددەى (2) لە رېگەى لىژنەىكەوہ دواى ئەوہ ئەگەر لىژنەكە قەرارەكەى نەبوو دەچېتە مەھكەمە، بۆيە من پىموايە پىويست نىيە، بەلام لە دواچار ئەوہ بە دەنگدان يەكلایى دەكەينەو، سى كەس زياتر داوايان كەردبوو كە چوار سال جارېك بېت بە شەش سال جارېك، بەلام ئىمە پىمانوايە وەكو لىژنە پىماناوبوہ كە چوار سال جارېك ماوہىكى مەعقولە، چونكە بەلاى ئىمەوہ شەش سال جارېك زۆرە بۆ ئەوہى كە ئىعادەى تىدا بکەيتەو، بەلام پىويستە ئەوہ بە دەنگدان يەكلایى بگرېتەو، ئايا چوار سال بېت، يان شەش سال جارېك بېت، سەبارەت بەوہى كە ئايا ئەم ياسايە كرىچى شارەوانى دەگرېتەو، نەخېر، كرىچى شارەوانى ناگرېتەو، پىموايە باقى ئەوانى تر ھەمووى وەكو يەك بوون قسەكان، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز كاك عمر عىنايەت فەموو.

بەرپز عمر عىناپەت ھەممە سەيد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەندى لە بەرپزان لە ئەندامانى پەرلەمان باسى زيادکردنى باجيان کرد، پيموايه بەرپز على ھەممە صالح باسى کرد، باسى زيادى نەکردوو، راستە، کارەبا گران بوو، بەلام باج زيادى نەکردوو، زەربەى عەقار ھەر لە (9%) يە، سەبارەت بە ئەوئى كە ئايا ھەندى لە کرپچى دەپەوى بۆ نمونە کرپەكەى كەم بکاتەو، بە رەئى من لەو شوپنەى كە دەللى ھەردوولا ريك دەکەون، کەواتە لەو ھالەتە ئىحتىمالە خاوەن مولك کرپکە دایبەزینى بۆى، کەواتە تەحسىل حاسلە، لەویدا ئەو بابەتە چارەسەرکراو وەکو د.بەھار باسى کرد، سەبارەت بە زيادکردنەکە منیش پيموايه لە (10%) دەکە زيادە، لە (10%) بوونى پيوست نىيە، لاپریت، چونکە لەوانەى لە (1%) ريك بکەون، لە (2%) ريك بکەون، لەبەر ئەو ئەمە لەبەرژوھەندى کرپچە لە (10%) كە نەمىنیت، من پيشنيار دەکەم دەقەكە بەو شيوهه بنووسریتەو (گرپبەستى بە کریدانى خانووبەرە بە مەبەستى نيشتەجى يان غەيرە نيشتەجى چوار سال جاریک نوئ دەکریتەو، لە ھالەتە زيادکردنى کرپکەدا نابى کرئ لە (30%) سالانە زياد بکات، یەعنى لەوە زیاتر نەبیت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز تەلار خان فەرموو.

بەرپز تەلار لطفى محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

من لەسەر ئەو پرسىارانەى كە كرا تايبەت بە سەر قوفلى، سەر قوفلى نا ياساييه، تاوگو ئىستا بە شيوهيكى ياسايى لە ناو ياساگان جىگای نەكراو تەو، بۆيە ئيمە ئەوئى كە بەدواداچوونمان بۆ کرد و بۆ ئەوئى دىراسەيهكى وردتر بکەين، ئەوئى كيشەشى دروست کردوو ئىستا لە ھەريمى كوردستان، ئەو كيشە كۆمەلایەتيانەى دروست کردوو پرسى سەر قوفلەكەيه، بۆ درپژگەرنەوئى ئەو گرپبەستانە ھە رچوار سال جاریک بە بيانووى زيادکردنى يان كەم کردنى ئەمە چارەسەرى ئەم سەر قوفلانە دەكات، ئەو داواكارىانە و ئەو شيوەزى نووسینەش زیاتر لە کرپچەگان خۇيانمان وەرگرتوو، بە تايبەتى ئەوئى سەر قوفلين، سەبارەت بەوئى كە زۆر قسە لەسەر ئەو كرا ئەم ياسايە دىراسە نەكراو، ئەم ياسايە دووم جارە ھەموار دەکریتەو بەراستى دەرچوونى ياسا ئەرکى سەر شانى ھەموو پەرلەمانتارىكە، لە باشى و لە خراپى، بۆيە پيوستە ئيمە ھەموو كاتیک كە ياسايەك يان پرۆژە ياسايەك دیتە بەردەمى لىژنە پەيوەندیدارەگان زیاتر دىراسەى بکەن، بەدواداچوونى بۆ دەكەن، ئيمە كە ياسايە و ئەم پرۆژە ياسايە ھاتە لىژنەى ياسايى راي کرپچى و خاوەن مولك و دادگاگان وەرگراو، ئەوئى كيشەى دروست کردوو لە جى بەجى کردنە، شيوەزى

بە كرىدان لە شارىكەووە بۇ شارىكى تر جياوازه، بۆيە پىيوست دەكات ئىمە لە كاتى دەنگدان و ئەوھى يەكلايشى دەكاتەووە دەنگى پەرلەمانتارەكانە لە كۆتاييدا، كەواتە باشى و خراپى ياساكان دەكەوئیتەووە سەر ئەستۆى پەرلەمانتاران، بۆيە لە كاتى دەنگدان زۆر گرنگە و وردتر لەسەر ئەو خالە مامەلە بكەين، سەبارەت بە جوار سالدەكەش بەراستى من وەكو خۆم لەگەل شەش سالدەم وەكو بەرپزان ئاماژەيان پى كرد، بەلام بۇ ئەوھى ھاوسەنگىيەك لە نيوان مافى كرىچى و خاوەن مولك و لەسەر داواى كرىچىيەكان خۆشيان ئەو جوار سالدەمان داناو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوھى من دەيبىنم خال نيزامى ھەيە، بەرپز مصطفى فەرموو.

بەرپز مصطفى احمد حمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

زياتر لە سى كەس داوايان كرد كە نىسبەتى (30%)يان پى زۆربوو، داوايان كرد كە بكرىتە لە (15%) يان لە (20%) حەقە ئەوھش حىسابى بۇ بكرىت، چونكە لىژنە دەلى لە (30%) دىلئىنەو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز عباس غزالى فەرموو.

بەرپز عباس غزالى مىرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

ئەم ياسايە ياسايەكى گرنگ و حەساسە، رەھەندىكى مالى ھەيە پىيوستە تەخەسوسى دارايى رەئى خۆى بدات لەبەر ھەلەسان و ئاوەسان و ئەوھى بەرژەوھندى كرىچى و خاوەندارىيەت، بە پىيوستى دەزانم رەئى لىژنەى دارايى لەم بوارەدا لەگەلئىدايىت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوھ بەرپز كاك على حەمە صالح ھەم بە ئەزمونى خۆى و ھەم بەو داتايانەى لەبەر دەستى بوو رەئى خۆى دا، بەرپز على حەمە صالح فەرموو.

بەرپز على حەمە صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

مەبەستم وەلامدانەوھى كاك عمر نىيە، بەلام بابەتەكە ئەوھيە پارە زيادى كردووہ لەسەر خاوەن مولك، بۇ نموونە جاران خۆتان دەزانن زەربىە وەرنەدەگىرا، ئىستا وەردەگىرى، پارەى زىل وەرنەدەگىرا، ئىستا وەردەگىرى، پارەى تابلو وەرنەدەگىرا، ئىستا وەردەگىرى، جگەلە ئجورەكانى كارەبا و ئاو رسوماتەكان،

رسوماته‌گان هه‌مووی چه‌ندین قات زیادى کردوو، كه‌واته له نه‌تیجه پاره له‌سه‌ر خاوه‌ن كریچی زیادى کردوو، زۆر سوپاس.

به‌رپز جعفر ابراهیم ئی‌مینكى / جیگری سه‌رۆكى په‌رله‌مان:

به‌رپز كاك به‌هزاد فه‌موو.

به‌رپز به‌هزاد ده‌رویش ده‌رویش:

به‌رپز سه‌رۆكى په‌رله‌مان.

دیاره وه‌كى چه‌ندین هه‌فالان زیاتر ل شه‌ش كه‌سان به‌حس كر ل سه‌ر ریژه‌ی كه‌م كرنی تیدابیت، یه‌عنی ئەم دزانین ل هه‌رێما كوردستانی بازار نه‌مایه بۆ دوكاندارا، پاره‌ش كه‌م بوویه، چونكى ئەفه دوو ساڵه مه‌سه‌له‌یا پاشه‌كه‌فت پاره كه‌م بوویه ئەم هه‌می دزانین، بۆیه ئەگه‌ر مه‌ دفت ل پیناوی هینانه دى دادپه‌روه‌رى و هاوسه‌نگى كه‌ ل هۆیه‌كانى ده‌رچواندن هاتوو، ئەم به‌و شیوه‌یه ل بکه‌ین به‌راستی ئەز داكۆكى گه‌ل هه‌ندى دكه‌م كو ریژه‌یا كه‌مترین تیدابیت، بلتین به‌ مه‌رجیك كه‌مترین كرى له (20%) له كرى پيشوو كه‌متر نه‌بیت، زیاتر كرنى له (20%) زیاتر نه‌بیت له كرى پيشتر، واته هه‌ردووكى ل ناوى بیت، كه‌ ئەو به‌رپزانه وه‌لامیان داوه له‌گه‌ل ریزم كه‌ ده‌لتین له مادده‌ی (2) مافیان داوه به‌ هه‌ردوولا كه‌ ئەگه‌رى كه‌م كرنه‌وه هه‌یه، به‌لام بۆ له مادده‌ی (1) ئەگه‌رى زیادبوونه‌وه داده‌رپزى، به‌لام مافى ناده‌ی به‌ خاوه‌ن كریكه‌ كه‌ مافى هه‌بیت له چوار ساڵ جارێك ئەگه‌رى كه‌م كرنه‌وه له مادده‌ی (1) بچه‌سپیت، دووپات ده‌كه‌مه‌وه زیاتر له (5) كه‌س ئەو داوايه‌یان كرد كه‌ ریژه‌ی كه‌مترین تیدابیت، كه‌ مه‌جالى كه‌متر تیدابیت، زۆر سوپاس.

به‌رپز جعفر ابراهیم ئی‌مینكى / جیگری سه‌رۆكى په‌رله‌مان:

به‌رپز منیره خان فه‌رموو.

به‌رپز منیره عثمان على:

به‌رپز سه‌رۆكى په‌رله‌مان.

له سى كه‌س زیاتر داواى کردوو ریژه‌ی له (30%) هكه‌ كه‌متر بكریته‌وه، تكایه ئه‌ویش بخه‌نه ده‌نگدانه‌وه، زۆر سوپاس.

به‌رپز جعفر ابراهیم ئی‌مینكى / جیگری سه‌رۆكى په‌رله‌مان:

ئىستا ده‌ست به‌وه ده‌كه‌ین ئەو برگانه‌ی كه‌ خيلافى تیدایه پيشنياره‌گان ده‌خه‌ينه ده‌نگدانه‌وه، فه‌رموو به‌رپزان.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشنيارى يەكەم چوار سال بىرى بە شەش سال جارىك.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئىستا ئەو دەخەينە دەنگدانەو، كى لەگەل ئەو دەدايە چوار سال جارىك بىرىتە شەش سال

جارىك؟ تىكايە دەست بەرزكاتەو، (21) كەس لەگەلدايە، زۆر سوپاس، كى لەگەلدايە؟ تىكايە دەست

بەرزكاتەو، (27) كەس لەگەل دانييە، زۆر سوپاس، كەواتە بە زۆرىنە دەنگ وەكو خۆى مايەو.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشنيارى دووم رىژەى لە (30%) بىرىتە لە (20%).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئىستا ئەو دەخەينە دەنگدانەو، كى لەگەل ئەو دەدايە رىژەى لە (30%) بىرىتە لە (20%)؟ تىكايە

دەست بەرزكاتەو، (66) كەس لەگەلدايە، زۆر سوپاس، كى لەگەلدايە؟ تىكايە دەست

بەرزكاتەو؟ كەس نىيە، كەواتە بە كۆى دەنگ رىژەى لە (30%) بو بە (20%)، ئەو پېشنيارە پەسەندكرا،

فەرموو د.بەھار.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سى كەس زياتر پېشنيارى كرد كە ئەم لە (20%) بۆ كەم كردنەو كەش دابىرىت، بۆ ئەو كە كرىكە لە

نىوانى كەم و زىادە بىكەين.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، روونكردنەو ەيك ەيە، بەرپىز عمر عىنايەت فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت ەمە سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەندامانى بەرپىز، ئىجتىمالە كە رىك دەكەون لە (50%) كەمى بىكات، تۆ بۆچى ەسرى دەكەى دەلىتى

(20%) و ئەوانە، يەئنى ئىجتىمالە خۇيان رىك بىكەون بلىن نىوەى كرىكە مەدە، ناكرى ەسرى بىكەى

بلىتى ەر دەبى لە (20%) كەمى بىكەى، لەبەر ئەو تۆ ئەو كە داواى زىاد دەكات ئەو ەسرى دەكەى،

ئەو كە داواى كەم كردنەو دەكات ەسرى ناكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەم بابەتە زۆر وردە، دوو رەئى تر وەردەگرم، بەرپىز كاك خلف فەرموو.

بەرپىز خلف احمد معروف:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو پىشنىارە تەواوۋە كە ھەسرىان نەكەين بە لە (20%)، بەلام ئەوۋى كە بەرپىز د.رېواز تەرحى كەرد بۇ ھەردوو حالەتى زىادكردن و كەم كەردن ئىمە بتوانين لە دواى چوار سالەكە گۆرانكارى بكىرى، واتە ئەگەر مادام بى بازىرى ھەيە، مادام رسومات و كرى ئەمانە زىادى كەردووۋە لەسەر خاوەن كرى با بتوانىرى ئەگەر بە مىليۇنىك و ھەشت سەد ھەزار يان بە دوو مىليۇن گرتوويەتى كەمى بىكاتەوۋە، ئەمە مادام بۇ زىادكردنەكەيە بۇ كەم كەردنەوۋەكەش بگونجى، ئىنجا ئەمە لىژنەى ياساى بەرپىزيان دەتوانن ئەمەمان بۇ رىكبەنەوۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك على ھەمە صالح فەرموو.

بەرپىز على ھەمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

ئىمە گوتمان لە (10%) ەكەش لابرېت، كە لە (10%) ەكەت لابرېت ئۆتوماتىكى ھەل دەبېت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەوۋە لابرەوۋە لەلايەن لىژنەى ياساى، بەرپىز كاك زانا فەرموو.

بەرپىز زانا عبدالرحمن عبدالله:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مىنىش ھەمان رەئى كاك (على ھەمە صالح) م ھەبوو، ئەوۋەش بىخەرە دەنگدان كە لە (10%) ەكە لابرېت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەوۋە لابرەوۋە، ئەوۋە لىژنەى ياساى رەئى خۆياندا، بەرپىز د.رېواز فەرموو.

بەرپىز د.رېواز ھانىق حسين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو لە (20%) ە لە حالەتى زىادكردن لە مەسەلەھەتى كرىچىيە و مەنتقىيە، بەلام لە حالەتى كەم كەردن لە (20%) لە سالجى نىيە، بۇيە پىشنىار دەكەم بەو شىۋەيەى لى بېت، لە (20%) زىاتر نەبېت لە حالەتى

زيادکردن و له (20%) كه متر نه بېت له حاله تى كه م كردن، واته له هيچ حاله تى كدا نابېت له (20%) كه متر بېت، به لآم خۇيان رىك ده كه ون زياتر بېت ئاساييه، زۇر سوپاس.

به رپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سه روكى په رله مان:

به رپز د. به هار فهرموو.

به رپز به هار محمود فتاح:

به رپز سه روكى په رله مان.

ئيمه له (10%) ده كه مان لابرډ، وه كو ليژنه ئيمه ش پيمان باش بوو، بۇيه نه خرايه ده نگدانه وه، به لآم بۇ چاره سه رى نه و كيشه يه ده توانين به يه ك برگه چاره سه رى بكه ين، نه گهر به رپزان نه وانى ئيقتر احه كه يان كرووه ناگايان ليمان بېت، بلين به مه رجىك له حاله تى زياد كرنى كرى كه دا له (20%) زياتر نه بېت له كرى پيشوو، واته له حاله تى كه م كردن كراويه، به لآم له حاله تى زياد كرنى كرى كه زياتر نه بېت له كرى پيشوو، به و شيوه يه داى ده رپز ينه وه، زۇر سوپاس.

به رپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سه روكى په رله مان:

به رپز كاك فه مان فهرموو.

به رپز فه مان فيصل سليم:

به رپز سه روكى په رله مان.

ته قريبه ن هه مان ره ئيمان هه يه، يه عنى هه ر نه و (10%) لابرېت، كاره كه ته واو ده بېت، تۇ رىگا له به رده ميان ده كه يه وه، مه سه له ن ره نگه له سه ر كرى پيشوو رىك بكه ون، ره نگه له سه ر يه ك رىك بكه ون، ره نگه له سه ر دوو رىك بكه ون، مه سه له ن بۇ ئيمه مه رجى دابنن بلىن تۇ ناكرى له (10%) كه متر بېت، زۇر سوپاس.

به رپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سه روكى په رله مان:

تېينى كۇتايى، به رپز كاك خلف فهرموو.

به رپز خلف احمد معروف:

به رپز سه روكى په رله مان.

مادام نه مه ياسايه و ته عدلى ده كه ي پيوسته روون بېت، هه ميشه كرىچى له خه لك فه قيره كه ي نه م ولاتهن، ناتوانن پاريزه رىك بگرن نه و ياسايه وه ك خوى بتوانن جى به جى بكه ن، به لآم خه لكه كانى تر كه ده وله مه نندن و خوا پيدراون ده توانن پاريزه ر بگرن و له مه سه له حه تى خۇيان ته فسرى نه و ياسايه بكه ن، بۇيه ته فسره كه با به شيوه يه بېت كه س نه توانى له مه سه له حه تى خوى به كارى بېنيت، بۇيه من پيشيار ده كه م مادام زياد كرن دياري كراوه با كه م كرنن ش دياري بكرى، ئينجا كه م كرنه كه نيسبه تى بۇ

دانانین ئەووە کیشە نییە، بەلام ئەووە روون بیټ کە بلیین کریچی دەتوانی ئەگەر بازاری نەبوو، رسوماتی لەسەر زیاد بوو بتوانی کریکە ی کەم بکاتەو، با ئەمە روون بکەینەو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز د.رێواز فەرموو.

بەرپز د.رێواز فائق حسین:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

عیلاجەکە ی بەو شیوەیە بیټ، ئەو گریبەستانە ی بە کریدان ی خانووبەرە بۆ مەبەستی نیشته جیبوون یان غەیرە نیشته جیبوون گریدراون هەر چوار سال جارێک نوێ دەکریتەو بە کریبەک هەردوولا لەسەری رێک دەکەون بە زیادکردن یان کەم کردنەو بە مەرجێک لە (20٪) زیاتر نەبیټ لە حالەتی زیادکردن، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئێستا داوا لە بەرپزانی لیژنە ی یاسایی دەکەین دارشتنەو ی کۆتایی ئەم ماددە یە بکەن، بەرپز د.بەهار فەرموو.

بەرپز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

داوا وەرگرتنی پێشنیارەکان و نەتیجە ی دەنگدانەکە، ماددە ی (1) لە یاسا ی هەمواری دوو می پیا دەکردنی یاسا ی بەکریدان ی خانووبەرە ژمارە (87) ی سالی (1979)، هەموار دەکریټ بەم شیوە یە دەخویند ریتەو (ئەو گریبەستانە ی بۆ مەبەستی بەکریدان ی خانووبەرە بۆ مەبەستی نیشته جیبوون یان غەیری نیشته جیبوون گریدراون هەر چوار سال جارێک نوێ دەکریتەو بە کریبەک کە هەردوولا لەسەری رێک دەکەون بە مەرجێک لە حالەتی زیادکردنی کریکە دا لە (20٪) زیاتر نەبیټ لە کری ی پێشوو، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

د.رێواز فەرموو.

بەرپز د.رێواز فائق حسین:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئیمە ئیلحاح دەکەین لەسەر ئەو ی لەناو ئەو ماددە یە کەم کردنی تیا بی، یەعنی نامانەو ی بچینە ناو تەحسیل حاسلەو، هەردوولا لەسەری رێک دەکەون بە زیادکردن یان کەم کردنەو، بە مەرجێک لە (20٪) زیاتر نەبیټ لە حالەتی زیادکردنەکە.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

رېك دهكهون به زياد كردن و به كه م كردن، سوپاس، كاك ابوبكر فەرموو.

بەرپز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من بەراستی رەخنەیه‌کم له ئیدارەى جەنابت هەیه، یەعنەى تۆ پەیرەو جی بەجی ناکەى، که به پىی ئەم پەیرەووە نابى هیج پەرلەمانتاریک له بابەتیکدا دووجار زیاتر گەتوگۆ بکات، نابى قسە لەسەر قسەى یەکتیش بکەن، لەم خولەى پەرلەمان دا هەندى تەدەخولات هەیه که لیژنەى مەعنەى جگە له روونکردنەووە نابى جوابى پرسىار باتەووە، بۆیه ئیمە کاتمان زۆردەفەوتى و فریای یاسایەکان ناکەوین، رجائەن کۆنترۆلى ئەم مەسەلەیه بکە به پىی پەیرەو.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکى / جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ ئەو تیببىنیه، بابەرگریهك لهخۆم بکەم، پەچاوى ئەووەمان کرد ئەم ماددەیه زۆر هەستیاره بەراستی بابەتەکەش بابەتیکى زۆر وورده، لەبەرئەووە ئیمە دەرفەتى زیاترمان به هەندى بەرپزان دا، سوپاس بۆ ئەو رەخنەیه، كاك عمر فەرموو.

بەرپز عمر عینایەت حمە سعید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

که باسى رېککەوتن کرا، جارى وا هەیه خاوەن مۆلك به بى کرى، لەوانەیه بلى کاکه دوو مانگ کرى مەدە، لەوانەیه 80% ى کرپیهکەى بۆ دابەزىنى، لەبەرئەووە باس کردنى رېژەى که م کردن هەلەیهکى زۆر قورسە لەم یاسایه، من وەکو لیژنە پیداکرى لەسەر ئەو نەسە دەکەم که بەرپز د.فالا کوتى، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکى / جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، د.بەهار فەرموو.

بەرپز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

که دەلئین هەردوو لا لەسەرى رېک کەون، وەك ئەوہى كاك عمر وتى، دواجارىش که دەلئین له حالەتى زيادکردنى کرپیهکەدا بەو شىوہیه دەبى، وازحە زۆر زۆر وازحە، بۆیه یەك کەس وتوویەتى ئەو بپرگەیه ئیزافە بکرى، بۆیه داوا دەکەم ئەوہى خۆمان بخرىتە دەنگدانەووە.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینکى / جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

تیببىنى ئیزافى وەرناگرین، با راویژیک به لیژنەى یاسایى دەکەین، زياد کردن یان که م کردن، ئەوہى له ماددەکە زياد کرابوو، د.بەهار فەرموو.

بەرپز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

ئەو برگەيەي كە بە زيادکردن يان كەم كردن بۇ ماددەي يەكەم بخە دەنگدانەو.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمينيكي/جيگري سەرۆکی پەرلهمان:

ئەو وشەيە كە زياد بكریت بە زياد يان بە كەم كردن، كەئەوئەش ئيزافە بكری لە لەسەر پيشنياری لیژنەي یاسايی؟ (24) كەس بە پەسەندی دەزانن، ئەوئەش ئيزافە بكری، ئەوئەش دژن و دەیانەوی وەكو خۆي بيمينیتهو؟ (14) كەس دژن، واتا بە زۆرينەي دەنگ پيشنيارەكە پەسەند كرا، داوا لە بەرپزانی لیژنەي یاسايی دەكەين ئەو برگەيەش ئيزافە بكەن، بە كەم كردن يان بە زياد كردن، د.بەهارفەرموو.

بەرپز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

هەمواری دووهمی پيادەکردنی یاسای بەکریدانی خانووبەرە ژمارە 87 ی سالی 1979 هەموار دەكریت و بەم شیوهیە دەخوینریتەو:

ئەو گرێبەستانەي بۇ مەبەستی بەکریدانی خانووبەرە بۇ نیشتهجی بوونیان، غەیری نیشتهجی بوون گریدراون، هەر چوار سال جاريك نوئ دەكریتەو بە كری كە هەر دوولا لەسەری ریک دەكەون بە زيادکردن يان كەم كردن، بەمەرحیک لە حالەتی زیاتر كرندا زيادکردنی 20% زیاتر نەبی لە كری پيشوو.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمينيكي/ جيگري سەرۆکی پەرلهمان:

ئەو ماددەيە بەو شیوهیەي خوینرایهه دەخەينه دەنگدان، 57 كەس بە پەسەندی دەزانن، كی دژە؟ كەس نییە، بە كۆی دەنگ پەسەند كرا، ماددەي 2 د.بەهار فەرموو.

بەرپز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

ماددەي 2 لە یاسای هەمواری دووهمی پيادەکردنی یاسای بەکریدانی خانووبەرە ژمارە (87) ی سالی (1979) ی هەموار دەكریت و بەم شیوهیە دەخویندريتەو:

1/ ئەگەر هەردوو لای گرێبەست ریک نەكەوتن لەسەر بری كری كە بە پپی ماددەي (1) لەم یاسایەدا هاتوو، ئەوا هەردووولا يان لایەکیان بۆیان هەيە داوا بكەن لە بەرپۆبەرایهتی باجی خانووبەرە كە لەرینگەي لیژنەي تايبەتیەو خەمڵاندنی بۇ كریهەكە بكات و بەرەچاو كرنی دۆخی نابوووری.

2/ برپارەکانی لیژنەي هاتوو لە برگەي یەكەمی ئەم ماددەيە شایهنی تانە لیدانە لەبەردەم دادگای بەرایي، برپاری دادگا یەكلاکەرەو دەبیت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىزان، دەست بە گىفتوگۇ دەكەين، بىگەرد خان فەرموو.

بەرپىز بىگەرد تالەبانى / سىكرىتىرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو بەرپىزانەى كە دەيانەوئى گىفتوگۇ بىكەن، (خلف احمد، قادر وتمان، صالح فىقى، د.فرست، فىان عباس، مەدینە ایوب، بەزاد درویش، ئارى عبداللطیف، شىركۇ حمە امین، د.پەرى، شىكریە شىخانى)، كەس ماوہ؟ كەس نىیە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان دەست بە گىفتوگۇ دەكەين، كاك خلف فەرموو.

بەرپىز خلف احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

والله من به پرسىارىك دەست پى دەكەم لەبەرپىزانى لىژنەى دارايى لەپراستى دا لەلام رپون نىیە، ھەرچەندە ھاورپىكانم ھەندىكىان رپون كردهو بە پى قانونى ژمارە 87 لەسەرەتا كە ھەردوولا گىربەست دەكەن ھىچ بنەمايەك ديارى كراوہ بۇ گىربەستى نىوان ھەردوولا، واتە خەملاندان ھەيە يان ئازادە و بە پى بازار و بە پى كات و وەزى دارايى رپك دەكەون، ئەوہى كە پەيوەندى بە ماددەى (2) خالى (1) ھوہ ھەيە، پىشنيار دەكەم لە ئەخىرە لىژنەى تايبەت خەملاندان بۇ كىرپەكە بىكات بەرچاوا كىردنى دۇخى ئابوورى و لە چوارچىوہى ماددەى يەكەمى ئەم ياسايەدا تى پەر نەكات، واتە (20%) زياتر نەكات لە سەر كىرپى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك قادر فەرموو.

بەرپىز قادر وتمان رسول:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەپراستى دا لىژنەكە پىويستە ھەمىشەى بىت، ھەمىشەى بەو مانايە نا كە كەسەكان نەگۇردىن، لەگەل بەشنىك قسەكانى كاك د.فرست ھاورام، لىژنەكە ھەمىشەى بى بەو مانايە كەسەكان دەكرى گۇرانكاريان پىدا بىت شەش مانگ جارىك بە رەچاوى پىكھاتەى لىژنەكە بىرپىت لەرووى پىسپورى و شارەزايى لە بوارىكدا، بە تايبەت لايەنى ياسايى و دارايى و ئابوورىەكەى، يەئنى لە پىكھاتەى لىژنەكە، چونكە ئەم كىشەيە كىشەيەكى دائىمىە، كىشەى دائىمىش پىويستى بە چارەسەرى بەردەوام و دائىمى ھەيە بەردەوام، بۇيە راستەئەو فەرمانگەيە فەرمانگەيەكى تايبەتمەندە، بەلام پىشم وايە كە لىژنەى تايبەت بەو مەعنايە

که تو دتوانی له پر ټو لیژنه یه دروست بکه ی، لیژنه یه ک بتوانی دروست بکه ی، بو ټووه ی ټو کاته ی که لایه نی گریبه سته که یان هردوو لایه نی گریبه سته که که دینه به رده م لیژنه که، پیموایه له رووی پسپوریوه، له رووی پیکه اته ییوه ناتوانی ټو خه ملاندنه پیویسته بکری که پیویسته لیژنه که و ټندامانی لیژنه که هه یان بیټ، به بنه ما گرتنی خه ملاندنه که له سه ر ټه ساسی بارودوخه دارایی و رهوشی دارایی و ټو هه ل به زین و دابه زینانه ی که له بواری دارایی و قیمه ته کان دا رووده دن، زور سوپاس.

به ریژ جعفر ابراهیم ټیمینکی / جیگری سه روکی په رله مان:

سوپاس، فیان خان فه رموو.

به ریژ فیان عباس عمر:

به ریژ سه روکی په رله مان.

پشتگیری د فرست ده که م، من زی پرسیاره ک هه ی ژ لیژنا یاسایی، ټه ری ټه سلې پرؤژه ی باشتر نینه ژ هه ندی، ټیعترازیټ مه حکمه ما بیدائی کو هه ندی ریقه به ریا زه ربه ت عه قاری هاته کرن و ژیی لیژنه یه ک بیته پیکه ټان و ب دیتنا عه داله ت له هه ندی دابیت کو حاکم بریاری بدات نه لیژنه یه ک بیته ده ست نیشان کرن و نه شی ټو بریارا بداتن، که له ک سوپاس.

به ریژ جعفر ابراهیم ټیمینکی / جیگری سه روکی په رله مان:

سوپاس، کاک صالح فه رموو.

به ریژ صالح فقی محمد امین:

به ریژ سه روکی په رله مان.

ټه مه راسته، پیموایه لیژنه ی یاسایی وا دایان ناوه مه به سته ټه وه یه له کاتی ریکه و تنی سه ره وه نه گونجا، من پیموایه دوخی ټابووری بو ټه وه ی ته فسلی زیاتر هه ټه گری ناروونی تیایه، به و مه رجانه ی که له ماده ی (1) داها تووه بو ی زیاد بکری و زور سوپاس.

به ریژ جعفر ابراهیم ټیمینکی / جیگری سه روکی په رله مان:

سوپاس، مدینه خان فه رموو.

به ریژ مدینه ایوب همد:

به ریژ سه روکی په رله مان.

پشتگیری د فرست و فیان خان ده که م، ټه سلې قانونی که له ک باشتره ټه ز وه کو پاریزه ره ک زی دی شروفه بکه م، چونکی ټه گه ر بچم ټیعترازا خو که له ک باشتر بده م ټه ز بچم زه ربه ت عه قار، من ریژا بو وان که سان هه ی که زه ربه ت عه قار کار دکه ن، چونکو که له ک ژوان شاره زا نینه کو د یاسایی دا، ناشیت قانونی هه می بخرینه ده ستیت زه ربه ت عه قار دا، دی چه وا جیاوازی دخه نه کو ټه فه پشته (2008) یان زی به ری

(2008) يیه، ئەگەر تو سەح کی گەلەك وان فایلێت زەریبەت عەقاری فە کری تەلەبا ئیجازا سحی کری یان شول پی هە، ئەوەی من ئەگەر مەحکەما بەدائی بیت گەلەك باشتر بیتن، دەربارە ی برگە ی (2) زی ما وه تیدا نەهاتیە دیار کرن، پێشنیار دکەم ماوه بەیته دیار کرن خلالی (15) رۆژا بریار بیته سەر دان و سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، کاک ئاری فەرموو.

بەرپێز ئاری عبداللطیف مولود:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

من پیم باشە برگە ی (2) لایبری، سیاغە بکریتهوه بەم جۆرە، لەگەن گۆرینی وشە ی تایبەت، وهکو ئەو بەرپێزە باسی کرد بکریت بە تایبەتمەند، واتا موختەس، چونکە تایبەت جیا یە، بەم چەشنە ی ئی بکریت، ئەگەر هەردوو لای گریبەست هەلە یە، هەردوو لای گریبەستکار ریک نەکەوتن لەسەر بری ئەو کری یە کە لە ماددە ی (1) هاتوو، هەردوو لای گریبەستکار بۆیان هە یە داوا بکەن لە بەرپۆبەرایەتی کار و خانووبەرە کە لەریگە ی لیژنە ی تایبەتمەندەوه خەملاًندن بۆ کری یە کە بکات بەرەچاو کردنی دۆخی ئابووری، بریارەکانی لیژنە شایەتی تانە لیدانە لەبەردەم دادگای بەرایی و دوا بریاریش لای دادگایە، سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، ئەوە ی نووسیوتە بینیری ئەگەر زەحمەت نەبی، کاک شیرکۆ فەرموو.

بەرپێز شیرکۆ حمە امین :

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

منیش لەگەن ئەووم کە لیژنە کە بەجۆریک بیته کە ئەو پەری عەدالەت و هاوسەنگی تیا بی، یەعنی ئەو نەبی جیهاتی جۆراوجۆری تیا بی، لەگەن ئەو ی دوو مەیش ئەو (15) رۆژە دیاری بکری، سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، د. پەری فەرموو.

بەرپێز د. پەری صالح حمید:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

من پشتیوانی لە قسەکانی د. شیرکۆ دەکەم، دارشتنەوه کە شەم کردوو و دەینیرم، ئەوە ی پێشوش وه ک ئەوە ی ناردم وای ئی نەکرابوو، سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، شکریە خان فەرموو.

بەرپز شكريه سمايل مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لەخالى يەكەم، ئەو زىاد بىرى بەرچا و كوردنى دۆخى ئابوورى و نرخی بازار، نرخی بازار زىاد بىرىت، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپزان گىتوگو لەسەر ئەم ماددەيە كۆتايى هات، ئىستا داوا لە بەرپزان لىزنەي ياسايى دەكەين بۆ روونكرندنەوى زياتر و دارشتنەوى ماددەكە، بەرپز د.بەهار محمود فەرموو.

بەرپز د.بەهار محمود فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەوئى كە ئايا خەملاندان هەيە يان نازادە، ئيمە مەبدەئى ئەسل ئەوئى، مەبدەئى (العقد شريكه المقاعدین)، واتە خۇيان رىك دەكەون، هىچ خەملاندانىك نىيە و ئيمە لەسەر ئەو مەبدەئە دىين ئەو تەقىدانە دەكەين، يەئنى ئەسل ئەوئى، ئەو پىرسىار كرا لەبەر ئەو جوايم دانەو، سەبارەت بەوئى كە ئايا لىزنەكە هەمىشەيى بىت، لىزنەي تايبەتمەند بىت و ئەوانە، ئەوئى من بزائم باجى خانووبەرە خۇيان لىزنەي خەملاندانىان هەيە، وەك ئەوئى كە وئىرا هەمىشەيى و هەيانە، سەبارەت بەوئى كە وئىرا دادگا باشترە، لەراستى دا من پىموايە دادگا ئەو كىشەيەي دروست كىرەووە كە ئىستا ئيمە هاتووين ئەم ياسايە هەموار دەكەينەو، ئەسلى كىشەكە لە جى بەجى كىرەكە بوو، ئەمە يەك، دووم / ئيمە دادگامان بە هەند وەرگرتوو، سى خەتوومان داناو، خەتوئى يەكەم ماددەي (1) كە خۇيان رىك بىكەون بەو مەرجانەي دامانناو، ئەگەر رىك نەكەوتن، دەچن داوا لە باجى خانووبەرە دەكەن بەو لىزنە تايبەتەي كە هەيانە خەملاندانىان بۆ بىكات، ئەگەر بەوئى رازى نەبوون، هاتووينەتە سەر محكەمە، واتا مەحكەمەمان دەرنەكردوو هە بابەتەكە، دەتوانن بچن لەبەردەم دادگاي بەرايى دا سەبارەت بەوئى كە وئىرا ماوە دابندىت، بەئى راستە ئەو لەشوينى خۇيدايە، ماوئى (15) رۆژ دادەننىن لە رۆژى بىرپارى خەملاندانەكەو، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، تەلار خان فەرموو.

بەرپز تەلار لطيف محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ ئەو بەرپزانەي كە داوايان كىر لەسەر ئەو بىرى لىزنەكە لىزنەي دادگا بى و وەكو هەمان ماددەي پىشووئى ياسايەكە بى، ئەوئى كە ئيمەي گەياند بۆ ئەوئى دەست بۆ ئەو هەموار كىرەنە بىيەن، ئەوئى

ليژنه پهيوهنداركان بوو كه گورهترين كيشه ي دروست كرد، له گه ل رپزيكي زورم بو ليژنه كاني دادگا، كيشه يه كي زور زور بو كرچيه كان دروست بوو، ههتا خو ي به پي ياسا دهتواني بو ئيعترزي يه كه م و دووم بگري، سييه م و چوارم و پينجه م ههتاوهكو دهگاته ئه وه ي كه ههردوو تهرف رازي بن له سهر كرى، به لام ئيستا له دادگا له سى ئيعترز دادوم وهري ناگريت، ئه مه گرفت دروست دهكات بو كرچي و خاوهن مولك، له بهرئوه م پيم باشه هه مان شيوه ي كه له برپاري (220) ي (2002) كه ده رچوو بوو، هيچ كيشه يه كيشي دروست نه ده كرد، ليژنه ي تايبه ته مند له باجي خانووبه ره، ئه و ليژنه يه هه لدهستا به رپكاري خه ملاننده كه، تانه دانه كه ش دادگاي به رايي بوو، ئه مه له رووي كاته وه كيشه ي دروست نه ده كرد، به پيچه وانوه زياتر نزيك بوونه وه هه بوو له سهر كرچيه كه، له هه مان كاتيش دا ماوه ي ئيعترزه كه و تانه ليډانه كه ش له رپكاي دادگاي به رايي بو ئه وان باشتر بوو، بو ئه وه ي كيشه يان بو دروست نه بي و كيشه كه يان قول تر نه بيته وه، بويه م ن ئه و به رپزانه هيوادارم ته ئكيد له سهر ئه وه بكه نه وه ئه و ليژنه يه بيت له رپكاي باجي خانووبه ره و كرچيه كان خو شيان، ههروه ها دادگا خو شي كه ئيمه راو سه رنجه مان وه رگرتوون كه تا ئه م به يانيه ش ته ئكيد يان له سهر ئه وه ده كرده وه كه كرچيه كان و ليژنه ي په يوهنديداري باجي خانووبه ره كاري خه ملاننده كه بكات، ئه و ليژنه يه هه يه و گوړانكاري له ئه ندامه كان ده كرى ئه مه باشتر، چونكه ليژنه ي په يوهندار له ياسا كه ي كه پيشووتر هه موار كرده وه، ئه و خه بيرانه به شيويه ك ئه و مولكانه يان ته خمين ده كرد گوره ترين كيشه ي بو كرچي و خاوهن مولكه كه دروست ده كرد، بارگراني له سهر كرچي دروست ده كرد، بويه پيوسته ئيمه كار له سهر ليژنه ي باجي خانووبه ره بكه ين، چونكه هه ميشه ره چاوي باري دارايي كرچي دهكات و به و ناراسته يان نابات كه كيشه ي كو مه لايه تي ئي بكه ويته وه، زور سوپاس.

به رپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سه روكي په رله مان:

سوپاس، كاك عمر فه رموو.

به رپز عمر عينا يهت حمه سعيد:

به رپز سه روكي په رله مان.

دواي پشتگريم بو قسه كاني به هار و خاتوو ته لار، م ن زور په يوهنديم له گه ل حاكمه كاني سلېماني كرد، حاكمه كاني سلېماني به ته واوي بيزار بوون له و خه ملاننده، به ده قيقى ئه و خه لاندنه ئيشي ئيمه نييه، ئيشي به رپو به رايه تي باجي خانووبه ريه، م ن له گه ل داواي ئي بووردن له گه لي نه بووم، پيشنيار ده كم به و شيويه ي ئي بگريت، ئه گه ر هه ردوولاي گرېبه ست ريك نه كه وتن له سهر برى كرى، به پي ئه وه ي له و ياسايه دا هاتوه، بو ئه وه ي هه ردوولا يان لايه نيكيان بو يان هه يه داوا بكه ن له به رپو به رايه تي باجي خانووبه ره، كه له ريگه ي ليژنه ي خه ملاننده وه كرچيه كه ديارى بكات به ره چاو كردنى (باري دوخي

ئابووری) لایبریت له یاسادا شتی وانیه، نهو کسهی که دهچی خهملاندنه که دهکات رهچاوی باری ئابووری دهکات، خو ئهوانه بو ئهوه دهچن که نهو بارودوخه ههلسهنگین، خهملاندن بهو مانایه دیت بارودوخه ئابووری ههلسهنگینی، نرخ ههلهدهسهنگینی به پیی کات، له بهرئهوه نهو په رهگرافه ی نهخیر من داوا دهکه م لایبری و سوپاس.

به پریز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سهروکی په رله مان:

سوپاس، داوا له لیژنه ی یاسای و لیژنه په یوه ندره کان پراویزی پیویست نه انجام بدن، د. بهار فهرموو.

به پریز د. بهار محمود فتاح:

به پریز سهروکی په رله مان.

دوا وهرگرتی رای ریزمانیش بهم شیوهیه سیاغمان کردووتهوه، مادهدی (2) له یاسای هه مواری دووه می پیاده کردنی یاسای به کردانی خانوبه ره ژماره (87) ی سالی (1979) هه مواری دهکرت و بهم شیوهیه ده خویندریتتهوه:

1/ نهگه ره ههردوولای گریبهست له سه ره بری کری ریك نه کهوتن که به پیی مادهدی (1) ی نه م یاسایه هاتوو، نهوا ههردوولا یان لایه نیکیان بویان ههیه داوا له بهرئوبه رایه تی باجی خانوبه ره بکه ن که له ریگه ی لیژنه ی خهملاندنی تایبه ته وه، به رهچاو کردنی دوخی ئابووری خهملاندن بو کریه که بکات.
2/ بریارهکانی لیژنه ی هاتوو له برگه ی یه که می نه م مادهدی شایه نی تانه لیدانه له بهرهم دادگای به رایه له ماوه ی (15) رۆژ له بریاری خهملاندنه که وه و بریاری دادگا یه کلاکه ره وه ده بیئت.

به پریز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سهروکی په رله مان:

نهو مادهدی بهو شیوازه ی خویندرایه وه ده خهینه دهنگدان، کی له گه له؟ (49) کهس به په سهندی دهزانن، کی دژه؟ کهس نییه، به کوی دهنگ په سهند کرا مادهدی (3)، د. بهار فهرموو.

به پریز د. بهار محمود فتاح:

به پریز سهروکی په رله مان.

مادهدی 3:

مادهدی 4 له یاسای هه مواری دووه می پیاده کردنی یاسای به کردانی خانوبه ره ژماره (87) ی سالی (1979) هه لده وه شیته وه.

به پریز سهروکی په رله مان، هه ره بو بهرچاو روونی به ریزان نه نامانی په رله مان هه لوه شانده وه نه م مادهدی موناقه شه ی ناویت ته حسیل حاسله، له بهرئه وه ی که نهو مادهدی باسی له وه ده کرد که نیسه به مان

دانابوو، ئىستا نىسبەكە ھاتە ماددەى يەكەم كە لەسەر كرىيەكەيە، بۆيە دەبى ئەوھيان ھەئەشەتەو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

دىارە موناھەشەى لەسەر نىيە ئەو ماددەيە، ماددەى (3) و ھەئەشاندىنەوھى ماددەى (4) دەخەينە دەنگدان، (43) كەس بە پەسەندى دەزانن، ئەوھى دژە كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى (4)، د.بەھار فەرموو.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەيەك بۆياسايەكە زىاد دەكرىت و رىزبەندى ماددەگان رىك دەخرىتەو و بەم شىوھىە دەخوئىرىتەو : چۆلكردن لە گرىبەستەگانى ماددەى (1)ى ئەم ياسايە ملكەچ دەبى بۆ حوكمەگانى ياساى بەكرىدانى خانووبەرە ژمارە (87)ى سالى (1979).

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

دىارە گىفتوگۆ نىيە، كاك عمر تىبىنيەكى ھەيە فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

يەك پىشنىارم ھەيە لەبەردەم چۆلكردنى (اخلاء)يان (تخلية) بنووسرى.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرەچا و كوردنى ئەو تىبىنيەى كە كاك عمر عىنايەت باسى كرد، ئەو ماددەيە دەخەينە دەنگدان، كى لەگەل دايە؟ (51) كەس بە پەسەندى دەزانىت، ئەوھى دژە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى (5)، د.بەھار فەرموو.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

كار بە ھىچ دەقتىكى ياساى يان برىارىكى ناكۆك لەگەل حوكمەگانى ئەم ياسايە دا ناكرىت.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەگەل دايە؟ 50 كەس بە پەسەندى دەزانن، كى دژە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى 6، د.بەھار فەرموو.

بەرپۇز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە 6:

پېۋىستە لەسەر لايەنە پەيوەندارەكان حوكمەكانى ئەم ياسايە جى بەجى بىكەن.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەم ماددەيە دەخەينە دەنگدان، (47) كەس بە پەسەندى دەزانن، كى دزە؟ كەس نىيە، ماددە 7،

د.بەھار فەرموو.

بەرپۇز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە 7 :

ئەم ياسايە لە رۇزى بلا و كوردنەوہى لەرۇژنامەى فەرمى (وہقائىعى كوردستان) جى بەجى دەكرىت.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەگەئە؟ (44) كەس لەگەئە، كى دزە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ھۆيەكانى دەرجواندن

فەرموو.

بەرپۇز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

ھۆيەكانى دەرجواندن

بەلەبەرچا و گرتنى گرتى ئابوورى و كۆمەلايەتى لە پىناو ھىنانە دى دادپەرورەى و ھاوسەنگى مافى

خاوەن مولك و كرىچى ئەم ياسايە دەرجوینرا.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك ئارى فەرموو.

بەرپۇز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

بە لەبەرچا و گرتنى ھىنانە دى دادپەرورەى و دەستەبەرى مافى كرىچى و خاوەن مولك، بەلەبەرچا و

گرتنى دۇخى ئابوورى و كۆمەلايەتى ئەم ياسايە دەرجوینرا.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوہ بنیرە، د.بەھار فەرموو.

بەرپىز د.بەھار محمود فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە پىناو ھىنانەدى دادپەرۋەرى و ھاوسەنگى مافى كرىچى و خاۋەن مولك ھاوسەنگى لە نىوان مافى كرىچى و خاۋەن مولك بەلەبەرچاۋ گرتنى دۇخ و گرتنى ئابوورى و كۆمەلەيەتى ئەم ياسايە دەرجوئىرا.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ھۆيەكانى دەرجواندن دەخەينە دەنگدانەۋە، كى لەگەلە؟ (48) كەس بە پەسەندى دەزانن، ئەۋەى دژە؟ كەس نىيە؟ بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، كۆى ياسايەكە دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلەيە؟ (52) كەس بە پەسەندى دەزانن، كى دژە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، بەرپىزان سوپاس بۇ ئىۋەى بەرپىز، سوپاس بۇ لىژنەكانى لىژنەى ياسايى و لىژنەى شارەۋانى، سەرۋىكى لىژنەى شارەۋانى، بەرپىزان بەردەوام دەبىن، كەس نەچپتە دەردەۋە، بۇ ئەۋەى ئەۋ بەشەى ماۋە لە پەپرەۋە، بۇ دەنگدانە، دەست بە دەنگدان دەكەين راستەوخۇ، داۋا لە بەرپىزان لىژنەى كاتى پەپرەۋى ناوخۇى پەرلەمان دەكەين فەرموون بۇ سەكۆى تايبەت بە لىژنەكان، ئەۋانەى دەچنە دەردەۋە زوو بىنەۋە، لەمەۋدوا بەراستى دەبىت ئەم نەرىتە بشكىنن، كە ھەموومان چاۋەرۋانى ئەۋەينە چار ھەيە ماۋەيەك بۇ ئەۋەى نىصاب تەۋاۋ بىت، ھەموۋشان دەزانن گرنكى ئەم پەپرەۋە چەندە بۇ پەرلەمانى كوردستان، لەبەر ئەۋە داۋاتان لى دەكەم تا كۆتايى ئەم دەنگدانە، تا پەسندكردنى پەپرەۋە ھۆلى پەرلەمان بەجىنەھىلن، داۋا لە لىژنەى كاتى دەكەين بەرپىزان د.فرست كە دەست پى بكن، بۇ ئەۋەى ماددەكان بەس بۇ دەنگدانە، موناقتەشە كۆتايى پىھاتوۋە، بەشكو بتوانن بەشىكى ترىش موناقتەشە بكن ھەر ئەمپۇ، ئەگەر ئىۋە بەردەوام بن دەتوانن ھەموۋى تەۋاۋ بكن ئەمپۇ ئىۋارە، باشتر دەبىت، فەرموۋ بەرپىزان.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە بەشى ياسادانان گفتوگۆى لەسەر كرابوو، ئىستا ماددە ماددە دەيخەينە دەنگدان، ئەۋ ماددانەى بىرۋاى جىۋاۋى لەسەر بوو، بىرۋاىيەكان دەخەينە دەنگدان.

ماددەى (78) ھىچ تىبىنىيەكى لەسەر نەبوو، بۇيە ۋەكو خۇى كە ھەيە دەيخوئىنەۋە بۇ ئەۋەى بخرىتە دەنگدان.

ماددەى (78):

بەشى ھەشتەم / ياسادانان

مەبەست لە ياساپىژى:

1-دەرکردنی یاسا و بریار.

2-هه موارکردنی یاسا و بریاره کارپیکراوهکان.

3-بهرکارکردن یان هه موارکردنی کارپیکردنی یاسا فیدرالییهکان.

بهرپرز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سهروکی په رله مان:

ئهو ماددهیه بهو شیوازهی خویندرایهوه دهخهینه دهنگان، ماددهی (78) کی له گه له؟ (51) کهس به پهسند دهران، کی دزه؟ کهس نیه، به کوی دهنگ پهسند کرا، نابی کهس بجپته دهرهوه، دانیشن، ئیجباریهن له ژووری دانیشن، ماددهی (79).

بهرپرز فرست صوفی علی:

بهرپرز سهروکی په رله مان.

ماددهی (79) لهسهر داواي ئەندامانی په رله مان ههنديک گورانگاری صیاغی کراوه، ئهوهی که دهیخوینمهوه.

ماددهی (79)

پروسهی یاسادانان بریتی یه له گفتوگو و پهسندکردنی:

1-پروژه یاسا یان پروژه بریار که له لایه ن دهسهلاتی جیبه جی کردن پیشکەش دهکرین.

2-پیشنیازی یاسا یان بریار که به لایه نی کهم له لایه ن (10) ئەندام پیشکەش دهکرین.

3-ئهو پروژه یاسا و بریارانهی که له لایه ن دهسهلاتی دادوهری پیشکەش دهکن لهو بابەتانهی په یوه نیدیاردن به خویان.

4-ئهو پیشنیازی یاسا و بریارانهی که له لایه ن دامه زراوه فهرمییهکان به پیی یاسا کارپیکراوهکان پیشکەش دهکرین.

بهرپرز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سهروکی په رله مان:

ئهو ماددهیه بهو شیوازهی خویندرایهوه دهخهینه دهنگان، پیشتر موناقله شه کراوه، زور به تیر و تهسهلی موناقله شه کرابوو، کی له گه له؟ (54) کهس به پهسند دهران، کی دزه؟ دوو کهس دزه، به زورینهی دهنگ پهسند کرا، پیشنیارهکان ههر تهعدیل کرابوون، لیژنه که خویان راستیان کردبووهوه، بهردهوام بن.

بهرپرز فرست صوفی علی:

بهرپرز سهروکی په رله مان.

ماددهی (80) لهسهر داواي ئەندامانی په رله مان بهم شیوهیه داریژراوتهوه:

ماددهی (80)

پیشنیازی یاسا و برپاره‌کان که له‌لایه‌ن ژماره‌ی پیووست له ئەندامانی پەرله‌مانه‌وه پیشکەش دەکړین
پیووسته شیوازی یاسادانان له‌خۆبگریټ و له ماوه‌ی (14) رۆژ له به‌رواری پیشکەش کردنیان له‌لایه‌ن
لیژنه‌ی یاسایی به هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ ده‌سته‌ی سه‌رۆکایه‌تی برپاری له‌سه‌ر ده‌دریټ له‌سه‌ر بنه‌مای
گونجانندی له‌گه‌ڵ یه‌کټیک له‌و پیوه‌رانه‌ی خواره‌وه:

1- یوونی بابته‌تیک گشتی که پیووستی به‌ ده‌رچووانندی یاسا یان برپار بکات.

2- یوونی بۆشاییه‌کی یاسایی.

3- ئەگه‌ر کیشه له جیبه‌جی کردنی یاسا هه‌بیټ و پیووستی به هه‌موارکردنه‌وه بیټ.

4- له ده‌رچووانندی ئەو یاسا یان برپاره ر‌ه‌چاوی بارگرانی دارایی له‌سه‌ر حکومه‌ت بکریټ.

به‌رپز جعفر ابراهیم ئی‌مینکی / جیگری سه‌رۆکی پەرله‌مان:

ئهو مادده‌یه به‌و شیوازه‌ی خویندرايه‌وه ده‌خه‌ینه‌ ده‌نگدان، کټ له‌گه‌ڵه؟ (54) که‌س به‌ په‌سند ده‌زانن، کټ
دژه؟ دوو که‌س دژه، به‌ زۆرینه‌ی ده‌نگ په‌سند کرا، مادده‌ی (81).

به‌رپز قادر وه‌تمان رسول:

به‌رپز سه‌رۆکی پەرله‌مان.

چه‌ندین که‌س داوا‌ی له‌و خاله‌ بۆ نمونه له‌و مادده‌یه که‌ گه‌توگۆ ناکه‌ن تیپه‌ری، چه‌ندین که‌س داوا‌ی
هه‌ماهه‌نگی لیژنه‌ی یاسایی و ده‌سته‌ی سه‌رۆکایه‌تی له‌گه‌ڵ لیژنه‌ی تایبه‌تمه‌ندی کرد، زیاتر له‌ پینچ
که‌سه‌ش داوا‌یان کرد، به‌لام به‌رپزان برپان نه‌ماوه، یه‌عنی هه‌ر به‌جددی، به‌لام هه‌روه‌ک خۆی
ده‌نووسینه‌وه، به‌رپزانی لیژنه‌ی کاتی هه‌ر وه‌ک خۆی ده‌نووسنه‌وه، ئەگه‌ر ته‌نها ئالوگۆر به‌سه‌ر شیوازی
نووسینی وشه‌کان دا بپنن، ئەگه‌ر نا هه‌یچ گۆرانکاریه‌کی تیدا نیه‌، هه‌ر ئەوه‌ی بۆ خۆیان ته‌به‌نیان کردووه
پیشتر، هه‌مان شت ده‌خویننه‌وه به‌لام به‌ شیوازی خویندنه‌وه‌یه‌کی تری جیا، ته‌نها وشه‌کان له‌رووی
رێزمانیه‌وه گۆرانکاری به‌سه‌ردا هاتووه، زۆر سوپاس.

به‌رپز جعفر ابراهیم ئی‌مینکی / جیگری سه‌رۆکی پەرله‌مان:

نا نا وانیه، ئەو پیشنیا‌رانه وه‌رگیران، تۆ جارئ بئ ئی‌جازه قسه‌ت کرد، ئەوه جارئ موخاله‌فه‌ی په‌یره‌و بوو،
دووهم/ ئیتر ئەوه لیژنه‌ی یاسایی به هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ ده‌سته‌ی سه‌رۆکایه‌تی پەرله‌مان و لیژنه
په‌یوه‌ندی‌داره‌کان ته‌حصیل حاصله، فه‌رموو به‌رپز د.فرست روونکردنه‌وه‌یه‌ک له‌و باره‌وه.

بەرپز فرست صۇقى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هېشتا كاك قادر با پەلە نەكات، هەرچى رەئى ھاتووه، ئەوھى سى كەس زياتر پىشتىگىرى كىردووه ئىستا ئامازەى پى دەدەين، بەس لەو بەشە كەمترىن شت ھەبووه كە سى كەس زياتر پىشتىگىرى بكات، ئەگەر سەيرى ئەو ماددەىە بکەى كە بەرپزىان باسىان كىرد، ماددەى (80)، لەگەل ئەوھى كە ئىمە نووسىومانە بىخویننەو، من جارىكى تر دەىخویننەو، ئەگەر ھىچ ئەوھى ماددەى كە ھەىە لە ناو دەقى پرۆژەكە تەواو گۆرانكارى تىدا كراو.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

نا نا زۆر گۆرانكارى بەسەردا ھاتووه.

بەرپز فرست صۇقى على:

خۆ لەسەر رەئى ئىمە نەبووه، لەسەر رەئى ئىوہ بووه بە تەواوى گۆرپىتمان ماددەكە، ھەموو تىبىنىيەكانمان لەبەر چاۋ گرتووه.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەردەوام بە ماددەى (81).

بەرپز فرست صۇقى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنىيازى پىويست كرابوو، ماددەى (81)، (82)، (83)، (84) دەمچ بىرى، ئىمە پىش ئەوھى ماددەكە بىخویننەو، دەمچى (81)، (82)، (83)، (84) داوا لە بەرپزتان دەكەين بىرىتە دەنگدان، ئىنجا صىاغە نوپىيەكە بىرىتە دەنگدان.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو پىشنىيارە بۆ دەمچ كىردنى چوار ماددە دەخەىنە دەنگدان، دەمچ كىردنى چوار ماددە (81)، (82)، (83)، (84)، كى لەگەلە؟ (54) كەس بە پەسند دەزانى، كى دژە؟ كەس نىيە، بەكۆى دەنگ ئەو پىشنىيارە پەسند كرا.

بەرپز فرست صۇقى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

كەواتە ماددەى (81) دەبىتە چوار بىرگەى جىاواز، تەنھا لە بىرگەى چوارەم دەستەواژەىەك ئىزافە دەكرىت لەسەر داواى ئەندامانى پەرلەمان، كە دەكاتە ماددەى (84) پىش رەتكىردنەوھەكەى، دانىشتنى دواى رەزامەندىيەكە بەو شىوھىەى لى دى بىرگەى چوارەكە، كاتىك پرۆژەى پىشنىيازەكە لەلاىەن سەرۆكايەتى

پەرلەمان لیژنەى یاسایى رەزامەندى لەسەر دەبیئت لە یەكەمین دانىشتنى دواى رەزامەندییەكە دەخریته بەرنامەى كار، تەنھا ئەو دەستەواژەى ئىزافە دەكرى، ئەگىنا ھەموو بېرگەكانى تر كە لە چوار بېرگە كۆگراوتەووە لە ماددەكە بەو شیوەیەى دەیخوینمەووە:

ماددەى (81)

1- دواى تىروانىنى پرۆژە پىشنىازەكە لەلایەن سەرۆكایەتى پەرلەمان و لیژنەى یاسایى ئەگەر دەرکەوت یەككەك لەو پىئورەنەى تىدا نیە كە لە ماددەى (80) ی ئەم پەپرەووە دا ھاتوو، رەت دەكریتهووە و خویندەنەووەى یەكەمى بۆ ناکرى.

2- لە كاتىكدا ئەندامانى پەرلەمان كە پىشنىازى یاسا یان بېرپارەكەیان پىشكەش كەردووہ راپ سەرۆكایەتى پەرلەمان و لیژنەى یاسایى بۆیان بېرپا پىھینەر نەبوو، بابەتەكە دەخریته بەردەم دەستەى گشتى بۆ یەكلاكردەنەووەى ئەگەر لەویش رەتكرایەووە و ئەندامانى پەرلەمان ھەر پىداگىریان كەرد لەسەر پىشنىازەكەیان ئەو دەخریته بەردەم پەرلەمان بۆ بېرپاردان لەسەرى.

3- ئەگەر پىشنىازى یاسا یان بېرپارەكە بەشیوەیەكى گشتى رەت نەكرایەووە بەلام سەرۆكایەتى پەرلەمان و لیژنەى یاسایى تىبىنەیان ھەبوو لەسەر پرۆژە پىشنىازەكە ئەو لەو ھالەتە دەگەرپىندىرئىتهووە بۆ ئەو ئەندامانى پىشكەشیان كەردووہ بۆ رەچاوكردنى تىبىنەكان و دووبارە پىشكەش كەردنەووەى.

4- كاتىك پرۆژەى پىشنىازەكە لەلایەن سەرۆكایەتى پەرلەمان و لیژنەى یاسایى رەزامەندى لەسەر دەدرى لە یەكەم دانىشتنى دواى رەزامەندییەكە دەخریته بەرنامەى كار.

سەبارەت بەو تىبىنەیانەى لە رووى زمانەوانىیەووە بۆمان ھاتبوون ئىمە لەگەل دەستەى سەرۆكایەتى پىشتریش وا پىشنىازمان كەرد لیژنەىەكى پىسۆر لە ئەوانەى خەبىرن لەبواری زمانى كوردى و ئەوانەى كە خولیاى ئەو بابەتەیان ھەيە كە لە ناو ھۆل پىشنىاز دەكەن ئىمە پەپرەووەكە بە كاملى پىشكەشیان دەكەين لە ماوہى ھەفتەىەك ھەموو ھەلە زمانەوانىیەكانمان بۆ چاك بكەنەووە و دواتر ئەووە ناخریته دەنگدانەووە تەنھا لە رووى زمانەوانىیەووە راست دەكریتهووە، ئەوھش ھالەتەىكى تەبىعى یە لە خولەكانى پىشتریش ھەبوو، بۆیە لەوانەىە لە رووى زمانەوانىیەووە ھەموومان لەبەرچا و نەگرتبى بۆ ئەو لیژنە تايبەتەمان بەجىھىشت.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەو ماددەىە بەو شیوازەى خویندرايەووە كە چوار ماددە بوونە يەك، بوونە چوار بېرگە لە ماددەى (81) دەخەینە دەنگدان، ماددەى (81) كى لەگەلە؟ (59) كەس بە پەسند دەزانن، كى دژە؟ كەس نیە، بە كۆى دەنگ پەسند كرا، ماددەى (85) دەبیته (82).

بەرپز فرست صۇقى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (82)

تېيىنى ئەندامان لەبەرچاۋ گىراۋە، دواى وەرگرتنى تېيىنىيەكان بەم شېۋەيە صياغەمان كىردۈتەۋە و ئەو رايانەى كە ھەبوو وەرمانگرتوۋە،

ماددەى (82)

1-ھىچ پىرۆزە پىشنىيازىك وەرناگىرېت ئەگەر ھەمان ناۋەرپۇكى ھەبېت لەگەل پىرۆزە پىشنىيازىكى دىكە لە ژېر دەستى لىژنەى تايبەتمەندايە بۇ رېپۇرت نووسىن.

2-ئەگەر لىژنە بۇى دەرگەوت كە لە نىۋان پىرۆزە ياسا و پىشنىيازى ياسا لەرووى بىنەما بىنەرەتتەيەگانەۋە دژىەكى ھەيە، ئەۋە لىژنە بە رېپۇرتى تايبەت راي خۇى پىشكەشى پەرلەمان دەكات ئەگەر ھەر يەككىيان لەرووى بىنەماۋە پەسند كرا ئەۋە ماناى رەتكىرنەۋەى ئەۋى دىكەيە و دواتر لىژنە رىكارى ياساى خۇى دەگىرېتەبەر.

3-پىرۆزە ياسا بە بىنەما دادەنرېت ئەگەر پىشنىيازى ياساى دىكە پىشكەش كرا لە رووى پىرەنسىپەۋە ۋەك يەك بوون، بە مەرچىك پىشنىيازى ياسا نەچۋوبىتە قۇناغى راپۇرت نووسىن.

4-ئەگەر پىشنىيازى ياسا رەتكرايەۋە لە ھەمان ۋەرزى ياسادانان پىشكەش ناكىرېتەۋە.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەۋ ماددەيە بەۋ شىۋازەى خويىندرايەۋە دەخەينە دەنگدان، ماددەى (82) كى لەگەلە؟ (60) كەس بە پەسند دەزانن، كى دژە؟ كەس نىە، بە كۇى دەنگ پەسند كرا، ماددەى (83).

بەرپز فرست صۇقى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر ماددەى (83) ھىچ تېيىنىيەكى ئەۋتۇ نەبوۋە، ئەۋەى كە ھەيە دەخويىنىنەۋە ۋەكو خۇى.

ماددەى (83)

1-لە ھەر ۋەرزىكى ياسادانان تەنھا لە مانگى يەكەمى ۋەرزى ياسادانان ئەندامانى پەرلەمان دەتوانن پىشنىيازى ياسا پىشكەش بىكەن.

2-تەنھا لەۋ ھالەتانە نەبېت كە دۇخىكى تايبەت دېتە پىش و پىۋىستى بە ياسا يان بىرپارىكى بە پەلە ھەبېت و لەۋ بارەش دەستەى گشتى ھەلسەنگاندن بۇ پىۋىستى و بەپەلەيى ياسا يان بىرپارەكە دەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددە پىشتىر موناھەشە كرابوو دەخەينە دەنگدان بەو شىۋازەى خويندراپەو، كى لەگەئە؟ (54) كەس بەپەسند دەزانن، كى دژە؟ كەس نى، بەكۆى دەنگ پەسند كرا، ماددەى (84).

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (84) ديسان ئەو ماددەيەش ھىچ تىبىنىيەكى ئەوتۆى لەسەر نەبوو.

ماددەى (84):

1-ئەو پرۇژە ياسا و برپارانەى كە لەلايەن حكومت پىشكەش دەكرىن راستەوخۇ لە يەكەمىن كۆبونەوئەوئەى دواى گەيشتىيان بۇ پەرلەمان خويندەنەوئەى يەكەمىيان بۇ دەكرىت.

2-ئەگەر پرۇژەكە يان پىشنىيازەكە لە تايبەتمەندى زياتر لە يەك لىژنە بوو سەرۋىكايەتى پەرلەمان بە ھەماھەنگى لەگەل لىژنەى ياساى برپار دەدات بە بەشكردىن پرۇژە يان پىشنىيازەكە و ناردنى ھەر بەشيك بۇ لىژنەى تايبەتمەند لىژنەش تەنھا لەسەر ئەو بەشە راپۇرت نامادە دەكات كە ناراستەى كراو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەو ماددەيە پىشتىر موناھەشە كراو، بەو شىۋازەى خويندراپەو دەخەينە دەنگدان، كى لەگەئە؟ (58) كەس بە پەسند دەزانن، كى دژە؟ كەس نى، بە كۆى دەنگ پەسند كرا، بەرپىزان بەردەوام دەيىن.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (85)

گۆرانكارى بچووكى تياكراو تەنھا ئەو لە دوو برپە ئىزافە كراو لە برپەى يەكەم و برپەى چوارەم لە رۇژى گەيشتىن، بەم شىۋەيەى لى دىت:

ماددەى (85):

1-دەبى لىژنەى تايبەتمەند لە ماوئەى (21) رۇژ لە بەروارى گەيشتىن راپۇرتى خۇى لەسەر پرۇژە يان پىشنىيازى ياسا و برپارەكە نامادە بكات.

2- ئەگەر پرۇژە يان پىشنىيازى ياسا و برپارەكان بە شىۋەى بەپەلە ناراستەى لىژنەى تايبەتمەند كرابىت دەبى لە ماوئەى (7) رۇژ راپۇرتى خۇى پىشكەش بكات.

3-لىژنەى تايبەتمەند بۇى ھەيە ھەماھەنگى لەگەل لايەنى پەيوەندىدار بكات بۇ نامادەكردىن راپۇرت لەسەر پرۇژە يان پىشنىيازى ياسا و برپارەكان.

4-ئەگەر لە ماوەی دیاریکراو لیژنەى تايبەتمەند راپۆرتى ئامادە نەکرد جیگری سەرۆکی پەرلەمان سەرۆکی لیژنە ئاگادار دەکاتەووە و دەبێ لیژنە لە ماوەی جوار رۆژ لە رۆژی گەشتى راپۆرتى ھۆدارى خۆی پێشکەش بکات و بریاری دەستەى گشتى لەم بارەپەووە یەکلاکەرەووە دەبێت.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنى / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو ماددەپە پێشتر موناقاشە کراوە، بەو شیوازەى خویندرایەووە دەخەینە دەنگدان، کى لەگەئە؟ (60) کەس بە پەسند دەزانن، کى دژە؟ کەس نیە، بە کۆى دەنگ پەسند کرا، ئەم بەشە ھەر بۆ دەنگدانە تەنیا، موناقاشە کراوە، فەرموو بەرپز.

بەرپز فرست صۆفی علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لیژنەى کاتى پەپەرەو خۆى لەسەر ئەو ماددەپە دوو رای ھەبوو، ئیمە سیستەمیکی نوێى یاسادانان یەعنى گۆرانکاری تیدا کراوە، رایەك کە رای یەگەمە دەخەینە دەنگدان پێیوایە (کاتیك کە خویندنەووی یەگەم بۆ قانونیك دەکریت ناراستەى لیژنەى تايبەتمەند لەگەل لیژنەى یاسایى دەکریت).

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنى / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

یەعنى دوو لیژنە.

بەرپز فرست صۆفی علی:

دوو لیژنە، سى لیژنە، بەلام لیژنەى یاسایى ھەر لەگەل دەبیت وەکو ئەووی کە ئیستا ھەپە، رایەکی تر پێیوایە کە رای دوو مە (نەخیر ناراستەى لیژنەى قانونى ناکرێ، تەنھا ئەوانە ناراستەى لیژنەى قانونى دەکریت کە پەپەندى بە لیژنەى قانونیپەووە ھەپە، ئەووی تر ناراستەى لیژنەى تايبەتمەند دەکریت دواتر بۆ راستاندنى یاسایى، بۆ صیاغەى قانونى دەگەرپتەووە لیژنەى یاسایى)، ئیمە ئیستا ھەردوو رایەگە رای یەگەم دەخەینە دەنگدان وەکو ئەووی بەرجەستەمان کرد پێشتریش، رای دوو مەپەش دەخەینە دەنگدان کامیان زۆرتى ھینا ئەووە تەسبیت دەبیت.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنى / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز د. فرست صۆفی سەرۆکی لیژنەى کاتى پەپەرەو، بەرپزان ھەردوو رایەگە دەخەینە دەنگدان، ئەووی زۆرتى دەنگى ھینا ئەووە پەسند دەبیت، لە رای یەگەم دەست پى دەکەین.

بەرپز فرست صۆفی علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

رای یەگەم دەخوینەووە و دەخەینە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:
فەرموو بەرپىز.

بەرپىز فرست صۇقى على:
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەسەر بىرگە يەكەم لەو ماددەيە دوو پرا ھەيە:

راي يەكەم / پىيوايە لىژنە تايبەتمەند و لىژنە ياسايى بە يەكەوۋە راپۇرت دەنووسن لە كۆبوونەوۋە
ھاوبەش وەكو ئەوۋە ئىستا ھەيە.

ئەوۋە دەخەينە دەنگدان دواتر پرا دووۋە دەخوینمەوۋە و دەيخەينە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەوۋە راي يەكەم بە پەسند دەزانىت، دەنگدان لەسەر پرا يەكەم، پرا يەكەم كى لەگەئە؟ (26) كەس پرا
يەكەم بە پەسند دەزانن، پرا دووۋە پىويست بە خویندەنەوۋە ناكات ديارە، بى لىژنە تايبەتمەند، لىژنە
ياسايى تەنھا بۇ صياغە، كى لەگەئە؟ (28) كەس راي دووۋە بە پەسند دەزانن، راي دووۋە پەسند كرا.

بەرپىز فرست صۇقى على:
بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

كەواتە ماددە (86) بەم شىۋەيە لى دىت.

ماددە (86)

1- راپۇرتى لىژنە تايبەتمەند دەدرىتە لىژنە ياسايى بۇ پىداچوونەوۋە راپۇرتەكە لە ماوۋە (10) رۇژ
لەبەرۋارى گەيشتى تەنھا لە روۋى دارشتنەوۋە ياسايى و دىئىابوون لە دژبوونى دەقەكان لەگەئە
دەستوورى ياسا كارپىكراوۋەكان.

2- ئەگەر پىرۇژە يان پىشنىيازى ياسا و بىرپارەكە بەشىۋە بەپەلە ئاراستە كرايىت دەبى لىژنە ياسايى لە
ماوۋە پىنج رۇژ پىداچوونەوۋە خۇى بكات.

3- راپۇرتى لىژنە تايبەتمەند خویندەنەوۋە دووۋە بۇ ناكىر تە لە روۋى دەستورى و ياسا كارپىكراوۋەكان
راستاندى بۇ نەكرىت.

كەواتە ئەوۋە دەبىتە دەقى ماددە (86)

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ماددە (86) بەو شىۋازەى خویندرايەوۋە دەخەينە دەنگدان، ماددە (86) كى لەگەئە؟ (38) كەس بە
پەسند دەزانن، كى دژە؟ (16) كەس دژن، بە زۇرىنەى دەنگ ماددەكە پەسندكرا، بەرپىزان بەخىرھاتنىكى

تايبەت بۇ شاندىكى مېۋان كە لىرە ئامادەنە، لە پەيمانگاي (الحوكمە)ى كەنەدى بەرپزان (سېلقان دەرياز) جىگىرى سەرۋكى پەيمانگا، (مارى پۇلىن ستيف ترەينى) و (كاك عمر شىخ فلاح) كە مېۋانى لىژنەى ياساى پەرلەمانى كوردستان بوو، بەخىربىن بۇ ئەم دانىشتەنە، بەردەوام دەبين بەرپزان، فەرموو.

بەرپز فرست سۆفى على:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (87) صياغەمان كردۆتەو بەم شىۋەيە:

ماددەى (87)

دەبى سكرتيرى پەرلەمان (48) كاژىر بېش خويندەنەو دى دووم راپۇرتى راستىندراوى لىژنەى تايبەت بۇ ئەندامان دەستەبەر بىكات.

بەرپز جعفر ابراهيم ئېمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خويندرايەو پېشتر موناقتەشە كراو فەرموو بەرپزان بۇ دەنگدان، كى لەگەلە؟ (60) كەس بە پەسند دەزانن، كى دژە؟ كەس نيە، بە كۆى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سۆفى على:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (88)

تەنيا صياغەيە ئەگىنا وەكو خۇيەتى، خويندەنەو دى دووم بە خويندەنەو دى دەقى پىرۇژە يان پېشنىازەكە دەست پىدەكات دواتر راپۇرتى لىژنەى تايبەتمەند دەخىرپتە روو.

2- ئەگەر راپۇرتى لىژنەى تايبەتمەند دارشتنىكى نوپى پېشنىاز كىرەبىت بۇ پىرۇژە يان بۇ پېشنىازەكە ئەو بە دەنگدان بىرپار دەدرپت لەسەر وەرگرتنى ئەو دارشتنە بە بنەما بۇ گىتوگۇكردن.

بەرپز جعفر ابراهيم ئېمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپزان ئەو ماددەيە بە شىۋازەى خويندرايەو دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلەيە؟ (60) كەس بە پەسند دەزانى، ئەو دژە، كەس نيەن، بە كۆى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سۆفى على:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (89)

وەكو خۇى كە ھەيە دەيخويندەنەو ھىچ تىبىنەكى لەسەر نەبوو.

1- ئەو ئەندامەى ناوى تۆمار كراو بۇى ھەيە لەسەر ھەر ماددەيەك تەنھا يەك جار قسە بىكات و نابىت لە دوو خولەك تىپەر بىكات.

2- ئەگەر لە کاتی گفتوگۆکردنی پرۆژە یان پێشنیازەكە وەزیری پەيوەندیدار ئامادەبوو بۆی هەیه لەسەر هەر ماددەیهك دوو خولەك قسە بکات.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو ماددەیه بهو شیوازی خوینرایهوه دهیخهینه دهنگدان، كۆ لهگه‌ئایه؟ (56) كەس به پەسەند دەزانی، ئەوهی دژە؟ (5) كەس دژن، ئەو ماددەیه به زۆرینهی دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سوڤى على:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (90)

وەكو خۆی كە هەیه دهیخوینینهوه ههچ تیببینهكى لەسەر نەبووه.

1-ئەو دانیشتنەى تەرخان كراوه بۆخویندنهوهى دووهم دهنگدان لەسەر پرۆژە یان پێشنیازەكە كە ناکریت.

2-لیژنەى تايبەتمەند به هه‌ماهه‌نگى له‌گه‌ئایه لیژنەى یاسایى سەرجه‌م پێشنیاز و رایه‌كان به هه‌ند

وهرده‌گرن و سەرله نوێ دارشتنهوه بۆ ئەو ماددانه ده‌كەن كە پێویسته دابریژرینهوه ئەگەر پێویستی كرد روونكردنه‌وش دهن.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو ماددەیه بهو شیوازی خوینرایهوه دهیخهینه دهنگدان، كۆ لهگه‌ئایه؟ (64) كەس به پەسەند دەزانی، ئەوهی دژە كەس نیه، به كۆی دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سوڤى على:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (91)

ههچ تیببینهكى لەسەر نەبووه وەكو خۆی كە هەیه دهیخوینینهوه

1-دانیشتنی دهنگدان لەسەر پرۆژە یان پێشنیازەكە نابیت له هه‌فتهیه‌ك زیاتر له دواى دانیشتنی خویندنهوهى دووهم تیبهر بکات.

2- ئەندامی پەرلەمان لهو ماوهیه بۆی هەیه داواى بینینی دارشتنهوهى كۆتایی ده‌سپیکه‌رى پەرله‌مان و لیژنەى یاسایى لیژنەى تايبەتمەند بکات.

3-له دانیشتنی دهنگدان ریگه به گفتوگۆ یان پێشكه‌شکردنى پێشنیازی تازه ناکریت تهنه‌ا دهنگدان ده‌بیت.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بە شىۋازەى خوینرايەوۋە دەيخەينە دەنگدان، كى لەگەلدايە؟ (59) كەس بە پەسەند دەزانى ئەوۋەى دژە كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سۆفى:

بەرپز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (92)

ئەمە راى جىياۋازى لەسەر ھەيە ۋەكو لە لىژنە سى را ھەيە ديسان ۋەكو ئەوۋەى پىشتىر كىردمان ھەر سى را دەخەينە دەنگدان كامە را زياترى ھىنا ئەوۋە دەبىتە ئەصلى پرۆژەكە.

1-دەنگدان دەست پىدەكات لەسەر ناۋى ياسا يان بريارەكە دواتر يەكە بە يەكەى ماددەكان و كۆتايى دىت بە دەنگدان لەسەر ھۆيەكانى دەرچوۋاندن دواچار گشت ياسا و بريارەكان.

2-دواتر لەسەر بوۋى دوو بريار يان پىشنياز واتە تا دوۋەم نەخەينە دەنگدان ئىنجا كە دوۋەم رايەكە تەسبىت بوۋ ھەموۋ ماددەكە پىكەۋە دەخەينە دەنگدان، لەم بارەۋە سى را ھەيە.

راى يەكەم: ھەموۋ پىشنيازەكان دەخىنە دەنگدان كاميان دەنگى ھىنا بە پەسەندكراۋ دادەنىين واتە ئەوۋەى كە چەند دەقە پىش ئىستا كىردمان ھەر دوو رامان كىرد يەكيان (26)ى ھىنا ئەوۋەى تر (28) ھىنا، (28) بوۋە ئەساس، پىشنيازى يەكەم بەم شىۋەيەيە، واتە لەمەۋ دوا لەۋ پەرلەمانە دوو را ھەبوۋ سى را ھەبوۋ چوار ھەبوۋ ھەموۋ دەخىتە دەنگدان، بەلام راى دوۋەم ۋا نالىت.

راى دوۋەم: دوورترين پىشنياز لە ماددە بىرەتتەيەكە كە يەكەمچار دەخىتە دەنگدان بەم شىۋەيە تا دەگاتە ماددە بىرەتتەيەكە بەم شىۋەيەى واتە ئەگەر ماددەى (97) ۋەرگىن ماددەى (97) جارى ناخىتە دەنگدان ئەصلى، ماددەكە پىشنيازى كەلىي دوۋرە بخىتە دەنگدان ئىنجا تا دەگات ئەصلى ماددەكە.

راى سىيەم: نەخىر پىشنيازى ماددە بىرەتتەيەكە يەنى ئەۋى كە ھەيە بۇ نمونە ماددەى (97) ئەۋە ئەخىتە دەنگدان ئىنجا راى دوۋرەكە تا دەگەينە دوورترين رايەكە، بۇيە ئىستا داۋا لە بەرپز سەرۋىكى پەرلەمان دەكەين راى يەكەم بخاتە دەنگدان ئىنجا راى دوۋەم ئىنجا راى سىيەم، كامە را زۆرىنەى ھىنا ئەۋە دەبىتە ماددەى (92)، بەلام لىرە تىبىنيەك ھەيە، ئەگەر دوو را زياتر بوۋن ئەۋى ئەگەر دوو بوۋ ھەردوۋكى ھەر دەخىتە دەنگدان، كەۋاتە ئەگەر دوو راش ھەبوۋ دوو راى پىچەۋانە لەسەر يەك ماددە ھەردوۋكى دەخىتە دەنگدان، ئەۋە نىە بلىي راى يەكەم زۆرىنەى ھىنا ۋەكو لەۋ پەرلەمانە پەيرەۋ دەكرا پىۋىست ناكە دوۋەم بخەينە دەنگدان ئەۋە نامىنىت راى يەكەم (111) بىنى ھەر دەبى بلىي راى دوۋەم كىي لەگەلە بەۋ شىۋەيە.

بەرپز جعفر ابراهيم ئېمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان دەست بە دەنگدان دەكەين لەسەر برگەكانى ئەو ماددەيە، راي يەكەم ئەوويە كە ھەموو پېشنىيازەكان دەخرىنە دەنگدان، كى لەگەندايە؟ (62) كەس راي يەكەم بە پەسەند دەزانی، راي دوووم ئەووی لە دوورەو دەست پېدەكات ئەوجە دېتە ماددە بنەرەتییەكە، كى لەگەندايە؟ (1) كەس لەگەلە، راي سېيەم لە ماددە بنەرەتییەكە دەستپېدەكات ئىنجا بۇ پېشنىيازە دوورەكە دەخەينە دەنگدان، كى لەگەندايە؟ كەس لەگەل نىيە، واتە پېشنىيارى يەكەم بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، ئىستا كۆى ماددەكە.

بەرپز فرست سۆفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (92)

1- دەنگدان دەست پېدەكات لەسەر ناوى ياسا يان بریارەكە دواتر يەكە بە يەكەى ماددەكان كۆتايى دىت بە دەنگدان لەسەر ھۆيەكانى دەرچوواندن دواچار گشت ياسا يان بریارەكان.

2- لە كاتى بوونى زياتر لە يەك پېشنىياز ھەموو پېشنىيازەكان دەخرىنە دەنگدان كاميان دەنگى ھىنا بە پەسەندكراو دادەنریت.

3- لە خستەنە دەنگدانى رايەكان رەچاوى ژمارەى ئەو كەسانە ناكريت كە رايەكەيان پېشكەش كروو دەشیت راي يەك ئەندامى پەرلەمانىش بخریتە دەنگدان.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان ئەووی كاك (بىستون) وتى وامان لىكرد كامەى زۆرىنەى ھىنا وامان نووسى، بەلام ئەوانەى سەبارەت بە يەك را لەبەر چى ئەو سەرچاوەى گرت لەبەر ئەووی ئىستا (20) كەس قسە دەكات ناخىر كە س كە قسە دەكات لەبەر ئەووی كەس پشنگىرى ناكات لە وانەيە رايەكەشى زۆر جىبەجى بوبىت رايەكەى دەسوتى لەوانەيە لە ھەموو (19) راکەى پېش خوشى باشتر بىت بۆيە وەكو لىژنەى كاتى ئەوومان بە پەسەند زانى.

بەرپز جعفر ابراهيم ئېمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو بەرپز (ئامىنە زكرى)، فەرموو.

بەرپز ئامىنە زكرى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەز ئەندامى لىژنە بەس ئەز رەئىى ل سەر ئەگەر بىتن ھەر ئەندامەكى پەرلەمان رەئىەك ھەبىتن بچتە دەنگدانى پەرلەمان بگەھىتە دەرئەنجامەكى يەعنى ھەر ئەندامەك پشنگىرى رەئىى شەخسى وى بکەين

مەعقولە رەئىيى ھەمى بچتە دەنگدانى ڧە، ئەوۋى كۆتايى ھالەت ھەبوو، كوتايى رەئىيەك ھەبوويا دوو سى
كەس ڧىگافى پىشتىگىريا كرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىز لىژنەى كاتى.

بەرپىز فرست سۆفى ەلى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئىمە ھەفتەى رابردوو مناقەشەمان كرد وە بەراستى لەسەر ئەم بابەتە تىبىنى نەدرابوو بەلام ئەگەر
ئەندامانى پەرلەمان ئىستا دلە راوكىيان ھەيە لەسەر ئەم بابەتە بزەبت ئەوۋى كە ئىمە موناڧەشەمان
كرد لەوۋە سەرچاۋەى گرت كە ئەوانەى لە كۆتايى قسە دەكەن كەس پىشتىگىريان نەكات وە رايەكەيان
دەروات، بۆيە ئەگەر ئىستىسنا بكەى تەنھا ئەوانەى لە كۆتايى كەس قسە دەكات پىويستى بە پىشتىگىرى،
پىويستى بەوۋە نىيە ھەر سى بىمىنى تەنھا ئىستىسنا بكەين، بۇ ئەوۋى كە كۆتايى كەس قسە دەكات ئەو
راى، دەنگ نىيە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك (سەھراب) ڧەرموو.

بەرپىز سەھراب مىكائىل محمد امين:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەز بىزم بۇ چارەسەريا ڧى ئارىشەيى ئەڧى دوماھىت ب ئاخىن پىشنيار ھەبى رەئىا من ئەگەر بىخە
دەنگدان ڧى پىشتەڧانىيى ڧى بابەتى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

لىژنەى كاتى راي ئىۋە چيە بىخەينە دەنگدان؟ ئىمە دەرگاي گڧتوگۇ ناكەينەوۋە، بەرپىز (ئامىنە زكرى)
ڧەرموو.

بەرپىز ئامىنە زكرى سەيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بۇ نمونە جڧىنەك ھەنە ھەر ھەفتى كەسا نافي خۇ بنڧىسى ھەر ھەشى ھەتى دەھ كەسا كەس رەئىيا
سەرپىشك ھەبوون پىشتىگىرى ئىك و دوو كرد ھەفتى كەسا دىتن رەئىيەكا بتەنى ھەبوو مەعقولە ھەفتى
جارا دەنگدان دروست بى، مشكىلەيى ل كىرى دايە ئەوۋى دوماھىكى مناقەشەيەت بكات كەسى مە پىشتىگىريا
وى بكاتن ئەز باور دكەم ئەڧ برگە ژ بەر ھەندى ھاتيا ژدايكبووى ئو كەس نە بوويە پىشتىگىريا وان بكات
رەئىيا مەعقول رەئىيا مەنتقى بوويە چونكە كەس پىشتىگىريا وان نەكرى يامرى ئەو رەئىيە، لىبەر ھەندى ب

رهئيا من يهعنى دەرگايى ۋى فەكەى ھەر رهئيا بتەنى ژ بچتە دەنگدانىدا پەرلەمانى، يهعنى پەرلەمان ب زەحمەت بى بەرئىفە برنا كارى.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس (نامىنە) خان، بەرئىز (بېستون فايەق) فەرموو.

بەرئىز بېستون فايەق محمد:

بەرئىز سەرۋكى پەرلەمان.

ھەرچەندە بابەتەكە موناغەشە ھەئناگرىت، بەلام مادەم وايە ئەمە كېشەمان بۇ دروست دەكات ھەر بەو عورفە بلىين لە خستنه رووى دەنگەكانا ئەو رايانەى كە سى پشتگىريان ھەيە ئەو ئەخرىتە دەنگدان جگە لەو كەسەى كە ئەخىرە كەس نامىنئىتەو، زۆر سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرئىز (گەشە دارا) فەرموو.

بەرئىز گەشە دارا جلال:

بەرئىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەندامانى پەرلەمان ديارە لەسەر بابەتەك زۆر جار راي لىكچوو ھەيە، يهعنى كە (70) جار كەسەك ھەمان راي ھەبىت خۇ ھەر (70) جارەكە ناخرىتە دەنگدان، يەك جار ئەو رەئىيە ئەخرىتە دەنگدان، بەس ھەندىك راي جياواز كە دروست دەبىت ئەوانەش كە مافيان بدرىتە كە بخرىتە دەنگدان، يهعنى راستە تۆزىك پروسەكە درىژتر دەبىت، بەلام بەم شىوہيە نىيە ھەر (70) جار رەئەكان كە لەيەك چوو بىت وە دائىمەن لە بابەتاكانيشا راي لىكچوو زۆر زۆر، پىم وا نىيە (70) راي جياواز لەسەر بابەت لە پەرلەمانا دروست بىت، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرئىز (گەشە دارا)، ئەوہى تر كە دەستەى سەرۋكايەتى داوا لە ئەندام پەرلەمانان دەكات كى پشتگىرى ئەم پىشنيارە دەكات ئەوہش ئىجراج دروست دەكات ئەوہش رەنگە ناراستەكردنى ئەو پىشنيارە بۇ ئەندامان ئەویش، بەرئىز(سالار محمود)، فەرموو.

بەرئىز سالار محمود مراد:

بەرئىز سەرۋكى پەرلەمان.

لە راستيا يەكك لە ئىشكالىيە بنەرەتییەكانى پەرلەمانى كوردستان ئەوہيە زۆرتىن گەتوگۇ ئەھىنرىتە ناو ھۆلى پەرلەمان لە رىگەى بىرو را گۆرىنەوہ و را دەربرىنەوہ، كاتىك باشتر وايە ئەم پەيرەوہ بۇ ئەوہ ھەموار دەكرىتەوہ كە بەشەك لەو گەتوگۇيە بگەرىتەوہ بۇ كۆبونەوہى لىژان بۇ گەتوگۇ لە لىژانا بكرىت

نەوەكو لېرە، ھەندى لە پەرلەماناتى دونيا دانىشتنى پەرلەمان بەس بۇ دەنگدانە لە كاتىكا زۆربەى سەنگ
بۇ لىژنەى مەعنەوييە، پېم وايە ئەو رەئىيە لە رووى عاتفيەوہ لەرووى پرانسيپى ديموكراسيەوہ ئەشى
رېگە پېدراو بېت، بەلام لە ھەمان كاتدا ھەمان كېشەى كە چەند سالەكە لە پەرلەمانى كوردستان ھەيە،
بۇ خولەكانى ئايندە دووبارە دەبېتەوہ، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھىم ئېمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس بۇ بەرپز (سالار محمود).

بەرپز فرست سوڧى على:
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە خوڭمان نەگەيشتووينا تە رايەك ھەر بۆيە وا باشترە لەبەر ئەوہش فيعلەن مەوزوعەكى ھەستياريشە
ھەردووكى دەخەينە دەنگدان، يەعنەى وەگو رەئى شەخسى پېشنيار دەكەم سياغەيەك وەگو ئەوہى لە
دەنگدانى رايەكان رەچاوى ئەو ژمارە و ئەو كەسانە ناكريت كە رايەكان پېشكەش كەردووہ ئەندامە
پەرلەمانيش بخريتە دەنگدان، رايەكى تر بەو شېوہى لېبكرېت، لە خستە دەنگدانى رايەكان پېويستە ھەر
رايەك سى كەس زياتر پشستگىرى كەردبېت جگە لەو كەسەى لە ريزبەندى كۆتايى قسە دەكا.

بەرپز جعفر ابراھىم ئېمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:
فەرموو (بەھار) خان.

بەرپز بەھار عبدالرحمان محمد:
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەر لەسەر ئەوہ ئيشكالەتېكى تر ھەيە جارى وا ھەيە بۇ بابەتېك دوو كەس ناو ئەنووسى و موداخەلە
ئەكات ئەو دوو كەسە كى پشستگىرى بكات، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھىم ئېمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس بۇ (بەھار) خان، با ئەو دوو رايە بخريتە دەنگدان، بەرپز (شكريە شىخانى) فەرموو.

بەرپز شكريە سمايل مصطفى :
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من حەلېكى وەسەتم پېيە ئەو ئەگەر ئەو رايەى لە كۆتايى يا كەسېك بېرۆكەيەك شتېكى جياوازى وتووہ
ئەگەر لىژنەى ياسايى پەسەندى كەرد بخريتە دەنگدان، ئەگەر لىژنەى ياسايى پەسەندى نەكەرد نەخريتە
دەنگدان، ئەوہ پېم وايە حەلېى وەسەتە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ (شكريبە شىخانى)، بەرپىزان ئىستا گوئى لەو دوو رايە دەگرين، بەرپىز كاك (قادر ئۆتمان)،
فەرموو.

بەرپىز قادر ئۆتمان رسول:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەووم سى كەس نەك سى كەس زياتر وە جگە لە دوو كەسى ئەخىر نەبىت، يەنى ئەوھى كاك
دكتور وتى جگە لە دوو كەسى ئاخىر، وە دوو كەسى ئاخىر كەس نىيە پىشتىگىريان لىبكات ھەرچەندە ئەو
ھەماھەنگىيانە لە ناو فراكسىيۇنەكانا ئەگەر نا پىويستە پىش ئەوھى فراكسىيۇنەكە داخلى ناو كۆبونەو
بىت بۇ ئەم مەبەستە لەسەر پرۆژەيەك ئەم بابەتە يەكلا كاتەو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەست خۇش.

بەرپىز فرست سۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەبەر ئەوھى ئىستا جەلسەى دەنگدانە ھەردوو رايەكە دەخەينە دەنگدان كامە زۆرتى ھىنا ئەو پەسەند
دەكرىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو.

بەرپىز فرست سۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

راى يەكەم كە ھەيە لە خىستە دەنگدانى رايەكان رەچاوى ژمارەى ئەو كەسانە ناكىرىت كە رايەكەيان
پىشكەش كىردوو، دەشىت راي يەك ئەندامى پەرلەمانىش بخرىتە دەنگدان، سەرەتا بەرپىز سەرۋىكى
پەرلەمان ئەو بەخە دەنگدان دواتر سياغەى ئەوھى تىرىش دەخوئىنمەو دەيخەينە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

راى يەكەم دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلدايە؟ (7) كەس راي يەكەم بە پەسەند دەزانن، راي دوووم
بىخوئىنەو، فەرموو.

بەرپز فرست سۆفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

راى دووم له خستنه دەنگدانى رايەكان پيويستە ئەو رايەى دەخریتە دەنگدان بەلايەنى كەم سى كەس پشتوانى كرديت جگە لەو دوو ئەندامەى ناوى لە ريزبەندى كۆتايى تۆمار كراوه.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

راى دووم دەخەينه دەنگدان، كى لەگەلدايه؟ (54) كەس بە پەسەند دەزانى، واتە راى دووم بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا، فەرموو كۆى ماددەكە.

بەرپز فرست سۆفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (92) بەم شيوەيهى ليديت.

1-دەنگدان دەستپيدەكات لەسەر ناوى ياسا يان بريارهكە دواتر يەكە بە يەكەى ماددەكان كۆتايى ديت بە دەنگدان لەسەر ھۆيەكانى دەرچوواندن دواچار گشت ياسا يان بريارهكان، لە رووى سياغە خەلەئىك ھەيه چاكي دەكەينهوه.

2-لەكاتى بوونى زياتر لە يەك پيشناز ھەموو پيشنازەكان دەخرينه دەنگدان كاميان زۆرينەى دەنگى ھينا بە پەسەندكراو دادەنریت.

3-لە خستنه دەنگدانى رايەكان پيويستە ئەو رايەى دەخریتە دەنگدان بەلايەنى كەم (3) ئەندام پشتگيرى رايەكە بكات جگە لەو دوو ئەندامەى دەكەونە ريزبەندى كۆتايى قسە كردن.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيه بە شيوەى خوینرايهوه دەخەينه دەنگدان، كى لەگەلچدايه؟ (58) كەس بە پەسەند دەزانى ئەوھى دژە؟ (3) كەس دژن بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سۆفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (93)

سياغە كراوھتەوه بەم شيوەيهى خوارەوه.

پەرلەمان بە شيوەى بە پەلە دەروانىتە پرۆژە و بريارى تايبەت بە بودجە و ئىعماداتى زیدەگى و ژميرەى كۆتايى، ھەر وھا بۆى ھەيه برياره لەسەر ھەر بابەتێكى دیکەى بە پەلە بدات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بە شىۋازەى خويىنرايەوۋە دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلدايە؟ (65) كەس بە پەسەند دەزانى ئەوۋەى دژە، كەس نىيە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر،

بەرپىز فرست سۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (94)

تەنھا سىاغە گۆرانكارى تىدا كراوۋە.

1-ياسا و برىارەكان بە زۆرىنەى ژمارەى ئامادەبوۋان پەسند دەكرىن جگە لەو حالەتەنەى پىۋىستىيان بە زۆرىنەى تايبەت ھەيە.

2-سەرۋىكى بە پىۋى ئەنجامى دەنگدان برىارى پەرلەمان بە رەزامەند يان بە ئەنجامى رەتكردنەوۋە لەسەر ياسا و برىارەكان رادەگەينىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بە شىۋازەى خويىنرايەوۋە دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلدايە؟ (62) كەس بە پەسەند دەزانى، ئەوۋەى دژە؟ كەس نىيە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپىز فرست سۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (95)

تەنھا دەستەۋازەيەك ئىزافە كراوۋە.

پىۋىستە ياسا و برىارەكان لە ماۋەيەى (15) رۆژ لە بەروارى پەسەند كردنىيان بىئىردىن بۇ سەرۋىكايەتى ھەرىم بە مەبەستى دەرچواندىن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بە شىۋازەى خويىنرايەوۋە دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلدايە؟ (56) كەس بە پەسەند دەزانى، ئەوۋەى دژە؟ (3) كەس دژن، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپىز فرست سۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (96)

(3) كەس زىاتر رايەكيان ھەبوۋ لەبەر ئەوۋەى لە كۆبوۋنەوۋەى رابردوۋش وتمان سى كەس زىاتر ناچارىن بىخەينە دەنگدان.

دەئىت كاتىك كە پرۆژە قانۇنەكە بۇ سەرۆكايەتى دەئىردىت ئەگەر سەرۆكايەتى رەتى كىردەو لىرە پەرلەمان پىداگىرى كىرد بە زۆرىنە رەھى دەنگى ئەندامەكانى ياساكە تىدەپەرئىت، (3) كەس زىاتىر وتىان زۆرىنە رەھى نەبىت، بىرئىتە زۆرىنە ئامادەبوان، ئىمە ئەو كاتىش رەئى خۇماندا، گوتمان لە رووى قانۇنەوە يان قىتۆى نەدا سەرۆكايەتى يان كە پىتدا دەبى زۆرىنە رەھى بىت، چۈنكە ئەمە عورفىكى موتەبەغى تەشرىعەيە لە ھەموو دونىا، بەلام دىسان لەبەر ئەوھى كە دوو سى كەس زىاتىر داواى كىرد، ئەو دەخەينە دەنگدان، ئايا زۆرىنە رەھى بىتتە زۆرىنە ئامادەبوان يان نا.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو پىشنىارە دەخەينە دەنگدان زۆرىنە رەھى بىتتە زۆرىنە ئامادەبوان، كى لەگەئدايە؟ (34) كەس ئەم پىشنىارە بە پەسەند دەزانى، ئەوانەى دۇن؟ (17) كەس دۇن بەزۆرىنە دەنگ پىشنىارەكە پەسەند كرا.

بەرئىز فرست سۆفى على:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەكە بەم شىوہەيە لىدئىت.

ماددەى (96)

1- ئەگەر سەرۆكايەتى ھەرئىم لە ماوہى ئەو (15) رۆژە بە پىي ياساى سەرۆكايەتى ھەرئىم ژمارە (1) ى سال 2005 ى ھەمواركرائ ياسا يان بىرئارەكەى بە شىوہەيەكى گشتى (جزئى) رەتكىردەو لەو كاتە دەبىت لىژنەى تايبەتمەند لەماوہى (15) رۆژدا راپۇرتى خۇى بنوسىت ئىنجا لە يەكەمىن داىنشتنى داواى تەواوكردى راپۇرتەكە دىتە ناو پەرلەمان و بىرئارى پەرلەمانىش لەو بارەيەوە يەكلاكرەو دەبىت، يان راي سەرۆكى ھەرئىم و مردەگىرئىت و راپۇرتى لىژنەى تايبەتمەند تاوتوئى دەكرئىت، يان بە دەنگى زۆرىنەى ئەندام پەرلەمان پىداگىرى لەسەر راي خۇى دەكات و ئەو جارەش راي پەرلەمان رەت ناكىرتەو.

2- سەرۆكى ديوانى سەرۆكايەتى ھەرئىم بۇى ھەيە ئامادەى دانىشئەكە بىتتە.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بە شىوازەى خويئىرايەو دەخەينە دەنگدان، كى لەگەئدايە؟ (28) كەس بە پەسەند دەزانى ئەوھى دۇن؟ (17) كەس دۇن، ئەو ماددەيە بە زۆرىنە دەنگ پەسەند كرا، ماددەى داوتر.

بەرئىز فرست سۆفى على:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (97)

لەسەر داواى زۇر ئەندامانى پەرلەمان ئەو ھەئسان و دانىشئەمان ھەلگرتىيە بەو شىوہەيە دەبىت.

ئەگەر گومان لەسەر دەنگدان ھەبوو بە لایەنی کەم (5) کەس داواى دووبارە کردنەوى دەنگدانىان کرد دەبیت دەنگدان دووبارە بکریتەوه.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بە شىوازەى خوینرايەوه دەخەينە دەنگدان، کى لەگەندايە؟ (64) کەس بە پەسەند دەزانى، ئەوى دژە؟ کەس نيیە، بە زۆرینەى دەنگ پەسەند کرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سۆفى علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (98):

تەنھا دەستەوزەيەك ئیزافە کراوه.

لەکاتى گەتوگۆکردن لەسەر ھەر پرۆژە و پيشنياز و ياسا و بريارىك ئەگەر راي جياواز دروست بوو سەبارەت بە پەسەند کردنى ئەو ئەولەويەت لە دەنگدان بە پيى ئەو ريزبەندييەى خوارەوه دەبیت.

1- پيشنيازی رەتکردنەوى پرۆژە يان پيشنيازەكە.

2- پيشنيازی گەرانەوى پرۆژەكە بۆ حکومەت.

3- گەرانەوى پرۆژە يان پيشنيازەكە بۆ لیژنەى تايبەتمەند کە راپۆرتى ئامادە کردوو.

4- پيشنيازی دواخستنى گەتوگۆ بۆ دانىشتنىکى دى.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بە شىوازەى خوینرايەوه دەخەينە دەنگدان، کى لەگەندايە؟ (64) کەس بە پەسەند دەزانى، ئەوى دژە؟ کەس نيیە، بە کۆى دەنگ پەسەند کرا.

بەرپزان ئەم بەشە کۆتايى ھات دەستان خوش بيت، لە موناڤەشەدا بەردەوام دەبين، ھەر بۆ دەست پيىکى دانىشتن پيويستى بە نيساب ھەيە، ئيمە چووينە پشووئەك و گەرايینەوه، بە ناوى خواى پەخشەندەو مېھربان، دانىشتنەکەمان بە ناوى گەلى کوردستانەوه دەست پيى دەکەين، بەردەوام دەبين، بەرپزان لە لیژنەى کاتى فەرموون بۆ شوینی تايبەت بە لیژنەکان، خالى نيزاميت ھەيە؟ بەرپز عمر عيناپەت فەرموو.

بەرپز عمر عيناپەت ھەمە:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ويستم پيش ئەوى برادەران بيئە لای بەرپزت، دەمەويت يەك شت بير بەرپزت بيئەوه، لە بەروارى (2018/2/13) پرۆژە ياسايەکمان ئاراستەى سەرۆکايەتى ئەنجومەنى وەزيران کردوو بە مەبەستى

چارەسەر كىردى زىيادەپ دەپتەن كان لە دەردەوى شارەوانىيەكان، ئەو باغ و فيلايانە، سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزيران بە نووسراويان ھەر لە مانگى دوو وەلاميان داووتەو، دەلەين ئىمە پەرۆزەيەكى ھاوشوومان ھەيە و چاوەرپەيمان بکەن تاوگە ئىمە بتوانين لەگەل ئيوە کار بکەين، بۇ ئەوئەى ئەو پەرۆزەيە يەك بخەين، ئەو مانگى ھوتە تاوگە ئىستا سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزيران وەلامى نييە، من داوا لە بەرپەزتان دەكەم كە لە ريگەى كاروبارى پەرلەمانەو تەئكىديان لى بکەنەو بۇ ئەوئەى ئەو پەرۆزە ياسايە بنيرنەو، يان پىكەو دابنيشين، يان كاريك بکەين، چوونكە زىادەپ دەردەوى ناو شارەكان ئەو پەرۆزە ياساى بۇ پيشكەشكراو لەلای ليژنەكەدا، بەلام لە دەردەوى شارەكان بەبى چارەسەر دەمىنيتەو، داوا لە بەرپەزتان دەكەم كە لە ريگەى كاروبارى پەرلەمانەو تەئكىديك لە نووسراومان ژمارە (526/43) لە (2018/2/13) بکەيتەو، بۇ ئەوئەى ئىمە لەگەليان كار بکەين ئەو بابەتە يەكلا بکەينەو، زۆر سوپاس.

بەرپەز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى، تەئكىد لەسەر ئەو داوايە دەكەين، كە ديوانى سەرۆكايەتى پەرلەمان بەدواداچوونى پيوستى بۇ ئەنجام بەن، وەلامىك لەلایەن ئەنجومەنى وەزيرانەو وەربگرنەو، بۇ ئەوئەى ئەو پەرۆزەيەش بکەويتەو بواری گفتوگۆ و پەسەند بکريت، بەرپەزان، دەست بە بەشى نۆيەم دەكەين كە پەيوەستە بە بودجە، موناقتەشى ئەم بەشە دەكەين، تا نزيكەى كاتزمير (6) بەردەوام دەبين دواتر كوتايى بە گفتوگۆ دىنين، رۆزى سى شەممە كاتزمير (10) دەست پى دەكەينەو، بۇ ئەوئەى ئەم پەيرەو تەواو بکەين، جوهدىكى زۆرى بۇ كراو بۇ ئەوئەى بە ئەنجام بگەين، فەرموون بەرپەزان.

بەرپەز د.رئواز فائق حسين:

بەرپەز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى نۆيەم: بودجە

ماددەى (112):

1- پيوستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران لە سەرەتاي مانگى تشرينى يەكەم بەر لە سالى دارايى بودجە بنيرتە پەرلەمان.

2- پيوستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران لە كوتايى مانگى نيسانى ھەموو ساليك ژميرەى كوتايى بنيرتە پەرلەمان.

3- ئەگەر بودجە و ژميرەى كوتايى لەو بەروارەى لە برگەى يەكەم و دوومى ئەم ماددەيە ديارى كراو نەگەيشتە پەرلەمان، پەرلەمان داواى روونكردنەو لە وەزيرى دارايى دەكات، ئەگەر ھۆكارى گونجاو ھەبوو ماوہيەكى دەداتى كە لە (15) رۆژ تىپەر نەكات.

ماددەى (113):

سەرۋىكايەتى پەرلەمان لە نىكتىن كۆبۈنەۋەى پەرلەماندا پاش گەشتى پىرۋزەكە لەلايەن حكومەتەۋە پىرۋزەكە ئاشكرا دەكات و ئاراستەى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و ۋەبەرھىنان و ئەندامانى پەرلەمانى دەكات.

ماددەى (114):

ھەر لىژنەيەك بۇ ھەيە لە رىگاي سەرۋىكايەتى پەرلەمان تىبىنيەكانى خۇى دەربارەى ئەۋ بەشەى پەيوەستە بە تايبەتمەندى خۇى لە نىۋ بودجەى گشتى و ژمىرەى كۆتاييدا لە ماۋەى ھەوت رۆژدا بداتە لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و ۋەبەرھىنان.

ماددەى (115):

- 1- پىۋىستە لەسەر لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و ۋەبەرھىنان راپۇرتى خۇى دەربارەى پىرۋزەكە لە ماۋەيەكدا كە لە (21) رۆژ دۋاي گەشتى راپۇرتى لىژنەكان پىشكەش بە سەرۋىكايەتى بكات.
- 2- ئەگەر ئەۋ ماۋەيە بەسەرچۈۋ لىژنەكە نەيتۋانى راپۇرت پىشكەش بكات ئەۋە دەستەى سەرۋىكايەتى بۇ ھەيە ماۋەيەكى تىر بداتى كە لە (10) رۆژ تىپەر نەكات، ئەگەر لەم ماۋەيەشدا راپۇرتى پىشكەش نەگرد ئەۋە پىرۋزەكە بەۋ شىۋەيەى لە حكومەتەۋە ھاتۋە گىتوگۋى لەسەر دەكرىت.

ماددەى (116):

- 1- راپۇرتى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و ۋەبەرھىنان بەسەر ئەندامەكاندا دابەش دەكرىت، ناكىت لەلايەن پەرلەمانەۋە دەست بە گىتوگۋ كىردن بكرى بەر لە تىپەرپۋونى (48) كاتزمىر بەسەر دابەشكردىدا.
- 2- راپۇرتى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و ۋەبەرھىنان ئامازە دەكات بۇ ئەۋ تىبىنى و پىشنيارانەى كە لەلايەن لىژنەكان پىشكەشيان كراۋە، لەگەل ئەۋ ئەنجامەى كە پىيگەشتۋون.

ماددەى (117):

- 1- پىشنيارى زيادەكردى تىچۋونەكان، يان ھىنانەكايەى تىچۋونى نۆى، يان كەم كىردنەۋەى داھاتەكان پەسەند ناكىت.
- 2- پەرلەمان بۇى ھەيە تەرخانكراۋە و پىرۋزەى بودجە ھەبۋەشپىنيتەۋە، يان كەمى كاتەۋە، ھەرۋەھا بۇى ھەيە ئەم تەرخانكراۋە لە ماددەيەك بۇ ماددەيەكى تر، يان لە بەشپىك بۇ بەشپىكى تر، يان لە دەروازەيەك بۇ دەروازەيەكى تر بگوازىتەۋە.

ماددەى (118):

راپۇرتەكان بە شىۋەيەكى گشتى گفتوگۇى لەسەر دەكرى پېش چوونە سەر گفتوگۇگىرنى دەروازەكانى بودجە و برپاردانى بەندەكانى، ھەر ئەندامىك دەتوانى بۇ ماوہيەك كە لە (7) خولەك تىپەر نەكات بە شىۋەيەكى گشتى گفتوگۇ لەسەر راپۇرتەكان بكات.

ماددەى (119):

1- لىژنە بەشەكانى بودجە دەخاتە روو بۇ گفتوگۇگىردن و برپاردان لەسەر، يان بەند بە بەند.
2- ھەر ئەندامىك بۇى ھەيە لەسەر ھەر بەندىك بۇ ماوہيەك لە (3) خولەك تىپەر نەكات گفتوگۇ بكات.

ماددەى (120):

دەنگدان لەسەر كۇى پرۇژەكە بەھەمان ئەو رىكارانە دەبى كە لە ماددەى (105)ى ئەم پەيرەوودا ھاتووہ.
ماددەى (121):

پەرلەمان بودجەيەكى تايبەتى دەبىت كە سەرۇكايەتى ديوان ئامادەى دەكات و پاش پەسەندىگىرنى لەلايەن دەستەى سەرۇكايەتى دەخرىتە نىو بودجەى گشتى.
ماددەى (122):

ئەگەر لەبەر ھەر ھۇيەك ئامادەگىردن يان پېشكەشكىردىن بودجە كەوتە دواى دەستپىكى سالى دارايى ئەو بۇ ھەر مانگىك كە بودجە دواكەوت تۇ رىژەيەك لە (12%)ى ئەو پىشتىوانىيەى بۇ سالى دارايى رابردوو برپارى لەسەر درابوو خەرج دەكرى.
ماددەى (123):

بەرپۆبەبەرايەتى ژمىريارى پەرلەمان لە كۇتايى ھەر سالىكى دارايى ھەلدەسىت بە دانانى ژمىرەى كۇتايى و دەخرىتە بەردەم دەستەى سەرۇكايەتى بۇ رازى بوون لەسەرى و رەوانەگىردى بۇ لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و وەبەرھىنان بە مەبەستى پىداچوونەوہ و بەرزكردنەوہى راپۇرتىك لەو بارەيەوہ بۇ پەرلەمان.

بەرپۇز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

دەست بە گفتوگۇ دەكەين لەسەر ماددەى (99) كە دەكاتە (112)، كى دەيەويت موناقتەشە لەسەر ئەم ماددەيە بكات؟ شەش بەرپۇز داواى موناقتەشە دەكەن، بەرپۇز ابوبكر ھەلەدنى فەرموو.

بەرپۇز ابوبىكر عمر عبدالله (ابوبىكر ھەلەدنى):

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من ھەر سەرھەنجىكم ھەيە، قسەم نىيە لەسەر ماددەكان، بەداخەوہ كە ئىمە موناقلەشەى ئەم بەشە گرنگە دەكەين لە ماوەى پىنج سالى رابردودا خۆمان مومارەسەمان نەكردووہ، جياوازە لە بەشەكانى تر، ھيوادارم بە وردەكارىەوہ ئەو بەشە تەواو بگەين، زۆر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپۇز بەھزاد دەرويش فەرموو.

بەرپۇز بەھزاد دەرويش دەرويش:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەيا (99) ب راستى من سى تىبىنى ھەبىن، يەك: ئەو چوار بۇ پىنج سالە نە ژمىرەى كۆتايى، نە بودجە نەھاتىە پەرلەمان، ب راستى ئەم لىرە ھەر دەقا داپىژىن پىويستە پەرلەمانى كوردستانى ھەلۆيستەك سەر فى چەندى ھەبىتن، چوونكە ئەگەر بودجەى گشتىش نەبىت حكومەتى داھات و خەرجىيەت سالانەيا ھەى، ھىقىدارم ئەف پرسە بىتە چارەسەرگىن، دوو: خالا سى ل فى ماددەى بەحس دكەت دبىژتن ئەگەر ھۆكارى گونجاو ھەبوو ماوەيەكى دەدات كە لە (15) رۆژ تىپەر نەكات، باشە، ئەگەر ھۆكارى گونجاو نەبوو ئەو وەختە مە داوا دكەين بەو شىوہيە لى بىت، ئەگەر ھۆكارى گونجاو نەبوو ئەو وەزىرى دارايى بانگھىشتى پەرلەمان دەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپۇز كاك قادر فەرموو.

بەرپۇز قادر ئۆتمان رەسول:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھەرسى بىرگەكەى ماددەكە جوان داپىژراون، بەلام پرسىار ئەوہيە ئەگەر لە دواى (15) رۆژەكەش ھەر حكومەت پابەند نەبوو بۇ ناردنى پىرۆژەى رەشنىووسى بودجە، بۆيە لە ئىستا بارودۆخى دارايى و كەم بوونەوہى داھات و ھەموو ئەوانە بوونەتە پاساو بۇ نەناردنى بودجە، بەلام لە ئەسلدا ناكرى حكومەت بەدەر لە ياسا بەبى ئەوہى پىرۆژەى ياساى بودجە لە پەرلەمان پەسەندبكرى ھىچ خەرجىەك بكات، بۆيە ئەگەر بكرىت دەقتىك بچەسپىنكىن كە بارودۆخى دارايى و كەم بوونەوہى بەھاي كالا و بەرھەمە ناوخۆيەكان كارىگەرى نەبىت و نەبىتە بيانوو بۇ سەر نەناردنى رەشنىووسى بودجە بۇ پەرلەمانى كوردستان، ئەمە لەلەيەك، لەلەيەكى تر بە دەقتىك بچەسپىنكىن ئىمە حكومەت بۇ ماوەى سالىك سەرىشك نەكەين بەبى ھۆكارىكى زۆر رەوا نەبىت كە بتوانى يەك لەسەر دوانزەى بودجەى سالى رابردوو سەرف

بكات، بۇيە من پېمباشە ئىمە حكومەت پابەند بىكەين كە هيچ پاساويكى نەبى بۇ نەناردنى بودجە، بە تايبەتى قەيرانى دارايى و كەم بوونەوہى بەھاي كالا و بەرھەمە ناوخۆيەكان، ئىمە ئەو دەسلاتە بدەينە جكومەت كە يەك لەسەر دوانزە تەنھا بۇ مەسەلەن بۇ سى مانگ، يان بۇ شەش مانگى ساليك سەرف بكات، نەك دەسلاتى خەرجى ھەبىت كە بۇ سى مانگى سەرف بكات، يان بۇ شەش مانگ يەك لەسەر دوانزەى بە پىي پەسەندگراوى پرۆژە ياساى بودجەى سالى رابردوو سەرف بكات، نەك بەو شىوہيەى ئىستا، چوونكە ئىمە نەمانتوانيووہ حكومەت پابەند بىكەين، بە پىي ئەمەش ناتوانين حكومەت پابەند بىكەين، لىرەدا كۆمەلىك پاساومانداوہ بە حكومەت، ئەگەر ھۆكار ھەبوو، ئەگەر ھۆيەك ھەبوو، ئەگەر ھۆكارىكى نا رەوا ھەبوو، يەنى پېمباشە دەقلىك ھەبىت كە پابەندكارى رەھاي تىدايىت بۇ حكومەت، لە ھەمان كاتدا تەسائومان ھەبىت لەگەل حكومەتدا، بەلام بەو شىوہيە نەبىت، ئەوہى ئىستا دەست والگردنى حكومەتە بە شىوہيەكى زۆر بەرفراوان و رەھا، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز د. شىركۆ فەرموو.

بەرپىز د. شىركۆ ھەمە امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

جىگى نىگەرانيە كە ئىستا ئىمە خۇمان موناقتەشەى ئەم ماددەيە دەكەين بۇ خولى نايىندە، بەلام خۇمان نەمانتوانى لە چەند سالى رابردوودا مومارەسەى ئەم ماددەيە بىكەين كە من چەندىن جار باسەم كردووہ، كە بە پىي ئەم پەيرەوہ دەبوو ئەوہ جى بەجى بىكرايە، بۇيە من لەگەل ئەوہدام كە بە هيچ جۆرىك بەھانە نەدرى بە حكومەت، لەو ماوہيەى كە ديارى كراوہ، واتە لە بىرگەكانى يەكەم و دووہم ديارىكراوہ، ئەگەر نەى نارد ئەوہ راستەوخۆ وەزىرى دارايى بىتە پەرلەمان، يەنى قەناعەت بە پەرلەمان بكات بۇ نايىرپىت، بە برواى من هيچ موبەرپىرىك نىيە بۇ ئەوہى حكومەتلىك نەتوانى لە ماوہى ساليكدا پرۆژە ياساى بودجەى خۆى نەنيرپىت، خەرجى چۆنە؟ داھاتى چۆنە؟ ئەمە بەراستى ناكىرىت هيچ جۆرە بەھانەى بدەينى، خالىكى تىرىش بنووسرىت بە بىرگەيەكى تر هيچ سەرفلىك نەكرپىت لە دەرەوہى بودجەى سالانە، لە ماوہى چەند سالى رابردوودا ئەنجومەنى ھەرىمى بۇ كاروبارى نەوت و گاز دەيان مىليار دۆلارى لە دەرەوہى بودجەى سالانە سەرف كردووہ، ئەوہ بە راپۆرتىش ھەيە، كەس نازانى ئەو سەلاھەتەيان لە كوئى ھىناوہ ئەنجومەنى ھەرىمى بۇ كاروبارى نەوت و گاز سەد مىليۇن دۆلار بۇ ئەو شوينە، بىست مىليۇن دۆلار بۇ ئەو شوينە، پانزە مىليۇن دۆلار بۇ شوينە، بۇيە پىويستە بىرگەيەك بنووسرىت ناكىرىت هيچ سەرفلىك لە حكومەتى ھەرىمى كوردستانەوہ بىكرى لە دەرەوہى بودجەى سالانە، ئەمە تەسبىت بىت، لەگەل قسەى ئەو

هاورپيانهى تريش دام كه پيشتر كرديان، كه پيوسته هيچ بهانه يهك بۇ حكومت نههيليئنهوه، زور سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي په رله مان:

بهريز بيستون فائق فەرموو.

بهريز بيستون فائق محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

كاك د. شيركو و هاورپياني تر قسه كاني منيان كرد، زور سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي په رله مان:

بهريز صالح فهقي فەرموو.

بهريز صالح فهقي محمد امين:

بهريز سهروكي په رله مان.

پيوسته ههريم يهك سه رچاوهى داهاى ههبيت، هيچ بره پارهيهك بهي ئاماده كاري بودجه سهرف نهكريت، پيوسته يهكيك له ماددهكان ئه گهر جيگه ي بكريته وه موناقله نهكري، به داخه وه له بودجه ي به شيك له ولاتان ئه گهر موناقله ههبيت تاوهكو (5%) زياتر تيناپهريت، به لام له ههريمي كوردستاني خو مان له رابردووشدا كه ياساي بودجه ههبووه به ردهوام موناقله به ريژه يهكي زور ههبووه، زور سوپاس.

بهريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي / جيگري سهروكي په رله مان:

بهريز عمر عينايهت فەرموو.

بهريز عمر عينايهت حه مه:

بهريز سهروكي په رله مان.

من پشتگيري له قسه كاني جه نابي ماموستا ابوبكر هه له دني و د. شيركو ده كه م به ته واوي، زور به جدي دهبي كار له سه ر ئه وه بكري يهك دينار له دهره وهى وه زارته ي دارايي سهرف نهكري، ئه مه كاريكي نه كرده يه له ههريمي كوردستان، سه بارهت به برگه ي يه كه م من پيمباشه بهريزان له ليژنه په يوه نديداره كان به تايبه تي ليژنه ي په يره و گويم بۇ بگرن، پيوسته له سه ر ئه نجومه ني وه زيران له سه ره تا ي مانگي تشريني يه كه مي هه موو سائيك، پيوست به ر له سالي دارايي ناكات، پرؤزه ياساي بودجه به مه به ستي گف تو گو كردن و په سه ندي كرندي بنيرنه په رله ماني كوردستان، ئه وه زور گرنگه بۇ مه به ستي گف تو گو كردن و په سه ندي كرندي، دووم: پيوسته له سه ر ئه نجومه ني وه زيران له كو تايي له مانگي نيساني هه موو سائيك زميره ي كو تايي سالي پيشووتر، ئه وه ي بۇ ئيزافه بكن، سالي پيشووتر بنيرن، سه بارهت به برگه ي سييم

تا كۆتايى تەواو، من ھىچ رەخنەم نىيە، ئەگەر پۈۋزە بودجە لە دوا وادە درېژكراوۋەكەيدا نەگەيشتە پەرلەمان پېويستە وەزىرى دارايى لە ماوۋى يەك ھەفتەدا بېتە پەرلەمان بۇ لېپرسىنەو، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىز على ھەمە صالح فەرموو.

بەرپىز على ھەمە صالح:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بە ناوى خواى گەورە، يەككىك لەو پېوەرەنەى كە لە دنيا ھەئسەنگاندىن بۇ ئەداى حكومت بۇ شەفافيەت دەكرىت بودجەى سالانەيە، رېژەى ئىلتىزامى حكومتە بە بودجەى سالانەو، ئەم حكومتە چەندىك ئىلتىزامى كردوو بە بودجەى سالانەو، چ جا ئەوۋى ولاتەكە ھەر بودجەى نەبوو، ئەمە زۇر خراپە، يەككىك لەو رەخنە زەقانەى مەلەسەن لە ولاتى لبنا دەگىرى ماوۋەيەكى زۇر بودجەى نەبوو، كە ئىمە دەولەت نىن بۇيە لەوانەيە نەچووینە ئەو پېوەرەنە، دوو: ئەم بېرگەى كە باس دەكرى وەزىرى دارايى بانگەيشت دەكرى ئەمە دەقىق نىيە، لەبەر ئەوۋى وەزىرى دارايى بەرپرس نىيە لە بودجە، ئەوۋى تەسدىقى بودجە دەكات سەرۋكايەتى حكومت و ئەنجومەنى وەزىران و مەجلىسى ئەنجومەنى وەزىرانە، نەك وەزىرى دارايى، وەزىرى فلتەرى نامادەكردى بودجەكەيە، لە نەتىجە كى پەسەندى دەكات سەرۋكايەتى حكومت پەسەندى دەكات، بە بۇچوونى من ھىچ بيانوويەك نىيە بۇ نەبوونى بودجە، دەكرى بودجە كەم بېت يان بودجە زۇر بېت، سال بە سال كەم و زياد دەكات، بەلام بيانووى بۇ نەبوونى بودجە نىيە، بودجە برىتيە لە فەقەرەى داھات و پاشان خەرجى، بۇ نموونە (320000) ھەزار بەرمىل نەوتمان ھەيە بە تىكرا تەسەور دەكەم لەم سالەدا برىنت دىراسە دەكرى ئەوۋەندە دەبېت، زائىدەن بېرى داھاتى ناوخۇ خەرجيەكە لەسەر ئەم ئەساسە دادەرپىژرېتەو، ئىتر ھىچ بيانوويەك نىيە، بۇيە من بۇ خالى سىيەم پېشنيار دەكەم ئەگەر بودجە يان ژمىرەى كۆتايى لەسەر ژمىرەى كۆتايى دواتر قسە دەكەم، لە بەروارى بېرگەى يەكەم و دووۋمى ئەم ماددەيە نەگەيشتە پەرلەمان، پەرلەمان بانگەيشتى سەرۋكايەتى حكومت دەكات، چوونكە وەزىرى دارايى بەرپرس نىيە، وەزىرى دارايى نامادەى دەكات، كى تەسدىقى دەكات ئەوۋە بەرپرسە، ئەنجومەنى وەزىران دەكات، ھۆكارەكان روون بکەنەو، پاش روونكردەنەوۋى ھۆكارەكان زۇرىنەى پەرلەمان وادەيەكى تر ديارى دەكات بۇ ئەوۋى بودجەكە بېتە پەرلەمان، چوونكە ئەو كاتەى ئىمە دەتوانىن قەناعەتيان پى بکەين، بۇ نموونە دەلى پارە لە بەغداوۋە نايەت، باشە، لەسەر ئەساسى داھاتى ناوخۇ بەم شىوۋەيە دايدەرپىژرېنەو، خەرجيەكان بەم شىوۋەيە دادەرپىژرېنەو، وادەيەكى تر ديارى دەكەين، لەبەر ئەوۋى يەككىك لەو خەفەتانەى كە ھەمە ئەوۋە پىنج سالەكەمان تەواوكرد بودجە نەھاتە

پەرلەمان، بۆيە ئەمە بىكرىت، بۇ ژمىرە كۆتايى لە زۆر شوپىن ژمىرە كۆتايى شەش مانگىش ھەيە، يەنى مەرج نىيە سالىك بىت، دەكرىت مانگى (10) شەش مانگى يەكەم بىت، مانگى (3)ى دووھى سالى دارايى ئەوھى شەش مانگى كۆتايى بىت، چوونكە كە كەمتر بوو وردتر وردبىنى لى دەكرىت، ديوانى چاودىرى دارايى باشتەر دەتوانن كۆنترۆلى بىكەن، ديسان تەئكىدى دەكەمەو پەرلەمان بى بودجە نابىت، بازار نابىت، بازارگى نابىت، بەلئىندەرايەتى نابىت، چوونكە بودجە سياسىيەتى دارايى ولات ديارى دەكات، كە بودجەت نەبوو واتە ئەم ولاتەى ئىمە سياسەتتىكى دارايى نىيە، بۆيە بودجەى نىيە، ئايا ولات، ھەرىم ، شار، مال، بەبى سياسەتى دارايى دەكرىت؟ بىگومان ناكرىت، بۆيە ھىوادارم لىژنەى بەرپىز من كۆتا كەسم قسە دەكەم ئەو سەرەنچەم بە نەزەرى ئىعتىبار ھەرىگرن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك سالار ھەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

لە راستىدا ئەم ماددەيە گرنگترىن ماددەى پەيوەستە بە ديارى كەردنى تواناي پەرلەمان لەسەر حكومەتى ھەرىمى كوردستان، لە برگەى يەكەم و دووھى ئەنجومەنى ھەزىران ئىلزام كراو، ھىسابى خىتامى بۇ ناردنى بودجەى سال، بەلام لە نەناردنىان ھەزىرى دارايى بەپرسىياركراو، كە پىموايە ئەمە جۆرىكە لە نەگونجان، دەبى بەپرسىيارىيەتەكە مادام لەسەر ئەنجومەنى ھەزىران، بەرسىيارىيەتى بخىرتە بەردەست ئەستۆى ئەنجومەنى ھەزىران، چوونكە واى دەبىنم كە ئەگەر پەرلەمان سى ئەركى گرنگى ھەبىت، يەكەمىان مەمانەدان و لى سەندەوھى بە حكومەت، دووھىان دەرکردنى ياسا و چاودىرىكەردن بىت، سىيەمىان پەسەندكەردنى مىزانىيە گشتىيە، واتە يەككە لە سى كۆلەكەى كارى پەرلەمانى مەسەلەى موناھەشەكەردنى بودجەى گشتىيە، ئەگەر ئەمە نوقسان بىت، پىموايە كارى پەرلەمانى نوقسانە ھەكو چۆن ئەم خولە نوقسانىيەكى گەورەى ھەبوو، بۇ تەكەمىلەكەردنى برگەى دووھى لەگەل سىيەم، لە سالى (2012) كە ھەزىرى دارايى حكومەتى ھەرىمى كوردستان بۇ موناھەشەى بودجە ھاتە پەرلەمانى كوردستان سەبارەت بە چەند خەرج كەردنىك، پەرلەمانتاران داواى روونكەردنەوھىان لە ھەزىرى دارايى دەكرد كە ئەو گوژمانە چۆن خەرج كراو، كە ھەزىرى دارايى ئاگادارى نەبوو، ديارە ئەنجومەنى ھەزىران سەرفى كەردبوو، (شىخ باين) يادى بەخىربىت پىاويكى لە رووى كۆمەلەيەتەوھە مەجلىس خۇش بوو، بۇ پەرلەمانتارەكانى لە ھەروھى پىرۆتۆكۆل روونكەردەوھە كە گوتى برۆن ئەوانە بانگ بىكەن كە لەسەرەوھەن، مەبەستى ئەنجومەنى ھەزىران بوو كە ئەو ھەكو ھەزىرى دارايى ئاگادارى نەبوو، بۆيە پىموايە ئەگەر ئەمە لەلايەن لىژنەى بەرپىزى لىژنەى پەپىرەوى ناوخۆ موعالەجە نەكرىت، ھەمان گرفت دروست دەبىت، مەسەلەى

بوونى ھۆكاری گونجاو يان نەگونجاو ئەم بابەتەش بابەتتىكى مەتاتىيە، ئەگەر ھۆكارەكە نەگونجاو بوو، پەرلەمان بەرپرسىيارىيەتى لەبەرامبەر ئەنجومەنى وەزيران يان وەزىرى دارايى جى دەبىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز منىرە خان فەرموو.

بەرپىز منىرە عثمان على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

مەسەلەى بودجە وەك كاك سالار باسى كرد يەككە لەھەرە بەشە گرنگەكان، كە پىويستە زۆر بە گرنكى و بە وردىيەو تىي برونين، بۆيە ھىوادارم بۇ ئەوئى گرفت دروست نەبىت جارېكى تر، بۇ خولېكى ترى پەرلەمان، ئەم بەشە زۆر بە حساسى مامەلەى لەگەلدا بكەين، ھەرۋەھا پىشتىڭرى لە قسەكانى بەرپىز على حەمە صالح دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز د. فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا داوا لە ئىوئى بەرپىز دەكەين ھەر كەسىك ناوى خۆى تۆمار نەكرد بەراستى دەرفەتى پى نەدرىت، ئەگەر وا بروت ئەو پەپرەو لەوانەيە بە (10) كۆبوونەوئى تر تەواو نەبىت، يەئنى ئەوئى ناوى خۆى تۆمار كردوو بە قسە بكات، ئەوئى ناوى خۆى تۆمار نەكردوو ھەر دەست ھەلېرىت و قسە بكات، يەئنى ئەو تەواو نابىت بەو شىوازە، بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان، خالى دووم: ئىمە وا باشە ئەو پەپرەو وەكو وەحدەيەكى مۆتەكامل سەير بكەين لەگەل يەكتر، ناكرى ھەر بەشەو بە جيا موناقتەشە بكەين، بەشى پىشترمان لەبىر چووبىتەو، ئىمە چەند رۆز بەر لە ئىستا بەشىكمان پەسەند كرد بە ناوى بەشى رەقابە، چاودىرىكردن، بانگھىشتكردن و لىسەندنەوئى متمانە، ھەموو ئالىيەتەكانى تەفاسىل، كە من پىموايە لە ھىچ پەپرەوئى ئەو مەنتىقەيەى بەو شىوئىيەى ئىمە ئالىيەتى رەقابى تووند لەسەر حكومەت ديارى نەكراو، تەنانەت بە دەقە و سەعات ھەموو شتەكانمان تەحدىد كردوو چۆنە، بۆيە كە گوتومانە پىويستە حكومەت ئەو بكات، كە نەيكرد تۆ بەشىكى تىرت ھەيە دى موعالەجەى حكومەت كە ئەدائى وەزىفەى خۆى نەكرد، بودجەى نەنارد بە پى ئەو ئالىيەتە رەقابىانەى كە ھەر لە ھەمان پەپرەو رىگەى بە ئەندامانى پەرلەمان داوہ لە سەرۆكى وەزيران، لە جىڭرەكەى، لە ئەندامانى ئەنجومەنى وەزيران، بانگھىشتيان بكەن، ئىستجوابيان بكەن، متمانەيان لى بسەننەو، بۆيە ناكرى كە باسى بەشى بودجە

دەكەين جارىكى بچىنەوۈ باسى رەقابە بىكەينەوۈ بە ھەمان شىۋە، ئەمە خالى يەك، خالى دوۋەم: ئىمە ئەمەى نووسىوۋمانە شتېك نىيە لەم پەرلەمانە داھىنرايىت، ئەمە ھەندىك مەعايرى مالى لە پەرلەمانانى دىناش شىۋازى بودجە لىرە و لە ولاتىكى زۆر پىشكەوتوش ئەمانەن، كەواتە تۆ ئەگەر بىيى بتهوئ پەپرەويك دابنىيى حالەتى چەند سالى رابردوۋى ئىمە كە لەووزەيكي زۆر ئىستىسنائى دابوۋىن پەپرەويكى زۆر نامۆ و غەرىب دەردەچىت، ھەر وەكو ئەوۋى چەند رۆژە ھەندىك شت تى دەپەرى لە ناو پەپرەوى ھىچ شوينىكى دىيادا نىيە، بۆيە ئىمە ناكرى پەپرەو بنووسىن لەبەر ئەوۋى چوار سال بودجەمان نەبوۋە و بىين ئەو شتانە لىرە كۆبىكەينەوۈ، چوونكە ئەو پەپرەو تەرجومە دەكرى، دەچىتە شوينەكان، ناكرى ھەندىك شت ھەيە رەقابە ھەر رەقابەيە، بە رەقابە باسى دەكەين، تەواو، كە ھاتىە سەر بودجە ھەر بودجەيە، ناكرى بچمەوۈ جارىكى تر رەقابە باسى بانگىشت و ئەوانە بىكەين و بىتەوۈ ناو باسەكان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىزان، كۆتايى بە گفتوگۆ ھات لەسەر ماددەى (99)، ئىستا ماددەى (100) كە دەكاتە ماددەى (113) دەست بە گفتوگۆ دەكەين.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (100):

سەرۋكايەتى پەرلەمان لە نىكتىن كۆبوۋنەوۋى پەرلەماندا پاش گەيشتى پىرۇژەكە لەلايەن حكومەتەوۈ پىرۇژەكە ئاشكرا دەكات و ئاراستەى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و وەبەرھىيان و ئەندامانى پەرلەمانى دەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەست بە گفتوگۆ دەكەين.

بەرپىز بىگەرد دىشاد تالەبانى / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەو بەرپىزانەى داۋاي گفتوگۆيان كردوۋە لەسەر ئەم ماددەيە (مامۇستا عبدالرحمن، صالح فەقى، بەھار عبدالرحمن، مامۇستا مەروان، ئارى عبداللگيف، على حەمە صالح، د. شىركۆ حەمە امين).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا عبدالرحمن فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن على فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من تەنھا تىبىنەك كە ھەممىت لەسەر ئەمە، ئەوھىيە سەرۆكايەتى پەرلەمان لە نزيكترين كۆبوونەوھى پەرلەماندا ئەگەر ئەوھى بۆ زياد بكرىت گەر لە پشوو ياساداناندا بىت، پشوو ھەلەدەگىر بىت و دانىشتنىكى نا ئاسايى بۆ رىك دەخريت، ئەگەر ئەوھى بۆى زياد بكەن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

وا بزانم ئەوھى لە ماددەھىكى تردا ھەيە، بەرپىز كاك صالح فەرموو.

بەرپىز صالح فەقى محمدامىن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من تىبىنەك تەنھا لەسەر ئەو نزيكترين كۆبوونەوھى ئەگەر ماوھىك ديارى بكرىت، بو نمونە پىنج رۆژ يان ھەفتەھىك، ماوھىك ديارى بكرىت، دوو: لە خالى پىشوو پىموايە بە ھەلە كۆكردنەوھىكەى نەگوت، من ئەوھى خالى پىشوو يەك سەرچاوھى داھات مەبەستم بوو كۆكردنەوھىكەى بوو، يەئنى يەك سەرچاوھى داھات لەيەك جىگەى بكرىتەوھى ئەوھى تايبەت بوو بە ماددەى پىشوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز بەھار خان فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشنيارىك ھەيە لە رووانگەى ئەوھى كە لە ماددەى (100)دا باس لەوھى دەكات ھەر لىژنەھىك بۆى ھەيە لە رىگاي سەرۆكايەتى پەرلەمانەوھى تىبىنەكانى خوى دەربارەى ئەو بەشەى كە پەيوەستە بە تايبەتمەندى خو لە نيو بودجەى گشتى كە ماوھى ھوت رۆژدا بداتە لىژنەى دارايى، بۆيە من پىشنيار دەكەم ئەوھى تەنھا لىژنەى دارايى نەبىت، سەرچەم لىژنەكان بىت، چوونكە ئەو لىژنە دەيانەوئىت دەبىت پىشنيار لە ماوھى ھوت رۆژدا بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا مەلا مەروان فەرموو.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين (مەلا مەروان):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە دىرى دووم بە تەسەورى من ئەو ئاشكرا دەكات زىادە، چوونكە ئۆتوماتىكىيەن كە گوترا پرۆژەكە ئاراستەى لىژنەى دارايى و ئەوانە دەكات ئاشكراكە دەگرېتەو، ئەو وشەيە زىادە، رەش بىكرېتەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك ئارى فەرموو.

بەرپىز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (100، 101، 102، 103) يەك بابەتە ھەر پەيوەستە بە لىژنەكانەو، ببىت بە يەك ماددە و خالى بۇ دابنرېت، نووسراوہ پرۆژەكە ئاشكرا بىكرېت، ئاشكراكردن مەبەستى بۇ راي گشتىە، يان بۇ تەواوى لىژنەكانە، تىيدا ئامازە بەوہكراوہ كە بەراستى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و وەبەرھىنان و ئەندامانى پەرلەمان دەكات، بەلام لە ماددەى (101)دا دەلى ھەر لىژنەيەك بۇى ھەيە، لە ماددەى (100)دا دەلى تەنھا دواى ئەوہى كە پرۆژەكە ئاشكرا دەكات، نازانين ئاشكرا مەبەستى چىيە، ئاراستەى دوو لىژنە دەكرېت، بەلام لە ماددەى (101)دا دەلى ھەر لىژنەيەك بۇى ھەيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز على ھەمە صالح فەرموو.

بەرپىز على ھەمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من چەند سەرەنجىكە ھەبوو لەسەر ئەم ماددەيە، ناچمە بابەتە ياساييەكانەو، چوونكە ئىختىساسى ئەوانە، بەلام لە ئەوہى پىشوووتريشدا تەئكىد دەكەمەوہ لەسەر ئەوانەى كە گوتومە، چوونكە لەو لاتر تا رادەيەك دەستى ئاوالا كراوہ بە يەك لەسەر دوانزەكە، واتە ئەو لە سەدايە دانراوہ، سەرۋىكايەتى پەرلەمان پاش گەيشتنى راستەوخۇ كۆبوونەوہيەكى پەرلەمان گرى دەدات و پرۆژەكە ئاراستەى لىژنە پەيونىدارەكانى دەكات بە پىي تايبەتمەندى، بۇ نمونە لىژنەى كشتوكال وەزارەتى كشتوكال، لىژنەى شارەوانى و ئاوەدانكردنەوہ وەزارەتى مەعنى خۇى، چوونكە لە بىرگەى دوومەدا دەلى لىژنەكان داواى دەكەن، بەلام تۆ راستەوخۇ ھەردوو بىرگە تىكەل بىكەى ھەر لىژنەيەك بە پىي پىسپورى و تايبەتمەندى خۇى، وەزارەتى مەعنى خۇى بدريتى، لىژنەى دارايى ھەمووى دەدرىتى، بەلام لىژنەى كشتوكال بەس دۇسيەى وەزارەتى كشتوكالى دەدرىتى، ديسان تەئكىد دەكەمەوہ ئەگەر لە شوينىكدا ھەبىت بە زەقى ئەمە

ھاتىيىت لە ئەگەرى ھاتنى بودجە ئەگەر پەرلەمان لە دۇخى پشووئاندا بوو، راستەوخۇ ئەو پشووھ ھەئىگىرئىت و كاروبارەكانى بودجە بەرئى بكات، زۇر سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرئىز د.شېركۆ فەرموو.

بەرئىز د.شېركۆ ھەمە امين:

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان.

پشتىوانى لە قسەكانى كاك على و مامۇستا عبدالرحمن دەكەم، ئەوھشى كە نووسراوھ لە نزيكترين كۆبونەوھ، بكرئىت لە نزيكترين دانىشتن، زۇر سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرئىزان، لە ليژنەى كاتى ئەگەر روونكردنهوھتان ھەبئىت، ئەگەر نەبئىت دەچينە ماددەى دواتر، د.فرست فەرموو.

بەرئىز د.فرست صۇقى على:

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان.

تېيىنيەكانى بەرئىزان ئەندامانى پەرلەمان لەوھى پەيوەستە بە ئاشكراكردن سياغەى دەكەينەوھ، چاكى دەكەين، بەلام سەبارەت بە ئاراستەكردى بەم شېوھەيە، ئەوھى ئىمە لى تىگەيشتوووين، بودجە وھكو ئىختىساس ئىختىساسى ليژنەى داراييە، ئاراستەى ئەوان دەكرئىت، بەلام چەند ليژنەمان ھىشتووھ نازانم (16) يە يان چەند ليژنەيە، ھەر (16) ليژنە بۇيان ھەيە راپۇرتى خۇيان لەسەر ئەوھى تايبەتە بە ماددەى دواتر، ئەوھى تايبەتە لە ئىختىساسى خۇيان ئاراستە بكەن، بەلام دەبئىت ليژنەيەك ھەبئىت راپۇرتى كۆتايى كۆبكاتەوھ كە ئەويش ليژنەى داراييە، بۇيە وا بزائم ئەوھى نووسيوومانە زۇر دەھيقە، دەسەلاتىشى داوھ، ئەوھ شتئىكى تر نييە تەجزئەى بكەى، چوونكە پەيوەستە بە ھەر (16) ليژنەكەوھ، ھەر (16) ليژنە دەبئىت راپۇرتيان ھەبئىت لەسەر بودجە، زۇر سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرئىز گەشە خان فەرموو.

بەرئىز گەشە دارا جلال:

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان.

بە نىسبەت ئەو پرسیارەوھ كە وھرزى تەشرىعى تەواو ببئىت و پشوو دەست پى دەكات، ئىمە برگەيەكمان ھەيە لە ماددەى (7) دەلى ئەو وھرزەى گفٹوگۇى بودجەى ھەرئىمى كوردستانى تىدا دەكرئىت ھەتا

پەسەندىكى بۇدجە كۆتايى نايەت، يەنى ئەگەر نىزىكى تەۋابوونى خولى تەشرىعيەكەش بىت، بەلام موناقاشە بەردەوام دەبىت تاۋەكو بۇدجە پەسەند دەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

دوو بەرپىز روونكردنه وەيان ھەيە، بەرپىز كاك ابوبكر ھەلەدىنى فەرموو.

بەرپىز ابوبكر عمر عبدالله (ابوبكر ھەلەدىنى):

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پىموايە ئەو دەقەى كە لەو ماددەيەدا ھاتوۋە وەكو خۇى پەسەند بكرىت، چوونكە مەسەلەى ئاشكراكردن بە دوو شىۋازە، يان ئەو ھەيە سەرۋكى پەرلەمان لەو دانىشتەدا ئەو دەخاتە روو لە وتەى خۇيدا ئەو بۇدجە لەلەيەن حكومەتەو گەيشتوۋە بۇ ئەو ھەي پەرلەمانتاران ئاگاداربن و خۇيان ئامادە بكەن بۇ ئەو بابەتە گىرگە، ياخود دەيخاتە يەككىك لە بىرگەكانى تىرى كارنامەى كۆبوونەو ھەكەو، كە خۇيىندەو ھەيەكەمى بۇ دەكرى ئەويش ھەر جۆرىكى ترە لە ئاگاداركردنهو ئەندامانى پەرلەمان، لەبەر ئەو مەن پىموايە ئەو دەقەى لەو ماددەيەدا ھاتوۋە وەكو خۇى دابىرئەتەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىز ئامىنە خان فەرموو.

بەرپىز ئامىنە زكرى سەيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

دەربارەى ئاشكراكردن ھەمان رەئىا بەرپىز كاك ابوبكر يا ھەى، چوونكە وەختى كە پىرۋزە دىتەن بۇ پەرلەمانى ئۆتۆماتىكىەن دەجىتە سەرۋكايەتيا پەرلەمانى دانىشتە ئىكى كو پىشتى گەھىشتە پىرۋزەيا دىتەن، خۇيىندا ئىكى بۇ دىتە كىرن، پىرۋزەيا ئاشكرا دكەت بۇ ھەمى پەرلەمانتارا و بۇ لىژنەى پەيوەندىدار ژى، دەربارەى ماددەيا (101) ھەلەت ئەگەر بىرا وا بىت بەرى نوكا ماددەيەك پەسەندكر كو ھەر لىژنەيەكى تايەتەمەندىا خۇ دەربارەى ھەر پىرۋزە ياسايەكى ھەبىتەن دى ئەو دەقە لىژنەيا ياسايى دى راستقەكرنا لىژنەيا ياسايى بۇ دىتەن، تەبەن وەختى بۇدجە داھىت ھەمى پىرۋزەيا حكومەتى چ سىياسەتا گىشتىيا حكومەتى دەربارەى بۇدجەيا سالى، چ پىرۋزەيا بەردەوام، چ ھاتىنە ئەنجامدان، چ نەھاتىنە ئەنجامدان، ھەر وەسا بۇدجە بۇ ھەمى سىكتەرا كە چاۋانى ھاتىە ئاخافتەن دىتە دىاركرن، ئەقە ب حوكمى خولا پىشتەر بۇدجە پەسەند كرى، ھەر روونكردنهو ھەيەك بۇ ھەقائىن خۇ بىدەم ئەگەر ھەقائىت مەيى پەرلەمانتارىن دى ل خولەكى دىش ھارىكاربن، وەختى بۇدجە دىتە ھەموو جۆرە سىكتەر، بۇ نەموونە سىكتەرى پەروەردە، سىكتەرى يا تەندروستى، ھەمى سىكتەر جودا جودا دىتە تەرخانكرن كە سىياسەتا

حكومتى ئەولەويەتا ۋى بۇ پىرۆژەيەك بى خولا پەرلەمانى يان قى ئەف سالەدا بۇچى دېتە تەرخانكرن، ھەر لىژنەيەك ۋى كو وازحە ديارە ئەز نەشىم بچم ئىختىساساتى لىژنەيا تەندروستى تىدا موداخەلە بكم، ئەز نزانم ئەولەويەتا لىژنەيا تەندروستى بۇ نموونە بۇ سلىمانىي جىيە، يان بۇ دھۆكى جىيە، يان بۇ ھەر ھەوليرى جىيە، بەس ھەر تايبەتەمەندىك وەختى تە گۆت ئىختىساسا خۇ ئەكىد زانىارى و پىزانىن بەر دەستى وان ھەبىت و كۆبوونەۋەى لەسەر دكەن، ژبەر ھەندى گەلەكا گرنگە ئەف ماددە وەكو خۇى ھەبىتن، چوونكە ھەر لىژنەيەك تايبەتەمەندىا خۇ لەسەر بودجەى ۋى ھەندى بۇچوونىت خۇ ھەبىتن، ھەم ل ھۇلا پەرلەمانىدا، يەعنى دوو شىۋازدا ھەبىتن ھەم تايبەتەمەندىا خۇ ئەو ئىختىساسى پىسپۇريا لىژنا خۇ دى رەئىا سەر ھەبىتن دەدەمە لىژنەيا دارايى كو جىى ۋى ل راپۇرتا گشتى دياربىتن، ھەم ۋى وەك پەرلەمانتار دشىن رەئىا خۇ ل سەر بەگشتى بودجە دياربكەن، بۇيە ئەز گەل ھەندىمە كە وەكو خۇى بمىنىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

خالىكى نىزامى ھەيە، لەسە ئەم ماددەيەى دوايىە ھەيە، بەرپىز على حەمە صالح فەرموو.

بەرپىز على حەمە صالح:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەو وەلامەى من دراۋە بە پىى ماددەى (7)ى ئەم پەيرەۋە دەلى ئەو وەرزەى گفتوگۇى بودجەى ھەرىمى تىدا دىكرى تاۋەكو پەسەندكردى بودجە كۆتايى نايەت، ئەم ماددەيە ئەو كاتەيە كە بودجەكە لە كاتى كاردا بىت، نەك لە كاتىكى تر، من دەلىم ئەگەر لە كاتى پشودا ھات، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو تىبىنىيەش لەبەرچاۋ بگرن، دواتر ھەر تىبىنىيەكى باش بە خەيالى ئىۋەدا بىت دەتوانن بەدەنە لىژنەى پەيرەۋ، بەرپىزان، كۆتايى ھات بە موناقتەشەى ئەم ماددەيە، لىژنەى كاتى ئەگەر روونكردەنەۋەتان نىيە ماددەى دواتر بخويىننەۋە.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (114):

ھەر لىژنەيەك بۇى ھەيە لە رىگاي سەرۋكايەتى پەرلەمان تىبىنىيەكانى خۇى دەربارەى ئەو بەشەى پەيوەستە بە تايبەتەمەندى خۇى لە نىو بودجەى گشتى و ژمىرەى كۆتايىدا لە ماۋەى حەوت رۇژدا بداتە لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و وەبەرھىنان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز، دەست بە گىتوگۇ دەكەين، بەرپىز كاك سالار فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەم ماددەيەدا ماوئىيەك ديارىكراوہ كە لىژنە راپۇرت بداتە لىژنە دارايى و ئابورى، لىژنەكانى پەيوەستدار، بە بۇچوونى من ئەو رۇژە ديارى بكرى وەكو چۇن راپۇرت بۇ ھەر پىرۇژەيەكى ترى ياسايى لە پەيرەودا ديارىكراوہ ئەوئىيان من لىرە نەبووم نازانم، بەلام ھاوكات بىت لەگەل ھەر پىرۇژەيەكى ياسا كە راپۇرتى لەسەر ئامادە دەكرى لىژنەكان چەند رۇژ ئىلزام كراون، لەماوئى چەند رۇژدا دەبىت راپۇرت ئاراستەى سەرۋىكايەتى پەرلەمان بكەن، ئەوئىندەش لىژنەكان پەيوەست بكرىن راپۇرتىيان لەسەر بودجەى گشتى ئاراستەى لىژنە دارايى بكرىت، ھەر ھەمان خال دىرى يەكەم دەلى ھەر لىژنەيەك بۇى ھەيە كەواتە بىرگەيەكى ئىلزامى نىيە، ئەگەر نەينارد چى، واتە سىكتەرىك بۇشايى دەبىت، ئەمەش دەمانباتەوہ سەر ماددەى پىشوو تر كە ھىچ لىژنەيەك لە غەيرى لىژنە دارايى ئىلزام نەكراوہ بە نووسىنى راپۇرت وەكو چۇن بۇ ھىچ لىژنەيەك پىرۇژەى بودجە نەئىردراوہ، باشتروايە لە جىڭاي ئەوئى پىرۇژەكە بۇ ئەندامان بىئىردىت، بىئىردىت بۇ لىژنەكان، لە كاتىكدا كە تۇ دەينىرى بۇ ئەندامان ھىچ ئىلتىزاماتىكىش ناخەيتە بەردەم ئەندامان، ئەگەر ئەندامىك راپۇرت بنووسى چۇن تەعامولى لەگەلدا دەكەى، لە كاتىكدا لەم ماددەيەدا داواكراوہ بۇ لىژنەكانى مەئى لەسەر سىكتەرەكان راپۇرت ئامادەبكەن پىويستە بگەرىتەوہ بۇ ماددەى پىشوو و راپۇرتىيان بۇ ئاراستە بكرىت، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز فىان خان فەرموو.

بەرپىز فىان عباس عمر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

گەلەك جارا لىژنە كۆمبۇونا ناكەن، يەئىنى نىسابا قانۇنى تەواو نابىتن، لەبەر ھندى ئەگەر ئىزافە بكەين بىژىن ھەر ئەندامىك يان لىژنەيەك بۇى ھەيە لە رىڭاي سەرۋىكايەتيا پەرلەمانى تىبىنىيىت خۇ ديار بكەتن ئەوہ يەك، يا دى ل ماوئى حەوت رۇژادا دىشىن بىژىن ئەف ماوہ بۇ بودجە گەلەك كەمە، چوونكە بودجە ھۆكارىكى مەزنە ئەگەر ئەفە بىتە (10) رۇژ وەكو پىشنىار، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز بەھار خان فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە وەكو كاك سالار گوتى من پشتگىرى لى دەكەم، بە شىۋەى ئىلزامى نەھاتوۋە، بۆيە بىكرىت بە ھەر لىژنەيەك دەپىت، نەك بۆى ھەيە لە رىگى سەرۋىكايەتى پەرلەمانەۋە، ئەۋە يەك، دوو: لىژنەكان راپۇرتيان ئاراستە نەكراۋە تا بۆيان ھەپىت كە پىشنيارەكانيان يان تىبىنيەكانيان بىخەنە روو، وا بزىانم من لە ماددەى (100) دا ئامازەم پىدا، بەلام پەيامەكەم باش نەگەيشت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز عمر عىنايەت فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت ھەمە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

داپشتىنىكم كىردوۋە بۆ ئەمە ئەگەر بەرپىزان لە لىژنەى پەيرەو گويم لى بگرن، ھەر بۆ پشتگىرىيە لە قسەكانى كاك سالاريش، ماددەى (101): (لىژنە ھەمىشەيىيە پەيوەندىدارەكان بە بودجە لە ماۋەى ھەوت رۆژ لە گەيشتنى پىرۆژە بە دەستيان لە رىگەى سەرۋىكايەتى پەرلەمانەۋە تىبىنيەكانى خۇيان دەربارەى ئەۋ بەشەى پەيوەستە بە لىژنەكەيان لە بودجەى گشتى و ژمىرەى كۆتايى دەدەنە لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابورى و ۋەبەرھىنان)، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مصطفى زكى فەرموو.

بەرپىز مصطفى احمد احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەبەر ئەۋەى مەسەلەى بودجە گىنگە و بەستراۋەتەۋە بە ھەوت رۆژ، پىموايە پىۋىست ناكات لە رىگى سەرۋىكايەتى پەرلەمان بىت، چوونكە ئىحتىمالى ھەيە لە ماۋەى ئەۋ ھەوت رۆژە سەرۋىكايەتى پەرلەمان كارىكى گىنگيان ھاتە پىش، سەفەرىكى كىرد ئەۋە كارى لىژنەكە راۋەدەستى، پىمباشە ئەۋە ھەلبىگىرىت لە رىگى سەرۋىكايەتى پەرلەمان، يەنى راستەوخۇ لىژنەكان بتوانن راپۇرتى خۇيان بەدەنە لىژنە مەعنىەكان، زۆر جار لەۋانەيە ئەۋ مەسەلەيە پەكى بىكەۋىت بە سەرفەرگىردنى سەرۋىكايەتى پەرلەمان، بە كۆبۈنەۋەى زەرورى، ئەۋ مەسەلەيە جى بەجى نەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مەدىنە ايوب فەرموو.

بەرپىز مەدېنە ايوب احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشتىگىريا ئاخاقتىت فيان خان دكەم، ئەزىش پىشنيار دكەم ھەر لىژنەپەك يان ئەندامەك بۇى ھەبىت تىبىنىيىت خۇ لە رىيا سەرۋىكايەتيا پەرلەمانى كوردستانى ئاراستەى لىژنەيا دارايى و ئابورى بكتەن، چوونكە گەلەك لىژنە ھەنە كۆمبونيىت ئەنجان نادەتن، دقپىتن ئەو ئەندامەش ماف ھەبىتن تنىش تىبىنىيىت خۇ لە رىكا سەرۋىكايەتيا پەرلەمانى ئاراستەى لىژنەيا دارايى و ئابورى بكتەت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز صالح فەقى فەرموو.

بەرپىز صالح فەقى محمد امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىموايە پىشنيارەكەم بىرىتە دوو بەش (أ وب)، بەشىكى پەيوەندى بە موازەنەو ھەيە و بەشىكى پەيوەندى بە ميزانىەو ھەيە، ئەو ھى موازەنەكە كە تەخمىناتە پەرلەمان مۆلەتى ئەدا بە حكومت بۇ خەرج كوردنى ئەو پارەيەى بە پىي ئەو ھى كە ھاتوو، ئەم ھەفتەكە كافىە، بەلام ئەو ھى ميزانىەكە كە تايبەتە بە حسابى ختامى، پەيوەندى بە سالى رابروودوو ھەيە، بۇ ئەو ھى ئەو ژمارە ھەقىقىيانە بزانت نيا حكومت ئىلتزامى بۇ ئەو كوردوو كە لە پەرلەمان دارپىزراو ھى ئەو ھى حسابى ختامىەكە ماو ھەفتەكە كەمە، ئەو ھى ھەفتەكە بۇ يەكەمىان گونجاو، بەلام بۇ دوو ھى ماو ھى كە درپىز بىرىتەو و زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، د.پەرى فەرموو.

بەرپىز د.پەرى صالح حميد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىوانى لە قسەكانى كاك سالار و بەھار خان دكەم، پىشم باشە ماددەى (110) بىرىتە بىرگەى يەكەم و دوو ھى، پىشم باشە ماددەى (101) بىرىتە بىرگەى (2) لە ماددەى (100)، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىزان گىتوگۆ لەسەر ئەم ماددەيە كۆتايى ھات، بەرپىزان لە لىژنەى كاتى ئەگەر ھىچ تىبىنىيەكتان نەبى دەچىنە ماددەى دواتر، كاك د.فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇفى ەلى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو تىببىيانەى داىان تىببىنى زۆر باش بوون، بە تەئكىد ئەو ماددەىە دەگۆرپىن بەشپۆەىەكى ئى دەكەىن كە ئىلزامى بىت، دەقتىك كە كاك عمر عىناىەت بۆى ناردووىن، ئەندامانى لىژنە كە لىرەن ەمووىان كۆكن لەسەر ئەو، ئەو دەفتە وەردەگرىن، لەبارەى (7) رۆژ بۆ (10) رۆژ ئىمەش پىمان باشە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىزان ماددەى دواتر، كاك قارەمان فەرموو.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى 102

1/ پىووستە لەسەر لىژنەى داراىى و كاروبارى ئابوورى و وەبەرەىنان راپۆرتى خۆى دەربارەى پرۆژەكە لە ماوەىەك كە لە (25) رۆژ دواى گەىشتنى راپۆرتى لىژنەكان پىشكەش بە سەرۋىكايەتى بكات.
2/ ئەگەر ئەو ماوەىە بەسەرچوو نەىتوانى راپۆرت پىشكەش بكات، ئەوا دەستەى سەرۋىكايەتى بۆى ەىە ماوەىەكى ترى بدات كە لە (10) رۆژ تى پەر نەكات، ئەگەر لەم ماوەىەشدا راپۆرتى پىشكەش نەكرد ئەوا پرۆژەكە بەو شىپۆەىەى لە حكومەتەو ەاتوو ەفتوگۆى لەسەر دەكرىت.

بەرپىز جعفر ابراهىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەست بە گفتوگۆ دەكەىن، بىگەرد خان فەرموو.

بەرپىز بىگەرد دىشاد/ سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو بەرپىزانە گفتوگۆ دەكەن، ەلى حمەصالح، بەهزاد دەروىش، عمر عىناىەت، شىركۆ حمە امىن.

بەرپىز جعفر ابراهىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ سكرتېرى پەرلەمان، كاك ەلى فەرموو.

بەرپىز ەلى حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىووستە راپۆرتى خۆى دەربارەى پرۆژەكە نا (پرۆژەى بوودجە)، يەنى ئەمە ەىن نىيە، دوو/ (21) رۆژەكە بكرى بە (25) چونكە تۆ لەولا (7) كردوو بە (10) لىژنەى داراىى راپۆرتى ەموو ئەو لىژنانە لەسەرى كۆدەبىتەو، چونكە لىكى دەداتەو ە كۆى دەكاتەو ەمە كاتى دەوى بكرىت بە (25) رۆژ، خالىكى تر ەست دەكەم نەقسە لىرە، دواى ئەمە چى، كە راپۆرتەكە تەواو بوو ئايا سەرۋىكايەتى پەرلەمان

بۇ ئەۋەدى دانيشتن بىكەن وادە لەبەردەمىيان والايە؟ ياخود كات تەحدىد دەكرى بۇ نمونە دواى گەيشتنى راپۇرتى ليژنەى دارايى لە ماوهى (3) رۇژدا پىۋيسته سەرۇكاپەتى پەرلەمان كاتى دانيشتن ديارى بىكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ئارى فەرموو.

بەرپىز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

ماددەى (102) لەسەرەتاۋە پىۋيسته باس بىكرى دەبى لەسەر ليژنەى كاروبارى ئابوورى و ۋەبەرھىتان مادام دوو ليژنەى، پىۋيسته بنووسرى راپۇرتى خۇيان دەرپارەى پرۇژەكە لە ماۋەيەكدا ئامادە بىكەن، لە خالى دووم نووسراۋە، ئەگەر ئەو ماۋەيە بەسەر چوۋبى و ليژنەكە نەيتوانى، پىۋيسته بىكرىت بە ليژنەكان، چونكە لە خالى يەكەم ئامادە بە دوو ليژنە كراۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

كاك قادر فەرموو.

بەرپىز قادر ۋەتمان رسول:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

سەبارەت بە بىرگەى يەكەم كە (21) رۇژەكە زياد بىكرى، سەبارەت بە بىرگەى (2) من پىم باشە ئەگەر ئەو ماۋەيە بەسەرچوو دەستەى سەرۇكاپەتى بۇى ھەيە ماۋەيەكى تر بدات كە لە دە رۇژ تىپەر نەكات، ليۋرە بىرگەكە تەۋاۋ بى، چونكە يەك لە ئەركە سەرەكەكانى پەرلەمان لە سى ئەركەكە مەسەلەى گىفتوگۇ كىردنى بودجە و پەسەندىكىدەتى، يەنى ناكىت ھىچ زەمىنەيەك بىخولقىنىت، ھىچ دەرەتەك بىسازىنى، بۇ ئەۋەدى ليژنە تايىبەتمەندەكان، بە تايىبەتى ليژنەى مالىيە، ئىشى ليژنەى مالى جىيە، يەنى ئەگەر نەتوانى راپۇرت لەسەر پرۇژە بودجە رەۋانەكراۋ لەلايەن حكومەتەۋە ئامادە بىكات، يەنى پىمۋايە ھىچ بەھانەيەك و ھىچ پاساۋىك نىيە، ئەى ئەگەر بە مەبەست ئىش كرا بۇ ئەۋەدى ليژنەكان و بەتايىبەتى ليژنەى مالىيە نەيتوانى ئەۋە ئامادە بىكات، بۇيە ليۋرە ئەو دەرەتە يان ئەو ھەقە نەدرىت بە ليژنەكان بەراستى دەبى ھەر بىكرى، ناكىت نەكرىت، يەنى لەبرى ئەۋەدى كە ئەمە رەش بىكرىتەۋە دەكرى كاتى زىاترى پى بدىت لە دە رۇژەكەش پىتر، بەلام ناكىت ئەو دەقەى تىدايىت كە پەرلەمان نەتوانى ليژنەى دارايى و ليژنەكانى دىكە نەتوانى راپۇرتەكە ئامادە بىكەن، ئەى كەۋاتە گىفتوگۇ كىردنى پەرلەمان بۇ پرۇژەى بوودجە چ مانايەكى دەبىت، ھىچ مانايەكى نامىنى، زۇر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بەھزاد فەرموو.

بەرپۇز بەھزاد دەروپىش دەروپىش:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددە 102

يەكەم / كە دبىزىتن پرۇژەكە لە ماوئىيەكدا كە لە (21) رۇژ تى پەر نەكات، تىپەر نەكات نەقەسە، دوو / منىش پىم باشە لىژنا كاتيا پەيرەو پىداچوونەوئەكى بە ھەردوو برگە بكاتەو، راستى زۇرا مەتاتىيە، يەنى چەوا دى چى بىت پەرلەمان راپۇرتا خۇ دروست نەكات، خالا دوھى منىش پشتىگىريا وى دكەم لىژنا دارايى راپۇرتى خۇ ئامادە بكات، ئەز دگەل ھەندى مە يەنى فى گافى (21) رۇژە، دە رۇژ واتە ھەتمىيە، تا ھەيشەك (31) رۇژى بدەنە بەردەم لىژنا دارايى، من پىم باشە زۇر وازح تر با، (25) رۇژ تى پەر نەبا بۇ ھەردوو خالا، ئەز دگەل وى رەئىيەمە كو پشتى گەيشتنى راپۇرتى لىژنا دارايى و ئابوورى سەرۋىكايەتى پەرلەمان لە ماوئىيەك كە (3) رۇژ زياتر نەبى كوبونا پەرلەمان ديارى بكرىت، زۇر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرپۇز عمر عىناپەت ھەمە سعید:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من و كاك على پىكەوئە ئەو پىشنيارەمان ئامادە كرد، تەنھا لە ئەخىر دىردا راپۇرتى پىشكەش نەكرد، (ئەوا)كە لاپەن، پرۇژەكە بەو شىوئىيە لە ھكومەتەو ھاتوئە گفوتوگۇى لەسەر دەكرىت، وەكو رىزمانى كوردى زيادە د.پەرى لىرەيە ئىمە نابى قسە بگەين.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك شىركۇ فەرموو.

بەرپۇز شىركۇ ھەمە امين:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىوانى لە قسەكانى كاك على و كاك عمر دەكەم، لەگەل ئەوئەم ئەو موبەررە نەھىنرىتەو، ماوئىيەك نەھلدردى ياخود دەرەفتى نەدرى ئەتوانى يان ناتوانى، پشتىگىرى ئەو قسانە و لەگەل ئەوئەم كاك قادر وئەمانىش، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، خالى نىزامى ھەيە كاك صالح فەرموو.

بەرپىز صالح فقى محمد امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشنيار دەكەم بۇ برادەرانى لىژنەى پەيرەو ئاگايان لە ماوەكە بى، ئەسل ئەوويە پرۆژە ياساى بودجە لە مانگى (12) پەسەند بىرى، بەلام ئەگەر ئەو ماوانە دريژ بىرىتەووە لە مانگى (12) تى پەر بىكات يان نىزىك بىتەووە لە كۆتايى دا رەنگە ئەووە خەلەل دروست بىكات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

تىبىنىيەكى لە جىبى خۆى بوو، سوپاس، بەرپىزان لە لىژنەى كاتى پروونكردەنەووە، كاك فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۆفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە لە دەستكارى ماوہ تەنھا سى رۆژمان دەستكارى كر دوو، بە سى رۆژ هىچ ناگۆرئ لە مەوزوع، ئەوہى كاك على گوتى لىي وەردەگرين، دەيكەينە يەكەم كۆبوونەوہى دوای گەيشتنى راپۆرتەكە، لەولاشەووە ئىمە جەدوہلى عەمەلمان ھەيە، ھەموو ھەفتەيەك پەرلەمان كۆدەبىتەووە، ئەووە ئىزافە دەكەين، سەبارەت بەو بابەتەى تر، ئىوہ خۆتان دەلئىن گرىنگە بودجە لە كاتى خۆى موناقتەشە بىرى، ئىمە دەرفەتتىكى (21) رۆژيمان داووتە لىژنەى مالى، دواتر دەرفەتتى دە رۆژيمان داوہ، ئەووە (31) رۆژ ئەگەر لە (31) رۆژلىژنەى مالى نامادە نەبوو ھىچ شتىك بىنىتە پەرلەمان، خۆ (15) لىژنەى تر ھەيە نايكەيتە قوربانى ئەوہى كە لىژنەى مالى ھىچى نەھىناوہ، راپۆرتى (15) لىژنەكەى تر دەكرىتە راپۆرتىك و لەناو ھۆلى پەرلەمان گىفتوگۆى لەسەر دەكرىت، ئەووە تەنافوزە لەگەل رەنى پىشووترمان كە ئىمە ھىندە بە پەرۆشى بودجەينە ناكرى لەسەر ئەوہى يەك لىژنە راپۆرتى نەھىناوہ ھەمووى تەعللىق بىكەين.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو پروونكردەنەووە، بەرپىزان دەجىنە ماددەى دواتر، ماددەى (103) كاك قارەمان فەرموو.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى 103

1 / راپۆرتى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى وەبەرھىنان بەسەر ئەندامەگان دابەش دەكرىت و ناكرىت لەلایەن پەرلەمانەووە دەست بە گىفتوگۆ كردن بىكرىت بەر لە تى پەر بوونى يان (48) كاتزىمىر بەسەر دابەش كردنى دا.

2 / راپۆرتى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئايىنى و وەبەرھىنان ئامازە دەكات بۇ ئەو تىبىنى و پېشنيارانەى لەلایەن لىژنەگان پىشكەشيان كراوہ، لەگەل ئەو ئەنجامانەى پىي گەيشتوون.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ئارى فەرموو.

بەرپۇز ئارى عبداللطيف رسول:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددە 103:

لە خالى يەكەم لىژنەى دارايى و كاروبارى و وەبەرھىتان لەسەر ئەندامەكان دابەش دەكرىن، چ راپۇرتىك نامادە دەكرىت، دوا راپۇرت لەسەر پرۇژەكە، دواى ئەوۋە لە رىستەى دووم نووسراوۋە ناكرى لەلايەن پەرلەمانەوۋە دەست بە گىفتوگۇ كرىن بكرى بە تىپەرپوونى (48) كاتژمىر بەسەر دابەش كرىنى دا، تەبەن ھەر بابەتىك دەخرىتە ناو بەرنامەى كار ئۆتۆماتىكى پىش (48) سەعات سكرتېرى پەرلەمان دەينىرى، پىويست بەو رىستەيەى دووم ناكات، زۇرسوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ابوبكر فەرموو.

بەرپۇز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پىشنيار دەكەم ھەردوۋ بىرگەكە بكرىت بە يەك بىرگە، راپۇرتى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى و وەبەرھىتان و لەگەل ئەو تىبىنى و پىشنيارانەى لەلايەن لىژنەكان پىشكەش كراوۋە، ئىتر ئەخىرەكەى تەواو بكرىت، پىويست بە دوو بىرگە ناكات، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرپۇز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من تەنھا لەسەر نووسىنەوۋەى سىاغەكە قسەم ھەيە، دەينووسم، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا مەروان فەرموو.

بەرپۇز مەروان حسين اسماعيل حسين:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

تىبىنى من لەسەر دىرى دوومە، ئەو (يان) ە لىرە زيادە، ئەوۋە رەش بىكەنەوۋە و دەستتان خۇش بىت، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك على فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىش ئەۋەدى سەرنجەكانى خۆم بلىم، زمانەۋانى زۆر خراپە، دابەشەدەكرىت يەك وشەيە، گفتوگۇ كىردن يەك وشەيە، تىپەردەبىت يەك وشەيە، تىبىنى يەك وشەيە، ھەمىۋى بە دوو وشە نووسراۋە، ئەۋە چاك بكرىت، دوو / لەبارەى ناۋەرپۆكەكەى راپۇرتى لىزىنەى دارايى ۋەبەرھىنان ئاماژە بە تىبىنى ناكات، لىزىنەكانى تر راپۇرت دەنوسن، تىبىنى نانپىرن، تىبىنى جىاۋازە لە راپۇرت، ئەسلەن راپۇرتى لىزىنەى دارايى ئەكرىت (60% بۇ 70%) كارەكانى كۆكردنەۋەى راپۇرتى لىزىنەكانى تر بىت، تىبىنىيەك كە ۋەربگىردىت ۋە دەكرىت ۋەرنەگىرىت، ھىچ حالەتتىكى ئىجبارى بۇ لىزىنەى دارايى لىرە دىارى نەكراۋە، بۇيە من پىم باشە سىاغەكەى ۋابى كە لىزىنەى دارايى ۋ كاروبارى ئابوورى ۋ ۋەبەرھىنان راپۇرتەكانى لىزىنەكە بەكاردەھىنى لە راپۇرتى گشتى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، لىزىنەى پىداچوونەۋەى پەيرەۋ ئەگەر رۋونكرىدەۋەتان ھەبى، ئەگەر نا دەچنە ماددەى دواتر، كاك فرست فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەۋ تىبىنىيەنى باسكرا، زۆريان تىبىنى بەجى بوون، ھەم ئەۋانەى سىاغە ھەم ئەۋانەى تر، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بۇ ماددەى دواتر كاك قارەمان فەرموو.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى 104

1/ پىشنىارى زىدەكرىنى تىچوۋەكان يان ھىنانە كايەى تىچوۋنى نوئى يان كەمكرىدەۋەى داھاتەكان پەسەند ناكىت.

2/ پەرلەمان بۇى ھەيە تەرخان كراۋ پرۇژەى بوودجەى ھەلبوەشىنىتەۋە يان كەمى بكاتەۋە، ھەروەھا بۇى ھەيە، ئەۋ تەرخان كرا لە ماددەيەك بۇ ماددەيەكى تر يان لە بەشىكى تر يان لە دەروازەيەك بۇ دەروازەيەكى تر بگوازىتەۋە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بىگەرد خان فەرموو.

بەرپىز بىگەرد تالەبانى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو بەرپىزانەى كە دەيانەوئى گىتوگۇ بىكەن، على حمە صالح، قادر وەتمان، سالار محمود، د.جوان، شىركۆ

حمە امين، نجيبه لطيف، بەھزاد دەرويش، صالح فىقى، سەرکەوت سەرھەد.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك على فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەرنجەكانەم زياتر لەسەر خالى يەكەمە، بەھوكمى ئەوھى ماوھىيەك لەبەر دەستى چەند كەسىك ئىشم

كردووھ كە شارەزاي بوودجە بوون، ئەم ماددەيە شوينەكەى لە پەيرەھوى ناوخۆ نىيە، قانونى بوودجەيە، بۆ

نەمۇنە ھەندى خەرجى ھەيە لە پەرلەمان موناھەشە دەكرىت زىاد دەكرىت، لە شوينىكى تر دەپرديت،

ئەكرى بوترى ئەوھش شوينەكەى ناو بوودجەيە، دەكرى بوترى لە كۆى گشتى ئەو پارەيەى تەرخان دەكرىت

بۆ خەرجى زىاد ناكرى، بەلام لىرە تۆ بۆ نەمۇنە بىرگەيەك پىويست دەكات سىقى زىاد بىكەى، بەشىكى بىرى

كە ھىچ پىويست نىيە، بۆيە ئەمە دەزانەم ناكرى لە بەينى وەبەرھىنان و تەشغىلى دا گۆرانكارى بىكەين،

بەلام ھەندى خەرجى ھەنە پىويستە زىاد بىكرى، بەلام لە شوينىكى ترەوھ كە خەرجى ناپىويست دانراوھ

موناھەلەى پى دەكرى و دەگوزرىتەوھ، ئەگەر وا نەبى جا موناھەشەى بوودجە چ بەھايەكى ھەيە، تۆ

نەتوانى خەرجىەك زۆر پىويست بى بۆى دابىن بىكەى و نەتوانى ماددەيەك زۆر زىادە نەبىرى، بۆيە

پىموايە خالى يەكەم شوينى ئىرە نىيە، شوينى خالى بوودجەيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، شىركە خان فەرموو.

بەرپىز شىركە سەمايل مصطفى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىموايە خالى يەكەم پەرلەمانتاران دەست و پىوھند دەكات، بۆيە لاپردنى زۆر بە زەرور دەزانەم، تەنھا خالى

دووھەم بىمىنىتەوھ ئەوھ كىفايەتە و سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك قادر فەرموو.

بەرپىز قادر وەتمان رسول؛
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەر لە ھەموارکردنەكە دەستكارى كردنەكە لە ماددەى (83)ى ئەو پەپرەو پىويستە ھەر دەستكارى نەكرىت، بە قەناعەتى من وەكو خۇى بىمىنئەتەو، چونكە راستە حكومت تايبەتمەندە بە كۆكردنەوھى داھات، بە خەرجى داھات، حكومت تايبەتمەندە بە خەملاندنى داھات، تايبەتمەندە بە خەملاندنى خەرجىھەكان و چۆنەتى خەرجىھەكان، بەلام ناكرى گفوتگوۆ كردنەكە ماناى نامىنى، ئەگەر ئىمە نەتوانىن بە شىوھىھەكى زۆر رىژەى بە نموونە بۆ كەرتى كشتوكال برىك پارە زياد بكەين، ئەى گفوتگوۆىھەكە ماناى جىيە، بۆيە من لەگەل ئەو رايە دانىم كە دەلى ھەلگىردىت، مانەوھى پىويستە، چونكە ئەگەر ھەلگىردىت و بچىتە قانونى بودجە خۆ تۆ قانونى بودجە لە ئەنجامى گفوتگوۆ كردن دەپكەى بە قانون، خۇى بۆ خۇى رەشنووسە، لەگەل مانەوھى دام، بەلام وەكو خۇى، بە بى ھىچ تەعدىل كردنى، وەك لە ماددەى (83)دا ھاتوو، ماددەى (83) ھەرچەندە تۆزىك غموزى تىدايە، بە تايبەتى كە باس لە روونكردنەوھى ئامرازەكانى دەستەبەر كردنى پىشنىارەكە دەكات، بەلام ھەر ئەو دەقە و ھەر ئەو خالە زۆر باشرە لەوھى كە بەرپىزان لە لىژنەى كاتى، يەعنى سەلاحيەت و دەسەلاتەكانىيان لەوبارەيەوھە كەم كروووتەوھە، بۆيە دەكرىت بلىين بەھۆى پىويستى زياد بوونى تىچوونەكان پەسەند بكرىت، دواتر ئەوھى لە ماددەى (83) داھەيە لە خواريشەوھە دەسەلات دەداتەوھە بە پەرلەمان بە دەنگدان ئەوھە يەكلا دەكاتەوھە، كەواتە ئىمە بۆ ھەلى بگرين، تەنھا بتوانىن نەقلى بكەين لە دەروازەيەكەوھە بۆ دەروازەيەكى تر لە ناويكەوھە بۆ ناويكى دىكە، بۆيە من پىم باشە وەكو خۇى بىمىنى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك سالار فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە دوو برىگەيە، برىگەى يەكەم پىچەوانەى برىگەى دووھە، رۆلى برىگەى دووھە ھەل دەوھىنئەتەوھە، بۆيەمن پىشنىار دەكەم ماددەكە بە تەواوھتى ھەلگىردىت، يان پاش و پىش بكرىت، چونكە پەرلەمان كاتىك كە بۆى ھەبى لە تەرخان كراوى بوودجە ھەل بوھىنئەتەوھە و كەم بكاتەوھە و زياد بكاتەوھە لە دەروازە و بابەكان، لەراستى دا دەبى لەسەر بنەماى پىشنىار بى و تەرح بكرى، موقتەرەحات بى، بەلام لە برىگەى يەكەم كە ناتوانى پىشنىار بكات، ئەمە جوړىكە پىموايە لە ناتىگەيشتن، برىگەى يەكەم بە تەسەورى من لىژنەى پەپرەو بۆمەبەستىك داياناوھە كە ھىچ پىشنىارىكى لە گۆترە نەكرى كاتىك كە لە

ناو پرۆژەى بودجەدا دەست ماىەيەك نەبى، تۆ پيشنيارى چى دەكەى بۆ زيادكردى سەرف لەبەرامبەردا دەبى لە ماددەيەك لە دەروازەيەك لە شوپنيك كە دەست ماىەيەك ھەبى ئىنجا تۆ بتوانى پيشنيارى پرۆژەى نوئى بكەى، بۆيە من پيشنيار دەكەم يان ماددەكە لابرييت يان برگەى يەكەم بكرىتە برگەى دوووم، بەم جۆرەى خوارووە دابريترىتەو، پيشنيارى زيادە كرىدى تيجوونەكان يان ھىنانە كايەى تيجوونى نوئى لە دەروەى ماددە و دەروازەكانى بوودجە پەسەند ناكري، واتە لە دەروەى ئەوانە پەسەند ناكري، لە جوارچيوەى ئەم ماددانە ماددە و برگانەدا ئاساييە پەسەند بكرى، چونكە ليجانەكانيش كاتيكت راپورت دەنووسن بەشيك لە راپورتەكانيان بريتيە لە پيشنيار كرىدى، سوپاس.

بەرپرز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، د. جوان فەرموو.

بەرپرز د. جوان اسماعيل عزيز:

بەرپرز سەرۆكى پەرلەمان.

بودجە و ميزانيە وەسيليەكى تەختيتى و ئەرقامىە لەسەر ئەدائى حكومەت، وانا وەكى بودجەى دەبيني ھەر مەبالغەكان و فەقەرەتەكان ببيني، ھەرگەسەك برپك شارەزاي لە بودجەى ھەبى دەتوانى بزاني ئەو حكومەتە باش نيشى كرىووە يان خراپ نيشى كرىووە، سلبياتى چيە و ئىجابياتى چيە، لەبەرئەووە من قەد لەگەل ئەو خالەى نيمە كە بودجە بيتە پەرلەمان و موناقتەشەى لايەنى ئيراداتى نەكەى، لايەنى مەساريفى نەكەى، لايەنى قازانجى نەكەى، ئەدى ئىشوكارى تۆ چيە، بۆ بودجە ديتە پەرلەمان ئەگەر ئەتو نەتوانى ئىقتراحتى نەكەى، ھەتا ئەدائى حكومەتى باش بكەى، كە موعالەجەى ئەو كۆسپانەى ئەوەى ھەيە لەناو بوجەى چارەسەرى بكەى، زۆر سوپاس.

بەرپرز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، د. شيركو فەرموو.

بەرپرز د. شيركو حمە امين:

بەرپرز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو بەرپزانە قسە و تيبينيەكانيان گووت، چونكە دەلئىن ماددەى يەكەم و دوووم پيچەوانە دەبنەو، ھەر لە پەيرەووە كۆنەكە سى خال ديارى كراو، كە پەرلەمان بۆى ھەيە ئەو پيشنيازانە بكات، وەكو ئەو ھاورپيانە گوتيان كاك على و د. جوانيش وتى من بە كوردى دژى ئەوھين كە لە سالانى رابردوودا دەزانين كراو، بۆدجەى وەبەرھىنان بردراو بۆ بودجەى تەشغىلى كە ئەو پەسەندى ھەر ناكري لە دونيا شتى وەبى، بۆ نموونە بودجەى وەبەرھىنان بەى بۆ بودجەى تەشغىلى، بۆيە ئەمە پيوستە بەو جۆرە موعالەجە بكرى

كە يەنى تۆ لەسەر ئەساسى پېۋىستى، مەسەلەن ۋلاتەكە پېۋىستى بە كشتوكالە وپېۋىستى بەۋە ھەيە ئەندامانى پەرلەمان لە كاتى موناڧەشە پېشنىيازى ئەۋەبەكەن كە ئابوورى ئەم ۋلاتە فەراھەم بىكرى و لە شوپىنېك ھەست دەكەى خەرجى زۆرە و ۋەك پېۋىست پارەى بۇ تەرخان نەكراۋە بېبەى بۇ ئەم، ئەگەر ئەم دەستكارى كىرەنە نەبى كەۋاتە لە ئەساسەۋە پىرۇژەكە نەيەت باشترە، پېم ۋابى ۋەكو پەپرەۋە كۆنەكە خالى سېيەمى تەقەربەن تايبەت كراۋە بەم ماددەيە، بۇيە من قسەى كۆتايېم ئەۋەيە كە پىشتىگىرى قسەكانى كاك على و د.جوان و كاك سالار دەكەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، نجىبە خان فەرموو.

بەرپىز نجىبە لطيف احمد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

مىنىش پىشتىگىرى ئەم بەرپىزانە دەكەم كە پېيان ۋايە خالى يەكەم لېرە زىادەيە، چۈنكە ھىچ مەھامېك و كىرگىيەك بۇ ھاتنى بودجە نامىنى ئەگەر تۆ نەتوانى موناڧەشەى بىكەى يان زىادى بىكەى، بۇيە ئەم خالە بە زىاد دەزانم و دەستتان خۇش.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بەھزاد فەرموو.

بەرپىز بەھزاد دەروپىش دەروپىش:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

يەكەم/ بەراستى ئەگەر ئەف خالا يەكەم نەمىنىت لېرە ۋاتا تۆماتىكىيەن پەرلەمان ھەر بۇى نابىت باسى زىدەكى بىكات، چۈنكە لە خالى دوۋەم باسى ئەۋە دەكات كە بۇى ھەيە تەنھا موناڧەلە يان كەم كىرەنەۋە، بۇيە پېۋىستە بىمىنىت، بەلام بە دوو مەرج، پەپرەۋى پېشتر مەرجەكى بۇ دانابوو، تەبەن پېشنىار دەكەم بەم شىۋەيەى لى بىت، پەرلەمان بۇى ھەيە پېشنىارى زىدەكىدى تىچوۋەكان يان ھىنايە كايەى تىچوۋنەكان يان كەم كىرەنەۋە، بە مەرجى ئەگەر پېشنىارەكە پالپىشت بى بە روونكىرەنەۋەى پېۋىست كە ئەۋە لە پەپرەۋى كۆن ھەيە، بەمەرجى زىادكىرەن، دەتوانىن رېژەيەك لېرە دانانىن (10%) لە بودجەى گىشتى زىاد بىكرى، ۋاتا پەرلەمان بۇى ھەبى ھەندەك مەجالا زىاد كىرەن تىدا بىكات، خالا دوۋەم/ پېم باشە كە دەللىت لە بەشەكى تر ۋاتا ئەگەر بەشەكى تازە ھەبىت، مەسەلەن حكومەت لەبىرى چوو بىت يان پەرلەمان بە پېۋىستى بزانى كە بەشەكى تازەيە، بۇيە پېم باشە ئەم بەشەش زىاد بىكرى، كە دەللى لە بەشەكى تر يان لە بەشەكى نوى كە پەرلەمان بە پېۋىستى بزانى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك صالح فەرموو.

بەرپىز صالح فىقى محمد امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشنيار دەكەم خالى يەكەم و دووم، ئەوۋى كە لە خالى دوو جىڭەى نەكراوتەوۋە وەكو زىدە كردن يان تيچوۋى بخريته سەر خالى دووم و تۇمار بىرى بە يەك خال، خالىكى بۇ زياد بىرى كە موناقلە لە رابردوودا موناقلە يەككىك بوو لە كىشە سەرەكەكانى جى بەجى كردنى ياساى بودجە، زۇر كات زۇرتىن بەهەدەردانى تىدابوو، لە ئەنجامى ئەو موناقلەيە، بۇيە من تەئكىد لەوۋ دەكەمەوۋە كە ئەوۋ جىڭەيەتى و خالىك زياد بىكەين، حكومت دواى ئەوۋى پەرلەمان پەسەندى دەكات رىڭگە بەوۋ نەدات حكومت موناقلە بىكات، ئەگەر بۇخالەتى پىويست رىژەيەكى بۇ دابىرىت بۇ نموونە(5%) حكومت بۇى نەبى لەوۋ زياتر موناقلە بىكات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك سەرگەوت فەرموو.

بەرپىز سەرگەوت سەرەد خليفە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ديارە لە بىرگەى (2) دەلى پەرلەمان بۇى ھەيە تەرخان كراو، يەئنى ئەو پىرۇژەيە مانايەكى وا نابەخشى، بەراى من تەرخان كراو وا پىم باشە پەرلەمان بۇى ھەيە بودجەى تەرخان كراو ھەئىوۋەشىنىتەوۋە لەبرى تەرخان كراو پىرۇژە بودجە شياوترە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا مەروان فەرموو.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە پەيرەوى ناوخۇى كۇنىش لە دوو سى شوين ئەو بۇى ھەيە دووبارە بۇتەوۋە، بە تەسەورى من ئەو بۇى ھەيە زيادە، مادام پەرلەمان ئەو سەلاحيەتەى ھەيە يان ئەو دەسەلاتەى ھەبىت، ئەو بۇى ھەيە بۇ شتىك بەكارديت كە سەلاحيەتەى خۇى نىيە پىيدراو، يەئنى ئەو بۇى ھەيە زيادە لىرە، ئەگەر لىزىنەى پەيرەو بە ھەندى ۋەربىرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عىناپەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىۋانى قسەكانى كاك على دەكەم لەبەرگەى يەكەم دا، بەرگەى دووهمىش پىم خۆشە، بەم شىۋەيە دابىرپىزىتەۋە، پەرلەمان دەتوانى تەرخانكراۋى پرۆژەى بودجە بۇ ھەر بابەتتىك گەر بىھويىت كەمى بىكاتەۋە، ھەرۋەھا بۇى ھەيە لە دەروازەيەك بۇ دەروازەيەك لە ماددەيەك بۇ ماددەيەك لە بەشىك بۇ بەشىكى دىكە بگوازىتەۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىز گىفتوگۇ لەسەر ئەو ماددەيە كۆتايى ھات، داۋا لە لىژنەى كاتى دەكەين، بەرپىز ئەگەر پروونكىردنەۋەيەك ھەبى لەو كارەيەۋە؟ كاك فرست فەرموو.

بەرپىز فرست صۆفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشىكى مولاھەزاتەكان پەيۋەندى بە سياغەۋە ھەيە، بەشى ھەرە زۆرى لە ئەنجامى سياغەيەكى لاۋاز بوۋە لە پەيرەۋەكەى ئىمە، ئىمە سياغەكە چاك دەكەين بەلام با پروونى بىكەينەۋە مەبەستى ئىمە لەو دوو بەرگەيە ئەمەى خوارەۋەيە، ئەۋەى كە حكومەت ئاردوۋيەتى، بۇ نموونە (11) ترليۇن ئاردوۋيەتى ۋەكو موازەنە، لەو (11) ترليۇنە پەرلەمان بۇى ھەيە موناقلەلى پى بىكات و لىرە ھەلى بوەشىنىتەۋە لەو بابە زىادى بىكات و لەو بابە لاي بىبات، بەلام لە دەروەى ئەم (11) ترليۇنە بۇى نىيە يەك دىنارى تر بىكاتە (11) ترليۇن و (100) مليۇنىش، ئەۋە نە لەلای ئىمە وايە لە ھەموو كورەى ئەرزى وايە، حكومەت دەزانى ئەو سال چەند پارەى ھەيە، بۇيە ئىمە بەو شىۋەيە سياغەى دەكەينەۋە كە ئىستا قسەم كرد ئەگەر ھەلەيەك و لىك تى گەيشتىنىك ھەيە لە ئەنجامى سياغەكەى خراپى ئىمەيە، ئىمە چاكى دەكەينەۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، نوقتەى نىزامى كاك على فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرگەى دوۋەم دىسان تەئكىد دەكەمەۋە رىگە ئەدا بە گواستىنەۋە لە ۋەبەرھىنانەۋە بۇ تەشغىلى، ئەمە كفرە، سالانى تر كراۋە، دوو ترليۇن لە پرۆژەى مەشارىعەۋە ھىنراۋە دراۋە بە بەخشىن، لە قوتابخانە نەكراۋە دراۋە مینەح، نەخىر ئەمە ئەبى قەتەيەن قەتە بىكرى، كە نابى لە تەرخان كراۋى پرۆژەكانى ژىرخان و پرۆژەكانى ۋەبەرھىنانەۋە بۇ خەرجى بەكاربردن بەكاربىت، ئەمە نەھاتوۋە، چونكە دەرفەتى

گواستنهوه دراوه، ئەوهی د.فرست گوتی راسته عجز زیاد دهکات، عجز بۆ ولات مائویرانی بهوادیت، سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس، تیبینی ههیه کاک عمر فەرموو.

بەرپێز عمر عینایهت حمه سعید:

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان.

من ویستم لهسەرتهاو بهاسی بکههه ئهم بهرپێزانهی که لیڤه ئەندامی پەرلهمان، ههر کهسیک له ناوچهیهکهوه دیت، ئیمه بهدریژایی میژوو گیرۆدهی دهست ئەوه بووین له مەرکهزهوه بودجه دادهنرا له شارهوانیهکان یان دائیره فەرعیهکانی مهنتیقهکه هیچ ناگایان لێ نهبوو، ئەوه بودجهیهی که دهمان نارد بۆ حکومهت به پێچهوانهی ئەوه بودجهوه پێچهوانهکهی بۆ ئیمه دههاتهوه، لهبهرئهوه من پێشنیاری دهکههه و داوا دهکههه بهرپێزان کێشه و گهرفتهکانی خۆیان له کاتی پێش نامادهکردنی بودجه بێن و پرۆژهکان دیراسه بکههه بۆ ئەوهی بتوانن له قاعهی پەرلهماندا بیچهسپێن کاریکی وا بکههه پرۆژهیهک بێ رهنگدانهوهی پێداویستیهکانی خهڵکی کوردستان.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس، بهرپێزان گهتوگۆ تهواو بوو تکایه بۆ ماددهی دواتر، کاک ابو کاروان فەرموو.

بەرپێز عبدالرحمن فارس:

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان.

ماددهی 105:

1/ راپۆرتتهکان بهشیوهیهکی گشتی گهتوگۆی لهسەر دهکری پێش چوونه سەر گهتوگۆ کردنی دهروازهکانی بودجه و بریاردانی بهندهکان، ههر ئەندامیک دهتوانی بۆ ماوهیهک که له جهوت خولهک تی پەر نهکات بهشیوهیهکی گشتی گهتوگۆ لهسەر راپۆرتتهکه بکات.

بەرپێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

دیاره شەش بهرپێز داوا دهکههه گهتوگۆ لهسەر ئەوه ماددهیه بکههه، بهرپێز علی حمه صالح، فەرموو.

بەرپێز علی حمه صالح طه:

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان.

دهقیقتر وایه راپۆرت بهش بهش گهتوگۆی لهسەر بکری، بۆ نمونه یهکیک سهرنجی لهسەر کشتوکال ههیه، لهسەر دارایی ههیه، لهسەر نهوت ههیه، بهش بهش راپۆرتتهکه قسهی لهسەر بکهی، که بهش بهش بوو من پیموايه جهوت دهقهگهش زۆره، بهلام بۆ نمونه ههیه سهرنج و تیبینی لهسەر بهشیک زۆری بابهتهکان

ههيه، موناقه شهى بهش بهش بۇ ئەوھى وەلامەكەى دەقیقتىر بى، دەبى بابەت بهش بهش بى، ئەوھ قانۇن وایه، مادده مادده، ئەویش بهش بهش موناقه شه بکرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز على حمە صالح، بەرپىز أبوبکر هەلەدنى، فەرموو.

بەرپىز أبوبکر عمر عبدالله (أبوبکر هەلەدنى):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشنيار دەكەم هەردوو ماددەكە بکرىت به يەك مادده و به سى فەقەرە، دووھم / ئەو بەشپوھىيەكى گشتى لە...

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ماددهى (119) مەبەستت؟

بەرپىز أبوبکر عمر عبدالله (أبوبکر هەلەدنى):

بەئى (118) و (119)، دووھم / ئەو (بەشپوھىيەكى گشتى) دووجار هاتووھ و جارى دووھمیان دووبارەيه، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز أبوبکر هەلەدنى، بەرپىز سالار محمود، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من تەنھا تىبىنىم لەسەر وشەيەك هەيه (رەپورتەكان) چونكە يەك رەپورت هەيه، رەپورتىكى گشتى لىژنەى دارايى و ئابوورى هەيه، دەكرىتە بنەما بۇ گەتوگۇ چونكە رەپورتى لىژنەكان تا ئەو كاتە ئەو رەپورتە نەبووبى بە رەپورتى لىژنەى دارايى كە بوو بە رەپورتى لىژنەى دارايى يەك رەپورت دەبى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو تىبىنىيە بەرپىز سالار محمود، بەرپىز آمنا زكرى، فەرموو.

بەرپىز ئامنا زكرى سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

گەتوگۇ كرن سەر بودجەى دوو شىوازا دىتە كرن نىك / ئەگەر هەفالىت من كو لە رەبردوو هارىكار بن، رەپورتا گشتيا حكومەتى ئەوھ خۇ سىياسەتا گشتى بەحس كرن ئەوھل ئەو دىتا خاندن پشتى هەنگى گەتوگۇهەكا گشتى دى سەر رەپورتى دەيتە كرن، وەختى ئەو خەلاص بىتن مەجلىسا رەپورتا كو لىژنا هاوبەش، واتا لىژنا دارايى و لىژنا دى پەرلەمانى ئەو تىتە خاندن گەتوگۇ تىتە كرن، پىشەنگى ياسا مادده

بە ماددە بېتە گەتوگۇكەرن، واتا سى جۇرە موناھەشە دەكەين، موناھەشە يەكە سەر سىياسەتا گەشتى يا حكومەتى، دوو/ مىزانىيە وئ سالى، كو ئەو دېتە خاندن پەرلەمان دەرگا بۇ دېتەھە كرن، گەتوگۇيى سەر دكەن راپۇرتا خۇي دى ئىتر يا ھەي يا گەشتيا، ھەر وەسا ئەو ھە كو لىژنىت مەعنى رەئيا خۇ سەردا، پېشەنگى ياسا گەتوگۇ سەر تېتە سەر كرن، ماددە بە ماددە موناھەشە لەگەل ھەر ياسايەكا دى ئىعتىادى موناھەشە لەسەر دېتە كرن، كاك عبدالله و كاك سالار و گەشە خان جى ھافكار بن دگەل مندا، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو تىببىنى يە و روونكردنەو بەرپىز آمنا زكرى، بەرپىز مصطفى سەكرى، فەرموو.

بەرپىز مصطفى أحمد حمد (مصطفى سەكرى):

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

قەسەكەي من كاك سالار كرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز مصطفى سەكرى، بەرپىز بەھار عبدالرحمن، فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

كاتىك دەلى راپۇرتەكان و ابزانم تۇزىك ئالۇزە، يەعنى (7) دەقە ئەو ھەموو راپۇرتە قەسەي لەسەر بكرى، ئەو يەك، ئەو مولاھەزەي كاك سالار دەقىقە، راپۇرت لىژنە مەعنىيەكان ھەموويان داوہ بە لىژنەي دارايى و كراوہ بە راپۇرتىك، ئەو لەويا تەناقوزىك ھەيە، ھەر وەھا پېشنىيار دەكەم ماددەي (105) و (106) و (107) پەيوەندىدارن بەيەكەوہ، ھەريەك ماددە بېت، خالى (1،2،3،4،5) بەو شىوازە، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بەھار عبدالرحمن، بەرپىز سەركەوت سەرحەد، فەرموو.

بەرپىز سەركەوت سەرحەد خەلىفە:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

دىارە دەلى راپۇرتەكان ھەر ئەندامىك بۇي ھەيە لە ھەوت خولەك تىپەر نەكا، بەراي من ھەوت خولەك زۇرە، بكرى بە پىنج خولەك، ئەگەر زياتر بوو بۇي ھەيە بە راپۇرت پېشكەشى بكات باشە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سەركەوت سەرحەد، بەرپىز د.شىركۇ حمە أمين، فەرموو.

بەرپىز شىركۇ حمە أمين قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تېيىنەنەكان بەشىكى ئەوۋى زمانەوانى بوو ئەو بەرپزانە كاك سالار و كاك ابوبكر ھەلەدنى و بەھار خان وتيان لەسەر راپۆرتەكان لەبرى راپۆرت و دووجار (بەشىۋەھەكى گشتى)، ئەوى تىشى پىشتىگىرى قىسەكانى كاك على حمە صالح دەكەم، لەراستى دا من خۆم مەبدەئىنەن لەگەل ديارى كردنى كاتدا نىم، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز د. شىركۆ حمە أمىن، بەرپز گەشە دارا، فەرموو.

بەرپز گەشە دارا جلال:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەندامانى پەرلەمان.

ئىمە پىمان باشە خۆى مونافەشەى بودجە چۆن دەست پى دەكات؟ لە پىش دا راپۆرتى دارايى حكومەت دەخویندريتەو، دواى ئەو پەرلەمانتاران ھەر يەكە و ھەوت دەقە قىسە لەسەر ئەو راپۆرتە و لەسەر سىياسەتى گشتى دارايى حكومەت قىسە بکەن، دواى ئەو راپۆرتى لىژنەكان دەخویندريتەو، (3) دەقە لەسەر ئەوھش قىسە بکرىت، دواى ئەو ماددەكان ماددە بە ماددە پەرلەمانتاران بەو شىۋەھە..

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز گەشە دارا، بەرپزان ئەو ماددەھە كۆتايى ھات، بەرپز على حمە صالح، خالى نىزامىت ھەھە؟ فەرموو.

بەرپز على حمە صالح طە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوۋى لىژنەكە ئالۆزىيەكى تىايە، يەكەم/ راپۆرتى حكومەت دەخویندريتەو و سىياسەتە عامەكەى ئەوۋ قىسەى لەسەر دەكرى، راپۆرتى لىژنەى دارايى خۆى بەش بەشە، بەشى دارايى، بەشى تەندروستى، بەشى كشتوكال، چۆن دەتوانرى لەسەر ھەموو ئەوانە، ئەوۋ سى دەقەكە نىە، ئەوۋكەى تى ھەر ماددەھەك سى دەقە لەسەرى قىسە دەكرى ئەوۋ قانۇنى بودجەكەھە، بەرپزان راستە خۆ قانۇنى بودجەكە سىكتەر سىكتەر نىە ، خۆمان چەندىن ياساى بودجەمان خویندوتەو..

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز على حمە صالح، گەشىت فىكرەكەت، بەرپز د. رىۋاز فائق، فەرموو.

بەرپز رىۋاز فائق حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە يەئنى وەكو لىژنەكە پىمانوايە برگەھەكەمان لەبىر چوۋە بىنووسىن، ئەویش ئەوۋەھە كە:

ماددەى (105):

1- ۋەزىرى دارايى راپۇرتى ھۆكۈمەت سەبارەت بە پرۇژە ياساى بودجە دەخاتەرۋو.

دوایی راپۇرتى گىشى، يەنى ئەو راپۇرتەى كەلای لیژنەى دارايى يە، دوو فیکرە ھەيە، فیکرەيەکیان ئەۋەيە پەرلەمانتاران ھەوت دەقە بتوانن قسە بکەن بۇ ھەمووی، لەبەر ئەۋەى نووسراۋە راپۇرتەکان بە بى تەۋزىج، فیکرەيەكى تر ھەيە (10) دەقە بى و تەۋزىيەى بکەين لە نيوان ھەردوو راپۇرتەكە، يەنى لە نيوان راپۇرتەكەى كە ھۆكۈمەت دەيخوینيۋە و سىياسەتى دارايى ھۆكۈمەت عەرز دەكات لەگەل راپۇرتى لیژنەکان بەھەردوۋكى (10) دەقەى دەدریتى، تەۋزىيەكە يەكى پینج دەقە بى، يەکیکیان ھەوت بى، يەکیکیان سى بى، لە راستى دا ئەگەر خولى پيشووتان لەبیربى خەلك ھەبوۋە لەم پەرلەمانە (57) دەقە قسەى کردوۋە، خەلك ھەبوۋە (45) دەقە قسەى کردوۋە، خەلك ھەبوۋە نیو سەعات قسەى کردوۋە، يەنى مەبەستەكە ئەۋەيە ئەو دەروازەيە ئەگەر بکریتەۋە ئەۋەى قسەيەكى ترە لەراستى دا.

بەرپز جعفر ابراهيم ئېمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

قسەى زياتر لەسەر ئەۋە بکەين؟ با بە ئەزمونى خۇى بەرپز امنە زىكرى، فەرموو.

بەرپز نامنە زكرى سعید:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

عادەتەن مادام سىياسەتا گىشتيا ھۆكۈمەتا ئەۋەى گەر راپۇرتى بەشىكى لیجانا كو گریدايە سەكتەر سەكتەر گىفتوگۇى لەسەر بکەن، بۇ نموۋە مەسەلەن ھۆكۈمەت ئەو پرۇژەيىت كو بۇمە ناردى پرۇژەيىت بەردەوام، پرۇژەيىت كو يىت راۋەستايىنە، پرۇژەيىت كو ھاتىنە تەمام كرن، بۇ ھەر لیژنەيەكا يا پەيوەندیدار بىتە ھەناردن كە ھۆكۈمەت يىت وى واریدا بواری خزمەتگوزارى دا بۇ پەرۋەردە و بۇ رېگاوېان و بۇ تەندروستى چ چىكرى يە، ھەر لیژنا كو ئىختىصاصى خو موتابەعە وان بەتايبەتى سەر مەنتەقەيىت خۇى دكاتن، ئەف راپۇرتا گىشتيا ھۆكۈمەتى سىياسەتا گىشتيا يا ھۆكۈمەتا دەربارەى بودجە دیار دكاتن، راپۇرتا گىشتيا يا پەرلەمانى كو يا گریدايە سەكتەرا فە يا گریدایا ھەر لیژنەيەكا يا گریدايە ئىختىصاصىت خۇ لەبەر ھەندى بە دیتنا من بىتن دوو گىفتوگۇھىت ژ يەك جودا بىنە ئەنجامدان، واتا سىياسەتا گىشتيا ھۆكۈمەتى، گىفتوگۇيەكا عام بىتە ئەنجامدان ئەۋە كو گریدا يا راپۇرتى دىتە لیجانى پەرلەمانى ژ كو ھەر گریدايە سەكتەرەكى، بۇ نموۋە دى من پرسىارى ھەبىتن دى ئەتو چەندى سەر قانونى موناغەشەى بکەى، بابەتەكا قانونى سەر ماددە بە ماددە دىتە گىفتوگۇكرن، بەس پرسىار منا ھەى بۇ نموۋە دھوكى رەۋزەك دى يە نیوسى تەمام بوو، پرۇژىت بەردەوام دا يا ھەى، پارە بۇى ھاتىە تەرخان كرن، دىبەشى گىفتوگۇكران راپۇرتىت لیجانادا دوو ۋەختىیدا كو ۋەزىریت مەعنىنە ئەز ھەر ۋەزىرەكى پرسىارا تايبەتمەند بە تايبەتى

وزیرى پلاندانان دىبىژىت بەردەوام يا تەمام بووى، پروژىت بەردەوام دا ھەى پارەى بۇ ھاتىە تەرخان كرن، ئەفە چۆن ئەف پارە بۇچى سەرف ھاتى، ئەز وەختى د زى ياساىى دا فان گفئوگۆىى سەر بکەى لىەر ھەندى دقئىتن ژ يەك جودا بن.

بەرئز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرئز على حمە صالح، فەرموو.

بەرئز على حمە صالح طە:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

ھىوادارم پەلە نەكرى لەم بەشە، ئەم بەشە خەرىتەى ئەو دەكات كە چۆن بودجەكە تئىدەپەرىنى و موناقلەشە دەكرى، راپۇرتى حكومەت دى سىياسەتى عامى حكومەتە، زۆر باشە ھەوت دەفە قسەى لەسەر دەكەين، دواى ئەو آمنا خان بەشىكى باس كرى، راپۇرتى لئىزەى داراىى ئەو مەساحەىە كە گفئوگۆ لەسەر بودجەكە بەگشتى دەكرىت، تۆ ناكرىت بۇ نمونە دوو ھەزار پروژەى تىايە، لەو دوو ھەزارە ھەزارى بەردەوامن، پئىنج سەدى ھەر ديار نىە لەكوئىن، پارەى بۇ دانراو، پروژەى وەھمى تىايە، تۆ چۆن ئەو پەرلەمانتار ھەسر دەكەى سى دەفە قسەى لەسەرىكات؟ ھەلەكە ئەوئە بەش بەشە، بەشى تەندروستى، بەشى كشتوكال، بەشى پەرودە، لە ھەر بەشىك با پەرلەمانتار بۇى ھەبى ھەوت دەفە قسەى لەسەر بكات، نەك تۆ ئەو ھەموو پروژە، دوو ھەزار پروژە بئى جگە لە خەرجىيە تەشغىلىيەكەى من لەسەر دوو ھەزار پروژەكە قسەم ھەىە، لەسەر بەخشىن قسەم ھەىە، لەسەر خەرجى دىكە قسەم ھەىە، لەسەر دەرمالەكان قسەم ھەىە، ئەم ھەموو چۆن بە ھەوت دەفە دەكرىت؟ چونكە لە قانونى بودجەكان موناقلەشەى سئىيەمە، ماددەكان موناقلەشەى دەكرى، مەجالى ئەو نىە.

بەرئز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرئز على حمە صالح، بەرئزان پەلە پەل لە ھىچ برگەىيەكى ئەو ماددەىە ناكرىت، ھى پئىشترىش نەكراو، ھىچ ئىشىكى تر لەو گرنكتر لەبەردەمماندا نىە، دەرفەت بە د.فرست دەدەين بۇ ئەوئەى رپونكردنەوئەى زىاتر لەسەر ئەوئە بدات، فەرموو.

بەرئز فرست صۇفى على:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە پئىمواىە لە مانگى شەشى (2014) وەكو لئىزەى كاتى دەست بەكاربووین، يەك سال و نىو خەرىكى نووسىنى ئەو پەىرەو بووین، نەك پەلەمان نەكردوو، كاتئىكى زۆر زىادىشمان پئىداو، ھىچ ماددەىەكئىش لە ناو شەو ماددانەى نووسىومانە لە ناو ئەو پەىرەو ھى ئەوئەى كە چەندىن سەعات موناقلەشەى زۆر

بەردەوامى لەسەر كراوه، ئىمە بەكورتى و بە كوردى ئەوهى دامانپرشتوو ئەو دوو جوملەيەيە، ئەوه شتىكى مۆتەبەعە لە ھەموو پەرلەمانات، يەكەم شت راپۆرتى حكومت لەسەر بودجەى سالى (2019) دى، ئەم راپۆرتە تەفاسىل و ستراتىژى حكومەتى تىدايە، كە وەزىرى مالىە راپۆرتەكەى خويندەووە رېگە بە ئەندامانى پەرلەمان دەدرى ھەر يەكە ھوت دەقە لەسەر ئەم راپۆرتە قسە بكات، دواى ئەو راپۆرتى ھاوبەشى يەعنى ئەوهى كە لىژنەى دارايى نامادەى كردوو لەبەرەنجامى كۆگردنەووەى راپۆرتى ھەموو لىژنەكانى پەرلەمان، كە دەبيتە ئەصلى قانونى موازەنە و بە ئىستىناد كردنە سەر راپۆرتى ئەو قانونەى ئەو مەشروعەى كە لە حكومت ھاتوو، ئىنجا لەوى بۆ ھەر بەندىك، بۆ ھەر ماددەيەك ھەر ئەندامىكى پەرلەمان سى دەقە قسە دەكات، ئەگەر (60) ماددە بىت، (30) ماددە بىت، (30) جار (3) واتا ھەر ئەندامىك بۆى ھەيە (60) دەقە قسەى لەسەرى بكات، ئىمە كە قانونى بودجە دەنووسىن ئىتر تەواو دەبين لە بودجە، دەگەرپىنەووە كوئى؟ دەگەرپىنەووە رىساكانى دانانى تەشريع، چ نەصەكمان ھەيە لە موناقتەشەگردنى ماددە بە ماددەى قانونىكى ئىعتىادى ھەمان ئەو رىساپانەش لەسەر موناقتەشەگردنى قانونى موازەنە تەتبىقى دەكەين، ئىمە لە دواى تەواوگردنى راپۆرتى حكومت دەگەرپىنەووە مەنزومەى تەشريعى خۆمان كە پىش ئىستا بەرپىزتان دەنگتان بۇدا، ئەو مەنزومە تەشريعىيە پەسندگەى پەيرەوييەكەى پىموايە زۆر تەبىعى يە و زۆرىش گونجاو ئەوهى ئىمە دامانپرشتوو.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپىز د. فرست صۇقى، بەرپىز على حمە صالح ئاخىر تىبينىت، فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

آمنة خان، گەشە خان، كاك سالار ئەندام پەرلەمان بوون ھاوکارمان بوون، راپۆرتى گەتوگۆى راپۆرتى لىژنەى دارايى جىاوازە لە گەتوگۆگردن لەسەر قانونى بودجەكە، ئەوهى بەرپىز د. فرست دەيلى وەك گەتوگۆگردن لەسەر راپۆرتى حكومت راستە، بۆ گەتوگۆگردن لەسەر ماددە بەماددەى كە ماددەى يەكەم دەلى بودجەى سەرۆكايەتى ھەرىم ئەوئەندە و بودجەى پەرلەمان ئەوئەندە و ئەنجومەنى وەزىران، ئەوئەش راستە، بەلام راپۆرتى لىژنەى دارايى كاك دكتور جىاوازە لە قانونى بودجەكە، ئەو گەتوگۆيەكى ترە، واتا سى گەتوگۆمان ھەيە.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپىز على حمە صالح، ئىستا دەرفەت بە گەشە خان دەدەين، گەشە خان دەتوانى باسى ئەوهى

پىشتر بکەى؟

بەرپۇز گەشە دارا جلال:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

بەئى، ئەۋەدى كە على حمە صالح دەئى وايە، ئىمەش ئىستا موناڧەشەمان كىرد لە لىژنە، بەس وابزانم جارى د.فرست موافىق نىە، راپۇرتى دارايى حكومت فرسەت بدرى بە پەرلەمانتار قسەى لەسەر بكات، دوایی راپۇرتى پەرلەمان كە لەلىژنەى دارايى كۆبوۋوتەۋە ھى ھەموو لىژنەگان فورسەتتىكى تر بدرى بە پەرلەمانتار ئىنجا دوایی دىيىتە سەر پروژەى بودجەكە ماددە بە ماددە و بەند بە بەند.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس روونكىردنەۋەيەكى ترى ئىزافى ھەر لەسەر ئەۋە، بە ئەزموونى پىشتەر، بەرپۇز سالار محمود، فەرموو.

بەرپۇز سالار محمود مراد:

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىموايە بەم مىكانىزمە پەرلەمان سەرگەۋتوو نابى لە پەسندكىردنى بودجە، ئەگەر بىكرىتە سى بابەتى دابەشكراۋ، راپۇرتى حكومت بۇ بەرچاۋروونكىردنى پەرلەمانى كوردستانە لە وردكىردنەۋەى سىياسەتى دارايى و مالى كۆكىردنەۋەى داھات و سەرفكىردن، ئەۋەى پەيوەستە بە راپۇرتى لىژنەى دارايى بۇ بودجەى گشتى ئەو پروژەيە حكومت دەينىرئىتە پەرلەمان، جا پەرلەمان خۇى بەپىي پەپرەۋ قەرار دەدا ئايا بەند بە بەند ئىستاگە ئىمە لە چوارچىۋەى ئەۋە موناڧەشە دەكەين، بەند بە بەند موناڧەشەى دەكات يان بەشىۋەيەكى گشتى كات دەداتە پەرلەمانتاران، ئەۋەى كە د.فرسەت دەئى دەگەرپىنەۋە بۇ مۋتەبەعى قانونى، قانونى بودجەش موناڧەشە دەكرى، ئەو كاتە ھەر پەرلەمانتارىك بۇى ھەيە ماددەى بە ماددە، واتا سى بەش نىە دوو بەشە، بەشى يەكەم ئەۋەى حكومت راپۇرتى خۇى لە رىگەى ۋەزىرى دارايى دەيخوئىنئىتەۋە يان ۋەزىرى پلاننانان دەيخوئىنئىتەۋە، سىياساتى گشتى حكومت خۇى روون دەكاتەۋە بەدەر لەو ئەرقامانەى كە لە ناو پروژەى ياساى بودجەيە كە دەينىرئىتە پەرلەمانى كوردستان، پروژە ياساى بودجە تايىتلەگانى دەستنىشان دەكات، داھاتەگانى، خەرجىيەگانى، بودجەى تەشغىلى، بودجەى ۋەبەرھىنانى، حەجىزى، صەرقى، ھەموو ئەۋانە لە ماددەگانى روون دەكاتەۋە بەشىۋەيەكى گشتى، بەلام لە تەفاصىل دا مەسەلەى پروژەى بودجەكە ھەيە من بۇ خۇشم بۇچوونم وايە پەرلەمان ناگاتە نەتىجەيەك ئەگەر لە سىكتەرى پەرۋەردەدا تۇ برۇى لە پروژەيەك لە ناحىيەكدا دەكرى تەفاصىلى لە ناو ھۆئى پەرلەمان موناڧەشە بىكرى، بەشىۋەيەكى گشتى موناڧەشە دەكرى بەلام ئەم مەسەلەيە پەيوەستە بەرپۇئى پەرلەمان لە چاۋدىرى كىردنى بودجە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سالار محمود، ئەم ماددەيە بە تىرۋتەسەلى باس كرا، بەرپىز عبدالله حاجى محمود،
فەرموو.

بەرپىز عبدالله محمود محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر كاتەكە لابەن تەصەور دەكەم كىشەكە چارەسەر بكرى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عبدالله حاجى محمود، بەرپىزان تىيىنىيەكان پىشكەش كران، رەئى كۆتايى لىژنەى كاتى،
دوای دەرفەت بۇ ئەوان ئەكىد ھەيە بۇ ئەوۋى دووبارە دايرىژنەو، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە تىيىنى ھەموو ئەندام پەرلەمانمان وەرگرت، دىين بە ھاوكارى لەگەل بەرپىزان ئەندامانى لىژنە ئەو
عورفەى كە مونتەبەعە لە پەرلەماناتى دىكە بە تايىبەتى ئەو تەجروبهى عىراقىش وەردەگرين، بزاني
چۆن گىفتوگۆ دەكرىت، بۇ جارى داھاتوو كە ئەوۋە پەسند دەكەين كە دىينەوۋە نازانم دووسبەيە، كەيە؟
صياغەيەكى نوئ دەھىنين كە كارپىكراو بىت لەروۋى پەيرەوييەو، بە دەقىقتىش دەچينە سەر ئەوۋى
خولەكانى پىشوۋى خۇمان و صياغەيەكى دەقىق دەھىنين.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د.فرست صۇقى، ماددەى دواتر، ماددەى (106)، فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (106)

1- لىژنە بەشەكانى بودجە دەخاتەرۋو بۇ گىفتوگۆكردن و برپاردان لەسەريان بەند بە بەند.

2- ھەر ئەندامىك بۇى ھەيە لەسەر ھەر بەندىك بۇ ماوۋى لە سى خولەك تىپەر نەكات گىفتوگۆ بكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەوۋە بەشى دوووم بوو كە باس كرا، بۇ گىفتوگۆى ئەوۋە بەرپىز د.شېركۆ ھەمە أمين، فەرموو.

بەرپىز شىركۆ حمە آمىن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

وئۇلا ھەر پىشتىر كا د. فرست وتى ماددە، ئىستا لىرە بەند نووسراو، نازانم يەعنى بۇمان روونىكاتەو،

چونكىە من بۇخۇم وەكو وتم من مەبدەئىيەن لەگەل ديارىكردىنى كات دا نىم بەراستى بەھىچ جۇرئىك.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د. شىركۆ حمە آمىن، ديارە موناقتەشى تر لەسەر ئەم ماددەيە نىيە، ماددەى دواتر، بۇ

صياغەش دەتوانن بنىرن بۇ لىژنەكە، بەرپىز كاك عمر دەستى خۇت بەرز كرد و نەويت كرد، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (106) باس دەكەن؟

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

نا ئەو ماددەى (107) ە ئەوەى كە باس دەكرى.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعید:

ببوورە من قسەم لەسەرى نىيە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، ماددەى (106) ھىچ گەتوگۆيەكى لەسەر نىيە؟ ماددەى (107) ئەگەر

بىخویننەو، فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (107)

دەنگدان لەسەر كۆى پرۇژەكە بە ھەمان ئەو رىكارانە دەبىت كە لە ماددەى (105) ى ئەم پەپرەو دا

ھاتوو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو (105) ە دەگۆردىت، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من تەنھا دامرشتۆتەو (دەنگدان لەسەر كۆى پرۇژەكە بەپىيى ماددەى (105) ى ئەم پەپرەو دەبىت).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەرپىز سالار محمود، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پىموايه ئەم ماددەيه بوونى زيادەيه پىويست ناكات، چونكە لە پەپرەودا ديارى گراوہ بە چ شىوازىك دەنگدان لەسەر بەند و ماددە و ياساكان دەكرىت، بۆيە ئەوہ تىكرار كردنەوہى پىموايه توشى جەدەلى زياتر دەكات لە كاتى گفتوگۆكردنى پرۆژەى بودجە، سوپاستان دەكەم.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سالار محمود، ماددەى دواتر، ماددەى (108).

بەرپىز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (108)

پەرلەمان بودجەى تايبەتى دەبىت كە سەرۋىكايەتى ديوان ئامادەى دەكات و پاش پەسندكردنى لەلايەن دەستەى سەرۋىكايەتى دەخرىتە نىو بودجەى گشتى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

موناقتەشە لەسەر ئەوہ، بەرپىز بەھار عبدالرحمن، فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پىشنيار دەكەم ئەم بىرگەيەى بۇ زياد بكرىت، كاتىك دەئىت پەرلەمان بودجەيەكى تايبەتى ھەيە كە سەرۋىكايەتى ديوان ئامادەى دەكات، لىرە ئيزافەيەك بكرى (بەچاودىرى يان بەسەرپەرشتى لىژنەى كاروبارى پەرلەمان) چ بنووسرى گونجاوہ لىژنەى كاروبارى پەرلەمانى تىدا بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەشدارى، بەئى سوپاس بۇ ئەو تىبىنيە، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پشتگىرى فسەكەى بەھار خان دەكەم، پەرلەمان بودجەيەكى تايبەتى دەبىت كە سەرۋىكايەتى ديوان بە ھەماھەنگى يان بە چاودىرى لىژنەى كاروبارى پەرلەمان ئامادەى دەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەچاودىرى ھەندەك ناپىكە، بە بەشدارى دەبىت، بەرپىز د.شېركۆ حمە
أمىن، فەرموو.

بەرپىز شېركۆ حمە أمىن قادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پشتىوانى قسەكانى خاتوو بەھار و كاك عمر دەكەم، لەگەل ئەوھشدام لىژنەى كاروبارى پەرلەمانىش
رۆلى ھەبى لە ديارى كردنى ئەو بودجەيە، بەتايبەتى ئەمپۆ بىنيتان چەند راپۆرتىكى ورد و زانستيان
خویندەو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەستخوش زۆر سوپاس بەرپىز د.شېركۆ حمە أمىن، بەرپىز أبوبكر ھەلەدنى، فەرموو.

بەرپىز أبوبكر عمر عبدالله (أبوبكر ھەلەدنى):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مادام پەرلەمان قسە لەسەر پرۆژە ياساى بودجەى حكومت دەكات، ئەولا ترە كە قسە لەسەر بودجەى
خوشى بكات، لەبەر ئەو دەبىت بە صياغەيەك بە جۆرىك لە جۆرەكان پەرلەمانتاران ئاگادارى بودجەى
پەرلەمانىش بن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەستخوش سوپاس بۇ بەرپىز أبوبكر ھەلەدنى، بەرپىز سالار محمود، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

وئلا من ھەر پىشنيار دەكەم كە وشەيەك ئيزافە بكرىت لە دواى ئەوھى دەلئ (پەرلەمان بودجەيەكى
تايبەتى دەبىت) ئەو دەروستە، كە سەرۋىكايەتى ديوان ئامادەى دەكات پاش پەسندکردنى پرۆژەكە، يەئنى
پرۆژەى بودجە، بىرمان نەچى بودجەيەكى تايبەت، ئەو ۋاستە بودجەى تايبەتە بەلام لە نەتىجەدا ھەر
پرۆژەيە تاوھكو پەرلەمان پەسندى دەكات، پاش پەسندکردنى پرۆژەكە لەلايەن دەستەى سەرۋىكايەتى
دەخريتە نيو بودجەى گشتيەوھ.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سالار محمود، بەرپىزان ماددەى دواتر (109)، فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (109)

ئەگەر لەبەر ھەر ھۆيەك ئامادەكردن يان پېشكەش كىردنى بودجە كەوتە دواى دەستپىكى سالى دارايى، ئەو ھەر مانگىك كە بودجە دواكەوتوو پىژەى يەك لەسەر دوانزە (12/1) ئەو پىشتىوانىيەى كە بۇ سالى دارايى راپىردوو بىپارى لەسەر دراوو خەرج دەكرىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو تەقريبەن ستانداردە، بەرپىز على حمە صالح، فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە كە دەلى لەبەر ھەر ھۆيەك، دەستى حكومەتى زۇر ئاوەلا كىردوو، ئىمە لەپىشتىش تەنكىدىمان كىردوو جگە لە حالەتى حەرب كە ئىنشاللا ولاتەكەمان ھەمىشە لە حەرب دوور دەبىت، داھات ديارە، خەملىندراو، خەرجىش ديارە، خەملىندراو، پىشتىر باسما لە رى و شويىنك كىرد كە دەكرى سەرۆكايەتى حكومەت بىت ئەك وەزىرى دارايى مەبەرىراتى خۇيان بدەن، پاشان بە زۇرىنەى پەرلەمان وادەيەك ديارى بكەى بۇ ناردنى بودجەكە، يەنى تۇ ئەگەر لەبەر ھەر ھۆيەك بودجەى نەنارد و يەك لەسەر دوانزەى (12/1) رۇيى، بەتال كىردنەوى ماددەكانى پىشوو بەشپوئەيەك لە شپوئەكان، ديسان تەنكىد دەكەمەو داھات و خەرجى خەملىندراون، خۇ قانونى بودجەكەش قانونەكە دىردەكەى سەد لە سەد تەنقىز نابى وەكو ئەو، بەخوا ھەر عەجز دەبىت، داھات زىاد دەكات، كەم دەكات، بۇيە ئەم ماددەيە من پىمباشە بەو شپوئەيەى نەروات، يان ھەلبىگرىت، يان لە حالەتى زۇر نارددا نەبىت ئەو صەلاحىتە بە كراوئى نەدرى لەبەر ھەر ھۆيەك بتوانن ئەو دوابخەن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز على حمە صالح، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش ھەمان بۇچوونم ھەيە (ھەر ھۆيەك) مەتاتىتەى تىدايە، ئەگەر لەبەر ھەر ھۆيەك بالاتر لە دەسەلاتى حكومەت، يەنى لە دەسەلاتى خۇيان دا نەبوو، مەسەلەن شەرىك بەرپابوو، لافاويك خوانەنخواستە ھاتە پىشەو، بوومەلەرزەيەك رپویدا، كارساتىكى سروشتى رپویدا لەو حالەتانە دەكرىت حكومەت بودجە تەنقىر بكات، بەلام بە دەر لەو ناكىر بودجە تەنقىر بى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەرپىز بەزاد درويش، فەرموو.

بەرپىز بەزاد دەرويش دەرويش:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان تىببىنى ھەبى يەنى ل ناحىيە ياسايى چاوا دەچىت ھەر ھۆيك بيت، يەنى واتا ئەوانىدى ھەموو لەق بىنەو بەرپىز، ئەمە دەتەنن بەپى ئەو ماددەيە بودجە ھەر نەھنىر، چونكى دەئىت لەبەر ھەر ھۆيك، واتا مەرجدار بىرپىت، بلىن حالەتەكى تارىنە، يان ھەر شتەكە مەرجدار بىرپىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەوئى ياسايى پىي دەئىن (الظروف القاهرة) شتىكى وايە، بەرپىز د.شېركۆ حمە أمىن، فەرموو.

بەرپىز د.شېركۆ حمە أمىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مىنىش لەگەل ئەوئى لە راستى دا ئەو پەھايى و ئەو دەستكراوئى يە نەمىنى، بەتايبەتى بىنمىن لەم چوار سالەى رابردوودا بە ناشكورى نەبى ھىچ پىرۆزە بودجەيەكمان نەبىنەو، ئەو بەرپىزە ئەزمونى خولى رابردوومان بۇ باس دەكەن، بۇيە لەم پىرۆزە مەن پىشتىگىرى قىسەكانى كاك على و كاك عمر و كاك بەزاد دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د.شېركۆ حمە أمىن، لە كۆتايى موناقتەشەى ئەم ماددەيەدا بەرپىز سالار محمود، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەپىي بەرپىزە چوونى ولات ھەم لە ھەرىم و ھەم لە عىراقىش دا لەو سالانەى كە لە كوردستانىش دا بودجە ھەبوو، بەلام موناقتەشەكردنى پىرۆزەى بودجە ھەر چەند مانگىك دواكەوتوو، بۇيە بوونى ئەم ماددەيە مانەوئى ھەبى باشە وەكو پىرەنسىپ، بەلام ئەو ھۆكارانە چىن؟ كە تىايدا پىشنىارى مەن نامازە بەو بەرپىز كە پەرلەمان بىرۇا بەو ھۆكارانە بىكات، واتا ئەو ھۆكارانەى كە حكومەت دەپخاتەروو بۇ نەناردنى بودجە پەرلەمان بىرۇا پى بىكات لەبەرەمبەردا ئەو دوانزە لەسەدە صەرف بىكەن، سوپاستان دەكەم.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سالار محمود، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەو زروفە دىتە پىشەو بە عەرەبى پىي دەلئىن (الظروف القاهرة)، يەعنى شتىك سوودى لى بىينن لە دەسلەلاتى خۇيان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، ديارە گفتوگۇ لەسەر ئەو ماددەيە كۇتايى ھات، ماددەى دواتر، كۇتايى ئەو بەشە، ماددەى (110).

بەرپىز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (110)

بەرپىز بەرپىز ھەرىياتى ژمىرىيىرى پەرلەمان لە كۇتايى ھەر سالىكى دارايى ھەلدەستىت بە دانانى ژمىرەى كۇتايى و دەخريتە بەردەم دەستەى سەرۋكايەتى بۇ رازىبوون لەسەرى و رەوانە كىردنى بۇ لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى و ۋەبەرھىنان، بەمەبەستى پىداچوونەو و بەرزكىردنەو راپۇرتىك لە بارەيەو بەرپىز پەرلەمان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ گفتوگۇ ئەو ماددەيە بەرپىز د. شىركۇ حمە أمين، فەرموو.

بەرپىز شىركۇ حمە أمين:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

من تەنھا سەرنجەكەى پىشوو دەلئىمەو، لىرەشدا بە برۋاى من پىويستە لىژنەى كاروبارى پەرلەمانى تىدا بىت، چونكە ئەوان مەعنىن بە ئىش و كارەكان، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو تىبىنىيە بەرپىز شىركۇ حمە أمين، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ھەمان سەرنجەم ھەيە دەكرى بنووسرى (بەرپىز بەرپىز ھەرىياتى ژمىرىيىرى پەرلەمان كۇتايى ھەر سالىكى دارايى ھەلدەستىت بە دانانى ژمىرەى كۇتايى پاش چاۋ خشاندىنەو لىژنەى كاروبارى پەرلەمان بە راپۇرتەكە)، شتىكى لەو بابەتە جىگاي بكرىتەو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەرپىز بىستوون فايق، فەرموو.

بەرپىز بېستون فايق محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوھى من تەنھا رەببى بە تەسەلسولەوھ ھەيە، ئەو ماددەيە لەبەينيانە، ئەو ماددەيە ژمىريارى پەرلەمان لەگەل ماددەگەي پېشووئى دەمجن بەيەگەوھ تايبەتن بە پەرلەمان ئەوھ كەوتۆتە بەينيانەوھ، يەئنى ماددەي (109) كەوتۆتە بەينيان.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بېستون فايق، بەرپىزان گىتوگۇ لەسەر ئەم ماددەيە كۇتايى ھات، گىتوگۇ لەسەر ئەم بەشەش كۇتايى ھات، دوا تىببىنى و پروونكردنەوھ بۇ بەرپىز د. فرست صۇقى، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە دوو ماددە باسى لىژنەي كاروبارى پەرلەمان كرا، لىژنەي كاروبارى پەرلەمان بەو ناوھ نەماوھ، بە پىي ئەوھى دەنگمان لەسەر دا، بۇيە كە لىژنەي دەستپاكي و كاروبارى پەرلەمان و سكاللا، بۇيە ئەگەر گونجاوھ، چونكە ئىمە لىژنەي مالىمان دانا لىژنەيەكى مەئنيە بەو بابەتە.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د. فرست صۇقى بۇ ئەو پروونكردنەوھ، سوپاس بۇ بەرپىزان لىژنەي كاتى پىداچوونەوھى پەيرەوى ناوھو، سوپاس بۇ ئىوھى بەرپىز دەستخوش، ئەم دانىشتنە كۇتايى ھات، رۇژى سىشەممە سەعات (10) دانىشتىكى تر بۇ ئەوھى ئەم پەيرەوھ تەواو بكەين و كۇتايى پى بينىن، كاتىكى خۇش، دەزانە دەچن بينەرى مۇندىالەن.

د. يوسف محمد صادق

سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان - عىراق

جعفر ابراھىم ئىمىنكى

جىگىرى سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان □ عىراق

فخرالدين قادر

سكرتېرى پەرلەمانى

كوردستان □ عىراق

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۇتوكۇلى دانىشتىنى ژمارە (8)ى

پىنج شەممە رېكەوتى 17 7 2018

خولى چوارەمى ھەئىزاردن

پروتۆكۆلى دانىشتنى ژماره (8)

پېنج شەممە رېكەوتى 2018/7/17

كا تۆمىر (12) ى پېش نيوەرپۇ رۆزى پېنج شەممە رېكەوتى 2018/7/17 پەر لەمانى كوردستان - عىراق بە سەرۇكاپەتى بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى جىگىرى سەرۆك و، بەرپىز بىگەرد تالەبانى سكرتېرى پەرلەمان، دانىشتنى ژماره (8) ى نائاسايى خولى چوارەمى، سالى (2014) ى خوى بەست.

بەرنامەى كار:

بەپىيى حوكمەكانى برگه (1) ى مادده (20) لە پەپرەوى ناوخوى ژماره (1) ى ھەمواركرائى سالى 1992 ى پەرلەمانى كوردستان - عىراق، دەستەى سەرۇكاپەتى پەرلەمان برپارى دا كاتى دانىشتنى ژماره (8) ى خولى بەھارەى سالى پېنجم لە خولى چوارەمى ھەلېزاردن لە كات (11) ى پېش نيوەرپۇ رۆزى پېنج شەممە رېكەوتى 2018/7/17 دا بەم شېوہە بېت:

1- گفتوگو كرنى پەپرەوى ناوخوى پەر لەمانى كوردستان كە لەلايەن لىژنەى كاتى بۇ پېدا چونەوہى پەپرەوى ناوخو ئامادە كراو بەپىيى برپارى ژماره (26) ى سالى (2014) ى برگەى (8) لە ماددهى (56) لە ياسا ھەلېزاردن پەر لەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو و پالېشت بە ماددهى (94) ى پەپرەوى ھەموار كراو لە پەپرەوى ناوخوى پەر لەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەناوى خواى گەرەو مېھربان.

دانىشتنەكەمان بەناوى گەلى كوردستانەوہ دەست پى دەكەين، بەرنامەى كار بەپىيى حوكمەكانى برگه (1) لە ماددهى (20) ى پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان - عىراق ژماره (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو دەستەى سەرۇكاپەتى پەرلەمان برپارىدا كاتى دانىشتنى ژماره (8) ى خولى بەھارەى سالى پېنجم لە خولى ھەلېزاردن چوارەمى پەرلەمان لە كاتۆمىر (10) ى بەيانى رۆزى سېشەمە رېكەوتى 2018-7-17 بېت بەرنامەى كارى دانىشتنەكە بەم شېوہە بېت:

1- گفتوگو كرنى پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان كە لەلايەن لىژنەى كاتى بۇ پېدا چونەوہى پەپرەوى ناوخو ئامادە كراو بەپىيى برپارى ژماره (26) ى سالى (2014) ى برگەى (8) لە ماددهى (56) لە ياسا ھەلېزاردن پەرلەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو و پالېشت بە ماددهى (94) ى پەپرەوى ھەموار كراو لە پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان ژماره (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو، ئىستا داوا لە بەرپىز بىگەرد تالەبانى دەكەم بۇ خستە رووى پوختەى دانىشتنى پېشتەر لەگەل لىستى ئامادە بووانى بە ھو و بى ھو، فەرموو بەرپىز.

بەرپىز بېگەرد تالەبىنى / سىرتىر پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەورە مېھرەبان پوختەى دانىشتىنى ئاسايى ژمارە (7) ى رۆژى يەك شەممە رېگەوتى 15-7-2018

2018 بەم شىۋەيەى خوارەوۋە بوو:

1- دەست پىگردىنى دانىشتىن لەلايەن بەرپىز جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان.

2- خويندەنەۋەى ناۋى ئەندامانى ئامادەبوو ئامادەنەبوو ھەرۋەھا خويندەنەۋەى پوختەى دانىشتىنى پىشوو لە لەلايەن سىرتىرى پەرلەمان.

3- خويندەنەۋەى يەگەم بۇ (6) پرۆژە ياسا و (1) پرۆژە برىار لەلايان لىژنەى ياسايى.

4- خويندەنەۋەى راپۇرتى شىكارى لەسەر كارى ئىدارى و كارگىرى لە پەرلەمانى كوردستان لەلايەن بەرپىز (مەدىنە ئەيۋب ئەحمەد).

5- گىتوو گۆگردن و پەسند كردنى ياسا ھەموارى سىپەمى ياسا بە كرىدانى خانوو بەرە ژمارە (8) ى سالى (1979) ى ھەموار كراو لە ھەرىمى كوردستان - عىراق .

6- دەنگ دان لەسەر (بەشى ھەشتەم) و گىتوگۆ كردنى (بەشى نۆيەمى) پەيرەۋى ناوخۇ ژمارە (1) ى سالى (1992) ى ھەموار كراو .

ناۋى ئەندامانى پەرلەمان كە لەدانىشتىنى ژمارە (7) ى ئاسايى لە بەروارى 15/7/2018 مۇلت پىدراون يان بەبى مۇلت ئامادە نەبوون بۇ دانىشتىنى بەيانى ئەمانەن: (دلير مستفى / مۇلت)، (عيزت صابر / مۇلت)، (ابراهيم احمد سمو / مۇلت)، (ئوميد عبدالرحمان / مۇلت)، (ئەنەس محمد شريف / مۇلت)، (جمال عوسمان كارسول / ئامادە نەبوو)، (دلشاد شعبان / ئامادە نەبوو)، (زياد حسين / ئامادە نەبوو)، (زوزان صادق / مۇلت)، (شيرن حوسنى / مۇلت)، (شامو شىخو / مۇلت)، (صالح بەشار / مۇلت)، (عبدالله جاسم / مۇلت)، (على على ھالو / مۇلت)، (على عوسمان / مۇلت)، (قالا فريد / مۇلت)، (مەردان خدر / مۇلت)، (نازم كىير / مۇلت)، (ھىفا حەجى مير خان / مۇلت)، (ئوميد حمە على / مۇلت)، (ئىقار ابراهيم / مۇلت)، (پەروا على / مۇلت)، (حسن صالح / مۇلت)، (سوران عمر / مۇلت)، (شىركو جەودەت / مۇلت)، (نارى محمد / مۇلت)، (باپير كاملا / مۇلت)، (كمال يلدا / مۇلت)، (واحيده ياقو / مۇلت)، (يروانت نىسان / مۇلت)، (يعقوب گورگيس / مۇلت)، ناۋى ئەندامانى پەرلەمان كە لە دانىشتىنى ژمارە (7) ى ئاسايى لە بەروارى 15/7/2018 مۇلت پىدراون يان بەبى مۇلت ئامادە نەبوون بۇ دانىشتىنى داۋى نيوەرۇ ئەم بەرپىزانەن: (فرحان جەوھر / ئامادە نەبوو)، (محمد صادق / ئامادە نەبوو)، (ماجد عوسمان / مۇلت)، ئەو بەرپىزانەى كە بۇ ئىمرۇ داۋى مۇلتەتيان كىردو: (صالح بشار)، (دكتورە بهار)، (محمد صادق)، (فەرۇز تەھا)، (على على ھالو)، (نازم كىير)، (زياد حسين)، (على عوسمان)، (سوران عمر)، (ئەبووبىكر ھەلدەنى)، (فيان عباس)، (شامو شىخو)، (ئوميد عبدالرحمان)، (رؤزا محمود)، زور سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بىگەرد تالەبانى سكرتېرى پەرلەمان، بەرئیزان دوو خالى نيزامى ھەيە بە پەلە وەردەگىرىن، بەرئیز د. ابراهيم فەرموو.

بەرئیز د. ابراهيم احمد سەمۆ احمد:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

تا چەند خالە نيزامىيە نزانەم، بەس ئىدارىيە بۇ رېكخستنا بابەتا لىجانا مەيە كو ئەم چاوا كارىت خۇ بکەين، مە گەلکەم پى خۇشە ئەم فەترە ماييە پەرلەمانى دانىشتىنىتى مە دکەفنه سى شەمبى و چارشەم بى، چونكى ئىك شەم و دوو شەم بى دابا ھەمى خەرىكى گۆبوونەوونە، دوو و سىت دانىشتىنىت مە رېکنەکەفتن دگەل وان گۆبوونەوونەوونە مە دەستنىشان كرى، بۇ نموونە (ياسا و پەرەوودە)، (پەرەوودە و دامودەزگاہى دى تر)، بۆمە مېواندارى وەزارەت بۆمە خەلەلەکا چى بووى، ھىقى دارم جەلسىت مە بکەفنه سى شەمبى و چارشەمبى، سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرئیز نەجىبە لطيف فەرموو.

بەرئیز نەجىبە لطيف:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

لە گۆبوونەوونە رابردوو ئەو پروژە ياسايانەى كە خویندەنەوونە يەكەمیان بۇ كرا يەكېك لە پروژەكان دەرھىندرا، راستە ئەو پروژەيە ئىمە وەك فراكسۇنى كۆمەل بە ھاوکارى فراكسىۆنەكانى تر پېشكەشمان كرىبوو، بەلام دواى بە دواداچون متابەعە سەيرم كرىد ئەو پروژەيە لە سايتى پەرلەمان لەو پروژانەى كە خویندەنەوونە يەكەمیان بۇ كراو تىاي نەبوو، دواتر يعنى زانىارى ئەوومان دەست كەوت كە ئەمە ئەوونە پېشتر پېشكەش كراوە ئىنفاز نەبوو، پروژەى ئىنفاز نەبوو، بەلكو پروژەكە نوسراوە لەسەر ئەو بابەتە وە لەو پروژەيەشا ئىستناد كراووتە سەر ئەو قانونەى لە عىراق پېشتر دەرچوہ لە قانونى ژمارە (9) سالى (2006)، بۆيە ئەو پروژەيە دووبارە نەبوو كە دەرھىندرا لە بەرنامەى كار، سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەمىرۆ بەيانى كاروبارى پەرلەمان ئاراستەم كرىدینە بۇ ئەوونە بە دواداچونى ئەو پروژانە بکەن، لەوانەى دانىشتىنى پېشتر لە بەرنامەى كارمان ھىنا دەرى، تەكىدەم لى كرىدینە كە بە دواداچونى پېويست بکەن، بەرئیز بەھزاد فەرموو.

بەرئیز بەھزاد دەرويش دەرويش:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

دیف پەيرەوونى ناوخۇ مادەى (54) خالى (2) يعنى دووہم خالى (2) ھەر(10)

ئەندام بۇيان ھەيە بابەتى گىفتوگۇى بابەتى گىشتى بخرىتە بەرنامەى پەرلەمانەو بە ئامادە بونى سەرۆكى وەزىران يا وەزىرى تايبەتمەند، بەراستى بابەتەك ھەبوو كە پەيوەندىدار بوو بە دووكاندارو يعنى ھاۋلاتيانى ھەرىمى كوردستان، ئىمە پىشتر بە دوو راپۆرت داوامان كرد لەرپىگەى بەرپىزتان سەرۆكايەتى پەرلەمان ئاراستەى وەزارەتى شارەوانىمان كوردبوو كە ئەو بىرپارەى وەرگرتنى باجى زىل و خاشاك و ھەئاسىنى تابلۇ لە ھاۋلاتيان رابگرى، ھەر جەندە ئەوان وەلاميان داوہ كە ئەمە لە ياسا ھاتووە (دەئى) ياساى شارەوانىەكان سالى (1963) دەئىت وەرگرتنى رسومات، بەلام بەراستى ئىمە قەناعەتمان پىنەبوہ ئەو وەختە، وە ئىمە داوامان كرد ھەتا لە ياساش ھەبىت چونكە، لەبەر نا ھەموارى بارى داراى ھاۋلاتيان ئەم بىرپارە رابگرىت، بۇيە پىشى پىنچ رۇژە بە واژووى (23) ئەندامى پەرلەمان ئەم داواكارىيە ئاراستەى جەنابتان كراوہ كە وەزىرى شارەوانى بىتە ناو ھۆلى پەرلەمان، بۇيەئەو داوايە دووپات دەكىنەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو بابەتە لە بوارى جىبەجى كردن دابوو، يعنى نوسراو كرابوو بۇ ئەنجومەنى وەزىران و وەزىرى پەيوەندىدار ئاكادار كرا بۇ ئامادەى خۆى دەر بىرىبو لەسەفەر بىتەوہ، راست بىتە ئىرە ھەمو ئامادە كارىيەكان بۇ ئەمرۆ تەواو ببون، ئەوہى واى كرد بۇ ئەمرۆ ئەو خالە لە بەرنامەى كاردا نەبىت تەنيا يەك ھۆ بوو، بۇ ئەوہى بتوانىن ئەورۆ پەيرەوۋ ناوخۆ تەواو بىكەين لە ئايندەيەكى نىزىكدا ئەو خالە جىبەجى دەكەين خودى وەزارەتى شارەوانىش مەبەستيان بوو ئامادە ببن وە رون كردنەوہى پىويست ئەوہى لای وان ھەيە پىشكەش بە دانىشتنى پەرلەمان بىكەن، بەرپىز بىستون فەرموو.

بەرپىز بىستون فائق محمد احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە واقەى حالى پەرلەمان و بە واقەى سياسى بەرپىزتان ئىستا سەرۆكى پەرلەمانن ئەم يەك دوو مانگەى كارى پەرلەمان كە ماوہ كۆمەلىك بابەتى گرنگ و ھەنوگەى لەبەردەم پەرلەماندا ھەيە، من داوايەكى برايانەم لە جەنابت ھەيە، داوا ئەكەم ئەم يەك دوو مانگە ئىشوكارە تايبەتى و ئىشوكارە حزبى و ئىشوكارە رۇژانەيەكەت تەرخان بىكەى بۇ ئىشەكانى پەرلەمان، دوئى ئىمە ھەموو پەرلەمانتاران لىرە بوين ھەموومان چاوەرى بوين جەلسەيەكى پەرلەمانى ئىدامە پى بدرى، بەلام جەلسەكە نەكراو من ئەو شەو جەنابتەم بىنى خەرىكى ئىشىكى حزبى بوى حەقى خۆتە ژيانى تايبەتت ھەيە كارى حزبى دەكەى، بەلام تمنا ئەكەم ئىشە حزبىكە بىكەى بە ئىشى دووہم سىيەم، دانىشتنەكەى پەرلەمان بەلاتەوہ گرنگتر بىت بۇ ئەوہى ئەو دوو سى مانگە ماوہ تەعويزى ئەو دوو سى سالەى پەرلەمان بىكەينەوہ كە نەمان توانى ھىج بىكەين بە داواى لىبوردنەوہ، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، داواگە رەوايە بەسەر سەرۋى بەسەر چاۋو بەتەنكىد ئەو ماۋىيە وامان كىردە، بەس دۈيىن
حالەتتىكى وا ھاتە پىش كە كەسيان دەست نەكەوت، بەرپىز بەھار فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمان محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە ماۋى دۈو ھەفتەى رابدودا سى پرۇزە ياسا سيفەى ئىستىعجالى پىدرا، دووانيان لە ماۋى يەك رۇزا
ھەم لىژنەى ياساى راپۇرتى لەسەر نوسى و لىژنە تايبەتمەندەكانەۋە، ھەم بوو بە ياساۋ دەرچوو، بۇيە
داۋا ئەكەم كە ياساى بەرنگار بونەۋەى تىرۇر كە سيفەى ئىستىعجالى پىدرا، داۋاكارم لە كۇبونەۋەى داھاتويا
بىخىتە گىتوگۇكىردن تا بتوانىن ئەم ياسايەش دەرچوۋىندىت، زۇر سوپاس .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەست خۇش بەتەنكىد، يانى ئەو بابەتە لە لىژنەى ياساى بەھەند وەرگىراۋە، ئىمە چاۋەرۋانى راپۇرتىن،
خالى نىزامىش كۇتايى ھاتن تەنھا يەك تىببىنى ھەيە من بە پىۋىست دەزانم پىشكەش بەئىۋەى بەرپىز
بىكەم، لە ھەفتەى رابدوو وەعدمان بە كاك برۇزۇ مەجىد دابوو كە دەست لە كار كىشانەۋەى بەرپىز (يوسف
محمد) بىخەينە بەرنامەى كار، بەراستى ئەو وەعدەمان ئەو ھەفتەيە نەبىردە سەر، لەبەر يەك ھۇ ئەۋىش
پەيۋەست بوو بە بەرژەۋەندى گىشتى كە ئەم پەرلەمانە لە پەك نەكەيت بەردەوام بىت لەم كات و ساتەدا،
بەراستى يەنى پىۋىستىيەكى نىشتمانى ھەيە ئەگەر رەچاۋى ئەۋە بىرپىت كە ئەو بارو دۇخەى لە عىراق
دەگۈزەرىت زۇر مەترسىدارە، زۇر پىشھاتەى مەترسىدار لە پىشمانن، وە راستەوخۇ تەئىسرىان ھەيە لەسەر
ھەرىمى كوردستان، بۇيەش بۇ ماۋەيەكى تر ئەۋە دۋادەكەۋىت، بۇ ئەۋەى بزانىن ئەو وەزە بە چ
ئاراستەيەك يەكلايى دەكرىتەۋە ديارە خالى نىزامى كۇتايى ھاتن، بەرپىز د. شىركۇ فەرموو.

بەرپىز د. شىركۇ ھەمە ئەمىن ھادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش نوقتەى نىزامىيە، لە راستىدا بە پىي پەيرپەۋى ناوخۇش ھەم پىرسىار، ھەم ئەو نوسراۋانەى كە ئىمە
ئاراستەى دەكەين ئەبىت لە ماۋەى (15) رۇزا دەسلەتتى جىبەجى كىردن وەلام باتەۋە، يانى بەراستى ھىجى
ۋەلام نادىتەۋە چەند جارىك ئەمەم وتوۋ دىسان ئەى لىمەۋە، من پىم خۇشە چا چ بە نوسراۋ بىت چ بە
زارەكى بىت وەلامەكەم دەست كەۋىت، ئايا بە فىعلى ئەم پەرلەمانە پىرسىاروو پىرساندن بە تايبەتى
ناينىرىت بۇ ئەنجومەنى وەزىران؟ يان ئەنجومەنى وەزىران ئەسلەن ئامادە نىيە وەلامان باتەۋە؟ بۇ ئەۋەى
بزانىن كامىانە، چۈنكە لەراستىا ناكىرىت چاۋەرپى ئەۋەكەين كە ئەم ۋلاتە بەم شىۋەيە ھوكومەتتىكى
ھەبىت لە ژىر چاۋدىريا نەبىت وە بە تايبەتى ھەر رۇزى قسەيەك ئەكا لە سەر موۋچە و قسەكەى خۇشى
قسەكە ناباتە سەر، كە ئەمە گەۋرەترىن كارەساتە بە نىسبەت ئەم ۋلاتەۋە، زۇر سوپاس .

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەراستى ئەو ھاۋكارى ھەمەھەنگى نىۋان پەرلەمان و حكومت بەردەوامە، زۆر لە ئىۋەدى بەرپىز ئاگادارن لەسەر ئەۋەدى ۋەلامەكان بە دەستى ئىۋە دەگاتن، ئەۋە ئەنجامى ئەو پىرسىارانە ئاراستەى حكومت كراون بە نوسىن دويىنىش لەو راپۇرتە شىكارىيەكە پىشكەش كرا، ئىۋە ئاگادارن لە نىزكەى ھەشت سەد پىرسىار ۋەلامى پىنج سەد پىرسىار بۇ پەرلەمان گەراينەۋە، بە تەكىد ھىچ نوسراۋىك لە پەرلەمانى كوردستان دوا ناكەۋىت لە ھەر بابەتتىك كە ھەبىت، بەلام كە پىرسىارەك دووبارە بوو يان ھەندەك ئەۋەدى زانىيارى كەمى تىدابون ئەو حالەتە رەنگە بۇ ماۋەيەك دوا بىكەۋىت، بەلام حەتمەن لە دواى ۋەرگرتنى زانىيارى زياتر ئاراستە دەكرىت ئەو بابەتە، دىنيا بن كەم تەرخەمى لە سەرۋىكاتى پەرلەمان دروست نابىتن بەردەوام بايەخى بە پىرسىارەكانى ئىۋە دەدەين، لىپىرسىنەۋە بابەتتىكى ترە ئەو بابەتەش بەراستى پەيۋەستە بە بارودۇخى سىياسى لە ھەرىمى كوردستان ۋە ئومىدەۋارىن تەۋافقى سىياسى پتەو تر بىكرىتن، بۇ ئەۋەدى زياتر دەستى پەرلەمانتاران بىكرىتەۋە ئەركى خۇى ۋەكو پەرلەمانى بىينىن، بەرپىزان داۋا لە لىژنەى پەيرەۋ دەكەين بەرپىزان بۇ ئەۋەدى سود لە كات بىينىن، فەرمو لىژنەى كاتى پەيرەۋى ناوخۇ بۇ سەكۋى تايبەت بە لىژنەكان بەرپىزان ئەو بەشەى ماۋە بۇ دەنگ دان تەۋاۋى دەكەين ۋە دەست بە گىتوۋگۋى بەشى (دەيەم) دەكەين، بەو ھىۋايەين بتوانىن ئەۋرۇ تەۋاۋى بىكەين ۋاتا قسەكان چىرو پىرو تەركىز لەسەر بابەت بىكەين، بەرپىزان لىژنەى كاتى، د.رپىۋاس، دەست بە بەشى (نۆيەم دەكەين) بۇ دەنگ دانە، بەرپىز د. فرسەت فەرموو.

بەرپىز د. فرسەت سۇفى ەلى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە لە بەشى نۆيەم بودجە گىتوۋگۋى لەسەر كرابوو، دواى ئەۋەدى كە تىبىنى ۋ سەرنجى ئەندامانى بەرپىزى پەرلەمانمان لەبەرچاۋ گرت ۋە ئىستا مادە بە مادە دىخوئىنەۋە بۇئەۋەدى دەنگى لەسەر بىرپىت، لە مادەى (99) دەست پى دەكەين، مادەى (99) دىخوئىنەۋە دواى سىاغە كىرنەۋە ئامادىيە بۇ دەنگ دان. مادەى (99):

يەكەم/ لەسەر ئەنجومەنى ۋەزىران پىۋىستە لەسەرەتاي مانگى تىرىنى يەكەمى ھەموو سالىك بەر لە سالى دارايى بە مەبەستى گىتوۋگۋى بودجە بىرپىتە پەرلەمان.

دوۋەم/ لەسەر ئەنجومەنى ۋەزىران پىۋىستە لەكۇتاي مانگى نىسانى ھەموو سالىك ژمىرەى كۇتايى سالى پىشوو بىرپىتە پەرلەمان .

سىيەم/ ئەگەر بودجە ۋ ژمىرەى كۇتايى لەو رىكەۋتەى لە بىرگەى (يەكەم) ۋ (دوۋەم) ئەم مادەيە دىيارى كراۋە نەگەيشتە پەرلەمان، پەرلەمان داۋاى رونكىرنەۋە لە ۋەزىرى دارايى دەكات ئەگەر ھۆكارى گونجاۋ ھەبوو ماۋەيەكى دەداتى كە لە (15) رۇژ تىپەر نەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز ئەر مادەدى خويىندرايەو، تىببىنىيەكان وەر گىرابون، سوپاس، بەرپىز عمر عىنايەت فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

(كاك على و دكتور شىركۆ و لەگەل كاك سالار و منىرە خان)، داوايان كرد له برى وەزىرى دارايى سەرۋىكى

ئەنجومەنى وەزىران بىتە پەرلەمان، هيوادارم ئەو بەختە دەنگدانەو زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىز د. شىركۆ فەرموو.

بەرپىز دكتور شىركۆ حمە امين قادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

هەر بەھانى ئەو قسەيەش بىرگە (يەكەم) و (دوومە) ئەم مادەيە كە ئەلى ئەنجومەنى وەزىران ياعنى بۆ

له (يەكەم) ئەنجومەنى وەزىران، بۆ له (سىيەم) بۆتە وەزىرى دارايى زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىز د. فرست ئەگەر وەلامى ئەو تىببىنىيە دەدەيتەو؟ فەرموو.

بەرپىز د. فرست صوفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر يەك تۆز پشوووان درىز بى، دەتوانم بلىم (90%) لىرە جىي كراوئەو، ئەو موشكىلەيەش كە

ئىو بەسى دەكەن بە تەئكىد له رووى مەسئولىەتى رئاسەتى مەجلىسى وزەرا بە ماددەكانى داھاتوو حەل

كراو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

وابزانم هىچ گىرھتەك له سياغەى ئەو ماددە نىيە، و تىببىنىيەكەى خۆت ئاراستە كرد كاك (د. شىركۆ) بۆيە

ئەو ماددەيە بەو شىوازە خويىندرايەو دەخەينە دەنگدان، راستكراو كاك دكتور دىنيابە، د. شىركۆ

فەرموو.

بەرپىز د. شىركۆ حمە امين قادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەس عورف وابوو هەر (3) كەس پشئوانى بكات دەخىتە دەنگدانەو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك د. فرست چەند كەس ئەو رەئىيەى هەبوو.

بەرپىز د. فرست سۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ۋەكو رەئى رەئىسى وزەرا (3) كەس نەبوۋە، بەلام ۋەكو رەئى ھەندىك دەيانگووت سەرۋىكايەتى حكومەت بەرپىسىارە، ھەندىك دەيانگووت رەئىسى وزەرا، بەلام گریمان ئەو رەئىس وزەرايە دىت يان ئەو سەرۋىكايەتىەى حكومەت دىت ھىچ لە مالىە نازانىت، دەپىنىيە پەرلەمان چى لى دەكەيت، چى لى دەپىرسى؟ ۋەزىرى مالىە موختەسسە لەو بابەتە، بۇيە ھەندىك شت ھەيە با (3) كەسىش پىشتىگىرى كىرەبى، بەلام لە رووى عورفى تەشرىعيەو شتىكى گونجاۋ نىيە، ئىمە بىن كەسىك بىكەينە مەسئول كە ئەسلەن مەسئولى مەلەفەكە كەسىكى دىارىكراۋە لە حكومەت، لەسەر ئەو بىنەمايە ئىمە پىمان باشە ئەندامانى بەرپىزى پەرلەمان پىشويان دىرپى، ئىمە وامان كىرەوۋە لە بەشى بودجە حكومەت ھىچ دەرەفەتىكى نەماۋەتەو دەبى سالانە بودجە بىرپىتە پەرلەمان، ھىچ دەرەفەتىكىمان نەھىشتەتەو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە تەواۋ، تىبىنىيەكان پىشكەش كران دەخەينە دەنگدان، ماددەى (99) بەو شىۋازەى خويىندرايەو كە زۆر موناڧەشەى كراۋە (39) كەس لەگەلدايە؟ كى لەگەل نىيە؟ (18) كەس لەگەلدا نىيە؟ بەزۆرىنەى دەنگ پەسەندىكرا، ئومىدەوارىن ماددەكانى تر بە زۆرىنەو كەمىينە نەبن، ھەول بەدىن تەۋافقەك لە سەرى دروست بىكەين بە لىك تىگەيشتنى باشتر فەرموو بەرپىزان.

بەرپىز د. فرست سۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (100) تەنھا سىاغەكراۋەتەو سەرۋىكايەتى پەرلەمان لە نىكتىرەن كۆبۈنەوۋەى پەرلەماندا پاش كەيشتنى پىرۋزەكە لەلايەن حكومەتەو پىرۋزەكە ئاراستەى لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى و ۋەبەرھىنانى پەرلەمان دەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو بەرپىز كاك عمر.

بەرپىز عمر عىنايەت. ھمە سعید:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پەرلەمان دانىشتى ھەيە، كۆبۈنەوۋەى نىيە، ئەو جارى پىشوش من ئەو سىاغەم كىرەوۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو تىبىنىيە، بەرپىزان ئەو تىبىنىيە لەبەرچاۋ بىگرن، لە دواى راستكىردنەو كۆبۈنەوۋە بۇ دانىشتن ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خويىندرايەو دەخەينە دەنگدان، (62) كەس لەگەلدايە، كى لەگەل نىيە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەندىكرا، ماددەى (101)، فەرموون.

بەرپىز د. فرست سۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددە 101) ھەم سىياغەكراۋتەۋە، ھەم گۇرپانكارى تىداكراۋتەۋە ئەگەر بەرپىز ئەندامانى پەرلەمان سەيرى بىكەن، تىبىنىيەكانى ئەوانمان (100%) ۋە رگرتوۋە، ماددە 101)/ ھەر لىژنەيەك لە رىگە سەرۋىكايەتى پەرلەمان تىبىنىيەكانى خۇى دەربارەى ئەۋ بەشەى پەيوەستە بەتايىبەتمەندى خۇى لە نىۋ بوودجەى گشتى و ژمىرەى كۇتايى لە ماۋەى (10) رۇژ دەداتە لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى و ۋەبەھىنان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەۋ ماددەبە بەۋ شىۋازەى خويندرايەۋە دەخەينە دەنگدان، (62) كەس لەگەل دايە، كى لەگەل نىيە؟ كەس نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەندكرا، ماددەى (102)، فەرموون.

بەرپىز د. فرست سۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرگەيەكمان بۇ زىادكردوۋە، گۇرپانكاريمان تىدا كردوۋە، ھەموو ئەۋ تىبىنىيەكانى ئەندامانى پەرلەمان پىشكەشيان كرددوۋ لە ناۋ ئەۋ ماددەبەى (102) ۋە ئەۋەى كە پەيوەست بوو بە ماددەى (102) جىگەى كراۋتەۋە،

ماددەى (102):

1. پىۋىستە لە سەر لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى و ۋەبەرھىنان راپۇرتى بوودجە و ژمىرەى كۇتايى خۇى دەربارەى پىرۇژكە لە ماۋەيەك كە لە (21) رۇژ دواى گەيشتى راپۇرتى لىژنەكان پىشكەش بە سەرۋىكايەتى بكات.

2. پىۋىستە سەرۋىكايەتى لە يەكەمىن كۇبوونەۋەى دواى گەيشتى راپۇرتەكە بخاتە بەرنامەى كار.

3. ئەگەر ئەۋ ماۋەيە بەسەرچوو لىژنەكە نەيتوانى راپۇرت پىشكەش بكات ئەۋە دەستەى سەرۋىكايەتى بۇى ھەيە ماۋەيەكى دىكەى بداتى كە لە (10) رۇژ تىپەر نەكات ئەگەر لەۋ ماۋەيەش راپۇرتى پىشكەش نەكرد، بە پشت بەستىن بە راپۇرتى لىژنە پەرلەمانىيەكان گفتوگۇى لە سەر دەكرىت.

تىبىنى زۇر ھەبوو لەسەر ئەۋەى كە راستەوخۇ راپۇرتەكەى حكومەت نەخويندريتن ئىمە تىبىنى ئەندامانى پەرلەمانمان لەبەرچاۋگرت، ئەگەر لىژنەى كاروبارى دارايش راپۇرتەكەى نەھىنا بە پشت بەستىن بە راپۇرتى لىژنەكانى تر لە ناۋ پەرلەمان گفتوگۇى لە سەر دەكرىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ماددەكە بەۋ شىۋازەى خويندرايەۋە بە رەچاۋكردنى تىبىنى كاك عمر عىنايەتى پىشت كۇبوونەۋە بكرىتە دانىشتىن، فەرموون كاك عمر.

بەرپىز عمر عىناپەت حمە على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

(پېۋىستەكە) دەبى بخرىتە دواو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك ئارى ھەر ئوۋە بوو، فەرموو.

بەرپىز ئارى عبدالطيف مولود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەردوو (پېۋىستەكە) كرا بە (دەبىت)، يەنى (پېۋىستە لە سەر) لا بىرىت، (دەبىت لىژنە دارايى) دووھم

خالىش (وھەرۋەھا بۇ ھەيە قسە لە سەر كرا) (بۇ ھەيە) ئوۋىش زوعفە لاوازيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىز د. فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇڧى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپىز (د. پەرى) ھەموۋى بۇ نوۋىيون، بەلام لەبەر كەمى كات ئىمە وەكو ئوۋ پېۋىستە دەچىتە دواى لە

ماددەى يەكەم وامان لى كىرد، بەس دوايى وەكو باسما كىرد لىژنەيەك پىك دى ئەمە تەنھا پىش و پاشە

پېۋىستى بە دەنگدان نىيە ھەموو بۇمان چاك دەكەنەوۋە بۇيە من پىش نىياز دەكەم ئوۋەى پەيوەندى بە

سىاغەوۋە ھەيە بەجىي بەيلىن بۇ ئوۋ بەرپزانەى لە ناو پەرلەمانن دىكتۇرايان ھەيە لە زمانى كوردى يان

موختەسن و، موختەمن بەو بابەتە تەسلىمىان دەكەين با بۇمان چاك بىكەن، ئەما ئوۋەى تر كە

جەوھەرىن، كە مەزمونن، ھەموومان چاك كىردوۋە، بۇ نمونە لەو ماددەيە كە خستەروو تىببىنى

ئەندامانى پەرلەمان (100%) وەرگىرايە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو ئامىنە خان،

بەرپىز ئامنە زىكى سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

عادەتەن وەختى راپۇرت دىتن بۇ پەرلەمانى لىژنىين پەيوەندىدار ھەموو راپۇرتى خۇ ئامادە دىكەن

بەرپزان لىژنە ئەگەر ئوۋە بىكەن، وەختى راپۇرت دەيتن بۇ پەرلەمانى ژ لايى حكومت فە ھەر لىژنەيەك

راپۇرتا خو سەر وى بەشى كو وى گرئىدايە راپۇرتى خۇ د نقيسىتن ھەمى بۇچوون بۇ لىژنا دارايى دىجىتن

د برگا (سى)دا ئەمىت بىژىن ئەگەر ھاتوو لىژنەى دارايى نەشى راپۇرتا خۇ حازر كات (10) رۇژى دى

دەدەينى ئەگەر دىسان حازر نەكەت دى پىشت بەستن، يەنى گىفتوگۇ دى سەر وى ئەساسى دەيتە كىرن كو

راپۇرتىت ھەمى لىژنا ئەفە كارىكى گەلەكە زەحمەتا د قىت جەتەك ھەبىت ھەمى راپۇرتىت كۇن بىكات

راپۇرتەكە ھاوبەش ھەبىت مەعقول نىنە (22) لىژنا پەرلەمانى (22) راپۇرت ھەبىت، (22) راپۇرت توو بەيى موناھەشە بىكەيت ژ بەر ھەندى خەلەلە قىرا ھەي، يان بېتن لىژنەيەك ھەبىتن راپۇرتا ھاوبەشە جىكا، يان ژ پىشت بەستىن ب ئەو راپۇرت بىتن ئەو ھەكومت دىنپىرتىن چونكو گىتوگۇ د كەين، گەلەكە زەھمەت بىتن، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

پېش ئەو ھەي خالى نىزامى تر باس بىكەين با د. فرسەت روونكردەنەو ھەي زىاترمان بداتى. فەرموو كاك د. فرست.

بەرپىز د. فرست صۇقى ەلى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەو ھەي بەرپىز (ئامىنە) خان باسى كرد حالەتتىكى ئىستىسائىيە، ئەگەر لىژنەي كاروبارى دارايى مەعنىيە دەپھىنى، ئەگەر گريمان حالەتتىك ھاتە پېش لەوانەيە قەد رووش نەدا، ئەگەر گريمان نەپھىنە لەو حالەتە ئەو پىرۋەيە ھەكومت ناروويەتى دەپھىننىتە ناو ھۆل ھەر لىژنەيەكى پەرلەمان راپۇرتى خۇي ھەيە بە پىشت بەستىن بەو راپۇرتەي ھەكومت تەبەن ئەو ھەي ئەندامانى پەرلەمانە ئىمە نەمان ھىناو، بە پىشت بەستىن بەو راپۇرتى لىژنەنە و بەو پىرۋەيە كە لە ھەكومت ھاتوو موناھەشە دەست پى دەكات بۇ ئەو ھەي بوودجە تەئخىر نەبى، مەبەستەكە چ بوو، مەبەست لەو ھىچ رىگايەك بۇ موناھەشەكردنى بوودجە نەمىننىتەو، يەنى ئەو ھەندە بە وردەكارى چووينە ھىچ مەجالىك بۇ ئەو نەمىننى كە سالانە بوودجە موناھەشە نەكرىت، بۇيە حالەتتىكى ئىستىسائىيە يەك، دووھمىشيان راپۇرتى لىژنەكان ھەر يەكەو سىكتەرى خۇي ھەيە كە لىژنە دىت لىرە دادەنىشى ھەر لىژنە و مولاھەزاتى خۇي لە سەر بەشەكەي خۇي زراەيە، سناەيە ئەو دەدات، بۇيە ئەمە وەكو باس كر پىم وانىيە ئەو ھەي ئىمە دامان رشتىيە كىشەي تىداپىت دەكرىت دەنگى لە سەر بدرىت، سەپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئىمە تەنيا تىبىننىيەكى تر وەردەگرىن لە سەرۋكى لىژنەي دارايى كۆتايى بە موناھەشە دىنن، فەرموو د. عزت.

بەرپىز د. عزت صابراسماەيل:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ھەموو پىرۋە ياسايەك بۇ ھەر لىژنەيەكى تر بچىت بۇ لىژنەي ياسايىش دەچىت لە راستىدا ئەمە لىژنەي ياسايى كۆي راپۇرتى ھەموو لىژنەكان يەك بخت لەيەك راپۇرتدا ئەو راپۇرتە بكات ئەگەر ھاتوو لىژنەي دارايى و ئابوورى و وەبەرھىنان نەيتوانى لە كاتى پىويىسى خۇيدا ئەم راپۇرتە ئامادە بكات، پىشنيار دەكەم لىژنەي ياسايى بۇ زياد بكرى لىژنەي ياسايى راپۇرتەكان لىك بدات كۆي بكاتەو بىكات بەيەك، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك د. فرست.

بەرپىز د. فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەپىيى ئەو سىستەمەي ئەندامانى پەرلەمان پەسەندىان كرد لەمەودوا راپۇرتى لىژنەكان بۇ سياغەي قانونى و دارشتنەوہى ياسايى دىتە ناو لىژنەي ياسايى، كەواتە قسەكەي (د. عزت) لە جىگەي خۇي دايە ئەو موشكىلەيەي (ئامنە) خانىش باسى كرد حەل دەبى كاتىك كە لىژنەكان راپۇرتيان نارد لىژنەي ياسايى لە چوارچىوہى سياغەي راپۇرتىكى ياسايى دەتوانن رىكى بختەوہ ئەگەر ئاماژەشى پى نەدەي لەبەرئەوہى بودجەش وەكو ھەموو تەشريعەكى تر دەروات، باوہر ناكەم ھىچ كىشەيەكىترمان ھەبى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو ھىفا خان.

بەرپىز ھىفا حجى ميرخان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتگىرى قسەكانى (ئامنە) خان دەكەم، چونكە ئەگەر لىژنەكانى دىكە نەتوانن لە كاتى پىويست ئەوانە بۇ لىژنەي دارايى بەپىن، لىژنەي دارايى (10) رۆژە ماوہكەي تىپەر ببىتن، لىرە دەبىتە كىشەيەك لە سەرشانى لىژنەي دارايى دەمىنئەتەوہ، پشتگىرى قسەكانى (امنە) خان دەكەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك على.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو راپۇرتە گشتىيەي كە لە سەر سىياسەتى عامى بودجە وردەكارى بودجە دەنووسرئىت جىاوازه لەو راپۇرتەي كە لە سەر قانونى بوودجەكە دەنووسرئىت بۇ نموونە لىژنەي دارايى و ياسايى واتا دوو راپۇرتەمان ھەيە، راپۇرتىك لە سەر قانونى بوودجە دەنووسرئىت بۇ نموونە ماددەي يەك ئەوہندە تەرخان دەكرئىت بۇ سەرۋىكايەتى پەرلەمان، ماددەي دوو ئەوہندە خەرجى تەشغىلى ئەوہندە و كۆمەللىك ماددەي ترى تىدايە، ئەمە جىاوازه لەسەر ئەو راپۇرتەي كە لە سەر سىياسەتى گشتى بوودجەكە و سىياسەتى عامى بوودجەكە دەنووسرئىت، واتا دوو راپۇرتەمان ھەيە، راپۇرتىكيان ئەركى لىژنەي دارايى ھەموو كۆبكاتەوہ، راپۇرتى دووہم ئەركى لىژنەي ياسايى كە راپۇرتى ياسايى بوودجەكەيە ئەوہى لىژنەي دارايى دەيكات راپۇرتى ياسايى نيىە، بەلكو سەرنجە، تىبىنيىە، لە سەر سىياسەتى دارايى لە سەر سىكتەرەكان بە گشتى، بەلام راپۇرتى لىژنەي ياسايى كە دواتر پيدا دەچئەتەوہ ئەوہ سەرنجە لە سەر ماددەكانى بوودجە، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك مصطفى.

بەرپز مصطفى زكى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

والله ھەر تىبىنىيەكم ھەبوو، لە سەر وشەى (پىۋىستە و دەبىت) ئەو پىم وابى كاك (د. فرست) مەسەلە ھەر سياغە نىيە لە كوردیدا سىغەكەيان جىاوازە، لە زۆر جىيان ئەم وشەيە دووبارە دەبىتەو پىم وایە ئەم وشانە ئىلزىمىنە دەبىت وشەكە (دەبىت) بىت، (پىۋىستە) دەكرىت بىكەيت و دەكرىت نەيكەيت، پىم وایە دەبى ئەم مەسەلەيە يەك لا بكرىتەو يەنى لە شوپىنى (پىۋىستە) لە شوپىنەكان بكرىتە (دەبىت)، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو شىرىن خان.

بەرپز شىرىن حسنى رەمەزان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر خويش ئەوئ وەزىفەت (د. فرست) خاندى دى پىرۇسا گىفتوگۆيى گەلەك زەحمەت د بىت ناپ ھۆلە پەرلەمانى دا كار دى زەحمەت تر كەفى حەتا بگەھىنا نەتىجەيى، بۆيە پشەتەفانى ئاخافتنە (امنە) خانىت كەم و و (كاك على حمە صالح) پىرۇسەكە د ب ساناھى تر بتن و زىتر دەرباز بىت ژ پەرلەمانى، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

يەك تىبىنى تر و كۆتايى پى دەينىن دەرفەت بە كاك د. فرست دەدەين فەرموو كاك صالح.

بەرپز صالح فقى محمد:

بەرپز / سەرۆكى پەرلەمان.

منىش پىش ئەوئ كاك (على حمە صالح) قسە بكات ھەمان تىبىنىم ھەبوو لەگەل (د. عزت) قسەم كرد كاك على قسەكانى منى كرد، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بە رەچاوكردنى تىبىنى بەرپزان ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان فەرموو كاك د. فرست.

بەرپز د. فرست صۆفى على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە ئەوئ كە بەرپزان باسيان كوردو پشەتگىرى (ئامنە) خانىيان كرد چاكمان كرد، وەكو حالەتتىكى ئىستىسائى ئەگەر گریمان كە ئەو لەوانەيە ھەر روونەدات لىژنەى مالى خۆى راپۆرتى نەھىنا، لىژنەكانى تر راپۆرتيان حازركرد يەكخستنى راپۆرتەكانى لىژنەكانى تر بۆ ئەوئ ئىعتىمادى بگەوئتە سەر وەكو خۆى كە پىشتر وتوومانە ھى حكومەت موناقتە دەكرىت كە داواى خۆتان بوو دەلئىن داواى يەكخستنى

راپۇرتەكان لەلایەن لیژنەى یاسایى، سەبارەت بە (دەبى) و (پىۆیستە) هیچ جیاوازیان نییە ھەردووکیان ئیلزامینە ھەردوکیان (یجب، علی) جیاوازیان نییە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئىمینكى / جیگیرى سەرۆكى پەرلەمان:

پىۆیست دەكات ھەمووی بخویندریتهوه یان لە بىرتانە، بەرپىز د. فرسەت فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۆفى علی:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (102)

- 1- لیژنەى دارایی و کاروبارى ئابوورى و ھەبەرھینان راپۆرتى بوودجە و ژمیرەى کۆتایى خۆى دەربارەى پەرۆزەکە لە ماوەیەکاندا کە لە (21) رۆژ دواى گەیشتنى راپۆرتى لیژنەکان پىشکەش بە سەرۆکایەتى دەكات.
- 2- پىۆیستە سەرۆکایەتى لە یەكەمین کۆبوونەوى دواى گەیشتنى راپۆرتەکە، بیخاتە بەرنامەى کار.
- 3- ئەگەر ئەو ماوەیە بەسەرچوو لیژنەکە نەیتوانى راپۆرت پىشکەش بکات ئەو دەستەى سەرۆکایەتى بۆى ھەيە ماوەیەكى دیکەى بداتى کە لە (10) رۆژ تىپەر نەكات ئەگەر لەو ماوەیەش راپۆرتى پىشکەش نەکرد، بە پشت بەستن بە راپۆرتى لیژنە پەرلەمانییهکان دواى یەكخستنیان لەلایەن لیژنەى یاسایى گفتوگۆى لە سەر دەکریت.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئىمینكى / جیگیرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەى بەو شیوازەى خویندرایهوه دەخەینە دەنگدان، گفتوگۆکران تىبىنییهکان وەرگیران، (47) کەس لەگەڵدايە؟ كى لەگەڵ نییە؟ کەس نییە بەکۆى دەنگ پەسەند کرا ماددەى (103)، فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۆفى علی:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (103) دەقى ئەو یە کە بەرپىز (عمر عینایەت) بۆى ناردووین وەکو خۆى دەیخوینمەوه ماددەى (103).

- 1- راپۆرتى لیژنەى دارایی و کاروبارى ئابوورى و ھەبەرھینان بەسەر ئەنداماندا دابەش دەکریت وە ناکریت لەلایەن پەرلەمانەوه دەست بە گفتوگۆ بکریت بەر لە تىپەربوونى (48) کاژیر.
- 2- راپۆرتى لیژنەى دارایی و کاروبارى ئابوورى و ھەبەرھینان کۆکەرەوى راپۆرتى سەرجم لیژنە پەيوەندیدارەکان و رای کۆتایى راپۆرتى لیژنەى دارایی و کاروبارى ئابوورى دەبییت.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئىمینكى / جیگیرى سەرۆكى پەرلەمان:

هیچ تىبىنییهك ھەيە؟ لە سەر ئەو ماددەى، ئەو ماددەى بەو شیوازەى خویندرایهوه دەخەینە دەنگدان، (57) کەس لەگەڵدايە؟ كى لەگەڵ نییە؟ کەس نییە بەکۆى دەنگ پەسەند کرا.

بەرپىز د. فرست صۇفى ەلى؛

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (105)

بەرگەى بۇ زىاد گراوہ ئەوہش بە پشت بەستىن بە تىببىنى ئەندامانى پەرلەمان و ەل كىردنى ئىشكالىيەتتىك كە ەبەو، واتا بەو شىۋەبە دارپۇتراوہ:

سەرەتا وەزىرى دارايى دىت راپۇرتى ەكومەت پىشكەش دەكات، دواتر سەرۋىكى لىژنەى كاروبارى دارايى دىت راپۇرتى دارايى پىشكەش دەكات، دواى ئەوہ دەرفەت دەدرىتە ئەندامانى پەرلەمان ەەر بەك (10) دەقىقە قسە دەكات، ئىنجا دەچىنە سەر پىرۇژە قانونى بودجە و موناقتەشە دەكرىت بەند بە بەند و لەسەر ەەر ماددەبەك (3) دەقىقە قسە دەكەن، بەو شىۋەبە رىكمان خستۇتەوہ:

ماددەى (105)

1- وەزىرى دارايى راپۇرتى ەكومەت سەبارەت بە پىرۇژە ياساى بودجە دەخاتەروو، پاشان لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى و وەبەرەئىنان راپۇرتى ەاوبەشى لىژنەكانى پەرلەمان پىشكەش دەكات.

2- راپۇرتەكان بەشىۋەبەكى گشتى گىتوگۇيان لەسەر دەكرىت پىش چوونە سەر گىتوگۇكىردنى دەروازەكانى بودجە و بىرپاردانى بەندەكانى ەەر ئەندامىك دەتوانىت بۇ ماوہبەك كە لە (10) خولەك تىپەر نەكات بە شىۋەبەكى گشتى گىتوگۇ لەسەر راپۇرتەكان بكات.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان بۇ ئەوہى بەرچاويان روون بىت، ئىستا (10) دەقىقە تەنھا لەسەر راپۇرتى ەكومەت و راپۇرتى لىژنەى دارايى ئىنجا ئەوہ دادەخرى ئىنجا مسوودەى لىژنەى قانونى دىت ماددە بە ماددە موناقتەشە دەكات، ەەر ئەندامىك بۇى ەبە لەسەر ەەر ماددەبەك (3) دەقىقە قسە بكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان؛

بەرپىز د. عزت دواتر بەرپىز ئامىنە زىكىرى.

بەرپىز عزت صابر؛

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو صياغەبە لەمەيان روون نەبوو (لىژنەى دارايى راپۇرتى كۇتايى پىشكەش دەكات كە پىكەتووہ لە ناوەرۇكەكەبەدا لە راپۇرتى ەموو لىژنەكان و لىژنەكەى خۇى) بەنى لىژنەى دارايى تەنھا ناچى راپۇرتەكان كۇ بكاتەوہ بە جيا راپۇرتى ەەر لىژنەبەك، بەك راپۇرتى كۇتايى دروست دەكات، ئەم راپۇرتە بىرىتى بە لە تەواوى ناوەرۇكى ەموو لىژنەكان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان؛

سوپاس بۇ ئەو روونكىردنەوہ، بەرپىز ئامىنە زىكىرى فەرموو.

بەرپىز امنە زكرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

د بەشى بودجەيى دا بتەنى وەزىرى دارايى نەئاخافىتن، وەزىرى پلاندانانى زى دەيتن پلانا خۇ و بەرنامى خۇ وە ھەروەسا ئەو پرۆژەيىت كو بەردەوامن يان نەھاتىنە ئەنجامدان سىياسەتا ھۆكۈمەتنى و پلاندانانى ديار دكاتن، واتە بتەنى وەزىرى دارايى تىدانىينە، ئەگەر فى خالىش بەرچاڧ وەربىگرن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز ئامىنە زىكرى، بەرپىز د. فرست پوونكردنه وەدى كۆتايى.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە گوتومانە وەزىرى دارايى راپۇرتى ھۆكۈمەت سەبارەت بە پرۆژە ياساى بودجە دەخاتەپو، جا ئەگەر وەزىرى دارايى بە پىويستى زانى دەرفەت بداتە وەزىرى پلاندانانىش كە راپۇرتى ھۆكۈمەت پىشكەش بكات، باوەر ناكەم ھىچ مانىعەكى قانونى ھەبى، چونكە وەزىرە و بۇى ھەيە قسە بكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

با دەرفەت بە دوو كەسى تر بدەين دەستى خۇيان بەرز كىردۆتەو، بەو شىوازەش بەرپاستى موناقەشە كۆتايى نايى، بەرپىز على ھەمە صالح، فەرموو.

بەرپىز على ھەمە صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەر لەپووى مەنتىقىيەو پەرلەمانتار پىتر سەرنجى لەسەر راپۇرتى ھۆكۈمەت ھەيە تاوەكو راپۇرتى لىژنەى مالى، ھەر لە پووى مەنتىقىيەو، چونكە ئەو تەنقىزە، ئەو جىبەجى دەكات راپۇرتى لىژنەى دارايى ئەصلەن كۆكەرەو راپۇرتەكانە، يەئنى مەنتىق لەوودا نىە قسەكردن لەسەر راپۇرتى ھۆكۈمەت كاتىكى پىويستى نەدرىتى، كاتىكى زياترى نەدرىتى، بەتايبەتى بۇ لىژنە موختەصەكان، د. فرست مەبەستم ئەوھيە بۇ ئەو ھەموو ئەندامانە لىژنەى دارايى لەسەر راپۇرتى خۇى با ھىچ قسەيەك نەكات و ناشىكات، بەلام دەرفەتى پى بدن با چارەكى، (20) دەقىقە لىژنەى مالى كە لىژنەى موختەصە با كاتەكە كراوہ بى، چونكە زۆرە راپۇرتەكە، ئەم ھەموو سىكتەرەنە رەنگە بە (10) دەقىقە كافي نەبىت، بەس بۇ لىژنەى مالى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو.

بەرپىز شىرىن ھىسنى رەمەزان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىقانىا ئاخافتنا ئامىنە خانى دەكەم، ئەم نەبىژن وەزىرى دارايى، ئەم بىژن وەزىرەكانى پەيوەندىدار، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك سالار.

بەرئىز سالار محمود مراد:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

تەئىدى ئەو دارشتنە ئەكەم كە لىژنە پەپرەو دايانپرشتوو، بە پىچەوانەى بۇچوونى براى خۇشەويستەم
على حمە صالح، پەرلەمانتار كەمتر قسە لەسەر راپۇرتى حكومت ئەكات، زۆرتىن تىروانىنى خۇى لە
راپۇرتى لىژنە و لىژنەى دارايى لەسەر پرۇژەكەى حكومت وەكو بوودجە كە ئەھيىرتە پەرلەمان باس
لەوہ ئەكات، و لە ناو پەرلەمان داكۆكى لە بۇچوونى خۇى ئەكات لە نيو ئەو راپۇرتانەى كە لىژنەكان
ناردوويانە و راپۇرتى لىژنەى دارايىش، ئەگىنا راپۇرتى حكومت برىتتە لە سىياسەتى مالى و پلانى
حكومت بۇ سائىكى دارايى، تەفاسىلى ئەو بابەتە لە پرۇژەى بوودجەدايە، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، تەئىدى بەرئىز سالار ئەكەم، چونكى (2) راپۇرت پىشكەش كرن، ئىك دەربارەى سىياسەتا دارايى،
ووزىرئىت دارايى پىشكەش دكەت، ووزىرئى پلاندانانى دىتن بەحسى سىكتەرا و لىستا حكومتەتا تەرخان كرى
و راپۇرتەكا پىشكەش كرى، ئەگەر ھەفالىت من گەشە خان ھاوكار بن، بۇيە پىتقىا ھەردوو ووزىران بىژن،
ووزىرى دارايى راپۇرتا پىشكەش بكەتن، ووزىرى پلاندانان راپۇرت ئەگەر ھەبى پىشكەش بكەتن، ئەندام
پەلەمانى با ل سەر راپۇرتا گشتيا رەيا خۇ بدەتن، سوپاس، ديارە چارەسەريان كرديە، بەرئىز د. فرست،
فەرموو.

بەرئىز د. فرست صۇقى على:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەجىياتى ووزىرى دارايى كردمانە ووزىرى پەيوەندىدار، راپۇرتى حكومت سەبارەت بە پرۇژە ياساى
بوودجە دەخاتەروو، سەبارەت بەوہى كاك (على)ش باسى كرد ئىمە كاتىكى مەفتوحمان داوہتە لىژنەى
دارايى و ئابوورى و وەبەرھىنان، راپۇرتى خۇى پىشكەش ئەكات، ئەو (10) دەقەيە بۇ يەك كەسە، پىم
وايە زۇر باشە، ئىستا داوا لە بەرئىزان ئەكەين ماددەى (105) وەكو ئەوہ ئەيخوئىنمەوہ بىخەيتە دەنگدان.
ماددەى (105):

1 ووزىرى پەيوەندىدار راپۇرتى حكومت سەبارەت بە پرۇژە ياساى بوودجە ئەخاتە روو، پاشان لىژنەى
كاروبارى ئابوورى و وەبەرھىنان راپۇرتى ھاوبەشى لىژنەكانى پەرلەمان پىشكەش ئەكات.

2- راپۇرتەكان بەشيوەيەكى گفتوگۇيان لەسەر ئەكرى پىش چوونە گفتوگۇ كردنى دەروازەكانى بوودجە و
دەروازەكانى، ھەر ئەندامىك بۇ ماوہيەك ئەتوانى كە لە (10) خولەك زياتر نەبى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەى بەو شىۋەىە كى لەگەل داىە؟ (59) كەس لەگەلئەتە، كى دزىەتە؟ كەس نىيە، ماددەى دواتر، بەرپىز د. فرست، فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (106) وەكو خۇى هىچ تىبىنى لەسەر نەبوو

1 لىژنە بەشەگانى بوودجە ئەخاتە روو بو گىتوگو كىردن و برىاردان لەسەريان بەند بە بەند.

2 ھەر ئەندامىك بۇى ھەىە لەسەر ھەر بەندىك بو ماوہى (3) خولەك گىتوگو بكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كى لەگەل داىە؟ (58) كەس لەگەلئەتە، كى دزە؟ (1) كەس، بە زۇرىنەى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر، بەرپىز د. فرست، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

تەنىا صىاغەىە، ئەوہى كاك (عمر عىناىەت) بۇى نارىبووین، ماددەى (105) چونكە تەسەلسولى ماددە

گوپراىە ئەبىتە ماددەى (92) ، دەنگدان بەپىى ماددەى (92) ى ئەم پەپرەوہ ئەبىت، ماددەى (107) بەو

شىۋەىە دادەپزىتەوہ، (دەنگدان بەپىى ماددەى (92) ى ئەم ئەپرەوہ بىت).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كى لەگەلئە؟ (55) كەس، كى دزە؟ كەس نىە، ماددەى دواتر، بەرپىز د. فرست، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (108) گوپنكارى تىدا كراوہ لەسەر داواى ئەندامانى پەرلەمان،

ماددەى (108): پەرلەمان بوودجەى تاىبەتە ئەبى كە سەرۋاىەتەى بە ھەماھەنگى لەگەل لىژنەى

دەستپاكى و كارووبارى پەرلەمان و سكالاً نامادەى بكات و پاش پەسند كىردنى لەلاىەن دەستەى سەرۋاىەتەى

ئەخرىتە نىو بوودجەى گشتى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كى لەگەلئەتە؟ (55) كەس، كى دزە؟ كەس نىە، ماددەى دواتر، بەرپىز د. فرست، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (109) گىتوگوى زۇرى لەسەر كرا، تىبىنى لەسەر كرا، لەسەر داواى ئەندامان چاكمان كىرد و بەم

شىۋەىە،

ماددەى (109): ئەگەر لەبەر ھۆيەك كە لە دەرەوھى ئىرادەى حكومەتى ھەرئىم بى ئامادە كردن يان پىشكەش كردنى بوودجەكە و دواى دەستپىكى سالى دارايى ئەوھ بۆ ھەرمانگىك كە بوودجە دواكەوت رېژەى (12-1)ى ئەو پشتىوانىھى بۆ سالى دارايى رابردوو برپارى لەسەر دراوو خەرج ئەگرى. لەبەر ھەر ھۆكارىكمان لابرد كردمانە (لەبەر ھۆيەك كە لە دەرەوھى ئىرادەى حكومەت بى)، داوا لە بەرئىزان ئەكەين بخرىتە دەنگ.

بەرئىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەگەئىھتى؟ (50) كەس، كى دژە؟ كەس نىھ، بەكۆى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر، بەرئىز د. فرست، فەرموو.

بەرئىز فرست صۇفى على:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

گەشە خان بىرى خستەمەوھ، ماددەى (110) كە ئىستا ئەخوئىنمەوھ ئەبىتە (109)، (109) دىتە خواری، بەس تەسەلسوليان ئەگۆرى، بەو شىوھىھ تىبىنى لەسەر نەبووھ، ماددەى (109): بەرئىوھبەرايەتى ژمىريارى پەرلەمان لە كۆتايى ھەر سالىكى دارايى ھەلدەستى بە دانانى ژمىرەى كۆتايى و ئەخرىتە بەردەم دەستەى سەرۆكايەتى بۆ راست بوون لەسەرى و پەوانە كردنى بۆ لىژنەى دارايى و كاروبارى ئابوورى و وەبەرھىنان بە مەبەستى پىداچوونەوھ و بەرزگردنەوھى راپۆرت لەسەرى بۆ پەرلەمان.

بەرئىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەگەئىھتى؟ (49) كەس لەگەئىھتى، كى دژە؟ كەس نىھ، ئەچىنە بەشى دەيەم، دەست بە گفتوگۆ ئەكەين، بەرئىز د. فرستە فەرموو.

بەرئىز فرست صۇفى على:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە داوا ئەكەين بگەرئىنەوھ بەشى سىيەم كە موناقلەشەمان نەكردبوو، ھەئىزاردنى دەستەى سەرۆكايەتى تەواو ئەكەين ئىنجا بەشى ئەخىر كۆتايى پى دىنن، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەشى سىيەم، فەرموو.

بەرئىز ئالا فەرىد:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (10):

دەستەى سەرۆكايەتى پىك دى لە سەرۆك و جىگىر و سەرۆكى پەرلەمان.

تېيىنى، پېشنيارىك ھەبە كە جىگىرى سەرۆك بىكرىتە دووان يان زياتر و رەجىاوى پېكھاتەكانى توركمان و
كلدان و سريان و ئاشوور و ئەرمەن بىكرى.

ماددەى (11):

1 پەرلەمان دانىشتنى يەكەمى خۇى كە لە ماددەى (3)ى ئەم پەپرەوہ ناماژەى پېكراوہ بە سەرۆكايەتى بە
تەمنترىن ئەندامى ئامادەبوو ئەبەستى.

2- بە تەمنترىن ئەندامى ئامادە بوو لەلەيەن سەرۆكى ديوانى سەرۆكايەتى پەرلەمان بانگھېشت ئەكرى.

3- ئەركى تەنيا برىتتە لە بەرئوہبردنى دانىشتنى يەكەم ئەنجامدانى ھەئبئاردنى دەستەى سەرۆكايەتى.

ماددەى (12):

1 سەرۆك بەرامبەر پەرلەمان سوئندى ياساى ئەخوات.

2- كاندىدە ھەئبئىردراوہكان بەرامبەر پەرلەمان سوئندى ياساى ئەخون.

3- سوئندى ياساى سەرۆكى يەكەم دانىشتن و كاندىدە ھەئبئىردراوہكان بەو شىوہبە ئەبى:

(بە خوداى گەورە سوئند ئەخوم كە بەرژوہەندى گەلى كوردستان و يەكئىتى خاك و گەل و شكۆ و ماف و
ئازادىيەكانى ھاوئلتيان و سامانى گشتى بپارىزم و ئەركى ئەندامىيەتى بەراستى و دئسوزىوہ ئەنجام بەدم).

ماددەى (13):

1 لە رېكەوتى ئەنجامدانى سوئندى ياساىيەوہ كاندىدى ھەئبئىردراو ئەبئتە ئەندام و بە دەست بەكار
ھەژمار ئەكرىت و گشت مافىكى ئەندامىيەتى ئەبئت و ھەموو ئەركەكانى ئەندامىيەتى ئەكەوئتە ئەستۆ.

2- ئەگەر كاندىدى ھەئبئىردراو بەبى پاساوى رەوا لە دانىشتنى يەكەمەوہ بۆ ماوہى (30) رۆژ سوئندى
ياساى ئەنجام نەدات ئەوہ مافى ئەنجامدانى سوئندى ياساى نامئى.

ماددەى (14):

پەرلەمان بە زۆرپىنەى رەھى ژمارەى ئەندامان و بە دەنگدانى نھئىنى و راستەوخو دەستەى سەرۆكايەتى
بەپئى ئەو رېكەوتانە ھەئبئىردرىن:

1 سەرۆك لە يەكەم دانىشتن دەرگاى خو پالاوتن بۆ كەسەكانى دەستەى سەرۆكايەتى ئەكاتەوہ.

2- داوا لە پائىوراوان ئەكات كە خو پالاوتنئان رابگەيەنن و دواتر دەرگاى خو پالاوتن دائەخات و پرۆسەى
ھەئبئاردن دەست پئ ئەكات.

3- بەپئى پئى (ا-ب)ى كوردى داوا لە ئەندامان ئەكات بەجيا بۆ پۆستەكانى دەستەى سەرۆكايەتى دەنگ
بە پائىوراوہكان بەدن.

4- ئەندام ناوى پائىوراوى خوازيارى خۇى بۆ ھەريەك لە پۆستەكان لەسەر پسولەيەكى تايبەت بەو
ھەئبئاردنە ئەنوسى و بە دەستى خۇى ئەيخاتە ناو سەندوقى تايبەت بەو پۆستە.

5- سەرۆكى يەكەم دانىشتن كۆتايى ھاتنى پرۆسەى دەنگدان رانگەيەنى و داوا لە دوو لاوترىن ئەندامان
ئەكات بە جيا كردنەوہى دەنگەكان بە سەرپەرشتى خۇى.

6- ئەگەر ژمارەى دەنگەکانى دوو رىكابەر يان زياتر بۇ ھەر يەك لە پۇستەکان يەكسان بوون پىرۇسەى دەنگدان دووبارە ئەكرىتەو، ئەگەر ديسان ژمارەى دەنگەکان يەكسان بوون بە تىروپشك پۇستەكە بۇ يەكى لە پائىوراوھەكان ئەبى.

7- ئەگەر بۇ ھەر يەك لە پۇستەکان تەنيا يەك پائىوراوى بى رىكاربەر ھەبوو سەرۇكى يەكەم دانىشتن راستەوخۇ بە ناولىنان پائىوراوھەكە بە سەرگەوتو بۇ پۇستەكە رائەگەيەنى.

8- سەرۇكى يەكەم دانىشتن ئەنجامى دەنگدان بۇ ئەندامان ئاشكرا بىكات و داوا لە دەستەى سەرۇكايەتى ھەلبىژىردراو ئەكات بىچنە جىگەى تەرخان كراوى خۇيان.

ماددەى (15):

ئەندامى دەستەى سەرۇكايەتى لە يەكى لەم بارانەى خوارەو پۇستەكەى لە دەست ئەدات.

1 دەست لە كاركىشانەو، بە رەزامەندى زۆرىنەى رەھائى ئەندامانى پەرلەمان.

2- متمانە لى سەندنەو لەسەر پىشنىارى يەك لەسەر سىئى ئەندامانى پەرلەمان و بە رەزامەندى دوو لەسەر سىئى ئەندامەكان.

3- لە كاتى چۆل بوونى يەكى لە پۇستەكانى دەستەى سەرۇكايەتى كە لە بىرگەى (1) و (2) ئەو ماددەى ھاتوو ئەبى لە كارەكانى بەردەوام بىت تا شوپنەكەى پىر ئەكرىتەو.

4- لە كاتى چۆل بوونى پۇستى يەكى لە ئەندامانى دەستەى سەرۇكايەتى بە ھەر ھۆيەك پەرلەمان لە يەكەم دانىشتنى دواى چۆل بوونەكە پۇستەكە بە ھەمان رىگەى كار پىكراو لەم پەپىرەو پىر ئەكاتەو.

ماددەى (16):

ئەرك و دەسلەتى دەستە، دەستە ئەم ئەرك و دەسلەتەنى خوارەو پىادە ئەكات:

1 دانان و رىكخستنى بەرنامەى كار و دانىشتنى كار بەپىيى ھوكمەكانى ئەو پەپىرەو.

2- خويىندەو كورتەى كۆنووسى دانىشتنى پىشوووترى پەرلەمان و پەسندكردى.

3- دانانى رىسائى تايبەت بە رىكخستنى كۆنووسەكان.

4- يەكلاى كردنەو ناكۆكى پىسپورىەتى (تتازع الاختصاص) لە نىوان لىژنە ھەمىشەبىيەكانى پەرلەمان.

5- راسپاردنى لىژنەبەكى دىارىكراو بە دىراسەكردى بابەتتىكى دىارىكراو.

6- بىپاردانى پەيكەرى ئىدارى پەرلەمان و ھەمواركردى داپىژەى سىاسەتى دارايى پەرلەمان.

7- رىكخستنى بوودجەى سالانەى كۆتايى پەرلەمان لەگەل لىژنە پەپوھندارەكان و خستنەرووى بۇ پەرلەمان بە مەبەستى پەسند كرىدى و سەرپەرشتى كرىدى و جىبەجى كرىدى.

8- ۋەرگرتنى بىپار و فەرمانى پەپوھست بە دامەزراندنى كارمەندان لە پەرلەمان لە نىوانياندا و بەپىوھەبەرى گشتىيەكان و راپوئىزكارەكان.

9- رىكخستنى پەپوھندىەكانى پەرلەمان لەگەل سەرجمە دامەزراوھەكان و ھەموو ئەو كارانەى ئەچنە جوارچىوھى كارى ھاوبەشى پەرلەمانى لە ناوخۇ و دەرەوھى ھەرىم.

10 □ دەرکردنى بەياننامە و دەرپرېنى ھەلۋېست لەسەر بابەت و روودا و پېشھاتەکان.

11- سەرپەرشتى کردنى کاروبارى کارگىرى و دارايى و سەرجهم نووسىنگەکانى پەرلەمان.

12- واژوو کردنى كۆنوووسى كۆبۈونەوۋەکان.

13- ھەر ئەرك و دەسەلاتىكى تر لەو پەپرەوۋە پېيان سپېردراوۋە.

ماددەى (17):

دەستە كۆبۈونەوۋەى ھەفتانەى خۆى ئەبى و ئەكرى لە ھەركاتىكى تر پېويست بى لەسەر داواى سەرۆك كۆبېتەوۋە.

ماددەى (18):

ئەرك و دەسەلاتى سەرۆك:

1- نوپنەرايەتى کردنى پەرلەمان و قسە کردن بەناويەوۋە.

2- پيادە کردنى ياسا و پەپرەوى ناوخۆ و بېرپارەکانى پەرلەمان.

3- کردنەوۋەى خول و دانىشتنەکانى پەرلەمان و سەرۆكايەتى کردنىان و كۆتايى پېھىنان و رېكخستيان و دەست نیشان کردنى كاتى ئەنجامدانيان.

4- بەرزەفتەکردنى گفوتوگۆكان و پارېزگارى کردن لە رېكارىيەکان.

5- گرتنەبەرى رېكارى پېويست بۇ پاراستنى ئاسايش و ئارامى ناو پەرلەمان.

6- خستنەپرووى ئەو بابەتانەى پېويستيان بە دەنگدان ھەيە راگەياندىنى ئەنجامەکان.

7- نوپنەرايەتى کردنى پەرلەمان لە بۇنە و ئاھەنگە نىشتيمانىەکان لەگەل جىگر يان ھەر ئەندامىكى تر راسپېرى بۇ ئەو كارە.

8- ھەلسان بە سەرجهم ئەو رەفتارە ياساى و کارگىرى داراييانەى كە پەيوەستن بە پەرلەمان و بەمەرجى ناکۆك نەبى لەگەل بېرگەى (6) ماددەى (16) ى ئەو پەپرەوۋە.

9- ناردنى بېرپار و ياسا پەسندکراوۋەکان لەلايەن پەرلەمانەوۋە بۇ سەرۆكايەتى ھەرىم و بە مەبەستى دەرکردنىان.

10- ھەژمار کردنى ئەو بېرپار و ياسايانەى كە لە ماوۋەى ديارى کراو لەلايەن سەرۆكى ھەرىمەوۋە ناکرىن بە ياسا و بېرپارى دەرکراو.

11- واژوو کردنى سەرجهم نووسراوۋە فەرمىيەکان لەگەل دەستەلاتى جېبەجى کردن لەلايەنى ترى ناوۋە و دەرەوۋەى ھەرىم.

12- واژوو کردنى سەرجهم ئەو نامە و ھەوالگريانەى كە لە پەرلەمانەوۋە لەلايەن يەكى لە ليژنەکانەوۋە دەرئەجن.

13- پيادە کردنى ھەردەسەلاتىكى تر كە ئەو پەپرەوۋە و ياسا كارپېکراوۋەکان پېيان بەخشيوۋە.

ماددەى (19):

دەسەلاتەكانى جىڭىرى سەرۆكى پەرلەمان:

- 1- جىبەجى كىردى سەرجم دەسەلاتەكانى سەرۆك لى كاتى ئامادە نەبوونى.
- 2- ھارىكارى كىردى سەرۆك بۇ رايى كىردى ئەرکەكانى.
- 3- سەرپەرشتى كىردى بەدواداچوونى كارى لىژنەكان و پىشكەش كىردى راپۇرت دەربارەيانەو.
- 4- سەرۆكايەتى كىردى كۆبۈنەو ھاوبەشى نىوان لىژنەكان.
- 5- بەشدارى كىردى لى كارەكانى دەستە وەك ئەندام تىيدا.
- 6- ھەر دەسەلاتىكى تر كە سەرۆك پىيدا يان لى ياسا كارپىنكراوكان ھەيەتى.

ماددە (20):

دەسەلاتى سىرتىر:

- 1- خويىندەو ھەرىنامەى كارى دانىشتىن.
 - 2- سەرپەرشتى كىردى نووسىنى كۆنۈسى كۆبۈنەو ھەرىنامەى كارى دانىشتەكان و چاپكىردى و دابەش كىردى بەسەر ئەندامان و پاشان پەسند كىردى لى لايەن دەستەكە.
 - 3- تۆمار كىردى ناوى ئەو ئەندامانەى كە ئەيانەوئ بەشدارى گەتوگۇ بىكەن بەپى رىزبەندى كاتى داواكارىيەكان.
 - 4- دىئىابوونەو لى بوونى رىژەى ياساى كۆبۈنەو ھەرىنامەى كارى تۆمار كىردى ناو ئامادە بووان بە پاسا و بى پاسا.
 - 5- چاودىرى كىردى و ژماردى دەنگەكان لى كاتى دەنگدان و دىئىا كىردى ئەنجامەكان.
 - 6- بەدواداچوونى كاروبارى ئەندامان و خىستەرووى كىشە و داواكارىيەكان و پىشنىارەكانى دەستە بۇ بىرپار لىدانىان، ئەگەر خۇى نەيتوانى چارەسەرىان بىكات.
 - 7- بەدواداچوونى ئەو ياسا و بىرپارانەى لى پەرلەمانەو دەنگىان لەسەر ئەدرى بەراورد كىردىان بە دەقەكانى كە دەنگىان لەسەر دراو.
 - 8- بە ئەنجام گەياندى و ھەرىپانى پىرۇژە يان پىشنىار لە كوردى بۇ ھەرىبى و بە پىچەوانەو.
 - 9- نووسىنى پەراويزى كۆتايى لەسەر دەقى كۆتايى پىرۇژە يان پىشنىارەكە بۇ سەرۆكى پەرلەمان و بەدواداچوون لى گەيشتى بۇ سەرۆكى ھەرىم لى ماو ھەرىبى كراو.
 - 10- بەشدارى كىردى لى كارەكانى دەستە وەكو ئەندام تىيدا.
 - 11- ھەر دەسەلاتىكى تر كە ئەم پەپەرەو پىبى بەخىشەو.
- بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىڭىرى سەرۆكى پەرلەمان:
- سوپاس، دەست بە گەتوگۇ ئەكەين، ماددە (10)، فەرموو.

بەرپۇز بېگەرد تالەبانی:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ناۋى ئەندامانى ئەيانەۋى گىتوگۇ بىكەن (ئارى عبدالتىف، ئايدىن معروف، مامۇستا ماجىد، بېستون فائق، مونا خان، مامۇستا مروان، شېركۇ حمە امين، قادر وھتمان، مامۇستا ئىدىرىس، ئەيۇب عبدالله، نجىبە لطيف).

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

دەست بە گىتوگۇ ئەكەين، ناۋەكان رەنگە پېشوو پاش بىكەم بۇ ئەۋەى ھەموويان بەشدارى بىكەن، فەرموو كاك زانا.

بەرپۇز زانا عبدالرحمن عبدالله:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە ماددەى (10) تىيىنىيەكە لابرئ، لەبەر ئەۋەى پەرلەمان دامەزراۋەيەكى گىرنگە ناكىرى، چۈنكە زۇربەى پۇستەكان لە پەرلەمان بە دەنگدان يەكلايى ئەبىتەۋە، لەبەر ئەۋە جىگىرىك دابىنى بۇ پىكەتەكان پىم وايە كېشە دروست ئەبى، ئەكرئ لە ناۋ دەمەزراۋەى تر جىگەيان بۇ بىكرىتەۋە، پىم وايە بۇ كاروبارى پەرلەمان بۇ ئەۋەى ھىچ نەبى دەستەى سەرۋىكايەتى لە سى كەس زياتر بى گرفت دروست ئەبى، بۇيە ئەكرئ لە كاتى دابەش كىردنى پۇستەكان جىگىريان بەر بىكەۋى ئەك جىگىريان بۇ زىاد بىكرئ، پىم وايە ئەۋە تىيىنىيە لابرئ، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك ئارى.

بەرپۇز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەسەر ناۋنىشانى بەشەكە (ھەلبىزاردنى دەستەى سەرۋىكايەتى) پىم باشە ھەلبىزاردنەكە لابرئ، چۈنكە تەنيا ھەلبىزاردن نىيە، ھەر دەستەلاتەكانىش دىارى ئەكات، وشەى پەرلەمان لابرئ لە ماددەى (10) (دەستەى سەرۋىكايەتى پىك دى لە سەرۋىك و جىگر و سكرتېرى پەرلەمان) چۈنكە لە ماددەى (1) دىارى كراۋە كە سەرۋىك و جىگر و سكرتېرى پەرلەمانە، وشەى پەرلەمانى ناۋى، و لەگەل ئەۋە پىشنىارە نىم وەكو تىيىنىيەكە، لەگەل ئەۋەم جىگر نەمىنى تەنيا سەرۋىك و سكرتېر ھەبى، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك ئايدىن.

بەرپز ئايدن معروف سلیم؛

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (10) لە بەشى سېيەم لە ھەلبژاردن سى سەرۆكايەتى، ئىمە لەگەل ئەوھىن تىيىنەكە بمىنىتەو، دەستەى سەرۆكايەتى پىك بى لە سەرۆك و دوو جىگر، يەك لەو جىگرانە بدرى بە پىكھاتەكان لە ھەرئىمى كوردستان، لەبەر ئەوھى لە ئىستا لە پەرلەمانى عىرافىش بەو شىوھى، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان؛

سوپاس، فەرموو مامۇستا ماجىد.

بەرپز ماجىد عوسمان توفىق؛

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگىرى لە رايەكەى بەرپز (ئايدن معروف) ئەكەم، ديارە لە ھەرئىمى كوردستان دوو پىكھاتەى سەرەكى ھەيە، توركمان و كلد و ئاشورى و سريانى ئەرمەنەكان كە پىكھاتەى رەسەنن لە ھەرئىمى كوردستان، بۇ ئەوھى بە تەواوى ئەداى كارى پەرلەمانى بكەين پىمان وايە ئەبى لە سەرۆكايەتى پەرلەمان نوینەرى خۇمان ھەبى، ئايا ئەو جىگرە ئەگەر بكرى بە تەوافوقىش بى لە نىوان ئىمە و لە نىوان سريان و كلدان و ئاشورىەكان، يان بكرى بە جىگرىك بۇ ئىمە و جىگرىك بۇ برادەرانى كلدان و ئاشور وەكو مافىكى نەتەوھى خۇمان، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان؛

زۆر سوپاس، كاك على فەرموو.

بەرپز على حمە صالح؛

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىموايە دەستەى سەرۆكايەتى ھەر دەقىقەن سى كەس بى، ھەر سى كەسە، جا ئەگەر سكرتير دەكرى بە جىگرى دووھم يان وەك سكرتير دەمىنىتەو ئەمەيان بابەتتىكى دىكەيە، ئىمە دەتوانىن كەمە نەتەواتىيەكان بە رپز گرتن لە مافەكانيان، بە دابىن كردنى پىداووستىەكانيان و، بە خواستەكانيان پىداووستىان دابىن دەكەين نەك بە پىدانى پۇست و بەخشىنەو، دەكرى ھەر بە پىي ئىستحقاقى خۇيان با سى كەس بى و يەكيان ھى ئەوان و دووانيان ھى ئەوان بىت، بەلام زيادكردن سبەينى يەكك دابىنى، مەسەلەن بۇ توركمانەكان ئىنجا كلدان و سريان داواى يەككى تر دەكەن، دەبى يەككىش بۇ ئەوان دابندرىت، دىزاینى مێزەكە بۇ سى كەس كراو، با مصروف زياد نەكەين.

بەرپز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان؛

سوپاس، د.سروود فەرموو.

بەرپىز سرود سلیم متى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەتەسەورم ھاوشىۋە پەرلەمانى بەغدا حزورى پىكھاتەكان لە كۆى دەستەى سەرۆكايەتى زۆر زۆر گىرنگە، جەخت دەكەمەو لەسەر ئەو، تىببىنى يەكەم بمىنىتەو، نەك بىرئىتە پەچاوى، بەلكو بىتە ئىلزامى باشترە ھاوشىۋە پەرلەمانى بەغدا، حزور گىرنگە، ئەمە يەك، دووھم/ كە دەلى دەستەى سەرۆكايەتى پىك دىت لە سەرۆك و جىگر و سكرتېر لىرەش مەرجىك دابىن كە حزورى ئافرەت گىرنگە، مەرجەكە ئەو بى كە يەك لە ئەوان دەبى ئافرەت بى، خالى سىيەم/ زمانەوانىيە دەمەوى د. فرست لەگەلم بىت، نوسرايە پىكھاتەكانى توركمان كلدان سريان ئاشوور و ئەرمەن، ئەو لە رووى زمانەوانىيەو بىرئىت كلدو سريان ئاشوورى، زۆرسوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو كلدو ئاشوورە ھەمىشە بەو شىۋازىيە كە د. سرود باسى كرد، بەو شىۋە بىنووسرئىت، نجىيە خان فەرموو.

بەرپىز نجىيە لطيف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش سەبارەت بە تىببىنىيەكە پىموايە زىاد كىرندى دەستەى سەرۆكايەتى كىشە دروست دەكات ھەم بۇ ئەوئەى ژمارەكە تاك بى باشترە، بۇ مەسەلەى دەنگدان و ئەوانە زىاد نەكرئىت، بەلام دەكرئىت لەو سىيانە بە شىۋازىك كە مافى پىكھاتەكانى تىدا پارىزراو بى شتىكى باشە، پشتگىرى لەو پىشنىارەى د. سرود دەكەم كە ئەگەر دەكرئ لىرە جىبى بىتەو يەكئىك لە سەرۆكايەتىەكان بىرئىتە كۇتا و يەكى بۇ ئافرەتان بى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ايوب فەرموو.

بەرپىز ايوب عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەبەن من لەگەل تىببىنىيەكە دانىم، لەبەر ئەم ھۆكارانەى خوارەو، يەكەم/ بوونى دوو جىگر لە كاتىكدا كىرندەوئەى ھەر پىرسىك دەبىتە ھالەتتىكى نا ياساى، دووھم/ خودى جىگر لە كاتى بوونى سەرۆك دا پىموايە كە دەسەلاتەكانى زۆر ديارى كراو، بۇيە بەزىادكىرندى ئەم پۇستە پىموايە ھىچ لە بابەتەكە ناگۆرئىت، سىيەم/ پىموايە ئەگەر بۇ پىكھاتەكان ھەر يەكەيان جىگرئىك ھەبى ئەو كاتە ئەو قسەيەش دەكرئ بۇھەر حزبىك جىگرئىك زىاد بكرئ ، بۇيە پىموايە لە رووى واقىيەو گونجاو نىە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بىستون فەرموو.

بەرپىز بېستون فايق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من له گەل ئەووم كە ھەر ئەسلى ماددەكە وەكو خۇى بىمىنپتەو، دەستەى سەرۋىكايەتى پىك دىت لە جىگر و سەرۋىك و سكرتير، بەلام وشەى سكرتير من نازانم لە مەفھومى كارى دەولەتدارى دا لە كوردستان سكرتير بۇ شوپىنىكى تر بەگاردىت، مەسەلەن سكرتير ئەو كەسەيە كە لە بەردەم وەزىرىكدا يان بەرپوبەرى گشتىيەكدا ئىش و كارەكانى بۇ راپى دەكات پى دەوترى سكرتير، خۇ لە مەفھومى كارى حزبايەتەش دا بە سكرتير دەوترى سكرتيرى يەكەم، بۇيە من نازانم ئەو وشەيە تۇزىك بە ھىن دەزانم، دەكرى بكرىتە جىگرى يەكەم و دووم، بەلام بە ھەمان سەلاحيەتەو، ئەو سەلاحيەتى كە ئىستا سكرتير ھەيەتى، تەنھا ناوەكەى بگۆردىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، منى خان فەرموو.

بەرپىز منى نبى :

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پشتىگرى تەواوى قسەكانى بەرپىز ئايدن معروف و د. سروود دەكەم، سوپاسى بەرپىز نجىبە خان دەكەم بۇ ئەووى كە تىبىنىيەكەى پشتىگرى كرد، بەلام من وپراى دەست خۇشى لە سەرۋىكايەتى پەرلەمانى كوردستان دەكەم، لەو چوار سالىەى دا ئىمە بە ھىچ شىوہەك نەمان بىنى ھىچ جىاوازيەك بكرىت لە نيوان پىكھاتەكان و لە نيوان فراكسىونەكانى تر، بەلام ئەو داواكارىيە كە لەلايەن نوپنەرى پىكھاتەى توركمان و كلدان و ئاشوور ئامازەى پىكراوہ لەناو ئەو پەيرەوودا جىگەى بكرىتەو بۇ رەنگدانەووى زىاترى بنەماى دىموكراسىيەت بچەسپىت و بۇ ئەووى كوردستان يەكەم بىت كەوا رۇلى پىكھاتەكان گرنگەلايان، لەوانەيە سەكۆى سەرۋىكايەتى پەرلەمان جوان نەبىت بۇ ئەووى دوو جىگرو سەرۋىك و سكرتير ھەبىت، بەلام بەپىويستى دەزانين رەچاوى پىكھاتەكان بكرىت لەسەرۋىكايەتەكەى، بەتايبەتى كۇتاي ئافرەتانىش رەچاوى بكرىت، ئەگەر ھەر رەزامەنديان نە فەرموو لەسەر ئەووى كەوا دوو جىگر بىت، بەلام بەگرنكى دەزانم كەوا ئافرەت تىدايىت لەو سى سەرۋىكايەتەى پەرلەمانى كوردستانى ئايىندە، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستان مروان فەرموو.

بەرپىز مروان گەلالى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەوانەيە قسەكانى من جىاواز بى لە قسەكان ھەموو ئەو خوشك و برايانەمان لەگەل رىزم بۇ رايەكان، جارى دەستەى سەرۋىكايەتى بە ئىتفاقيكى سىياسى دادەندىت، جارى ئەو خالانەى دىكەش كە ھاتوون خۇ كاندىدكردن و خۇپالوتن و ئەوانە بەتەسەورى من ھەمووى زيادە كە ھاتىنە سەرى، من قسەى لەسەر

دەكەم، چونكە ئەو پۈستە و ئەو سەرۋاگايەتتە ئىستىحقاقىكى ئىنتىخابىيە لە نىۋانى ئەو لايەنە سىياسىيەنى كە دەنگى زۆرىنە بە دەست دىنن، يەنى بتەوئى يان نەتەوئى دەبى ئەو دەرچىت، بۇ نەوونە من ئەو پىرسىيارە لەئىۋە دەكەم دەستە سەرۋاگايەتى و لىژنەى كاتى پەپرەو، كەسىك كە لە دەرەوۋى بازىنەى ئەو حزبەى كە زۆرىنەى بە دەست ھىناوە يان بىرپارى لەسەر دراوہ كە دەبى سەرۋكى پەرلەمان بى يان جىگر بى يان سكرتير بى، نەفەرئىكى دىكە خۇى كاندىد كورد و زۆرىنەى دەنگى پەرلەمانتارانى بەدەست ھىنا بۇ سەرۋاگايەتى پەرلەمان دەبىتە سەرۋك؟ ناكىرئىت، ئەشكالىەتئىكى قانونى دروست دەكەين و دەلىين كاكە لەبەرئەوۋى دەبى ھەلئىزاردەنەكە دووبارە بكەينەو، خالى دووم/ لە بىدايەتى ژمارەمان گەلىكە دەتوانم بلىم بە قەدەر دانىشتوانەكانى خۇمان ژمارەى ئەندامانى پەرلەمانمان زۆرە، يەنى ئەگەر كەمى بكەين و بىكەينە نىوہ بە تەسەورى من شتىكى زۆر باش دەبى كە تىپەرئىۋە بەسەرماندا، خالى دىكە پىكەتەكان، لەگەل ھەموو رىز و حورمەتئىكم بۇ پىكەتەكان، يەنى لەگەل ئەوہ بووم پىكەتەكان ھەلئىزاردەنئىكى تايبەتى خۇيان ھەبايە، يەنى لەناو خۇياندا چۆن پەرلەمانتارىك بە 22 ھەزار دەنگ دىت، ئەوانىش بەھەمان شىۋە رىژەى پىكەتەكان دىارى كرابايە غەيرى خۇيان كەس دەنگى بۇ نەدابانە، ئەو كات بە ئىستىحقاقى خۇيان، لەبەرئەوۋە من لەگەل ئەوہم وەكو خۇى بىمىنئەتەو، زىاد نەكرىت و ئافرەتانىش خوشكى ئىمەن و گەورەى ئىمەن، بەلام ئەو دەستەى سەرۋاگايەتتە كە دەچىتە ئەوئى، چۆن ئىستا بىگرەد خان سكرتيرى پەرلەمانە جى رىز و تەقدىرە، ئافرەتئىكە و خوشكىكەشە، ئەو حزبەى كە سەرۋاگايەتى وەردەگرئى خوشكى زىرەك و بە تواناى تىدا نەبا دەباتە ئەوئى، نەك خوشكىكە دانىت و بە كۇتاش يەكىكى ترىش بچىتەو، بە شتىكى دروستى نازانم، دەستتان خۇش.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان.

سوپاس، د.شىركۇ فەرموو.

بەرئىز د.شىركۇ حمە امىن:

بەرئىز سەرۋكى پەرلەمان.

من لەراستىدا وەكو مەبەئى من لەگەل ئەوہم ھەموو ھاوولاتيانى ھەرىمى كوردستان لە ھەر پىكەتەيەك بن ولەھەر ئايىنئىك بن و لەھەر ئايىنئىكە بن وەك يەكىن و ھەموومان يەكسانىن، تا مافى وەرگرتنى بەرزترىن پۈست لەھەرىمى كوردستاندا، بەپرەواى من ئەمە شەراكەتى راستەقىنەيە ئەوۋى كەكورد خۇشى لە ئىستادا لە بەغدا داواى دەكات، بۇيە تۆ چۆن ئەم زەمىنەيە دروست دەكەى، ئەم كلتورە دروست دەكەى كە لە ھەرىمى كوردستان دا كە خۇت بەبى ئەوۋى پىۋىستت بەوہ بى كە مەسەلە ئەمە كۇتايە، ئەمە ئەوۋىيە كە بەراستى بەداخەوہ لە ھەرىمى كوردستان بەم نەوۋە كار دەكرىت، يەنى بە دىوہ راستەقىنەكە كار ناكىرئىت، بۇيە من وەكو مەبەئى لەگەل ئەوہم كە بەرزترىن پۈستى ھەرىمى كوردستان وەرگرن، زۆر تەبىئەيە بەلامەوہ سبەينى لە ھەلئىزاردەندا لە ھەر شتىك دا ھەر بەرئىزئىك ئەو پۇستانە بىباتەوہ پىرۋىزبى لى بكرىت، بەلام وەكو ئەوۋى كە تۆ بى ھەست دەكەى ئەمە بۇنى با بلىين شتىكى

سیاسی ئی بی بەم جۆره دابریژریت، لەگەڵ ئەووم کە ئیستا چۆنە ھەر بەو شیوەیە بروات، پرسیاریکم ھەییە لەو بەرپێزانە لەوانەى لیژنەى کاتى پەیرەو کە چوونەتە ئەوى، ئایا لەلای ئەو لەو ولاتانەى تردا ئەم دابەش کاریان چۆنە؟ بۆ نموونە حزبى یەكەم و دووھەمە موعارەزەى پەرلەمانى چۆنە؟ چى وەردەگرن و چى وەرنەگرن ئایا لە ماددەکانى دواتردا موعالەجە دەکرى؟ ھەز دەکەم بەرچاوى روونىەك لەسەر ئەو بەدەن، زۆر سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراھیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك قادر فەرموو.

بەرپێز قادر وەتمان:

بەرپێز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەڵ ئەو دەدام کە دەستەى سەرۆکایەتى وەك خۆى بىئىتەو، ئەو پىشنيارەش ئەوەى كاك زانا وتى لایرئى، ئىمە لەگەڵ مافى تەواوى ھەموو پىكھاتەكانىن، لەراستیدا ئەگەر تورکمانىك بە نموونە بوو بە جیگر ئەى ئەرمەنىك، خۆ ئەگەر بى بە خولى پىموايە بەھەدەردانى سەرۆت و سامان و پارەى ئى دەكەوئیت چونكە جیگری سەرۆكى پەرلەمان بۆ خانەنىشىنى و بۆ كۆمەلەىك ئىمتىاز ديارى كراو، پىويست بە ئامازە كردن ناكات، ئەو كات بە ھەدەردانى ئى دەكەوئیتەو لە داھاتى گشتى، جگە لەو ئەمە ھەر باس لە پىكھاتەكانى تورکمان و كلدان و سريان و ئاشوورى دەكەين لەگەڵ ئەرمەنەكان كە ئەمانە پىويستە بە تەواوى مافەكانى خۆيان شاد بن ھەموو مافەكانيان بۆ فەرھەم بكرى، بەلام بەدەر لەم پىكھاتە نەتەوہىيە جياوازەنە لە چوارچىوہى كۆمەلگای ھەرىمى كوردستاندا پىكھاتەى دىكەش ھەن كە جياوازيان نىيە لە رووى نەتەوہىيەو، بەلام لەرووى ئايين و ئايينزاوہ جياوازن، بۆيە ئىمە ئەگەر قسە لەسەر مافى پىكھاتەكان بكەين دەبىت قسە لەسەر تەواوى مافى پىكھاتەكان بكەين لە ھەرىمى كوردستان، ئەوانەى كە جياوازيان ھەيە لەگەڵ زۆرىنەى دانىشتوانى ھەرىمى كوردستان، جا لە رووى نەتەوہىيە بىت يان لەرووى مەزھەبىيەو بى يان لەرووى ئايينىيەو بى، زۆر سوپاس.

بەرپێز جعفر ابراھیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك انور فەرموو.

بەرپێز انور قادر:

بەرپێز سەرۆكى پەرلەمان.

منیش لەگەڵ ئەووم ئەو بەشە (ھەلبژاردنى دەستەى سەرۆکایەتى و ئەرك و مافەكانيان بى)، چونكە تەنھا لىرەدا ھەر ئەو نىيە ھەلبژاردن بى، چونكە ماف و ئەركىشيان ديارى كراو، لەگەڵ ئەوہش پشتگىرى قسەكانى كاك بىستون دەكەم كە وشەى سكرتير لایرئى، وشەيەكى تر دابندرئى كە لەگەڵ ئەو پىشەيەدا بگونجى، جا جیگر بى يان ھەر وشەيەكى تر بى كە لیژنەى كاتى پەیرەو يان ئەوہى پەرلەمانتاران چ وشەيەك پىشنيار دەكەن، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، مەرىم خان فەرموو.

بەرپىز مەرىم سەمە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەگەل راي ئەو بەرپىزانەم كە ناوى سكرتېرى پەرلەمان بىگۆردىت، ئەگەر بىكرىت بە جىڭرى يەكەم و جىڭرى دووم، نازانەم تا چەند ئەو رايە دەروات، پىشتىڭرى لە رايەكەى كاك د.سروود دەكەم، يەنى بىكرىتە مەرج لەدەستەى سەرۋىكايەتى پەرلەمان يەككە لە ئەوان ژن بىت، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كەزال خان فەرموو.

بەرپىز كەزال ھادى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشتىڭرى لە رايەكەى د.سروود دەكەين كە پۈستىك لە پۈستەكانى دەستەى سەرۋىكايەتى پەرلەمان تايبەت بىكرىت بە ئافرەتان، چونكە لەناو پەرلەمانى كوردستان رېژەى 30٪ ژنان و ئافرەتان پىكى دەھىنەن، ئەو ھەر مافىكى خۇمانە، ئەگەر جىڭرىشى بىكەين ئەو زور باشتى دەبى و سوپاستان دەكەم.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىزان گىتوگۇ لەسەر ئەم ماددەىە كۈتايى پى ھات، ئەگەر لىژنەى كاتى تىببىنى تايبەتتان ھەيە پىشكەشى بە دانىشتەكە بىكەن، ئەگەر نا دەچىنە ماددەى دواتر؟ كاك فرست فەرموو.

بەرپىز د.فرست صۇھى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە دواى گىتوگۇ كە تەواو بوو، لەوانەيە بىكەويتە ئەو فەترەيەى كە جەلسە ھەلدەگىرى، ھەموو ئەو تىببىنەنى كە سى كەس زياتر پىشتىڭرىيان كىردوو دەيان دەپىژنەو و ئامادەيان دەكەين بۇ دەنگدان، بۇيە ئىمە خۇمان ھىچ تىببىنەكىمان نىيە لەسەر رايەكانيان، ھەموو راي موحتەرەمن و ئەوھشى كە سى كەس پىشتىڭرى كىردوون دەپخەينە دەنگدان، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د.فرست سەرۋىكى لىژنەى كاتى، خالىكى نىزامى ھەيە كاك زانا فەرموو.

بەرپىز زانا عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە سى كەس زياتر پىشتىوانى ئەوھيان كىرد كە ناوى سكرتېر بىگۆرى، ئەگەر بىگۆرى خۇت دەزانى لەناو بەپىرەكە سكرتېر دەسەلاتى بۇ دىارى كراو، بۇ ئەوھى ھەر ئىستا لە گىتوگۇكەو بىگۆرى، بۇيە من

پېموايه ئېستا ئەبى ئەوۋە حەل بىكرىت، چونكە ئېستا دەچىنە فەقەرەبەك باسى سىكرىتېر دەكات، يەنى ئەوۋە ناكىرئى تاجىل بىكرى، ئەوۋە دەبىتە گىرەت بۇ دوايى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا مەرۋان فەرموو.

بەرپىز مەرۋان گەللى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالىك ھەيە لەبىرم چوو بوو لىژنەى كاتى دەستىان خۇش بى زۆر ماندوو بوون، بە تايبەتى وەكو ئىستفادە كىردن لە پەرلەماناتى دونيا، يەنى ئەگەر تەماشاي ئەو پەرلەماناتى دونيا بىكەين، چ لە برىتانىا و سويسرا و فرنسا و ھىچ يەككىك لەو پەرلەمانانەم نەبىنىوۋە بىن لە ھەموو ولاتان جالىھى ئىسلامى ھەيە، نەھاتوون، پىكھاتەيەكى زۆرىشەن بە تايبەتى برىتانىا ئەوۋە كە چوو بى بۇ ئەۋى، نەھاتوون يەككىك لە دەستەى سەرۋىكايەتى بلىن كاكە پىكھاتەى ئىسلامىەكان با بىن ئەندامىكىان بۇ دابىنىن لە پەرلەمانى كوردستان لە دەستەى سەرۋىكايەتى، لەگەل رېزم.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەوۋە رەئى ئىزافى بوو ئەوۋە خالى نىزامى نەبوو، كاك فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇفى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە عىنۋانى بەشەكەى فعلەن ئىمەش ھاۋراپىن كە دەيگۆرپىن دەيگەينە (ھەلبۇزاردن و ئەرك و دەسەلاتەكانى دەستەى سەرۋىكايەتى) ئەوۋە كىشەمان نىيە، سەبارەت بە ناۋى سىكرىتېر، ئەگەر ناۋ بگۆرپىن ناتوانىن لە ئىستادا، چونكە ئەو كاتەمان نىيە دەستكارى دەسەلاتەكان بىكەين، دەبى تەنھا جىگرى دوۋەم بە ھەمان دەسەلاتەۋە بى و تەنھا ناۋەكەى بگۆرپىن، بەلام ئەمە مەتروكە بۇ دەنگدانى ئىۋە، بە نىسبەت ئىمە وەكو لىژنەى كاتى باۋەر ناكەم كىشە بىت، بەلام ئەگەر بلىن ناۋى سىكرىتېر وەكو كاك بىستون دەلى تەنھا ئەۋەيە لاي مودىر عامىك يان وەزىرەك شتى وانىيە، سىكرىتېرى گشتى نەتەۋە يەكگرتوۋەكان ھەيە سىكرىتېرى گشتى ناتۆ ھەيە، سىكرىتېرى گشتى حىزىك ھەيە، ئەمە سىكرىتېر بە مەھامى خۇى ھەيە، بۇيە تەبىعيە سىكرىتېرى پەرلەمانىش ھەيە لە زۆر ولاتان سىكرىتېرە، لە زۆر ولاتانىش جىگرى يەكەم و دوۋەمە، يەنى شتىك نىە بلىنى نابى، دەبى بەلام ئەگەر خۇتان حەز دەكەن بىكەنە جىگرى دوۋەم، ھىچ مانع نىيە، دەتوانىن بە تەسۋىت، مادام سى كەس پىشتىگرى كىردوۋە، ئەۋھا دەيخەينە تەسۋىت، كى لەگەل سىكرىتېر بىكرىتە جىگرى دوۋەم؟ ئەم عنوانە دەخىرئە تەسۋىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەوۋە دەخەينە دەنگدان، ئەو پىشنىارەى كاك زانا كىردى مەعقولىەتى تىدايە، د. جوان فەرموو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان.

سوپاس، كاك بىستون فەرموو.

بەرپىز بىستون فايق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من ماددەكانى سەرەتا پىناسەكانم لەبەر دەست نىيە بەرپىزان لىژنەى كاتى، پىناسەى دانىشتنتان كىرە؟ تەحدىدتان كىرە بىر تىپە لە 24 سەعات، ئەو بەش، ئەگەر نا ئەبى لىرە تەحدىد كىرە وەكو ئەو خولەمان لى نەبەت، دانىشتنىكى 24 سەعاتى شەش مانگ بخايەنەت، لەسەر مەزوعى بە تەمەنترىن ئەندامەكە ئەوەى كاك قادر راستە، چونكە هېشتا نەبووتە ئەندام، چونكە ئەوەى دىوان ئايا سەرۋىكى دىوان دىت بەشدارى لە پرسەكە دەكا و ئەندامەكە بانگەشەت دەكات؟ چونكە ئەوەى لەوئى جۇرئەكە لە ئەوەى تىدايە، دەكرى وای لى دىت بكرىت پىشوو تر دىوان ناوى بە تەمەنەكە ئىختىار دەكا و داواى لى دەكات، چونكە ئەمە وادىت سىاغەكە سەرۋىكى دىوانىش دىت موشارك دەبى لە جەلسەكە و لەوئى بانگەشەت دەكات، ئەوەى د.پەرى تەواو لەرووى زمانەوانىيەو، دووم و سىيەم هەردووكى بە يەكەوئەى كە دەلئى بە تەمەنترىن ئەندام دىت هەر لەگەلى ئەبى، بلىي ئەركەكەشى بىر تىپە لەو، چونكە ئەرك بە تەنيا هاتوو و بوو بە خالىكى تر، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، د.شېركۆ فەرموو.

بەرپىز د.شېركۆ حمەامين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پىشتىوانى قسەكانى كاك قادر و كاك بىستون و د.پەرى دەكەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، مونا قەشەكە كۆتايى هاتوو خالىكى نىزامى بە بەرپىز عمر عىنايەت دەدەين، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشنىارى دووم لەبەرئەوەى پەرلەمان دروست نەبوو، دەكرى لەرووى پىرۆتۆكۆلى ئەتەكىتەوە هىچ كەسى نىيە بە تەمەنترىن كەسى ئەو كۆبوونەوئەى بانگ بكات، لەبەرئەوەى زەرورە كەسىك هەبىت بە تەمەنترىن كەس بانگەشەت بكات بۆ سەر سەكۆكە و داوا ئەوەى كە دەستى كىر بە بەرپۆەبىردى جەلسەكە دەچىتە دەرەوەى جەلسە، كە بوو بە جەلسە سەرۋىكى دىوان بۆى نىيە لىرە بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ديارە ئەو قسە هەلدەگرىت، چونكە ئەو يەكەم شت بە دانىشتن حساب دەكرىت، امنە خان فەرموو.

بەرپز ئامىنە زكرى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەندەك وەلاتا وسانە كو بە تەمەنترىن ئەندام ئەوى كو تەجروبه ھەبى، واتا خولا دويى يان خولا سىي پەرلەمانتارا ئەو رېقەبرنا وى جەلسەسى دكات، بۇ ھەندى كو شارەزايى ھەبى فى رېقەبرنا جەلسەسى دا ھەبىت، پىشتى ھەندى زى سەرۆكى ديوانى حەق وى نابىت بەيت بانگەشەبى بكات، بەلكو سەرۆكا ديوانى بەس رېكخستەكا دەرقي پەرلەمانى و بە تەمەنترىن ئەندام تەبلىغ بكات ئوتوماتىكەن ئەو بە تەمەنترىن ئەندام دزانىت كو يەكەم جەلسە دەيت بەرپەبىرن بەرنامەيت دداتە بەر دەستى وى و ھاوكارى دكات، ئوتوماتىكەن دگەل دەستپىكا جەلسەسى ئەو دەيتەكرن، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك خلف فەرموو.

بەرپز خلف احمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر لە حالەتتە مەسەلەن ئەو خولەي پەرلەمان، بەتەمەنترىن پەرلەمانتار تەمەنى 35 سال بوو و خاوەنى ئەو تەجروبه يە نەبوو، يان لە خولەكانى تر كەس دەرنەچىتەو ئەوتەجروبه يە ھەبى لېرە ئىدارەي جەلسەكە بكات، زەرورە سەرۆكى ديوان لېرە بى، تاوەكو جەلسەكەش تەواو دەبى، چونكە تەجروبه نىيە، بۇ شىوازي بەرپەبىردن و ئىدارەدان ھەتا ئەو جەلسە يە تەواو دەبى، زۆرسوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك صالح فەرموو.

بەرپز صالح فى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەم لەسەر ئەوئە مەدەي (3) ھەيە كە دەتوانم بلىم بۇيە بە خالى نىزامى ھەستام، بۇيە دەستم ھەئەبىر بوو، ئەو دانىشتەنە، ئەركى ئەو سەرۆكە كاتىبە، ھەموو دانىشتەنەكە نىيە، بەشىكى دانىشتەنەكە، لەبەرئەوئە دواي ئەوئە كە دەستەي سەرۆكايەتى دېتە پېشەو، دانىشتەنەكە ھىشتا كۆتايى پى نەھاتوو، بۇيە خالى (3) بەشىكى دانىشتەنى يەكەم، نەك ھەموو دانىشتەنەكە، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ايوب فەرموو.

بەرپىز ايوب عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەربارەى ماددەى (11) داوا دەكەم سەرۆكايەتى بەتەمەنترىن بگوترىت بە سەرۆكى تەمەن، واتا (رئىس السن) يەنى ئەو موستەلەحە بەكاربىت، بە نىسبەت ھەمان ماددە برگەى (3) ئەو وشەى نەركە بگوترىت (ئەركى سەرۆكى تەمەن)، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىزان گىتوگۆ لەسەر ئەو ماددەى كۆتايى ھات و تىبىنەكان وەرگىران، بەرپىز د.فرست فەرموو.

بەرپىز د.فرست صۆفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ ئەو بەرچاوى ئەندامانى پەرلەمان روون بىت، ئىمە مەبەستمان ئەوئە سەرۆكى ديوان يەك وەزىفەى بچووك دەكات، دىت لەسەر ئەو مەنەسەى دەوئەستى ئەللى بەرپىز فلان كەس تۆ بە تەمەنترىنى وەرە جەلسەكەى بەرپۆە ببە و خواحافىز و دەرواتە دەروە، خۇ نايەت بىت لە كۆبوونەو دابنىشى، ئەوجا سەرۆكى بە تەمەن دىت ئىشەكانى خۇى دەكات و سەلام، يەنى شتەكە ئەوئەندە ئالۆز نىيە، ئىمە ھەتا ئالۆزى بکەين.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، لە ھەندى ولاتى تر تەقالىدى تر ھەنە، بە شىوازى تر بەرپۆەى دەبەن، بەس ئەوئە لای ئىمە بەرپۆەچووە تا ئىستا ھەر وابووە، يەنى ئەو خولەى ئىمەش گرتى تىدا نەبووە و ھەر بەو شىوازە رۆىشتوو، بەرپىزان ماددەى دواتر، ماددەى 12، كى دەپوئى موناقتەشەى ئەو ماددەى بەكات؟ موناقتەشە نىيە، ماددەى 13 كەس نىيە موناقتەشە بەكات؟ خال بەندى باش كراوہ و ھەر ئەوئە پىشتەرەو شتىكى وا ئىزافە نەكراوہ، ماددەى 14 كاك عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

وا مۆتەبەعە يەكەم جار ھەموو ماددەكانى خوئندەوہ، جارى دووہ ماددەكە دەخوئىتەوہ و دواى ئەوہ جەنابت دەفەرمووى كى گىتوگۆ دەكات، مەفروزە ئىستا ماددەى 14 بخوئىتەوہ و دواى ئەوہ پىمان بلى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموون ماددەى 14 بخوئىنەوہ، كاك فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇفى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە وا ئىتفاقمان كىردىبوو بەھەر جۆرىك يىت ئەمرۆ ئەو تەواو بىكەين، ھەموو بەشەگان خويىنرەنەو، تەقريبەن زياتر لە سالەكە لە خزمەتى ئىو دايە ئەو پەپرەو، بۆيە ئىستا بە خويىندەو جارىكى تى ماددەكە چەند دەقىقەبەكى ترمان دەروات، والحاصل تەواو نابىن، بۆيە تكام وايە وەكو ئەو كە ئىستا ماددە ماددە لەبەردەستى ئىوئەيە و خۆتان دەتوانن بىخويىنەو، بۆيە پىم باش نىيە ئەو كاتە بەو بكوژىن و لە ماددە 14 ئەگەر تىبىنى نىيە با بچىنە ماددە 15، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو روونكردنەوئەيە، لەبەردەستى ئىوئەيە دەتوانن وردتر تەماشاي بىكەن، تىبىنىيەگان لەلای خۆتان تۆمار بىكەن دەرفەتتان دەدەينى، كاك سەراب خالى نىزامى فەرموو.

بەرپىز سەراب مىكايىل:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من زى ھەر وى خالى كو ماددە بەيتە خاندن، چونكى ماددى 12 من زى دەستى خۇ بلند نەكر و ل وپىرى دەرباز بوون، من پرسىارەك ھەبوو ل ماددى 12.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەئى باشە ئەو دەرفەت دىھتن، سى كەس ھەن لەسەر ماددى 14 فەرموو.

بەرپىز زانا عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەسەر ماددە 14) بىرگە 6) لە حالەتى يەكسان بوونەكە بە تىروپشك پۇستەكە بۇ يەككىك لە پالىئوراوگان يەكلاي دەكرىتەو، نازانم ئەو زۆر عەمەلى نىيە، ئەگەر چارەسەرىكى تر ھەبى؟.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، د. پەرى فەرموو.

بەرپىز د. پەرى صالح حمىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو سەرۋىكى يەكەم دانىشتن بەرامبەر موقابلە، دەبى لەبەردەم بى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، د. شىركۆ فەرموو.

بەرپىز د. شىركۆ ھەممە امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەۋەدى كە د. پەرى گوتى پىشتىۋانى دەكەم، مەنىش لەراستىدا نازانم ئەگەر بۇ نەمۇنە ئىمە لەم خولە ھەموو دەزانىن توۋشى چى بوۋىن، يەنى ئەۋەدى كە (8) مانگى پى چوو، ئايا ئەمە لەمە موعالەجە دەكرى ياخود لە كوۋى ئەم پەپرەۋە موعالەجە دەكرى؟ من ويستم لەسەر ئەۋە قسە بىكەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىزان موناھەشە لەسەر ماددە 14 كۆتايى ھات، ماددە 15 ئەگەر بخویندريتەۋە؟ كاك قارەمان فەرموو.

بەرپىز قارەمان قادر ھتاج:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە 15:

ئەندامى دەستە سەرۆكايەتى لە يەككە لەم كارانەى خواروۋە پۇستەكەى لە دەست دەدات:

1 / دەست لەكاركېشانەۋە بە رەزامەندى زۆرىنەى رەھاي ئەندامانى پەرلەمان.

2 / متمانە ئى سەندەۋە لەسەر پېشنىارى (3/1) ئەندامانى پەرلەمان و بەرپەزامەندى (3/2) ئەندامەكانى.

3 / لەكاتى چۆل بوۋنى يەككە لە پۇستەكانى دەستەى سەرۆكايەتى كەلە بېرگەى (1 و 2) ى ئەم ماددەيەدا ھاتوۋە دەبى لە كارەكانى بەردەوام بى تا شوپنەكەى پېر دەكرىتەۋە.

4 / لەكاتى چۆل بوۋنى پۇستى يەككە لە ئەندامانى دەستەى سەرۆكايەتى بەھەر ھۆيەك پەرلەمان لە يەكەم دانىشتنى دواى چۆل بوۋنەكە پۇستەكە بەھەمان رېكارى كارپېكراۋ لەم پەپرەۋە، پەپرەۋە دەكاتەۋە.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

□ بەرپىزان بۇ گەفتوگۆ لەسەر ماددە 15) دوو بەرپىز داۋا دەكەن، بەرپىز د. شىركۆ ھەممە امين، فەرموو.

بەرپىز شىركۆ ھەممە امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىستا لە ماددە 14) ماددەى پېشووتر ھىچ ديارى نەكراۋە يەنى بۇ نەمۇنە بە زۆرىنەى رەھا، بە زۆرىنەى سادە، بە دوو لەسەر سى ئەۋ پۇستەكە پېر دەكرىتەۋە، بۇ لەۋ ماددەيە يەنى؟ ھىكەمەت لەۋە چى يە كە ئەم رېژانە ديارى كراۋە، زۆرىنەى رەھا، يەك لەسەر سى، دوو لەسەر سى و ئەۋانە؟ ويستم جەۋابى □ ئەۋ پېرسىارەم بىدريتەۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس بۇ بەرپىز د. شىركۆ ھەممە امين، دوايى ۋەلامەكە ۋەردەگرين لە بەرپىزانى لىژنەى كاتى، بەرپىز □ صالح فەقى، فەرموو.

بەرپىز صالح فەقى مۇھەممەد ئەمىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى (3) مەبەستى جى يە دەبىت لى كارەكەى بەردەوام بىت تا شوپنەكەى پىر دەبىتەۋە؟ كە كەسەك

دەستى لى كار كىشايەۋە چۆن بەردەوام بى؟ يان مەبەستىيان ئەۋەيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز صالح فەقى، لى كۆتايىدا بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مىمانە لى سەندىنەۋە لەسەر پىشنىيارى يەك لەسەر سى ئى ئەندامانى پەرلەمان، يان لەبەر ھەر ھۆيەكى تر،

شەرت نىيە ھەر دەست لى كار كىشانەۋە بىت، بە پەزىمەندى زۆرىنەى پەھا بىت باشترە لەۋەى دوو لەسەر

سى بىت، لەبەر ئەۋەى بەزۆرىنەى پەھا دەرجوۋە، بە زۆرىنەى پەھاش مىمانەى لى ۋەردەگىرەتەۋە، زۆر

سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەرپىز گەفتوگۆ لەسەر ئەۋە ماددەيە كۆتايى ھات، ماددەى دواتر، ماددەى

(16)، بەرپىز د. فەرسەت، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە پىرسىيارى يەكەم، ئەۋە پىزانە ۋەكو باسما كىر، كاتىك كەسەك دەبىتە دەستەى سەرۋىكايەتى،

دەبى شىۋازىكىش ھەبى بۇ لاچوۋنى، يەعنى بە چ پىزەيەك دەبىت و شىۋازى لادانىشى، كە لى پەپىرەۋى

ئىستا ئەۋە جۆرىك كىشەى تىدا ھەبوۋ، بۇيە ئىمە بە سوۋد ۋەرگىرتن ۋەكو ھەمىشە دەپىلپىن پەپىرەۋى

ۋالاتان ئەۋەمان تەسبىت كىرەۋە. سەبارەت بە كارەكانى بەردەوام دەبىت، بۇ ئەۋەيە فەراغ دروست نەبىت،

چونكە ئەۋە خولەى ئىمە توۋشى ئەۋە ئىشكالىيەتە بوۋىن، يەعنى ئەكەر ئىستىقالەشىدا دەبى بىت ئىشى

خۇى بىكات، تاۋەكو دەست لى كار كىشانەۋەى پەسند بىرپىت، بۇ ئەۋەى پەرلەمان توۋشى خەلەلى قانونى

نەبىت، يەعنى لەسەرى ۋاجىبە لى ئەركەكانى بەردەوام بىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز كاك فرست، بەرپىز بەردەوام دەبىن، ماددەى (16) لەبەر دەستى ئىۋەيە.

بەرپىز قارەمان قادر فەتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (16):

ئەرك و دەسەلاتەكانى دەستە:

دەستە ئەو دەسەلاتانەى خوارەوۋە پىادە دەكات:

1-دانان و رېڭخستنى بەرنامەى كارى دانىشتەكانى پەرلەمان بە پېى حوكمەكانى ئەو پەپرەو.

2-خوڭندەنەوۋەى كورتەى كۆنۋوسى دانىشتنى پېشووئىرى پەرلەمان و پەسندكردنى.

3-دانانى رېساي تايبەت بە رېڭخستنى كۆنۋوسەكان.

4-پەكلايى كوردنەوۋەى ناكۆكى پىسپۆرى (تنازع الإختصاص) لە نېوان لىژنە ھەمىشەپىيەكانى پەرلەمان.

5-پاسپاردنى لىژنەپىيەكى دىارىكراو بۆ دىراسەكردنى بابەتئىكى دىارىكراو.

6-پىرپاردانى ھەپكەلى ئىدارى پەرلەمان و ھەمواركدردن و دارشتنەوۋەى سىياسەتى دارايى و كارگىرى

پەرلەمان.

7-رېڭخستنى بودجەى سالانە و ژمارەى كۆتابى پەرلەمان لەگەل لىژنە پەپوئىدىدارەكان، خستنەپرووى بۆ

پەرلەمان بە مەبەستى پەسندكردن و سەرپەرشتى كردن و جىبەجى كردنى.

8-وەرگرتنى برپار و فەرمان پەپوئىست بە دامەزاندنى كارمەندان لە پەرلەمان لە نېوانيان دا بەرپوئەبەرى

گشتىپىيەكان و راوڭزكارەكان.

9-رېڭخستنى پەپوئىدىپىيەكانى پەرلەمان لەگەل سەرجمە دامەزراوۋەكان و ھەموو ئەو ناوئەندانەى دەستە و

چوارچىۋەى كارى ھاوبەشى پەرلەمانى لە ناوخۆ و دەرەوۋەى ھەرپم.

10-دەركردنى بەپاننامە و دەرپىنى ھەلوئىست لەسەر بابەت و رووداۋە پېشھاتەكان.

11-سەرپەرشتىكردنى كاروبارى كارگىرى و دارايى سەرجمە نووسىنگەكانى پەرلەمان.

12-واژووكدردنى كۆنۋوسى كۆبوونەوۋەكان.

13-ھەر ئەرك و دەسەلاتئىكى تر لەم پەپرەوۋە پىيان سىپردراۋە.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپىز قارەمان، ئەندامى لىژنەى كاتى، بۆ گفئوگۆ لەسەر ئەو ماددەپىيە، ناوۋەكان دەنووسىن زۆر

بوو، لە بىرمان دەچىت، بەرپىزان دەست بە گفئوگۆ دەكەپن، بەرپىز سەھراب مىكائىل، فەرموو.

بەرپىز سەھراب مىكائىل محمد امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەز پىشنىار دكەم ئەرك و دەسەلات بىنە جووداكرن، بۆ نمونە خالا ئىكى ئەفە ھەر ئەركە، ھەر

دەسەلاتەژى، بەس ئەگەر لىك ھاتنە جووداكرن ئەو ئەرك تەقسىرى تىدا نابىتن.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپىز سەھراب مىكائىل، بەرپىز د.جوان، فەرموو.

□

□

□

بەرپىز د. جوان اسماعيل عزيز:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى شەشەم (بىرپاردانى پەيكەرى ئىدارى) ، پىي نالئىن پەيكەرى ئىدارى، پىي دەلئىن پەيكەرى رېڭخستىن، بە عەرەبىش پىي دەلئىن (هيكال التنقىمى)، چونكە پىي بلئى پەيكەرى ئىدارى مەئناى بەس ئىختىصاصى ئىدارە دەگرىتەو، ئى مۇئەسسەساتىش بەس ئىدارە نىيە، ئىختىصاصەكانى تىرشى تىدايە وەك ژمىريارى، لە پرووى زانستى يە موستەلەحە عىلمىيەكە پىي دەلئىن (هيكال التنقىمى)، بە مەئناى پەيكەرى رېڭخستىن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

□ سوپاس بۇ بەرپىز د. جوان بۇ ئەو تىببىنىيە پىسپۇرانە، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مىنىش ھەمان سەرنجەم ھەبوو، ئەو ھە ئۆرگان ئۆرگانى پىي دەلئىن بە ئىنگلىزى، پەيكەرى رېڭخستەن، سەبارەت بە خالى ھەشتەم (وەرگرتى بىرپار و فەرمانى پەيوەست بە دامەزاندنى كارمەندان)، ئەو ھە جۆرىكە لە تىكەل بوونى، چونكە فەرمان يەك كەس ئىمزاى دەكات، دەكرى بلئىن (رېڭكەوتن لەسەر دامەزاندنى كارمەندان لە پەرلەمانى كوردستان لە نىوانياندا بەرپۆبەرى گشتى)، بەلام كاتىك كە فەرمانى بۇ دەردەكرى سەرۋىكى پەرلەمان مافى ھەيە فەرمان دەرىكات، لەبەر ئەو دەبىت جىا بىكرىتەو، دامەزاندنى كارمەندان و بەرپۆبەرى گشتى تەنھا دەسەلاتى سەرۋىكى پەرلەمانە، بەلام دەكرى پىشتەر سازانى لەسەر بىكرى، لەبەر ئەو داوا لە لىزنى بەرپىز دەكەم كە سەرنجى ئەو بەدەن ئەو بابەتە تىكەل نەبىت، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، ئەو ھە باسى لى دەكرىت (رېڭكەوتن) ئەو كۆنوو سىكە، يەئنى ھەموو كۆبۈنەو ھەيەكى دەستەى سەرۋىكايەتى كۆنوو سىكى تايبەتى خوى ھەيە.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لىرە نووسراو ھەرگرتى بىرپار و فەرمان، ئايا سى كەس بىرپارىك دەردەكەن بەيەكەو ھەئىمزاى دەكەن؟ تەنھا سەرۋىكى پەرلەمان واژووى دەكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

نەخىر، بىرپارەكان ھەمووى يەك كەسە، بەلام ئەو پىرۇتۇكۆلە دەبىتە بنەما بۇ دىوان دەنيردى، ئەو ھە فەرمان بە پىي ئەو پىرۇتۇكۆلەيە.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

□ لىرە دەستەواژەكە باش نەنووسراو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

□ سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەرپىز صالح فەقى، فەرموو.

بەرپىز صالح فەقى محمد امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

□ ئەوھى مەبەستەم ئەركى نوينەرايەتتەيەكە بوو، بەلام لە ماددەى (18) باسى كىردوو، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

□ سوپاس بۇ بەرپىز صالح فەقى، بەرپىز مصطفى سەكرى، فەرموو.

بەرپىز مصطفى أحمد حمد/ مصطفى سەكرى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپىزان ئەندامانى لىژنەى كاتى، دەلى (ئەرك و دەسلەتەكانى دەستە)، دەستە ئەم ئەرك و دەسلەتەكانى خواروھ پىادە دەكات، لە سەرەتا دەستە تەعريف كراو (دەستەى سەرۋىكايەتى) (دەستەى گشتى)، دەستە بە تەنيا تەعريف نەكراو، يان دەبى لىرە بنووسرى دەستەى سەرۋىكايەتى، چونكە دەستە بە تەنيا تەعريف نەكراو، دەستەى گشتى تەعريف كراو، دەستەى سەرۋىكايەتتەى تەعريف كراو، دەستە بە تەنيا ديار نىيە لەگەل كام دەستەيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

□ سوپاس بۇ ئەو تىبىنىيە بەرپىز مستەفا سەكرى، بەرپىز سالار مەحمود، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەرئەجەكانى من لەسەر چەند خالىكن، من پىشنيار دەكەم بىرگەى (3) لەگەل بىرگەى (12) دەمچ بىرى، بەيەكەوھە بلكىندىرئ لە دانانى رىساي تايبەت بە رىكخستى كۆنووسەكان و واژوو كىردنى كۆنووسى كۆبۇونەوھەكان دەمچ بىرى، واتا (12) و (3) پىشنيار دەكەم خالى (5) لادىرئ، پىموايە ھىچ بۇشايەك پىر ناكاتەوھە، پىشنيار دەكەم لە خالى (7) دا لەبەر ئەوھى ديوانى سەرۋىكايەتى لە ماددەكانى دواتردا دەنگمان لەسەردا كە رۇلى ھەيە لە دارشتنى بودجەى پەرلەمان، لىرە كە رىكخستى بودجەى سالانە و ژمىرەى كۆتايى پەرلەمان، لەگەل ديوانى سەرۋىكايەتى لىژنە پەيوەندىدارەكان رىك بخىرتەوھە، واتا لىرە رۇلى ديوانى سەرۋىكايەتتەى ئىزافە بىرىت، بىرگەى (8) سەبارەت بە دامەزراندنى كارمەندان لە نىوانىشاندا بەرپۇبەھەرى گشتى و راوئىزكارەكان، بۇ ئەوھى ئەم بابەتە بەراستى رىكارى ياسايى خۇى وەربىگىرت، چونكە وەزىفەى بەرپۇبەھەرى گشتى و راوئىزكارەكان پەلە بالان، پىويستە بە پىى مەرجه ياسايەكان بىت، بەپىى

رېكاره ياساييهكان بېت، ئەم دەستەواژەبە ئىزافە بىرى، رېگرېك بى لەوہى كە ھەر كەسېك شايستەى نەبوو بۇ بەرپۆەبەرى گشتى و ڤاويژكار دانەنرى، لە چوارچيۆەى رېكاره ياساييهكان، يان مەرجه ياساييهكانى بۇ ئىزافە بىرى، سوپاستان دەكەم.

بەرپۆ جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپۆ سالار محمود، يان بە پى مەرجه ياساييهكان، بەرپۆزان يەك خالى نيزامى، بەرپۆ عمر عينايت، فەرموو.

بەرپۆ عمر عينايت ھەمە سعید:

بەرپۆ سەرۆكى پەرلەمان.

بە پى ياساى سەرۆكايەتى ھەرپۆ دامەزراندنى پلە تايبەتەكان دەسەلاتى سەرۆكى ھەرپۆ، ئايا لىرە بەرپۆەبەرى گشتى پەرلەمان دامەزرىنى، ئايا جۆرېك لە دژ بوون دروست ناکات؟

بەرپۆ جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

شمولى پەرلەمان ناکات، ئەوہى سەرۆكى ديوانى پەرلەمان ئەوہ تايبەتە، تايبەت بە پەرلەمانە.

بەرپۆ عمر عينايت ھەمە سعید:

بەرپۆ سەرۆكى پەرلەمان.

من وای بۇ دەچم ھەموو بەرپۆەبەرە گشتيەكان، راستە دەفەرمووی دەسەلاتىكى سەرپەخۆى پەرلەمانە، بەلام ئەم دەسەلاتە دەبیت لە ياساى ھەلئىزاردنى سەرۆكى ھەرپۆدا جگە لە پەرلەمانىكى بۇ ئىزافە بىرى، بەلام لەوئى نىيە و ھەموو لە سەرتاسەرى كوردستانە، سوپاس.

بەرپۆ جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپۆ عمر عينايت، بەرپۆزان گفتوگۆ لەسەر ئەو ماددەبە كۆتايى ھات، بەرپۆ د.سرود قسەى نەکردوو، فەرموو.

بەرپۆ سرود سليم متى:

بەرپۆ سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم خالانەى كە باس كراون لىرە ھەمووی تايبەتن بە پەرلەمان، لە ناو پەرلەمانن، بەلام دەستەى سەرۆكايەتى نوینەرايەتى پەرلەمان دەكات لە مەحافلى دوەلى و مەحەلى و ئىقلىمى، مەعنەويەن بە گرنگ دەزانم خالېك ئىزافە بىرىت، ببیتە خالى يەكەم (دەستەى سەرۆكايەتى نوینەرايەتى پەرلەمان دەكات لە مەحافلى مەحەلى و وەتەنى و ئىقلىمى و دوەلى، ئەو كاتەى كە دەستەى سەرۆكايەتى دەچیت بە ناوی ھەموو پەرلەمان قسە دەكات تا نەبیتە جەدەل لەسەر ئەو مەوزوو، زۆر سوپاس.

بەرپۆ جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپۆ د. سرود، ديارە ئەو لايەنى نوینەرايەتى راسپېردراو بە سەرۆكى پەرلەمان، ھاتووہ كە ئەو دەسەلاتانە بە سەرۆك دراو، د. شىركۆ ھەمە امين، فەرموو.

بەرپز شيركو حەمە امين:
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتیوانی قسەکانی كاك عمر و دکتۆره جوان دەكەم، لەوەش كە كاك سالار وتی خالی (3) و (12) بكری بە یەك، ئەوەی تریشیان مەسەلەى دامەزراندن و دامەزراندنی بەرپۆهەبەرە گشتییەكان و راویژكارەكان، بەئى منیش لەگەڵ ئەوەدام بە پى پۆهر و مەرجه یاساییەكان ئەوانەى كە راویژكار و بەرپۆهەبەرى گشتى پى دادەنریت، چونكە بینیمان لەم پەرلەمانە بە درێژایى تاریخ چى كراوه؟ چۆن خەلك دامەزرینراوه؟ چۆنیش خەلك تەقاعود كراوه؟ بە بروای من خانەنشینیى بۆ زیاد بكری هەموویشى بەستریتەوه بە مەرجه یاساییەكانەوه، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز د.شیركو حەمە امين، لە هەموو خوولەكان رەچاوى مەرجه یاسایی نەكراوه بەداخەوه، بەرپزان موناقدەشە لەسەر ئەم ماددەیه كۆتایی هات، ماددەى (17).

بەرپز قارەمان قادر فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (17)

دەستە كۆبوونەوهى حەفتانەى خۆى دەبیت و دەكریت لە هەر كاتیكى تردا كە پىویست بوو لەسەر داواى سەرۆك كۆ بییتەوه، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوه هەر پىشتر پەپرەو كراوه، لێره موناقدەشە لەسەر ئەوه نییه، بەرپز عمر عینایەت، فەرموو.

بەرپز عمر عینایەت حەمە سعید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر قسەكەى كاك مستەفا (دەستەى سەرۆكایەتى)، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

دەستەى سەرۆكایەتى، دەستخۆش بەرپز عمر عینایەت، ماددەى (18).

بەرپز قارەمان قادر فتاح:

ماددەى (18):

ئەرك و دەسەلاتەكانى سەرۆك:

1- نوینەرایەتى كردنى پەرلەمان و قسەكردن بە ناوییهوه.

2- پیاوه كردنى یاسا و پەپرەوى ناوخۆ و بریارەكانى پەرلەمان.

3- كردنەوهى خول و دانیشتنەكانى پەرلەمان و سەرۆكایەتى كردنیان، كۆتایی پێهینان و دواخستنیان و

دەستنیشان كردنى كاتی ئەنجامدانیان.

- 4-بەرزەھت كۆردى گەتۇكان و پارىزگارى كۆردى لە رېكارەكان.
- 5- گرتەبەرى رېكارى پېويست بۇ پاراستنى ئاسايش و ئارامى ناو پەرلەمان.
- 6-خستەنەرۋوى ئەو بابەتانەى پېويستيان بە دەنگدان ھەيە و راگەياندى ئەنجامەكان.
- 7-نۆينەرۋايەتى كۆردى پەرلەمان لە بۆنە و ئاھەنگە نىشتىمانىيەكان دا دەشيت جىگر يان ھەر ئەندامىكى تر راسپېرېت بۇ ئەو كارە.
- 8- ھەئسان بە سەرجم ئەو رەفتار كۆردنە ياساى و كارگىرى و دارايانەى كە پەيوەستىن بە پەرلەمان بە مەرچىك ناكۆك نەبى لەگەل بېرگەكانى شەش لە ماددەى (16)ى ئەم پەپرەو.
- 9-ناردنى بېريار و ياسا پەسندكراوكان لەلايەن پەرلەمانەو بۇ سەرۆكايەتى ھەرىم بە مەبەستى دەر كۆردنەيان.
- 10-ھەژمار كۆردنى ئەو ياسا و بېريارانەى كە لە ماوەى ديارىكراودا لەلايەن سەرۆكى ھەرىمەو دەرناكۆردىن بە ياسا و بېريار دەر كراو.
- 11-واژووكۆردنى سەرجم نووسراو ھەرمىيەكان لەگەل دەسەلاتى جىبەجى كۆردى و لاينەى تىرى ناوہووى و دەرہووى ھەرىم.
- 12-واژووكۆردنى سەرجم ئەو نامە و ھەوالگىيانەى لە پەرلەمانەو يان يەكى لە ليژنەكانى دەر دەچن.
- 13-پىادەكۆردنى ھەر دەسەلاتىكى تر كە ئەم پەپرەو ياسا كارپېكراوكان پېيان بەخشيو.

بەرىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرىز كاك قارەمان، بەرىزان دەرگاي گەتوگۆ لەسەر ئەم ماددەيە دەكەينەو، بە ناو نووسىن، ماددەى (18)، ناو نووسىن كۆتايى ھات، بەرىزان دەست بە گەتوگۆ دەكەين، بەرىز سەكەوت سەرجمە، ھەرموو.

بەرىز سەرگەوت سەرجمە خلىفە:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (18) خالى (2) پىادەكۆردنى ياسا و پەپرەوى ناوخۇ و بېريارەكان، پاسپاردەكانىشى بۇ زياد بىكەين.

بەرىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

پاسپاردەكان زياد بىكۆيت، بەرىز صالح ھەقى، ھەرموو.

بەرىز صالح ھەقى محمد امين:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆرجار باس لە شكۆى پەرلەمان دەكۆيت، پەرلەمان و پەرلەمانتاران، پىم باشە خالىكى بۇ زياد بىكۆي، پاراستنى شكۆى پەرلەمان و پەرلەمانتاران، زۆر سوپاس.

بەرىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرىز صالح ھەقى، بەرىز عمر عىنايەت، ھەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى (5) گرتنەبەرى رېكارى پېويست بۇ پاراستنى ئاسايش و ئارامى ناو پەرلەمان، من له ليژنەى بەرپىز دەپرس مەبەستيان ھەموو پەرلەمانە، يان ھۆلى دانىشتەكانە؟ ئەگەر ھەموو پەرلەمانە ئەوۋ تەواو، ئەگەر ھۆلى دانىشتەكانە، پېويستە بىكرىتە (ھۆلى دانىشتە)، من پېشنيار دەگەم يەك بىرگەى زياد بىكرى، بىرگەى (14) دامەزراندن و خانەنشىنكردىنى كارمەندانى پەرلەمان، يەنى له بەرزترين پلەوۋ تا دواترىنى چونكە ئەوۋ دەسلەتسى سەرۋىكى پەرلەمانە، له ھىچ شوپىنكىك دا ئامازەى پى نەدراو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەرپىز پەروا على، فەرموو.

بەرپىز پەروا على حمە محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىگىرى له قسەكانى كاك عمر عىنايەت دەگەم، له ھەمان كات دا پرسىيارىكم ھەيە سەبارەت بە خالى (9) و (10) له ئىستادا دەووترىت ياسا پەسندىكراوكان لەلايەن پەرلەمانەوۋ بۇ سەرۋىكايەتى ھەرىم دەنىردىت، خالى (10) بە ھەمان شىو، ئىستا دەزانين ئەو پۆستە ھەلپەسىنراو، ئايا بۇ خولى داھاتوو دەمىنى؟ يان ئەگەر نەما چۆن دەكرى؟ چونكە پەيرەوۋەكە پەسند كرا ئەوۋ بۇ خۆى جىگەى تىبىنى يە، چۆن چارەسەرى ئەوۋ دەكەن؟ زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز پەروا على، بەرپىز قادر وەتمان، فەرموو.

بەرپىز قادر وەتمان رسول:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىگىرى له قسەكانى كاك سەركەوت و كاك صالح دەگەم، مولاھەزەم لەسەر خالى (12)ش واژووكردىنى سەرجم ئەو نامە و ھەوالگىريانەى له پەرلەمانەوۋ، وشەى ھەوالگىريانە و ابزانم گونجاو نىيە، بىكرىتە ئەو (نامە و نووسراوانە)، چونكە پەرلەمان دەزگايەكى ئىستىخباراتى و ھەوالگىرى و ئەوۋ نىيە، يەنى ئەوۋ ئىشى پەرلەمان نىيە، بىيىتە نووسراو، ئەگەر ئىشى پەرلەمانىش بوايە ئەسلەن نەدەبوايە ئەو وشەيە بە كاربەينرايە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز قادر وەتمان، ھەموو نووسراوئىك يەنى ئەوۋ نىيە سەرۋىكى پەرلەمان ئىمزا بىكات، نووسراو ھەيە سەرۋىكى ديوانە، بەلام با ئەو تىبىنىيە وەربىگىرىت، بەرپىزان، دىكتورە پەرى، فەرموو.

بەرپز پەرى صالح حمىد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشەكى پىشتىوانى لە قىسەكانى پەروا خان دەكەم، بە نىسبەت خالى (2) پىادەكردن نىيە جىبەجى كردنە، خالى (5) گرتنەبەرى رېكارى پىويست بۇ پاراستنى ئاسايش و ئارامى ناو پەرلەمان، ئەو زياتر ھەئەستەى لەسەر بىكەين تاوگەكو ئەو خولە ھەر كەسىك ئارەزووى بى ھەئەكوتىتە سەر پەرلەمان، خالى (8) ئەو ھەئەسانە تىكايە بە ھىج شىوھىيەك نابى بنووسرى، بە تايبەتەيش لە سەرەتاي رستە، جىبەجى كردنى دابونەرىتە قانونىيەكان لەگەل عەرەبىيەكەى بنووسرى وەك كارگىرى و دارايى، ئەوانى تر دوايى دەنېرن، زۇر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپز د. پەرى، ئەوانە بنىرە بە سوپاسەو، بەرپز د. شىركۆ ھەمە امين، فەرموو.

بەرپز شىركۆ ھەمە امين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ھى كە پەيوەندىدار بوو بە زمانەوانىيەو د. پەرى وتى لەسەر وشەى جىبەجى كردن و ئەو ھى لە خالى (8) دا ھەئەسان نەمىنەت و، ئەوانە منىش لاي خۆم دامرپشتوتەو بۇيان دەنېرم، ھەمان سەرنج و تىبىنىيەكانى پەروا خانىشم ھەيە لەسەر ئەو دوو ماددەيە كە بنىردى بۇ سەرۆكايەتى ھەرىم، بە تايبەتى خالى (9) و (10)، ئەوى ترىشان پىشتگىرى قىسەكانى كاك قادر و كاك عمر دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپز د. شىركۆ ھەمە امين، بەرپز كاك قارەمان، فەرموو بۇ وەلامدانەو.

بەرپز قارەمان قادر فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ناردنى ياساكان بۇ سەرۆكايەتى ھەرىم، ئىمە دەزانين بە پىي دابەشكردنى دەسەلاتەكانى سەرۆكى ھەرىم دەسەلاتەكان دابەشكراو، واتا لە خولى ئايندە كاتىك پەرلەمانى نوئ كۆبوونەو دەكات، ھەر ياسا و بىرپارىك دەرىكات، يان كارىك بەرزىكاتەو ئاراستەى ئەو لايەنەى دەكات كە بە پىي دابەش كردنى ياساى دەسەلاتەكە لە سەرۆكى ھەرىم ئاراستەى دەكرىت، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپز قارەمان بۇ ئەو روونكردنەو ھەيە، بەرپزان گىفتوگۆ لەسەر ئەو ماددەيە كۆتايى ھات، ماددەى (19) ش موناقتەشەى نىيە، ماددەى (20) ئەگەر بىخویننەو، لەسەر ماددەى (20) يەك بەرپز دەيەوئە موناقتەشە بىكات، بەرپز صالح فەقى، فەرموو.

بەرپىز صالح فەقى مۇھىمىن:

بەرپىز سەرۋى پەرلەمان.

ئەگەر ئەۋەدى كە لە رابردودا باس كرا جىگر ئەۋ گۆرانكارىيانەى بەسەردا بىت، دەسلەتەكانى جىگرى سەرۋى، دواى جىگرى يەكەم و دووم، نازانم ئەۋە دواتر دەنگى لى دەرى، لە كۆتايىدا يان لە ئىستا؟ سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋى پەرلەمان:

لە كۆتايىدا يەكلاى دەكرىتەۋە، سوپاس بۇ بەرپىز صالح فەقى، بەرپىز گەتوگۇ لەسەر ئەۋ بەشە كۆتايى ھات، دەرفەت بە لىژنەى كاتى دەدەين بۇ ئەۋەى دووبارە ئەم بەشە دارشتى بۇ بگەن، دارشتى پىۋىست، بەرپىز انور قادر، فەرموو.

بەرپىز انور قادر مصطفى:

بەرپىز سەرۋى پەرلەمان.

من قسم ھەبوو بەس لەسەر ماددەى (20) خالى (2) زور پوون نىيە، دەلى (سەرپەرشتى كوردنى نووسىنى كۆنۋوسى كۆبۈنەۋەكانى پەرلەمان)، ئەگەر مەبەست لە كۆبۈنەۋەى پەرلەمان بىت دەبىت بكرىتە دانىشتى پەرلەمان، ئەگەر كۆنۋوسى كۆبۈنەۋەى لىژنەكانىشە بەۋ شىۋەيەى لى بكرىت (سەرپەرشتى كوردنى نووسىنى كۆنۋوسى كۆبۈنەۋەى لىژنەكان و دانىشتى پەرلەمان)، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋى پەرلەمان:

سوپاس، ئەۋ كۆبۈنەۋەى پەرلەمان مەبەستى دانىشتەكانە لىرە، پىشتەر ئامازەى پى كراۋە، بەرپىز انور قادر، فەرموو.

بەرپىز انور قادر مصطفى:

بەرپىز سەرۋى پەرلەمان.

ئاخر ئەگەر كۆنۋوسى كۆبۈنەۋەكانە، ئەگەر لىژنەكانە با لىژنەكانىشى بۇ زىاد بكرىت، خالى (4) بە ھەمان شىۋە رىژەى ياساى دانىشتى پەرلەمان نەك كۆبۈنەۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەۋ تىبىنيە، بەرپىز ئەۋ تىبىنيانە تۆمار بگەن، بەرپىز پەروا على، فەرموو.

بەرپىز پەروا على حمە محمد:

بەرپىز ئەۋ ماددەى (20) خالى (8) كە دەلى بە ئەنجام گەياندىنى ۋەرگىرانى پروژە يان پىشنىاز لە كوردى بۇ عەرەبى و بە پىچەۋانەۋە، پىموايە پىۋىست دەكات ئەۋە لىژنەيەكى تايبەتمەند بىكات نەك سكرتير، لەگەل رىزم دا ھەندىك جار ھەيە رەنگە سكرتير عەرەبى نەزانى، لەبەر ئەۋە ئەركە ئايا نابىتە كارىكى قورس؟ ئەگەر ئەۋ ئەركە پىسپىرئ بە يەككى تر ئەۋ پىداچوونەۋەيك بكات دواتر بۇ كۆتايى ياساكە، بەلام كارى ۋەرگىران ھەست دەكەم كارى ئەۋ نەبى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز پەرۋا ەلى، ئەو بەشە ئەۋەى ئەو ئەركە ئەنجام دەدات كاروبارى پەرلەمانە، بەلام لە ژىر سەرپەرشتى سكرتېرە، تا ئىستاش ەروا بوۋە، بەرپىز د.پەرى، فەرموو.

بەرپىز پەرى صالح حمىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خالى (6) بە دواداچوونى كاروبارى ئەندامان و خستەرووى كىشە و داواكارى و پىشنىازەكان، ئەۋەى تەۋاۋكەرەكەى بەم شېۋەىەى لى بىت بۇ دەستە تا برپارى يەكلاى كەرەۋەيان بۇ بدرى، ئەۋە زۆر دوور و درىژە، خالى (8) ەيوادارم ئەو خالەى رەچاۋ بكات كاك د.فرست و لىژنەكە بە گشتى، بە ئەنجام گەياندى ۋەرگىرانى پرۆژە يان پىشنىازەكە لە كوردى بۇ ەرەبى و بە پىچەۋانەشەۋە، ئەۋەى بۇ زىاد بكرى (شارەيانى زمان يان راۋىژكاران ەلەكان لە ئەستۋى ئەۋان دا بىت)، يەعنى ئەگەر لىپىچىنەۋە ەبىت لىرە كاتمان بە دارشتنەۋە نارۋات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د.پەرى، بەرپىزان تىببىنىيەكان ۋەرگىران لەسەر ماددەى (20)، گفتوگۇ لەسەر ئەو بەشە كۆتايى ەات، بەرپىز ەمر عىنايەت تىببىنىت ەيە؟ فەرموو.

بەرپىز ەمر عىنايەت حمە سعىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە خالى (7) و (8) نووسراۋە چاپكردن و بەدواداچوونى ئەو ياسا و برپارانە، يەعنى سكرتېر ەك كاتب تابىعەى لى ەاتوۋە لىرە، دەبى بلىين (سەرپەرشتى كردنى)، ئەۋى ترىشان خالى (8) ەر دەبى بلىى (سەرپەرشتى كردنى بە ئەنجام گەياندى ۋەرگىرانى پرۆژە)، يەعنى ئەۋە ئەركى سكرتېر نىيە چاپكردن بكات، ئەركى سكرتېرە سەرپەرشتى بكات، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەو تىببىنى يە، تىببىنىيەكى بەجىيە بەرپىزان، بەرپىز د.شېركۇ حمە امىن، فەرموو.

بەرپىز شېركۇ حمە امىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ببوره ەر وىستم پشتگىرى ئەۋانە بكەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەۋە لەلايەن لىژنە ۋەرگىراۋە، ەندىك تىببىنى ەنە ديارن، مەنتىقى زۆرى تىدايە، زۆرەيان ۋانە، بەرپىزان گفتوگۇ بەردەۋام دەكەين تا سەعات (2)، بەرپىز د.فرست فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو تېببىيانەنى گوتران، بە تايبەت ئەوۋى كاك عمر گوتى تەئكىد چاكى دەكەين، فىعلەن صياغەكەمان كەم و كورپى ھەبوۋە، من پېشنىيازىك دەكەم بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان، ئىمە بە پىي ئەو عورفەنى پەسندمان كوردبوو بەش بەش موناھەشەمان دەكرد، دەھاتىن دەنگمان لەسەر دەدا و دەچوۋىنە بەشىكى تر، بەس لەبەر ئەوۋى ئىستا سەعات (1) ە پېشنىياز دەكەم ئەوۋە بەشكىنەن، ئىستا لەسەر بەشىكى تر بەردەوام دەبىن، ھەر دوو بەشەكە بەشى ئەرك و دەسلەتەكان و ھەلپژاردن لەگەل بەشى فراكسىۋن و دەستەنى گشتى بەيەكەۋە بەيخەينە پاش پشووۋەكە و بەيەكەۋە دەيخەينە دەنگدان، بۆيە ئىستا پېشناز دەكەم بەرپىنەۋە سەر بەشى دەستەنى گشتى و فراكسىۋن، تەنھا ئەھكامە كۆتايىپەكانمان دەمىنى، ئەۋىش تەصەۋر دەكەم تەۋاۋ بېيت، بۆيە با بەردەوام بىن.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان ۋابزانم نىصاب ھەيە، ئەو پېشنىيارەنى بەرپىزان لىژنەنى كاتى بۇ ئەۋە گىفتوگۆى دوو بەش بەيەكەۋە ئەنجام بەدىن و ھەردوو بەشەكە بەيەكەۋە دەخەينە دەنگدان، ئەو پېشنىيارانە دەخەينە دەنگدان، نىصاب نىيە، بەرپىزان ئەم پېشنىيارە دەخەينە دەنگدان، (46) كەس ئەو پېشنىيارە بە پەسند دەزانىت، ئەۋەنى دژە؟ كەس نىە، بە كۆى دەنگ پەسند كرا، بەرپىزان لىژنەنى كاتى فەرموو بۇ بەشى (10).

بەرپىز گەشە دارا جلال:

بەشى (10) فراكسىۋن و دەستەنى گشتى ئۆپۇزسىۋىنى پەرلەمانى:

يەكەم فراكسىۋن:

ماددەى (124): كۆى ئەندامانى پەرلەمان سەر بە يەككىك لەو لىستانەيە كە بەشدارى ھەلپژاردنى گشتىيان كوردوو و سەرگەۋتەنيان بە دەست ھىناۋە و پىك دىن لە (....) ئەندام، لەسەر ژمارەنى ئەو ئەندامانەنى فراكسىۋن پىك دىن سى را ھەيە:

راى يەكەم: لە يەك ئەندام.

راى دوۋەم: لە پىنج ئەندام.

راى سىيەم: كە تايبەتمەندى بدىتە پىكھاتەكان لە ژمارەنى فراكسىۋن.

2-دەستەنى سەرۋىكايەتى بە پىي پىۋەرى كورسى پەرلەمانى بۇ راپەراندنى كارو چالاكى بودجەيەك بۇ فراكسىۋن دىارى دەكات.

3-ئەو بودجەيە دەكەۋىتە ژىر رىكارە دارايىەكان.

دوۋەم: دەستەنى گشتى

ماددەى (112)

دەستەى گىشى لەلايەن سەرۆكى پەرلەمان سەرپەرشتى دەگرېت و پىك دېت لە سەرۆكايەتى پەرلەمان و سەرۆكى فراكسىيۇنەكان.

ماددەى (113)

دەستەى گىشى لەسەر بانگهېشتى سەرۆكايەتى پەرلەمان يان يەك لەسەر سىي فراكسىيۇنەكان كۆ دەبىتەو.

ماددەى (114)

دەستەى گىشى ئەم ئەركانەى خوارەو لە ئەستۆ دەگرېت:

1-رۆلى دەبىت لە هېنانە كايەى ھاوھەئويستى لە نيوان فراكسىيۇنەكان.

2-سەرپەرشتى كردن و پىكخستى شاندىكانى پەرلەمان لە ناوہو و دەرەوہى ھەرېم.

3-بەرنامە دانان بۆ وەرزەكانى گرېدانى خولەكانى پەرلەمان بە راويژ لەگەل سەرۆكى ليژنەكان.

4-پىادەكردنى ھەر ئەركىكى تر كە بە پىي ئەو پەپەرەو دىارى كراو.

ماددەى (115)

ئۆپوزىيۇنى پەرلەمانى:

ئەو فراكسىيۇن و پەرلەمانتارانە دەگرېتەو كە بەشدارى لە پىكھېنانى كابينەى حكومەتتەيان نەكردو.

ماددەى (116)

ئەو فراكسىيۇنانەى مەبەستىانە بىنە ئۆپوزىيۇن پىويستە لە دانىشتىكى ئاسايى پەرلەمان بە ياداشتىكى

نووسراو ئۆپوزىيۇنى پەرلەمانى خۇيان رابگەيەنن بە مەرچىك ژمارەيان لە (3) ئەندام كەمتر نەبىت.

ماددەى (117) ئۆپوزىيۇنى پەرلەمانى ئەو ماف و جياوكانەى ھەيە:

1-بە پىي قەبارەى خۇيان بەشيان دەبى لە ليژنەكانى پەرلەمان بە تايبەتى ليژنەى دەستپاكي و كاروبارى

پەرلەمان و سكاللا و ليژنەى دارايى و ئابوورى و وەبەرھىنان.

2-ئەگەر لەسەر ھەر ماددەيەك و بىرگەيەك چەند بۆچوونىك ھەبوو، بۆچوونى ئۆپوزىيۇن پىش ئەوانى

تر دەخريتە دەنگدانەو.

3-لەگەل دانىشتى يەكەمى ھەر وەرزيك ئۆپوزىيۇن بە يەك وتار بارى سەرئىجى خۇى لەسەر بارودۇخى

گىشى لە چوارچىوہى رېسا دەستوورى و ياسايىيە بەرگارەكاندا دەخاتە روو.

4- بە گوپرەى رېزەيان لە چالاکى دىبلۇماسى پەرلەمان و شاندىكانى پەرلەمان بەشدارى دەكەن.

5- ئەگەر ئۆپوزىيۇنى فراكسىيۇنى نەبوو ئەو نوپنەرېكيان لە دەستەى گىشتىدا دەبىت بۇى ھەيەو داواى

كۆبوونەوہى لە دەستەى گىشى بكات.

6- لەسەر زياد كردنى ئەم بىرگەيە دوو را ھەيە راى يەكەم پىي واىە پىويست ناكات ئەم بىرگەيە راى دووہم

ئەگەر ئۆپوزىيۇن ئەندامانى پىك ھىنا ئەو لە دەستەى سەرۆكايەتى يان سەرۆك يان جىگر دەبىت.

بەپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان

سوپاس بۇ بەرئز (گەشە دارا) بەرئزان دەست بە گفتوگۆی ئەم بەشە دەكەین وەكو پېشتر ھەمیشە ماددە بە ماددە لە ماددە (111) دەست پى دەكەین ئەوہى دەیانەوئى مناقشە بەكەین فەرموو بەرئزان.

بەرئز بېگەرد دلشاد شكرالله:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان .

ناوەگان دەخوینمەوہ (ابو کاروان، ئارى عبداللطيف، باپير كاملا، منى خان، د.سرود، مامۆستا ماجد، ئايدن معروف، د.محمد، مامۆستامەروان، بېستون فايەق، د.ھەورامان، پەروا على، ئەيووب عبدالله رسول، د.عبدالله ، د.پەرى، د.شېركۆ ھەمە امين، حاجى کاروان زولفا قادر، شيرين حوسنى، تحسين على عوسمان، قادر وەتمان، زانا، عبدالرحمان، خلف احمد، تەلار لطيف، على ھەمە صالح، عمر عينايت، شوان شېخ ئاحمد، صالح فقى، ئاواز جنكى.

بەرئز جعفر ئىبراھىم ئىمنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرئز (ابو کاروان) فەرموون.

بەرئز عبدالرحمن فارس عبدالرحمن / ابو کاروان:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان بەرئزان ئەندامانى پەرلەمان ئەگەر تەعريفىكە واقعى فراكسيون بەكەين پېم وایە تەعبیر لە بەرنامەيەكى سیاسى لایەنىك دەكات وە لە پەرلەمانەوہ داکۆكى لەم بەرنامەيەوہ ئەكات بۇ جیبەجى کردنى ، دوو: لە کۆبوونەوہگانى فراكسيون نە دەنگدانى تیدا دەكریت و نە بریارى تیدا دەدریت و ئەم کۆبوونەوانە ئینجا ئەگەر ژمارەى چەنىك بېت و من پېم وایە، سى: ئەوہتا بەغدا دستوریک بەستویەتیەوہ بە یەگەوہ ھەموومان داواى جیبەدجیکردنى دەكەين لەپەرلەملنەكەى یەك كورسى فراكسيونە بۆیە من ئەو سیغەيەم داناوہ بۇ ئەم ماددەيە ھىوادارم ئەم سیغەيە وەریگریت ، فراكسيون ھەر حیزب و قەوارەيەكى سیاسى بەشداری لە ھەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستان بكات خاوەنى لیست و بەرنامەى ھەلبژاردن بېت كورسى بە دەست ھینا دەبیتە فراكسيون و زۆر سوپاس.

بەرئز جعفر ئىبراھىم ئىمنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرئز (ابو کاروان)، بەرئز (ئارى عبداللطيف).

بەرئز ئارى عبداللطيف:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان لەگەل ئەوہى پشنگیری ابو کاروان ئەكەم بۇ تېبینیەكەى وە ئەو دەقەى كە دایناوہ بۇ بەشى فراكسيونەگان، خالى یەكەم پېم باشە بەم جۆرەى لیبكریت كۆى ئەندامان بەو لیستانەيە كە بەشداری لە ھەلبژاردنى گشتیان کردووہ بە دەست ھیناوہ خاوەنى فراكسيونىكە پىك دیت لە یەك ئەندام یان زیاتر واتەئەوہى بۇ زیاد بكریت یەك ئەندام یان زیاتر، وە ئیمە وە ئیمە وەك فراكسيونى بزوتنەوہى ئیسلامى پیمان وایە ئەو رەئانەى كە دانراوہ فراكسين لە یەك كورسى زیاتر بېت دزى

كەمىنەيە ۋە لە بەرزەۋەندى حزبە گەورەكانە ۋە ئىمە دەبىت رەچاۋى شۆرشگىرى ھەندىك حزب و لايەن بىكەن كە دەيان سالە خەبات و قوربانىيان ھەيە ۋە بتەۋى و نەتەۋى ھەندى حزبى سىياسى گەورە ھەن بەلام بە دەنگ بچوكن بەلام ئىمە بە قەناعەت پىمان واپە بىئەى سىياسى بە دەنگ ناپىۋرپىت بۆيە لەگەل ئەۋەيەين كە يەك كورسىيەكە ۋەك خۇى بىمىنىتەۋە ،خالى دوۋەمىش پىم باشە ھەر لەم بەشە بۆى زياد بىرپىت دەبىتە ئەندامى دەستەى گشتى واتە لە ماددەكەى تر ھەلگىرى بۆ ئەۋەى تر سوپاس .

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەريز (ئارى عبداللطيف)، بەريز مامۇسا (مەلا مەروان).

بەريز مەلا مەروان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان ئەمەن پىم باشە پىشنىارەكان لە جىيانى پىنج كەم بىرپىتەۋە بىرپىتە سى دەستان خۇش بىت.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەريز (مامۇستا مەروان)، بەريز بىستون فايەق.

بەريز بىستون فايەق:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان كۆمەلىك بابەت ھەيە پىۋىستى بە لىۋردبونەۋە ھەيە لە بەشى دواترا مەۋزوعى دەستەيە كۆمولىك ئىجرائاد ھەيە كە سەرۆكى فراكسىۋنەكان كۆمەلى ئىشى بۆ دانراۋە ئەزانى لە روۋى مەن بە رەۋاى ئەزانەم فراكسىۋنەك (38) (20) ھەبىت (40) ى ھەبىت يەك دەنگ بىت يەك رەئى بىت لەۋ جەلسەيە لەۋ دەستەيە فراكسىۋنەكەش يەك نەفەرە ھەردوۋىگان بەيەكەۋە ھاۋتاي يەكن ھاۋتاي يەك رايان موناقتەشە بىكەن لە ھىنانەكايەى يەك بابەتا دەسلەتى دەستەكان دواى باس كراۋە ئەۋە بۆ خۇى عەدالەت ناپىكى كەسنىك نوپنەرايەتى (38) كورسى دەكات لە ناۋ پەرلەمانى كوردستان رەنگە زياترپش رەنگە فراكسىۋن ھەبىت (60،50) كورسى بىنى ھەشە يەك دانەيە ئەندامى پەرلەمانەكان لەۋە ئەچى خۇى بىتتە فراكسىۋنەك لەى بەرامبەر فراكسىۋنەكەى خۇى بۆيە مەن پىشتگىرى رەئەكەى مامۇستا مەلا (مەروان) ئەكەم لە (3) كەمتر نەبىت، زۆر سوپاس .

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەريز (بىستون فايەق)، بەريز (حاجى كاروان).

بەريز كنعان نجم الدين احمد/حاجى كاروان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان مەنىش ھەر پىشنىارى ئەۋە ئەكەم كە لە (3) كەمتر نەبىت ئەۋە بەريزانەى كە پىكەتەن يان يەك كورسىان ھەيە ئەتوانن لە نيوان خۇيانا فراكسىۋن پى بىنىت ئەۋە بە قوۋەت و

باشتریش ئەبى ھەم بەرنامەى كارىيان ھەم بۇ گەياندىنى بىر و بۇ چۈنەكانىيان جگە لەوەش خەرىكە لەوہ ئەچى لە دواى ئەم خولەوہ ئەم حالەتە ببىتە باو يەنى ھەر كەسىك لە فراكسىۋنىك جيا ببىتەوہو بچىت فراكسىۋنىك ئىعلان كا من لەگەل ئەوہم لە (3) كەمتر نەبىت.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرىز(حاجى كاروان)،بەرىز (تحسین اسماعیل).

بەرىز تحسین اسماعیل:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان من پىم وایە ھەر لە ناوئىشانەكەى بەشى دەپەم ئۆپۆزسىۋنى پەرلەمان زیادە وە ئەو برگەپەى كە پەپوہستىشە.باس كرا ئەگەر ماددەى يەكەم خرا گفوتوگو دەكرىتن ناوئىشانەكەشى لەگەل گفوتوگو بكرىتن ئەمە پىشتر مزاوہ كەواتە من لەگەل ئەوہم كە ئۆبسىۋنى پەرلەمانى نەمىنىت وە ئەوہى پەپوہستە بە ئۆپۆزسىۋنى پەرلەمانى ھەمووى نەمىنىت، بە نىسبەت ماددەى يەكەم لەسەر ژمارەى ئەو ئەندامانەى فراكسىۋن پىك دەھىنن من پىم وایە پشترى (ابو كاروان) دەكەم يەك ئەندامىش دەتوانىت فراكسىۋن بىتن زۇر سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس بۇ بەرىز(تحسین اسماعیل)،

بەرىز ئاواز جەنگى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان من پشترانى لە راکەى بەرىز (ابوکاروان)و(كاك(ئارى) دەكەم ھەموو ئەو لیستانەى كە بەشدارى لە ھەلبۇاردن كورسى پەرلەمانى دەكەن مافى ئەوہیان ھەپە لەبەر ئەوہى بەرنامەى تايبەت بە خۇيان ھەپە لە حیزبى جياوہ دىت تۆ ناکرىت لىرە محاسەرەپان كەى ئىجباريان كەى بەرنامەكانىيان يەك خەن بلىى دەبى يەك فراكسىۋن پىك ببىت لەھەمان كاتدا من پىشترىكى ترم ھەپەن تەعریفەى فراكسىۋن چۆن دەكەپن (فراكسىۋن پىك دىت لەو ئەندامانەى كە ديارىكراو دىنە ناو پەرلەمانى كوردستان كەواتە دەبىت پابەند بىن بە بەرنامە پەپرەوى ئەو لیستەى لەسەرى ھاتوون لە حالەتیک كە ئەندامىكى ئەو فراكسىۋنە فراكسىۋنەكەى بە جىھىشت مافى ئەندایەتى لىبسەنرىتەوہ وە لیستەكە مافى ئەوہى ھەبىت ئەندامىكى تر لە شوپىنى ئەو ئەندامە دابنرىت) ،زۇر سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس بۇ بەرىز (ئاواز جەنگى)، بەرىز(باپىر كاملا).

بەرئز باپير كاملا:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرئزان سەرۆكايەتى پەرلەمان ئەندامانى پەرلەمان باس لەووە كرا دواى ئەووە كە فراكسيون دواى ئەنجامەكانى فراكسيون ئىشتقاقىك دروست دەكات نەخىر ئەووە رىگىرى ھەيە ئەو پىنيارەى (ابو كاروان) رىگىرى لىھەيە ئەووە كە بەرنامەى تايبەت بەخووى لىستى تايبەت بە خووى نەبىت نەبىتە فراكسيون ھەر وەكو ئەندام پەرلەمانىك دەمىنئەتەووە بۆيە من پشتگىرى لە رايەكەى (ابو كاروان)دەكەم وەكو ئەو دەقەى نووسىويەتى بخرىتە دەنگدانەووە،زۆر سوپاس.

بەرئز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرئز(باپير كاملا)،ئەو مەسەلەيە بە دەنگدان يەكلايى دەكرىتەووە ،بەرئز(منى قەوەجى)

بەرئز منى نبى قەوەجى:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان وىراى راي (ابو كاروان، كاك تحسین، ئاواز خان، باپير كاملا) بۆ ئەووە بەرچا ورونى ھەبىت بەرامبەر ئەندام پەرلەمانى بەرئز، ئەووە تەخەوفاك ھەيە لەناو فراكسيونە گەورەكان بۆ ئەووە ئەندامىك زياد دەبىتەووە دەبىتە فراكسيون ئەووە مافى خويانە لىستى و بەرنامەى كارى ئەو دارشتنەى كە لەلايەن (ابو كاروان)لەئزەى پەرلەمانى كاتى كراو ھەر قەوارەيەكى سياسى لەلايەن كۆمسيون ھەلبژاردن و راپرسى پەسەند كرا لەناو پەرلەمانى كوردستان كورسى بەدەست ھىنا بەرنامەى كارى سياسى خووى ھەبىت وە يە فراكسيون ھەژمار دەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرئز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان

سوپاس بۆ بەرئز(منى نبى)، بەرئز(د.ھەورامان).

بەرئز ھەورامان ھەمە شريف:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى بەخشندە بەرئز سەرۆكى پەرلەمان من پشتيوانى لە راکەى (مەلا مەروان) و كاك (بىستون) دەكەم.

بەرئز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرئز(د.ھەورامان)،بەرئز(پەروا على)

بەرئز پەروا على:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان پشتگىرى قسەكانى كاك (بىستون)دەكەم، لەھەمان كاتدا بۆ ئەو رايانەى كە پيشنياز دەكرىت، دەتوانىن ئىزافەى بكەين لەكاتى جياپوونەووەى ھەر ئەندامىك يان چەند ئەندامىك لە فراكسيونەكەى ناتوانن فراكسيون پىك بەھىن ئەگەر لە (3)ئەندام كەمتر نەبىت.

بەرئىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرئىز(پەروا ەلى)،بەرئىز(د.شېرىن حسنى).

بەرئىز شېرىن حسنى رمضان:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان پىشتەفانىيە ل رەئيا (ابو كاروان)ى دكەم پىشتوتنى وئى ساغىت دكەم لاي وى ھاتىيە دارشتن چونكە بەراستى مافى ھەر حىزبەكئىيە كە خودان بىر و بۇچونەكى جيا بيت و خودان بەرنامەكى جيا بيتن ل ھەلبىزاردنا مافى وىيە ببىتە فراكسىون رەئى خۇى ژنەكا فراكسىونەكا دى ھەر حىزبەكا رەئى وى بدا ،وہ ھەروھە پىنئىار دكەم بىرگەيەكا دى ئىزافەببىت ژ سەر فى ماددى ئەو ژى كورسىيە فراكسىونى پەرلەمانى پارىزراو بىت د حالەتئىكا دى د ھەر حالەتەكئىدا كو پەرلەمانتارەك يان پەرلەمانتارەك لىژنەى فراكسىونى جودا بيت ئەو پەرلەمانتار مافى ئەندامەتى ژ دەست بدات ل دىژ رىزبەندىا ل ھەمان لىست كەسەكا دى بىتە جىگا وى پەرلەمانى،زۆر سوپاس.

بەرئىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرئىز(د.شېرىن حسنى).

بەرئىز خەلف احمد:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان من پىشتىگىرى ئەو رايە دەكەم كە ھەر لىستىكى كە بەرنامەيەكى دىيارىكراوى خۇى ھەبوو بتوانى ئەگەر يەك كەسىشى ھاتە پەرلەمانكە دەرچوو فراكسىونى ھەبىت بۇ چونكە دەبىت ئەوھى لەو لىستانەى كەدەبىت لەرووى جەماوەرىيەو دەبى جەماوەرى زۆريان ھەيە ئەبىنن شەخسى يەكەم كە دەنگ زۇ ئەھىنى وە ھەندى شەخسى دى دپنە پەرلەمان كە دەنگى ئەوھىان نەھىناوہ وەكو خۇيان مەقەدى پەرلەمانى بەدەست بىنن لەبەر شەخى يەكەمىان بە قووت بووہ بىتە خواروہ ،ھەيە بە دوو ھەزارو پىنج سەد دەنگدەر بووہ بە ئەندام پەرلەمان بەلام لەو لىستانەى كە يەك كەسىان دەبىت بە ئەندامى پەرلەمان ھەنى جار شەخسى دووہ لە سى ھەزار دەنگ زىاتر ئەھىنى يەنى زىاترى ھىناوہ لەو شەخسانەى كە لەلىستە بە ھىزەكان بوون بە ئەندامى پەرلەمان ئەوہ يەك ،دوو:مادەم ھىزىكى سىياسى دىيارىكراو وتايبەتە بەرنامەيەكى جىاوازى ھەيە وە تىروانىنىكى جىاوازى ھەيە بۇ كۇى كىشەكەن كە لە ھەرىمە كوردستان ھەيە مۇزايكىكى باشىش دەبىت بۇ ناو پەرلەمان لەناو پەرلەمانىش ھەسر ناكرىت لە چوارچىوہيەكا كە وەك ئەندامى پەرلەمان بتوانى بچوئى ئىمە فرسەتئىكى پىدەدەين لەبەر ئەوہ ھىزىكى سىياسى تايبەت و دىيارىكراوہ بتوانىت لەگگەل دەستەى گىشتى تەنسىقى نەبىت ناتوانىت ئەندامى دەستەى گىشتىش بىت بتوانىت لەگگەل دەستەى گىشتى بەرنامەكانى خۇيان جىبەجى بکەن،زۆر سوپاس.

بەرئىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرئىز(خەلف احمد)، بەرئىز (زانا عبدالرحمان).

بەريز زانا عبدالرحمن:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان پشتوانى راکەى (ابو کاروان) دەکەم، پېم وایە مادەم لە ناو دەستەى گشتى نىیە رېژەى چراکسىۋنەکان ئەگەر زۆریش بېت گرفت نىیە، لەناو قاعە دواى فراکسىۋنە ئازادە لەوەى دواى لە پشتوانى راکەى (ئاوازخان) و (شیرین خان) دەکەم کیشەى فراکسىۋنەکان لەم خولەو لە خولەکەى پېشووتر بۆ زۆر جار بەراستى ئەندامیکە پەرلەمان بە دەنگى دەنگدەرى پارتيكى سياسى بۆتە ئەنامى پەرلەمان دواى هاتووە جیا بۆتەووە جا پرسبارەکە ئەووە تۆ بتوانى فيل لە دەنگدەرى حیزبەکەت بکەى چۆن ئەتوانى لە ناو پەرلەمانى کوردستان نوینەرایەتى خەلک بکەى یەنى ناتوانى لەسەر ئەو مەبدەئەى کە دەنگى پېداوى ناتوانیت بمینیتەووە و دىفاعى لېبکەى، بۆیە بە پروای من فەقەرەى ئیزافە بکەین، هەر ئەندامیکى فراکسىۋن، فراکسىۋنەکەى بەجى ئەهیلېت بە هەر هۆیەک بېت، یا جیا ئەبېتەووە، مافى فراکسىۋنەکەى بە پى رېزبەندى هەلبژاردن ئەندامىی هەمان پارتي سياسى جىگەکەى پرکاتەووە، لەبەر ئەووە بەراستى پەرلەمانى کوردستان نوینەرایەتى خەلک ئەرکىکى گرینگ و قورسە خەلکىک نەتوانیت لەگەل خۆى راست کا حەق نىیە، بەراستى لەم پەرلەمانە نوینەرایەتى بکا و کورسى هەبېت، زۆر سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراهيم ئىمینكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەريز (زانا عبدالرحمان)، بەريز (د.سرود).

بەريز سرود سلیم متى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەتەسەورم ئەو بابەتە رەنگە مشکىلەكى زۆر گەورە دروست بکا، خولى داواى پەرلەمان ئەمە موخەیهەرىن بە دوو شت، ئایا پەرلەمانتار بە ئازادى بەجىبېلین بیروبوچونى خۆى مومارەسەى بکات، یان بەرەو ئىماجى ایجبارى برواتەووە، هەندەک لیست هەیه ناتوانین دەمجان بکەین، سبە و دوسبەى لیستەک هەیه اکسر یمین، ئەویدى اکسر یسار ناتوانن یەک فراکسىۋن دروست بکاتن، لەبەر ئەووە ئووە مەشاکل دروست دەکا، لە کۆتایدا پشتوانى لە قسەکانى سیغەکەى (ابو کاروان، کاک ئارى) دەکەم، زۆر سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراهيم ئىمینكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەريز (د.سرود)، بەريز مامۆستا (ماجد) .

بەريز ماجد عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

هەندىک باس کرا سەبارەت بەعەدالەتى و ناعەدالەتى زۆرینەو کەمینەى فراکسىۋنەکان، بەراستى دەمەوئى لیرە شتىک شى بکەمەووە، بۆچى عەدالەتە یەکىک (38) کورسى هەبېت یەکىک (5) کورسى هەبېت؟ فراکسىۋن بېت هەشت یان حەفت بەقەدەر ئەووە تر کورسى هەیه، فراکسىۋنیا ن یەک فراکسىۋبېت تر فراکسىۋن نەبېت، بۆیە من پشتگىرى لە قسەکانى هەمو ئەو بەريزانە دەکەم کە ئامازەیا بەووە کردوووە هەر

كەسىكى ھەر قەۋارەيەكى سىياسى يان حزبىك بەشدارى لە ھەلبۇزاردنەكانى پەرلەمانى كوردستان بىكات وە، سەرگەوتووئىت، مافى خۇيتى كە يەك كورسىش بىت فراكسىۋنى خۇى ھەبىت وە لە ھەمان كاتدا ئەو بەرپزانەى ئەو ئەندام پەرلەمانانەى كە لە فراكسىۋنەكان دەردەچن فراكسىۋنپان ھەبىت بەلكو دەبىت جىگروەپان ھەبىت لە فراكسىۋنەكان، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنى / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپز (مامۇستا ماجد)، بەرپز (ايوب عبدالله رسول).

بەرپز ايوب عبدالله رسول:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

دەربارەى برگە (1) داوا دەكەم برگەى يەك بە تەۋاوتى لە فراكسىۋن بنوسرىت، ئەۋەش جى بىكرىتەۋە كە بلىپن فراكسىۋن فراكسىۋنىكى دەبىت، چونكە ئەۋە تىدا نەھاتوۋە وە، پىشنيار دەكەم دەربارەى برگەى دوۋەم لەسەر ژمارەى ئەندامان لە (3) ئەندام پىك بىت، پالپشتى لە راكەى (مامۇستا مەروان) و (حاجى كاروان) دەكەم، سوپاس.

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنى / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرمو كاك صالح.

بەرپز صالح فىقى:

بەرپز سەرۋكى پەرلەمان.

سەرەتا لە ناۋنىشانەكەۋە من پىموايە ئۇپۇزسىۋنى پەرلەمانى زىادە، ئىمە ھەموومان لىرە پەرلەمانتارىن و ئەۋە حكومەتە دەتوانرى تىايدا ئۇپۇزسىۋن بوون و نەبوونى دەستنىشان بىكرى، زۆرجار ئىمە حىزبەكەمان لە ناۋ حكومەت دا لە دەسەلات بوۋە و ئىمە لىرە لە پەرلەمان دزى نوپنەرەكانمان لە حكومەت ۋەستاۋىنەتەۋە و ئۇپۇزسىۋن بوۋىنە، بۇيە مەرج نىە ئەۋەى كە تەنھا لە حكومەت بى ئەۋە لەگەل لايەنىكى تر، ئەى لايەنى ترى لىرە دەسەلات دا چى ناۋ دەنرى ئۇپۇزسىۋن نەبى لە ناۋ پەرلەمانەۋە؟ ئەۋە بە زىاد دەزانم، سەبارەت بە خالى سىيەم من پىشنيار دەكەم ھەر بىخرىتە سەر خالى دوۋەم، دەكەۋىتە ژىر رىكارە دارايىەكان تەنھا ئەۋە بىخرىتە سەر خالى دوۋەم و خالى سىيەم پىموايە زىادە، دواى ئەۋەى كە خالى دوۋەم كۇتايى بى دىت دەكەۋىتە ژىر رىكارە دارايىەكانەۋە دەتوانرى ئەۋە بنوسرى، سەبارەت بەۋ پىشنيارەى كە خاتوو ناۋاز كە چەند ھەقائىك پىشنيان كىرد منىش لەگەل ئەۋەم پەرلەمانتار بەر لەۋەيكە كاتى خۇى كاندىد دەكات لە ھەلمەتى ھەلبۇزاردنەكان دا لەسەر بنەماى بەرنامەى كارى لىستەكەى دەنگدەر دەنگى پى دەدەا و لە كاتىكدا كە ئەۋە پەرلەمانتارە نەيتوانى ئەۋە بەرنامەى كە بۇ خەلكى ئاشكرا كىردوۋە و ھەۋلى بۇ داۋە و لەسەر ئەساسى ئەۋە دەنگيان پىداۋە، منىش پىموايە ئەۋە ھەقى خۇيەتى ھەرچەندە لە ياساى ھەلبۇزاردنەكانىش دا مافى ئەندامان ئامازەى پىدراپى، لىرە لە ئەندامى بەكەۋى، باشتىن بەلگەش بۇ ئەۋە پىموايە لەگەل رىزم بۇ ھەموو ئەۋە لىستانەى كە كورسى يان چەند

كورسييهكيان هېناوه ئەم سەد كەسەى كە لە ناو حيزبىك لەو حيزبانەيه كە ئىستا ليرە زۆرترين دەنگيان هېناوه هەمان ئەم سەد كەسە بەرە بۆ ناو لىستىك لەو لىستانەى كە كورسى و دوو كورسيان هېناوه، ئەم سەدە بە هەمان شيوە دانە و دووانيان دەردەچى، بۆيه ئەو پەيوەندى بە شەخسەكانى ناو ئەو لىستەو نىيە كە لىستىك بى (30) كەسى دەردەچى و لىستىك سى دووانى دەردەچى، ئەو پەيوەندى بە قوتى ئەو حيزبەو هەيه، بۆيه من پيموايه ئەو ئەندامانى پەرلەمانە لە قوتى حيزبەگانىانەو هيه دەردەچن و هەر يەككەى لە ئيمە ئەگەر بەراورد بكەين بەو سەد كەسەى كە لەو لىستانەى تر دا هەيه دەنگ بە دەست ناھيئى، من پيموايه ئەو حەقى حيزبەكەيه، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز صالح فەقى، بەرپز على عثمان، فەرموو.

بەرپز على عثمان:

بەرپز جەنابى سەرۆكى پەرلەمانى.

بەرگا ئىكى پشتهفانيا رەنيا كاك تحسين و صالح فەقى دەكەم، سەبارەت بەرگا دوو و سى پيشنيار دكەم بەو شيوەى خوارەو بەيتە دەمچ كرن و بەيتە دارپشتن:

بەپي پيوەرى كورسى پەرلەمانى بۆ راپەراندنى كاروچالاكى، دەستەى سەرۆكايەتى بودجەيك بۆ فراكسيون ديارى دەكات و ئەم بودجەيه دەكەويتە ژير ريكارە داراييەكان، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز على عثمان، بەرپز عبدالله حاجى محمود، فەرموو.

بەرپز عبدالله حاجى محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەبۆچوونى من فراكسيون بارگرانى دارايى دروست ناكات بۆ چارەسەرکردن و كرنەو هەى گرى كوپرەكانە، بۆ تەفاهوم و ريككەوتن و بەرپكردنى كارەكانى پەرلەمانە لە دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان، پشتيوانى لە كاك أبو كاروان دەكەم، ئەو صياغەى كە كاك أبو كاروان خویندییەو بەس لە لىست بەرنامەى هەلپژاردنى هەبى، يەعنى هەر لىستىك بەرنامەى هەلپژاردنى نەبوو لە دواى هەلپژاردن كە هاتە ناو پەرلەمان نابيئە فراكسيون، لەبەر ئەو وازحە دەلى هەر حيزب و قەوارەيهكى سياسى بەشدارى لە هەلپژاردنى پەرلەمانى كوردستان بكات و خاوەنى لىست و بەرنامەى هەلپژاردن بيت كورسى بە دەست هينا دەبيئە فراكسيون، بە بۆچوونى من ئەو تەحسىل حاسلە، زۆر ورديش نەكریئەو، لەبەر ئەو هەى لە دەرەو بەس لە كوشتنى نازاديهكان دەكات، ئەو خوى تەحسىل حاسلە، بۆ چارەسەرکردنى ئەو مەترسيانەى كە فراكسيونەكانى تر هەيانە، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز د.پەرى فەرموو.

بەرپىز پەرى صالح حمىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىۋانى لە راي يەكەمى كاك عمر دەكەم، ئەۋەدى باسى لەۋە دەكرد جاردانى مەرگى ديموكراسىيەتە لە ناو پەرلەمان، نابىت كارى لەو جۆرە بىكرى، بە نىسبەت خالى سىيەمىش بىچىتە پال خالى دوۋەم، شتىكى وا نىيە، بەم شىۋەيەى بۇ زياد بىكرى بودجەكەش دەكەۋىتە ژىر رىكارە دارايىيەكان، بەمە خالى سىيەم نامىنىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك على فەرموو.

بەرپىز على حەمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە ناۋى خۋاى گەۋرە، بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان، بابەتلىك ھەيە ھەست پى دەكەم شتىكى خراپە، مەسەلەن كە موناقتشەيەك دەكرى ھەندىك پىيوايە تاۋەكو كۆتايى حاكەم، ھەندىك پىيوايە تاۋەكو كۆتايى ئۆپۈزسىۋنە، ھەندىك پىيوايە ھەر يەك كورسى دەھەينى، بىرەكە با بىرى دامەزراۋەيى بىت، يەنى با بىر لە دامەزراۋە بىكەينەۋە چۆن دەكرى بە دامەزراۋە، بەلى، مافى ئۆپۈزسىۋنە بىت لە ھۆلى پەرلەماندا بىپارىزى، ئىنجا ھەر كىي ئۆپۈزسىۋن بىت، بابەتى فراكسىۋن بابەتلىكى زۆر جدىە، من لە خۆمەۋە دەست پى دەكەم نەك ھەلكى تر، نەك سەد و چل ھەزار، بە تەنھا خۆم ھەلبىزىرم دوو ھەزار دەنگىش ناھىنەم، باشە، تۆ لىستەكەت ھەر دەنگەكان نىيە، ھەر پەرلەمانتارىك بىت بە كاندىد بەلاى كەمەۋە لە بانگەشەى ھەلبىزاردن حىزىبەكەى بىست بۇ سى دەفتەر تىيدا سەرف كىرۋە، لە كۆى گشتى ئەو پارە بۆى سەرف دەكات بۇ بانگەشە ھەلدەكرى، دەكرى لە خۆمەۋە بچم جىابىمەۋە و حىزىبىكى سەربەخۆ و فراكسىۋنىكى سەربەخۆ دروست بىكەم، ئەگەر بەرنامەى ئەم حىزبەت پى قەبول نەبوۋە لە سەرەتا كارت لەگەل نەكرىدا، ئەگەرىش پىت قەبولە، خۆ ئەمە نىيە ناچارات بىكات نابى وا دەنگ بەدى، لە ناو فراكسىۋنەكەتدا بەلى ئازادى چۆن دەنگ بەدى، بەلى، ئازادى رووبەروۋى گەندەلى دەبىتەۋە، بەلى، ئازادى رووبەروۋى ستەمكارى دەبىتەۋە، رەئى دەدەى، ماناى ئەۋە نىيە ھىچ رەئىت نەبىت، واتە ئازادى پەرلەمانتارى لە دەست نادەى، بەلام فراكسىۋن قەۋارەيەكە، بەرنامەيەكى ئىنتىخابىيە و ھىزىكى دىارى كراۋە دايىناۋە، مەسەلەن من لە زۆر شتدا لەگەل فراكسىۋنەكەم رەنگە دەنگ نەدەم، فراكسىۋنەكەم زەختى ئەۋەم لى ناكات، فراكسىۋن دەرت نەكات، ئىمە نالىين فراكسىۋن ئەندام دەردەكات، ئەمە خراپە كە فراكسىۋن بۆى ھەبىت ئەندام دەربىكات، من دژى ئەمەم، ئەۋە دژى بىنەماكانى ديموكراسىيە، بەلام ئەندامىك خۆى واز بىنىت لە فراكسىۋنەكەى، من پىموايە نەك دەبى شوپىنى بىگرىتەۋە، بلىنى مافى ئەندامىيەتى لە دەست داۋە، واتە نابىتە دەركردن، چۈنكە بەرنامەيەكە حىزبەكە لايدا تۆ لامەدە، ھەر ئەۋەيە كە لە بەرنامەى ھەلبىزاردن گوتوتە، لەۋە قسە بىكە، لەۋە چاۋدىرى بىكە، لەۋەدا بە داۋادچوون بىكە، چۈنكە ئەمە زۆر گرنگە، دوۋەم: فراكسىۋن

يەك يېت، ئىمە بەربەستى ھەلبۇزاردنمان نىيە، خۇي بەربەستى ھەلبۇزاردن تەئسىر دەكات لە دەنگدان، بۇ نموونە لە 10% يان لە 5% پېشتر لە 7% نەھىنى نەيەتە ناو پەرلەمان، دىيىتە ناو پەرلەمانەوہ رەنگە 24 كورسى بېنين، رەنگە ھەر ھاوپەيمانى ناو فراكسيۇنەكان زۆر بېي، ئەوہ رەنگە تەنھا رېكارىك بى بۇ ئاسانكارى بەرپۆہچوونى گەتوگۇكان، ئاسانكارى بەرپۆہچوونى دەستىنشان كوردنى دەستى سەرۇكايەتى پەرلەمانى كوردستان، منىش لەگەل ئەوہم ھىج ئىمتىيازاتىكى نەبىت، ھەر كۆبوونەوہيەك دەكرى و تەواو، بۇيە پىويست نىيە فراكسيۇن ئىمتىيازاتى ھەبىت، بەلام (خىرەم الاوسط) لە بەينى (5 □ 1) بكرى بە (3)، ئەوہ تەنھا رېكارە، من ھىوادارم ئەو فراكسيۇنەكانە كە يەكن لە داھاتوودا پىنج بن، شەش بن، جوار بن، ئىمە دەلئىن برا توركمانەكان و كلدان و ئاشورى نوينەرايەتى قەزىيەك دەكەن، نوينەرايەتى پىكھاتەيەك دەكەن، مەعقولە لە ناو خۇياندا رىك نەكەون لەسەر فراكسيۇن كە دروستى بکەن، يەعنى چۆن نوينەرايەتى دەكەن، قەزىيەكەتان يەك قەزىيە، لە رووى پەرنسىپ كە ناو دەنووسرىت ئەم فراكسيۇنەكانە لاي خوارەوہ، بە راستى ئەگەر حىزبىك ھەوت سەد و چل و ھەشت ھەزار دەنگى ھىنابى، يان پىنج سەد ھەزار دەنگى ھىنابى، لەگەل يەككەك دوو ھەزار دەنگ يان سى ھەزار دەنگ، واللە ئىتر ئەوہ قورسە بلئى ھەردووكيان وەكو يەك فراكسيۇنە، زۆر سوپاس.

بەرپۆز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەراستى ھەم پىكھاتەكان قەزىيە خۇيان ھەيە، ھەم كوردەكانىش قەزىيە خۇيان ھەيە، بەلام لە روانگەى سىياسى دابەش بوون و جىاوازی دروست دەبى، بەرپۆز شىركۆ ھەمە امين فەرموو.

بەرپۆز د. شىركۆ ھەمە امين:

بەرپۆز سەرۇكى پەرلەمان.

لە راستىدا بە روونى ھەستى پى دەكەى، كە زۆر بە داخەوہ، يەعنى ئەم بېرگە و ماددەيە پراو پېرکراوہ لە موزايەدەى سىياسى، يەعنى بە بېرواى من نە موزايك نە پىكەوہ ژيان نە بەرجەستەكردنى ماف كە ھىج يەككەك لەمانە بەم ماددەيە جىي ناكرىتەوہ لە كوردستاندا، بەم ماددەيەش ناچەسپى لە كوردستاندا، يەعنى ناكرى تۆ لە دەرەوہ دوژمنى ئازادى بى، لە دەرەوہ دژى دىموكراسى بى، لە دەرەوہ ھەتك كوردنى دىموكراسى ھەبىت، تەبەن بىي لە ناو ھۆلى پەرلەمان بۇ ئەغرازىكى سىياسى كۆمەلئىك قسە بکەى كە پىت واپىت ئەوہ تۆى دىفاع لە شتانە دەكەى كە تەرەفاكانى تر ھەموويان دژى بىروبوچوونى سىياسىن، يان دژى پىكھاتەكانن، من لىرەوہ دەلئىم بە نىسبەت منەوہ و بە نىسبەت حىزبەكەشمەوہ دلئىيان لەوہى بەرزترىن پۆستى ھەرىمى كوردستان لە خۇشك و برايانى مەسىحى بىت يان ئەرمەن بىت، سريان بىت، پىكھاتەى تر بىت زۆر ئاسايىيە، يەعنى ئەوہ مافىكى رەواى خۇيانە، ھاوولائى ئەم نىشتىمانەن، لە كىرگىيەكى ئازاد و دىموكراسيانەى ھەرىمى كوردستاندا ھەر پۆستىك بە دەست دىن ئەوانە، بەلام تۆ بىي ئەمە بکەى بە سەفەقاتى سىياسى، بىت بە بابەتئىك كە لە رابردوودا بىنيوومان چۆن كار كراوہ لە ناو ئەم پەرلەمانەدا، لە ئىستاشدا دەبىنين لەم موناڧەشانەدا چۆنە، لە راستىدا من پىموايە ئەوہيە خەتەرەكە، يەعنى تۆ وەزە بە

خەلك بەدى بلىي دەبى خەلك وابى، بەلام خۇ لە ئەساسدا وا بىر كەپتەو، بۇيە مەسەلەى پىكھاتەكان، مەسەلەى ئەو ھاوړى بەرپزانە، ئەو خوشك و برا بەرپزانە ھاوئىشتىمانى ئەم كوردستانەن، هېچ جىاوازيەكيان نىيە لەگەل هېچ ھاوئىشتىمانىەكى تردا، پىويستە ھەموو ماف و ئەرك و ئىمتىيازات ھەموو وەكو يەك وابىت لە كوردستاندا، بۇيە ئەمە بابەتیکە پەيوەندىدار نىيە بەوہى كە تەرەفیک واللە دزى پىكھاتەكانە و تەرەفیکى تر زۆر لەگەلئان دايە، كە ئەساسدا رەنگە وا نەبىت بە دلئايى، بە دلئايى وانىيە، بۇيە مەسەلەى فراكسيون ئەمە بابەتیکە پەيوەندىدارە بە ھەلئبژاردنەو، پەيوەندىدارە بە لیستەو، پەيوەندىدارە بە قەوارەو، پەيوەندىدارە بە کوتلەپەكى پەرلەمانىەو، ئەگەر وانىيە ئەم مەوزوعە تەئسیراتى نەبوو لەسەر بەرپوہچوونى كارەكانى پەرلەمانى كوردستان، ژمارەى فراكسيون چەند بووبى، يەك بى، يان زياتر بى، ئىستا بۇ ئەم موناقلەشەپە دروست دەبىت، بە دلئايىپەو مەسەلەى ئەوہى كە لە رابردوودا ژمارەى فراكسيونەكان تەئسیراتى ھەبوو لەسەر مەسلەى پەرپوہچوونى كارەكانى پەرلەمانى كوردستان، بۇيە ئىستا ئەم موناقلەشانە ھاتە پىشەو، بۇيە من لە راستىدا كە حالەتەگەيان وا دروست كرد عەلا ئەساس ئەو بلكىك لەگەل ئەوہى بە تەواوتى لەگەل مافى پىكھاتە و لەگەل بىروبوچوونى ئازادى سىياسىە، بەلام كۆمەلەپەكى تر كە لە دزى ئەوان، كە ئەسل و ئەساسى ئەو مەوزوعە نىيە، لە راستىدا بە هېچ شىوہىەك ئەم نە بنەماى ئىمەپە، نە بنەماپەكى زانستى ھەپە، ئىمە لەگەل ئەو ھاوړپيانەم كە پىشتەر كاك بىستون باسيان كردو، ھەرودھا مەسەلەى دەرکردنى ئەندام لە راستىدا ئەمە ئەسلەن كارى حىزبەگەپە، يەعنى ئەم حىزبە بۇ خۇى بۇ ناپەت خەلكى باش و تەقىمىكى باش ئەگەر بەلای ئەوہو باشە بىنئىتە ناو پەرلەمان، ئەو بە پروای من لە ناو ياساى ھەلئبژاردندا موعالەجە دەكرى، من دزى ئەو رايانەم كە گوتيان لە سەر ئەوہى كە بەو شىوہىە مامەلەى لەگەل بكرى وا بكرى و دەر بكرى، يەعنى لە راستىدا ئەسلەن ئەمە لەگەل ئەو ناپەتەو كە تۆ ئىستا باسى ئازادى دەگرا پىشتەر، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناقلەشە كۆتايى ھات، خالئىكى نىزامى ھەپە؟ بەرپز كاك زانا فەرموو.

بەرپز زانا عبدالرحمن عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە لىرە ئەندامى پەرلەمانىن، ھەموو پەرلەمانتارىك ئازادە لەوئى رەئى چۆنە، بۇيە من داوا دەكەم يەككەل لە قسەكانى كاك د.شىركۆ لە پرۆتوكۆل بسپرنەو، ئەندامىكى پەرلەمان ناتوانى بە رەئى ئەندام پەرلەمانى تر بلى ئەو موزايەدەپە، بۇيە ئەو لە راستىدا ئەو كەلتورە كەلتورىكى خراپە، ئىمە لىرە يەكترى تۆمەتبار بگەپن و قسە لەسەر قسەى يەكترى بگەپن، ئەو رەئى ئىمەپە وەكو ئەندامىكى پەرلەمان پىمانواپە ئەم شتە وا چارەسەر دەبىت، كەسپش باسى ئەوہى نەكردو و كى دژە و كى لەگەل، كى تاوانبارە و كى موزايەدە دەكات، يەعنى پىمواپە ئەو جۆرە گفتوگۆيانە گفتوگۆى ئەندامى پەرلەمان نىن، بۇيە حەقە بەشىك لەو قسانە لە پرۆتوكۆل بسپرتەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك د. شىركۆ قىسەى گىشى كىرد، قىسەى گىشى بوون، راستە نامازەى تىدابوو، من ئاگادارم كىرد كە قىسەكان پوختە بىت، بەلام قىسەى تاپىهەتى نەكىرد، نەى گوت ئەم لاپەنە سىياسىيە، بەرپىزان، گىفتوگۆ لەسەر ئەم ماددەيە كۆتايى هات، تىببىنى لىژنەى پەيرەوى ناوخۆ.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە داوا دەكەين ئەووى كاك ابوكارون سىاغەيدا پىمان، چونكە بەشى زۆرى رەئىيەكان سى كەس زىاتر پىشتىگىرى كىرد، ئەو رەئىيەى تىرىش كە چۆنىهەتى مامەلەكىردن لەگەل ئەندامىك ئەگەر فراكسىيۇنى بە جى هىشت، ئەو ئەندامانەى كە پىشتىگىرى يەكتىران كىرد سىاغەيەكىاندا پىمان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

خالىكى نىزامى هەيە؟ بەرپىز كاك تحسىن فەرموو.

بەرپىز تحسىن اسماعىل دۆلەمەرى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بابەتى ئۆپۆزسىيۇنىش سى ئەندام داوايان كىردووو حەق بوو ئەووش بىتس بىكىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەووش بە دەنگدان دواتر يەكلايى دەكىتەو، كاك فرست ئەگەر وەلامى ئەووش بىدەن كە كاك تحسىن باسى كىرد.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىستا تەنھا موناقتەشە بوو، ئىمە تەنھا رەئىيەكانمان وەرگرتوو، دواتر دەچىنە سەر ماددەى ئۆپۆزسىيۇنىش، ئەگەر سى كەس زىاتر پىشتىگىرى كىرد، ئىستا دوو كەس پىشتىگىرىان كىردوو، بە تەكىد دەخەينە دەنگدان، ئايا هەلبىگىرى يان نا، ئىمە نەچووينە ناو وردەكارىيەو، هەر رەئىيە سى كەس پىشتىگىرى كىردى وەكو جارى جاران دەيخەينە دەنگدانەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، بەردەوام دەبىن، ماددەى (112) ئەگەر بخویننەو.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (125):

دوووم: دەستەى گىشى لە لاپەن سەرۋىكى پەرلەمان سەرپەرشتى دەكىرى كە پىك دىت لە سەرۋىكايەتى پەرلەمان و سەرۋىكى فراكسىيۇنەكان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز سالار محمود فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بەم بېرگەيە، بە بۇچوونى من ئىستىجداس كردنى بەشېك لە ناو پەرلەمانى كوردستان كە پىموايە لە زۆربەي پەرلەمانەكانى جىهان حالەتتىكى وا دەگمەن ھەيە، لە رۇئى پىكھاتەيەكى گىرنگى پەرلەمانى دەكوژى لىژنە ھەمىشەيەكانە، مەسەلەي تەوزىف كردنى دەستەيەك لە رىگەي فراكسىونەكانەو، من پىموايە ئەمە زۆرتەر لىدانە لە كارە پىشەيەكانى پەرلەمان، كە خۇي لە رۇئى پەرلەمانە بچووكەكە دەبىنئەو كە لىژنە مەعنىەكانە و تەخسوسەكان رىك دەخات، لەبەر ئەو بە دىدى من بوونى دەستەي گشتى دەرئەنجام و پىادەكردنى ئەم پەپرەوودا دەبىتە رىگرىكى گەورە لەبەردەم لە پىشەيى كاركردنى كارى پەرلەمانى، تەخسوسى كارى لىژنەكان، لە جىياتى ئەو رۇئىكى زىاتر بدرى بە لىژنەكان، سەرۋاكيەتى لىژنەكان دەتوانى ئەو بۇشايانە پىر بىكاتەو كە ئەم دەستەيە دىەوئى پىر بىكاتەو، كە پىموايە ئەم دەستەيە و بەم پىكھاتەيە بەم جۆرە مەتبەخىكە لە دەرەو، مەتبەخە لىژنە ھەمىشەيەكان، بە تايبەتى لىژنەي ياسايى و لىژنە گىرنگەكانى تر، ھەرودھا ھەندىك جار ئەوئەندەي كىشە قول دەكاتەو كىشەكان چارەسەر ناكات، رىگر دەبىت لە كارى لىژنە ھەمىشەيەكان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك ئارى فەرموو.

بەرپىز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىمباشە ماددەي (112، 113) بىكرىتە يەك، واتە بىكرى بە خال، لە ماددەي (114) خالى چوارەم دەئى پىادەكردنى ھەر ئەركىكى دى كە بە پىي ئەم پەپرەو بە بۇ دىارى كراو، ھەست دەكەم ئەركىكى دى مەتاتى بىت، يان ھەر خالى چوارەم لىبىرئىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك مەروان گەلائى فەرموو.

بەرپىز حسين اسماعلى حسين (مەروان گەلائى):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

تېبىنى يەكەم لەلاي من ماددەي (126)ە، يەعنى ھەر سى ماددەكە بىكرىتە يەكەم و دوووم و سىيەم، ئەوئە تىرى بە تەسەورى من وەكو تەجروبەيەك كە لەگەل دەستەي سەرۋاكيەتى سەرۋىكى فراكسىونەكان ھەر كاتىك كە جەلسەيەكەيان كىردى و دانىشتنىكەيان كىردى، يەعنى زۆرىك لە كىشەكانىان چارەسەر كىردو، زەمىنە سازى باشيان كىردو بە ئەوئە كە لە ھۆلى پەرلەمان ئەو بابەتە كە بابەتتىكى ھەستىار

بووبیت به ئاسانى تېپەپىندىت، تەوافىقىكى سىياسى لەسەر بىرى، كارى لىژنەكان به تەسەورى من جىايە لەگەل كارى ئەو دانىشتەنى كە سەرۆكى فراكسىيۇنەكان لەگەل دەستەى سەرۆكايەتى دەيكەن، كارى لىژنەكان كارىكى تەخسوسىيە، داتوانن لە بوارى خۇيان لەگەل دەستەى سەرۆكايەتى به تايبەتەيش لەگەل جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان، كە جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان مەعنىيە لەگەل لىژنەكان لە خەت بىت، لە دانىشتەكان لەگەل لىژنەكان بەشدار بىت، بۇ ئەوئەى كە بتوانرېت ئىش و كارەكان بە رېك و پېكى ئەنجام بەرېن، بەلام ئەو دەستەيەى كە ئىستا دادەمزرېت بۇ زياتر تاوتويكردى بابەتەكانە و لەيەك نرېككردنەوئەى بىروبۇچوونەكانە، كەمتر كەردنەوئەى خىلاف و تېروانىنەكانە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، گىفتوگۇ لەسەر ماددەى (112) كۇتايى ھات، تېبىنى بەرپىز د. فرست، فەرموو

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ئىستىجداس كەردنى دەستەى گىشتى تەنھا ناوەكەمان ئىستىجداس كەردو، ئەگەر نا كارەكە خۇى ھەبو، بە تەسەورى من ئەوئەندەى كۇبوونەوئەى سەرۆكى فراكسىيۇنەكان و سەرۆكايەتى پەرلەمان كراو، ئەوئەندە كۇبوونەوئەى پەرلەمان نەكراو، ئەوئەندە كۇبوونەوئەى لىژنەكان نەكراو، ھىچ ناوئىشى نەبو، ناوئەى دەستەى گىشتىش نەبو، بەلام ھەر كىشەيەك ھەبووبى ھەموو بەيانىەك كۇبوونەوئەيەك ھەبى، بابەتېك ھەبووبى ئەوانە چوونىنە ژوورەو كۇبوونەوئەيان كەردو، ئىمە ھاتووبىن چمان كەردو تەنرېمان كەردو، ناوئەكىشمان لى ناون لەو كۇبوونەوئەيەى كە پېى دەگوترېت سەرۆكى فراكسىيۇنەكان، ئەگەر سەيرى مەھامەكانىشى بەكى لە ماددەى (114) كە ئىستا دىينە سەرى ھاو ھەئوئىستى دروست دەكات لە ناو فراكسىيۇنەكان، شانەكان رېك دەخات، وەرزەكانى گرېدان رېك دەخات، پىادەى ھەر ئەكىكى دەكات كە بىتە پېش، يەئنى ھىچ تەدەخولېك ناكات لە كارى لىژنەكان، تەنھا ھەئەدەدات وەجھە نەزەرى ئەو فراكسىيۇنانە لەيەك نرېك بىكاتەو، كارى پەرلەمانى ئاسان بىكات، بۇيە ئىستىجداس نىيە، تەنھا تەنرېمە و ناو لىئانە، ھىچى تر نىيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، بەردەوام دەبىن، ماددەى (113) بىخوئىنەو.

بەرپىز قارەمان قادر ھتاج:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (113):

دەستەى گىشتى لەسەر بانگھېشتى سەرۆكايەتى پەرلەمان يان يەك لەسەر سىى فراكسىيۇنەكان كۇ دەبىتەو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز بەھزاد دەروئىش فەرموو.

بەھزاد دەرویش دەرویش:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەيا (113) خالا كە بەھس كەت تەبىئى ئەفە دەستە گشتى كۆبۈنەو دەھىن، ئايا لېرە بەھس نەكرىە قى كۆبۈنەوئ دى برپار لى دەرچن يان نا؟ تەبەن لەوانەيە ئەم زۆر گەل ھەندى نەبىن كو برپارىش لى دەرچن، بەلام ئەگەر بىتوو برپار لى دەرەنەچن دەبىتە بەپتە نقيسین كە راوئىژكارىە، يەئنى خالەكا بەپتە نقيسین دانىشتى دەستە گشتى راوئىژكارىە، يەئنى موشكىلەكە ئاشكرا بىتە نقيسین، بەلام ئەگەر بىتوو برپار لى دەرچن پىتقىە رىژەى بۇ دابنىن، بۇ نموونە بىژن زۆرىنەى رەھا، يەئنى پىنچە لە سەدى زاید يەك، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

خۇ ناتوانن برپار بەدن، چونكە دەستە گشتى بە سەرۋكايەتى پەرلەمان پىك دىت و سەرۋكى فراكسىۈنەكان، چۆن برپار دەردەكات، بەرپىز كاك قادر فەرموو.

بەرپىز قادر ئۆتمان رەسول:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پىشنيار دەكەم ئەو دەستەيە بتوانى لەسەر بانگەپشتى يان داواى ھەوت ئەندامى دەستەكەش بتوانى كۆبۈنەو بەكرى، ياخود ئەم يەك لەسەر سىيە بىت بە يەك لەسەر چوار، يەك لەسەر چوارى فراكسىۈنەكان و فراكسىۈنكىش، ئەگەر بىت بە يەك لەسەر چوار جگەلە فراكسىۈنكىش بتوانى، يەئنى بتوانى داواى كۆبۈنەوئ دەستەكە بكات، يەئنى ئەگەر بەكەين يەك لەسەر چوار دەتوانى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەرپىز بەھار عبدالرحمن فەرموو.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن محمد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لەم ماددەيەدا ئىشكالىك دەبىنم لەو رووانگەيەى كە ياسا دەبى جامع و مانع بىت، جىگەى تەفسىر و تەئويل نەبىت، من پىموايە لەم ماددەيەدا دارشتنى جۆرىك لە تەفسىر و تەئويل تىدايە، لەو رووانگەيەى كە باس دەكات يەك لەسەر سىيە فراكسىۈنەكان، ئايا مەبەستى سەرۋكايەتى فراكسىۈنەكان يان 37 پەرلەمانتارە، چونكە ئەگەر 37 پەرلەمانتار يەك لەسەر سىيە پەرلەمانتاران لە فراكسىۈنە جياوازەكان داوا بەكن، يان سەرۋكى فراكسىۈنەكان؟ لېرە نووسراو فراكسىۈنەكان ئەو ئىشكالىكە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ناخىر، سەرۋكى فراكسىۈنەكان، راست دەكەى، ئەو بەزىد بەكرىت، راستە، بەرپىزان، گىتوگۆى تر لەسەر ئەم ماددەيە نەما، كۆتايى پى ھات، د.فرست فەرموو.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەم دەستەيە بە ھىچ شېۋەيەك بېرىرى تېدا نەھاتوۋە، ئەگەر بېرىرى تېدايە بە ناۋى بېرىرى، دەبوايە بمانگوتبايە بە زۆرىنەي ئامادەبوۋان، نيوە زاید يەك، ھىچ بېرىرى تېدا نادى، دەستەيەكى ھەماھەنگىيە، ئەگەر سىياغەگەش بېخوینەۋە رىك وا دەردەكەۋىت، چۈنكە ئەمە باسى دەنگدان و شتى واى تېدانىيە، باسى ئەۋەنىيە بە زۆرىنە دەكرىن، بەس ھەماھەنگىيە، دەستەيەكى راۋىژكارىيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ماددەى (114) بېخوینەۋە تىكايە.

بەرپىز قارەمان قادر فتاح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (114):

دەستەى گشتى ئەم ئەركانەى خوارەۋە لە ئەستۆ دەگرىت:-

- 1- رۆلى دەبى لە ھىنانە كايەى ھاۋەئوئىستى لە ناۋ فراكسىۋنەكان.
- 2- سەرپەرشتى كردن و رىكخستى شاندىكانى پەرلەمان لە ناۋەۋە و دەرەۋەى ھەرىم.
- 3- بەرنامە دانان بۇ ۋەرزەكانى گرئدانى خۇلەكانى پەرلەمان بە راۋىژ لەگەل سەرۋىكى لىژنەكان.
- 4- پىادەكردنى ھەر ئەركىكى دى كە بە پىي ئەم پەپرەۋە بۇى دىارى كراۋە.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە بۇ گىفتوگۇ لەسەر ئەم ماددەيە؟ دەست بە ناۋ نووسىن دەكەين، ديارە ھەوت بەرپىز داۋا دەكەن گىفتوگۇ لەسەر ئەم ماددەيە بىكەن، دەست پى دەكەين، بەرپىز سالار محمود فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

جارىكى تر جەخت لە ئەۋ بۇچوۋنەۋە دەكەمەۋە كە ئەم دەستەيە دەستەيەكە ناۋى ھاتوۋە و بە پىي پەپرەۋە دەچەسىپىنرى، ماددەى پەپرەۋى بۇ دىارى دەكرى، ناۋ لىنانىش بە پىي پەپرەۋە واتە پىگە و ناۋنىشان و سەلاھىت و دەسەلات و ئاراستەكردن، بۇ پىشتىۋانى كردن لە دەسەلاتى سەرۋىكايەتى پەرلەمانى كوردستان، ئەگەر دىقەت بىكەن لەۋ ماددەيەى پىشۋودا بەشىك لە دەسەلاتەكانى سەرۋىكايەتى پەرلەمانىش دەبات دەستەى گشتى، بەشىك لە دەسەلاتەكانى لىژنە پەيوەندىدار و كارە پىشەيەيەكان دەبات، راستە، ھەموو پەرلەمانىك بەشىك بىرىتە لە چەند بلۇكىكى سىياسى، ھەندىك جار پىۋىستى بە تەۋافوقى سىياسى ھەيە ياساكان، يان بېرىرەكان، يان ھەر ھەئوئىستىك كە پىۋىست بوۋى، بەلام كاتىك لە جوارچىۋەى پەپرەۋە ئىستىجداسى ئەم دەستەيە دەكرى نە لىژنەى ھەمىشەيە، نە سەرۋىكايەتە، نە فراكسىۋنە، ئەمە چ مانايەكى ھەيە؟ بردنى رۆلىكە ھەر يەكە لەۋ بەشانە، بەلام لە ھەمان كاتىشدا، ناتوانى بېرىرى بىدات،

وھكو تھوسيات بدات، وھكو لھوھى لھ برڭھى يھكھمدا ھاتووه و لھ برڭھى چوارھمدا ھاتووه، لھ ھھمان كاتيشدا تھدھخولھ لھ ئھركى ليژنھ ھھميشھيھكانى تر، مھسھلھى سھرپھرشتى كردن و ريڭخستنى شاندهكانى پھرلھمانى كوردستان لھ ناوھوھ و دھرھوھى ھھريم، ئھمھ ئھركى سھرۆكايھتى پھرلھمانھ لھگھل ليژنھى پھيوھنديھكانى دھرھوھ، لھ ھھمان كاتيشدا بھرنامھ دانان بۆ وھرزھكانى گرئيدانى پھرلھمان بھ راويژ لھگھل سھرۆكى ليژنھكان، واتھ رۆلى ليژنھ، من باسى سھرۆكى ليژنھ ناكھم، بھلام رۆلى ليژنھكان لھم مھسھلھيھ ناميني، واتھ ئھمھ ھھموو ئھوانھ تۆ دھستھى گشتى قورغ دھكرئ لھ كاتيكا دھستھى گشتيش ناتوانئ برپار دھريكات، واتھ ئھمھ بارئك دھبئ بھسھر كارى پھرلھمانبيھوھ، وھ كورت كردنى كارى پھرلھمانبيھوھ بۆ خولى داھاتوو. زۆر سوپاس.

بھريژ جعفر ابراهيم ئيميني/ جيڭرى سھرۆكى پھرلھمان:

بھريژ زانا عبدالرحمن فھرموو.

بھريژ زانا عبدالرحمن عبدالله:

بھريژ سھرۆكى پھرلھمان.

پشتوانى لھ رھئيھكھى كاك سالار دھكھم لھ برڭھى دووھم، پيموايھ كھ زيادھ، ئھگھر ليژنھى پھيرھو ئاگادارى من بيت، پيموايھ خالى دووھم واى لئ بكرئ، سھرپھرشتى كردن و ريڭخستنى شانده سياسيھكانى پھرلھمان لھ ناوھوھ و دھرھوھى ھھريم، نھك ئھو شاندهانى كھ تھخسوسين، ليژنھيھك ديارى دھكات خۆى كئ دھروات ئھوھ بھ تھنسيق لھگھل سھرۆكايھتى پھرلھمان، بۆيھ من پيموايھ ھھر كاتى خۆشى بۆ ئھوھيھ زۆر جار ھھندئ شانده دروست دھكرئ كھ لھ پارته سياسيھكان، لھ فراكسيونھ جياوازھكان لھ ناو پھرلھمان بۆ ئھوھى برۆنھوھ دھرھوھ و نوينھرايھتى پھرلھمان بھكھن، پيموايھ ئھركى ريڭخستنى ئھوھبئ، نھك ليژنھكان، چونكھ ئھوھ كئشھ و گرفت و رۆتين دروست دھكات، زۆر سوپاس.

بھريژ جعفر ابراهيم ئيميني/ جيڭرى سھرۆكى پھرلھمان:

بھريژ كاك على عثمان فھرموو.

بھريژ على عثمان:

بھريژ سھرۆكى پھرلھمان.

ماددھيا (114) برڭھيا يھكئ بھ ديتنا من بھ سفي ھاتيه بھحس كرن، لھوما ئھز پيشنيار دھكھم كو بھو شيوھيھ بيتھ دارشتن، دھستھى گشتى كار دھكات بۆ ھينانھكايھى ليك تيڭھيشتن و ھاوھه لوئستي لھ نيوان فراكسيونھكان، ئھگھر بھ في شيوھيھ بيتھ دارشتن زۆر باشھ، ژبھر كو بھ سفي ھاتيه ئيشارھدان، زۆر سوپاس.

بھريژ جعفر ابراهيم ئيميني/ جيڭرى سھرۆكى پھرلھمان:

بھريژ عمر عينايتھ فھرموو.

بەرپىز عمر عىناپەت ھەممە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەرھەتا پىشتىگىرى لە قىسەكانى كاك سالار و كاك على و بەشىك لە قىسەكانى كاك زاناش دەكەم، پىمواپە ئەم سى بېرگەپە زىادەپە، دوو، سى، چوار، تىكەنگردنى دەسلەتەكانى سەرۋىكايەتى پەرلەمان لەگەل دەستەى گىشى و سەرۋىكايەتى لىژنەكانە لەگەل دەستەى گىشى، ئەم (دوو، سى، چوار) لاپىرەت، يان ئەو دارپشتەى كاك على عثمان باسى كرد داپىرەنەو، يان بەم شىۋەپەى كە من دەپىلەم، دەستەى گىشى ھەولەدەدان بۇ نىزىك كىردنەو، بىر و راي فراكسىۋنەكان و ھىنانەكايەى ھاۋەلەپىستى لە نىۋانىندا، ھەر ئەوئەندە بەسە، زىاتر دەستەى گىشى مەھامى تىرى نەبى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز تەلار خان فەرموو.

بەرپىز تەلار لطيف محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مىنىش پىشتىگىرى لە راكانى كاك سالار و كاك زانا و كاك عمر و كاك على دەكەم، چۈنكە بە راستى لە خالى دووئەمدا ئەو بەشىك لە ئەركەكە ئەركى لىژنەى پەپەندىپەكانە، ئەوئەى پەپەندىپەدارە بە خالى سىپەمەو ئەو تەواو تەدەخولە لە كارەكانى دەستەى سەرۋىكايەتى، يەئنى دەستەى سەرۋىكايەتپە كار لەسەر دانانى ئەو بەرنامانە دەكات، نەك ئەو دەستە گىشى، خالىكى تر ئەوئەى كە پەپەندىپەدارە بە خالى سىپەمەو بە ھەماھەنگى لەگەل لىژنەى ياساى، يەئنى كە ئەمە گىرنگە رۆلى دەستەى سەرۋىكايەتى، لىژنەى ياساى لەوئەىدا ون دەپىت، يەئنى بۇپە گىرنگە زۆر بە وردى خالى دووئەم و سىپەم كارى لەسەر بىرى، ئەگەر بىرپارى لىدرا ئەو دەستەپە ھەبى، خالى چوارەم، يەئنى چى بەو شىۋەپە پىادەكردنى ھەر ئەركىكى دى بە پى ئەم پەپەوئە بۇ دىپارى كرا، بە راستى ئەو خالە زۆر گىرنگە لاپىرەت، دەپىتە ھوى دەست بەستەوئە و بە تاپىبەتى بۇ دەستەى سەرۋىكايەتى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك شىركۆ فەرموو.

بەرپىز د. شىركۆ ھەممە امىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە راستىدا من لەگەل ئەوئەدام ھەمووى بىمىنەتەو، بەلاشمەو گىرنگە بە تاپىبەتى ئەو خالەى كە باس لە بەرنامەدانان دەكات بۇ وەرزەكانى خولەكانى گىردان، چۈنكە يەككىك لەو گىرقتە ھەرە سەرەكپانەى كە لەم پەرلەمانە ھەپە ئىمە رۆزانە بە راستى رەخەى لى دەگرىن، يەئنى ئەوئەپە كە نازانىن لەسەر چ بىنەماپەك پىرۋە ياساپەك دەھىنە پىشەو، لەسەر چ بىنەماپەك پىرۋە ياساپەكى تر ناپەتە پىشەو، ھەرۋەھا لەسەر چ بىنەماپەك مەسەلەن پىرساندنىك ناكاتە بەرنامەى كارەو، بۇ ۋەلامى ياداشتەكان نادىتەو، بۇپە من

لهگەل ئەوودام با ھەببیت، لهگەل ئەوودام له راستیدا ئاگاداری ئیش و کاری ناو پەرلەمانیش بێ ئەم دەستەییە، تەنھا لەووی خالی دووھمیان ئەووی کە کاک زانا گوتی لەسەر مەسەلە ی شانده سیاسیەکان، یەعنی ھەندی شاندا زۆر تەخسوسیە و پەیوھندیدارە بە لیژنەییەکی تایبەتمەندەو، رەنگە ئەو ھەوێ کاروباری لیژنەکە خۆی بێت، ئەووی تریان روون بکریتەووە کە مەبەستی له شاندهکە چییە، ئەگەر نا من لهگەل ئەوودام بمیئیتەووە، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز کاک خەلف فەرموو.

بەرپز خەلف احمد معروف:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پێشنیار دەکەم کە خالی دووھم لایبری له ماددە (114)ە، چونکە سەرپەرشتی کردن و ریکخستنێ شاندهکانی پەرلەمان له ناوھو و دەرھووی ھەریم، ئەوھندی کاری دیبلۆماسی و پرۆتۆکۆلیە، ئەوھندی ئیشی ئەو دەستە گشتیە نییە، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز کاک قادر فەرموو.

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز قادر ئۆتمان رەسول:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەووی کاک زانا گوتی سەبارەت بە خالی دووھم من پشستگی دەکەم، پشستگی له قسەکانی د. شیرکو دەکەم، چونکە ئەگەر ئیمە قەرارماندا دەستەکە ھەبێ، ئەگەر دەستەکە ھیچ ئەرکیکی نەبێت، ھیچ دەسلەلتیکی نەبێت بوونی له چییە، ئینجا ئەم دەسلەلتانە جگەلە له خالی سییەم نەبێ، باقی دەسلەلتەکانی تر دەسلەلتی پابەندکەر نین، دەسلەلتی شکلیە، ئەو دەستەییە کە کو دەبیتەووە یان دەستەکە لایبەیی، یان دەبی ئەو ئەرکانەشی بو دیاری بکەیی، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز علی حەمە صالح فەرموو.

بەرپز علی حەمە صالح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

له قسە لیژنەیی بەرپزدا ھات دەلی کارەکانی ئەم دەستەییە راویژی و ھەماھەنگیە، سەرپەرشتی کردن ریکخستن و راویژ و ھەماھەنگی نییە، بەرنامە دانان راویژ و ھەماھەنگی نییە، پیادەکردن راویژ و ھەماھەنگی نییە، یەعنی ئەمە پیچەوانەیی ئەوھییە، بۆیە منیش تەئید له قسەکانی کاک سالار دەکەم، ئەمە بێ سەرھو بە ماددەیی پێشووترەو، دەلییی یەک لەسەر سی، بۆی ھەییە جاری وا ھەییە سی فراکسیۆن

لەوانەيە حەفتا كورسى پىك بىنن، بەلام نابنە يەك لەسەر سىي دەستەكە، بەلام پىنج فراكسيۇنى تر، پىنج كورسىن يەك لەسەر سىي پىك دىنن و دەتوانن داواى دانىشتەكە بكن، بۇيە تەئىد لە قسەكانى كاك سالار دەكەم، هيوادارم بە وردتر لە چوارچىوەى موئەسسەساتى سەيرى ئەم بابەتە بكن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان، لىژنەكان كاتى روونكردنەووتان هەيە؟ فەرموون.

بەرپىز د.فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىستا ئىمە بە پىي ئەو موناقتەشەيە لەبەردەم دوو شت داين يان ئەسلەن ئەو دەستەيە هەر هەلۆەشىنەنەو، ئەمە خالى يەكەم، خالى دووم، كە ئىمە موئەققىن وەكو لىژنەى كاتى لەگەلتان بمىنى، بەلام بە سياغەيەكى نوئ، كە ئىمە بە خۇمان لەگەل ئەوهداين هەبىت، بەلام بەوەى كە ئىستا كاك عمر هاوكارى كردين و بۇ خۇشمان دەست كاريمان كرد بە سى دەسلەتەو، ناويان لىنانىين دەسلەت، بە سى مەهامەو، يەكەميان: دەستەى گشتى هەولدهدات بۇ نزيك كردنەوەى بىر و راى فراكسيۇنەكان و هينانەكايەى هاوھەلۆىستى لە نيوانياندا، دووم: سەرپەرشتى دانانى بەرنامەى وەرزەكانى گرئدانى خولەكانى پەرلەمان بە راويژ لەگەل سەرۆكى لىژنەكان، سىيەم: سەرۆكايەتى لە كاتى ناردنى شانده سياسىيەكان راويژ بە دەستەى گشتى دەكات، تەنھا شاندى سياسى، ئەويش تەنھا راويژيان پى دەكات، يەعنى سەرۆكايەتى شانده سياسىيەكان دەنيىرئ، بەلام دەتوانى راويژ بە دەستەى گشتى بكات، خالەكەى تر دەبى بمىنى، بۇ بمىنى پيادەكردنى هەر ئەركىكى تر؟ چونكە پىشتر هەندىك ئەرك هەبوو ئەويش دەستەى سەرۆكايەتى راويژى پى دەكرد، ئەگەر سەيرى پەيرەو بكنەو، لەويش دەيگوت بە راويژ لەگەل دەستەى گشتى، يەعنى دەتوانى سەرۆكايەتى راويژى پى بكات يان نەكات، بۇيە ئەگەر داوى پشوو هاتىنەو ئەو سياغەيەى كە ئىمە دەيكەين و لە چوارچىوەى چەند خالىك بەو پىشنيارانەى ئىو وەرمان گرت، ئىمە پيمان باشە ئەو دەستە گشتىە بمىنىتەو، چونكە خوى هەيە، ئىستا كەستان لەم هۆلە ئىنكارى ئەو دەكەن بەيانى سەرۆكايەتى و سەرۆك فراكسيۇنەكان كۆ نابنەو؟ خۆ ئەگەر نەبى يەعنى هەر كۆ دەبنەو، بەلام لەوانەيە ئەو كاتى دەسلەتى هەموو لىژنەكان بگرن، لەوانەيە لە جياتى پەرلەمان چەند لەو هۆلەى باستان كرد و گوتان سەرۆكى فراكسيۇنەكان و سەرۆكايەتى لە جياتى ئىمە قەرار دەدەن ئىمە قەبولان نييە، ئىمە هاتووین ئەوومان بۇ رىكخستوون، بەلام بە دەسلەت بە راويژ، بۇيە ئىمە لەگەل ئەوهداين كە هەبى، بەلام بەو تەعدىلاتانەى كە ئىوەى بەرپىز پىشنيارتان بۇ كرد، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەم دانىشتە هەلدهگرين، پشوو وەردەگرين تاوەكو كاتزمير (3:00).

دانیشتنی دوووم

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان، بەردەوام دەبین لەسەر دانیشتنەکەمان، ئەوانەى كە ماوه گفتوگۆی لەسەر ئەنجام دەدەین و دواتر ئەوەى تەواو بووینە دەیکەینە دەنگدان، بە دەنگدان یەکلایى دەکەینەو، بەرپزان بۆ گفتوگۆ لەسەر ماددەى (115) دەرگای گفتوگۆ دەکەینەو، ئەگەر ماددەکە بخوینن، بەرپزان لیژنەى پەیرەو.

بەرپز قارەمان قادر فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سییەم / ئۆپۆزسیۆنى پەرلەمانى

ماددەى (115)

ئەو فراکسیۆن و پەرلەمانتارانە دەگریتەووە کە بەشداری پیکهینانى کابینەى حکومەتیان نەکردوو.

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بۆ موناقتەشە لەسەر ئەم ماددەیه و ئەوەى کە نووسراوە بەش نیە بەلام (سییەم / ئۆپۆزسیۆنى پەرلەمانى) دیارە ئەووە شتیکی تازەیه ئیزافە کراوە،

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان دەست بە گفتوگۆ ئەکەین، دیارە زۆر بەرپز داوايان کردوووە لەسەر ئەو ماددەیه قسە بکەن، ناوەکان ئەخویدریتەووە.

بەرپز بیگەرد تالەبانى:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

(زانە عبدالرحمن، قادر وتمان، حیات مجید، شیرین حسنى، تحسین اسماعیل، محمد علی، علی عسمان، عیزت صابر، مریم صمد، فرحان جوهر، مامۆستا مروان، هاوارمان گەچینەیی، بیستون فائق، بەهار عبدالرحمن، دکتۆرە پەرى، دکتۆر شېركۆ، حاجى كاروان، كاك بەشار، عمر عینایەت).

بەرپز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

دوو بەرپزى تر ماون، سوپاس، دەست بە گفتوگۆ ئەکەین، فەرموو كاك زانا.

بەرپز زانا عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بۆچوونى من وایە ئەو برپگەى سییەمە هەمووی لابرئ، هەم ماددەى (128، 129، 130) ش، پیم وایە تەعریف کردن و لە قالب دانى ئۆپۆزسیۆن لە ناو پەرلەمان کاریکی خراپە، ئۆپۆزسیۆن خۆی ئۆپۆزسیۆنە، ئەوەى بەشداری حکومەت ناکات، لەبەر ئەوە پیم وایە ئەو جۆرە تەعریف کردنە جۆریکە لە قالب دان، لەبەر ئەوە سەیری ماددە و برپگەکانیش هەر دژی ئەو پەیرەووە خۆیەتى، هەندى شت

نووسراوه سەيرە، بۆيە بە بۇچوونى من وايە ئەو ماددەى زيادە، ئەبى جۆرېك له ئازادى ھەبى، كۆت و بەند نەكرى، كەى قسە ئەكات و پاى چيە، لەبەر ئەو ئەو شتە زۆر غەريبە، موناقتەشە نەكرى، لابرى، سوپاس.

بەرېز جعفر ابراهيم ئېمنىكى / جېگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو ھەيات خان.

بەرېز ھەيات مەجيد:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى سەيم ئۆپۆزۇسيۇنى پەرلەمانى، رام وايە لابرى، پشتيوانى قسەكانى بەرېز كاك (زانا) ئەكەم، چونكە سنووردار كوردنە لە كوردستان، و پرسيارېكم لە بەرېزانى لېژنە ھەيە ئەگەر ئاگايان لە ئېمە بى سوپاسيان ئەكەم.....

بەرېز جعفر ابراهيم ئېمنىكى / جېگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئاگايان لىيە....

بەرېز ھەيات مەجيد:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم جېكردنە ھەى ئۆپۆزۇسيۇن لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان سووديان لە پەيرەوى ناوخۆى ژ ولاتىك بېنيووە تا بەو جۆرە ئۆپۆزۇسيۇن جېگە بکەنەو لە پەيرەوى ناوخۆ كە سنووردار كوردنى كارى ئۆپۆزۇسيۇنە لە كوردستان، سوپاس.

بەرېز جعفر ابراهيم ئېمنىكى / جېگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو مامۇستا.

بەرېز ھەورامان گەچىنەبى:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

پېم وايە وشەى پەرلەمانتاران زيادەيە، ئەگەر بکرىتە فراكسيون كافىە، لە خوارەووش باسى فراكسيون كراو نەك پەرلەمانتار، سوپاس.

بەرېز جعفر ابراهيم ئېمنىكى / جېگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بېستون.

بەرېز بېستون فائق:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

تېمى ئۆپۆزۇسيۇنى بەشىكى گرنكى جەلسەى ھەموو نيزامىكى سياسيه لە ھەقىقەت، وائەزانم ئەم بابەتە زۆر لە قەوانين و ئەنزىماتى پەرلەمانى جېى كراوئەتەو، مادام ئېمەش لە سەرەتاکانى پيادە كوردنى كارى ئەزموونى ئۆپۆزۇسيۇنين لە كوردستان، پېم باشە ئەندامانى بەرېز بەو نيەتە سەير بکەين كە فراكسيۇنى

من ئەمپۇرۇ لە موعارەزەدە رەنگە سەبەى فراكسىيۇنى مونافىسىم بکەوى، بۇيە گرنگە چوارچىۋەى قانونى بۇ كارەكانى ئۇپۇزۇسىيۇن، بۇ ئەو حەق و مافانەى ھەيەتى لەو پەيرەوۋە جىيى بىرئىتەوۋە، بۇيە ئەو پەيرەوۋە يەككە لەو فەقەرە زۇر گرنگ و تايبەتەكانى ئەو پەيرەوۋە كە لە پەيرەوۋەكانى تر و لە شىۋەى بەرپۇۋەچوۋنەكانى نىزامى لە كوردستان لە ماۋەكانى رابردوۋ تا ئىستا جيا ئەكاتەوۋە، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو بەھار خان.

بەرپۇز بەھار عبدالرحمن:

بەرپۇز سەرۇكى پەرلەمان.

فراكسىيۇن و پەرلەمانتار نىبە كە بەشدارى پىكھىننىكى حەمەت ئەكات، ئەبى بووترى ئەو فراكسىيۇن و پەرلەمانتارنەى كە پارتەكانىان يان قەوارەكانىان بەشدارى پىكھىننىكى كابىنەى حەمەتى نەكردوۋە، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك قادر.

بەرپۇز قادر وتمان:

بەرپۇز سەرۇكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو ماددەيە، فراكسىيۇن و پەرلەمانتار لەبەر ئەوۋە وا ھاتوۋە چونكە متمانە ئەدەن، بەلام ئەو فراكسىيۇن و پەرلەمانتارانە ئەگرىتەوۋە كە بەشدارى پىكھىننىكى كابىنەى حەمەتىان نەكردوۋە، دەقە بگۇرپۇردى بگوترى (ئەو فراسكىيۇنانە ئەگرىتەوۋە كە بەشدارى پىكھىننىكى كابىنەى حەمەتىان نەكردوۋە يان كشاۋنەتەوۋە)، بۇ نەمۇنە گۇران كۇمەلى ئىسلامى لە رابردوۋ متمانەيان داۋە بە كابىنەكە، بەشدارىان كردوۋە، بەلام دوايى كشاۋنەتەوۋە و ئىستا ئۇپۇزۇسىيۇن، كەواتە مەرج نىبە فراكسىيۇنىك كە بەشدارى كرد لە پىكھىننىكى كابىنەكە دوايى ماقى ئۇپۇزۇسىيۇن بوۋنى نەمىتى، بە پىچەوانەوۋە، لەوانە كوتلەى سىياسى ھەبى لە سەرەتاي تەشكىل كردنى وەزارى بەشدارى لە پىكھىننىكى كابىنەكە نەكات، بەلام لە داھاتوۋ لە سىيەم سالى تەمەنى كابىنەكە بەشدارى بكات، بۇيە ئەو دەقە ئەبى بە شىۋەيەكى تر دابىرپۇرئىتەوۋە بەو شىۋە (ئەو فراكسىيۇن و پەرلەمانتارانە ئەگرىتەوۋە كە بەشدارى پىكھىننىكى كابىنەى حەمەتىان نەكردوۋە يان لىي كشاۋنەتەوۋە)، سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو شرىن خان.

بەرپز شرىن حسنى رمضان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتەفانيا ئاخفتين كاك (زانا) و (حيات) خان دكەم، ئەزى دىنم كو ئەف بەشى ھەنى زيادە، ھەروەسا
پشتەفانيا ناختينت كاك (تحسين) دكەم كە پيش پيش مە دافىگافى كو سەبارەت بە ناونيشانیت فى بەشى،
وشا (ئۆپۆزۆسيونى) وری راگرن، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك مەروان.

بەرپز مروان گەلالى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر بە وردى سەيرى ئەو بابەتە بکەين قەناعەتم وايە ھەر ولاتىك ئەگەر ئۆپۆزۆسيونىكى كاراي ھەبى
ئەو ولاتە بەرەو پيش ئەبات، بەلام بەداخەوہ لە ولاتى ئيمە ئەتوانم بلیم بابەتەکان بەلارپى دابراون، چ
حکوکەت داریە، چ ئۆپۆزۆسيونە، لەبەر ئەوہى كە باسى حکومەت ئەکرى بەشیکمان لەوانەییە بەشیوازیكى
تر سەيرى بکەين، كە باسى موعارەزە ئەکرى بەشیکى تر بە نەوعىكى تر سەيرى بکات، دەنا بەراستى لە
ناو پەرلەمانى كوردستان رام وايە دەستەى سەرۆکايەتى ئەگەر بمانەوى ئەو حکومەتە ببیتە حکومەتییكى
کارا و خزمەتى ھاوولاتى بکات ئەسلەن ئەوانەى دەستەى سەرۆکايەتى ئەبن ئەبى موعارەزە بن، بۆ ئەوہى
ئەو حکومەتە دايمەن وەکو وەرەقەيەكى مەرفوع لەسەر سەرى بى، ترسى ئەوہى ھەبى ئەگەر خزمەتى
نەگرد لیرە متمانەى لى بسەنریتەوہ، بەداخەوہ ئەلیم كە ئەلین نابى ئۆپۆزۆسيون ھەبى، تەئیدى قسەى
بەرپز كاك (قادر وتمان) ئەكەم، و بە تايبەتى فراکسيون و يان پەرلەمانتارەكە زيادە، چونكە ئەو پیناسەى
كە بۆ فراکسيون كراوہ ئەگەر ئەوہ دەرىجى ئەگەر يەك نەفەریش وەكو فراکسيون لە قەلەم بدرى كەوايە
ئەوہ بەو شیوہ ئەبى، پەرلەمانتار زيادە، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دکتۆرە پەرى.

بەرپز پەرى صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تیبينى من كاك (قادر) باسى كرد، بەلام ئەگەر لە دارشتنەوہكەش پيويستيم بە يارمەتى دوا قسە ھەيە،
ئەوجا دايدەرپژمەوہ، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك حاجى كاروان.

بەرئىز كنعان نجم الدين (حاجى كاروان):

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ ئەو شىشكالىيەتە كاك (فادر) باسى كىرد، خوشكە (بەھار) باسى كىرد، ئەو دارشتنە (ئەو فراكسىۋانە ئەگرىتەو كە پارتەكانيان بەشدارى كابىنەى حكومەت ناكەن)، يەئنى ھەم بۇ كشانەو ئەبى و ھەم بۇ رابردووش ئەبى، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرئىزىكى تر بەھەمان شىۋە باسى كىرد، بەرئىز خەلڧ احمد فەرموو.

بەرئىز خەلڧ احمد:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەبەر ئەوئى ئەگەر سەيرى مافەكانى ئۆپۆزۇسىۋون بىكەين كە لىرە دىيارى كراو پىچەوانەى زۆربەى ئەو ماددانەى كە ئىمە دەنگمان لەسەر دا، بۇيە من بە زىادى ئەزانم ئەو بابەتە ھەبى، چونكە ئۆپۆزۇسىۋونى پەرلەمانى ھەر خۇى ئۆپۆزۇسىۋونى سىياسى ئۆپۆزۇسىۋونە، پىۋىست بەو ناكات لىرە بخرىتە ئەو چوارچىۋەيە، ئەللىن ئەگەر لەسەر ھەر ماددە بىرگەيەك چەند بۇچوونىك ھەبوو بۇچوونى ئۆپۆزۇسىۋون پىش ئەوانى تر ئەخرىتە دەنگمانەو، ئىمە يەكلامان كىردۆتەو لەو پەپرەو، ئەللىن ئەو بۇچوونانەى كە سى بۇچوونى جىاوازى لەسەر ھەيە، دەنگمانى لەسەر ئەگرى، كاك سى بۇچوون يان چوار بۇچوون دەنگى زىادى ھىنا ئەو سەرنەگرى لە پەرلەمان، كەواتە ئەو پىچەوانەى پەپرەكەيە كە دەنگمان لەسەر داو، بەپى قەبارەى خۇيان بەشيان ئەبى لە لىزەكان، ئەوئى يەكلايى كراوئەو، چونكە ھەر خۇى وايە بەپى قەبارەى ئىستىحقاقى ئىنتىخابى لە لىزەكان ھەموو فراكسىۋانەكان بەشيان ھەيە، كەوايە دىسان زىادە و تكىرار لە ناو پەپرەوى ناوخۇ زىادەيە، ئەوئى كە ئەللى نۆينەرىكىشان لە دەستەى گشتى، دىسان چەسپاندوومانە، ھەموو ئەندامىكى پەرلەمان كە نۆينەرايەتى لىستى خۇى ئەكات بە جىاوازى ئۆتوماتىكى فراكسىۋونى بۇ تەشكىل ئەبى، كە فراكسىۋونى ھەيە ئۆتوماتىكى ئەندامە لە دەستەى گشتى، كەوايە ئەوئى زىادە، لەبەر ئەو ھۆكارىك نابىنم بۇ مانەوئى مەسائىلى ئۆپۆزۇسىۋون، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو مونا خان.

بەرئىز مونا نەبى:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل كاك (زانا و حىيات خان و دكتورە شرىن و كاك خەلڧ) ئەكەم، ئەو بەشە زىادە، لابرى، سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك تحسىن.

بەرىز تحسین اسماعیل:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەرەكەت لە سەرەتاش وتەم لە ناو نیشانەكەى، ئۆپۇزۇسىيۇنى پەرلەمانى شتىكى زیادەيە، ھەموو پەرلەمانتارە بەرىزەكان يەكسانن لە ناو ھۆلى پەرلەمان، و ئازادىشن لە را دەربرىن، كەوايە ئۆپۇزۇسىيۇن و نا ئۆپۇزۇسىيۇن بە راى من نىيە، سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك عمر.

بەرىز عمر عىنايەت:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

من دارشتنىكەم نووسى و ناردەم بۇ بەرىزانى لىژنە، بە تەسەورى من ئەگەر بوونى ئەو زۆر گرنگە، ئەگەر پەرلەمانىك ئۆپۇزۇسىيۇنى تىدا نەبى پەرلەمانىكى مردوو، لەبەر ئەو بوونى ئۆپۇزۇسىيۇن زۆر گرنگە، بەتاييەتى لە ناو پەرلەمان لەوانەى لە دەستەى سەرۆكايەتى بەشدار نەبىن، واتە ئۆپۇزۇسىيۇن، ئەگەر لە كابىنەكەش نەبى ھەر ئۆپۇزۇسىيۇن، لەبەر ئەو پىم باشە ئەو ناردوو مە بۇ لايان بىخوینەو، ئەگەر بەگەپىنەو بۇ دواو كە باسما كەرد ئەگەر يەك ئەندام توانى فراكسىيۇن دروست بكات كەوايە ئەبى وشەى پەرلەمانتار لابرئ، ئەگەر سەرگەوتوو نەبووین با بمىنئەتەو، دەقەكەشم ناردوو بۇ لىژنە، سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دكتور محمد.

بەرىز د. محمد على:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر بىرگەى سىيەم قسەم نىيە، بەلام پىشنىارى ئىزافە كەردى بىرگەيەك ئەكەم بۇ بەشى دەيەم، ئەگەر لىرە جىيى بىتەو لەسەر ئۆپۇزۇسىيۇن قسەم نىيە، (گروپى پەرلەمانى گشت پارتەكان پىك بەئىرى)، لە ھەندئى نموونەى دىموكراسى پەرلەمانى ئەم نموونەيە ھەيە، بۇ نموونە لە پەرلەمانى بەرىتانىا، بەلجىكا، كەندا، گرووپى پەرلەمانى گشت پارتەكان ھەيە بۇ پىشتىگىرى لە كوردستان، لە بەلجىكا ھەيە، لە كەندا ھەيە، بۇيە پىشنىار ئەكەم گرووپى پەرلەمانى گشت پارتەكان پىكەئىرى، بەو شىوہيە نووسىوومە، دوايش بۇ برادەران ئەئىنەم، (گرووپى پەرلەمانى گشت پارتەكان لە پەرلەمانتارانى ھەموو فراكسىيۇنەكان بۇ شتىگىرى كەردن لە كەيسى دۇزىكى دىارى كراو يان بابەتەك پىك دئ و ئەندامانى پەرلەمان بۇيان ھەيە گرووپى پەرلەمانى لە كاتى پىويست پىك بىنن 9، گرووپى پەرلەمانى لەسەر داواى ژمارەى ياسايى ئەندامان داواى بەدەست ھىنانى رەزامەندى سەرۆكايەتى پەرلەمان پىك ئەئىرى، سەرۆكايەتى پەرلەمان بىرپار لەسەر ماوہى بەركار بوونى گرووپى پەرلەمانى ئەدات، لە ھەر فراكسىيۇنىك يەك ئەندام بۇيە ھەيە ئەندامى ئەو گرووپە بى، فراكسىيۇنەكان سەرپىشكن بۇ پىشنىار كەردى ئەندامىك، گرووپى پەرلەمانى پاش

درچوونى رەزامەندى دامەزاندنى لەلايەن سەرۆكايەتى پەرلەمان يەكەم كۆبوونەوى خۆى لە ماوەيەك كە لە (15) رۆژ تىپەر نەكات ئەبەستىت و لەو كۆبوونەويە سەرۆك جىگر و برپار دەرىك بۇ گرووپەكە ھەئەبۇزىرئى، گرووپى پەرلەمانى تەنيا لەو بوارانە پيشنياز و بۇچوون ئەداتە سەرۆكايەتى پەرلەمان و پەرلەمانتاران و لىژنەكانى پەرلەمان كە بۇ ئەو مەبەستەى بۆى دامەزراون، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، رەنگە شوپىنى ئەو ماددەيە نەبى، رەنگە لە ئەحكامەكان لە بەشى (12) لەوى باسى بىكرى، فەرموو كاك صالح.

بەرپىز صالح فەقى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە بەشى دەيەم پيشنيارى ئەووم كرد كە ئەو بابەتە ھەر موناقتەشەى نەكرى، لەبەر ئەوى پىم وايە جگە لە ئيش و كارى رۆژانەى لىژنەكان و پەرلەمانتاران ئەركە سەرەكايەكانى ئەو پەرلەمانە ديارە كە خۆى لە پرۆسەى ياسادانان و چاودىرى كردنى ياسا و ياساى بودجە ئەبىنىتەو، بۆيە ئەو ئەركى سەرەكايەتى، پىم وايە ئەو وەكو سەرەتاش و تەم كارى ئۆپۆزۇسيون و دەستەلات لە حكومەتە بە بوارى تەنفيزى پىم وايە لە ناو ئەو پەرلەمانە ھەموومان يەكين، زۆركات كە حيزبەكشەمان لە حكومەت لە دەستەلاتە، يان لە وەزارەت ئىمەش مافى خۆمانە دژى بوەستينەو، لە ھەندى حالەتى ئەووى كە پىمان وابى كە حكومەت نەبوانىيوە ئەركى خۆى ئەنجام بەدات، بۆيە نابى تەسكى بكەيتەو لەووى گرووپىك معارەزەيە، گرووپەكەى تر وا دەرتەكەوى گرووپىكى تر ھەيە بە ناوى دەستەلات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو دكتور عيزەت.

بەرپىز عزت صابر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتيوانى راي كاك (زانا و صالح و حيات خان) ئەكەم، لە راستى (3) خال پىچەوانەى پەيرەوى ناوخويە، ناكري پەرلەمانتارى ئۆپۆزۇسيون و دەستەلاتيشيت ھەبى، ئەوكات پەرلەمانتارى دەستەلات مافى نىيە چاودىرى وەزير و ئەركى خۆى بەجى بگەيەنى كە لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمان ھاتوو (2) ئەركى گرنكى ھەيە (دەرگردنى ياساى باش، چاودىرى كردنى دەستەلاتى جى بەجى كردن)، بۆيە پيشنيار ئەكەم ئەو (3) ماددەيە (ئۆپۆزۇسيونى پەرلەمانى) ھەئەبوشيتەو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو فەرموو كاك فەرحان.

بەريز فەرحان جوهر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەى ئەگەر بىشمىنېت ھەر چەند لەگەل ئەووم نەمىنى، بەلام ئەگەر بىشمىنېت بەو شىۋازەى ئىستا ھەلەيە، بەو شىۋەيە دامرشتوو (ئەو پارت و قەوارانە ئەگرىتەووە كە فراكسىيونيان لە نىو پەرلەمان ھەيە بەشدارى كابىنەى حكومەتيان نەكردووە يان لە حكومەت كشاونەتەووە)، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەگەر ئەوە بىنېرېت بۇ لىژنەى پەيرەو، سوپاس، فەرموو دكتور شىركۆ.

بەريز د. شىركۆ ھەمە امين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوە ماددەيەكى گرنگە، ئەو چەند ماددەى كە پەيوەندىدارە بە ئۆپۆزۇسىۋنى پەرلەمانىەووە، ھىوادارم وا سەير نەكرى گرووپىك پىي وابى بۇ ئەبەد لە دەستەلاتن، گرووپىكىش پىي وابى بۇ ئەبەد لە ئۆپۆزۇسىۋنە، ئەگەر وابى كەوايە ھەر لە سەرەتاوہ كۆتايى يارىەكە ديارى كراوہ كە وا نىيە لە راستىدا، ئەتانگىرمەووە بۇ خولى پىشووى پەرلەمانى كوردستان كە چەند گرنگە ئەو بىرگە و ماددانە ھەبى، لە خولى پىشووى پەرلەمانى كوردستان كە بۇ يەكەمجار ئىمە وەكو موعارەزە ھاتىنە پەرلەمانى كوردستان داوامان كرد لىژنەى دەستپاكيمان بەدەنى، رازى نەبوون لىژنەى دەستپاكى بەدەن بە فراكسىۋنى گۆران لە خولى پىشوو، بۇيە گرنگە، نازانم ئەو سەخاوتە لە كوئى ھاتووہ كە پىويست بەو بىرگە و ماددەيە ناكات ئەوان خاوەنى ھەموو شتىكن، پىويستە ھەبن، و سەرەتايەكى قانونى زۆر باشە بۇ رىكسختنى كارى ئۆپۆزۇسىۋنى، بەلئى لە ھەموو دونيا ھەيە، بلوكىك ھەيە حىزبەكەى لە دەستەلاتە، بلوكىكىش ھەيە لە دەستەلات نىيە، ئەوە نە بىدعەيە، بەلكو ئەسلەن دواكەوتووین لەوہى كە پەيرەوہكە يان ئىش و كارەكانمان لەو شىۋە رىكنەخستووہ، بۇيە من لەگەل ئەووم بىمىنى و ئەو دەستكارىانەش بكرى، ئەوہى ئەو ھاورپىانە لە سەرەتا وتيان ئەوانەى كە قەوارە سىياسىيەكەيان يان حىزبەكانيان بەشداريان نەكردووە يان ئەكشىنەووە لە حكومەت، منىش لەگەل سىاغەى ئەو ھاورپىانەم، لەگەل ئەوەشم سەرۆكايەتى ئەو لىژنانەيان پى پىسپىرئى كو لە خالى يەكەم ديارى كراوہ، و لەگەل ئەوەشم لە ناو دەستەى سەرۆكايەتى ئەنداميان ھەبى، زۆر گرنگە بىمىنەووە، سوپاس.

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك على.

بەرپىز ەلى عوسمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من ماددا دەھى ۋى تەئىكىد كرى سەبەب ئۆپۈزۈسىۋنا پەرلەمانى، ئەز پېشنيار دكەم ماددى (115) و (116) و (117) ئىكجار بېنە ئىلغا كرىن، پېۋىست نىنە، پىشتىگىريا رايە كاك (زاننا، حىيات خان، شرىن خان، كاك خلف، كاك تحسىن، و كاك زانناى دكەمەفەۋە، كو ئەف بابەتە بەھىتە ھەلگرتن ل پەپرەۋا پەرلەمانى كوردستانى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بەزاد فەرموو.

بەرپىز بەزاد دروېش:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بىراستى راستە مە نابقى خۇ نەنقىسى بەس ديارە ئەو بەرپىزىت موداخەلە كرى، بەھسى ھەر سى ماددا دكات، ئەفە ماددى 129 كە بىتە 116 و 117 ، بەلام ئەفان بەرپىزان تىن بەھسى ھەر سى ماددا دكەن، مەھىم مەخسەدا من ئەو نىنە، لېر ھەنى ۋى روخسەتى بدەنە مە دا ئەمىش ديار كەين كا كرى ئۆپۈزسىنى چەندى پېۋىستە لېرە ھەبىت، ئەگەر بىتو ئەف بەشە لېرە دانايە تەبەن نوپنەرپىت ھەمى لايەنى سىياسى ئەغەلبە بەشدار بى لە دارشتنا ئەف پەپرەۋى، ئەف لىژنا كاتى نوگەشى بەردەۋامە، ئەگەر بىتو ئەم بىين ئەو بەشە لادەين ديارە نىتەكا دى بەھىت خەلكەك لىك داتەۋە ئەف نىتە يەكجارى ئۆپۈزسىۋنى نەھىلېن و پرۇسا دىموكراسى بەرەۋ پاش بېن قەناعەتا من بۇ پەرلەمانى كوردستانى دبىتە عەيب دارىەك، چونكە فى كافي ئەم قىياس نەكەين لىسر ۋى كافي ھەتا ئىجتىمالە فى كافي ھەتا دەسەلاتىش رەنگە زۇر ئەندامىت پەرلەمانى دەسەلاتى ۋى فى كافي رازى نەبن ئەدا پەرلەمانى و پەرلەمانتارى بۇ خۇ بىراستى، چونكى حالەتەكى دىشېن بىژىن نە ئاساى تى بېرېتن ل فى فەترى، ئەم ۋى ھەستى دكەين جا ئەگەر بەھىت ئەم فى بىرگەپەش لابەين راستى دبىتە شتەكى زۇر خراب بۇ پرۇسا دىمەكراسى و قەتېش كرنا ئۆپۈزسىۋن و رەئىيا بەرامبەر كو نەمىنىت، بۇ ھەندى زوررى دزانم كو ئەف بەشە بىمىنىت، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، پېش ئەۋەدى كاك د. فرست قسە بكات، قسەى كۆتابى بەبەرپىز ەلى حمە صالح دەدەين، فەرموو.

بەرپىز ەلى حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بابەتى ئۆپۈزسىۋن بوون چەند لە خزمەتى ئەو ھىزانەپە كە دەبىتە ئۆپۈزسىۋن ئەۋەندە لە خزمەتى دەسەلات دايە، دەسەلات بۇ ئەۋەدى تواناى مانەۋەى ھەبى پېۋىستى بە ئۆپۈزسىۋنىكى جدىە، ھەر دەسەلاتىك باۋەرى بە ئۆپۈزسىۋن نەبوو تەمەنى خۇى كورت دەبىتەۋە، تەمەنى خۇى كەم دەكاتەۋە، ئەم

بیرکردنەوہ بیرکردنەوہیەکی زۆر خراپە کە پیتوایە ئۆپۆزسیۆن نابى نوزەى هەبى نابى حیمایەى هەبى، بەعەگسەوہ دەسەلات دەبى تەشجیعی ئەوہ بکات ئۆپۆزسیۆنیکی جدی هەبى، ئەم تەشجیعی بە چى دەکرى بە حیمایە دەکرى، ئۆپۆزسیۆن دەبى حیمایەى هەبى، حیمایەکەش کە لەیاسا و لە پەپرەوہکاندا جیگیر بکرى، نەك ئەوہى انشالله موعادەلاتى سولتە ئەم ئۆپۆزسیۆن بوونە دەگۆرئ، یەعنى خو دنیا هەر وانابى، بەلام ئەم بیر کردنەوہ بیرکردنەوہیەکی زۆر خراپە، من بام حیمایەى زیاترم بۆ ئۆپۆزسیۆن دەکرد، بۆ ئەوہى چاودیر بى بەسەرمەوہ، بۆ ئەوہى رەقیب بى بەسەرمەوہ، دەسەلاتیک باوەرپى بە رەقابەتیکی نەبى زۆر خراپە، خالیکی تریش لیٹان ناشارمەوہ، ئەم بەشەى ئۆپۆزسیۆن بە شیوہەکە لە شیوہکان کوا لە لیژنەى پەپرەوى نووسراوہ، ئیستا بۆنى ئالوگۆرپى موعادەلات و شتى تر دەکەین و سوپاس.

بەرپۆز جعفر ابراهیم ئیمنیکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، گفتوگۆ لەسەر ئەم ماددەییە و لەسەر ئەم دروشمە کە شتیکی تازەییە کۆتایی هات، بەلام ماددەى 116 و 117 پۆیستی بە موناڤەشەییە، ئیستا داوا لە کاک د. فرست دەکەین چۆن ئەمە یەکلایی بکەینەوہ، چۆن موناڤەشە بەردەوام بى، فەرموو.

بەرپۆز د. فرست صۆڤى:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

ئیمە کە ئەم پەپرەوہمان نووسى هەندیکى بەرای جیاواز، هەندیکىشى سیستمى کارکردنمان وابوو ئەندامانى لیژنەى کاتى دەزانن، ئەگەر یەك کەسیش رەئییەکی هەبایە لەو 16 کەسەى، هەر تەسبیت دەکرا لەناو پەپرەوہگە دادەنرا، ئەگەر سەیر بکەى و بگەرپینەوہ کاک علی لەو چەند رۆژەى رابردوو، نزیکەى بوو بە سالیك خەریکی موناڤەشە کردنى ئەو پەپرەوہین، زۆر شتى تریش هەبوو وئیتفاقیشمان لەسەرى کردبوو وبە کۆى دەنگیش تى پەرى بوو، خرایە تەسویتیش و بەدلى ئیمەش نەچوو و هیچ قسەییەکمان نەکرد، یەعنى دەبى تەبیعی وەرى بگرىن کە مەسەلەن لیڤرە رەئى جیاواز لەسەر شتیك هەبى، بەو خەستیەى نییە کە کاک بەزاد باسى دەکات، یەعنى ئیمە دامانناوہ بەلى لە پەپرەوہ دامانناوہ، بەلام هەر نەسەکی دامانناوہ خازە بۆ دەنگدانى ئەو پەرلەمانتارانە، ئەگەر وابى بگەرپینەوہ و لە پەپرەوى پشتریش نەبووہ ئۆپۆزسیۆن هەبووہ، مەعناى وایە ئەگەر هەبوو بەهارى ئۆپۆزسیۆنە شەرت نییە، ئەگەر نەش بوو رپگری لە شۆپۆزسیۆن ئەوہش مەرج نییە، نەش بووہ و کارى خوشى کردووہ، لەبەرئەوہ ئیمە پشینیاز دەکەین، لەبەرئەوہى دوو رای جیاوازی زەق لەسەرى هەییە، ئەو بابەتە کە خالى 3 یە یان دەمینى یان نامینى، بۆیە ئیمە ئەگەر بپتو ماددەکانیش بخەینە گفتوگۆ لەوانەییە سەعات و نیویکی دیکەشمان بپروت، ئەخیری بریار بەوہ بدرئ کە نەمینى، مەسەلەن، بۆیە ئیستا ئەوہ پشینیاز دەکەین ئەوہ بخریتە دەنگدان کە ئایا ئەو بەشە دەمینى یان نامینى ئەو چەند ماددەییە، ئەگەر ما بەردەوام دەبین لە گفتوگۆ و تەنزیمی دەکەین، ئەگەر نەما دەچینە سەر لایەنیکی دیکە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو رايەى لىژنەى پەيرەو راي گەشە خان وەردەگرىن، فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا :

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من وەكو راي خۆم ئەم قسەيە دەكەم، ديارە ئىمە پىشتر كە ئەم بابەتەمان رىك خست بۇ خزمەتى كارى ئۆپۆزسۇنى و كارى پەرلەمانى بوو، كەلە كاتىك دا بوونى ئۆپۆزسىۋنىكى بەھىز بە جياوكىكى ئىجابى بۇ بەھىزكردنى ئۆپۆزسىۋن و بەھىزكردنى پەرلەمانە، يەنى ئەمە لەو مەنتقەووە سەرچاوەى گرتووە، پىموايە ئەگەر دايبىنپىن ھەندى جياوك تەمىزى ئىجابى تىايە لە خزمەتى كارى پەرلەمانى دەبىت و ھيوادارم پەرلەمانتاران قىوئى بكەن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، رەئى بەو ئاراستەيەيە كە پەرلەمانتاران ئۆپۆزسىۋنى پەرلەمانى پەسەند بكەن، دوو كەسى تر وەردەگرىن، پىش ئەوۋى پرسەكە بە دەنگدان يەكلايى بكەينەو، فەرموو.

بەرپىز ەلى حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو پىشنىبارەى كاك فرست راستە لەسەر ھەندى شتى بەسيت، بۇ نموونە وەزىر ئىستجواب بە چەند دەنگ بكرى، ئەمە بوو، بەلام لەسەر بابەتتىكى گرىنگ بىرگەيەكى ئاوا ئەساسى كە حىمايەى ئۆپۆزسىۋن دەكات و ئۆپۆزسىۋن حىمايەى پىرۇسەى دىموكراسى دەكات، ئىستا لىرە بخرىتە دەنگدان و پىموايە تەوافوق لەسەر ھەموو پەيرەو كە تىك دەچىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بەھزاد رەئى كۆتايى؟ فەرموو.

بەرپىز بەھزاد دەرويش:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

تكا لە لىژنەى كاتى دكەين حىاداتا خۇ بپارىزى بىراستى لەبەشى بودجە كە زياتر چەند كەس دوو رەئى ھەبوو و لىرەش نەبوو تەبەن يەككىيان نەگوت ئەگەر بودجە نەھات لە كاتى ديارى كراو بانگھىشتى سەرۋاكيەتى حكومەت بكات، رەئىك ھەبوو بانگھىشتى وەزىر بكات، بەرپىز سەرۋىكى لىژنەى كاتى بيانوى ئەوۋى ھىنا گوتى ئەوۋە لە عورفى پەرلەمانات نىيە و زۆر بيانوى ھىنا كە ئەو زياتر لە سى كەس پىشتىگرى كىردبوو نەخرا دەنگدان، بەراستى ئەمە بە قەناعەتى ئىمە ئەم بەشە زۆر لەوۋ گەورەترە كە تۆ باسى بەشەكى جوزئى بكەى لەناو بودجە ئىستا بە دەنگدان ئەم بەشە ھەمووى نەمىنى بەراستى بە تەواوۋەتى لىكەوتەى خراپى دەبىت، تكا دەكەين دەستەى سەرۋاكيەتى پەرلەمان كە ئەم بابەتە نەخىرتە دەنگدان و بەردەوام بىن، زۆر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جېڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك قارەمان فەرموو.

بەرپۇز قارەمان قادر فتاح:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە لە كاتى دارشتنەۋەى پەپرەۋى ناوخۇى پەرلەمان، كاتىك كە ئىستىحاسى مەوزوعى ئۇپۇزسىۋى پەرلەمانى كرا، راي جياوازمان نەبوۋە، يەنى ئەگەر سەرنج بدەين لەسەر ھەر بابەتتىك و لەسەر ھەر ماددە و بېرگەيەك راي جياواز ھەبى، بەرايەك يان بە دوو را ھاتوۋە، بە پىي ئەو مىكانىزمەى دامان نابوو لە سى كەس زياتر پىشتىۋانى لە ھەر بېرگە و ماددەيەك بكات، بۇ ئەۋەى بخرىتە دەنگدان، خراۋتە دەنگدانەۋە، ئەۋەى كە پىشتىر كىردوومانە، بەلام ئىستا ئەو مەسەلەى ئۇپۇزسىۋى پەرلەمانى پىشتووتر بەراى جياواز لەۋى نەمان ھىناۋە، ھىچ كام لە بېرگە و ماددەكان راي جياوازيان نىيە، با گفتوگۇ و موناقتەشەكە لەسەر كۆى بابەتەكان بەردەوام بىن، پىشموايە بۇ ۋەلام دانەۋەى يەك شت، يەنى ئىمە بەردەوام خەرىكى بەرھەمىن، قەت لەگەل نوپكارى نىن، ئەمە يەككى لەۋەى كە خۇمان كىردوومانە يەككى لە داھىنانەكانە كىردوومانە، مەرج نىيە، لەھەموو بابەتەكان و لە ھەموو بەشەكان و لە ھەموو بېرگە و ماددەكان ئىمە ئىستىفادەمان لە پەپرەۋى ناوخۇى ۋالاتانى تر كىردى، بۇ ئىمە قابىلى ئەۋە نىن داھىنان بەكىن، من پىموايە ئۇپۇزسىۋى پەرلەمانى يەككى لە گىرنگىر بەشەكان و ئەحداسە نوپىيەكانە كە لە ناو پەپرەۋى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان كراۋە بەبى جياوازيش، مەرج نىيە خۇ لە چوار سالى داھاتوو لايەنىكى سىياسى ئۇپۇزسىۋى بى و لايەنىكى سىياسى تر لە پەرلەمان، بۇيە من پىموايە دەبى گفتوگۇ لەسەر كۆى ماددەكان بىرئى و دواتر ماددەبە ماددە بخرىتە دەنگدان، ئەگەر وابىپارە لەسەر ھەر ھەموۋى بىت و بە يەكجارى گفتوگۇى بىرئى، ئەۋە پىچەۋانەى ئەو مىكانىزمەيە كە دامانناۋە، بۇيە دەبى موناقتەشە لەسەر كۆى ماددەكان بىرئى و دواتر بىخەينە دەنگدان و سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جېڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپۇزان ئىمە لە دەستەى سەرۋىكايەتى بىرپارمان دا، موناقتەشەكە بەردەوام دەكەين، ناخەينە دەنگدان، ئەو بابەتە ھەموۋى دەپىلەين پىكەۋە، ۋەكو پىشتىر چۇن چوۋە كاك فرست خۇى رەئى كاك د.فرست بوۋە بەردەوام بىن، ئىمە لە دەستەى سەرۋىكايەتى لىمان پىرسى گوتمان ئەۋە چەندىن پىشنيار بۇ ئەۋەى لابرەنى ئۇپۇزسىۋى پەرلەمانى پىشكەش كراۋە، ئىستا علاجى بىكەين يان دواتر علاجى بىكەين، رەئىيەكى وا ھاتە پىش لە ئەنجامى ئەو ئالوگۇرپى بىروپايانە ئەۋە ھاتە پىش كە ئىستا حەسمى بىكەين و سوود لە كات بىينىن، ئەگىنا نە بەرنامەيەكى وا ھەيە نە پلانئىكى وا ھەيە ئەۋە پەپرەۋە بە ئىنتقائى مەمەلە بىرئىت، ھىچ تەۋافوق و ئىتفاقەكى دەرەۋى ئەم ھۇلە نەبوۋە لەسەر ئەم مەوزوعە، ئەمە پىرسەكە ئازادانە و پىشتىر لىژنە ئىشى لەسەر كىردوۋە، ئىستاش ئازادانە بىروپاي لەسەر ئەنجام دەدرئى، يەنى باۋەر بىكە ھەبوۋە پىشتىر خەلكەك ھەبوۋە قەناعەتى ھەبوۋە و رەنگە قەناعەتى ۋى گۇرا بى ئىستا،

لەبەرئەووە با مەزوعەگە وەکو خۆی باسی ئی بکەین، بەرپازان ماددەى 116 ئەوەى پىشتەر بىمىنى و نەمىنى ئەوە دووبارە نەبىتەو، لەسەر سیاغەى ئەم ماددەى 116 ئەگەر پىشنىارى تازە هەبن پىشکەشى بکەن بۆ لىژنە، ئەگەر نىيە دەچىنە ماددەى 117؛ ئىتر ماددە بە ماددە پىيدا دىيەنەو، هەموو ماددەگان يەك بە يەك بە دەنگدان يەکلایى دەكرين وەكو جىاواز، يەعنى يەك پاكىچ نىيە، كاك قارەمان فەرموو.

بەرپىز قارەمان قادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى 117

ئۆپۆزسىيۇنى پەرلەمانى ئەو ماف و جىاواكانەى هەيە:

1/ بەپى قەبارەى خۆيان بەشيان دەبى لە لىژنەگانى پەرلەمان، بە تايبەتى لىژنەى دەست پاكى و كاروبارى پەرلەمان و سكالاً و لىژنەى دارايى و ئابوورى و وەبەرهيان.

2/ ئەگەر لەسەر هەر ماددە و برگەيەك چەند بۆچوونىك هەبوو، بۆچوونى ئۆپۆزسىيۇن پىشى ئەوانى تر دەخريته دەنگدان.

3/ لەگەل دانىشتنى يەكەمى هەر وەرزيك ئۆپۆزسىيۇن بەيەك وتار بارى سەرنجى خۆى لەسەر بارودۆخى گشتى و لە چوارچىوەى رپسا و دەستوورى و ياسايىيە بەرکارەگان دا دەخاتەر وو.

4/ بە گويزەى رپژەيان لەسەر چالاکى دبلۆماسى و پەرلەمان شاندهگان بەشدارى دەگەن.

5/ ئەگەر ئۆپۆزسىيۇن فراکسىيۇنى نەبوو ئەوا نوينەرئىکیان لە دەستەى گشتى دەبىت و بۆى هەيە داواى کۆبوونەوەى دەستەى گشتى بکات.

6/ لە سەر زيادکردنى ئەم برگەيە دوو را هەيە، راى يەكەم/ بىمىنى واتە پىويست ناکات ئەم برگەيە هەبىت، راى دووهم/ ئەگەر ئۆپۆزسىيۇن 1/4 ى ئەندامانى پىکھينا ئەوا لە دەستەى سەرۆکايەتى يان جىگر يان سكرتيرى دەبىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

خالى نىزامى وەردەگرين، بەهار خان فەرموو.

بەرپىز بەهار عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى 116 پەرپىترا و 117 ى خويندهو، هيشتا 116 موناقةشه نەکراو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەهار خان، من داوام کرد ئەگەر بۆ دارشتنە موناقةشەى ماددەى 116 بۆ موناقةشه کەس دەستى خۆى بەرز نەکاتەو، گوتم بۆ دارشتن ئەگەر پىشنىار هەنە بىنيرن، ئەوەى موناقةسەى لەسەر ماددەى 116 هەيە دەرفەت دەدەين.

بەرپىز بىگەر تالەبانى / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو بەرپىزانەى كە داواى گىفتوگۆى ئەو ماددەبە دەكەن، خىلف احمد، صالح فىقى، زانا عبدالرحمن، سالار محمود، فرحان جوهر، حیات مجید، مەردان خدر، على عوسمان، تحسین اسماعیل، قمان فیصل، بەزاد دەرویش، مامۇستا مروان، ایوب عبدالله، علی حمە صالح، بیستون فایق، ایوب عبدالله رسول، مامۇستا غریب، عمر عینایەت.

بەرپىز جعفر ابراهیم ئیمنىكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان.

كاك خىلف فەرموو، تیپىنیەكان لەسەر ھەردوو ماددە 116 و 117 فەرموو.

بەرپىز خىلف احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى 117 خالى يەكەم، بەرپای من ئەمە لىرە لە دووبارە كوردنەوہى ئەو خالانەبە كە لە پەيرەو ئىمە چەسپاندوو مانە و دەنگمان لەسەرى داوہ، بە پىي قەبارەى فراكسىونى پەرلەمانى ئەنداميان لە لیژنەكان ھەبى لە پەيرەو چەسپاوەو بە پىي ئىستحقاقى ئىنتخابى لیژنەكان ئەوان ھەموو فراكسىونەكان مافيان ھەبە كە ئەنداميان ھەبى، بۆيە من ئەمە بە زیادى دەزانم، ئەگەر لەسەر ھەر ماددەبەك چەند بۆچوونىك ھەبوو، ديسان ئەمەش ھەر تىكرارە، چونكە ئىمە لە پەيرەو كە چەسپاندوو مانە، ئەگەر بۆچوونىك يان دوو بۆچوون و سى بۆچوون ھەبوو، ھەموويان دەخريئە دەنگەوہ و كاميان زياتر ھينا ئەوھيان دەچەسپى، بۆيە ئەمەشيان ھەر زیادە، مەسەلەى وتار كە لە سەرھتای ھەر وەرزيك وتار پيشكەش بكات، ئۆپۆزسيون، ھەموو ئەندام پەرلەمانىك مافى پيشكەش كوردنى وتارى ھەبە لەسەرھتای وەرزيك، لە ناوھراستى وەرزيك، لەھەر كاتىك ھەبى، پيشتر پيش 24 سەعات بە پىي پەيرەوى ناوخۆ بىرۆكەبەك تەقدىم دەكات و لەسەر ھەر بابەتيك بىھوى دەتوانى قسە بكات، بە گويەرى رېژانە چالاكى دىپلوماسى برۆا بكەن ئەمەش ھەر زیادە، چونكە ھەموو فراكسىونەكان بەشدار بوون و لە رابردوو ھەبووہ و يەعنى عورفيكى وا خراپ نىبە كە مەسەلەن زولمیان لى كرابى و ئىستا ئەمە بچەسپىنين، من ئەم قسانەى كە دەيكەين بەرامبەر ھىچ لايەنىك نىبە كە ئۆپۆزسيون بوون يان ئۆپۆزسيون دەبن، خۆ نازانىك لە خولى داھاتوو كى ئۆپۆزسيون دەبى و كى دەسەلاتە، مەسەلەى فراكسىونىش براوہتەوہ، ئەوہى كە يەك ئەندامىش بى لىستى جياوازى ھەبى بۆ ئىنتخابات، بەرنامەى كارى ھەبى بۆ ھەلېژاردن كە بوو بە ئەندامى پەرلەمان چەسپاندمان كە ئىمە ئەمە دەبىتە فراكسىون، كە بوو بە فراكسىون ئۆتوماتىكى ئەندامى ئەنجومەنە گشتىەكەشە كە لەگەل سەرۆكايەتى پەرلەمان بەرنامەى كار دادەنى، بۆ ئەوہى ئەمانەش ھەمووى تەحسىل حاسلە، ئىمە پەيرەو دەردەكەين، ئەم پەيرەوہ خۆتان دەزانن لەرووى مەرتەبەى قانونەوہ كەمىك لە خوار قانونەوہبە، وەكو قوہى قانونى ھەبە و مۆئەسسەسەبەكى گەورەى وەكو پەرلەمانى پى بەرپۆہ دەچى، بۆيە ناكرى

شەكەن تەكرار بىر ئىنە، بۇ با بەتەكانمان وازح بى و روون بى، بۇ ئەوھى ھىچ رەخنەھەك لەسەر تىپەراندنى پەپرەوھەكە نەبى زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا غرىب فەرموو.

بەرپىز غرىب مصطفى حمەخان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە پىي ئەوھى بوونى فراكسىونى ئۆپۆزسىون پىووستىھەكى حەتمىھە، خزمەتتىكى گەورە دەكات بە پرۆسەى دىموكراسى، لە كاتىك ئەوان بەشىكن لە ئەو پەرلەمانە، بەلام پىووستە دانىان پىا بنرى بە پىي ياسا مافەكانىان دەستەبەر بىرى لەم پەپرەوھەدا، بۇ ئەوھى فراكسىونى دەسلەت تەنگىان پى ھەلنەچنى، بەبروای من ئەم خالانە كە نووسراون، ھەمووى زیادە و دەكرى بەم دەقە كۆتايى بە ھەموو خالەكان بەپىندىرىت، بنووسرى (پەرلەمانتار و فراكسىونە ئۆپۆزسىونەكان ھەمان ئەو مافانانەيان ھەپە كە پەرلەمانتار و فراكسىونەكانى تر ھەپانە لەبەشدارى لىژنەكان و بايكۆت و چالاكىە دىلوماسىھەكان و شاندىكان و دەستەى گشتى).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك تحسىن فەرموو.

بەرپىز تحسىن اسماعىل:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئۆپۆزسىونى پەرلەمانى ئەو ماف و جىواكانەى ھەپە، جىواكانە جارى لە كوردى نىپە ھەز دەكەم ئەوھە بىگۆردىرىت، ئەوھى يەكەم بە پىي قەبارەى خۇيان بەشيان دەبى لە لىژنەكانى پەرلەمان، مەگەر ئىستا لىژنەكان بەو شىوھەپە دابەش نەكراوھە؟ كە بە پىي كورسى پەرلەمانتار بەشدارن لە ھەموو لىژنەكان، بە پىي ھەجمى خۇيان و بە پىي قەوارەى خۇيان كە ئەمە شتىكى زیادەپە، ئەگەر لەسەر ھەر ماددە و بىرگەپەك چەند بۇچوونىك ھەبووبى، بۇچوونى ئۆپۆزسىون ئەمەش ھەر دىسان چوارچىوہ دانانە بۇ رەئى پەرلەمانتار، من دەمويست يەك تىبىنى بدەم، پىم خۇشە برادەران وا دانەنن كە ئەوان ھەتا ھەتا ئۆپۆزسىونن ياخود بەو ئاراستەپە قسە دەكرىت كە ئەوان ھەر ئۆپۆزسىونن و لە شوپىنى خۇيان دەمىننەوھە، نە دەبى ئومىدىان بەوھەپە ھەبى ئىمە بۇ ئابىندە ئەمە دادەننن بۇ ئىستا نىپە، لە سىپەم لەگەل دانىشتنى يەكەمى ھەر وەرزىك ئۆپۆزسىون بە يەك وتار ئەمەش ھەر شتىكى زیادەپە، يەئنى وتارى جى؟ ھەر پەرلەمانتارىك ئازادە و بۇى ھەپە سەرنجى ھەبى و وتارى ھەبى و پىشكەشى بكات، ھەموو ئەو خالانەى كە من سەپرى دەكەم ئۆپۆزسىون دەلنن دەبى تەئىمىن بىرى و پىشتىگرى بىرى و بىپارىزى، مەگەر تا ئىستا نەپارىزراوھە؟ كە ئەم خالە ھەر نەبووھە و ئەم بىرگەپە ھەر نەبووھە، چ گىرەتتىكىان ھەبووھە لە ئەداكردىنى ئۆپۆزسىونى خۇيان و زۇرسوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ايوب فەرموو.

بەرپۇز ايوب عبدالله:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لهگەل ئەوودام له برگه 1 ى ئەم ماددەيەدا ليژنەى ياساييشى بۇ زياد بكرى، دوووم/ من پىموايه برگه 5 زياده، چونكه پى دەچى فراكسيون له يهك كەسيش هەر پىك بيىت، لهگەل راي دووومى برگه 6 دام كه ئەگەر ئۇپۇزسيون 4/1 ى ئەندامانى پىكهيئا ئەوا له دەستەى سەرۋىكايەتى جىڭر يان سكرتيرىان هەبى، زۇر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك زانا فەرموو.

بەرپۇز زانا عبدالرحمن:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

راستى خەرىكە گفتوگۆيەكە بەو ئاراستەيە دەروات كە ئىمە بەشيك دىفاع دەكەين لەوہى كە ئۇپۇزسيون نەمىنى، پەنى نەمانى ئۇپۇزسيون نە بە دەست پەرلەمانە و نە ياساش دەتوانى رىڭرى لى بكات، لەو مەسەلەيە، ئەوانەى ئۇپۇزسيون بەشدارى ناكەن بۇ خۇيان ئۇپۇزسيون، لەم خولەى پەرلەمانيش ئىمە ئۇپۇزسيونمان نەبوو، هەموو هەر لە دەسەلات بوون، يەنى كەس خوى نەكات بە خاوەنى ئۇپۇزسيون، ئەوہى كە لىرە هەيە، من بۇ خۆم بەراستى دەيلىم لەوانەى حزبەكەى من لە خولى ئايىندە ئۇپۇزسيون بى، بەلام مەعقولە حزبەكەى من هىزىكى ئۇپۇزسيون بە شەش لەو مافانەى كە بوى ديارى كراو، كە بەراستى زۇر مافى سەرەتايىن، يەنى ناكرى هىزى ئۇپۇزسيون لەو قەيد بكرى والله بوى هەيە وتار بدات و بوى هەيە قسە بكات و بوى هەيە ئەم برپواو يەنى نازانم بەراستى ئەوہ كارىكى يەكجار يەكجار خراپە، ئەمە بچووكردەنەوہى ئۇپۇزسيون، يەنى لەوانەيە هەندى كەس نيەتيان هەبى لە خولى ئايىندەدا لە دەسەلات بىمىنەوہ و ئەوہى ئەبىتە ئۇپۇزسيون بەراستى ئەفەوتى بەم خالانە، يەنى ئەمانە بە بۇچوونى من هەر هەمووى خراپە و زۇر زۇر چالاكى دىلۇماسى و لەسەر برگە و ماددەيەك بىخەيتە پىشەوہ و بىخەيتە دواوہ، ئەوانە كەى مافى ئۇپۇزسيون بەراستى ئەگەر بمانەوى بەراستى ماف و ئىستحقاقى ئۇپۇزسيون بپارىزين بەمە ناپارىزىرى، زۇر سوپاس.

بەرپۇز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، حياة خان فەرموو.

بەرپۇز حياة مجيد:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتگىرى تەواوى قسەكانى مامۇستا تحسين دۆلەمەرى دەكەم، قسەكانى ئىمەى كرد، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بهزاد فەرموو.

بەرپىز بهزاد دروئش:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەز پشتگىريا ئەوئ رەئى بىكەم كو ماددا 116 پېويست ناكات، چونكى ھەر وەكى ماددا 115 بەحس ھاتە كرن كە ئۆپۇزسيۇن ئەو فراكسيۇنە كە لە كابىنەى حكومەت نىن، واتا چ پېش و چ پاش حكومەت نىە ئەو كات دەبىتە ئۆپۇزسيۇن، مەبەستم مادام ئەو سياغە باش كراو، ماددەى 116 نەمىئى بەراستى، لەسەر ماددەى 117 خالى يەكەم/ بە پېى قەبارەى خۇيان بەشيان دەبى لە لىژنەكانى پەرلەمان و سەرۋكايەتى لىژنەكان. تەواو يەعنى ئەگەر تەخسىسە ئەمە لەوانەيە شتەكى باش بىت، بەلام كە تۆ تەحدىد بىكەى، تەحدىد خراپە، يەعنى ئەگەر خوسوسىەت بدەى لەو لىژنانەى كە باسكراو، بەس ئەسل وايە ئۆپۇزسيۇن بى يان لە دەسلەت بى بەشدار بى لەو لىژنانەى باسيان كرددو، بە ئىعتبار گرنگن لەبەر ھەندى تايبەتمەندى پىداو، لەگەل ئەو رەئىشەم خالى 6 كە دەئىت رەئى دووم ئەگەر ئۆپۇزسيۇن 4/1 ى ئەندامانى پىكھىنا ئەوا لە دەستەى سەرۋكايەتى يان جىڭرى يان سكرتېر دەبى، بۇ؟ لەگەل ئەو رەئىشەن، چونكە بەراستى خۇى لە دەسلەت نىيە، ئۆپۇزسيۇن لە دەسلەت نىيە و لە ئەنجومەنى جى بەجى كردن نىيە، لە ولاتى ئىمە لە ئەنجومەنى دادوورەش نىيە، خۇتان دەزانن، لە دەستەى سەرۋكايەتەش نەبى، واتا قەتەس كراو لە راگەھاندن و لەناو ھۆلى پەرلەمان رەئىك دەربېرى، بەلام ئەگەر لە دەستەى سەرۋكايەتى بى ئەو وەختە دەتوانىن بۇ سىستەى حوكمرانىش باش بى بۇ ھەرىمى كوردستان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، دەسلەتتى دادوورى سەربەخۇيە، كاك انور فەرموو.

بەرپىز انور قادر:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى 117 راي دووم كە دەلئ ئۆپۇزسيۇن 4/1 ى ئەندامانى پىكھىنا ئەوا لە دەستەى سەرۋكايەتى يان جىڭرى يان سكرتېرى دەبى، مادام لە ماددەى 115 پىناسە كراو كە ئۆپۇزسيۇن ئەوويە كە بەشدارى حكومەتى نەكردو، كەواتە لىرە مادام جىڭرى ھەبى يان سكرتېرى ھەبى بۇ مافى ئەووى نەبى سەرۋكىشى ھەبى، بۇيە من پىشنيار دەكەم بەو شىوويە بى ئەگەر ئۆپۇزسيۇن 4/1 ى ئەندامانى پىكھىنا ئەوا لە دەستەى سەرۋكايەتى سەرۋك يان جىڭرى يان سكرتېرى دەبى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك صالح فەرموو.

بەرپىز صالح فىقى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بەر مەدەدەيەي پېشوو ئەوۋى كە باس لە ژمارەي 3 ئەندام كەمتر نەكات، من پېموايە پەيوەندى بە ماددەي 111 ەو ەيە، ئەگەر ئەو ماددەي 111 يە رېك بىكەۋى لەسەر ئەوۋى يەك ئەندامى پەرلەمانىش فراكسىۋنىكە كەواتە ئەم سى ئەندامە ئەبى بېيتە سى فراكسىۋن و خۇ ناكرى ئەندامىك لەناو فراكسىۋنىك دابىتە موعارەزە، سەبارەت بەر خالانەي تر خالى دووم، ئەگەر مەبەست ئەو پرۇژەيە پرۇژە ياساكان بە پىي ئەو پەيرەۋە راپۇرتى لىژنەي ياسايى دەكرىتە ئەساس، لەرابردو رېكخراۋە، خالى سىيەم پېموايە زيادە، خالى پىنجەم ئەوۋى كە دوو را ەبى، ەئبژاردنى دەستەي سەرۋكايەتى چ بە رېككەۋتن بى يان ەماهەنگى بىت، بە دەنگدانى نەينى دەكرى بۇيە من پېموايە ئەۋەش ەەر زيادە و پىشتىۋانى لەو رايەي يەكەم دەكەم، كە پىۋىست ناكات ئەم ماددەيە بى و سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك شىركۇ فەرموو.

بەرپىز شىركۇ حمە امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەووم كە خالى يەكەم، نەك بەشدار سەرۋكايەتى ئەو لىژنانەيان پى بسپىرى، چونكە خۇي وايە كە بلۇكىك لە دەسەلات دابوو ە چاۋدىرى زياتر خۇي گىشتىە و ەممو لىژنەكانە، بەلام دەستپاكى و دارايى و ئەمانە كۆلەكە ئەساسىەكانن، من لەگەل ئەووم بنووسرى سەرۋكايەتى ئەو لىژنانەيان لابي، لەخالى 3 وتار بە يەك ۋاۋ دەنووسرى، ئەوۋى كۆتايى، خالى 6 من لەگەل راي دوومەم، راي خۇم وايە بكرى بە 5/1 يش نەك 4/1 ، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك مەردان فەرموو.

بەرپىز مەردان خدر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

مىنىش تەئىدى ئەو بۇچوونە دەكەم كە ئەم ماددەيە بە ەممو برگەكانىەۋە زيادە، چونكە بەشىك لە برگەكان تەحسىل حاسلە، لە ماددەكانى تر ەاتوو، يەعنى ەندى حقوق ەيە ەممو فراكسىۋنەكان ەيانە و جا چ فراكسىۋنى ئۇپۇزسىۋن بى يان فراكسىۋنى دەسەلات بى، بۇيە تاكىد كرىنەۋە و دووبارە كرىنەۋە لىرە پىۋىست نىە، ەندى لە برگەكان جياكارىە، ناكرى ەندى حقوق لەناو ەۋلى پەرلەمان بەدەيە ەندى فراكسىۋن يان نوينەرى ەندى فراكسۇن، بەلام ەندى فراكسىۋنى تر لەبەرئەۋى كە لە دەسەلاتن ئەم مافانانەيان نەبى، يان ئەم حقوقەيان نەبى، بۇيە من تەۋاۋى ماددەكە بە زياد دەزانم و لەگەل ئەوومە كە ەئبگىردىت، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني/ جيگري سەرۆكى پەرلهمان:

سوپاس، كاك على فەرموو.

بەرپز على عثمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

ماددى 116 پيشنيار دكەم بيته ئيلغا كرن، دەبارەى ماددهى 117 عنوانى بابەتى ئۆپۆزسيۆنى پەرلهمانى ئەو ماف و جياوکاریانه هەيه به حەقیقەت هەندى عیبارت تیئە خار دقان یاسایان دا براستى كەسەك تى ناگەیت لەوما ئەز داخوایى سەرۆكایەتى پەرلهمانا دكەم لیژناكا شارەزا یا فى زمانزانى دا دەمى هەر یاسایەك دیتە دارشتن ئەف لیژنا موختەص یا زمانزانى دا ئەفان موستەله حییت یاسایى به شیوهیا ریك و داریژن، چونكە هەمى وهختیت كوم بینەت پەرلهمانى ئەمە تووشى فان ئیشكالى تیتن، گەلەك جاراژى مەسەله لەوهوا كە ئیحتیماله یەك سەعات برادەرى موداخەلیت دكەن دەرەنجامیژى كوم بینەت پەرلهمانى دریژ بن لەوماش پيشنيار دكەم فى خولا پەرلهمانى دا لیژنەیهكا موختەص یان كەسانى شارەزای زاراوهى بادینی و سورانی دا پەرلهمانى كوردستانى بیته پیکهینان، بۆ دارشتنا هەر یاسایەك له پەرلهمانى كوردستانى دەرکەویتن، دەربارەى برگا ئیکى كە حەقەت رەنگە خواریت پيشنيارا دارشتن، به پى قەبارەى خویان بەشيان دەبیٹ له لیژنەکانى پەرلهمان، ئەوانەى ئەوى دیکە هەمووى زیاده بیته هەلگرتن، خالا چاریش دیتنا من یا زیدهیه، چونكە عەمەلیەن دیتە جیبهجى كرن، خالا پینجیشى كە هاتیه حەسم كرن ژ بەلكو بابەتى فراكسیۆنى دەهاته یەكلایى كرن، تەئیدا رەنیا كو رەنیا ئیکى دكەم سەبارەت ئەف رەنیهى هاتنه تەحدید كرن، سەرەرای كو ئەز گشتى گەفى ماددهى خرا دانابوون، پيشنيار دكەم دووبارە ئەف مادده خر بیته ئیلغا كرن، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني/ جيگري سەرۆكى پەرلهمان:

سوپاس بۆ بەرپز على عوسمان، بەرپز سالار محمود، فەرموو.

بەرپز سالار محمود مراد:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

به گفتوگوى پەرلهنتاران دا دەرەكەوى هیچ لایەك به ئەو لیژنەى پەپرەوهى به هەند وەرەگرتوو پيش ئەوهى ئەو پرۆژەیه بیته پەرلهمانى كوردستان تەرەكەکانى خۆمانیان بدەینى، بۆیه ئیستاكە زۆر بەى گفتوگۆكە هاتۆتەوه ناو پەرلهمانى كوردستان، ئەم مەسەلهیه زۆر بابەتیكى موعەقەده و بابەتیكى سیاسى سرفه و زۆر پەيوهسته به پرسى دیموكراسییشهوه له كوردستان، بابەتى پەپرەو تەواوگەرى پرسى دەستورە كە ئیستا ئیمە دەستورمان له كوردستان نیه، رەنگدانەوهى سیستەمى سیاسى تیدایه، بۆیه زۆر گرنگە زۆر به وریاییهوه ئەم بابەته حەسم بكریت كە ئیجماعى لەسەر بیٹ له پەرلهمانى كوردستان، ئەوهى پەيوهسته به ئۆپۆزسيۆن تەعریف كردنى له ناو پەپرەوى پەرلهمان دا كاریكى ئاسایى یه، بەلام من بۆ خون لەگەل ئەوهدا نیم پەرلهمانتاریك له ئۆپۆزسيۆن بیٹ ئیمتیازى قسەكردن و ئیمتیازى لیژان و

ئىمتىيازى دەسلەپتىكى زىياترى بى' لە ھەر پەرلەمانتارىكى تر، دەپى ئەو كەسانەى يان ئەو بلۇكەى كە لە ئۇپۇزسىيۇن دا خۇى داكۇكى بىكات لەسەر ئەو بىكات يەكسانى لە ماف و ئازادى ئەركى پەرلەمانتار ھەبى، لىژانى ھەمىشەبى ھەبى، نەك ئىمە ئەركەكان بەو جۇرە دابەش بىكەين لە راستى دا، ئەگەر بىت و ئەوہى ئىستاكە بە بى' موناھەشە دەنگى بدەبىنى، من بۇچوونم واپە لە خولى داھاتوو ئەگەر پەرلەمانتارىك ھاوشىوہى من بۇ نمونە لە ئۇپۇزسىيۇن بى، بەشىكى زۇر لەو ماف و ئىمتىيازەنى بۇ كارى پەرلەمانتار دا لە دەست دەدات، چونكە پەپەرەوہكە مافى زۇرتى لەم ئىمتىيازاتە زەمان كراوہ بۇ پەرلەمان، لەبەر ئەوہ من لەگەل ئەوہم لەم پەپەرەوہدا ئۇپۇزسىيۇن تەعريف بىكرىت، رۇلى وتارى سىياسىشى بدرىتى، بەلام وەكو پەرلەمانتارىك لەگەل ئەوہ نىم كە ئەركى پەرلەمانتارىك كە لە بلۇكى دەسلەتە، پەرلەمانتارىك كە لە بلۇكى ئۇپۇزسىيۇنە رۇل و ئەرك و كارىان جىا بىكرىتەوہ، ئەوہ بابەتىكى زۇر زۇر موعەقەجە بەرپىزىنە، من لە ئۇپۇزسىيۇن بە قەت قىبولى ناكەم جوزنىك بەم لە دەسلەت، جا جوزنىكى بچووكىش بەم، واتا قىبولى ناكەم لە سەرۇكاپەتى پەرلەمان كە نەتوانم رۇلىكى فىعلىم ھەبى لە بەرنامەى كارو سىياسەت، من لە ئۇپۇزسىيۇن بەم خۇم دەبم بە حكومەتى سىبەر، ئەندام بەم لە لىژنەى تەندروستى دەبم بە وەزىرى تەندروستى سىبەر و لەگەل حىزبەكەم كار دەكەم، پەرۇزەكانم لە ناو پەرلەمان، لە لىژنەكەم لە رى و شوىنى تر رۇوبەرۇو دەبمەوہ، نابم بە بەشىك لەو دەسلەتە، بۇيە گرنىگە ئۇپۇزسىيۇن ئۇپۇزسىيۇنىكى يەكلاگەرەوہى فىعلى بى، بە مانا دىموكراسىيەكەى وەكو چۇن لە پەرلەمانە عەرىقەكانى دنيا دەبىنىتەوہ، من ئۇپۇزسىيۇن بەم وەزىرىك بىتە ئەم پەرلەمانە وەكو ئۇپۇزسىيۇن تەعامولى لەگەل دەكەم، نەك 80%ى پەرلەمانتارىكى دەسلەت موحامەلەى بىكەم، ئەوہى كە لە پەرلەمانى بەرىتانيا ھەبە، پەرلەمانى سوید ھەبە، زۇر ھەولدان بۇ زۇر قسەكردن لە ناو ھۇلى پەرلەمان دا بە دىدى من بەشىك نىە لە ئىمتىيازى دىموكراسى، بەلكو گرنىگ ئەوہ تۇ كاتىك پەرۇزە ياساپەك موناھەشە دەكرى لە پەرلەمان دا، تەنھا لىژنەى مەعنى بتوانى رۇلى گەرە و گرنىگ و يەكلاگەرەوہى ھەبى، كە ئەوہ ھەم دەسلەتە تىايە و ھەم ئۇپۇزسىيۇنىش، سوپاستان دەكەم.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سالار محمود، بەرپىزان بەردەوام دەبىن، بەرپىز مامۇستا مروان.

بەرپىز مامۇستا مروان گەلالى:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

بەشىكى زۇر لە قسەكان كاك سالار قسەكانى دلى مىنى كرىد، بەراستى ئەو قسانە من دامنابوو بىانكەم، بەلام پىشم خۇشە دووبارەيان بىكەمەوہ، لەگەل ئەوہدام كە تەعريفەى ئۇپۇزسىيۇن بىكرىت، بەلام ئەكەر تەماشى بىكەين بە وردى ئەو لىژنەى كە ئەو پەپەرەوہى نووسىوہتەوہ دەتوانم بلىم زۇر ھاتوہ ئەگەر ئەوہى كە ئۇپۇزسىيۇنە لە سەدا دەتوانم بلىم پەنجای لە پەرلەمانتارى دەشۇردرىت، يەعنى كۇمەلە وەزىفەبەكى زۇر بچووكى بۇ دەمىنىتەوہ، يەعنى بۇت ھەبە قسە بىكەى، بۇت ھەبە ھەوا ھەلمرى، بۇت ھەبە دانىشى، بۇت

ھەيە، يەنى بە ھەقەت مەن ئۇيۇزسىيۇنم، مەن ۋەكۇ پەرلەمانتارىكى كۆمەلى ئىسلامى قەت رازىن نىم كە ئەۋەندە ۋەزىفەم ھەبى، پەرلەمانتارم ۋەكۇ ئەۋ خوشك و برايانەم لە ناۋ ھۆلى پەرلەمان لە دانىشتن، دەكەۋىتە سەر تۋانای مەن تا چەند دەتۋانم رۆلىكى ئىجابى بىنەم بۇ ئىستىجۋابى ھكۈمەت بىت، بۇ لىپرسىنەۋەى ھكۈمەت بىت، بۇ بەدۋاداچۋونى پىرۋزەكان بىت، ئەۋە رۆلىكى گىرنگ دەبىنەت، بەلام مەن ئەۋ پىرسىارە لە دەستە و لە ھەموو خوشك و برايانى خۇم دەكەم، نووسراۋە بە پىي قەبارەى خۇيان بەشيان دەبىت لە لىژنەكان، ئەرى كاكە ھەموو ئەندامىكى ئەۋ پەرلەمانە، ھەموو فراكسىۋنىكى ئەۋ پەرلەمانە ئۇيۇزسىيۇن بى يان ئۇيۇزسىيۇن نەبى ھەرچى كە ھەيە بە گۈيرەى قەبارەى خۇى لە لىژنەكان مەۋجود نىن؟ لە خولى رابردوۋ كۆمەلى ئىسلامى، بزۋوتنەۋەى گۇران لە لىژنە ھەساسەكان نەبوون؟ لە لىژنەى ياساى نەبوون؟ يەنى كاكە سەرۋاكايەتەكەش ئىمە لە پەپەرە، سەرۋاكايەتى لىژنەش دىارى كراۋە بە گۈيرەى قەبارەى فراكسىۋنەكان سەرۋاكايەتى لىژنەكان دەبى ۋەرگى، ۋەرىشەدەگىرەت، لەبەر ئەۋە مەن ۋەكۇ خۇم بەس تەعريفەكە بىرەت ۋەكۇ كاكە سالار گوتى، دەنگى خۇم دەخەمە پال دەنگى كاكە سالار، بۇ ئەۋەى كە دىار بىت ئۇيۇزسىيۇن بەس تەعريف بىرەت، ئەگەر نا لە ئەۋەلەۋە ھەتا ئەخىر لەگەل ھىچ خالىكى دا نىم، دەستتان خۇش بى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز مامۇستا مروان گەلالى، فەرموۋ بەرپىزان بەردەۋام دەبىن، بەرپىز عمر عىنايەت.

بەرپىز عمر عىنايەت ھەمە سعید:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (116) ۋەكۇ يەككىك لەۋ بەرپىزانە فەرموۋى، لە ماددەى (111) ھاتوۋە ئەگەر لەسەر ئەۋە رىك كەۋتەن كە فراكسىۋن دەتۋانئ يەك كورسى بى، كەۋاتە ئەۋ فراكسىۋنەى كە مەبەستىانە بىنە ئۇيۇزسىيۇن پىۋىستە لە دانىشتىكى ئاساى پەرلەمان بە ياداشتىكى نووسراۋ ئۇيۇزسىيۇنى خۇيان بۇ پەرلەمان رابگەيەنەن، لەۋى دا كۆتايى پى دى، ئەگەر لە يەك كۆتايى پى نەھات، بە سى بوو، ئەۋ كات پىۋىست بەۋەى دۋاى ئەۋە ھەيە، سەبارەت بە ماددەى (117) بە پىي ژمارەى كورسىيەكانىان بەشدارى لە سەرۋاكايەتى لىژنەكانى پەرلەمان دەكەن، لەۋى دا كۆتايى پى دى، بە پىي ژمارەى كورسىيەكانىان بەشدارى لە سەرۋاكايەتى لىژنەكانى پەرلەمان دەكەن، سەبارەت بە بىرگەى دوو ۋەكۇ خۇى بىمىنەتەۋە، سەبارەت بە بىرگەى ئەگەر ئۇيۇزسىيۇن فراكسىۋنى نەبوو، ئەۋە نوپنەرىكىان لە دەستەى گشتى، بە رەئى مەن ئەۋە زىادەيە، ھەلبىگرى ۋەكۇ مامۇستا مەلا مروان گوتى، سەبارەت بە راي ئەۋەى شەشەم كە داۋا دەكات ئۇيۇزسىيۇن لە دەستەى سەرۋاكايەتى بەشدار بى، ئىمە كاتىك لايەنىك ئۇيۇزسىيۇن بى، ئۇيۇزسىيۇن يەنى چى؟ لە دەسەلات دا ئۇيۇزسىيۇنە، لە ھكۈمەت نىيە بە تەنھا، دەسەلاتى دادۋەرى، دەسەلاتى ياسادانان، دەسەلاتى جىبەجى كردن، ھەر سى دەسەلاتەكە ئىمە ئۇيۇزسىيۇن بەشدار نابى، كەۋاتە نابى لە دەستەى سەرۋاكايەتەش بەشدار بى، كە بەشدار بوو يەنى پۇستى ھەيە، يەنى داخىل بوو، مەسەلەن بەرپىز

د.يوسف كاتيك سەرۋىكى پەرلەمان بوو، ئىمە بەشدارى دەسلەت بووين لە ھەرىمى كوردستان دا، كە كاتيك كىشاھو ھە ئىمە وازمان ھىنا، كەواتە ئىمە نابى لە جى سەرۋىكايەتى ئۆپۇزسىۋن بەشدارى مەبەستەم ئۆپۇزسىۋنە، بەشدار بى، كەواتە من داوا دەكەم بىرگە شەش ھەر لاپىرى بە تەواۋى، بىرگە سىھەم لاپىرى بە تەواۋى، تەنھا بىرگە يەكەم و بىرگە چوارەم بىمىنئەو، زۆر سوپاستان دەكەم.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، دەسلەتتى دادوھرى بەدەرە لە موناقتەشەى ئەم بابەتە، ئۆپۇزسىۋن و دەسلەت، بەرپىز بەھار عبدالرحمن.

بەرپىز بەھار عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پىش ئەوھى گىتوگۆكە بىكەم، خالىكى پەپىرەۋى كە بە پى پەپىرەۋى دەبى ماددە بە ماددە گىتوگۆ بىرى، (116) تان پەراند گىتوگۆۋى نەكرارە، دىسانەۋە دەچىنە سەرى، كە من بۇ خۆم قسەم ھەبوو دەستىشەم ھەئىرى، لەسەر ماددە (116) ئىمە ھىشتا دەنگدان نەكرارە بۇ ئەوھى فراكسىۋن يەك بى، سى بى، پىنج بى، لىرە دە دەلتى لە سى كەمتر نەبى، تەناقوز دەردەچى لەگەل ئەوھى ئەولادا، لەسەر ماددە (117) بىرگە يەكەم كە باس لە لىزەنەكانى پەرلەمان دەكات، ديارە ئەگەر بە گىرنگى بىت لىزەنى ياساى يەكەكە لە لىزەنە گىرنگەكان، بۇيە ھەر بووترى سەرجمە لىزەنەكانى پەرلەمان، چونكە لىزەنى گىرنگى ھەيە كە بۇ نمونە لىزەنى ياساى، يان ئىحتىمال ھەيە ھەر لە خولىكى تردا لىزەنى تر پىك بەئىرى، ھەر وەكو چۆن ئىمە لەو خولەدا لىزەنەكەمان ئىزافە كىرد، ئىحتىمال ھەيە لە خولى داھاتوودا ھەندىك لىزەنى زۆر گىرنگ ئىستىجداس بىرىت و ئەوان دەنگى بۇ بەدەن، يەنى لىرە ناۋى نەبىت لەوھى ئىشكالىك دروست دەبىت، بۇيە ھەر بووترى سەرجمە لىزەنەكان، گونجاوترە، سەبارەت بە بىرگە چوار و پىنج ئەو قسەيە كە ھەندى لە ھاۋرپىيان كىردىان مەسەلەى وردەكارى لە شىۋازى داپشتن دا بۇ ئەوھى كە تووشى ئىشكالات نەبىن، ئەوھى كە پىشتر پىشنىار نەدراۋە لە لىزەنەكان، ياخود بەشدارى نەكرارە، لىرەۋە ھەست دەكەم يەنى ھەندىك تەناقوزات روۋى داۋە، يەنى مەسەلەن لەولا تۇ يەكلايىت كىردۆتەۋە كە چالاكى دىبلۇماسى و شاندىكان دەستەى گىتى رىكى دەخا، لىرە ھاتوۋى ئىستىسنايەكت كىردوۋە، كە ئەو ھىنىك دروستدەكات، ئىشكالىك دروست دەكات، يان لىرە لە بىرگە پىنجەم دا كە باس لەو دەكات نوپنەرايەتى لە دەستەى گىتى دا ھەبىت، لەولا تۇ كۆبوونەۋە دەستەى گىتى بە يەك لەسەر سى يەنى ئەوھندە قورسى كىردىت يەك لەسەر سى ئىستا لىرە بەم شىۋازەت لى كىردوۋە، ئەو تەناقوزىكە، ياخود يەنى لەولا باس لەو دەكات كە دەستەى گىتى سەرۋىكايەتى پەرلەمانىش يەك لەسەر سى داۋاى دەكەن، لىرە بە يەك كەس كە دەچىتە دەستەى گىتىيەۋە، كەواتە بۇ لەۋى رەچاوت نەكرە، بۇ ئەوھى لىرە تووشى ئىشكال نەبى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بەھار عبدالرحمن، بەراستى دەمەۋى تەنكىد لەسەر ئەو نوقتە بىكەم بەھار خان، روونكردنه وەمان دا لەسەر ئەو، يەنى ماددەكەمان تېنەپەراند (116)، كە ئامازەت بە پەپرەو كرد، ئەو لايەنىكى زۆر شكىلى يە، يەنى بۇ لايەنى تىرى گەورەتر لە لايەنى شكىلى بۇ لەبەرچاۋ ناگرين؟ كە روونكردنه وەمان دا گۆتمان فەرموو لەسەر (116) ش موناقتەشە بىكەن، بەرپىزى تر موناقتەشەيان كرد، لەبەر ئەو ھەندىك جار لايەنى شكىلى ئەوئەندە گەورە دەكرىت يەنى بەراستى لايەنى تر ھەموۋى بىزدەبىت، خالى نىزامى بەرپىز مامۇستا مروان.

بەرپىز مامۇستا مروان گەلالى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لە قسەكانەم دا كە باسى ئۆپۇزسىۋنەم كرد، بەراستى بە ئەنقەست نەبوو، ئىمە و برايانى يەگگرتوو و بزوتنەۋەى گۆران، ھەر سىكمان ئۆپۇزسىۋن بووين، ھەرددومان نەبووين، دەستان خۆش بى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

يەنى پىويست دەكرا ئەو بىلى؟ فەرموو بەرپىز فرحان جوهر.

بەرپىز فرحان جوهر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من لەگەل خالى يەكەم بە پى قەبارەى خۇيان بەشيان دەبىت، لەبەر ئەوئەى ئەو ھەموو تەناقوزە، ئۆپۇزسىۋن لە پەرلەمانى كوردستان فراكسىۋنىكى موحەد نى، تۆ وتار دەدەى بە ئۆپۇزسىۋن، بەلام چەند فراكسىۋنىك ئۆپۇزسىۋنە، يەك ئۆپۇزسىۋن نى، رەنگە ئەوئەى لە دەرەۋە، لە پەرلەماناتى دەرەۋە ھەبى ئۆپۇزسىۋن ھەموويان خۇيان كىردى بە يەك فراكسىۋن، كە نوپنەريان دەبى و وتارىان دەبى بە يەك كەس وتارەكە دەدەن، بەلام لە كوردستان دا ئىستا لەو پەرلەمانەى خۇمان ئۆپۇزسىۋنەكان چەند فراكسىۋنىك، ئايا ئەوانە حازرن يەك لە جياتى ئەوئەى تر وتار بخوئىتەۋە؟ نەخىر ناكرىت، ھەر يەكە وتارى خۇيان دەبىت، لەبەر ئەو ئىشكالىەتتىكى گەورە دەبىت، بەرپەئى من بە پى ئەوانە دووبارە لە فراكسىۋنەكانى خۇيان ھەموو فراكسىۋنىك لە دەستەى گشتى نوپنەرى ھەيە، يەنى ھەموو سەرۋىك فراكسىۋنىك دەستەى گشتى ھەيە، چ ئۆپۇزسىۋن بى، چ لە دەسەلات بى، ھەموو فراكسىۋنەكان لە لىزنەكان ئەنداميان ھەيە، چ دەسەلات بى، چ ئۆپۇزسىۋن بى، بۇيە ئەوانە بە رەئى من ھەموو دووبارەنە، ئەوئەى تر خالى شەشەم كە پىويستە كەسىكىان لە دەستەى سەرۋىكايەتى ھەبى، ئەو مانا ئەوئەى لە دەسەلاتن، لە ئۆپۇزسىۋن نىن، لەبەر ئەوئەى ئەو پۇستى سىادىنە، بە پى ئىستىحقاقاتى ئىنتىخابى لە نىوان لىستە براۋەكانى ناو حكومەت دابەش دەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز فرحان جوهر، بەرپىز فەمان فىصل، فەرموو.

بەرپىز قەمان فىصل:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دىيارە دەسىپىكىزىچەند بەرپىزەكى ئىشارەت پىدا، ئەز خوژى دىبىنم كو ھەستت پەندى دكەم كو تەناقوزەكا بەرچاڧ يا ھەى نابقبەرا ماددەى (115) و (116) دا، (115) بەھسى ھەندىت كاتن كو پەرلەمانتار دەشىتن بىپتە ئۇپۇزسىۋن، ماددەى (116)دا يا ھەصر كرىت بىژىتن فراكسىۋن، كەواتە لىرە تەناقوزەكا ھەى، ئەز وەسا تەصەور دەكەم كو سەر راوہستانەكا ھزرگردنەكا زىدەترە بۇ ھەندىك و ئەف ماددە ئەگەر ما بە شىۋەپەكى جوانتر بىت رىكخستنى، دىسان لە ماددە (117)زى فەقەرە ئىك بەھسى ھەندىك دكاتن كو دى مافى لىژنا بەشى ئەو مەسەلە ھاتىن تەنزىم كرن، لە ماددا (2) ئەگەر بووچوونى جوودا ھەبى دىسان ئەوى ھاتى تەنزىم كرنى، لە خالا (5) دىسان تەناقوزا ھەى دگەل ماددا (116)، كەواتە ھەبىنا ماددەى (116) و (117) يى زىدەپە ف لىرەدا پشەتەوانى فى رەئىا دكەم كو گوتنى ئەگەر بىمىنىتن ئۇپۇزسىۋن بىتە تەعرىف كرنى، بىكو ھىچ ماف و دەسەلاتەكو جوداھىپەك بىتن كرن و ناو بەرەوان پەرلەمانتارەكى دى، ۆرز سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز قەمان فىصل، بەرپىز اىوب عبدالله رسول.

بەرپىز اىوب عبدالله رسول:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىمواپە مافەكانى ئۇپۇزسىۋن ئەوھى كە لىرەدا ھاتوۋە گونجاۋە، دەربارەى خالى شەشەم راي دووھەم پى باشە كە دەلى (ئەگەر ئۇپۇزسىۋن يەك لەسەر چوارى ئەندامانى پىك ھىنا، ئەوہ لە دەستەى سەرۋىكەپەتى يان جىگىر يان سكرتير دەبىت)، يەك روونكردنەوہ دەرەبارەى بابەتى ئۇپۇزسىۋن بوون و ئۇپۇزسىۋن نەبوون، ئۇپۇزسىۋن بوون گوتمان ئەو فراكسىۋنەپە كە لاپەنەكەى بەشدارى حكومەت ناكات، ماناى ئەوہ نىە كە لە پەرلەمان وجودى نەبى، يان سكرتيرى نەبى، يان جىگىرى سەرۋىك وەرنەگرىت، خالىكى ترى گرنگ وەكو زانىارى لە زۆربەى پەرلەماناتى ئەوروپا چ لە بەرىتانىا و لە كەنەدا لە زۆربەى ولاتانى ترىش دا ھەپە، ئەوہپە كە لە ھەندى ولاتان سەرۋىكى لىژنەكان بە تاپبەتى سەرۋىكى لىژنەى ياساى دەدرىتە ئۇپۇزسىۋن، بۇپە ھىوادارم ئەوہش لىرە جىبەجى بكرى، ئىتر سوپاس، دەستتان خوش بىت.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز اىوب عبدالله، بەرپىز مامۇستا عبدالرحمن.

بەرپىز عبدالرحمن على رضا:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

وەللا من پىم خوشە پىش ھەموو شتىك باسى ئەوہ بكەين كە لە راستى دا ئەو پەپەرەوہ بۇ باشتر كردن و باشتر بەپەرەوہچوونى كارى پەرلەمان و پەرلەمانتارانە، ئەم پەپەرەوہ پىمواپە ئۇپۇزسىۋن و دەسەلات

تەواوگەرى سىستەمى سىياسىن لە ھەرئىمى كوردستان دا، بۇيە ئەم پەپرەوۋە كە دەپنوسىن بۇ باشتر كوردنى كارى خۇمانە، با وا لەيەكى نەدەينەوۋە ئەورۇ من لە ئەپەزسىۋنم، ئىستا برادەرىك لە دەسەلاتدايە، يان فراكسىۋنىك لە دەسەلاتدايە، ئەوۋە قابىلى ئەوۋەيە لە خولىكى كە جياۋازى بكرى لەو بابەتەنە، من لەسەر ماددەى (116) پىموابى لەسەر ماددەى (116) زيادە، چونكە لە ماددەى (115) كە باس لەوۋە كراۋە ئەو فراكسىۋنانەى كە قەوارەگانىان بەشدارى حكومەتەيان نەگردوۋە، ئىتر كۇتايى پى ھاتوۋە، پىموابى تەحصىل حاصلە و پىويست ناكە لە ماددەى (116) باس بكرىت، خالى (1) لە ماددەى (117) بە پى قەبارەى خۇيان بەشيان دەبىت لە لىژنەگان، بە پى قەبارەى خۇيان بەشيان بىت لەسەرۇكاپەتى كوردنى لىژنەگان، ئەگىنا لە ئىستادا ھەموومات لە لىژنەگان دا ھەين و ھىچ گرفتەيكمەن نىە لەو بابەتەوۋە، يەك شت جىي بكرىتەوۋە ئەگەر لىژنەى پەپرەو پىيان باش بىت، جياۋازى نەكرىت لە نىوان ئەو پىرۇزانەى كە لە نىوان ئۇپۇزسىۋن و دەسەلات دا ئاراستەى سەرۇكاپەتى دەكرىت، چونكە پىموابىت ئىمە بە تەجرۇبە لە خولى پىشۋويش دا و رەنگە لەو خولەش دا ھەندىك حالت لەو بابەتە روويدابى، سوپاستان دەكەم.

بەپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەپىز عبدالرحمن على رضا، بەپىز بىستوون فايق.

بەپىز بىستوون فايق:

بەپىز سەرۇكى پەرلەمان.

كە باس لە دانانى چوارچىۋەيەكى قانونى بۇ موعارەزە دەكەين، مەبەستمان بەقوت كوردنى نىزامە سىياسىيەكەيە، تۇ موعارەزەيەكى بەقوت و چالاک و ئەكتىقت ھەبى، نىزامە سىياسىيەكە نىزامىكى چالاک و ئەكتىقت دەبى، سولتەى سىياسى و حكومەتەكە حكومەتەيكى ئەكتىقت و چالاک دەبى، ئەگەر جەنابتان و سەرۇكى لىژنەى پەپرەوۋەى ناوخۇ لە شوئىنى ئىمە بوون ماۋەيەك بە موعارەزەيى، ئەو كاتە ھەقتانە داينىن كە ئەوۋە چەند موھىم و چەند گىرنگە، بەپىز سەرۇكى پەرلەمان، ئىنشالا رۇژى تاقى دەكەنەوۋە موعارەزەيى، ئەم ماددانەى كە دانراون لىرە، يەئنى بۇ ئەمپۇۋى كارى پىكەوۋەيى موعارەزە و سولتە لە كوردستان دا من بە گىرنگى دەزانم، بە گىرنگى دەزانم بەو مانايەى كە تۇ لە ناو پەرلەمان دا زۇرچار ئىحتىرامم بۇ جەنابت، بۇ بىگەرد خان كە لەوئىن، زۇرچار نوقتەيەكى نىزامى دەگرى ھەقى نوقتە نىزامىيەكەت نادىرتى تا لايەنەكەى ئەوۋىو ھەستابى، لە قسەگردن دا مەسەلەن رىزبەندىيەكەى وا، پىرسىارىك دەنبرى وا، كەى تۇ سەرۇكاپەتتەيەكى پەرلەمانى صرف بى لايەن ھەبوۋ، كەى تۋاندرە لە رىزبەندى قسەگردن، لەھەندىك ئىجرائاتى كارى ناو پەرلەمانى دا ۋەك يەكى پەيدا كرا، ئەو كات رەنگە پىويستت بەو ئىجرائاتانە نەبى، بەلام بۇ ئەم مەرحەلەيە دەتوانىن زياتر لەوۋە كە ئىستا ھەيە سەرىپ دەكەوين، پىويستمان بە ھەندىك چوارچىۋەى قانونى ھەيە بۇ كارى موعارەزە، پىويستمان بە چەسپاندى ھەندىك ھەق ھەيە كە لە موعارەزە و لە كارەكتەرەگانى موعارەزە لە ئۇرگانە گىرنگەگان بە تاپبەتى لە ئۇرگانى پەرلەمان دا ھەندى جار زەوت دەكرى بدرى و تەسبىت بكرى، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بېستون فايق، ھەز دەكەم ئەوۋە بلىم من بەرگىرى لەخۇم ناكەم، رەخنەش وەردەگرم، رەخنەش لەخۇ دەگرم، بەلام باوەر بگەن يان باوەر نەكەن ئىمە ھەولئىكى جىدىمان داوہ بى لايەن بىن، ھەردووكمان، راستە ئىمە ئىنتىماي حىزبىمان ھەيە، شانازىش بە ئىنتىماي حىزبى خۇم دەكەم، ئەگەر پىويست بوو دەنگىش بۇ دەدەم، بەلام بۇ ئەوۋە بى دادى لەگەل لايەنئىكى سىياسى لە ناو ئەو پەرلەمانە بگەم، من نەمكردوۋە، ئەگەر خەلگى تىرىش، يەئنى پىش ئىمە ھەبوو، گىرقتان ھەبوو لەگەل خودى بەرپىز كاك يوسف، يەئنى ئەوۋە دەگەرپىتەوۋە بۇ ئىشتىھاد، ھەندىك جار ئىمە سولتەي تەقدىرىمان ھەيە، يەئنى مەسەلەن بۇ تەقدىرى ئىمە راستە رەئىك دەدەين، بەلام ئەو رەئىك ھىچ ئەوۋەكى لەسەر مىزاجى حىزبى نەبوۋە، لەبەر ئەوۋە تكام وايە ئىمە مەسەلەكە كە باسى لى بگەين با بەو شىۋازە باس نەكەين كە ئىمە لىرە دانىشتىنە تەنيا، يەئنى تەسەۋر دەكەم دامەزراۋەكانى ھەرىمى كوردستان بەو ئىۋازە بى، رۇژىك لە رۇژان بە تەۋاۋى پىناگەيەنن، لەبەر چاۋى خەلگ ھەمىشە بە چاۋىكى حىزبى تەماشە دەكرىت، بەئى فەرموو، با بىگەرد خانىش بەرگىرەك لە خۇى بكات، چونكە ناۋى ھەردووكمان ھات.

بەرپىز بىگەرد تالەبانى / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

زۇر سوپاس، لە راستى دا لەبەر ئەوۋە من ئەركى منە كە ناۋەكان لە ناو پەرلەمان بنووسم بۇ ئەوۋە كە گىفتوگۇ بگەن، وەرگرتنى خالى نىزامى كە بەداخەۋە بەشىكى زۇرى ئەو خالانەي كە وەردەگىرىن بە ناۋى نىزامى، خالى نىزامىش نىن، بەلام ئەركى منە كە ناۋەكان بنووسم، بۇ زانىارىتان من بەش بە خالى خۇم بە ھىچ جۇرىك رۇژىك لە رۇژان لەۋەتەي دەست بەكار بووم لە سكرتېرى پەرلەمان، قەت لەسەر بنەماي ئەوۋە كە ئىنتىماي بۇ حىزبىكى سىياسى ھەبى ھىچ كەسىكم لىرە ھەئەساندوۋە، يان رىزبەندى ناۋەكانە نەگۇرپوۋە بۇ ئەوۋە كە بلىم فلان كەس پىش بگەۋى، بەلام يەك شتمان كىردوۋە لە سەرۋىكايەتى پەرلەمان بۇ ئەوۋە كە عدالەت ھەبى، لە كەرتەكانى دانىشتن لىرەۋە رۇشتوۋىن، گەراۋىنەتەۋە، رۇشتوۋىن و گەراۋىنەتەۋە بۇ ئەوۋە كە عدالەتەك ھەبى، زۇرجار لەۋانەيە ناۋىك لىرە يەكەم نووسرابى، بەلام لە رىزبەندىيەكە گەشىتەتە چوارەم يان پىنجەم، ئەگىنا مۇتلەقەن من ئەوۋە رەت دەكەمەۋە كە لەسەر بنەماي ئىنتىماۋون بۇ حىزبىك ھىچ ئەندامىكى پەرلەمان ھەئىندىرى بۇ ئەوۋە كە گىفتوگۇ بكات، بەراستى ئەركى ئىمەش ئەوۋە نىە لىرە حىزبايەتى بگەين، بە يەك چاۋ و بە يەكسانى سەپىرى ھەموو ئەندامانى پەرلەمان دەكەين، ئىحتىفاز بە بۇچوۋنە حىزبىيەكانىشمان دەكەين، دەكرى لە شوپىنىكى تردا لە دەردەۋى ئەو ھۆلە كارى پى بگەين، بەلام لە ناو ھۆلى پەرلەمان دا من بەش بە خالى خۇم قەت حىزبايەتەم لەبەرچاۋ نەگرتوۋە بۇ ئەوۋە كە جىاۋازى بىنمە ناو ھۆلى پەرلەمان، لە نىۋان ئەندامانى پەرلەمان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بىگەرد تالەبانى، بەردەوام دەبىن، بەرپىز على حەمە صالح.

بەرپىز على حەمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بابەتى ئۆپۈزسىۋن بوون بابەتى ئەو نى ئەفزەلىيەتى پى بەدى بەسەر هيچ پەرلەمانتارىكى ترادا، بەلام واقىيىكى سىياسى ھەيە و ويىنە گەورەكە ببىنە، بۇ نمونە دەسلەت مەساحەيەكى ھەيە لە حكومپرانى دا نموزەجى حكومپرانى خۇى تەقدىم بكات، بە وەزىرە، بە پۈستە، بە سەرۋىكى حكومەتە، ئەو نموزەجەكى كە پىيەتى تەقدىم بكات، ئۆپۈزسىۋنىش دەبى حىمايە بكرى، ئەو دەرفەتەكى كە لە موعارەزەبوون، لە چاودىرى، لە لىپىچىنەو، لە لىپرسىنەو، دەيەويت تەنفىزى بكات، بۇنمونه فيكرەكى چيە يەككەك حزوورى ھەبىت؟ ناكىت بۇ نمونە ئۆپۈزسىۋن بوون بابەتلىك دەنپىرت، پەرلەمانتارىكى ئۆپۈزسىۋن بابەتلىك دەنپىرت بۇ لىپرسىنەو، لىپىچىنەو، پرساندىن، پرسىيار، دەستەكى سەرۋىكايەتى ئەگەر ھەر نەينارد، يان نايىرى، يان دواى دەخات، يان پرسىيارەكە وەلامەكەكى ھەر ناگاتەو، زۇرمان ببىنەو، وانا بابەتەكە حىمايە كىردنە، من دەستخۇشى لە لىژنەكى پەيرەو دەگەم، بەراستى ھىلاك بوون، بەراستى جوان نەخشاندىوويانە و جوان رىزبەندىان كىردو، جوان بەش بەش و پۈلىيان كىردو، من ھەندى سەرنجى خۇم دەدەم لەسەر ئەم بىرگە، ھەرچەندە ئەو مىن تىگەيشتووم ئەك بەشە لە ئەخىر دا لايدەبەن بە زۇرىنە، ئەو مىن تىگەيشتووم، دىنيام لەسەر خالى يەكەم، رەنگە نىتەكەشتان واپى، بە پى قەبارەكى خۇيان بەشيان دەبىت لە سەرۋىكايەتى لىژنەكانى پەرلەمان، چونكە تەحصىل حاصلە، قابىلە بلى پەرلەمانتارى ئۆپۈزسىۋن نابى لە لىژنەدا ھەبى، ھەر ئەندامى لىژنە يەنى، بە پى قەبارەكى خۇيان بەشيان دەبىت لە سەرۋىكايەتى لىژنەكانى پەرلەمان و بە تايبەتەكە بكرىتە سەرۋىكايەتى لىژنەكانى دەستپاكى و كاروبارى پەرلەمان و سكال و لىژنەكى دارايى دەدرى بە ئۆپۈزسىۋن، ئەوانە زۇر رىقابىن، دىنيابە ئەوانە لاي ئۆپۈزسىۋن بوون بابەتى چاودىرى كىردنەكە جىددىت دەكاتەو و رۈلىشى دەبىت، راي دووم ئەو يەكە ئەگەر ئۆپۈزسىۋن يەك لەسەر چوارى ئەندامەكانى ھەبوو ناوى جىگر و سكرتير ھەر نەوتىرى، بووتىرى لە دەستەكى سەرۋىكايەتى دا حزوورىان ھەبى، مىن بابەتلىكى تىرىشم زۇر لەلا گىرنگە ھىوادارم ئىو ھەردووكتان بە سنگى فراوان وەرى بگىرن، ئەو مىن لە دەستەكى سەرۋىكايەتى دا حزوورى ھەبى پىويستە واز لە كارى حىزبى بىنى، چونكە ناتوانىت، مەسەلەن دوپىنى كۆبوونەو مىن پەرلەمانمان بۇ نەكرد؟ بۇ نەمانكرد؟ لەبەر ئەو ئىشتان ھەبوو، ئەكى ئەگەر ئىشە حىزبىيەكە دوو كاك و خوشكىكى تر بيانكردايە؟ ئىو لىرە دەبوون، بۇ يە مىن پىم گىرنگە ئەو مىن لە دەستەكى سەرۋىكايەتى پەرلەمان دا ھەيە، بەراستى حەقە ھەر كى بى واز لە كارى حىزبىيەكەكى بىنى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز على حەممە صالح، ئەۋەدى بىيىتە ئەندامى پەرلەمان دەبى ھەموويان واز لە كارى حىزبى بىنن، ھەمووتان، بەرپىز عمر عىنايەت حەممە سعید.

بەرپىز عمر عىنايەت حەممە سعید:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من قسەم کرد، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت حەممە سعید، بەرپىزان گفتوگر لەسەر ئەۋە تەۋاۋ بوو، بەرپىز د. فرست صۇقى سەرۋىكى لىژنەى پەيرەو، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر بەرپىز ئەندامانى پەرلەمان پشووويان دىرپىز بى ئىستا بەشى سىيەم و بەشى دەيەم ماددە بە ماددە دەخوئىنەنەۋە، دەخەينە دەنگدان، كە بەشى سىيەم و دەيەممان تەۋاۋ كرد، ئەۋەدى تر من باۋەرپم وايە بە ماۋەدى نيو كاترمىر موناقتەشە لەسەر ھەردوو بەشەكەى ماۋە تەۋاۋ دەبى، زۆر كورته يەعنى، ئەۋ جارە ئەۋيش دەخەينە دەنگدان، ئىستا بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان دەمانەۋى لە بەشى سىيەم دەست پى بکەين، ماددە بە ماددە دەخوئىنەنەۋە، ئىمە لەۋ فەترەيەى كە پشوو بوو ھاتىن صياغەى ھەموو ئەۋ رەئىانەمان كردهۋە كە پىۋىستە بخرىنە دەنگدان، راي ئەندامانى پەرلەمانمان لەبەرچاۋ گرت، بۇيە داۋايان لى دەكەين بەوردى گويمان لىبگرن، بۇ ئەۋەدى كەس نەئىت راي من رەچاۋ نەكراۋە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

لە ماددەى (10) لاپەرە (5)

بەرپىز فرست صۇقى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەشى سىيەم ماددەى (10)

لەسەر داۋاى ئەندامانى پەرلەمان ناونىشانى بەشى سىيەم بەۋ شىۋەدى لى دىت: ھەلبىژاردنى دەستەى سەرۋىكايەتى و ئەرك و دەسەلاتەكانيان.

ماددەى دەيەم، سى دەنگدانمان ھەيە لەسەر ئەۋ ماددەيە، سى دەنگدانمان ھەيە، دەنگدانى يەكەم لە شوپىنى سكرتير بكرىتە جىگىرى دوۋەم، واتا تەنھا ناۋ دەگۆردىت، دەسەلاتەكان ھەمان دەسەلاتى سكرتيرى دەبى، جارى سى دەنگدانەكە دەخوئىنەۋە بۇ ئەۋەدى بزانن، دەنگدانى يەكەم / لە شوپىنى سكرتير بكرىتە جىگىرى دوۋەم، واتا ناۋاى لى دىت، دەستەى سەرۋىكايەتى پىك دىت لە سەرۋىك و جىگىرى يەكەم و جىگىرى دوۋەم. دەنگدانى دوۋەم / جىگىرىك زياد بكرىت و رەچاۋى مافى پىكھاتەكان بكرىت.

دەنگدانى سېيەم / يەك لە دەستەى سەرۇكاپەتى ژن بېت.

ئەو سى دەنگدانەمان ھەيە.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

لە دەنگدانى يەكەم دەست پى دەكەين.

بەرپىز فرست سۆفى:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

دەبى ھەر سىك...

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

دۇ لەگەل بېت، بەلى، دەنگدانى يەكەم.

بەرپىز فرست سۆفى:

دەنگدانى يەكەم / ئايا لەگەلن سكرتېر، ناوى سكرتېر نەمىنى، بەس ناو، بە ھەمان دەسلەت دەبىتە

جىگرى دوووم، ئەو بەخرىتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

ئەو دەخەينە دەنگدان، دەنگدان لەسەر گۆرپىنى ناو، (47) كەس بە پەسندى دەزانن، ئەو دە (9) كەس

دۇن بە زۆرىنەى دەنگ ئەم پىشنىارە پەسەند كرا.

بەرپىز فرست سۆفى:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

بەم پىيە لە ھەر شوپىنىك ناوى سكرتېرتان بىنى لەو پەيرەو كە پىشترىش پەسەند كرايە دەبىتە جىگرى

دووومى سەرۇكى پەرلەمان، ئەمە بۇ ئەو دە پىرۇتۇكۆل تەسبىت بى (اپرى رەجى) ھەيە بەسەر ماددەى

يەكەم ھەتا ماددەى سەت و ئەوئەندە كە تەواو دەبىتن لە ھەر شوپىنىك سكرتېر ھەبوو بەو دەنگدانەى ئىو

دەبىتە جىگرى دوووم.

2-بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان دەنگدانى دوووم جىگرىك تايبەت بە پىكھاتەكانى پەرلەمانى كوردستان يەنى

توركمان و كلد و ئاشوور و ئەرمەن زىاد بكرىت ئەمە بەخرىتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۇكى پەرلەمان:

ئەمە دەخەينە دەنگدان زىادكردنى جىگرەك بۇ پىكھاتەكان، (26) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەو دە (33)

(33) كەس دۇن واتە بە زۆرىنەى دەنگ رەت كراو ئەم پىشنىارە.

بەرپىز فرست سۆفى:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

دەنگدانى سېيەم يەك لە سى ئەندامى دەستەى سەرۇكاپەتى بدرىتە (ژن) ئەو بەخرىتە دەنگدان.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو دەخەينە دەنگان يەك لە ئەندامى دەستە سەرۋىكايەتى دەبىت ژن بىت (35) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەو دەۋە دژە (17) كەس دژن بە زۆرىنە دەنگ پېشنىارەكە پەسەند كرا.

بەريز سالار محمود:

بەريز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ديارە ئەم مەسەلەيە ھەم بۇ مەسەلەيە پېكھاتەكان ھەم بۇ مەسەلەيە ژن بۇ دەستە سەرۋىكايەتى يەكلا كرايەو، بەلام نابىت خالىكى پەيرەوى گرېنگ فەرامۇش بىرېت، ئەمە ناكاتە ئەو دەۋە ئەندامىك لە ئەندامەكانى پېكھاتەكان مافى ئەو دەيان نەبىت سەرۋىكى پەرلەمان بن يان جىگرى يەكەم يان جىگرى دووم لە ھەر حالەتېكايەت ئەو ئىستىحقاقىكى ئىنتىخابىيە وە مافىكى كارى پەرلەمانتارىيە واتە ئەومافە چۆن بۇ ھەر پەرلەمانتارىكى تر ھەيە بۇ پېكھاتەكانىترىش ھەيە ئەمە دەبىت لە پىرۆتۆكۆل بچەسپىنرېت چۆنكە بەو دەنگانە ئەمە ئىمتىناع نا لەو دەۋە يەككە لە ئەندامانى پېكھاتەكان بۇيان نەبىت بچە سەرۋىكايەتى.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەريز (سالار محمود) بۇ وەبىر ھىنانەو، خالى تىرى نىزامى، (د.فرست) رونكردەو.

بەريز فرست سۇفى:

بەريز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىم وايە ئىستا ماددەكە وەكو خۇى چۆنكە وەقتان زۆر زۆر كەمە ماددەكە وەكو خۇى ئەخوئىمەو وە ئىستا پەسەندتان كرد بىخەيە دەنگان بۇ ئەو دەۋە لەم ماددەيە دەرىجىن. ماددە (10):

دەستە سەرۋىكايەتى پىك دىت لە (سەرۋىكى) و (جىگرى يەكەم) و (جىگرى دووم) ي پەرلەمان بە مەرچىك يەك لە (3) ئەندامى دەستە سەرۋىكايەتى ژن بىت.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەم ماددەيە بەم شىوازەي خوئىنرايەو دەخەينە دەنگان (46) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەو دەۋە دژە (14) كەس دژن ئەو ماددەيە بە زۆرىنە دەنگ پەسەند كرا، بەريز (مىگىنى سكرى) خالى نىزامى.

بەريز مصطفى سكرى:

بەريز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان ئە ماددەيە تەسبىت كرا، بەلام ئەو سى مەنسەبە لەسەر ئەساسى فراكسىونەكان ديارى ئەكرىت چ رىكارىك ھەيە بۇ ئەو دەۋە كە ژنەكە لە چ لايەنىك بى يەنى خۇ ھىچ رىكارىك نىيە بۇ ئەو مەسەلەيە يەكەك دەبى (ژن) بى، ئەو دەۋە ديارى بىكەن رىكارەكەش ديارى بىكرىت لە چ حزبىك بى لە چ فراكسىونىك بى.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەريز (مصگفى سكرى) رەنگە ھەر سى (ژن) بن، بەريز (عمر عىنايەت) فەرموو.

بەريز عمر عىنايەت:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش تەئكىد دەكەمەو بە چ رىكارىك (ژن) دائەنىي ئەمە غەدرە لە (ژن) كى ئەلپى ھەرسىكى ژن نىيە كەواتە ئەبوايە بەلای كەمەو بەككىيان (ژن) بىت لەبەر ئەو ھەلەيەك بوو لەبەر ئەو جارىكى تر غەدر لە ژن كرايەو، نابىت ژن ئەوئەندە بە كەم سەير بكرىت ژن ئەتوانى ھەموومان بەرىت بەريو .

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەمە ھەلە نىيە ئەمە رىكارە ئەمە قەت نابىتە رىگر بەريز (مەردان خدر) فەرموو.

بەريز مەردان خدر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەنيا بۇ ئەوئە لە ھالەتەكانى داھاتوو زور بە وردتر كە تەسويت لەسەر شتىك دەكرىت بىر لە داھاتوو بەكەين ئايا كە ناحىيە جىبەجىكرەنەكە توشى گرفت ناكەين بۇ نمونە بەيانى لە خولى داھاتوو كە ئىنتىخابات دەكرىت پۈستەكانى دەستە سەرۆكايەتى دابەش كران، (سەرۆكى پەرلەمان) بۇ فلان حزب (جىگر) بۇ فلان حزب (سكرتير) بۇ فلان حزب ھەرسىكىيان پىاويان پىشنيار كرى، لەسەر كى فەرز دەكەى ئىلا ئافرەت پىشنيار كەين؟ بۇيە كە تەسويتمان دەبى تەحدىدش بەكەين فلان پۈست دەبىتە ئافرەت ئەگەر ديارى نەكەى بەيانى لە تەتبىقەكە توشى گرفتمان دەكات.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

رونكرەنەو ھەك لە لايەن (بىگەرد تالەبانى) فەرموو.

بەريز بىگەرد تالەبانى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە راستىدا من ھىوادارم لىژنەى كاتى رونكرەنەو لەسەر ئەم بابەتە بدات بەس من بەش بە ھالى خۆم تىگەيشتم بابەتى يەك لاكرەنەوئەى يەككىك لە پۈستەكان لە دەستەى سەرۆكايەتى بۇژن رىگر نىيە لەبەر دەم ئەوئەى كە ھەردوو پۈستەكەيدىكە ژن بىت، لەبەر ئەو ئەوانەى كە لە سەرۆكايەتى پەرلەمان برىار دەدەن بە يەكەو ھەك بىكەن ھەر حزبىكى سىياسى بىت دەبىت ئەو سى حزبە يەككىيان موتەففىق بىت لەسەر ئەوئەى يەككىك لە ژنەكان بىالپوئىت بە پىي ئەوئەى ئىستا لە پەيرەودا ژنىك بىالپوئىت بە پىي ئەوئەى لە پەيرەو ديارىكراو بەلام ئەگەر ھەر سىكىيان (3) ژنيان تەرشىح كرى ھىچ رىگرىەك بە پىي ئەو پەيرەو نىيە ئومىد دەكەم سەرۆكى لىژنەى كاتى بۇ پەيرەو ئەم رونكرەنەوئەى مىنىش ئەو رونكرەنەوئەى ھەبىت لەسەر ئەمە.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەريز (بىگەرد تالەبانى)، با خالى نىزامى كۆتايى پىبىنن، تەنيا ئەگەر تەنيا بۇ ئەمە بيتن دلتيا بن ئەو رىكارانە پەيدا دەكرىن، چونكە ئىستا سى لە سەدى ئەو پەرلەمانە دەبىت ئافرەت بن كە سى لە سەد ئافرەت بن كەواتە ئەمە گرفت نايىت لە فراكسىۋنەكان كەسى وا بپالىون.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

بەريز(د.فرست) فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە سوپاسەوۋە راۋىژكارە بەريزەكان تىبىنىيەكيان ناردوۋە دەمەۋىت لىرە لۇ پرتۇتۇكۇل تەسبىتى بىكەين جەلەسەى پىشوش ئىمە دەنگدانىكىمان كىرد لە پەيرەو كە بە پىي ئەو (پلم)ە قانونىيەى كى ھەيە پەيرەو لە خوار قانونەۋەيە بەتابەتى قانونى ئەو قەۋارانەى تەبىعەتى دەستورىان ھەيە، ۋەكو قانونى (ھەلبىزاردنى پەرلەمان) قانونى (سەرۋىكايەتى ھەريم)، ئەم قانونانە ئىمە لىرە جەلەسەى رابردوو دەنگدانىكىمان كىرد ئەۋەى رىژەى ئەغلبەيەى رەھامان ھىنا زۇرىنەى ئامادەبوان لە قانونى سەرۋىكايەتى ئەغلبەيە رەھايە ئىستا دەنگدانىكىمان كىرد سكرتيرمان كىردە جىگرى دوۋەم لە قانونى ھەلبىزاردن سكرتيرە، بۇيە تۇ ئەگەر بتەۋى ئەمانە بىخەيتە سەر خەتى تەشرىعى خۇى دەبى ئەو قانونانە مەعالەجە بىكەى خۇى ئەو قانونانە لەسەرەۋەى پەيرەۋى ناوخۇنە بۇيە ۋە بە نىسبەت ئەۋەش كە پەيوەندى بە (ژن) ھەيە لە دەستەى سەرۋىكايەتى من بۇ خۇم يەكىكم لەۋانەى كە زۇر زۇر پىشتوانى ژنم دەنگم بۇ ئەۋە نەداۋە لەگەلىشى نىم پىشم وايە ئىشكالىيەتە فەلەن ئىشكالىيەتە بە چ پىۋەرىك ژن دىارى دەكەى ۋە لەسەر كى فەرزى دەكەى، بەلام ئەۋە خۇتان بەرپرسىاريەتى ھەلدەگرن ۋە ئىۋە دەنگتان داۋە بۇيە لە سەر مىلى من ۋەكو ئەندامىكى لىژنەى پەيرەۋە دامەنن .

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋىكى پەرلەمان:

خالى نىزامى بەريز (گەشە دارا).

بەريز گەشە دارا:

بەريز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەريزان يەعنى نازانم من ئەى پىاۋەكان چۇن دىارى ئەكرىن خۇ پىاۋەكانىش ھەر ئىتىفاقيان لەسەر ئەكرى يەعنى نازانم بۇ ژن بۇتە رىگر لەۋ مەسەلەيەۋە، بەريز سەرۋىكى پەرلەمان سكرتيرى پەرلەمانىش وتيان كە ئەمە كۆتايە ئەمە رىگر نىە لەۋەى كە زياتر بىن لە ژنىك بەلام ئەۋە ژمارەيە كە لە ھەر سى كەسى سەرۋىكايەتىەك يەكىكى ژن بىت ئەم كۆتايە ئەمە تەمىزىكى ئىجابىيە بۇ ژنە ۋە ھەمىشە ئەۋە تەمىزە ئىجابىيانە بۇ ئەۋە كەسانەيەن بۇ ئەۋە فىئانەن كە كەمىنەن كە زياتر ستەمىيان لىكراۋە لە كۆمەلگا

كەمتر مافيان دراوتى وەكو ئەوۋى ئۆپۈزسىۋىنىش ئەوۋى كە مناقەشەمان كرد دەنگدانى ھىشتا لەسەر نەكراوہ لەو مونتەلەقانەوہىە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (گەشە دارا)، وابزانم خالى نيزامىتر ھەر بۇ پشتوانى قسەكانى (گەشە دارا) نە بەرپىز (تەلارلطيف) فەرموو.

بەرپىز تەلار لطيف:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لە كاتىكا بۇ دەسەى سەرۋكايەتى ئەوۋە بۇ ئىستىحقاقى ئىنتىخابى ھەر حزبىك بىت ئەوۋە ئەكوپتە سەر حزبەكە كە كاندىدەكەى ژن بىت چۆن بىت چۆن نەبىت لەو كاتەشا ئەو حىزبە راستگۆيى ئەو حزبە بۇ داواكردنى مافەكانى ژنان بۇيە يەكسانى بەرامبەر مافەكانى ژنان و پياو دەرئەكەوېت تا چەند باوہرى بە مافەكانى ژنانە وە تا چەند باوہرى بە ژنە لە حىزبەكەيا كارپىكردنى لە ناوہندى برياوا بۇ يەعنى ئەو ترسە بۇ بە ھىواى ئەوۋى لە خولى پىنچەمى پەرلەمانا دەستەى سەرۋكايەتى ھەموۋى ژن بىت و بۇ ئەوۋى بتوانن ئەم جارە ھەكىمانەتر ئەم ولاتە بىبەن بەرپۆۋە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (تەلار لطيف)، بەرپىز (كەژال ھادى) فەرموو.

بەرپىز كەژال ھادى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لەگەل ئەو پەرى رىزم بۇ ھەموو پەرلەمانتاران بۇ ھەموو پياو و ھاوپىشەكانمان كە لىرە لەگەلمانن وە رىزىشم بۇ (د.فرست) داوا دەكەم لە پىرۆتۆكۆل ئەو وشەى (د.فرست) كە دەلىت (بە چ پىوہرەك ژن كاندىد دەكرىت بۇ سەرۋكايەتى پەرلەمان) ئەوۋە لە پىرۆتۆكۆل رەش بىكرىتەوۋە، ئەو پىوہرەى كەوا پياوى پىدەكرىتە سەرۋك دىتە دەستەى سەرۋكايەتى پەرلەمان ھەمان پىوہرىش بۇ ژنەكانە وە ژنى بەتوانا و لىھاتوو لەناو ھەموو حىزبەكان ھەيە تەنانەت لەناو حزبەكەى د.فرست يشەوۋە كەواتە ئەوۋە مافى خۇمانە لەسەدا سەد پەرلەمانىش بىك دەينىن و بۇيە داوا دەكەم ئەو بەشەى قسەكانى د.فرست لە پىرۆتۆكۆل رەش بىكرىتەوۋە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز (كەژال ھادى)، مەبەستى (د.فرست) پىوہرەكە مەبەستى ئەوۋە نىيە لە كەم بايەخدانى ئافرەتا، مەبەستى ئەو لە بىرى لە ئىشكالىياتى ئەوۋى دەكرد كە چۆن تەوافقى لەسەر دروست دەكرىت دواتر دەرڤەتى دەدەينى خۇى وەلام بىداتەوۋە، بەرپىز (حىيات مجيد) فەرموو.

بهریز حیات مجید:

بهریز سهروکی په‌رله‌مان.

منیش به هه‌مان شیوه پشتگیری لهو هه‌فالانه‌م نه‌که‌م که له‌سه‌ر پرسی ئافرت قسه‌یان کرد به‌راستی
ئه‌وانه‌ی که ئه‌بنه ئه‌ندامی په‌رله‌مانی کوردستان به پیاو و ژنه‌وه دیاره ئه‌و توانایان هه‌یه ببنی که‌ده‌بنه
ئه‌ندامی په‌رله‌مان گه‌ر توانای ئه‌وه‌یان هه‌بوو توانای ئه‌وه‌شیان ئه‌بیت ببنه ئه‌ندامی سه‌روکایه‌تی
په‌رله‌مانی کوردستان بویه داوا ئه‌که‌م تکا ئه‌که‌م ئه‌و ترسه بره‌ویته‌وه له‌سه‌ر بونی ئافرت و ته‌سبیت
کردنی ئافرتیک له سه‌روکایه‌تی په‌رله‌مانا، سوپاس.

بهریز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سه‌روکی په‌رله‌مان:

ترس نییه به‌لکو تیگه‌یشتنیکی فراوانتر دروست ده‌بیت ورده و دره چاک ده‌بیت، به‌ریز (ئامینه زکری)
فه‌رموو.

بهریز ئامینه زکری:

بهریز سه‌روکی په‌رله‌مان.

بهریز سه‌روکی په‌رله‌مانی تکایه ل گور په‌یره‌وی ناوخۆ ده‌سته‌ی سه‌روکایه‌تی ته‌عامل بکات دی چوو
ده‌نگدانی ته‌مام بوو پێویست ناکات مناقه‌شی له‌سه‌ر بێته‌ کرن، سوپاس.

بهریز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سه‌روکی په‌رله‌مان:

سوپاس بۆ به‌ریز (ئامینه زکری)، به‌ریز (د.فرست) فه‌رموو.

بهریز فرست سوفی:

بهریز سه‌روکی په‌رله‌مان.

ماده‌ی (11):

1- په‌رله‌مانی کوردستان که خۆی له له‌م په‌یره‌وه ئاماژه‌ی پیکراوه به سه‌روکایه‌تی به‌ته‌مه‌نترین کاندیدی
ده‌رچووی ئاماده‌ بوو ده‌به‌ستیت .

2- به‌ته‌مه‌نترین کاندیدی ده‌رچوی ئاماده‌بوو له‌لایه‌ن دیوانی سه‌روکایه‌تی په‌رله‌مان بانگیشت ده‌کریت
ئه‌رکی ته‌نها بریتی ده‌بیت له به‌ریوه‌بردنی دانیشتنی یه‌که‌م و ئه‌نجامدانی هه‌لبژاردنی ده‌سته‌ی
سه‌روکایه‌تی ، واته دووهم و سێهه‌ممان ده‌مج کرد وه سیاهه‌شمان گۆری داوا ده‌که‌ین بخریته‌ ده‌نگدان.

بهریز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سه‌روکی په‌رله‌مان:

ئه‌و ماده‌یه به‌وشیوازه‌ی که خوی‌نرایه‌وه ده‌یخه‌ینه ده‌نگدان (59) که‌س به په‌سه‌ند ده‌زانی ئه‌وه‌ی دژه
(1) که‌س دژه به زۆرینه‌ی ده‌نگ په‌سه‌ند کرا.

بهریز فرست سوفی:

بهریز سه‌روکی په‌رله‌مان.

ماده‌ی (12):

بەس سیاغەكراوہ ہیچ دەسكارى نەكراوہ.

1-سەرۆكى يەكەم دانىشتن لە پەرلەمان سویندى ياسایى دەخوات.

2- كاندىدە ھەلبژێرراوہكان لەبەر دەم پەرلەمان سویندى ياسایى دەخۆن.

3-سویندى ياسایى سەرۆكى يەكەم دانىشتن كاندىدە ھەلبژێرراوہكان بەم شیوہیەى خواروہ دەبیت بە خوای گەورە سویند دەخۆم كە بەرژەوہندى گەلى كوردستان و يەكیتى خاك و گەل و شكۆ و ماف و ئازادىەكانى ھاوالتیان و سامانى گشتى بپاریزم و ئەركى ئەندامیەتى بە راستى و دلسۆزیەوہ ئەنجام بەدم ، تەنھا برگەى (4) ئىزافە كراوہ لە سەر داواى كاك (سۆران) كە پیمان وایە برگەيەكى زۆر باشە ،ھەر كاندىدێكى ھەلبژێرراو بەناوہرۆكى برگەى (3) ى ئەم ماددەيە ھاووہ پابەند نەبوو دەبیت سویندەكە دووبارە بكاتەوہ.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەم شیوازەى خوینرايەوہ دەپخەینە دەنگدان، ماددەى (12) ، (60) كەس بە پەسەندى دەزانن، ئەوہى دژە كەس نییە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سوفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (13):

ھیچ دەسكارى نەكراوہ وەكو خۆى بوو چونكە ھیچ تیببىنى لەسەر نەبوو.

1-لەرىكەوتى ئەنجامدانى سویندى ياسایى و كاندىدى ھەلبژێرراو دەبیتە ئەندام و بە دەست بەكار ئەزما

ئەكریت و گشت مافیكى ئەندامیەتى دەبیت و ھەموو ئەركەكانى ئەندامیەتى دەكەویتە ئەستۆ.

2-ئەگەر كاندىدى ھەلبژێرراو بە بى پاساوى رەوا لە دانىشتنى يەكەمەوہ بە ماوہى (30) رۆژ سویندى

ياسایى ئەنجام نەدا ئەوہ مافى ئەنجامدانى سویندى ياسایى نامىنیت.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شیوازەى خوینرايەوہ دەخەینە دەنگدان، (63) كەس بە پەسەندى دەزانن، ئەوہى دژە

كەس دژ نییە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپز فرست سوفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (14):

ماددەى (14) ھیچ تیببىنى لەسەر نییە ئەوہى ھەيە لەبەر دەم ئەندامانى پەرلەمانە،بۆ پرۆتوكۆل

ئەپخوینىنەوہ .

پەرلەمان بە زۆرىنەى رەھای ژمارەى ئەندامان و بە دەنگدانى نەینى راستەوخۆ دەستەى سەرۆكایەتى بە

پىی ئەم ريكارانە ھەلدەبژیریت.

- 1-سەرۋىكى يەكەم دانىشتى دەرگاي يەكەم بۇ خۇپالوتىن بۇ دەستەي سەرۋىكايەتى دەكاتەو.
 - 2-داوا لە پالىوراوان دەكات كە خۇپالوتىن رابگەيەنيت دواتر دەرگاي خۇپالوتىن دادەخات و پرۆسەي ھەلبىزاردن دەستپيدەكات .
 - 3-بەپپى پىتى ئەلف و بى كوردى داوا لە ئەندامان دەكەيات كە بە جيا پۆستەكانى دەستەي سەرۋىكايەتى دەنگ بە پالىوراوۋەكان بەدن.
 - 4-ئەندام ناوى پالىوراوى خوازراوى خۇي بۇ ھەر يەك لە پۆستىكان لەسەر پىسولەي تايبەت بۇ ھەلبىزاردن دەنوسىت بەدەستى خۇي دەپخاتە نا سندوقى تايبەت بەو پۆستە.
 - 5-سەرۋىكى يەكەم دانىشتى كۆتايى ھات پرۆسەي دەنگدان رادەگەيەنيت و داوا لەدوو لاوترىن ئەندامان دەكات بۇجياگردنەوۋە دەنگەكان بە سەرپەرشتى خۇي.
 - 6-ئەگەر ژمارەي دەنگدەران دوو ركابەر يان زياتر بوو وە ھەر يەك لە پۆستەكان يەكسان بوون پرۆسەي دەنگدان دووبارە دەكرىتەوۋە ئەگەر ديسان ژمارەي دەنگەكان يەكسان بوون بە تىر و پىشك پۆستەكەي بۇ يەككە لە پالىوراوۋەكان يەكلايى دەكرىتەوۋە.
 - 7-ئەگەر بۇ ھەر يەك لە پۆستەكان تەنھا يەك پالىوراوى بى ركابەر ھەبوو سەرۋىكى يەكەم دانىشتى راستەوخۇ بەناولنىن پالىوراوۋەكە بە سەرگەتوويى بۇ پۆستەكە رادەگەيەنيت.
 - 8-سەرۋىكى يەكەم دانىشتى ئەنجامى يەكەم بۇ دەنگدەران ئاشكرا دەكات و دوا لە دەستەي سەرۋىكايەتى ھەلبىزىراو دەكات بچنە جىگەي تەرخانكراي خۇيان.
- بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:**
- سوپاس، بەرىزان ماددەي (14) بە (62) دەنگ پەسەند كراو، ئەوۋەي دژە، كەس نىيە بە كۆي دەنگ ماددەي (14) پەسەند كرا، ئەوۋەي دواتر ماددەي (15).
- بەرىز فرست سوفى:**
- بەرىز سەرۋىكى پەرلەمان.**
- ماددەي (15):
- بەم شىۋەيە لە سەر داواي ئەندامان دارىژراوۋە دەسكارى كراو.
- 1-ئەندامى دەستەي سەرۋىكايەتى لەيەككە لەم بارانەي خوارەوۋە پۆستەكەي لە دەست دەدات دەست لە كاركىشانەوۋە بەرەزامەندى زۆرىنەي ئامادەبوانى پەرلەمان.
 - 2-متمانە لىسەندەنەوۋە لەسەر پىشنىارى يەك لەسەر سىي ئەندامانى پەرلەمان و بە رەزامەندى دوو لەسەر سىي ئەندامەكانى.
 - 3-لەكاتى جۆلبونى يەككە لە پۆستەكانى دەستەي سەرۋىكايەتى كە لە برگەي يەكى (2) ي ئەم ماددەيەدا ھاتوۋە دىبىت كارەكانى بەردەوام بىت تا شوپنەكەي پر دەكرىتەوۋە.

4-لەكاتی چۆل بوونی پۆستی یەككێك له ئەندامانی پەرلەمان دەستەى سەرۆكایەتى به هەر هۆیهك پەرلەمان له یەك دانیشتنى دواى چۆل بوونەكە پۆستەكە به هەمان رینگای کارپێکراو لەم پەیرهوه پردەکاتەوه.

بەرێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەم ماددەیه بهو شیوازهى خوینرایهوه دهیخهینه دەنگدان (60) کەس به پەسەند دەزانن، ئەوهى دژه (3) کەس دژن به زۆرینهى دەنگ پەسەند کرا، خالیکی نیزامه (عمر عینایەت)، فەرموو.

بەرێز عمر عینایەت:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئیمه داوامان له جەنابت و به لیژنهى تايبهتمەندەوه کرد که دوو لەسەر سیكە بکریته زۆرینه وه من له یادمه باسم کرد وتم چۆن هەلبژیرراو دەستەى سەرۆکایەتى هەر بهو شیوهیهش لایبریته دوو لەسەر سی هەرگیز دروست نابیت لەناو پەرلەمان وه گرفتى گەورهش دروست دەکات وه ئەبوايه بەرێز جەنابی (د.فرست) داواى بکردایه ئەوهش بخریته دەگدانهوه به لām به داخهوه.

بەرێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

دواى دەنگدان مناقشه کووتایى دیت، گومانیک لەسەر دەنگدان لەسەر ئەوهى جیگری پیکهاتهکان پێشکەش به دەستەى سەرۆکایەتى کراوه ئیمهش داوامان له دیوان کردوووه پشکنینی پێویستی کامیرا بۆ ئەو دەنگدانه بکریتن وه دواتر ئەنجامهکه بۆ ئیوه بەرێز رادهگەینین، بەرێز (د.سرود) و بەرێز (لیناخان) داوایان کردبوو، ئەو گومانەش به هەند وەرگیرا وه هەموو گومانەکیش لەم بارهوه به هەند هەردەگیریته، بەرێزان بەردەوام دەبین خالیکه تری نیزامهى بەرێز (تحسین اسماعیل)، فەرموو.

بەرێز تحسین اسماعیل:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

داواى لیبوردن بەرێز سەرۆکی پەرلەمان تەنها له برگهى (3) ئیشکالهك دروست دەبیتن دەلی (لەکاتی چۆل بوونی یەككێك له پۆستەکانى دەستەى سەرۆکایەتى تا دەگات دەبی له کارهکانى بەردەوام بیته) ئەدى ئەگەر له دنیا نەما بیته ئەگەر مرد بیته.

بەرێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەوه مەبهستى (تحسین حاصل) ئەگەر مابیت، ماددهى دواتر.

بەرێز فرست سوفی:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەوهى بەرێز کاک (عمر عینایەت) وتی ئەوه مناقشه‌مان لەسەر کرد، به لām له‌بەر ئەوهى دوو کەسى تر پشوانیان نەکردبوو بۆیه ئیمه نەمانتوانی بیخهینه دەنگدان.

ماددهى (16):

بەپپى ئەۋەدى كە ئەندامانى پەرلەمان داۋايان كىرىپ ئىگەر ئىستا سەپىرى ئەو سىياغە نوپىيە ئىمە بىكەن يەكە بە يەكە ملاحظەزاتى ئىۋە لەناۋ ئەم سىياغە نوپىيە كە دامان رشتووۋە رەچاۋ كراۋە يەنى يەك تىيىنىش بە لاۋە نەراۋە ئەرك و دەسلەتەكانى دەستە سەرۋىكايەتى دەستە سەرۋىكايەتى ئەم ئەرك و دەسلەتەكانى خوارەۋە پىادە دەكات .

- 1- دانان ورىكخستى بەرنامەى كارى دانىشتەكان پەرلەمان بە پىى حوكمەكانى ئەم پەيرەۋە.
- 2- خويىندەۋەى كورتەى كۆنووسى دانىشتى پىشوتى پەرلەمان و پەسەند كىردى.
- 3- دانانى رىساي تايبەت بە رىكخستى كۆنووسەكان و واژوو كىردى كۆنووسى كۆبۇنەۋەكات .
- 4- يەكلا كىردەۋەى ناكۆكى پىپۇرىيەتى (تناجع الاختصاص) لە نيوان لىژنە ھەمىشەيەكانى پەرلەمان.
- 5- راسپاردنى لىژنەيەكى دىارىكراۋ بە دىراسە كىردى بابەتتىكى دىارىكراۋ.
- 6- بىر ياردانى پەيكەرى رىكخستى ھەيكەلى پەرلەمان ھەمۆار كىردى و دراشتى سىياسەتى دارايى و كارگىرى پەرلەمان .
- 7- رىكخستى بوجەى سالانەۋ ژمىرەى كۆتايى پەرلەمان لەگەل ديوانى پەرلەمان و لىژنە پەيوەندىدارەكان، خستەروە بە مەستلى پەسەند كىردى سەرپەرشتى كىردى و جىبە جىك كىردى.
- 8- رەزامەندى دەربىرەن بە دامەزەندى كارمەندان و خانەنشىن كىردىن لى پەرلەمان لە نيوانىندا بەرپۇبەرى گىشپەكان و راۋىژكارەكان لە چوارچىۋەى رىكار و مەرجى ياسايى
- 9- رىكخستى پەيوەندىيەكانى پەرلەمان لەگەل سەرچەم دامەزەندەكان و ھەمۆۋ ئەو ناۋەندەنى دەچنە چوارچىۋەى ھاۋبەشى پەرلەمانى لە ناۋخۆ و دەروەى ھەرىم.
- 10- دەركىردى بە ياننامە و دەربىرىنى ھەلوپىست لەسەر بابەت و روداۋ پىشەتەكان.
- 11- سەرپەرشتى كىردى كاروبارى كارگىرى و دارايى سەرچەم نووسىنگەكانى پەرلەمان.
- 12- ھەر ئەرك و دەسلەتەكى دىكە لەم پەيرەۋە پىيان سىپىرداۋە .

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خويىنرايەۋ دەخەينە دەنگدان (63) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەۋەى دژە كەس نىيە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر.

بەرىز فرست سۇفى:

بەرىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (17) ۋەكو خۆى.

ماددەى (17):

دەستەى سەرۋىكايەتى كۆبۇنەۋەى خۆى دەپىت ، دەكرىت لە ھەر كاتىكى تر كە پىۋىست بىت لەسەر داۋاى سەرۋىك كۆ بىپتەۋە.

بەرىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەى خويىنرايەوۋە دەخەينە دەنگدان (63) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەوۋەى دژە كەس دژ نىيە، بە كۆى دەنگ پەسەند كرا.

بەرىز فرست سوفى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى(18) برگەمان زياد كرووۋە دەسكاريمان كرووۋە لەسەر داواى ئەندامانى پەرلەمان ئىستا دەخويىنمەوۋە يەكە يەكە تىبىنيەكانى ئىۋە كە بە ئىمەتان دا ھەموۋى تىدا رەچاۋ كراوۋە. ماددەى(18):

ئەرك و دەسلەتەكانى سەرۆك

ماددەى 18:

ئەرك و دەسلەتەكانى سەرۆك

يەكەم: نوپىنەرايەتىكردىنى پەرلەمان و قسەكردىن بەناوييەوۋە.

دوۋەم: جىبەجىكردىنى ياسا و پەيرەۋى ناوخۆ و بىرپارەكانى پەرلەمان.

سىيەم: كرىنەۋەى خول و دانىشتەكانى پەرلەمان و سەرۆكايەتى كرىنيان، كۆتاييەنيان و دواخستنيان، دەستنيشانكردىنى كاتى ئەنجامدانيان.

چوارەم: بەرزەفتكردىنى گىتوگۆكان و پارىزگارىكردىن لە رىكارىيەكان و پارىزگارىكردىن لە شكۆى پەرلەمان.

پىنجەم: گرتنەبەرى رىكارى پىۋىست بۆ پاراستنى ئاسايش و ئارامى ناو پەرلەمان.

شەشەم: خستنەروۋى ئەو بابەتانەى پىۋىستيان بە دەنگدان و راگەياندىنى ئەنجامەكان ھەيە.

ھەوتەم: نوپىنەرايەتىكردىنى پەرلەمان لە بۆنە و ئاھەنگە نىشتيمانىيەكان دا، دەشيت جىگرەكانى يان ھەر ئەندامىكى تر بۆ ئەو كارە راسپىرئىت.

ھەشتەم: سەرجمە ئەو رەفتاركارىيە ياساى (التصرفات القانونية) و كارگىرى و داراييانەى كە بە پەرلەمانەوۋە پەيوەستن دەگرئىتەبەر بە مەرجىك لەگەل بىرگەى (شەشەم) لە ماددەى (16) شازدەى ئەم پەيرەوۋە ناكۆك نەبىت.

نۆيەم: ناردنى بىرپار و ياسا پەسندكراروۋەكان لەلايەن پەرلەمانەوۋە بۆ سەرۆكايەتى ھەرىم بە مەبەستى دەرچوواندنيان.

دەيەم: ھەژماردنى ئەو ياسا و بىرپارانەى لە ماۋەى دىارىكراروۋا لەلايەن سەرۆكى ھەرىمەوۋە بە ياسا و بىرپارى دەرگراۋ دەرناچن.

يازەدە: واژوۋوكردىنى سەرجمە نووسراۋە فەرمىيەكان لەگەل دەسلەتە جىبەجىكردىن و لاينە تى ناۋە و دەرەۋەى ھەرىم.

دوازدهم: واژووكردى سەرجهم ئەو نامە و نووسراوانەى لە پەرلەمانەوه يان لە يەكئىك لە لىژنەكانىيەوه دەردەچن و دەگەونە چوارچۆوى دەسەلاتى سەرۆك.
سێزدەم: دەرچوواندى بىرپارى خانەنشىنكردى ئەندامانى پەرلەمان.
چواردەم: پىادەكردى هەر دەسەلاتىكى دى كە ئەم پەپرەوه و ياسا كارپىكراوهكان پىيان بەخشيوه.
ماددەى (19):

دەسەلاتەكانى جىگرى يەكەمى سەرۆكى پەرلەمان:
يەكەم: پىادەكردى سەرجهم دەسەلاتەكانى سەرۆك لە كاتى ئامادە نەبوونىدا.
دووهم: هارىكارىكردى سەرۆك بۆ رايى كرىدى ئەركەكانى.
سێيەم: سەرپەرشتى كرىدى و بەدواداچوونى كارى لىژنەكان و پىشكەش كرىدى راپۆرت دەربارەيان بۆ سەرۆك.

چوارەم: سەرۆكايەتى كرىدى كۆبوونەوهى هاوبەشى نىوان لىژنە هەميشەيەكان.
سېدى (3)

دانىشتنى ژمارە (8) لە بەروارى 2018-7-17

لىژنە هەميشەيەكان

5- بەزدارى كرىدى لە كارە كانى دەستە وهك ئەندام تىاي دا.

6- هەر دەسەلاتىكى تر كە سەرۆك پىي دەدات يان لە ياسا كار پىكراوهكان هەيەتى .

بەريز جعفر ابراهيم ئىمنىكى جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەو ماددەى بەم شىوازهى خویندرايهوه دەدەينه دەنگ دان ،كى لەگەل دايە (64) كەس بە

پەسەند دەزانىت ، ئەوهى دژە كەس نيه بە كۆى دەنگ پەسەند كرا .

ماددەى (20). فەرموو د. فرسەت .

بەريز د. فرسەت سۆفى على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (20) بەم شىوهيەى لى دىت دواى رەچاو كرىدى و تىيىنى ئەندامانى پەرلەمان ماددەى (20)

دەسەلاتەكانى جىگرى دووهمى سەرۆكى پەرلەمان .

1- خویندەوهى بەرنامەى كارى دانىشتن.

2- سەر پەرشتى كرىدى نووسىنى كۆنووسى دانىشتنى پەرلەمان و بەرنامەى كارى دانىشتنەكان

وچاپ كرىدى دابەش كرىدىان بەسەر ئەنداماندا پاش پەسەند كرىدىان لە لايەن دەستەى

سەرۆكايەتى.

3- تۆمار كرىدى ناوى ئەو ئەندامانەى دەيانەويت بەشدارى گەفتو گۆ بكەن بە پىي رىزبەندى كاتى

داواكارىەكەيان.

- 4- دلتيا بونەوۈ لە بوونى رېژەى ياسايى كۆبونەوۈ ئەنجامدانى كارى تۆمار كردنى ناوى نامادە بوان بە پاساۋ بى پاساۋ.
- 5- چاۋدېرى كردنوۋ ژماردى دىنگەكان لە كاتى دەنگ دان و دلتيا كردنەوۈ لە ئەنجامەكان .
- 6- بە دواداچوونوۋ كارووبارى ئەندامان خستنه روى كېشەو داواكارى و پېشنىيازەكانيان بۇ دەستەى سەرۆكايەتى بۇ برپار لېدانىان ئەگەر خۇى نەى تۋانى چارەسەريان بىكات.
- 7- سەر پەرشتى چاپ كردنوۋ بە دواداچونى ئەو ياساۋ برپارانەى لە پەرلەمان دەنگيان لەسەر دەدرېت و بەراۋرد كردنىان بەو دەقانەى دەنگيان لەسەر دراۋە.
- 8- سەرپەرشتى بە ئەنجام گەياندىنى وەرگېرانى پرۆژە يان پېشنىيازە يان لە كوردى بۇ عەرەبى بە پېچەوانەوۈ بە پشت بەستن بە شارەزاۋ پىسپۇرانى زمان.
- 9- نوسىنى پەراۋىزى كۆتاي لەسەر دەقى كۆتاي پرۆژە يان پېش نيازەكە بۇ سەرۆكى پەرلەمان و بەدوا داچون لەسەر گەيشتنى سەرۆكى ھەرىم لە ماۋەى ديارى كراۋ.
- 10- بەژدارى كردن لە كارەكانى دەستە وەك ئەندام تىاي دا.
- 11- ھەر دەسلەلتىكى دى كە ئەم پەپرەوۈ پىى بەخشيۋە.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموۋ كاك عمر.

بەرئىز عمر عىنايات حمە سعید:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە برگەى (4) دلتيا بونەوۈ لە بوونى رېژەى دانىشتنە كۆبونەوۈ خويىندەوۈ .

بەرئىز / جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس . بەرئىزان ئەو مادەيە بەو شىۋازەى خويىندرايەوۈ دەخەينە دەنگ دان، كى لەگەل دايە ؟ (63)

كەس بە پەسەند دەزانىت ، ئەوۋەى دژە كاك عباس ، كەس نيە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا . دەنگ دان

بەر دەوامە.

بەشى دەيەم:

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموۋ د. فرسەت.

بەرئىز د. فرسەت سۆفى على:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە نامادەين دەجىنە بەشى دەيەم .

فراكسيون دەستەى گشتى ئۆپۇسسۇنى پەرلەمانى ، لە كاتى گۇرانكارى كردن لە ھەر لايك لەو تاپتلاڭنەى يەكەم و دوومەوۈ ئەوۈ ئۆتۆماتىكى گۇران كارى لە عىنوانى بەشى دەيەمىش دەبىت . بەشى دەيەم ئىمە سەرەتاي بەشى دەيەم مادەى (111)مان ھەيە فراكسيون (3) دەنگ دانمان دەبىت لەسەر فراكسيون . دەنگ دانى يەكەم: بۇ ئەو پىشنىيازەيە كە كاك أبو كاروان پىشكەشى كرىدە دەقەكەى دەخوڭىنەوۈ دەنگى لەسەر دەدەين . دەنگ دانى دووم: لەسەر ئەوۈيە كە فراكسيون لە (3) كەس كەمتر نەبىت . دەنگ دانى سىيەم : لەسەر ئەوۈيە كە فراكسيون لە پىنچ كەس كەمتر نەبىت ، پاش ئەوۈى ئەم سى دەنگ دانە يەك لا كرايەوۈ ، ئىنجا ماددەى كە پەبوۈستە بە فراكسيون بە سياغە نوڭكەوۈ دەيخەينە دەنگ دان ئەگەر پەسەندتان كرد ، داوا لە بەرىز سەرۆكى پەرلەمان دەكەم دەنگ دانى يەكەم دەست پى بكەين كە ئىستا دەقى ئەوۈى بەرىز أبو كاروان پىشكەشى كرد زۇر لە ئەندامانى پەرلەمان پىشگىريان كرد بەو شىۈيە بوو .

بەرىز جعفرابراھىم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

خالىكى نىزامى ھەيە ؟ فەرموو كاك تحسین.

بەرىز تحسین اسماعیل احمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان .

وەكوو مووتتەبەعە لىرە دەبى لە ناو نىشانەكەوۈ دەست پى بكرىت سوپاس.

بەرىز جعفرابراھىم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك دكتۇر فرسەت رونى كرىدەوۈ .

فەرموو د. فرسەت.

بەرىز. فرسەت سۇفى ەلى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ناونىشانەكە ئىجتىمالى گۇرانكارى ھەيە لە ئەنجامى ئەوۈى ئەگەر لە دەستەى گشتى نەما چۈنكە يەك لە پىشنىارەكان كە ئىستا دەيخەينە دەنگ دان ئايە دەستەى گشتى بىمىنى يا نە مىنى ، ئۇ پۇسسۇن ئەمىنى يا نەمىنى ، كە ئەوانە كە بىرىارى لە سەر درا ئىنجا دىين سياغەى عىنوانەكەى دەكەينەوۈ .

بەرىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

خالى نىزامى ھەيە؟ فەرموو مامۇستا ملا مەروان.

بەرئىز حىسەن اسماعىل حىسەن:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خوازىارىن كە مەسەلەى ئۆپۈزسىۈن تەرىفەكەى بىمىنىتن و بە تايىبەتەش تەسبىت بىكرىت كە ھەندىك

سەرۋىكى لىئەنەى تايىبەت ھەيە بۆئۆپۈزسىۈن بىرىتن.

بەرئىز جەفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ە دواتر دواتر ئەو ە خالى نىزامى نىە . فەرمو ە كاك بىرۇ .

بەرئىز بىرۇ مەبىد ەبەللە:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ببوره خالەكە نىزامى نىە تەنھا مراعانى دۇخەكەيە ئەمەى لىئەنەى پەپرە ە كرەوويانە بۇ مەسەلەى

ئۆپۈزسىۈن رىك رەنگ دانەو ەى ئىستاي واقىعى سىياسىە ھىوادارىن بە شىۋەيەكى ەكىمانە مامەلەى

لەگەل بىكرىت بۇ ئەو ەى ئىفرزاتى سلبى نەبىت .

بەرئىز جەفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس ، بەرئىز بىرۇ مەبىد . بەرئىز بىرۇ مەبىد ، فەرمو ە . فرسەت.

بەرئىز ە . فرسەت سۇفى ەلى:

بەرئىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەرەتا داوا لە بەرئىزتان دەكەين كە پىشنىازى پىشنىگىرى كراوى كاك أبو كاروان بىخرىتە دەنگ دان ، ھەر

حزب و قەوارەيەكى سىياسى بەزدارى لە ھەئبىزاردنى پەرلەمانى كوردستان بىكات و خاوەنى لىست و

بەرنامەى ھەئبىزاردن بىت ، كورسى بە دەست ھىنا دەبىتە فراكسىۈن .

بەرئىز جەفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو پىشنىارە بەو شىۋازەى خويىندرايەو ە دەخەينە دەنگ دان، كى لەگەل داىە؟ (47) كەس ئەو پىشنىارە

بە پەسەند دەزانن .

پىشنىارى دوو ەم، فەرمو ە . فرست،

بەرئىز ە . فرسەت سۇفى ەلى:

ئىستا دزەكەى مەخە دەنگ دان، ئەو ە بىخە دەنگ دان، كى لە گەلە؟ سى كەمتر نەبىت .

بەرئىز جەفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

پىشنىارى دوو ەم / فراكسىۈن لە (3) ئەندام كەمتر نەبىت ئەو ە دەخەينە دەنگ دان ، فراكسىۈن لە (3)

ئەندامى پەرلەمان كەمتر نەبىت ، (23) كەس بە پەسەندى دەزانن فراكسىۈن لە (3) ئەندام كەمتر

نەبىت.

بەرئز فرسەت سۆفی علی:

بەرئز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەمجارەیان لە (5) کەس کەمتر نەبێت .

بەرئز جعفر ابراهیم ئیمنیکی [] جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەو پێشنیارەى داوا دەکات لە (5) کەس کەم تر نەبێت ، کەس نیه؟ پێشنیاری یەگەم پەسەند کرا .

خالی نيزامی ههیه ؟ فەرموو کاک عمر عینایەت .

بەرئز عمر عینایات حمە سعید:

بەرئز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەو بوو بە تەحسیل حاسل، پۆیست ناکات بخریتە دەنگ دانەووە کە سێ دەنگی نە هینا کەواتە (5) دەنگ

ناھینیت ، هەر یەگەم بردیووە ئەوانی تر قورس ئەبن

بەرئز جعفر ابراهیم ئیمنیکی [] جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو دز فرسەت .

بەرئز د. فرسەت سۆفی علی:

بەرئز سەرۆکی پەرلەمان.

زیاتر لە سێ کەس پێشنیازی زیاد کردنی برکە یەکیان لەم ماددە کە لە ماددەى (111) ئیمە داوامان

لێکردن سیاغە یە کمان بەدەنى ئەم سیاغە یان هیناوە لەبەر ئەوەى سێ کەس زیاتر پشستگیریان کردووە دەبێت

بخریتە دەنگ دان ، پەرلەمانتار، لەکارى پەرلەمانى نازادە بەلام کورسى فراکسیۆنى پەرلەمان پارێزراو

دەبێت بۆ فراکسیۆن لە حالەتى دەست لە کارکێشانهووى هەر ئەندامىكى فراکسیۆن یان جیا بونەووى ئەو

ئەندامە ئەووە ئەو ئەندامە ئەندامیەتى خۆى لە دەست دەدات لە پەرلەمان و کەسێكى دى لەو فراکسیۆن

بە پێى ریزبەندى دەنگەکان شوینى دەگریتەووە .

بەرئز جعفر ابراهیم ئیمنیکی [] جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئیمە دەزانین چۆنە، تکایە گۆی بگرن بزانیان دارپشتنەکە بخوینەووە.

ئیمە دوو خال وەر دەگرین خالی نيزامى بۆ هاوکارى بۆ سیاغە. فەرموو کاک عبدالله.

بەرئز عبدالله حاجى محمود:

بەرئز سەرۆکی پەرلەمان.

سەرۆکایەتى لیژنە لەگەل یاسای هەلبژاردنەکان یەك ئەگریتەووە ئەو پێشنیارە .

بەرئز جعفر ابراهیم ئیمنیکی [] جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس . فەرموو کاک تحسین.

بەرئىز تحسین ئىسماعیل احمد:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ ئەۋەدى بەۋ جۆرە توند نەبىتتە بەرامبەر پەرلەمانتار، ھەر بگوترىتتە پەرلەمانتار بۇى نىە لەسەر حسابى فراكسىۋنى خۇى فراكسىۋن دروست بكات .

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مامۇستا ملا مېران.

بەرئىز حسىن اسماعیل حسىن:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە ھەموو لايىكمان دەزانىن ھەر ئەندامىكى كە خۇى كاندىد كىردوۋە دەر دەجىتتە حسانەى ھەپە ، كە حسانەى ھەپە ئاپە بە موجدەرت گۆرپىنى لىستەكەى دەتوانىن ئەۋ حسانەى لى بسەنىنەۋەۋە و لە پەرلەمان بە دەرى بنىن ئەگەر شتىكىمان ھەپە قەيدناكە، بەلام بە تەسەۋرپى من زۆرمان لە سەر دەكەۋىت ئەۋ خالەى تەسپىت بکەين .

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئىمە چاۋەروانى پىشنىارپىن يەنى رەئى نەدەن پىشنىار بۇ جارەسەرى ئەمە .
فەرموو كاك سعید مەسىفى.

بەرئىز سعید محمد سعید:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەۋەدى كە ئىستا بەرئىز سەرۆكايەتى ئەم لىژنە باسى كىرد كە زياتر لە سى ئەندام و چوار ئەندام باسى ئەۋەدىان كىرد كە ھەر كەسىك لە فراكسىۋنىك دەست لە كار بكىشىتەۋە يا فراكسىۋنىكى تر رابگەپەنىت مافى ئەۋەدى ھەپە لە ھەمان فراكسىۋن كەسىكى تر بپە جپى لە ئەندامەكان كەۋاتە ئەۋە دەدرىتە دەنگ دان ۋابوۋ ئەۋەدى ئەۋ وتوۋپەتى.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس . فەرموو خاتو شرىن.

بەرئىز شرىن حسنى رمضان:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

گفو گۆ كىردن لەسەر فى ماددەيا ھاتپە كىرن ئەۋ پىشنىارە ھاتپە كىرن دوو كەس زياتر پىشتوانى كىردن ھىقىدام دەسالاتا خۇب كار بىنى بىخەپە دەنگ دانى جارىكى تر نەكەفتىتە گفتو گۆ زۆر سوپاس .

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئىمە ئەۋە دەزانىن، بەلام گىرقتەك ھەپە خۇتان دەبىن دەپتتە جارەسەرى بۇ پەپدا بکەين.فەرموو كاك بىستون.

بەرئىز بېستون ڤابق محمد:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پەرلەمانتار نوپنەرى خەلگە كە دەر ئەجىت راستە لە چوار چۆەى حزبەكەى دەر ئەجى، حزبەكانمان لى بكنەوۋە كەسمان دەر ناچىن ئەم قسەيە تەواوۋە، بەلام پەرلەمانتار كە بە حەقى خۆشى دەست لە كار ئەكشپتەوۋە مەفروروز وايە بخرىتە دەنگ دانەوۋە وەزىرىك مەسەلەن پىويستى بە دەنگ دان و كۆمەللىك رى و شوپىن ھەيە چۆن لىرەوۋە بتوانىن بى پىجەوانەى ھەرجى مەبادىى دوونىا ھەيە پەرلەمانتار دەر بكنەيت و بىنپىرىتەوۋە مائەوۋە ئەمە زۆر قورسە ، زۆر توندە ، ئاخىر مەرحەلەيە دەكرىت پىش ئەوۋە كۆمەللىك رىكارى تر ھەبىت تىكايە زۆر سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

دەزانى ئەم پىشنىارە ئاخىرەكەى بە دەنگ دان يەك لاي دەكرىتەوۋە بەلام ئەگەر پىشنىار ھەبن بۆ ئەوۋە بتوانن ھاوكارى لىژنەى پەيرەو بكنە . فەرموو كاك بەھزاد.

بەرئىز بەھزاد دەروپش دەروپش:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىويست زانىن لىردە چارەسەريەكا مام ناوئەند ھەبىت ب راستى حەل وەست ئەگەر بىتوو ھەم بىژىن دەربخەين پەرلەمانى لەوانەيە ئەوا پىجەوانەى ياسا ھەلپژاردندا دەقى دكتور فرسەتپش باش دەزانى قى ب جەندى پىجەوانەى ياسايە ئىجتىمالە پىجەوانەى مافى ئەو ئەندامەيە، بەلام حەلەكا وەست ئەم بىژم ھەر ئەندامىك ھەر فراكسىۆنەك كە جىابۆۋە لە فراكسىۆنا خۆ بۆى نىە فراكسىۆن پىك بىنىت يان پەيوەندى بە فراكسىۆنىكى تر بكات ئەوا بلىن حەل وەست يانى دەمىنىت لە پەرلەمان، بەلام ناتوانىت بىتە خاوەن فراكسىۆن يان پەيوەندى بە فراكسىۆنەكى تر بكا زۆر سوپاس .

بەرئىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس . فەرموو پەروا خان.

بەرئىز پەروا على حمە:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى لە قسەكانى كاك بىستون دەكەم بە ھىج شپوۋەيەك ئىمە ناتوانىن لە پەيرەوى ناوخويا تەزبىت كەين پەرلەمانتارىك ئەگەر راي جىاوازى ھەبوو ئەبىت ئەو پەرلەمانتارە بكرىتە دەرەوۋە يان حسانەى لى بسەنىتەوۋە مەگەر بىكووژى، لەبەر ئەوۋە باشتر وايە ئەو پەرلەمانتارە وەكو پەرلەمانتارىكى سەر بە خۆ بۆى نەبىت فراكسىۆن درووست بكا بەلام بۆت ھەيە لە فراكسىۆنەكەت دەرى بكنەى ئەوۋەش من لەو

باوهرىام حزبەكان دەتوانن بىكەن، بەلام ئىمە بە پەپرەوئەندامىهتو حسانە لە پەرلەمانتار بەسەننەو
منىش لەگەل ئەوہيا نىم زۆر سوپاس.

بەرئىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس. ئەوہ ھەمو پەينە چاوہروانى پيشنيارين .

فەرموو كاك برزۆ.

بەرئىز بەرزۆ مجيد عبدالله:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

وہكو پيشنياريكى مام ناوہند ھەر ئەندامىكى پەرلەمان كە باوہر بە سيا سەتى لىستەكەى نامىنى و جيا
دەبىتەوہ لە فراكسيۇنەكەى مافى ئەو فراكسيۇنەو حزبەكەيەتى كە جارە نووسى ئەو پەرلەمانتارە ساغ
بكاتەوہ.

بەرئىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، خوئ ئەوہ پەنگە سەرەتايەك بىت بۆ جارەسەر كردنى ئەو مادە. فەرموو ئامىنە خان.

بەرئىز ئامىنە زكرى سعید:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەف مادە دوو بېرگە پىك دىت يەكەم: دەبىزىتن پەرلەمانتار ئازادە واتا لەناو فراكسيۇنى خۇدا ھەر جۆرە
راو بۆ چوونەك ھەبىتن ئازادانە دادەبېرئ، واتا ئەگەر لە ناو فراكسيۇنا خۇدا رايەكى جدى گەل فراكسيۇنى
خۆ ھەبىتن ئەو پەرلەمانتار لەناو فراكسيۇنى خۆ نايەتە دەرختن بەس ھەلئبژاردنى ھەرىمى كوردستانى
بە شيوازى نىمچە كراوہ دەكرىت ئەگەر ھاتوو دەنگ دەرك وەختى دەجىتە سەر سندوقى دەنگ دانى،
دەنگى خۆ دەداتە كاندىدئ، بۆ نمونە بىتن دەنگى خۆ بداتە ژمارە فلان كاندىدئ ناو لىستەكە ئەگەر بەس
دەنگى خۆ بداتە ژمارە و كاندىدى ئەو دانگ دان دىتە سوتاندىن واتا حىكەت چىە؟ ھەندئ دەنگى خۆ دىتە
لىستى پىشەنگ دەدا دەنگى خۆ كاندىدى ئەو دەنگى يى وئ لىستەيا ئەفە گەلئك ھەفالا پرسىار كردن بۆ
ئەفە دژى پىچەوانەى دىموكراسىەتيا ، پەرلەمانى ھۆلندا ئەفە ھەبوو بەرىتانيا و ھەروہا بىژى ھەبو
ئەگەر ھاتوو ناو فراكسيۇنىدا پەرلەمانتارەكى ھات دەست بەردانە خوئ كىشا فراكسيۇنا خۆ يان لادانى
فراكسيۇنا خۆ كرد فراكسيۇنەكى تر بىك ھىنا ئەف كورسىە حەقى وئ حزبىە حەقى وئ لىستىيە و
كەسەكى دىنىتە جىئ وى ژ بەر ئەز بىنم دژى دىموكراسىتا نہ ژى پىچەوانەى عورفى پەرلەمانىە .

بەرئىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرئىز ئامىنە زكرى ئەوہ كاك برزۆش تەئكىدى لەوہ كرد ، ئىمە سئ خالى تر وەر دەگرين،
خەلاس تەواو . مەردان خدر ، عمر عىنايات، فەرموو كاك مردان.

بەرئیز مەردان خدر مصطفى:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

لە رووی ياساييهوه هەر ئيزافه بۆ قسهكانى ئامينه خان ئيمه دەبیت جياوازی بکهين له بهينى نيوان شيوازی هەلبژاردنهکان ، ئەگەر شيوازی هەلبژاردن سەدا سەد کراوه بۆ ئەوه کورسيهکه هەقى ئەندام پەرلەمانه و کەس مافى نيه ئەو کورسيه لى وەر بگريتهوه، بەلام بە هۆى ئەوهى کە سيستمى ئيمه سيستمى نيمجه کراويه دەنگ دەر يەکهەم جار دەنگ دەداتە لیستهکە پاشان دەداتە ئەو مرهشهحه، بۆيه مافى دەنگدەر و مافى حزبهکهيه کە کەسيك ئيستقاله له فراکسيون دەکات ئەو فراکسيونه ئيحتفاز بهو کورسيه بکات و مافى ئەوهى هەبیت مافى چارەنووسى ئەو کورسيه يەك لا بکاتهوه بۆيه به پيى سيستمى هەلبژاردنى ئيمه ئەو پيشنياره به راي من هيچ ئيشکاليهتيكى تيدانيه و حقى فراکسيونهو زۆر سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراهيم ئيمنيكى جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس. فەرموو کاک عمر.

بەرئیز عمر عينايات حمه سعيد:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

پيم خوشه سەرۆكى پەرلەمان هەمووتان به وردى گوئ بگرن ، پەپرەوى ناو خو هيىزى ياساى له ياساى هەلبژاردن كەمتر و ناتوانيت ياساى هەلبژاردن لەكار بگا، ريكارهكانى لادانى ئەندامى پەرلەمان واز هيىنانى و دەرکردنى به پيى ياساى هەلبژاردن ديارى کراوه ئەگەر لەم پەپرەوه جيگهى بکهينهوه دژى ياساى هەلبژاردن، لەبەر ئەوهى با کارى نەکهين کە دژ به ياسا بيت ئەوهکهسانهى دەيانهويت ئەو جوړه بيوو بۆچونانهى خويان جيگه بکهينهوه له ناو ياساکاندا با بچن ياساى هەلبژاردنى پەرلەمانى کوردستان هەموار بکهينه چۆن ئەيانهويت لهوى جيبهجيى بکهين ئەوا جيبهجيى بکهين، بەلام ليىره ناتوانن دژ به ياساى هەلبژاردن مادده بچهسيپين کە دژ به ياساى هەلبژاردن بيت سوپاس.

بەرئیز جعفر ابراهيم ئيمنيكى جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مامۆستا ماجد.

بەرئیز ماجد عثمان توفيق:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

من دوو تيبينيم هەبو، ئەوهى يەکهەم ئەوهى کاک عمر عينايات فەرمووى به پيى ياساى هەلبژاردنهکان ناکۆکه.

دووهم : دەکرى بلين ئەوهى کە له قهواره سياسيهکهى دەردهچيت ياخود له لیستی حزبهکهى دەردهچيت

ئەوه بۆى نييه فراکسيون دا بمەزريينيت، زۆر سوپاس .

بەرئیز جعفر ابراهيم ئيمنيكى جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس. فەرموو کاک صالح.

بەرپز صالح فەقى محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پېم وایه باشتین بەلگە بۆ ئەوەی كە ئەو ئەندامی پەرلەمانە مافی ئەوەی نیە برپاری لە چارە نووسی ئەو دەنگانەى خۆی بدا تەماشای ھەر لیستیك له لیستەکان بەکەى بۆ نمونە لەکاتیكا کورسیەك بەرامبەر بە نزیكى (بیست ھزار) دەنگ لە خولی رابردوو كە ئەم خولەى خۆمان كە ئیستا تیاپە ئەندام پەرلەمانی رەنگە ئەندامی پەرلەمان یەك بیٹ بە (چوار پینج ھزار دەنگ) كەواتە نەگەشتۆتە (بیست ھزار) دەنگ لە کاتیكا ئەو دەنگەش دەنگی لیستەكەپە نەك دەنگی شەخسەكە بیٹ ، بۆپە من پېم وایە ئەو ھىج دزى یەككى تیانپە دەتوانریت لە دواى وەك چۆن لە یاساكانى ھەلبژاردن ھاتوو كە لەسەر ئەو ئەساسە لە دەست دانى ئەندامپەتی ھىج رېگريەك نیە بۆ ئەوەى بچەسپیت زۆر سوپاس .

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنىكى جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ديارە ئیستا پېشنیاریەكە ئامادە كراو ە گوی لە پېشنیاریەكە دەگرین ئیو ە مناقشەى ئیزافیتان كرد دەستان خۆش بیٹ، فەرموو د. فرسەت.

بەرپز د. فرسەت سۆفی علی:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دوو سیاغەمان لە لایە ، سیاغەپەك كاك برزۆ ناردوپەتی ، سیاغەپەكیش ئیپە لەگەل دەستەى سەرۆكاتى كردمان ، با ھەردووکی بخوینمەو ە .

پەكەم: پەرلەمانتار ئازادە لە كارى پەرلەمانى دا بەلام ھەر كاتىك ئەندامى فراكسیونىك لە فراكسیونەكەى خۆى جیا بۆو ە ، یاخود جو ە پال فراكسیونىكى تر ئەوا ئەندامپەتی لە دەست دەدات و كەسىكى دیکە لەو فراكسیونە بە پى ریزبەندى شوپنى پر دەكاتو ە بە رەزامەندى پەرلەمان .

دوو ەم: ھەر ئەندامىكى پەرلەمان كە باو ەرى بە بەرنامەى سیاسى فراكسیونەكەى نامینیت و جیا دەبیئەو ە ئەوا دەسەلاتى فراكسیونەكەپەتی كە برپار لە چارە نووسی ئەو ئەندامە بدات لە پەرلەمانى كوردستان . ھەردووکی یەك ناو ەروكە ئەو ەى پەكەم ئیستا دەخەپنە دەنگ دان .

بەرپز جعفر ابراھیم ئیمنىكى جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستا ئەو بابەتە تەحەموولى موناقلەشەى زیاتر ناكات ئەو ەى پەكەم دەخەپنە دەنگ دان ، دواتر ئەو ەى دو ەم دەخەپنە دەنگ دان. فەرموو مامۆستا ملا ھەورەمان.

بەرپز ھەورەمان ھمە شریف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پېم وایە ئەو دوو پېشنیاری ەكو ەرەب ئەلى (ئەحلامووا مور) یانى لە راستیا كۆت و بەند كردنى ئەندامى پەرلەمانە بە حەقیقەت خواى گەورە بە خواپەتی خۆى ئەفەرمى (فمن شاء فالیمن فمنا شاء فالیکفر، افانت تکره ناس حتی یکن مئمنین) یانى تۆ بە زۆر نەفەرىك پابەند دەكەیت و كۆت و زنجیری

دەكەى ھەر لەو فراكسىيۇنە بى لەو حزبە بىت بە راستى ئەمە نەبۆتە دياردەپەكى زۆر گەورەش تاكو ئىمە لىرەيا كۆت و بەندى ئەندامى پەرلەمان بکەين بە راستى پىم وايە شتىكى زۆر زۆر خراپ ئەكەوئیتەو، لەسەرمان ئەو بابەتە.

بەريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
فەرموو د. فرسەت.

بەريز د. فرسەت سۆفى على:
بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

داوا دەكەين جى تر موناقتەشە نەكرىت ئەگەر دەرەتەم پى بدن دەى خويىنمەو ھەردوو سياغەى ، سياغەى يەكەم و دووم كامە زۆرتىن دەنگى ھىنا ئەو دەروات .

بەريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان خالى نىزامى وەر ناگرم چونكە ئەو ئىو تازە بە تازە رەبى دەدەن وە رەبىش ھەموو وەكو يەكن ، ئەوئەى يەكەم بخويىنەو بىخەينە دەنگ دان .

بەريز د. فرسەت سۆفى على:
بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا دەبى ئەو بىخەينە دەنگ دان كى لەگەل داىە؟ بىرگەيەك بەو ناوەرۆكە زياد بىكرىت ، سەرەتا ئەو بىخەرە دەنگ دان كى لەگەلە؟ بىرگەيەك زياد بىكرىت بەم شىوازەى كە رىگە نەدات ئەندامىكى فراكسىيۇن بىجىتە فراكسىيۇنىكى تر .

بەريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بىرگەيەكى ئىزافە كە ئازادى بە فراكسىيۇن نە دات ، فراكسىيۇن بىرپار دەدات.
فەرموو د. فرسەت.

بەريز د. فرسەت سۆفى على:
بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

دەنگ دانەكەمان لەسەر ئەوئەى كە ئەندامى فراكسىيۇن ناتوانىت فراكسىيۇنەكەى خوى بگۆرىت سياغەكەى ئىستا قەرار لەسەر ئەدەين .

بەريز جعفر ابراهيم ئيمينيكي جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

(43) كەس بە پەسەند دەزانن ، ئەوئەى دزى ئەو مەبەدەئەى ، كاك ئارى لىرە نىە ئارى ھەرسىن ، (15) كەس دزىن بە زۆرىنەى دەنگ ئەو مەبەدەئە پەسەند كرا مەبەدەئى ئىزافە كردن ، ئەوجا سياغەكە . فەرموو د. فرسەت.

بەريز دكتور فرسەت سۆفى ەلى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەردوو بىرگەكە ، دوو سياغەمان ھەيە سياغەى يەكەم دەخوئىنمەو دەپخەينە دەنگ دان ، سياغەى دووم دەخوئىنمەو بەريتە دەنگ دان كامە زۆرينەى ھينا ئەو سياغەيە پەسەند دەكرىت.

سياغەى يەكەم :

يەكەم : پەرلەمانتار ئازادە لە كارى پەرلەمانى دا بەلام ھەر كاتىك ئەندامى فراكسيونىك لە فراكسيونەكەى خۆى جيا بۆو ، ياخود جوہ پال فراكسيونىكى تر ئەوا ئەندامىەتى لە دەست دەداتو كەسىكى دىكە لەو فراكسيونە بە پىي رىزبەندى شوئىنى پىر دەكاتەو بە رەزامەندى پەرلەمان واتا بە بى رەزامەندى پەرلەمان نابىت داوا دەكەين ئەو بەريتە دەنگ دان .

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو پىشنيارە دەخەينە دەنگ دان پىشنيارى سياغەى يەكەم كى لە گەل دايبە ؟ (30) كەس ئەو پىشنيارەيان پى پەسەندە . فەرموو د. فرسەت .

بەريز دكتور فرسەت سۆفى ەلى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنيارى دووم:

دووم : ھەر ئەندامىكى پەرلەمان كە باوەرپى بە بەرنامەى سياسى فراكسيونەكەى نامىنىت و لىي جيا دەبىتەو ئەوا دەسەلاتى فراكسيونەكەيەتى كە بىيار لە چارە نووسى ئەندامىەتى ئەو ئەندامە بدات لە پەرلەمان .

بەريز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

دەنگ دان لەسەر پىشنيارى دووم كى لەگەل دايبە ؟ (6) كەس پىشنيارى دووم پى پەسەندە ، پىشنيارى يەكەم بە زۆرينەى دەنگ پەسەند كرا ، پىشنيارى سىيەم نيە، فەرموو د. فرسەت.

بەريز د. فرسەت سۆفى ەلى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بىرگەى دووم و سىيەم لە ھەمان ماددە دەمچ دەكرىت و كۆى ماددەكە بەم شىوہيە دەخوئىندىتەو .

يەكەم / مادەى (111) فراكسيون .

1- ھەر حزب و قەوارەيەكى سياسى بەژدارى لە ھەئىژاردنى پەرلەمانى كوردستان بكات و خاوەنى

لىست و بەرنامەى ھەئىژاردن بىت ، كورسى بەدەست ھينا دەبىتە فراكسيون .

2- پەرلەمان ئازادە لە كارى پەرلەمانى دە بەلام ھەر كاتىك ئەندامىك لە فراكسيونەكەى خۆى جيا

بۆو ياخوت جوہ پال فراكسيونىكى تر ئەوا ئەندامىەتى لە دەست دەداتو كەسىكى دى لەو

فراكسيونە بە پىي رىزبەندى شوئىنى پىر دەكاتەو بە رەزامەندى پەرلەمان .

3- دەستەى سەرۋىكايەتى بە پىي پىۋەرى كورسى پەرلەمانى بۇ راپەراندى كارو چالاكى وه بوودجەيەك بۇ فراكسىون دىارى دەكاتو ئەم بودجەيە دەكەۋىتە ژىر رىكارە داراييەكان، داوا دەكەين بخرىتە دەنگ دان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى □ جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو مادەيە بەو شىۋازەى خوئندرايەو بەرپىزان دەخەينە دەنگ دان كۆى ماددەكە ئىستا دەنگ دانە كى لەگەل دايە ؟ (32) كەس ئەم مادەيە بەو شىۋازەى خوئندرايەو پىي پەسەندە ، ئەو دەژە ئەو دەى دژى ئەو مادە بو بەو شىۋازەى بەرپىزان خوئندرايەو (23) كەس دەژە ئەو مادەيە بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا . فەرموو د. فرسەت .

بەرپىز د. فرسەت سۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (112) دەستەى گشتى:

سەرەتا دەنگدانمان ھەيە ھىوادارم ئەندامانى پەرلەمان لەگەلمان بن، لەبەر ئەو دەى (3) كەس زياتر پىشنيارىان كىرەبو دەستەى گشتى نەمىنى، سەرەتا ئەو دەخەينە دەنگدان ئايا دەستەى گشتى بمىنىت يان نەمىنىت؟ ئەگەر نەمىنىت پىۋىست ناكات تەفاسىلەكانى تر باس بكەين،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سەرەتا دەنگدان لە سەر ئەو دەى دەستەى گشتى نەمىنىت، (35) كەس ئەو پىشنيارهيان پى پەسەندە، ئەو دەى دژە؟ ئەو دەيەۋىت دەستەى گشتى بمىنىت، (21) كەس پىي پەسەندە بمىنىت، كەۋاتە بە زۆرىنەى دەنگ پىشنيارى يەكەم پەسەندىكرا بۇ لابرەنى دەستەى گشتى، فەرموو د. فرست سۆفى، بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (112) دەستەى گشتى:

سەبارەت بە ماددەى (115) ئۆپۇزسىۋنى پەرلەمانى.

(3) را ھەيە، پىشنيازىك ھەيە بمىنى ئەو سىاغە ھەيە بىكەين، پىشنيازىك ھەيە ھەر نەمىنى، پىشنيازىك ھەيە كە ئەۋىش سى كەس زياتر پىشتىگرى كىرەيە كە من پىم وايە ھەلە ۋەسەتتەيەكەيە، ئىمە لەم مەرەلەيە تەعريفىكى جوانى ئۆپۇزسىۋنى پەرلەمانى دەكەين لە ماددەيەك تەعريفىك دەكەين خۇم پىشتىۋانى دەكەم با باسى برادەران نەكەين ئىستا تەعريفىكمان لە پىشە ئىستا بۇتان دەخوئىنمەۋە ئەو تەعريفە بىتتە ھەلى ۋەسەتى بەينى ھەردوۋ ئەو تەرفانەى كە لەگەل نەمان ئەو تەرفانەى كە ۋەكو خۇى بى، ئەۋەش ئەو تەعريفەيە كە سىاغەمان كىرەتەۋە، ماددەى (115) ئەم فراكسىۋنە پەرلەمانىانە دەگرىتەۋە كە بەشدارى پىكەئىنانى كابىنەى ھكۆمەتتەن نەكردوۋە يان لىي دەكشەنەۋە ئازادى كارى پەرلەمانى ۋ ئۆپۇزسىۋنى تەۋاۋيان بۇ دەستەبەر دەكرى.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەم تەعريفى ئۆپۈزسىۋن دەخەينە دەنگدان بەم شىۋازى د. فرست خوئىندىيەۋە تەعريفى ئۆپۈزسىۋنى پەرلەمانى، كى لەگەل داپە؟ خۆى لە سەرۋىكايەتى لىژنەكان تەحسل حاسلە (47) كەس ئەم تەعريفەيان پى پەسەندە، ئەۋى دژە؟ (6) كەس دژە، بەزۋرىنەى دەنگ پەسەند كرا، فەرموو د. فرست سۆفى.

بەرپىز د. فرست سۆفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر ئەندامانى پەرلەمان پشويان درېژبى زۇر زۇر كەمان ماۋە دەتوانىن بە نيو سەعاتى تر ھەم دەنگدان و ھەم موناقتەشە تەۋاۋ بىكەين، چونكە ئەۋەى ماۋە زۇر زۇر كەمە،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

پشويان درېژە، ئەمە پەرلەمانە كاكە لە پەرلەمانى يابان چاى ھەيە، ئاۋ ھەيە، بسكىت ھەيە، بەرپىزان بەردەۋام دەبىن، فەرموو گەشە خان،

بەرپىز گەشە دارا حفيد.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەشى (11) يەم، ماددەى 118.

ديوانى پەرلەمان، نووسىنگەكان، ۋەزىرى ھەرىم بۇ كاروبارى پەرلەمان،

1. ديوانى پەرلەمان: پەرلەمان بۇ راپەراندنى كاروبارى كارگىرى و داراييەكانى ديوانىكى دەبىت كە لەلايەن سەرۋىكى ديوانەۋە بەرپۆۋە دەبىت لە سەر پلەى سەرۋىكى ديوان دوو را ھەيە، راي يەكەم بە پلەى تايبەت بىت، راي دوۋەم بە پلەى ۋەزىر بىت،

ماددەى 119.

سەرۋىكى ديوان بەفەرمانىك لەلايەن سەرۋىكى پەرلەمانەۋە دادەمەزىت و بەرپىسار دەبىت و لەبەردەمىدا ماددەى 120.

سەرۋىكى ديوان ئەركەكانى بەپىي ياساى رەچاۋكراۋەكان و ئەو دەسەلاتانەى لەلايەن سەرۋىكەۋە پىي دەدرىت پىادەى دەكات.

ماددەى 121.

پىكھاتە و دابەشكردى كارگىرى ديوانى پەرلەمان لەلايەن دەستەى سەرۋىكايەتى بەپەپرەۋىكى تايبەت رىك دەخرىت

ماددەى 122.

ديوانى پەرلەمان پىك دىت لەم بەرپۆۋەبەرايەتییە گشتىيانەى خوارەۋە،

1. بەرپۆۋەبەرايەتى گشتى كاروبارى پەرلەمان

2. بەرپۆۋەبەرايەتى گشتى كارگىرى و دارايى

3. بەرپۆۋەبەرايەتى گىشى پەيوەندىيەكان و راگەياندىن

ماددەى 123.

ھەر يەك لە سەنتەرى تويژىنەۋەى پەرلەمان و سەنتەرى راويژگارى ياسايى و دەستورى پەيوەست دەبن بە سەرۆكايەتى پەرلەمان، رايەك ھەيە پىيى وايە سەنتەرى راويژگارى ياسايى پىويست ناكات،
2. نووسىنگەكانى پەرلەمان:

ماددەى 124.

دوو راي لە سەرە، سەرۆكايەتى پەرلەمان بە ھەماھەنگى لە گەل دەستەى گىشى بۆى ھەيە لە ناۋەندى پارىژگان ھەر شويىنكى تر پىويست بكات نووسىنگە بكاتەۋە بە مەرجيك لە (3) ئەندام كەمتر نەبى لەو ناۋچەيە ،

راى دوۋەم، نووسىنگەكان تەنھا لە ناۋەندى پارىژگان دەبن،

ماددەى 125.

نووسىنگە ھەلدەستىت بە ۋەرگرتن و گەياندى داۋاكارى و سكالاي ھاۋلاتيان بە سەرۆكايەتى پەرلەمان تا رەۋانەى ليژنە پەيوەندىدارەكان بكرىت بەمەبەستى بەدۋاداجون و ۋەلامدانەۋە و گەياندىنەۋەى ۋەلامەكان بە خاۋەنەكانيان،

2. پىويستە سكالان لە ژىر دادبىنىدا نەبىت و قۇناغەكانى بەدۋاداجونى لەلايەنى تايبەتمەند بربىيى

ماددەى 126.

ھەر نووسىنگەيەك چەند كارمەندىكى دەبىت بۆ بەرپۆۋەبەردى كارەكانيان يەككەك لە كارمەندەكانى دەبىتە بەرپۆۋەبەرى نووسىنگە ژمارە و چۆنىەتى كارکردنجان لەلايەن سەرۆكى ديوانى پەرلەمان ديارى دەكرىت.

ماددەى 127.

پەرلەمان پىويستى و خەرجى نووسىنگەكان دابىن دەكات.

ماددەى 128.

ھەر ئەنداميك بۆى ھەيە سەردانى ھەر نووسىنگەيەك لە نووسىنگەكانى پەرلەمان بكات و بەدۋاداجون بۆ كارى ھاۋلاتيانى ھەر ناۋچەيەك بكات.

3. ۋەزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى پەرلەمان،

ماددەى 129.

راى يەكەم پىيى وايە پىويست ناكات باسى ۋەزىرى ھەرىم لە ناۋ پەپرەۋە بكرىت،

راى دوۋەم پىيى وايە بەم شىۋەيە بىت

ۋەزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى پەرلەمان تايبەتمەندە بە ئەنجامدانى ھەماھەنگى نيوان پەرلەمان و حكومەت

بۆى ھەيە لە ھەموو كۆبۈنەۋەكانى پەرلەمان نامادە بىت و بەم ئەركانەى خوارەۋە ھەلدەستىت،

1. ناردنى گىشت پىرۋزە ياسا و برپارە پىشنىيازكراۋەكان لەلايەن ئەنجومەنى ۋەزىران بۆ پەرلەمان.

2. وەرگرتنى ئەو پېشنيارانەى كە پەرلەمان دەپنيريت و خستنه رووى بۇ ئەنجومەنى وەزيران و بەمەبەستى زانينى رايان.

3. ريكخستنى كۆبۈنەوہ لە نيوان ھەردوو سەرۆكايەتى پەرلەمان و ئەنجومەنى وەزيران بەھەماھەنگى لەگەل سكرتيرى پەرلەمان و لەكاتى پيوست.

4. وەرگرتنى ئەو پرسيارانەى كە ئەندامى پەرلەمان ئاراستەى سەرۆك و جيگر و ئەندامانى ئەنجومەنى دەكەن ، ناردنەوہى وەلامەكانيان بۇ پەرلەمان بە گوپرهى ياسا.

5. ھەر ئەركى ديكە لەم پەپرەوہ يان ياسا بەركارەكان پيى سپردراوہ.

بەرپز د. جعفر ابراھيم ئيمنىكى/جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپز گەشە دارا، بۇ گفتوگوئى ئەم بەشە وەكو پيستر دەست بە گفتوگو دەكەين ماددە بە ماددە زۆربەى پەيوەستە بە ھەيكەليەت پەيوەست نيبە بە سياسەت و بيرو بۇچوونى سياسى ماددەى 118 دەست پى دەكەين دەرگاى موناقتەشە دەكەينەوہ، فەرموو گەشە خان،

بەرپز گەشە دارا حفيد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى (11)يەم، ماددەى 118.

ديوانى پەرلەمان، نووسينگەكان، وەزيرى ھەريم بۇ كاروبارى پەرلەمان،
ماددەى 118.

1. ديوانى پەرلەمان: پەرلەمان بۇ راپەراندنى كاروبارى كارگيرى و داراييەكانى ديوانىكى دەبيت كە لەلايەن سەرۆكى ديوانەوہ بەرپوہ دەبريت لە سەر پەلى سەرۆكى ديوان دوو را ھەيە، راي يەكەم بە پەلى تايبەت بيت، راي دووہم بە پەلى وەزير بيت،

بەرپز د. جعفر ابراھيم ئيمنىكى/جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

خالى نيزاميبە كاك بەزاد، فەرموو بيگەرد خان،

بەرپز بيگەرد دلشاد شكرالله/ سكرتيرى پەرلەمان.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو بەرپزانەى داواى گفتوگوئى ئەو ماددەيە دەكەن (مدينە ايوب، د. پەرى، د. شيركو حمە امين، حاجى كاروان، بەزاد دەرويش، ايوب عبدالله رسول، على عثمان، حيات مجيد، شيرين حسنى، تحسين اسماعيل، عزت صابر، سالار محمود، خلف احمد، صالح فقئى، بيستون فائق، عمر عينايت، مامۇستا عبدالرحمن، شوان شىخ احمد).

بەرپز د. جعفر ابراھيم ئيمنىكى/جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

خالى نيزاميبە كاك بەزاد فەرموو .

بەرپىز بەزاد درويش درويش:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەس بۇ راستكردنەو، دەبىتە ماددا (116)، جۇنكە ماددا (116) و (117) لاچوو، دەبىتە ماددا (116)،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوباس بۇ وى تىبىنىيە ئەو ماددەيە دەبىتە ماددە (116) راستە، تا دەتوانن كورت پوختى بىكەن،

فەرموو مەدینە خان،

بەرپىز مەدینە ایوب:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەربارەى ماددا (118) ل سەر پەلى سەرۆكى دیوانى ئەز د گەل پەلە تايبەتم بە هیج شیوہیەكى ئەز دگەل پەلە وەزیری نینم، چونکو ئەگەر ئەم بیین صەحکەینى ماددە (135) ى سى رىقەبەرى دین گشتى دیش هاتن زیدە کرن، خالە ئىكى ل ناو پەرلەمانى كوردستانى دا (9) بەرپوہبەریت هەین و (19) بەش (2) ھۆبەیت هەین، ئەف پەلى سەرۆكى دیوانى گرىدايە ب خولى پەرلەمانیدا بۇ نموونە سەرۆكى پەرلەمانى كیش حزبی بىتن سەرۆكى دیوانى ژى ھەر بۇ وى حزبىيە كەواتە ھەر خولەك بى شەرت نینە يەك سەرۆكى دیوانى بى ھەتا خول كۆتايى دىتن، ئەگەر ئەم بیین صەحکەینى خولە سى پەرلەمانى كوردستانى (2) سەرۆك دیوان هاتن گۆرپن ھەر خولە چارى پەرلەمانى كوردستانى ديسان دوو سەرۆك دیوان هاتن گۆرپن كەواتە ئەگەر پەلە وەزیری بن كەواتە د بن دوو پەلە وەزیری وەرگرن، كى گرەنتى دات كو خولە پىنجى پەرلەمانى كوردستانى دى چەند سەرۆك دیوان دینە گۆرپن بۇ نموونە (4) هاتن گۆرپن ئەوا چار پەلى وەزیری دى وەرگرن ئەف پەلە د بىتە بارگرانى بۇ بودجە پەرلەمانى كوردستانى فەرموو كەرەمكە صەحكى قى راپۆرتە بەر دەستى وانە ئەوہ من پىشكەش كرى كا مە چەند پەلە ناو پەرلەمانى كوردستانى دا ھەنە (43) پەلە برىكارىت وەزارەتینە (31) خەبىرن (31) رىقەبەرن يەعنى ئەفە گەلىك زیدەنە، بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان دقیت ئەف پەلە د بىت پەلە تايبەت بىتن ب ھىج شیوہیەك ئەز دگەل پەلە وەزیر نینم، سوپاس،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك سالار فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانى من كرا، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەگەر بەو شیوہیە بىتن زوو تەواو دەكەين، كاك بىستوون فەرموو.

بەرپىز بىستوون ھائىق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەمە دەبىتە ماددى (113) چۈنكى دەستە گىشى ھەمىۋى لاپرا (112) بوو ئۇپۇزسىۋنمان دانە بە يەك ماددە بوو بە (112) كەۋاتە ئەمە دەبىتە (113) و لە گەل ئەۋەم پەلە تايبەت بى، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ ئەۋ تىبىنىيە، كاك بەزاد فەرموو ،

بەرپىز بەزاد درويش درويش:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئاخافتنى من ھاتنە كرن ھەمان تىبىنىم ھەبوو كو پەلە تايبەت بيت نەك پەلە ۋەزىر، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك زانا،

بەرپىز زانا عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش ھەر لەگەل ئەۋەم پەلە تايبەت بى، ھەرچەند پەلە تايبەت ۋەزىرىش دەگىرتەۋە دۋاىي شەرح

نەكراۋە چۈنە، بەلام ھەر پەلە تايبەت بى باشترە، سوپاس

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەۋەى ۋەزىر پەلە بالاكەنە، فەرموو كاك ايوب.

بەرپىز ايوب عبدالله رسول:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دەربارەى ئەۋ ماددىيە ديارە سەرۋىكى ديوان لە ئەنجومەنى نوپنەرانى عىراق پەلە ۋەزىرى ھەيە، بەلام لە

ھەرىمى كوردستان پىم باشە ئەم پەلە بە پەلە تايبەت بىمىنىتەۋە، بۇچى؟ چۈنكى بە بوونى ۋەزىرى

زىاتر پىرۋسەى كەم كىرنەۋەى پەلە بالاكەن بەرۋە سستى دەروا، بۇيە پالاپشتى لە قسەكانى (منىرە خان و

كاك بىستون) دەكەم،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عمر.

بەرپىز عمر عىنايات:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من بابەتەكەم دارشتۋە تەنھا بۇ بەرچاۋ روونى بەرپىزان، لە ناۋ پەرلەماندا چەندىن راۋىژكار ھەيە بە

پەلە ۋەكىل ۋەزىر ناكىرى سەرۋىكى ديوان پەلەكەى كەمتر بى لەۋان، لەبەرئەۋە من پىشنيار دەكەم پەلە

سەرۋىكى ديوان بە پەلە ۋەكىل ۋەزىر بى، ئەگەر لەۋ پەلە كەمتر بى كەۋاتە راۋىژكارى پىشكەۋتوو كە

پەلەكەيان بە پەلە ۋەكىل ۋەزىرە كەمتر دەبى و ئەمەش كارىكى نەگونجاۋە، بۇيە بەم شىۋەيە ئىستا

دەپنئىر مە خزمەتان، (پەرلەمان بۇ راپەراندنى كارەكانى ديوانىكى دەپت لىلايەن سەرۆكىكەو بەرپوۋە دەپرېت بە پلەى وەكىل وەزىر) ئىتر ناكرىت بلىي كاروبارى كارگىرى و دارايى، ئەى كاروبارى ھونەرى، ئەى كاروبارى رۇشنىرى كەواتە ھەموو كاروبارەكانى پىويستە، ئەگەر بلىي كاروبار ئىتر ھەمووى دەگرېتەوۋە ئەمەش دەقى پىشنىارەكەى منە، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك شوان،

بەرپىز شوان شىخ احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

والله من پىشەكى داوا لە ئىدارە دەكەم، چونكە ئەمە چەندىن دانىشتنە ئەو دەمان ھەر چا نەبوو ھەر دەپى ھاتوو چۆ بىرى،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەمە دوا ھەقتەى داھاتوو دەست بەكار دەبن بۇ چاگردنەوۋەى سىستەمى ئىرە كە ئەمە چوار پىنچ سائە

بەلئىن بە بەلئىندەرەك دراوہ چاكى نەكردۇتەوۋە، فەرموو كاك شوان،

بەرپىز شوان شىخ احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگىرى لە قسەكان ملىنە خان و بەرپىزەكانى ترى ئەندامانى پەرلەمان دەكەم لەگەل پلە تايبەتم، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك حاجى كاروان،

بەرپىز كنعان نجم الدين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من ھەر لە عىنواكەو دەست بى دەكەم، نازانم من پىشنىار دەكەم وەزىرى ھەرىم بۇ كاروبارى پەرلەمان ھەست دەكەم شتىكى زيادە يەعنى ئەصل وايە ھەر نەبىت، چ پىويست دەكات ئەو پەرلەمان ئىشى خۇى دەكات لە رىگەى ديوانەوۋە موخاتەبەى حكومت دەكات، پىشنىار دەكەم ھەر ئەوۋەندە ديوان و نووسىنگەكان بى لەگەل پىشنىارى كاك عمر عىنايەتم بى بە وەكىل وەزىر ئەوۋە بابەتە و سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك خلف.

بەرپىز خلف احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگىرى لە قسەى ئەو بەرپىزانە دەكەم كە سەرۆكى ديوان پلە تايبەت بى، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو حيات خان.

بەرپىز حيات مجيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتيوانى لە قسەگانى مدينە خان و د. شرين دەكەم هەمان رەئىم هەيە پلە تايبەت بىت، سوپاس

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك شىركو.

بەرپىز شىركو محمد امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوھى كە پەيوەندى دار بوو بە ماددەكەوھ كاك بىستون وتى و بە هەمان شىوھ منىش پشتگىرى ئەوھ

دەكەم كە پلە تايبەت بى، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك على.

بەرپىز على عثمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددى (118) پشتگىرىا مدينە خانى و حيات خانى و شرين خانى د كەم هەر وەسا پيشنيار د كەم فى

رەنگى خارى بىتە دارشتن (بو راپەراندنى كاروبارى كارگىپرى و داراييەگانى پەرلەمان ديوانىكى دەبىت

كە لەلايەن سەرۆكى ديوانەوھ بەرپىوھ دەبرىتن) سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك صالح.

بەرپىز صالح فقى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش پشتيوانى ئەو رايەى مدينە خان و ئەو هەفالانەيان كرد كە پشتيوانيان كرد كە پلەى تايبەت بى

پلەى تايبەت هەم وەكىل وەزىر هەم بەرپىوھەرى گشتى و راويزكارەكانيش دەگرىتەوھ، بۆيە هيچ رىگريەك

نبيە ئەگەر پلەى تايبەت بى وەكىل وەزىرئىك دابنى، رەنگە لە خولەگانى ئايندە وەكىل وەزىر نەمىنى و

تەنھا خوار وەكىل وەزىر بىمىنى، بۆيە هەر پلە تايبەتەكە بى.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عزت.

بەرپۇز عزت صابر؛

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش پشتىۋانى لەو رايەى دەكەم كە دەئىت پلەى تايبەت بى، سوپاس

بەرپۇز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك تحسین.

بەرپۇز تحسین اسماعیل؛

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش پشتىگىرى لەو رايەى دەكەم كە پلەى تايبەت بى، سوپاس

بەرپۇز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ماموستا عبدالرحمن.

بەرپۇز عبدالرحمن على رضا؛

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

كاك عمر عىنايەت قسەكانى مىنى كەرد، يەك روونكردنەو پلەى تايبەت وەكىل وەزىرىش ھەر تايبەتە با

ئاگاداربن، سوپاس.

بەرپۇز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو د. پەرى.

بەرپۇز د. پەرى صالح حمید؛

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

دەرپشتنەو كەى بەم شىۋەيەى لى بىكرى (بۇ راپەراندنى كاروبارى كارگىرى و دارايى پەرلەمان ديوانىكى

دەبىت كە لەلەپەن سەرۆكى ديوانەو بەرپۇو دەبىت)ئەو وشەى لە سەرە لە عەرەبىيەو وەرگىرايە لە ھىچ

شۋىنىك نابی بەكارى بىنن لىرە دەبىتە دەربارەى سەرۆكى ديوان دوو را ھەيە، سوپاس.

بەرپۇز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو د. فرست سۇقى،

بەرپۇز د. فرست سۇقى؛

بەرپۇز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە ئەو تىبىنىيەمان وەرگرت بەتايبەتى ئەوۋى كاك عمر عىنايەت ناردى دواتر كە خرايە دەنگدان ئىتر

لەبەرچاۋ دەگرىن تىبىنىيەكان.

بەرپۇز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان بەردەوام دەبين ماددەى دواتر كە دەبىتە ماددەى (114) فەرموو گەشە خان.

بەرپىز گەشە دارا حفىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى 114

سەرۆكى ديوان بەفەرمانىك لەلايەن سەرۆكى پەرلەمانەو دادەمەزىت و بەرپرسىار دەبىت و لەبەردەمىدا.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

وابزانم هيج موناغەشە لەسەر ئەو ماددەىە نىيە، فەرموو د. پەرى،

بەرپىز د. پەرى صالح حمىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرۆكى ديوان بەفەرمانىك لەلايەن سەرۆكى پەرلەمانەو دادەمەزىت و لەبەردەم پەرلەماندا بەرپرسىار دەبىت.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس ، كاك بەزاد فەرموو.

بەرپىز بەزاد درويش درويش:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىم باشە بەو شىوازەى لى بىت، (سەرۆكى ديوان دواى ئەووى لەلايەن دەستەى سەرۆكايەتى دەپالىووت بە فەرمانىك لەلايەن سەرۆكى پەرلەمانەو دادەمەزىت و بەرپرسىار دەبىت لەبەردەم دەستەى سەرۆكايەتى)، واتە پالاوتن هەبى دواتر فەرمان پالاوتنەكە لەلايەن دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بىت، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك على،

بەرپىز على عثمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنىار د كەم فى رەنگى خاى بىتە دارشتن (بە فەرمانى سەرۆكى پەرلەمان سەرۆكى ديوان دادەمەزىت و بەرپرسىار دەبىت لەبەردەمىدا)،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمنىكى/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان لىزنىەى پەپرەو ئەگەر تىبىنىيەكتان نەبىت، فەرموو گەشە خان.

بەرپىز گەشە دارا حفىد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەرۋكى ديوان ئەرکەكانى بەپىي ياساى رەچاۋگراۋەكان و ئەو دەسەلاتانەى لەلايەن سەرۋكەۋە پىي دەدرىت پىادەى دەكات.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

بۇ گىفتوگۇ لە سەر ئەو ماددەيە تەنيا سى بەرپىز داۋا دەكەن، فەرموو شىرىن خان،

بەرپىز شىرىن حسنى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لەلايەن سەرۋكى پەرلەمان، پەرلەمان بۇى ئىزافە بىكرىت،

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

كاك بىستوون فەرموو.

بەرپىز بىستوون فائق:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەو سى ماددەيە سى دىپىن دەتوانرى دەمىج بىكرى بەپەكەۋە ئەم سى ماددەيە ھەر سىكىان زۆر كورت و پوختن دەكرى دەمىج بىكرى بەم جۆرە (سەرۋكى ديوان بەفەرمانىك لەلايەن سەرۋكى پەرلەمانەۋە دادەمەزىت ئەرکەكانى بەپىي ياساى رەچاۋگراۋەكان و ئەو دەسەلاتانەى پى دەدرى و جىبەجى دەكا و پىكەتەكەشى ئەۋە دەكرى) لەپەك جوملەى دوو ھىنىيە دەتوانى جىي بىكرىتەۋە، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

ماددەكانىش كەم دەبنەۋە، فەرموو كاك صالح.

بەرپىز صالح فىقى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پشتىۋانى ئەو رايەى كاك بىستوون دەكەم ئەۋە بىكرىتە (3) خال و سەبارەت بە دوۋەمىان سەرۋكى ديوان ئەرکەكانى پىادە دەكات بەپىي ياساى ئەو دەسەلاتانەى لەلايەن سەرۋكەۋە پىي دەدرىت بە رەچاۋگردنى ياسا كارپىگراۋەكان.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە كۆتايى ھات ئەگەر لىژنەى پەپرەۋ ھىچ تىبىنىيەك نەبى دەچىنە ماددەى دواتر، فەرموو گەشە خان.

بەرپىز گەشە دارا حفىد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى 116

پيگهاته و دابه شکردنى کارگيرى ديوانى پەرلەمان لەلايهن دەستەى سەرۆکايەتى بەپەپرەويكى تايبەت ريك دەخریت.

بەرپز د. جعفر ابراهيم ئيمنىكى/جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

دياره موناقله شه له سەر ئەو ماددهيه نيبه دهچينه ماددهى دواتر،
فەرموو گەشه خان،

بەرپز گەشه دارا حفید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى 117

ديوانى پەرلەمان پيك ديت لەم بەرپۆبهرايه تيبه گشتيانەى خوارەوه،

1. بەرپۆبهرايه تى گشتى کاروبارى پەرلەمان

2. بەرپۆبهرايه تى گشتى کارگيرى و دارايى

3. بەرپۆبهرايه تى گشتى پهيوهندييه كان و راگه يانندن

بەرپز د. جعفر ابراهيم ئيمنىكى/جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

بۆ گفتوگۆ له سەر ئەو ماددهيه دەست به ناو نووسين دهكەين، فەرموو بيگەرد خان،

بەرپز بيگەرد دلشاد شکرالله/ سكرتيرى پەرلەمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو بەرپزانەى داواى گفتوگۆى ئەو ماددهيه دهكەن (شرين حسنى، زانا عبد الرحمن، حيات مجيد، مدينه

ايوب، شوان شيخ احمد، سالار محمود، تحسين اسماعيل، مردان خچر، بيستون فائق، منيره، زولفا، عمر

عينايهت) فەرموو كاك عمر

بەرپز عمر عينايات:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر گریمان سەرۆكى ديوانى پەرلەمان پلهى تايبەت بى يەعنى بەرپۆبهرى گشتى بى ناکرى بەرپۆبهرى

گشتى بەرپرس بى له بەرپۆبهرى گشتى، كهواته يان دهبى لهولا سەرۆكى ديوانى پەرلەمان وهكىل وهزارهت

بى ليره بەرپۆبهرى گشتى هەبى و بهو پيبهى حكومه تى هەريمى كوردستان و پەرلەمانيش بهو

ئاراستهيهى كاردەكەن پۆسته بالاکان كەم بکەنەوه، به راي من ئەو بەرپۆبهرايه تيبه گشتيانە بكرين به

بەرپۆبهرايه تى سەر به ديوان بن، بهلام دەسه لاتە كانيان دەسه لاتى بەرپۆبهرى گشتى بى ئەوه پيشنيارى

منه بۆ ئەو ماددهيه، سوپاس.

بەرپز د. جعفر ابراهيم ئيمنىكى/جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو شرين خان.

بەرپىز شىرىن حسنى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشتەفانى ئاخاقتىت كاك عمر عىنايەتت دكەم ئەو بەرپۆبەرايەتى گىشتى بىنە بەرپۆبەرايەتى، پىشنىارەكى دىشى من ھەيە ديارە فىگافى بەرپۆبەرايەتتەك ھەيە بە ناوى بەرپۆبەرايەتى و پەيۋەندى و كارى باليۇزخانە و قونسىلگەرى و پىرۇتۇكۆل لە پەرلەمان، بەلام جىگاگەى نەگراۋە لىرە، چونكو ئەو جىيايە لەگەل بەرپۆبەرايەتتەكان و راگەياندىن، چونكە ئىشى پەيۋەندىيەكانى گىشتى زىاتر ئىش كردنە لە سەر مىدىا و پەيۋەندى بەجەماۋەرەۋە ھەيە، بەلام پەيۋەندىيەكانى پىرۇتۇكۆل كاركردنە لەگەل سەفارات و قونسوليات و پىرۇتۇكۆل و وفودى خارجى، بۆيە پىشنىار دەكەم خالى چوارەم بىيىتە بەرپۆبەرايەتى پەيۋەندى و كاروبارى باليۇزخانە و قونسىلگەرى و پىرۇتۇكۆل كە ئىستا بوونى ھەيە لە پەرلەمان، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو زولفا خان.

بەرپىز زولفا محمود:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشتىگىرى لە قسەكانى خاتوو شىرىن دەكەم لە خالى سىيەمدا باس لە بەرپۆبەرايەتى پەيۋەندىيەكان كراۋە كە كارى لە سەر مىدىايە، بەلام ئىمە بەشىكى تايبەتمەن ھەيە بەناوى پەيۋەندىيەكان كە كارى پىرۇتۇكۆل ۋەفدى خارجى و ھەرۋەھا كار لە سەر قونسولى سەفارەتەكان دەكات كە ئەمە بەشىكى گىرنگە، بەلام لىرەدا ناوى نەھاتۋوۋە پىشنىياز دەكەين كە بە بەشىكى جىيا باسى لىۋە بىرئىت و تەسبىت بىرئىت، سوپاس

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك زانا.

بەرپىز زانا عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشتىۋانى رايەكەى كاك عمر عىنايەت دەكەم ئەۋانە بىنە بەرپۆبەرايەتى يەئنى بەرپۆبەرايەتى گىشتى نەمىنن ئەۋەى پەيۋەندى بە عىلاقاتەۋە ھەيە من پىم باشە خالى سىيەم بىيىتە بەرپۆبەرايەتى تويژىنەۋەۋە راگەياندىن و خالى چوارەم بەرپۆبەرايەتى پەيۋەندىيەكان و پىرۇتۇكۆل كە ئەۋە بابەتىكى گىرنگە لە رووى ئىدارىيەۋە مەسەلەى رى و رەسمى پىرۇتۇكۆلى پەرلەمان و دروست كردنى پەيۋەندى ئەۋە بىيىتە بەرپۆبەرايەتتەك بۇ خالى چوارەم، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراهيم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو حىيات خان.

بەرپىز حىيات مەجىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەرەراي پىشتىگىرى خۇم لە قىسەكانى عمر عىنايەت كە گىشتىيەكان نەمىنى وپشتىگىرى خۇشم لە دىكتۇرە شىرىن دەكەم لە سەر ئەو بابەتەي كە خالىكى تر ئىزافە بكىرى بە ناوى بەرپۆدەبەرايەتى پەيوەندىيەكانى كاروبارى بالىوزخانە و قونسولگەرى و پرۆتوكۇل كە ئىستا وجودى ھەپە و لىرە جىگەي نەكراوتەو، چونكە پەيوەندىيەكان و راگەياندىن پەيوەندى ناوہخۇيىيە بە مىدىيا و بە جەماوەر، بەلام ئەوہى تر پەيوەندى دەرەكىيە بە بالىوزخانە و قونسولەكان، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو منىرە خان.

بەرپىز منىرە عثمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پىشتىگىرى قىسەكانى كاك عمر و زولفا خان و دىكتۇرە شىرىن و حىيات خان و كاك زانا دەكەم، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو مەدىنە خان.

بەرپىز مەدىنە ايوب.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەزى د گەل ھىندىمە گىشتى نەمىنى تىدا بەس بەرپۆدەبەرايەتى بىمىن، سوپاس.

بەرپىز د. جعفر ابراھىم ئىمىنىكى/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بەزاد.

بەرپىز بەزاد دەرۋىش دەرۋىش:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەوہى بەرپىز كاك عمر عىنايەت كە گوتى، بەلى، وايە، شەوانە و رۇزانە خەلك دىتە مال داخووزيان دىنن، ئەو داخووزيەش ئىمە ھەر دەپھىنە پەرلەمان، ئىمە ناچىن بېھىنە شوئىنىكى تر بەراستى، واتە، ئەگەر بمانەوى لە نىك ھاوولاتيان بىن و كىشەي ئەوان چارەسەر بىكەين بە قەناعەتى من، داخواز دەكەم ھەموو ئەندامانى بەرپىزى پەرلەمان ئەو جارە وەكو گوتى ھەر چ نەبىت خاترى ئەو ئەندامانە بگرن ئەوہى لە دەرەوہى سەنتەرى پەرىزگاكانن، كو فى خالى رەئىيا يەكى دەنگى خۇ بدەنى، زور سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز مامۇستا مەرۋان فەرموو.

بەرپىز حسين اسماعيل حسين (مەروان گەلاڭى):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

قەسەكانى من كرا، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز عبدالله حاجى محمود فەرموو.

بەرپىز عبدالله محمود محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەكرى فراكسىيۇن، پەرلەمانتار بۇ خۇي نووسىنگەي ھەبىت، بەلام نووسىنگەي پەرلەمان شتىكى زيادە، بار

گرانىە لەسەر پەرلەمانى كوردستان، بۇيە پىويستە لابرېت، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز د.محمد فەرموو.

بەرپىز د.محمد على ياسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەو دەم كە نووسىنگەكان نەمىن، منىش ھاوڤام لەگەل برادەران كە بار گرانىەك دروست

دەكات، بەلام لە جىياتى ئەو دەمدا ئەو بودجەيە تەرخان بكرى بۇ ئەو ھى كە ھاوڤاتيان بتوانن بە ئاسانى بگەن

بە پەرلەمان و راو بۇچوونەكانيان بگەيەنن بە ھەر شىوازيك بى، مىكانزمىك بدۆزىتەو، ھەرودھا ئەو

بودجە تەرخان بكرى بۇ پەرلەمانتاران كە بەلایەنى كەمەو ھەفتەى دوو رۆژ يان سى رۆژ سەرەدانى

دەقەرەكانيان بكەن و قسەى خەلك و راو بۇچوونى خەلك، لە خەمى خەلك ئاگاداربن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز د.عزت فەرموو.

بەرپىز عزت صابر اسماعيل:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تاكە سوودى ئەو نووسىنگەكانە ئەو ھىە خواست و داواكارى و گلەيى و گازاندەى خەلك دەگەيەنى بە

سەرۆكايەتى پەرلەمان، بە ھەزاران ھاوڤاتى لەو نووسىنگەكانەو نامەو شكايەتى خۇي ناردوو بۇ پەرلەمان،

ئەگەر نا دەبوايە بە سەدان ھەزار دىنارى خەرج بكردايە بۇ ئەو ھى بگەشتايە ھەولير، ئەو سوودىكە،

سوودىكى تىرىش زۆربەى خۇپيشاندانەكان لە شارەكانى كوردستاندا لەبەردەم نووسىنگەى پەرلەماندا

دەكرى، ئەمەش سوودىكى ترە كە گوپيان لى دەگىرى و داواكارىەكانيان لى وەردەگىرى و كاريان لەسەر

دەكرى، رىكخراوەكانى كۆمەلگەى مەدەنى گوپيان لى دەگىرى، لەگەل راي دوو دەم، نووسىنگەكان تەنھا لە

ناوھندى پارىزگاكان ھەبن، لەگەل ئىدارە سەربەخۇكان، چونكە شوپىنىكى گەورەى وەكو پشدر يان

گەرميان ناكرى ھەم بە پارىزگا حىسابى نەكەى و ھەم نووسىنگەى نەبىت، كەواتە نووسىنگە لە ناوھندى

پاریزگاكان و ئىدارە سەربەخۆكان، لە داھاتووشدا ئەگەر سۆران بوو بە پاریزگا تەبەعن مافی دەبى، كوێ بوو بە پاریزگا مافی دەبىت، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز د.شرین فەرموو.

بەرپز د.شرین حسنى رمضان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هەبوونا فەن نەفیسینگەھا بار گرانیهكى مەزنە لەسەر داھاتى گشتى، ئەف تەقەشوفە هەندى پيوسته ل دەست پىكا قەيرانا دارايى پەرلەمانى ئەنجامدایا، ل جەئ وئ رىكین بەدیل هەنە، یەعنە نە شەرتە تەنھا ل نەفیسینگەھى تۆ بشیى داواکاریا خەلكى بگەهینی، ب سەدان داواکاری ب رىكین جودا، ب رىكین تەکنەلۆجیایى، ب رىكا (email)، ب رىكا (facebook) گەھاندیە مە و مە چارەسەر کریه، ژبەر هەندى رىكین بەدیل هەنە كو چى دبیت سەندوقەكى ژى دانین هەتا ل ناحیه و قەزا و پەرپزگەهان، ئەو سەندوقە تايبەت بیتن ب داواکاریین خەلكى، یان ژى ب رىكین جودا، یەعنە بشیین ب رىكا تەکنەلۆجیایى داواکاریەت خۆ بگەهینن، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئيميني / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز د.شیركو حەمە امین فەرموو.

بەرپز د.شیركو حەمە امین:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە راستیدا ئەو قسانەى كە كاك د.عزت كردى زۆر تەواو، لە جیگای خۆیەتى، من پشتیوانى لە قەسەكانى دەكەم، پشتیوانى لەو قسانەى تریش كە وەكو كاك عمر عینایەت و زۆر لەو ھاوڕێیانەى تریش لەسەر نووسینگەكان، من سەیرم لى دبیت ئەم بەرپزانه باسى ئەو دەكەن كە گوايه ئەم نووسینگەكانە بار گرانیهكى گەورەى لەسەر ئەم پەرلەمانە دروست كردوو، هەر لەو راپۆرتەى لە چەند رۆژى رابردوو كاروبارى پەرلەمان كە مەدینە خان پيشكەشى كرد، وەرن سەیری بکەن سەیری سەرفیاتی با بلین شوینەكانى تری ناو ئەم پەرلەمانە بکەن، هەرودها سەیری ژمارەى فەرمانبەر و بەراوردی بکەن بە نووسینگەكان بزانن كامەیه بار گرانى لەسەر بودجەى ئەم پەرلەمانە، ئایا نووسینگەكانن بار گرانیان دروست كردوو، یان شوینی ترە بار گرانى دروست كردوو لەسەر مەسەلەى بودجە، یەعنە من سەیرم پى دبیت ئەمە بە تەنگ مەسەلەى بار گرانى و بودجەوون لە كاتیکدا پینج دانە سألە ئەم حكومەتە ئامادە نەبوو داھاتى خۆى بۆ ئەم ولاتە كەشف بکات، كەچى ئیستا تۆ بیى ئەوئەندە دیفاع لەسەر مەسەلەى بار گرانى و بودجە و ئەوانە بکەى، با بلین جوړیك لە پلانە كە بتەوئ كۆمەلێك نووسینگە داخەى، لە راستیدا نووسینگەكان زۆر زەرورن، ئەسلەن بەشێكن لە كاری پەرلەمانى، بەشێكن لە پاراستنى هەیبەتى پەرلەمان، من تیناگەم، بۆ دەبى نووسینگە هەیبەتى پەرلەمان و پەرلەمانتارى شكاندبى، بەلام حەز ناكەم بچمە هەندى بابى تر كە

داخستنى پەرلەمانە ھەيئەتى پەرلەمانى شكاندوود، يەنى بۆيە ئەمە جۇرئىكە لە نەزە، جۇرئىكە لە بىرگەردنەو، لە راستىدا وەكو چۆن ئەوئى كە ئۇپۇزسىيۇن بە پەرلەمانى رەوا نابىنى ئاوا نووسىنگەشى پى رەوا نابىنى، بۆيە زۆر گىرنگە و پىويستە، ئەسلەن ھەلقەى تەواسولە لە بەينى پەرلەمان و كارى پەرلەمانىدا، تىببىنى ھەيە لەسەر ئەوئى چەند نووسىنگە ھەيە ئەمە شتىكى ترە، تىببىنى ھەيە لەسەر ھەر بابەتتىكى تر ئەمە شتىكى ترە، كە لە كاتىكدا ھىچ يەككىك لەو نووسىنگانە بە داواكارى نووسىنگە فەرمانبەرى بۇ دانەمەزىنراو، بە داواكارى نووسىنگە بودجەى بۇ تەرخان نەكراو، بەلگو ئەو ھەمووى لە خودى سەرۇكاپەتى پەرلەمان و پەرلەمانەو ئەو شتانەى نىردراو، يەنى دەبى تۆ لىرەو موعالەجەى بكەى، نەك بىنى لە نووسىنگەكە بەدى، حدودى سەد و ئەوئەندە سەيارە لەو پەرلەمانەدا ھەيە، كامە سەيارە بە دەست نووسىنگەكانەوئەيە، يەنى ئىيو وەرن لە سەيارەكان بىكۆئەو، بۇ ھاتوون جارى لە نووسىنگەكان دەكۆئەو، بۆيە زۆر گىرنگە نووسىنگەكان ھەبن، لە راستىدا بە ھىچ جۇرئىكە من لەگەل ھەلۆھەشاندنەوئى ئەوانە نىم، ئەمانە بە ئەندازەيەكى زۆر گەورە رۇژانە پىشوازى لە ھاوولائىيان دەكەن، ھاوولائىيانى كوردستان سەرەدانىيان دەكەن، يەنى زۆر گىرنگە بىمىنەو، بەلام ئەگەر تىببىنىتان لەسەر كارىكى ھەيە ئەو تىببىنىيەكان چارەسەر بكرى، لە راستىدا ئەگەر وا نەبى ھەموومان لە مائەوە دانىشتووين لەسەر شەقام پىشوازى لە خەلكى دەكەين، ئەسلەن من لەگەل ئەوئەدام بە راستى پەرلەمان كەم تەرخەم بوو لەوئى لە ماوئى ئەو ھەموو سائە نەيتوانىوە بىناى سەربەخۆى خۇيان بۇ دروست بىكات، يەنى سەدان بىنا ھەيە بۇ كارى زۆر لا بەلا بەكار دىت ھەمووشى مولكى گشتىيە، ھەمووشى مولكى ئەم ولاتەيە بۇ كارى زۆر لا بەلا بەكار دىت، ئەسلەن دەبوو ئەم پەرلەمانە يان بىناى سەربەخۆى بۇ بكرىنايە، ياخود تەرفى جى بەجى كار ناچار بكرىنايە بىناى بۇ دروست بكرىنايە، من لەگەل ئەوئەدام ھەبن و خاوەنى ھەيكل و بىناو موئەسسەساتى سەربەخۆى خۇيان بن، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىز سوھراب مىكائىل فەرموو.

بەرپىز سوھراب مىكائىل محەمەد امىن:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

يا بەرچاقە كو ناوچەى دەرفەى سەنتەرى پاریزگەھا ئارىشەيا وان پەرن، داخووزيات وان پەرن، چونكە خزمەتگوزارى بۇ وان ناوچە ھەمى گاڤا لاوازتر و كەمترن، قەزا و ناحىە دىرن ل سەنتەرىن باژىرى، بۇ نمونە شىلازى سىلىى يان زى باتىفە و ماى، ئەگەر ئىكى بىت بىت داخازيا خۇ بگەھىنىتە پەرلەمانتاران چەند وەخت پىتقىت ئەو چەندى سەرف كەت ھەتا دچىتە نقىسىنگەھەكى ل دەوكى يان زى پاریزگەھەكا دى تر، ل قەزا و ناحىە پەرلەمانتار لىت كەمن، ژبەر ھەندى ئەز دىبىژم كو ناوچەى بەر فەرھن، ئەز دىبىژم ئەم نقىسىن دىت يەنى دەبىت ھەمى قەزا نقىسىنگەھىن پەرلەمانتاران لى بن، دا خەلك بىت گازاندىت خۇ بگەھىنى، ل قىرى بلا ئەز شتەكى بەرى من ھاتە تەرح كرن، گەلەك

پەرلەمانتارىن بەرى گوت دەرقەى پارىزگەھا بلا نەبن، يەنى ل قەزا نەبن، ئەز دىبىژم ب عەسكەوہ بلا ل سەنتەرى پارىزگەھا نەبىتن، چونكە پەرلەمانتار ل وپرى ھەنە خەلك دەشى دەنگى خو بگەيەنيت، بەس بلا ل قەزاكان ھەبن، چونكە پەرلەمانتار ل فپرى كەمن و ئاريشيەت وان پترن، فپتى ناكات ئەفايەكى گەلەك مەزن بيت، ئافايەكى بچيك، بەس بو داخزيت خەلكىكى تر، زور سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرىز حياە خان فەرموو.

بەرىز حياە مجيد قادر:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتيوانى لە قسەكانى د.عزت صابر دەكەم، كە لە سەنتەرى پارىزگاكان بىمىنيت نووسىنگە، زور سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرىز كاك خلف فەرموو.

بەرىز خلف احمد معروف:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

زياتر لە چەند كەسيك پيشنيارى كر دووہ بە داخستن، زياتر لە چەند كەسيكىش دەلى بىمىنيتەوہ، من قسە لەسەر ئەوہ ناكەم با دەنگدان يەكلايى بكاتەوہ، بەلام ئەگەر ماپەوہ نووسىنگەكانى پەرلەمان داوا دەكەم ليرە بچەسپىنرپت و ميكانىزمىك بدوزرپتەوہ كە سەرۆكايەتى پەرلەمان يەكلاي بكاتەوہ، ھەندىك جىگامان ھەيە كەمترە لە رووى ژمارەى دانىشتوانەوہ لەوہى نووسىنگەى لپيە و ھەندى جىگامان ھەيە دوورە دەست ترە، قەلەغ ترە، بو نموونە شوپىنكى وەكو گەرميان كەلارى لەسەرە، قەزاي كفرى لەسەرە، باوہنورى لەسەرە، ناوچەيەكى دورە دەستى گەرميانە، ئىدارەشە تاوہكو ئىستا نووسىنگەى لى نپيە، شوپىنكى وەكو سەيدساق سەد و دە ھەزار نفوسى ھەيە تاوہكو ئىستا نووسىنگەى پەرلەمانى لى نپيە، بەلام جىگاي ترمان ھەيە كەمتريشە لەو عەدەدە تپيدايە، بۇيە داواكارم لە بەرىز سەرۆكى لپزنەى كاتى و ئەندامانى لپزنەى كاتى ميكانىزمىك ديارى بكن ئەگەر ماپەوہ كە بتوانين لەو شوپانانەى كە پپويست دەكات و دوورە دەستە ھاوولاتى گەرميانمان ھەيە لە سەدا دووى تەسەور ناكەم بە درپزاي تەمەنى پەرلەمان ھاتبپتە ئەو پەرلەمانە، گرنگە نووسىنگەيەكى لەو دەشتى گەرميانە ھەبپت بو ئەوہى كيشەكانى خوئى بگەيەنپت، زور سوپاس.

بەرىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرىز كاك تحسين فەرموو.

بەرپىز تحسین اسماعیل احمد دۆلەتمەرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منیش پتشیگری هەموو ئەو بەرپىزانە دەكەم كە نووسینگەكان نەمپىن، هەبوونی ئەو نووسینگانە كە هەشت نووسینگەمان هەيە، هەشتا و نۆ فەرمانبەرى رەسمیمان هەيە، شازدە فەرمانبەرى گریبەستمان هەيە، ئەوانەى كە سوودمەندن زیاتر خاوەن خانووەكان كە كرىپەكى رحەت وەردەگرن، من لە مامۆستا مەروان دەپرسم چەند جار بە يەكەووە لەوئى دانیشتووین؟ من دەئیم ئەم نووسینگانە نووسینگەى زیادن، لە جیاتی ئەووە لە هەر ناحیەيەك و لە هەر قەزایەك و لە هەر پارێزگایەك دەكرئى سەندوق دابنرئى، هەموو قەزا و ناحیە و پارێزگاكان نووسینگەى پەرلەمانن، ئەمە شتىكى زیادەيە بە حەقیقەت، نەك لەبەر ئەووەى بارى پەرلەمانى قورس كەردوو، بەلكو شتىكى بئى مانايە، ئىستا ئەو فەرمانبەرانەى لەوئى دەوام دەكەن نە پەرلەمان ئاگای لىيانە، نە پەرلەمانتار ئاگای لىيانە، چۆن دىن و چۆن دەچن، چۆن سەرف دەكەن، چ دەكەن، يەعنى ئەم نووسینگانە بەس بۆ ئەم فەرمانبەرانە دانراون بۆ خۆيان تەراتىنى تىدا دەكەن، دەوام دەكەن و ناكەن كەس لىيان ناپرسئى، من پىموايە بە هىچ جۆرىك نووسینگە سوودى نىيە بۆ پەرلەمان لەو جىگایانە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگری سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز امینە خان فەرموو.

بەرپىز امینە زكرى سعید:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

هەلبەت پەرلەمانتار دئى چاوا نوینەرئى گەلیە، ل هەمان دەمدا نوینەرئى وئى دەفەرئى ئەووە كو تىدا دەژىتن، واتە هەدەف جىيە، پەرلەمانتار نوینەرئى تىا خەلكى دكەتن، هەدەفى ئەووە كو ب رىكىن تەواسولئى گەل ھاوولاتیان نىزىك تر ببىتن، ئاسانتر بكەتن، رىكىن تەواسولئى بۆ ھاوولاتیان زى هەم ئاسانتر بى، هەم زى پەرلەمانتار نىزىكایەتیا خەلكى بكەتن، بۆ هەندئى كو رەنگ و دەنگى خەلكى ببىتن، گەھاندنا دەنگى خەلكى بۆ ناف ھۆلا پەرلەمانیدا ب رىكىن جودا، رەئىامن دقئىتن رىكىن تەواسولئى بۆ ھاوولاتیان ئاسانتر ببن، هەلبەت ل بىر زى نەكەین پەپرەوئى نافخۇدا زى پەسەند كر كو رۇژەك ھاتە تەرخان كرن، پەرلەمانتاران كو ل دەفەرئىت خۆ نوینەرئى تىا خەلكى بكەن، گوئىي خۆ بەدەنە خەلكى، سەرەدانئىت خەلكى بكەن، يان خەلكى ببىنن، دقئىتن راستە يەكیش وا رىكاران ئەووە كو تۆ بە رىكىت (internet) تەواسولئىت گەل خەلكى بكەن، بەس خەلكى مە خۆ ھەمى خىندەوار نىنە، خۆ ھەمیان (internet) نىنە، خۆ ھەمى نزانن (email) بەكار ببىنن، بۆيە دقئىتن جىيەك ھەبىتن كو خەلكى ببىنن، مە يا ھەى لە دنیايدا ھەر پەرلەمانتارىك نقىسىنگەھا يا خۆى ھەى، واتە ئەو رىكارىن كو پەرلەمانتار تەواسولئىت گەل مىللەتى بكەتن يا ھاتىە رىكخستن، ل فیرە ب رەئىا من ئەو ھەمى موناقلەشە تىدا كرن ھەندىك ل سەر ئەساسئى تەوجوھا سياسیە، ئەو كىشەيەن سياسى كو نقىسىنگەھىك وان دروست بوون، ھەندىك ل سەر ئەساسى

هه‌ندییه کو په‌رله‌مانتار ئه‌و ناچن نفیسنه‌هیت خۇدا و ده‌وامی بکه‌تن، خه‌لکی نابین، پتر هیڤیا فه‌رمانبه‌ریت وان، ژبه‌ر هه‌ندی ب ره‌نیا من دفتیتن ئه‌م به‌رفراوانتر به‌رچاڤ هه‌لبگری، پیوستیا هه‌ندی کوجیگه‌هیک هه‌بیت، ئه‌ز ناچه‌م ئه‌نجومه‌نی په‌ریزگا خه‌لکی ببینم، ئه‌ز نوینه‌رایه‌تی خه‌لکی دکه‌م وه‌ک په‌رله‌مانتار، جهیی من ئه‌نجومه‌نی پاریزگا نینه ئه‌ز بچم خه‌لکی ببینم، ئه‌ز گه‌ل هه‌ندیمه‌ نفیسنه‌گه‌ بمین، ئه‌گه‌ر ب شیوازیکی فراوان ژی نه‌بیتن ناف سه‌نته‌ری پاریزگایان بمینی، ئه‌گه‌ر هاتوو هه‌ر بریار سه‌ر هه‌ندی هاته‌ دان کو نفیسنه‌گه‌ نه‌مین، به‌ راستی سه‌رۆکی په‌رله‌مان، هۆسا موناغه‌شه‌ نایه‌ته‌ کرن، ئه‌ف ده‌نگه‌ ده‌نگه‌ مروّف نه‌شیت ب ئاخفی، ئه‌گه‌ر هاتوو بریار ل سه‌ر هه‌ندی هاته‌ دان کو نفیسنه‌گه‌ ب فی شیوازی به‌رفراوان نه‌بین، ئه‌ز تیدگه‌م ژی هه‌فالتیت من ترسا وان چیه‌، نفیسنه‌گه‌ی په‌رله‌مانی وه‌ک حیه‌یه‌کی ته‌حقیقی هاتیه‌ به‌گاره‌ینان، دی ئه‌م دشئ کاریت وی ب ئه‌نزیما ریکیبخیخ، ئه‌فه‌ حهل نینه‌ کو نفیسنه‌گه‌ها نه‌هیلی، ئه‌گه‌ر هاتوو نفیسنه‌گه‌ ل مه‌نتیقه‌ نه‌مان دفتیت ل سه‌نته‌ری پاریزگه‌هان بمینی، ئه‌گه‌ر هاتوو دیسان په‌رله‌مان بریار دا کو ل سه‌نته‌ری پاریزگه‌هان نه‌مین دفتیت حله‌کی دی هه‌بیتن، فراکسیونا نفیسنه‌گه‌هیت خۆ هه‌بن، چونکه‌ مه‌ خه‌لاکا دی زیده‌ کر کو فراکسیون دئ بودجه‌یه‌ک هه‌بیتن، واته‌ دفتیت هه‌ر ریگه‌کا ته‌واسولی گه‌ل هاوولاتیان ببین، دئ چ ب ریکا نفیسنه‌گه‌ی په‌ریزگایان بن، چ ب شیوازیکی به‌رفراوان وه‌ک نوکه‌ بن، چ ب ریکا فراکسیونان بن، زۆر سوپاس.

به‌ریز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌ریزان، گه‌توگو له‌سه‌ر ئه‌م مادده‌یه‌ کۆتایی هات، من مافم نییه‌ ره‌ئی بده‌م، به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ ئه‌و نووسینگانه‌ په‌یه‌وستن به‌ سه‌رۆکایه‌تی په‌رله‌مان، من دوو راستی ده‌لیم، هه‌ردووکیان راستینه‌ بۆ ئیوه‌ی به‌ریز، بۆ به‌رچاو روونی، ئه‌گه‌ر له‌به‌ر بار گرانی دارایی بیت ئه‌م نووسینگانه‌ بار گرانیه‌کی وایان له‌سه‌ر په‌رله‌مان دروست نه‌کردوو، له‌سه‌ر دارایی په‌رله‌مان، ئه‌وه‌ راستیه‌که‌ که‌ پیتان ده‌لیم، بودجه‌ی ئه‌وان بیست و یه‌ک ملیون بوو کردمانه‌ سیژده‌ ملیون، به‌وه‌ش رازی نه‌بوون و کاره‌کانی خۆیان به‌ریوه‌ده‌به‌ن، ئه‌وه‌ی دووم به‌ریوه‌بردنی کاروباری خۆیان، ئه‌و نووسینگانه‌ که‌مترین گرفتگی ئه‌و فه‌رمانبه‌رانه‌ بۆ دیوان دیت، ئه‌وه‌ دیوان ناگادارن، یه‌عنی گرفتگی وایه‌ت، به‌لام کارانه‌ کاره‌کان چۆن به‌ریوه‌ ده‌جیت ئه‌وه‌ هه‌لسه‌نگاندنیکی ترم هه‌یه‌، ره‌ئیه‌کی ترم هه‌یه‌، به‌لام ئه‌و ره‌ئیه‌ی تر پیشکه‌ش ناکه‌م، به‌لام ئه‌وه‌ش له‌به‌ر چاو بگرن ئه‌و نووسینگانه‌ نه‌مینیت چاره‌نووسی هه‌شتا و نۆ فه‌رمانبه‌ر موعه‌له‌ق ده‌مینیت، له‌به‌ر ئه‌وه‌ ئیوه‌ ئه‌و ره‌ئیه‌ دواتر به‌ ده‌نگدان یه‌کلایی ده‌کریته‌وه‌، هه‌ر ئه‌وه‌ بۆ به‌رچاو روونی، ده‌چینه‌ مادده‌ی دواتر، ئه‌وه‌ مادده‌یه‌ ئه‌گه‌ر بمینی یان نه‌مینی ئه‌م نووسینگانه‌ سی چوار مادده‌ په‌یه‌وستن به‌وه‌، به‌ریز د.فرست فه‌رموو.

بەرپىز د. فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئىمە ماۋەبەك لە بەر ئىستا ھەستايىن موناھەشە دەستەى گشتىمان كرد، دەسلەتتى ھەبى يان نەبى، دواتر بېرىمان دا ھەر نەبەيلىن، ماناى وايە تەقريبەن نيو كاتزمىر كاتمان رۇبى لە نەتىجەش نەمان ھىشت، ئەو بابەتەش بابەتتىكى ئاسايىە، سى رەئىمان ھەبە، راستە، ئىستا كاتى دەنگدان نىبە، بەس موشكىلە لەسەر ئەۋەبە لە دواى ئەو ماددەبە چوار ماددەى تىرىش ھەبە پەبەۋەستە بە نووسىنگەكان، بۇبە من پېشىنار دەكەم سى رەئى بېھەنە دەنگدان، ئىستا، ۋەكو ئىستىسنا لەسەر ئەو قاعىدەبەى كە پېشتەر ھەمان بوون، ئايا نووسىنگەكان نەمىنن، يان نووسىنگەكان ۋەكو ئەۋەى ئىستا ھەبە بىمىنن، يان نووسىنگەكان لە مەركەزى شارەكان بىمىنن، ئەگەر نووسىنگەكان نەمان ئىتر پېۋىست ناكات ماددەكانى تر موناھەش بىكەين و ئەو ھەموو كاتە بىگرىن، ئەگەر نووسىنگەكان مان ئەو كاتى دەچىنە سەر ماددەكەى پاشتەر، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز عمر عىنايەت فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت ھەمە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بۇ بەرچاۋ روۋنى بەرپىزتان و ئەندامانى پەرلەمان، نووسىنگەكانى پەرلەمان لە شارەكان زەۋىمان بۇ ۋەرگرتوون، لە ھەئبەجە، لە سلىمانى، پىمۋايە لە ھەندى شارەكانى تىرىش، نەخشەى بۇ تەۋاۋ كراۋە، دىزايىن پارىھەكى زۇرى پەرلەمانى بۇ سەرف كراۋە، ھاتە سەر ئەۋەى كە پارەشيان بۇ تەخسىس كرد بىناى نووسىنگە دروست بىكەين لە ھەموو شار و شارۋىچكەكان، بەلام قەيرانى دارايى رايگرت، من ھەزم كرد ئەو تەۋزىجە بەدەمن زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

خالىكى نىزامى ھەبە؟ بەرپىز كاك فرحان فەرموو.

بەرپىز فرحان جوھر قادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من ھەر تىبىنىيەكەم ھەبە، پېۋىست دەكات نەمانى بېرىدان لەسەر نەمانى نووسىنگەكان، يەئنى پەرلەمان بېرىار لە شتىك دەدات لە مەركى خۇى دەدات لە تەۋاسول لەگەل خەلكى كوردستان، بۇبە ئەمە زۇر بە گران دەكەۋىت لەسەرمان، بۇبە ئەم تىبىنىيەم لەبەر چاۋ بىگرى زۇر گرىنگە، چۈنكە پەرلەمان ناكرى قەتەى عىلاقە بكات لەگەل خەلك، پەبەۋەندى خەلك لە رىى نووسىنگەكان لەگەل پەرلەمان دەمىنئەتەۋە، بۇبە خۇى موعەلەقە دەكات، زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەۋە خالى نىزامى نەبوو، خالى نىزامىت ھەبە؟ كاك تحسىن فەرموو.

بەرپىز تحسین اسماعیل احمد دۆلەتمەرى:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

خالى نيزاميم نيبه له گهڤ داواي لیبوردن، من تەنھا تیبینی ئەووم هەبە تاووکو ئیستا خالی نيزامی بەس ئیشارەت کردنەکه خالی نيزامی بوو، ههچ قسه کردنیك خالی نيزامی نەبوو، ئەگەر كاك فرحان یان هەر برادەریك رهئی هەبە له کاتی دەست بلندکردن با رهئی بدات، لەمەودوا هەز دەگەم، داواتان لیدەگەم ئەو کاتزمیڕ حەوت و بیست و پینجە کۆ گوتی بە پێی ماددەى ئەوەندە، ماددەکهی نەگوت حەقی قسەکردنی پێ نەدەى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

داوا له ئیوه دەگەم ناوی ماددە بێنن، پەپرەو جی بەجی بکەن، هەمووتان پیکەو، بێ ئیستیسنا، ئیمەش له گهڤ ئیوه، بەرپىز د.فرست فەرموو.

بەرپىز د.فرست صۆقى علی:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر ئەندامانی پەرلەمان لاریان نەبیت، چونکە ئەو لادانە لەو قاعیدەبەهەى که بۆ دەنگدان دامانناو، ئیستا سێ رهئی دەخەینە دەنگدان، رهئی یەگەم: نووسینگەکان وەکو خۆی بمینن که هەبە، لەبەر ئەوێ ئەو رهئیە ئەسلەکهیە ئەوێان یەگەم، وەکو خۆی که هەبە دەبەخەینە دەنگدان، رهئی دووم: ئەو دەخەینە دەنگدان تەنھا له مەرکەزى پارێزگاگان، رهئی سێهەم: دەخەینە دەنگدان که نەمیین بە کۆتایی، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

دیاره ئیعتراز لەسەر شیوازی دەنگدان هەبە، بەرپىز د.عزت فەرموو.

بەرپىز د.عزت صابر اسماعیل:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ناوەندى پارێزگاگان و ئیداره سەربەخۆکان دانیشتانىكى زۆرى هەبە ئەو ناوچانە، بەرپىزان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمینكى / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

د.فرست فەرموو.

بەرپىز د.فرست صۆقى علی:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر بەس بلین پارێزگاگان و ئیدارهى گەرمیان، ئەگەر نا مەسەلەن قەزای سۆران له ئیدارهى راپەرین گەورەترە، زاخۆ گەورەترە له ئیدارهى راپەرین، بۆیە ئەگەر بەو شیوێهە بێت، یەعنى ئەگەر بە پێی حەجمى دانیشتان و ئەو بکەین سۆران گەورەترە له رانیه، زاخۆ گەورەترە له رانیه، چۆن دەکرێ تۆ له

رانیه بیهیللی له سۆران و زاخۆ ههلی بگری، بۆیه تهنه دهلیین پارێزگاگان و ئیداره‌ی گهرمیان، که دهکاته هه‌لبجه، سلیمانی، دهۆک، زۆر سوپاس.

به‌رپێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌رپێز کاک خلف فه‌رموو.

به‌رپێز خلف احمد معروف:

به‌رپێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

بۆ ئه‌وه‌ی ئیشکال بۆ خۆمان دروست نه‌که‌ین ئه‌و ته‌واسوله‌ی که له به‌ینی په‌رله‌مان و خه‌لکدا هه‌یه، ئه‌گه‌ر قه‌رار بێت نه‌مینیت له پێشه‌وه‌دا ئه‌وه بخه‌نه ده‌نگدانه‌وه که نه‌می، بۆ ئه‌وه‌ی هه‌مووی وه‌کو یه‌ک بێت ئه‌و کاته ناوچه‌کان، به‌لام ئه‌گه‌ر قه‌رار بێت به‌مینیته‌وه با وه‌کو خۆ به‌مینیته‌وه، چونکه ناکرێ هه‌ندی ناوچه به‌مینیته‌وه و هه‌ندی ناوچه نه‌مینیته‌وه، بۆیه داواتان لێده‌که‌م له پێشدا ئه‌وه‌ی که هه‌مووی لابریت بخه‌نه ده‌نگدانه‌وه، ئه‌گه‌ر لابر ئه‌وه هه‌موومان وه‌کو یه‌ک، ئه‌گه‌ر نه‌بوو با وه‌کو خۆی به‌مینیته‌وه، زۆر سوپاس.

به‌رپێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

د.فرست فه‌رموو.

به‌رپێز د.فرست صۆفی علی:

به‌رپێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

ئه‌و مه‌نتیقانه هه‌مووی ئیستیجقافیکی خۆیان وه‌رگرتوو، با ئه‌فه‌زله‌یه‌ت بده‌ینه ئه‌و ره‌ئیه‌ی که هه‌یه وه‌کو خۆی، ئایا نووسینگه‌کان له هه‌موو ئه‌و قه‌زا و پارێزگایانه‌ی هه‌یه به‌مینیته‌وه، ئه‌وه بخه‌ ده‌نگدانه‌وه، ئینجا ئه‌وه‌ی تر. زۆر سوپاس.

به‌رپێز جعفر ابراهیم ئیمینکی / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌رپێز کاک به‌هزاد فه‌رموو.

به‌هزاد ده‌رویش ده‌رویش:

به‌رپێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

ئه‌ز دبێژم که‌م جار ده‌سته‌ی سه‌رۆکایه‌تی ته‌وزیحات ده‌ده‌تن، ئه‌گه‌ر گرنگیه‌ک نه‌بیت، به‌رپێزتان ته‌وزیحه‌کا باش دا، که مه‌سیرێ وان هه‌شتی و نه‌ه فه‌مانبه‌ر دێ چ لیکه‌ین، وه‌ختی ئه‌م هاتینه سه‌ر پرسێ دیوانی سه‌رۆکایه‌تیا هه‌ریمی بێرا مه‌ تیت مه‌ نه‌شیا قه‌راره‌کی بده‌ین کو ته‌ئسیر ل وان فه‌رمانبه‌ران بکه‌ت، باشه چاوا هه‌ر چه‌نده به‌ روونی گو‌تن مه‌خسه‌دا من نییه ئه‌فه، مه‌خسه‌دم ئه‌وه کو ره‌ئیا جه‌نابی ته‌زی بێته وه‌رگرتن، یه‌عنی بێته هه‌ند وه‌رگرتن، ئه‌ز دگه‌ل هه‌ندی مه‌ وه‌کی خۆی بێته ده‌نگدان، وه‌کی د.فرست گو‌تی، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

خالى نىزامى نەبوون، بەلام رەئى بوون بۇ بەرچاۋ روونى، كاك د.فرست ئەۋەدى يەكەم با بىخەينە دەنگدانەۋە.

بەرپىز د.فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

يەكەم: نووسىنگەكان لەو شوپانەى كە ئىستا ھەن و بە پىي ئەۋەدى ئىستا ئىمە ئەرك و مەھامەكانمان لەم بەپرەۋە دىارى كروۋە بمىنىت، لە پارىزگاكان و لە قەزاكان، دەپخەينە دەنگدانەۋە.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، ئىستا رەئى يەكەم دەخەينە دەنگدانەۋە، كى لەگەل ئەۋەدايە نووسىنگەكان لە قەزا و پارىزگاكان بمىنىتەۋە، ۋەكو ئىستا، تىكايە دەست بەرزكاتەۋە؟ (43) كەس لەگەل ئەۋەدايە ۋەكو خۇى بمىنىتەۋە، زۆر سوپاس، پىشنىارى دوۋەم كى لەگەل ئەۋەدايە لە سەنتەرى پارىزگاكان بە ئىدارەى گەرميانەۋە، تىكايە دەست بەرزكاتەۋە؟ (1) كەس لەگەل دايە، زۆر سوپاس، بەرپىزان، كى لەگەل ئەۋەدايە ھەر نووسىنگەكانى پەرلەمان نەمىنن يە يەكجارى؟ نە لە سەنتەرى پارىزگاكان، نە لە ئىدارەى گەرميان، نە ھىچ شوپنىكى تر، تىكايە دەست بەرزكاتەۋە؟ (10) كەس لەگەل ئەۋەدايە كە نووسىنگەكان نەمىنن، زۆر سوپاس، پىشنىارى يەكەم بە زۆرىنەى دەنگ پەسەندىكرا، كە نووسىنگەكان ۋەكو ئىستا بمىننەۋە، ئەو ماددەيە كۇتايى پى ھات، ببورن بەرپىزان، ئەۋەدى دەنگدانى لەسەر كرا راپۇرتەكە لەلايەن بىگەرد خان دەخوئىندىتەۋە.

بەرپىز بىگەر دىشاد تالەبانى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دوای دووبارە سەيركردنەۋەى فېدېۋى دەنگدانەكە لە راگەياندىن بە ئامادەبوونى بەرپىز د.سرود و مامۇستا ماجد و بەرپىۋەبەرى گشتى دىوان و بەرپىز كاك طارق و كاك سامان، ھەمان ئەنجام كە پىشەكەش كرا لەلايەن بەرپىۋەبەرايەتى راگەياندىنەۋە ھەمان دەرئەنجام بوو كە لەلايەن ئەو بەرپىزانە دووبارە بىنراۋەتەۋە، بەۋەى كە (29) كەس لەگەل بوۋە، (32) كەس لەگەل دژى بوۋە، يەعنى نەتىجەكە ۋەكو خۇى بوۋە، دروست بوۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، بەردەوام دەبين، د.فرست فەرموو.

بەرپىز د.فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بۇ سوود ۋەرگرتن لە كات ئەم ماددەى (120، 121، 122، 123) كە دىن ھەموۋى پەيوەندىان بە يەكەۋە ھەيە، دەيكەينە پىنج بىرگە، بۇيە داۋا دەكەين لە بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان ھەر پىنج ماددە بە يەكجار بىخاتە گىفتوگۇ، بۇ ئەۋەدى بىخەينە پىنج بىرگە بە يەك ماددە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، ئەو پىنج ماددەيە بۇ دەمىج دەخەينە دەنگدان، ماددەي (120، 121، 122، 123) ھەموويان كە پەيوەستىن بە كارى تەنزىم كوردنى نووسىنگەكان لە يەك ماددە كۆ دەكەينەو، كى لەگەل ئەوودايە كە دەمىج بكرى؟ تىكايە دەست بەرزكاتەو؟ (32) كەس لەگەلدايە كە دەمىج بكرى، كى لەگەل دانىيە؟ تىكايە دەست بەرزكاتەو؟ كەس نىيە، بە كۆي دەنگ پەسەندكرا دەمىجكە، ئەو پىنج ماددەيە بە يەكجىر گىفتوگۆي لەسەر دەكرى، تىكايە بخویننەو.

بەرپىز گەشە دارا جلال:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەي (120):

- 1- نووسىنگە ھەلدەستىت بە ۋەرگرتن و گەياندىنى داواكارى و سكالاي ھاوولائىيان بە سەرۋىكايەتى پەرلەمان تا رەوانەي لىژنە پەيوەندىدارەكان بكرىت بە مەبەستى بەدواداچوون و ۋەلام دانەو و گەياندىنەو ۋەلامەكان بە خاۋەنەكانىيان.
- 2- پىۋىستە سكالان لە ژىر دادبىنى دانەبىت، قۇناغەكانى بەدواداچوونى لەلايەنى تايبەتمەند بىرى بىت.
- 3- ھەر نووسىنگەيەك چەند كارمەندىكى دەبىت بۇ بەرپوۋەبىردىنى كارەكانى، يەككىك لە كارمەندەكانى دەبىتە بەرپوۋەبەرى نووسىنگە، ژمارە و چۆنىيەتى كارگردىيان لەلايەن سەرۋىكى ديوانى پەرلەمان دىيارى دەكرىت.
- 4- پەرلەمان پىۋىستى و خەرجىيەكانى نووسىنگە دابىن دەكات.
- 5- ھەر ئەندامىك بۆي ھەيە سەرەدانى ھەر نووسىنگەيەك لە نووسىنگەكانى پەرلەمان بىكات و بەدواداچوون بۇ كاروبارى ھاوولائىيانى ھەر ناۋچەيەك بىكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىزان، دەرگاي گىفتوگۆ دەكەينەو لەسەر ئەو ماددە و بىرگانە، ناۋنووسىن دەست پى دەكەين، ناۋەكان دەخویننەو.

بەرپىز بىگەرد دلشاد تالەبانى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەم بەرپىزانە داوايان كىردوۋە گىفتوگۆي ئەم ماددەيە بىكەن (ئارى عبداللطيف، ايوب عبدالله، بىستون فائق، صالح فەقى، د. پەرى، د. شىركۆ ھەمە امين، عمرى عىنايەت).

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك ئارى فەرموو.

بەرپز ئارى عبداللطيف مولود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە لە بىرگەي سى دەلى ھەر نووسىنگەيەك چەند كارمەندىكى دەبىت، پىموايى چەند لەويدا باش نىيە، پىم باشە بىرى بە پىي، ئەگەر چەندەكەش بىمىنى بىرىت بە پىي قەبارە و ژمارەي دانىشتوان كە لە پىنج ئەندام كەمتر نەبىت و لە (10) يان (15) ئەندام زياتر نەبىت، لە بىرگەي دواي ئەو نووسراو پەرلەمان پىويستى و خەرجىەكانى نووسىنگە دابىن دەكات، ئەو پەرلەمانە بىرى بە ديوانى پەرلەمان و سوپاس.

بەرپز جعفر ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ايوب فەرموو.

بەرپز ايوب عبدالله اسماعيل:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ديارە ئەوھيان دەبىتە بىرگەيەك ھەر نووسىنگەيەك چەند كارمەندىكى دەبىت بۇ بەرپوھەردى كارگردنى يەككە لە كارمەندەكان دەبىتە بەرپوھەردى نووسىنگە، پىشنيار دەكەم بىتە بەرپوھەردى كارگردى نووسىنگە، چونكە زۇر جار ئى حالتى نەبوون دروست دەبى لە بەينى ئەو لىپرسراوى كارگردى نووسىنگەكان لەگەل ئەندامانى پەرلەمان، ئەوان پىيان وايە لىپرسراوى نووسىنگەن و جارى وا ھەيە لىدوان دەدەن و ئەوامر دەردەكەن و بەكەيفى خۇيان، بەلام ئەگەر بەرپوھەردى كارگردى بى يەئنى تايبەت بە فەرمانبەران بى و زۇر سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بىستون فەرموو.

بەرپز بىستون فايق:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

چوارەميان ھەر زيادەيە ھەر ئەندامىك بۇي ھەيە سەردانى نووسىنگە بىكات، بىگومان ئەو تەحسىل حاسلە، لەسەر گىرنگى نووسىنگەكانىش بەرپز سەرۆكى پەرلەمان، تەعليقك، يەئنى نووسىنگەكان گىرنگى، بۇ نمونە كە سەرۆكى پەرلەمان رىگەي ئى دەگرى خۇ دەبى لە شوپىنىك دەوام بىكات، بۇ نمونە بچى لە سلىمانى دەوام بىكات، سوپاس.

بەرپز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك صالح فەرموو.

بەرپىز صالح فىقى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منيش تىبينم لەسەر ئەودىيە ئەندامى پەرلەمان ئازادە لەھەر نووسىنگەيەك بچى ئەودە پىويست بە نووسىنگە ناكات.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، د.پەرى فەرموو.

بەرپىز د.پەرى صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە نووسىن ناردم پىويست ناكات قسە بىكەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، د.شېركۆ فەرموو.

بەرپىز د.شېركۆ حمە امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە بىرگەى (1) من لەگەل ئەودەم چۆن لە پىشتوو تر ماوہ ديارى كراوہ لە ماوہى ئەوہندە رۆژە دەبىٰ حكومت وەلامى پرسىار بداتەوہ، لەراستى دا گىرنگىشە ماوہيەك ديارى بىكرىت بۆ وەلامى ئەو داواو نووسراوانەى لە نووسىنگەكانەوہ دىن بۆ پەرلەمان ماوہيەكى بۆ ديارى بىكرىت لە ماوہى ئەوہندە وەلام بدىنەوہ، چونكە ئەوہش بۆ خۆى گىرقتە بە پىى ئەزموونى خۆم، لە بىرگەى ھەر نووسىنگەيەك چەند كارمەندىكى دەبىت، ھەر نووسىنگەيەك بۆ بەرپۆبەردنى كارەكانى چەند كارمەندىكى دەبىت، ئاوا دايىرپىژىنەوہ، ئەو پىشنىازەى كاك ايوب كە وتى بەرپۆبەرى كارگىرى پەسەند بىكرىت، ئەوہى تىرشىيان تەحسىل حاسلە كە وەكو كاك بىستون وتى سەردانى پەرلەمانتار لابرئى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، لەسەر وەلامدانەوہى نووسراوى نووسىنگەكان دوو شىوہ نووسراو ھەنە، ئەوہى پەيوەستە بە دىوانەوہ، بە تەكىد خىرا وەلامىيان دەدرىتەوہ، بەلام ئەوہى پەيوەستە بە دامودەزگاي ترەوہ، ھەندىك شت ھەيە پەيوەستن بە وەلامدانەوہى لىژنەى ياسايى و ئەوانە بەراستى زەختىكى زۆر لەسەر لىژنەى ياسايى ھەيە، بۆ وەلامدانەوہى ھەندىك لەو نووسراوانە، ئەوہ دوو بابەتن، كاك عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عىناپەت:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە نووسىنگەكان ئىمە خىرەيەكى زۆرمان پەيداكردوہ، دەستتان خۆش بى ئەوانەى كە دەنگيان دا بۆ مانەوہى، يەكەم/ نووسراوہ نووسىنگە ھەلدەستى بە گەياندىنى داواكارى و سكاللا، ھىوادارم لىژنە ئاگايان لە سەرنجەكانمان بىت، ھەلدەستى بە گەياندىنى داواكارە و سكاللاى ھاوولائىيان ئاراستەكردىنى بۆ

ئەندامانى پەيوەندار بەو كەيسەو، يەئنى نووسىنگە خۇى ناتوانى لە ھاوولاتى وەرگىت و سكالاكەى بنىرى بۇ سەرۆكايەتى پەرلەمان، وەگو جەنابت باس تىر، دوو جوړ نووسىن ھەيە لەناو پەرلەمنتارەكان، دوو جوړ كتاب دەرەدەچى، يەككىيان بە ئىمزاى بەرپوۋەرى كارگىرى وەگو كاك ايوب باسى كر دوو و د.شېركۆش باسى كر، يەكيان بە ئىمزاى بەرپرسىكى نووسىنگە كە كە يەككە لە ئەندام پەرلەمانەكانە تا ئىستا باسى ئەو ھەنەرە، بەرپرسى نووسىنگە كە پىۋىستە ديارى بكرىت، ئەبى ئەندامىكى پەرلەمان بە پىۋىستەوتن بەرپرسى نووسىنگە كە بى و ئەو بەرپرزەش لەرۋوى كارگىرى ھەو بەرپرسە ئەو تەنھا لەرۋوى كارگىرى ھەو بى بۇ ئەو ھى ئەو پىكدادانە دروست نەبى لە نىوان بەرپرسى نووسىنگە و بەرپوۋەرى كارگىرى نووسىنگە، سوپاس.

بەرپرز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

گفتوگو لەسەر ئەم ماددەيە كۆتايى ھات، بەرپرزان لىژنەى پەپرەو ئەگەر تىبىنىيەكتان نەبىت ماددەى دواتر، كاك فرست فەرموو.

بەرپرز د.فرست صۆفى:

بەرپرز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنىيازىكى تر ھاوشىۋەى پىشنىيازى پىشو، قسە لەسەر وەزىرى ھەرىم بۇ كاروبارى پەرلەمان دوو پا ھەيە، رايەك دەلى ھەر پىۋىست ناكات ناوى بىنن لەناو پەپرەو كە بە خۇى ناوى نەبوو لە ئەسلدا، لەو پەپرەو ھى ئىستا ناوى وەزىرى كاروبارى پەرلەمان ھەر نەبوو، ئىمە لە رەئى دووم رەئىكى دى باس بكرىت و كارەكان و مەھامەكانى ديارى بكرىت، پىشنىياز دەكەم بۇ بەرپرز سەرۆكى پەرلەمان بىخە دەنگدان ئەگەر باس نەكرىت بۇچى بچىن ئەو ھەموو وەقتەمان بكوژىن و ئەو موناقتەشەيە بكەين، بۇ بىخەينە دەنگدان، ئايا كامە لەگەل راي يەكەمە كە باس نەكرىت؟، سوپاس.

بەرپرز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، با تەماشاي نىصاب بكەين، داوا لە بەرپرزان بكەين ھەول بەدن ئەوانەى تر بگەرپنەو، بەرپرزان ئەو بە دەنگدان يەكلابى دەكرىتەو، ئەگەر دووبارە بىخوینىتەو، كاك فرست فەرموو.

بەرپرز فرست صۆفى:

بەرپرز سەرۆكى پەرلەمان.

راى يەكەم: پىۋىست ناكات باسى وەزىرى ھەرىم بۇ كاروبارى پەرلەمان لەناو پەپرەو بكرىت؟

بەرپرز جعفر ابراھىم ئىمىنىكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەمە دەخەينە دەنگدان، ئەو پىشترىش لەناو پەپرەو نەبوو، كى لەگەل؟ (42) كەس ئەو رايە بە پەسەند دەزانن، كى لەگەل نىيە؟ (8) كەس دژە، واتا راي يەكەم پەسەند كرا، موناقتەشەى ئەو ماددەيە ناكرى كۆتايى پى ھات، دەچىنە ماددەى دواتر، كاك فرست فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ۋا قەرار بوو بەش بەش دەنگدانى لەسەر بىكەين، بۇ سوود وەرگرتن لەو بەشەى كۆتايى چەند ماددەيەكمان ماوۋە موناڧەشەى دەكەين، پاش موناڧەشە كىرنەكە كە تەواومان كىرد ھەردوو بەشەكە بەيەكەوۋە دەخەينە دەنگدان، دوو ماددەش بۇ ئىستىداس بۇمان ھاتوۋە، بۇ ئەوۋەى لەگەئى بۇتان بخوئىنەوۋە، يەككىيان دەئىت دەستەى سەرۋىكايەتى بۇى ھەيە دەرمالەى پىۋىست بۇ فەرمانبەر و كارمەندانى پەرلەمان بىرپارى لەسەر بدات يان دابىنى بىكات، يەككى تىران ئەو پىشنىارەى بەرپىز (د. محمد على) كە لەناو پەرلەمان بە رەزامەندى سەرۋىكايەتى پەرلەمان و پەرلەمان دەتوانرى گروپى پەرلەمانى بۇ پەيوەندى ھەماھەنگى لەگەئى پەرلەماناتى دىكەى دنبا پىك بەئىندىت، ئەو دوو ماددەيە وەكو ئىستىداس لەناو ئەو ئەحكامى خىتامىيە ھەيە بۇ ئەوۋەى گىتوگۆى لەسەر بىكرى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

گەشە خان فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال حىد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھوكمە كۆتايىەكان

ماددەى (124):

- 1- پەرلەمان پاسەوانى تايىبەتى دەبىت و دەكەونە بەر فەرمانى سەرۋىكى پەرلەمان.
- 2- سەرۋىكى قەبارىيە ئەو ھىز و ژمارەى تاكەكانى دىارى دەكات كە بە تەواوى دەزانى بۇ پاراستى رىكارى و پاسەوانى لە پەرلەمان.
- 3- ھىنانە ژوورەوۋەى چەكى ئاگرى يانبرىنداركار بۇ ناو بالەخانەى پەرلەمان قەدەغەيە.
- 4- جگە لە پاسەوانى پەرلەمان بۇ ھىچ چەكدارىك يان ھىزىكى چەكدار نىيە بچىتە نىو بالەخانەى پەرلەمان و بۇشيان نىيە لە نىك دەرگاكانى بىمىنەوۋە و تەنھا بە رەزامەندى سەرۋىكى نەبىت.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەگەر گىتوگۆى لەسەر نەبىت دەچىنە ماددەى دواتر، دوو كەس مووناڧەشەى ھەيە، د. شىركۆ فەرموو.

بەرپىز د. شىركۆ ھەمەمىن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من تەعقىبىكەم لەسەر خالى يەكەم ھەيە، پەرلەمان پاسەوانى تايىبەتى دەبىت، دەكەوئىتە بەر فەرمانى سەرۋىكى پەرلەمان، ئايا ئەمە مەبەستى لەوۋەيە پەرلەمان خۇى خاۋەنى ھىزىكە و خۇى دايمەزراندوۋە و خۇى تەسەرۋىكى پىۋە دەكات، لەزىر سەپتەرەى خۇيەتى يان ھوكومەت بۇى دابىن كىردوۋە، تۇزى ناروونە، لەراستى دا من ھەزىش دەكەم لەسەر ئەمەى ئىستاش ئەگەر بىكرى وەلامم دەست بىكەوئى، ئايا بە فعلى ئەم

ھېزەى كە ئىستا پارىزگارى لە پەرلەمان دەكات، ئەمەيە؟ بەپيى ئەم پەيرەويە يان چۆنە؟ ھەز دەكەم لەسەر ئەو ەروونكردەوويەكەم دەست بكەوى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ھېزەى ئىستا ھەيە لەلەيەن پەرلەمانەو ە دانەمەزراو، پيشتەر ھەبوو ە ھېزىكە كۆى ئەو ناوچەيە دەپارىزى، يەنى ناوچەى ئەنجومەنى ەوزيران ە پەرلەمانى كوردستان يەك ھەوزى ئەمنىە، ئەو ھېزە ھەمووى پيەكەو دەپارىزى، ئەو ھېزە سەر بەسەرۆكايەتى ئەنجومەنى ەوزيرانە، بەلام لەلەيەن پەرلەمانەو ئەو پەسەند كراو، ئيتەر لەناو پەرلەمانى كوردستان ژمارەيەك پۆليس ھەنە تەنھا بۆيان ھەيە بەرەزامەندى سەرۆكى پەرلەمان كەم بكرين ە زياد بكرين، ئەو ە دەسەلاتى سەرۆكى پەرلەمانە، كاك صالح فەرموو.

بەرپىز صالح فقى محمدامين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

خالى چوارەم: جگە لەپاسەوانى پەرلەمان ە پەرلەمانتاران، پەرلەمانتارانى بۆ زياد بكرى تۆزى ناروونە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ديارە گفتوگو لەسەر ئەم ماددەيە كۆتايى ھات، ماددەى دواتر، گەشە خان فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال حفيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (122):

پەرلەمان بۆى ھەيە لەنيو ئەندامەكانى شاندرەوانەى دەرەووى ھەريم بكات ە داووتى شانديش بكات بۆ سەردانى كردنى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك تحسين فەرموو.

بەرپىز تحسين اسماعيل احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوانە ھەمووى دەچيتە ئەو ماددەيەى صلاحياتى سەرۆكايەتى پەرلەمانە، ھەم ئەو ماددەيەى ئىستا خوينرايەو ە ھەم ئەووى دواى ئەويش، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئيمىنكى / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، د. جوان فەرموو.

بەرپىز د. جوان اسماعىل عزيز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

داوا دەكەم لەو بىرگەيە ئىزافەيەك بىرى، پەرلەمان بۆى ھەيە لەنىو ئەندامەكانى شاندى رەوانەى دەرەوھى ھەرىم بىكات كە پەيوەندى بە كارەكانيان ھەبى و بە رەچاوكردنى پىسپورى لىژنەكان، داوھتى شاندىش بىكات بۆ سەردانى كردنى، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەو ماددەيە بۆ دارشتنەو داوا لە لىژنە دەكەين سوود لەو تىبىنيانە وەربىگرن، بەرپىزان ماددەى دوواتر؟ گەشە خان فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال حىفەد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (123):

پەرلەمان بۆى ھەيە يارمەتى ئەو ئەندامە بدات كە تووشى نەخۆشەك دىت و پىويستى بە چارەسەر دەبىت لە ناوھە يان دەرەوھى ھەرىم، ئەو پاش راسپاردەى لىژنەى پزىشكى تايبەتمەند.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناقتەشە لەسەر ئەو ماددەيە نىيە؟ د. سروود فەرموو.

بەرپىز د. سروود سليم متى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنيار دەكەم رىژەيەك بنووسرى لىرە، لەو پارەيەى كە دەدرىتە پەرلەمانتار بۆ نەخۆشى و شتى وا، پىشنيارى ئەوھش دەكەم 60% ى مەسارىفەكانى، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمەسەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىم باشە بنووسن بە پشت بەستن بە راپۆرتى لىژنەى پزىشكى تايبەت، پەرلەمان بۆى ھەيە يارمەتى ئەو ئەندامانە بدات كە تووشى نەخۆشەك دىت و پىويستى بە چارەسەر دەبىت لە ناوھە يان لە دەرەوھى ھەرىم، ئەوئىش لىبىرەت، تۆزى ناچائىزە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك مستەفا فەرموو.

بەرپىز مصطفى سكرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پەرلەمان بۇ ھەيە يارمەتى ئەو ئەندامە بىدات الخ، پەرلەمان لە سەرۆكايەتى پەرلەمانەو تاوھكو ئەخىرى ئەندام پەرلەمانە، پەرلەمان كى دەتوانى، پىم وابى ئەو تەقىد بىكى بە سەرۆكايەتى پەرلەمان يەنى ھەندەك تەشخىس بىكى بە مووتلەقى و بەرەھايى نەگووترىت پەرلەمان، خۇ ئەندامى پەرلەمان بۇ نىيە ھاوكارى بىكات يان پارە سەرف بىكات، يەنى بەس سەرۆكايەتى بۇ ھەيە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك زانا فەرموو.

بەرپىز زانا عبدالرحمن عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەر لەو ماددەيە بىرگەيەكى تر زياد بىكى ئەو ھەيە كە كاك شوان ووتى، پىشتىوانى لى دەكەم، كە سەرۆكايەتى پەرلەمان لەكاتى پىويست بۇ راى كىردى كاروبارى ئەندامە خانەنشىن كراوھكانى نووسراوى پىشتىگىرى بىكات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستاش ئەو ھەيە و ئەو پەيرەو دەكرىت، بەلام ئەو پىشنىارە بۇ لىژنە بۇ ئەو ھەيە وەرىبىگىن، كاك شوان فەرموو.

بەرپىز شوان شىخ احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەلى گويىان لى نەبوو ئەو ھەيە كە كاك زانا گووتى ئەو مەبەستەكەى من بوو، بەلام لەبەر ئەو ھەيە گويىان لى نەبىوو، گوتم با لىرە باسى بىكەمەو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، د. شرىن فەرموو.

بەرپىز شىرىن حسنى رمضان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتەفانىا ئاخافتنىت كاك شوانى دكەم، ل فىرى زى پىرسىارەك من ھەيە ژ لىژنەيى، كىف لىژنا پىشكىيا تايبەتمەند، مەبەستا وان لىژنا پىشكى چىيە؟ چونكە ھەندەك دامەزراو لىژنا تايبەتمەند ھەي، ئايا پەرلەمانى ئەو لىژنە پىشكىيە ھەيە؟ يان ئەو لىنىت پىشكىيەت پارىزگەھا كىژ لىژنەيە؟ روون نىنە و زۇر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس كاك فەمان فەرموو.

بەرپىز قەمان فىصل سلېم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەز ژى پىشتەقانىيا ھافكارىت خۇ كاك زانا و كاك شوان و د. شىرىن دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىزان گىتوگۇ لەسەر ئەم ماددەيە كۆتايى ھات، ماددەى دواتر؟ گەشە خان فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال حىفېد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى (124):

راوئىزكارانى پەرلەمان لەلايەن سەرۋىكايەتى پەرلەمان ديارى دەكرىن، ئەرك و فەرمانيان پى دەسپىردىت و لەبەردەميان بەرپىسىار دەبن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

موناقتەشە لە سەر ئەم ماددەيە ھەيە؟ كاك عزت فەرموو.

بەرپىز د. عزت صابر اسماعيل:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە دام و دەزگاكانى حكومەتى ھەرىم دا پىداني پلەى راوئىزكار بە ھەر كەسىك كارى خزمەت دەكات ياسا و رىساي خۇى ھەيە، شاراوہ نىيە، ناعەدالەتتەك دەبىنرئە پىداني پلە بە راوئىزكار تەنھا لە پەرلەمان ھەيە، لە ئەنجومەنى وەزيران دەسلەلاتى جى بە جى كىردن نىيە، ھىوادارم لە سەر دەستى بەرپىزتان و لە ناو ئەم پەيپەوہ بچەسىپ، روونكردەنەوہى زياتر بدرىت بە راوئىزكار يان ھەمووى يەك پلە بىت، يان ناكرى راوئىزكارى پىشكەوتوو و راوئىزكارى پاشكەوتوو و (ا) و (ب) و مووچەى جياواز، سالى خزمەت، ھىوادارم لەسەر دەستى بەرپىزتان ئەمە لىزنەى كاتى پەيپەوہ سىاغەى بكنەن و بەھەندى وەربگرن و بۇ ئەوہى كۆتايى بەو ناعەدالەتتە بىت كە لە مووچە و ئىمتىيازاتى راوئىزكارانى پەرلەمان دايە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك شىركۇ فەرموو.

بەرپىز / د. شىركۇ حمە امين:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش پىشتسوانى لە قسەكانى د. عزت دەكەم كە پىوہرى زانستى و ئەوانە لە بەر چاۋ بگىردىت لە دامەزراندندا، سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىم باشە ماددەكە واى لىبىكرىت، راوئىزكارانى پەرلەمان بە پىي (الوصف الوظيفة) دادەمەزرىن و لە لايەن سەرۆكى پەرلەمانەو دادەمەزرىن و ئەرگەكانيان ديارى دەكرىت و لە بەردەم سەرۆكايەتى پەرلەمان بەرپرسىار دەبن.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس كاك عمر، ئەوۋى نووسىوتە بىنىرە زەحمەت نەبى، كاك صالح فەرموو.

بەرپىز صالح فقى محمىامين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى لەو رايەى كاك عزت دەكەم، لە رووى بەرپرسىارىتەكەو بەرپرسىارە بەرامبەر بە سەرۆكايەتى پەرلەمان و بەرامبەر بە لىژنەكانىش، لە بەر ئەوۋى ھەر يەك لەو راوئىزكارانە بەشىكىان دابەشى سەر لىژنەكان و بۆ ئەوۋى بەرپرسىار بن لە لىژنەكان، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك زانا فەرموو.

بەرپىز زانا عبدالرحمن عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى لە رايەكەى د. عزت دەكەم()

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىزان داوا لە لىژنەى پەپرەو دەكەين بۆ ئەوۋى ئەو پىشنيارانە لە بەر چاۋ بگرن و دەچىنە ماددەى دواتر، گەشە خان فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (125)

دوو را ھەيە بۆ زياد كردنى ئەم ماددەيە، راي يەكەم/ لە كاتى گفتوگۆكان و كار كردنى پەرلەمان ئەگەر ھەر كىشە و گرفتىك ھاتە رىگا لە پەپرەو دا ئاماژەى پىنەدراوو بە دەنگى زۆرىنەى رھا يەكلايى دەكرىتەو.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەو ماددەيە تەحسىل حاسلە، ديارە موناقتەشەى لە سەر نىيە و دەبى يەكلايى بكرىتەو، بركەى يەكەم لاى ئىوہ پەسندە؟ دەچىنە ماددەى دواتر، گەشە خان فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (126)

دەكرىت حوكمەكانى ئەم پەيرەوۋە ھەموۋى يان بەشىكى لە سەر پىشنيارى (4/1) ئەندامان بە رەزامەندى زۆرىنەى رەھاي دەنگى ئەندامان ھەموار دەكرىت و بە ھەمان رىكارى ياسايى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ديارە موناقتەشە لە سەر ئەمە نىيە، د. فرسەت فەرموو.

بەرپىز د. فرسەت صوفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىستا كاتى ئەوۋىيە ئىستىداسى ماددەكان بىكەين، چونكە ئىستا ئەگەر بىگەينە ماددەى ئەخىر ئەوۋە ئەخىر ماددەىيە لە كاتى دەرچوونى لە رۆژى دەرچواندەنەو، يەك لەو ماددەانە ئەگەر ئەندامانى پەرلەمان موناقتەشەيان لە سەرى ھەبىت، فەرمانبەرانى پەرلەمان لە رىي چەندىن ئەندامى پەرلەمانەوۋە و لە رىي لىژنەى كاتى، بەرپۆۋەبەرايەتتەكانى پەرلەمان داوايان كىردوۋە دەسلەت بىرئىتە دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان، بۇ ديارى كىردى دەرمالە بۇ فەرمانبەر و كارمەندانى ئەم پەرلەمانە، ئەگەر كەسىك موناقتەشەى لە سەر ئەم ماددەىيە ھەيە؟

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستا بۇ روونكىردنەوۋەى زياتر لە ئەنجومەنى وەزيران رىنمايى ھەيە، لە پەرلەمان رىنمايى نىيە لە سەر ئەمە، بى رىنمايى ئەو دەرمالەيان بۇ ديارى كراو، لە بەر ئەوۋە پىويستى بە رىنمايى ھەيە، كاك د.عزت فەرموو.

بەرپىز د. عزت صابر اسماعيل:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو بىرپارانەى ئەنجومەنى وەزيران كە دەرى دەكات سەبارەت بە دەرمالە بۇ فەرمانبەران و مووچە خۇران تەنھا دەسلەتتى جى بە جى كىردى گرتۆتەوۋە، دەسلەتتى دادوۋەرى نەگرتۆتەوۋە، بۇيە لە گەل ئەو ئىزافەيە دەسلەتتى پەرلەمان و سەرۆكايەتى پەرلەمان دەسلەتتى ھەبى دەرمالەى تايبەت بۇ موئەسسەسەى پەرلەمانى بە پەرلەمانتار و راوئىزكار و بە سەرۆكايەتى و فەرمانبەرەكانىشەوۋە لەم پەيرەوۋەى ناوخۇيەدا بچەسپى.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە راي من تەحسىل حاسلە، ھەموو كارمەندىك بە پىي وەزىفەكەي خۇي پىويستە لاي لى بىكرىتەو و دەرمالەي پىويستى پى بدرىت بە پىي ئەو ئەركەي ئەيكىشى لە ئەندامى پەرلەمانەو لە راويزگاہكانەو، لە كارمەندانەو تە ئاخىر كارمەند لە ناو پەرلەماندا، بە پىي ئەو ئەركەي جى بە جى دەكات، سەرۆكى پەرلەمان دەسلەتتى پى بدرىت كە دەرمالە بدات، سوود لە رىنمايىهكانى حكومەتیش وەربىگرىت، نەك بىكرىت بە بنەما.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، د.جوان فەرموو.

بەرپىز جوان اسماعيل عزيز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پشتىگىرى د. عزت دەكەم، بۇ ئەو موخەسەساتە، بەلام سەرۆكى پەرلەمان حورە داينىت بە گوپىرەي پىوەر و سوود لە رىنمايىهكان وەربىگىرى و دەتوانى ئەو موخەسەساتانە بداتە مودزەفەكانى پەرلەمان.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، منى خان فەرموو.

بەرپىز منى نبى نادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش پشتىگىرى د. عزت دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، د.فرست فەرموو.

بەرپىز د.فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

كەوانە تەسەلسولەكانى ماددەي (127) بەو شىوہىە دەبى، دەستەي سەرۆكايەتى دەرمالەي تايبەت بۇ فەرمانبەران و كارمەندانى پەرلەمان ديارى دەكات، پەرلەمانتار بۇ خۇي ديارى كراوہ پىويست ناكات لىرە بنووسرى، ماددەي دواتر ئەو ئىستىحاسەي كە كاك د. محمد على ئەگەر لە سەرى رازى بن، بىخوینمەوہ ھىشتا سىاغەي ماددەكەم نەكردووہ، بەس يەو شىوہىە دەبى وەكو ئەوہي كە ئىستىحاس دەكرى، و بە رەزامەندى پەرلەمان دەتوانرى گروپى پەرلەمانى لە نىوان فراكسىوئە جياوازەكانى پەرلەمان پىك بەيندرىت لە گەل پەرلەمانى ولاتانى دونيا.

بەرپىز جعفر ابراهيم ئىمىنكى/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوہي پەيوەستە بە دەرمالە، د.عزت فەرموو.

بەرپىز د. عزت صابر اسماعيل.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دەرمانلە بۇ ھەموو مۇئەسسەسەسى پەرلەمان، سەرۋىكايەتى و پەرلەمانتاران و راوئىژكاران و فەرمانبەرلە، بۇ ھەمووى، چۇن دەزگاي دادوهرى و چۇن دەسلەلتى دادوهرى سەربەخۇيە بوودجەى سالانەى خۇى ديارى دەكات، ھەموو ئەو موخەسسەسات و مووچە و دەرمانلە دەنئىرى بۇ حكومت، حكومت پەسندى دەكات، ھەر ئاواش سەرۋىكايەتى پەرلەمان بوودجەى سالانەى خۇى نامادە دەكات تيايدا دەرمانلە، مووچە، خەرچى و دەبەرھىيان، خەرچى بەكاربردن بە يەك پاكىچ دەدا بە حكومتى ھەرىم، لە ناو بوودجەدا پەسند دەكرى لە پەرلەمان دا، بۇيە موخەسسەساتەكان بۇ ھەمووى، تىكايە.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەرپىز د. عزت صابر سوپاس، ئەو بىنووسە، ئىستاش ئىمە بە عە مەلى پەپەرەومان كىردووه، بى ئەوھى دەسلەلتان ديارىكراوبىت، پىشتىر و ابوو لەگەل بەرپىز كاك يوسف، لەگەل كاك فخرالدين كە دادەنىشتىن بۇ ديارىكردنى دەرمانلەكان پەپەرەومان دە كىرد، بەلام بى ئەوھى ئىشارەت كرابىت لە پەپەرەودا، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت ھەمە سعید:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ھىچ مووچەيەك، ھىچ دەرمانلەيەك بە بى فەرمان، بە تايبەتى مووچە موقەنەنە، بەلام دەرمانلە بە بى فەرمانى سەرۋىكى پەرلەمان ناكىرى بۇ ھىچ كەسىك لە ناو پەرلەماندا سەرف بىكرىت، من پىشتىگىرى تەواوى قەسەكانى د. عىزەت دەكەم، دەبى ئەوھى رىك بىكرى، ئەم دەرمانلەيە بۇ كىيە؟ فەرمانىكى ھەبى تا ئەو كاتەى سەرف دەكرى ئەو فەرمانە كارى پى بىكرى، دەبى فەرمانىك ھەبى بۇ ئەوھى پىشتى پى بىبەستن.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەوھى ئىستا داواى ديوانە، داوايان كىردبوو، بەلى سوپاس، د. فرست بۇ ئەوھى كۇتايى بەوھى بىنين، سوپاس.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەگەر ئەو برادەرلەنى موختەسسەن لەو بوارە مانعيان نەبى، ديارى ناكەين ھەمووى بە موتەلەقى دەپىلئىن (دەستەى سەرۋىكايەتى دەرمانلەى تايبەت بۇ پەرلەمان ديارى دەكات)، يان لە پەرلەمان ديارى دەكات، چۇن دەكرىت تۇ فەرمانبەر و كارمەند و ئەندامى پەرلەمان بە يەك جوملە بىنى، يان دەبى بلىى (بۇ پەرلەمان ديارى دەكات)، يان دەبى بىكەينە دوو بىرگە، كە دەلئى (بۇ پەرلەمان) مەعناى كارمە ندىش دەگرىتەوھ، ئىستا لە پىرۇتۇ كۇلئىش تە سبىتى دەكەين، مەبە ستمان پەرلەمانتارە، مەبە ستمان راوئىژكارە، مەبە ستمان موھزەفە، مەبە ستمان كارمەندە، ھەموويە، ئەوھى تەسبىت بوو لە پىرۇتۇكۇل كە دەلى (بۇ پەرلەمان) يەعنى بۇ ھەمووى ديار دەكات.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز كاك فرست، ماددەدى دواتر، فەرموو.

بەرپىز د.فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو ماددەبە لەسەرى رېككەوتىن، ئىستا ماددەكەى تر كە بەرپەزامەندى پەرلەمان، پەرلەمانتارانى سەرچەم فراكسىيۇنە جياوازەكان دەتوانىن گروپى پەرلەمانى دروست بىكەن لە گەل پەر لەمانى ولا تانى دونيا، ئە گەر ھىچ مولاھەزەى لەسەر نەبى ئەو ماددەبەش رەقەمى (128)ى دەدەينى.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ھىچ تىببىنى ھەبە؟ بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سعید:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بۇ پەيوەندى كردن لەگەل پەرلەمانەكانى دونيا، بۇ پەيوەندى و ھەماھەنگى.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بۇ پەيوەندى، بۇ ھەماھەنگى، بۇ ھاوسۆزى، ھاوكارى، دەرگاگە فراوانە، ئەوھش پەسند كرا، ماددەدى تر، كە دەبىتە ماددەدى (129)، فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو پەيرەوۋە لە رېككەوتى دەرچواندىنى كارى پى دەكرىت و لە رۇژنامەى فەرمى بلاودەكرىتەوۋە.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ھىچ موناھەشەى لەسەرە؟ موناھەشەى لەسەرە، بەرپىز گەشە دارا، فەرموو.

بەرپىز گەشە دارا جلال:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەندامانى پەرلەمان، نازانم ئىمە پىموايە بە پىپى بەروارى راگەيەندراوى ھەلبۇزاردنەكانى كوردستان رەنگە مانگىك، مانگىك و نيو مان مابىت، ئەم پەيرەوۋە گۇرپانكارى زۇرى تياكراوۋە، لىژنەكان كەمكراونە تەوۋە، دەسەلاتەكانى سەرۋىكايەتى گۇرپانكارى تياكراوۋە، چۇنيەتى تەشريع گۇرپانكارى تياكراوۋە، چۇنيەتى پىر ساندىن و چۇنيەتى چاودىرىكىردنى حكومت و متمانە سەندنەوۋە بەغىبابى گۇرپانكارى تياكراوۋە، ھەيكەلەى ئىدارى و ئەو شتانەى كە ئەو ماددانەى كە لەم كۇتايىيە ئىمە موناھەشەمان كرد، بۇ يە ئە گەر پىمان دەكرى ھەموۋى جىبەجى بىكەين كارىكى باشە ئەگەر بتوانىن لە ماوۋى ئەم مانگ و نيوۋە ئىمە پەر لەمان باشتى كارا بىكەين بە پىپى ئەو پەيرەوۋە، ئە گەرنا ماددەبەك ھەلئنا بۇيرى و ماددەبەكى تر پەراوۋىز بخرى، بۇ بەرچاۋروۋىنى بەرپىزتان ئەو گۇرپانكارىيانە لەسەر ئەو ئەساسە دەبىت، سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز گەشە دارا، بەرپىز د. فرست بۇ روونكرد نەۋەى ئىزاقى، بۇ ئەۋەى زىاتر بەر چاۋرۋونىمان
ھەبى، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بۇ ئەۋەى توۋشى ئەۋ ئىشكالى نەبىن چۈنكە ئە گەر ئىستا برپار مان دا، كە دە ستەى سەرۋىكايەتى
دەرىچوۋاند، تەۋقىعى كرد، دەبى بىت بە پىي ئەۋ پەپرەۋە ئىش بكەيت، بۇيە ئەگەر ئەندامانى پەرلەمان
لارپىان نەبىت، بۇ ئەۋەى ئىمە بتوانىن ئەۋ دەرفەتە بدەينە خولى پىنجەمى پەرلەمان لەم خولە بلىين لە
حوكمى كۇتايى يە وا بنووسىن كە لە خولى پىنجەمى پەرلەمان كارى پى دە كرى ئەك لەم خولە، چۈنكە
ئىمە توۋشى ئىشكالىەتتىكى گەۋرە دە بىن، يەك/ خۇمان پانەھاتوۋىن لە سەرى، دوو/ لىژنەكانمان دەبى
بكەينە (16) لىژنە، بۇيە من پىشنىاز دەكەم بنووسىن (لە خولى پىنجەمى پەرلەمان كارى پى دەكرىت و
لە رۇژنامەى ۋەقائىعى كوردستان بلاۋدەكرىتەۋە).

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

تېبىنى تر، بەرپىز د. عزەت صابر، فەرموو.

بەرپىز عزت صابر اسماعىل:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دواى دەستخۇشى بۇ ھەموو ئەۋانەى بەشدارپىان كرد لە دەرىچوۋاندنى ياخود با بلىين ماۋە تەۋە دەنگدان
لەسەرى، دەيان ماف و ئىمتىيازتى زۇر جوان و عادىلانەى تىايە، بۇيە بۇچى ئەم خولى چۈرەمەى لى
مەحرۇم دەكەن؟ داۋا دەكەم دواى ئەۋەى دەنگدان كرا و پە سندرگا و بلاۋكرايەۋە كارى پى بكرىت، كە
دەلىي كارى پى بكرىت قۇناغە، قۇناغىكىان ھەيە بەيانى بى دەتوانى جىبەجىي بكەى، قۇناغىكىان ھە يە
بە سائىكى تر جىبەجىي ناكرى، لەبەر ئەۋە داۋا دەكەم لەم خولەۋە، لە كەى دەرىچوۋ لە رۇژنامەى ۋەقائىعى
كوردستان كارى پى بكرىت.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د. عزت، ئەۋەى لىژنەكان دەكرىت كارى پى نەكرىت، بەرپىز منىرە عثمان، فەرموو.

بەرپىز منىرە عثمان على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتگىرى پراكەى گەشە خان و د. فرست دەكەم، لە راستى دا ئەۋە بەجىبىلەين بۇ خولى پىنجەمى پەرلەمانى
كوردستان دەست بە جىبەجىكردنى ئەۋ پەپرەۋە بكرى، ئەۋە كارىكى باش نابى لەم خولەدا، چۈنكە
ماۋەيەكى زۇر كەممان ماۋە.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز منىرە عثمان، بەس خۇي كە پەيرەو دەنووسرىت، ھەر خوليك بۇ خۇي دەنووسىت، بەرپىز عمر عىنايەت، فەرموو.

بەرپىز عمر عىنايەت حمە سەيد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىگىرى قسەكانى د. فرست دەكەم، من تە صەور دەكەم تووشى زۆر تەناقوزات بىن، لە بەر ئەوہ من داوا دەكەم بۇ خولى پىنچەم جىبەجى بىرىت.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عمر عىنايەت، بەرپىز سالار محمود، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان.

و یرای دەستخوشى زۆر بۇ لیژ نەى ئا مادەکردنى پەیرەوى ناوخۇ، بۇ ئە ندامانى پەر لەمان بۇ دەولەمەندکردنى پەیرەویكى گرنگ لەم خولەى پەرلەمان، بریا ئەم پەیرەوہ لە سالى یە کەم یان لە سالى دووہم، یان ئەگەر بىکرایە لە سالى سىيەمى کارى خولى چوارەمى پەرلەمانى پەسند بىکرایە، نەك لە کۆتايى مانگىكدا، كە مانگىك ماوہى پەر لەمان ماوہ ئەم پەیرەوہ كەوتە ئەم ساتە وەختە، كە كارىك ئە گەر درەنگىش بىرىت باشترە لەوہى كە ھەر نەكرى، گرنگ ئەوہ یە پەر لەمانى كوردستان لە خولى چوارەمدا یەككىك لە كۆلەكە گرنگەكانى خۇي راست كرددوہ كە دانانى پەیرەویكى نوپىە بۇ خوليكى نوئ، بۇ یە من بۇچوونم وایە بە ھەموو حوكمىك پىويستە ئەم پەیرەوہ لە خولى داھاتوو كای پى بىكرى، چونكە ئىمە ماوہى كارى پەر لەمانىمەن یە كەم تەواو بووہ، دووہم/ ھەيكەلى سەرۋىكايەتى پەر لەمان و مە سەلەى لىجانەكان و مەسەلەى فراكسىونەكان و وە حدە ئىدارىيەكانى ناو پەر لەمان و كۆ مەللىك بابەتى تر تىادا ئالوگۆرپى پى كراوہ، مەوقىعى فراكسىونەكان لە ئۆپۇزسىونەوہ بۇ دەسەلات و لە دەسەلاتەوہ بۇ ئۆپۇزسىون گۆرۈوہ، بۇ یە داوا دەكەم كە ئەم پەیرەوہ بۇ خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان كارى پى بىكرى، چونكە ئەوہ ئىمە لە دوايىن كاتەكانى كارکردنى خۇمانداين، ئىمە لە سەر ئەو پەیرەوہى كە موتە بەع بووہ بەردەوام بووین، ئەم مانگەش ماوہ بەردەوام بىن، ئەوہى دەمىنیتەوہ جارىكى تر دەستخوشىيە لە لیژنەى ئامادەکردنى پەیرەو و ھىواى سەرکەوتنىان بۇ دەخوازم.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سالار محمود، بەرپىز فرحان جوهر، فەرموو.

بەرپز فرحان جوهر قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وڤراي دەستخوشي بۆ ليزنهى كاتى پيداچوونهوى پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان كە ئەركىكى زۆريان بىنى و كارىكى گەورەيان كرد، دەستخوشيان لى دەكەين، بەلام ئەسل ئەووە يە كە ئىمە شتىك دابريژين خومان سوودى لى ببينين، ئەگەر باشە بۆ ئىمە بۆ خومانى بەكارناهيئين؟ بۆچى شتىك بكەين بۆ خولەكانى داهاوو؟ بۆچى ئىستا ئىمە وەخت ماو، لەوانە يە وەختەكە زياتریش بى، كى نالى بە ھوى باروودخىك بىتە پيشەو، بۆيە من لەگەل ئەوهدام كە لەم خولە جىبەجى بكرى، ھىچى تيا نىە كە زۆر زەحمەت بىت، ئەگەر پىويست بىت ليزنهكان كەم دەكەينهو، بۆيە من لەگەل ئەوهدام پشتگىرى رايە كەى د.عزت دەكەم لەم خولە جىبەجى بكرى، زۆر سوپاس.

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز فرحان جوهر، بەرپز مامۇستا غريب، فەرموو.

بەرپز غريب مصطفى حمە خان:

بەناوى خواى گەورە.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وەكو نامزەى پى كرا ئىمە ئەركىكى زۆر كەوتوو بە سەرماندا، كاتىكى كەميشمان لە بەردەم دا ماو تەو، بەھوى ئەو باروودخەى كە بەسەر ئەم ھەريمەدا ھات، ئەگەر لە ئىستادا و لە كۆتايى ئەم خولەدا ئەم پەپرەو جىبەجى بكرى ئەو بەراستى جوړى لە شلەژان، جوړى لەسەرقالى لاوھكىمان بۆ دروست دەكات، كە ھەر بەوھدا رادەگەين ئەوھى كە گوڤرانگارى تىادا روودەدا بمانەوى راستى بكەينهو لە گەلى دا رابىين، كاتيشمان ھىچ بە دەستەو نىە، شەو و روژمان داو تە دەم يەك و ئەو ئىستا لە شەوداين لىرە دانىشتووين، لەبەر ئەو پشتيوانى راي كاك د.فرست و ئەو بەرپزانەى تر دەكەم كە رەڤيان وابوو، لە كۆتايىشدا ناكرى نەئىين دەستيان خوش بى، زۆر سوپاسيان دەكەين، ماندوووبون لەجياتى ھەموومان، سەرگەوتووين.

بەرپز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرپز مامۇستا غريب، بەرپز د.شىركۆ حمە أمين، فەرموو.

بەرپز شىركۆ حمە أمين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

منيش سەرەتا دەستخوشي لە ھەموو ئەوانەى ماندوووبون و ھەموو ئەوانەى كە بە تايبەتى ئەو ليزنە يە و ئەوانەى تىبىنيان دا لەسەر نامادەکردنى پەپرەو، منيش لەگەل ئەوهدام بۆ خولى ئايندە بىت، خو ناكريت يان ھەمووى جىبەجى نەكەيت، يان بە ئىنتىقائى سەيرى بكەى، بۆ يە ئەو راي د.فرست رايەكى تەواو، سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د. شىركۆ حمە أمىن، بەرپىز نجىبە لطيف، فەرموو.

بەرپىز نجىبە لطيف أحمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

راستە ئىمە ماوھىيەكى كەممان لەبەردە ستدا ماوہ بۇ ئەم خولە، بەلام ناکرى بەراستى ئىمە پەپرەويك دامانناوہ بۇ خۇمان، بەلام خۇمان كارى پى نەكەين و بىدەينە خولى داھاتوو بلىين ئىوہ كارى پى بکەن، بۇيە ئەگەر بەو شىوازى لى بکرى (لە دواى بلاووبو نەوہى لە رۇژنا مەى وە قائىعى كوردستان)، پىموابى بلاووبو نەوہكى كاتى دەوى، ھەتا بلاوودەبىتەوہ ئەگەر مانگىكمان مابى ھەر خۇى ئوتۆ ماتىكى دەكەويتە خولى داھاتوو، بەس ناکرى ئىمە بەو شىوازە بلىين (بۇ خولى داھاتوو كارى پى بکات)، چونكە ئەوہ پىموايە لە زۆربەى شوپىن ھەموو خوليك پەپرەوى بۇ خۇى دادەنى، يەنى بۇ ئەو خولە دادەنى، ئىمە بە ھەموو ماوہى خولەكە تا پەپرەويكمان دانا بىلئىين خۇمان كارى پى ناکەين؟ پىموايە شتىكى گو نجاو نىە، سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز نجىبە لطيف، بەرپىز شوان شىخ أحمد، فەرموو.

بەرپىز شوان أحمد نعمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دەستخۇشى لە ئەندامانى ليژنەى ئامادەکردنى پەپرەو دەكەم كە ماوھىيەكى زۆر بەراستى پىوہى ماندوو و سەرقال بووينە، دەستخۇشيان لى دەكەين، پشتگىرى لە رايەكەى بەرپىز د. عزت صابر دەكەم، قسەكانيش كە من دەمويست بىكەم كاك فرحان كرى، بۇيە پىويستە لە خۇمانرا دەست پى بکەين، لەو خولەى ئەوہندەى ماوہ بتوانين جيپەجى بکەين، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز شوان شىخ أحمد، بەرپىز مامۇستا مروان، فەرموو.

بەرپىز حسين إسماعيل حسين (مامۇستا مروان):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ويپراى دەستخۇشى بۇ ليژنەى كاتى، ھەرۋەكو شتىكى عە مەلى ئە گەر تەماشا بکەين، ئە گەر مانگىكمان لەبەردەستدا مابى قەناعەتم وايە بە مانگىك ديزاينە كەى تەواو نابىت و ئەو ھە لەى ئىملا ئى كە ھە نە لەرووى زمانەوانى كۇتايى پى نابىت، لەبەر ئەوہ ئىمە دەبى كە تەواومان كرى من ناليم بۇ ئەو خولەى داھاتوو بىت، بەرپىز ئەگەر ئاگادار بى ليژنەى كاتى، ناوى نەنيين بۇ خولى پىنچەم بىت، قەناعەتم وايە كە ئىمە تەواو دەبين و كاتيشمان تەواو دەبى ئوتۆماتىك يەن دەست بە ھەملەى ئىنتىخا بات دەكرىت، ئەو

كاتەى خولى پېنجەم جېبەجىي دەكات و لەو ئىشكالىيەتەى كە بە شىك دە ئىن بۇ ئەو خولە و بۇ خولى دىكە بىت رزگارمان دەبىت.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز مامۇستا مروان، بەرپىز انور قادر، فەرموو.

بەرپىز انور قادر مصطفى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

منىش لەگەل ئەو دەم لەم خولەدا كارى پى بىكرىت و نەخرىتە خولى پېنجەم، سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز انور قادر، بەرپىز بەھزاد دەرويش، فەرموو.

بەرپىز بەھزاد دەرويش دەرويش:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

مەش دەستخوشىيەكان تايبەتا ھەيە بۇ لىژنا كاتيا پەيرەوى ناوخۆى پەر لەمانى كورد ستانى، راستى نازانم ناحىيەيا يا سايى چەند رەوا يە ئە گەر خو مستەحىلە بچىن، بە شى سىيەم كە پەيوە ستە بە دە ستەى سەرۋكايەتى پەر لەمان و بە شى پېنجەم پەيوە ستە بە لىژنە ھەمىشەيىيەكان، ئا يا لە رۋوى يا سايىيەو دەتوانىن بلىين لەم خولە كارى پى دە كرى جگە لەبە شى سىيەم و پېنجەم؟ ئەو پەرسىيارە، ئە گەر ئەو بەكرىت ھەلەكى مامناوئەندە، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز بەھزاد دەرويش، دەكرى دەسەلاتەكان بە دە ستەى سەرۋكايەتى بىرپىت، بەرپىز مامۇستا عبدالرحمن على رضا، فەرموو.

بەرپىز عبدالرحمن على رضا:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

وېراى دەستخوشىم لەو برادەرانەى كە ماندووبوون بەم كارەو، لە راستى دا كە قسە دەكەين پىموا بىت باشترە قسەى مەنتىقى بىكەين، چونكە ئەم پەيرەو بە دوو ھەفتە ھەلە چنەكانى تەواو ناكرى، ئىمەش كاركردىنمان مانگىكى ماو، بۇيە باشترىن ست ئەو ھەيە لە راستى دا ناكرىت ماددەيەك تالگىش بىكەين و كارى پى بىكەين، ئەوى تر يان بەيلى نەو، ئىمە كارە كەمان تا ئىستا كىر دوو و پى شىموايە ئە گەر بىين گۇرپانكارىيەكان بىكەين لە پەرلەمان دا بە پىنج شەش دانىشتن ھەل ناپى، بۇيە داوا دەكەم لە خولى پىنجى پەرلەمانى كوردستانەو بەخرىتە بەرنامەى كار و سوپاستان دەكەم.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز مامۇستا عبدالرحمن، بەرپىز حاجى كاروان، فەرموو.

بەرپىز كنعان نجم الدين احمد (حاجى كاروان):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەموو رەئىيەت مەن لە (50%) لەگەل ئەوھىيە ئەو خولە بى، (50) كەى تىرىشى لەگەل خولەكەى تىردايە، ئى دە كۆتايى بى بىنن لىرە، ھەر دووبارە شتەكان بەخوا.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز حاجى كاروان، بەرپىز فەمان فىصل، فەرموو.

بەرپىز فەمان فىصل سلیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوھ كو ئەفرۆكە تىشتەكى شازت مەجالىت تەشرىعى و قانونى تىدا دىنە دىتن، ئەوھ كو دەسلەتتا تەشرىعى تەصەور بىكەتن كو كارەك گەلەك باش و راقى گەل ھەندىژىدا خۇ ئىستىسنا بى، يەئنى بۇ ھەندى كو ئەو كارى باشە سەر وى نەيىتە تەتبىق كرنى، ديارە دەست برن فو پەيرەوى دانانا كو پەيرەوى كە جو ھدا چەندىن سالە، چەندىن دەوى پەرلەمانى بويە، كو ھەستا ھەندىكى خەلەلى تەشرىعى، ھەندەك خەلەلىت ئىدارى ھەى، ژبەرھەندى دەست ھاتە بۇ برن و مەصرەفەكا ئىجگار مەزنى لىھاتە كرنى، ژبەرھەندى ئەز پىشتەفانىى كاك فرحان و كاك شوان و د.عزت دكەم كو ژ خولا مە دەست بى بىكەن و بىتە جىبەجى كرنى، گەلەك سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز فەمان فىصل، بەرپىز تحسىن اسماعىل، فەرموو.

بەرپىز تحسىن اسماعىل احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

با گىفتوگۇ زۆر دىژرە نەكىشى، پىشتىوانى لە حاجى كاروان دەكەم، بوووتە دوو دەستە، دەستەيەك دە ئى بۇ خولى دابىت، دەستەيەكىش دەلى ئىستا، يان بە دەنگدان يەكلايى بىرئىتەوھ، ياخود چۆن ھاتووھ وا بىروات، سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز تحسىن اسماعىل، تىبىنى پىش كۆتايى بەرپىز د.عزت، فەرموو.

بەرپىز عزت صابر اسماعىل:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

راستە ھەموو قائىمەكان رەقەمىيان وەرگرتووھ بۇ ئىنتىخاباتى (9/30) بەلام ھەتا ئىستاش يەكلا نەبۆتەوھ (100%) كە ئىنتىخابات لەو كاتە دەكرى، بۇ ئەم ياسايەمان كىردووھ؟ بۇ خولى چوارەم نەبى؟ زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز د.عزت صابر، دوو تىببىنى تر وەردەگرم، بەرپىز عبدالله حاجى محمود، فەرموو.

بەرپىز عبدالله حاجى محمود:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

جەنابت روونكرندنەوت لەسەر نوو سىنگەكانى پەر لەمان نەدا، ئە گەر دە كرى لە سەر ئەو مەوزوو عەيش روونكرندنەوھەك بەدى.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز عبدالله حاجى محمود، بەرپىز على حەمە صالح، فەرموو.

بەرپىز على حەمە صالح طە:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

وەللأھى رەنگە زۆرى نەبى ئەگەر مەعلوماتىك شتىك ھە يە پىمان بلىن، ئە گەر درپىز دەكرىتەوہ ماوہى پەرلەمان ئەوہ جىايە، ئەگەر درپىز ناكرىتەوہ بەخووا تەنفىز ناكرى، ئىتر بۇ خو مان بخرەنە، ئە گەر دىوہ شتىكتان لايە بو مان باس بكن، چەندىكىش درپىز دەكرىتەوہ ئەوہشمان ھەر بۇ باس بكن.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئەوہى لاي مەنە ھەئبزاردن لە كاتى خوئى ئەنجام دەدرىت، بەرپىز خلف أحمد، كۆتايى، ھىچ تىببىنى تر نىيە فەرموو.

بەرپىز خلف أحمد معروف:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئىمە كاتىكى زۆرمان كوشتوہ بە تەعدىلى ئەم پەپرەوہوہ، بە تايبەت لىژنەى كاتى، ھەر ئەمپۇ نزيكەى (10) سەعات لەسەرى دانىشتووين، مادام ئەو ھەموو كاتەمان كوشتوہ ئە گەر پەپرەوہ كە پىويستى بەوہ ھەبوو تەعدىل بكرى لە باشەوہ كروومانە بە باشتر و كروومانە بە چاكتر، بۇ ئەم رەنج و ماندووبوونەى ئەم خولەى پەر لەمان، ئەم لىژنە كاتىيە، ئەم پەر لەمانتارە بەرپىزانە خو مان لە بەرھەمە كەى بەرپىزانەى نەچنەوہ، بۇيە مەن داوا دەكەم لەم خولەى پەرلەمانەوہ جىبەجى بكرى، مەن گويم گرت لەو بەرپىزانەى كە دەيانەوئى تەنجىل بكرى بۇ خولى پىنجەمى پەرلەمان، يەئنى سەبەبەگان موقنىع نەبوون، لە بەر ئەوہ داوا دەكەم جىبەجى بكرى، چونكە رەنج و ماندووبوونى ئەو پەرلەمانەيە، ئەگەرنا سەرقالى ياسايەكى تر دەبووين و دەرماندەر كرو و ئىستا جىبەجىمان دەكرد، زۆر سوپاس.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز خلف أحمد، بەرپىزان سوپاس بۇ دىوہى بەرپىز، گفتوگوئى باشتان كرو، بەرپىز د.فرست رەئىيەكى ئامادە كرووہ لەبەر رۇشنايى رەئىيەكانى ئىوہ، فەرموو.

بەرپىز فرست صوفى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە دواى ئەو گىتوگۆيە، رەئىيەكى ديسان وەسەتى ھەلدەبىزىرىن، پەيرەوۋەكە تەتېبىق دەكەين، تەنھا بە شىكى نەبىت كە پەيوەندى بە لىژنەكانەو ھە بە، چۈنكە ئەو لىژنەنە لە سەر ئەساسى كۆمەللىك تەوازوون و ئەوا نەى فراك سىۋن و ئەوا نە درو ست بوو، با لىژنەكان وە كو خۇى بە يىن، دەنوو سىن (لە رۇژى بلاوكردەنەوۋى لە رۇژنامەى وەقائىعى كوردستان) بىرگەيەك زىاد دەكەين ھەر لە گەل ئەو ماددەيەى (ئەو بەشەى پەيوەستە بە لىژنە پەرلەمانىيەكان لە خولى پىنچەم كارى پى دەكرىت)، باشە ئەو؟

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

يان لە رۇژى دەرچوواندى؟ ديارە ھىچ تىبىنىيەك لە سەر ئەو داپ شتەوۋەيە نىيە، بۇيە ئىمە دەست بە دەنگدان دەكەين، كاك سالار محمود، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

جارىكى تر دەستخۇشى بۇ لىژنەى كاتى، من پىموايە ئەم بابە تە كەرت ناكرى، پەيرەوى ناوخۇ يان ھەمووى جىبەجى دەكرى، يان بە شىكى تەرك ناكرى و بە شىكى جىبەجى دەكرى، بۇيە ئەو خىلافي پەيرەوۋە، خىلافي عورفى پەرلەمانىيە، خىلافي ئەو كارکردنەيە كە لە رابردوودا كراو، من نازالنىم نىياز لەم بابەتە چىيە؟ ئەگەر مەسەلە ئىمتىيازاتە بىگومان پەرلەمانى كوردستان و پەرلەمانتاران مافى خۇيا نە ھەر ئىمتىيازىكيان ھەبى و ئىستىحقاقاتى خۇيان لە كۇتايى خولە كە وەربىگرن، يەعنى كەس رىگرن نىيە لەوۋى ئەو ئىمتىيازاتەى كە لە ناو ئەو پەيرەوۋەدا بۇ پەرلەمانتاران دەستنىشان كراو رىگە نەدرى، پىشموايە ئەو ئىمتىيازاتەى كە لە پەيرەوى كارپىكراوى ئىستا ھەيە تاوۋەكو ئەم پىرۇژەى كە تەواو بوو وە كو يە كە، بەلام ئەگەر وىستىكى تر ھەيە لە دەرەوۋى ئەو، كە رووناكى نەخراوتە سەر، ئاسايى يە با ئىشەكە وەكو خۇى بىروات و ھەمووى پەسند بىكرى، بەلام بە دىئىيايەوۋە ئىمە بە نەزەيەك كارمان لەسەر جىبەجىكردى ئەم پەيرەوۋە، پەسندكردى ئەم پەيرەوۋە بە ھەنگاۋ ھاتن لە گەل ئەم پەيرەوۋە كرد كە بۇ خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان بىت، بىرمان نەچى ئىمە پەرلەمانى كوردستان ماوۋەكەى درىژ كراو تەو، لە خولى ھەقىقى، دەستوورى، قانونى خۇى دا نەيتوانىوۋە پەيرەوۋە پەسند بىكات، لە ماوۋە درىژكراوۋەكەى دا كە كۇتايى مانگىكى ماوۋە، ئە گەر ئەو ئىدىيەيەى كە دە كرا كە پەر لەمان بۇ دوو وەرز و تا ھە شت مانگ درىژ دەكرىتەو، ھەشت مانگەكەشى تەواو بوو، لەبەر ئەوۋە ھىوادارم بە گىانىكى پەرلەمانى و ھاوپىشەيى ئەم پەيرەوۋە تەسلىمى ئەوانە بىكرى كە گەرماوگەرم لەسەرەتاوۋە كار لە سەر قۇناغىكى تازەى كارى پەرلەمانى دەكەن، نەك ئەم پەيرەوۋە خۇى لە ھەفتەى داھاتوو كە كارى پى دەكرى كۆمەللىك گرفتى تر بەيىتە ناو ھۆلى پەرلەمان، ئەوۋە ئىمە و ئەوۋە ئىو، سوپاستان دەكەين.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپىز سالار محمود، وامزانى خالى نيزامى بوو كاك سالار، بەلام رەئى ئيزافى بوو، سوپاس بە ھەر حال، بەرپىزان دەست بە دەنگدان دەكەين لە سەر ئەو ماددانەى كە تەواو بووينە، بەرپىز د. فرست، فەرموو.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى يازدەيەم:

ديوانى پەرلەمان، نووسینگەكان و وەزىرى ھەريم بۇ كاروبارى پەرلەمان ھەلدەگىرئىت لەو عىنوانە، چونكە رەفزان كردهو ئەو.

يەكەم/ ديوانى پەرلەمان

ماددەى (113)

دواى وەرگرتنى راي ئەندامانى پەرلەمان بەم شيوەيە صياغە كراوئەتەو:

(پەرلەمان بۇ راپەراندنى كاروبارەكانى ديوانىكى دەبئىت كە لەلايەن سەرۆكىكەو بەرپىوئەدەبردئىت بە پەلى تايبەت)

داوا لە بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان دەكەم ئەم صياغەيە بجاتە دەنگدان.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو دارشتەو بەو شيوەى خوئندرايەو دەخەينە دەنگدان، ماددەى (113)، كى لەگەئە؟ (52) كەس بە پەسند دەزانى، كى دژە؟ (3) كەس دژن، ئەو ماددەيە بە زۆرىنەى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (114)

سەرۆكى ديوان بە فەرمانىك لەلايەن سەرۆكى پەرلەمانەو دادەمەزئىت و لەبەردەميدا بەرپرسىار دەبئىت.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شيوەى خوئندرايەو دەخەينە دەنگدان، كى لەگەئە؟ (58) كەس بە پەسند دەزانى، كى دژە؟ كەس نيە، بەكۆى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپىز فرست صۇفى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيازيك ھەبوو ماددەى (115) و (116) لەگەئە ماددەى (114) دە مچ بگرئى، داوا دەكەم ئەو بچە يە دەنگدان بۇ ئەوئەى وەكو بركە بيخوئنمەو ئەگەر دەمچ كرا.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو سى ماددەى پېشنياركراون بۇ دەمچ دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلە؟ (60) كەس بە پەسند دەزانن، كى
دژە؟ كەس نىە، بەكۆى دەنگ پەسند كرا، وەكو بېرگە.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

كەواتە ماددەى (114) لە سى بېرگە پېكھاتوو بەو شېوہىەى دەپخوینمەوہ دوای صياغە بۇ ئەوہى بىخە يە
دەنگدان.

ماددەى (114)

1- سەرۆكى ديوان بە فەرمانىك لەلايەن سەرۆكى پەرلەمانەوہ دادە مەزرىت و لەبەردەمىدا بەرپر سيار
دەبىت.

2- سەرۆكى ديوان ئەركەكانى بەپىي ياسا رەچاوكراوہكان و ئەو دەسلەتانەى لەلايەن سەرۆكەوہ پىي دەرىت
پىادە دەكات.

3- پېكھاتە و دابەشكردى كارگىرى ديوانى پەرلەمان لەلايەن دەستەى سەرۆكايەتى بە پەپرەويكى تايبەت
رېك دەخرىت.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەى بەو شېوہىەى خویندرايەوہ دەخەينە دەنگدان، كى لەگەلە؟ (59) كەس بە پەسند دەزانن، كى
دژە؟ كەس نىە، بەكۆى دەنگ پەسند كرا، ماددەى دواتر.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دوای وەر گرتنى راي ئە ندامانى پەر لەمان ئەم ماددە يە بە گۆرانگارى يەوہ صياغە كراوہ تەوہ و دوای
خویندەوہى داوا دەكەين بخرىتە دەنگدان.

ديوانى پەرلەمان پىك دىت، دوو راي لەسەر ھەيە، داوا دەكەين پېشوختە ئەوہ بخرىتە دەنگدان، چونكە
ھەردووہكى سىي زياتر پشتگىرى كرديە، يەكيكىان ئەوہىە:

ئايا پىك دىت لەو بەرپۆەبەرە گشتيانە؟ يان لە بەرپۆەبەرايەتيايەنە؟

يەعنى ئەو سى مودىرييانە مودريەى عامە بن يان بەرپۆەبەرايەتى بن؟

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوہى يەكەم ئەوہى ھاتووہ.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

داوا دەكەين سەرەتا ئەوہ بچەيە دەنگدان:

پىك دىت لەو بەرپۆەبەرە گشتيانەى خواروہ.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو دەخەينە دەنگدان، بەرپۆبەرە گشتىيەكان، كى لەگەل ئەوئە بەرپۆبەرى گشتى بن؟ (33) كەس بە پەسند دەزانى، پېشنيارى دووم.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پېشنيارى دووم:

پىك دىت لەو بەرپۆبەرايەتتايانە.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

لە حياتى بەرپۆبەرى گشتى، لەو بەرپۆبەرايەتتايانە، ئەو دەخەينە دەنگدان، كى لەگەل؟ (16) كەس لەگەل پېشنيارى دوومن.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپۆبەرى گشتى، مودىرى بەرپۆبەرى گشتى نى، بە پلەى تايبەتە دەكرىت وەكىل وەزىرىش بىت، پلەى تايبەت ئەوئە بەللى، دەكرىت وەكىل وەزىرىش بىت.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو پېشنيارى بەرپۆبەرايەتى گشتى بە زۆرىنەى دەنگ پەسند كرا، كۆى ماددەكە.

بەرپىز فرست صۇقى على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

كۆى ماددەكە بەم شىوئەى خواروئەى لى دىت، تەبەن گۆرانكارى لە ناوى بەرپۆبەرايەتى يە گشتىيەكان كراو، دوای راى ئەندام پەرلەمانان و وەرگرتنى راى خودى بەرپۆبەرايەتتايانە.

ديوانى پەرلەمان پىك دىت لەم بەرپۆبەرى گشتىيەنى خواروئە:

1-بەرپۆبەرايەتى گشتى كاروبارى پەرلەمان و لىژنەكان.

2-بەرپۆبەرايەتى گشتى كارگىرى و دارايى.

3-بەرپۆبەرايەتى گشتى راگەياندن و پەيوەندىيە گشتىيەكان.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان ئەوئە باسى دەكەن ئەوئە لە برگەى دووم جىيى دەكەينەو، پىرۆتۆ كۆل و ھارىكارى نىوئەوئەتى دەيكەينە بەرپۆبەرايەتتايەك سەر بە سەرۋىكايەتى پەرلەمان.

بەرپىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

ئەو ماددەبە بەو شىۋازەى خويىندراپەو دەخەينە دەنگدان، كى لىگەلە؟ (42) كەس بە پەسند دەزانى، كى دژە؟ (5) كەس دژن، بە زۆرىنەى دە نىگ پە سىند كرا. ماددەى دواتر، فەرموو، ئەو پىشنىارەى بەرپىز (د.شېرىن) باسى كىرد.

بەرپىز فەرسى سۆفى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئىستا جىگەمان كىردۇ تەو لىرە، ماددەى (116) با بى پىرۇتۇ كۇل تە سىجىل بى لە بەر ئەوئەى ئىمە ماددەكانمان زۆر گۆرى، دواى پىداچوونەو تەسەلسولى ماددەكان بەپىي ئەو تەسەلسولە دەبىت كە ئە گەر ھەلەيەكىش ھەبوو بەو تەسەلسولە دەبىت كە بە نەتىجەى كۆتايى پىرۇتۇكۇل دەردەچىت. ماددەى (116)

ھەر يەك لە سەنتەرى تويىزى نەوئەى پەر لەمان و بەرپەو بەرا يەتى پىرۇتۇ كۇل و ھارپىكارى نىودەو لەتى پەيوەست دەبن بە سەرۋكايەتى پەرلەمان.

بەرپىز جەفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو ماددەبە بەو شىۋازەى خويىندراپەو دەبىتە ماددەى (116)، دەخەينە دەنگدان (50) كەس بە پە سەند دەزانى، ئەوئەى دژە، كەس نىيە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر، فەرموو.

بەرپىز فەرسى سۆفى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پىشتەر ئەوئەمان بە دەنگدان يەكلايىكردەو، كە نووسىنگە وەكو خۇى كە ھەيە دەمىننەو، بۆيە ئىستا بەس رايەك (3) كەس پىشتىگىرى كىردبوو دەخىتە دەنگدان، ئىمە گوتومانە بە مەرجىك لە (3) ئە نىدام كەمتر نەبىت، ئەو كات نوو سىنگە دەكرى تەو، رايەك ھەبوو كە پىويست ناكات (3) ئە نىدام بىت، بۆيە پىش ئەوئەى ھەموو ماددەكە بخويىنمەو ئەو بخىتە دەنگدان، ئايا پىويست دەكات (3) ئە نىدام بىت يان مەرج نىيە، سەرۋكايەتى پەر لەمان بۆى ھە يە لە ناوئە ندى پارپىزگا كان و ھەر شوپىنىكى دى پىويست بىكات نووسىنگە بىكاتەو.

بەرپىز جەفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋكى پەرلەمان:

ئەم ماددەبە وەكو خۇيەتى بەم شىۋازە دەخىتە دەنگدان (44) كەس ئەم پىشنىارە بە پە سەند دەزانىت، ئەوئەى دژە (4) كەس دژن، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، خالىكى نىزامى بەرپىز (صالح فقى)، فەرموو.

بەرپىز صالح فقى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لە پىشوا دەنگىك درا بۆ ئەوئەى كە نوو سىنگەى پارپىزگا كان ئىدارەى گەرمىانى لە گەلا باس كرا، ئەوئەى ئىدارەى گەرمىان نابىت رىگر بىت لەوئەى كە ھەر كاتىكى پىويست نووسىنگە بىرپىتەو لە وئ.

بەرپىز جەفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۋكى پەرلەمان:

بەريز (فرست سۆفى) فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتر خستبوومانە دەنگدان ماددەى (120) كە پىك دىت لە (139-140-141) ئەمانە ھەمووى دەمج بوو لە چوارچۆھەى (5) برگە دواى وەرگرتنى تىبىنى ئەندامانى پەرلەمان بەم شۆھەى رىخراوتەوھە. ماددەى (118)

1- نوو سىنگە ھەلدە ستى بە وەر گرتن و داوا كارى و سكالائى ھاولاتىيان بە ئەندامانى پەرلەمان لە نوو سىنگە تارەوا نەى لىژنە پەيوەند يدارەكان بكرىت بە مەبە ستى بەدوادا چوون و گەيانە نەوھى وەلامەكان بە خاوەنەكانيان.

2- پىويستە سكالان لە ژىر دادبىنىدا نەبىت وە قۇناغەكانى بە دواداچوونى لە لايەنى تايبەتمەند بربىي. 3- ھەر نووسىنگەبەك چەند كارمەندىكى دەبىت بۆ بەريوہبردنى كارەكانى يەككە لە كارمەندەكان دەبىتە بەريوہبەرى كارگىرى نووسىنگە ژمارە و چۆنىەتى كارگردنيان لەلايەن سەرۆكى ديوانى پەرلەمان ديارى دەكرىت.

4- پەرلەمان پىويستى و خەرجىيەكانى نووسىنگەكان دابىن دەكات.

5- ھەمانگرت لەسەر راي ئەندامانى پەرلەمان.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەى بەم شۆھەى خوینراپەوھ دەپخەينە دەنگدان (49) كەس بە پەسەند دەزانى ئەوھى دژە (2) كەس دژن بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى دواز دەھەم

ماددەى (119)

1- پەرلەمان پاسەوانى تايبەتى دەبىت و دەكەونە بەر فەرمانى سەرۆكى پەرلەمان. 2- سەرۆك قەبارەى ئەو ھىزە و ژمارەى تاكەكانى ديارى دەكات كە بە تەواوى دەزانىت بۆ پاراستنى رىكارى و پاسەوانى لە پەرلەمان. 3- ھىنانە ژوورەوھى چەكى ئاگرين يان برىداركەر بۆ ناو بالەخانەى پەرلەمان قەدەغەيە. 4- جگە لە پاسەوانى پەرلەمان و پەرلەمانتاران بۆ ھىچ چەكدارىك يان ھىزىكى چەكدار نىيە بچىتە نىو بالەخانەى پەرلەمان و بۆشيان نىيە لە نزيك دەرگاكانى بمىنەوھ، تەنھا بە رەزامەندى سەرۆك نەبىت.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنىكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋازەي خوينرايەو دەيخەينە دەنگدان (55) كەس بە پەسەند دەزانن، ئەوۋەي دژە، كەس نىيە بە كۆي دەنگ پەسەند كرا، ماددەي دواتر، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەي (120)

پەرلەمان بۆي ھەيە لە نيو ئەندامەكانى شاد رەوانەي دەرەوۋەي ھەريم بىكات و داوۋەتى شاندىش بىكات بۆ سەردانىكردى، سىاغەكەي پيشكەشمانكرا پيمان نەكرا سىاغەي بگەينەوۋە لە رووي ئەو سىاغەوۋە دايدەنپين كە بۆمان ھاتبوو.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە دەخەينە دەنگدان (59) كەس بە پەسەند دەزانى، ئەوۋەي دژە، كەس نىيە بە كۆي دەنگ پەسەند كرا، ماددەي دواتر، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەي (121)

بە پشت بەستن بە راپۆرتى پزىشكى تايبەتمەند سەۋگايەتى بۆي ھەيە يارمەتى ئەو ئەندامە بىكات كە تووشى نەخۇشەك دىت پىويستى بە چارەسەرى دەبىت، لە ناوۋەي يان لە دەرەوۋەي ھەريم.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۋكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىۋەيەي خوينرايەو دەيخەينە دەنگدان (47) كەس بە پەسەند دەزانى ئەوۋەي دژە (7) كەس دژن، بە زۆرينەي دەنگ پەسەند كرا، خالى نىزامى بەريز (شوان)، فەرموو.

بەريز شوان احمد نەمان:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

لېرە رايەكامن ھەبوو كە چەندىن ئەندام پەرلەمان پشتگىريان كرا بەس ديارە لېرە لە بىريان كرا خالى (2) لەو ماددەيە، سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۋكى پەرلەمان:

ئەوۋە دواتر دىت، سوپاس بۆ بەريز (شوان احمد) ماددەي دواتر، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

ئىستا ماددە يەكى تر مان دەبىت دەيكەينە ماددە يەكى موستەقىل دەبىتن، ئەو ماددە يە پەيوەست بە راويژكاران، بەو شىۋەيە دارپژراوۋەتەوۋە.

ماددەي (122)

راویژکارانی پەرلەمان لەلاین سەرۆکایەتی پەرلەمان دیاری دەکریڤ و ماف و موچه و ئیمتیازا تەکانیان بە پێی یاسا بەرکارەکان دیاری دەکریت.

بەرێز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / سەرۆکی پەرلەمان:

بەرێز (علی حمە صالح)، فەرموو.

بەرێز علی حمە صالح:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

(ئەرك ماف پلە ئیستیحقاق)یش، چونکە پلە کە ناڤیت (بەرپۆه بەری گشتی) راویژکار ڤیت، ناڤیت (بەرپۆه بەر) پلە (راویژکار) بیټ، دوو: راویژکاریش ئەبیټ بە ئیستیحقاق بیټ، ناگریټ صناعت تەواو کردوو و تەووستەت تەواو کردبێن مەحدەت تەواو کردبیت پلەکە وای.

بەرێز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / سەرۆکی پەرلەمان:

سوڤاس کاک (علی حمە صالح)، با بەرێز (د.فرست) ئەو سیاغە بخوینیتەو، فەرموو.

بەرێز فرست سوڤی:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

سیاغەیهکی تر لە لایەن کاک (عمر عینایەت)، وە سیاغەیکیش لای (د.عزت سابیر) بوون ئەو سیاغەیهش لای (عمر عینایەت) هاتوو، راویژکارانی پەرلەمان بەپێی ئەلوه سفەل وەزیفیە لە لایەن سەرۆکی پەرلەمانەو دادەمەزریڤ و ئەرکەکانیان دیاری دەکریڤ و لەبەر دەم سەرۆکی پەرلەمان بەرپرسیار دەبن.

بەرێز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / سەرۆکی پەرلەمان:

ئیمە تیبینیەکیتر وەردەگریڤ، لەبەر ئەو ئەو ئیختیصاصی ئیدارەیه (د.جوان)، فەرموو.

بەرێز جوان اسماعیل عزیز:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

دەتوانین سەرۆکی پەرلەمان ئەرکەکانمان مەسئولیات و واجباتی ئەوانە دا نیتن، بە گوێرە و ئەو شارەزایە ئەو هیەتی بەلام ئەگەر بلی وەسفی وەزائیف، وەلا! هەست دەکەم لە هەریمی کوردستان لۆ هیج وەزیفەک لە هیج مۆئەسسەسەکی وەسفی وەزائیف نییە، سوڤاس.

بەرێز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / سەرۆکی پەرلەمان:

سوڤاس بۆ (د.جوان)، بەرێز (د.عزت صابر)، فەرموو.

بەرێز عزت صابر اسماعیل:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەو هی (د.فرسەت) هنی کرد تەنها وشە ئەرکی بۆ زیادکا ئەلی (بەپێی یاسا بەرکارەکان یاسا هەیه دیاری کردوو و موچهی راویژکار چیە؟ ئەرکەکە چییە؟ کە ئەبیټ بە راویژکار؟ کە تۆ وشە یاسات تیکرد هیج لیبسیکی تیا نامینیت، ئەو هی هەیه لە پەرلەمان کیشەیهک هەیه ئەو هوش ئەمە یەن پلە (أ) و (ب)

دراوه به راویژکار، راویژکاریك كه متر ودرهگریټ له راویژکاری له كاتیكا وەسفه وەزیفیه كەیان وەك ئەووی كه كاك (عمر) ئاماژەى پێدا یەك وەسفی وەزیفیان هە یە، بۆ یە ئەووی ئەووی ئەلئى به یاسا بەرکارەكان هیچ كێشەى نامیټ، ئیمتیاز و مووچەیان یەك ئەخرین ئەركەكانیان لەلایەن سەرۆكەووە دابەش ئەكریټ به سەریان، سوپاس.

بەرئیز جعفر ئیبراهیم ئیمینكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرئیز (د.عزت سایی)، بەرئیز (عمر عینایەت) تۆ له بەر ئەو قسەت نەکردوو له سەر ئە مە، فەرموو.

بەرئیز عمر عینایەت:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

من با پیم بلین به چ یاسایەك راویژكار دائەمەزریټ له هەریمی كوردستانا به پپی وەسفهى وەزیفیه بۆ نموونە ئەگەر كەسێك خەریجی (بەكالۆریۆس) بیټ ئەبێ (15) سال خزمەتى هەبیټ (17) سال خزمەتى هەبیټ، بهحسێك تەقدیم كات بۆ زانكۆكانى كوردستان بهحسەكە مو سەدەق بیټ، وە بلاوبیټتەووە ئینجا بۆی هە یە ببیټه (راویژكار)، ئەگەر (ماستەر) ی هەبیټ ئەبیټ (15) سالی هەبیټ، له گەل ریزم بۆ قسەكەى (د.جوان) زۆرەى زۆرى ئەوانەى كە ئیستا كارمەندن لهو دەولەتا بەپپی وەسفهى وەزیفی ئیستا كارئەكەن، لەوانەیه زۆر هەیه به پپی وەسفهى وەزیفیه، بەلام ئەوانەى كاردەكەن لەناو حكومەتى هەریمی كوردستان زۆرەى زۆرى به پپی وەسفهى وەزیفیه، بەلئى هەیه بەپپی وەسفهى وەزیفیه نییه بەلام ئیمە بۆ لەمەودوا ئەو یاسایە دائەنن، بۆ یە پپووستە بۆ لە مەودوا ئیمە هەولبەدەین به پپی وەسفهى وەزیفی بیټ، سوپاس.

بەرئیز جعفر ئیبراهیم ئیمینكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرئیز (عمر عینایەت)، بەرئیز (علی حمە صالح)، فەرموو.

بەرئیز علی حمە صالح:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

ئیمە لەم پەرلەمانە پپشوووتریش ئیشی پپكراوه قانون وەسفی وەزیفی عیراق وەسفه وەزیفیه كە ئینفاز كراوه، كەواتە ئیش بەو وە ئەكریټ، بەلام یەك خەلەل هەیه لیرە جواب بدریټتەووە، ئەگەر سەرۆكایەتى پەرلەمان ئەووی مەسئولە وەسفه وەزیفیهكە قانونونونەكە جیبەجپی ی نەكرد ئیشی بەم پپرەووە نەكرد، حەل جیبه؟ كى ئیجرائات ئەكا؟ كى بەدواداچوون ئەكا؟ سوپاس.

بەرئیز جعفر ئیبراهیم ئیمینكى / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ بەرئیز (علی حمە صالح)، (د.جوان)، فەرموو.

بەرئیز جوان اسماعیل عزیز:

بهریز سەرۆکی پەرلهمان.

من ئەو قسانەم کرد که وهسفی وهزیفی، من (30) ساڵه خزمەتم له زانکۆی ههیه، وهسفی وهزائیف له ئیدارەت بهشهریه ئەو دهرسهشم دایه، بهس (30) ساڵ ئیدارەت مهوارد به شهریه تهرتیب وهزائیف، وهسفل وهزائیف، تهقیم وهزائیف، له ئەساسی علمی دهلی ئەگەر ئەتوو مووچهی دادهنیییت ده بی ئەر کهکان و ما فهکان و مهخاتر و مخهسه سات و له سهر ئەو ئەساسه سی دابنیییت، واجباتی چهنده؟ ئەر کهکانی چهنده؟ مهسئولیهتی چهنده؟ مهخاتری ههیه یان نا؟ ئەوه ئەساسه کی علمیه ده بی وه ها بی، بهلام له واقعی عمهلی له ههموو عیرافی وهسفی وهزائیف کرایه بهلام تهتبیق ناکریت، له سهر قانونی خد مهی مهدهنی، زۆر سوپاس.

بهریز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس بۆ بهریز (د.جوان)، ئیستا رای کۆتایی (صالح فقی)، فهرموو.

بهریز صالح فقی محمدامین:

بهریز سەرۆکی پەرلهمان.

بۆ چاره سهر کردنی ئەو مادده یه من پێشنیار ئە کهم بکریته دوو بهش، به شیکێ تایبهت بئیت به دامهزراندن بۆ لهمهو دوا بۆ خولهکانی ئاینده، وه بهشیکێ تایبهت بئیت بهو نایهکسانیهی که له نیوان راویژکارهکانه لهو ماف و ئیمتیازاتهی له ئیستایا ههیه، بکری به دوو بهش و ریک بخریت.

بهریز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس بۆ بهریز (صالح فقی)، ئەوهی ئیستا ههیه ئەوه به پێی یاسای چاکسازی ههموارکراو ههموو چارهسهر دهکریت، کاک (فرست)، فهرموو.

بهریز عمر عینایهت:

بهریز سەرۆکی پەرلهمان.

ئەگەر ئەوهی که ئیستا دهینوو سین دواي ئەوهش یاسای چاکسازی په سهند بکریت که ئیمه مادده یهکمان ههیه که ئەلی: ههر که سهک ئەبیته موسته شار دهبیته خزمهتی وهزیفی (20) سالی ههبیته، ئەگەر دکتۆرای ههبیته، بۆ یه ئەوهی ئیستا دهیخوینمهوه به لیکدانی ئەوهی کاک (عمر) و کاک (د. عزت) و دهسکاریهکی بچووک ئەو سیاغه ی لیدهر چوو، هیوادارم پهسهندی بکهن.

ماددهی (122)

راویژکارانی پەر لهمان له لایهن سەرۆکایهتی پەر لهمان دیاری ده کرین به پێی وهسفی وهزیفی یاسا بهرکارهکان ماف و ئهرک و مووچه و ئیمتیازاتهکانیان دیاری دهکریت.

بهریز جعفر ئیبراهیم ئیمینکی / سەرۆکی پەرلهمان:

ئەو ماددەبە بە شىۋازەى خويىنراپەو دەپخەينە دەنگدان (50) كەس بە پە سەند دەزانى، ئەوھى دژە (3) كەس دژن، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، ماددەى دواتر، فەرموو.

بەريز عمر عىناپەت:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەبەكمان بۇ ئىستىجداس دەبىت، داواى زياتر لە (3) ئەندام پەرلەمان كە ئە گەر ئە ندامانى پەرلەمان دەنگى بۇ بەن، تەسەلسولى (123) وەردەگرىت.

ماددەى (123)

سەرۆكايەتى پەرلەمان نووسراو بۇ پەرلەمانتارە خانەنشينكراوھكان دەكات كار ئا سانكردنى راپەراندنى كاروبارەكانى لە دام و دەزگا فەرمىيەكان.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەبە بەم شىۋازە ئىزاھەيە دەپخەينە دەنگدان (54) كەس بە پە سەند دەزانى، ئەوھى دژە كەس نىيە، بە زۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، خالى نىزامى بەريز كاك (شوان) فەرموو.

بەريز شوان احمد نعمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆرخالمان پەيوەندى بە يەكتريەوۋە ھەبوو دەمچ كرا، پىم باشە ئەو ماددەبەش دەنگى لە سەر دراپە لە گەل ماددەى (121) ببتە خالى يەكەم و دووم دەمچ بكرىت بە راى من پىم باشترە، سوپاس.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان لىژنەى پەيرەو، فەرموو.

بەريز عمر عىناپەت:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەم دەنگمان لەسەر ماددەى (121) دا با وەكو خۆى بىت.

ماددەى (123)

دوو را ھەيە بۇ زيات كردنى را يەك پىي وا يە ئە سلەن ئەو ماددە يە پىويست ناكات، را يەكيش پىي وا يە ھەبىت، ئەو راى يەكەم لەكاتى گفتوگۆكان و كاركردنى پەرلەمان ئەگەر ھەر كىشەو گرفتىك ھا تە رىگا و لە پەيرەودا ئامازەى پىنەدرابوو ئەو بە دەنگى زۆرىنەى رەھا يەكلايى دەكرىتەو، راى دووم / پىي وا يە پىويست ناكات ئەو ماددەبە ھەبىت.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەى كە پىي وا يە ئەو را يە ھەبىت ھەرچەندە تەحسىن حاصلە.

بەريز عمر عىناپەت:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەوانەيە شتەك لەناو ھۆل دروست دەبێت لەوانەيە دروستيش نەبێت لە پەرلەمان مەعالەجەي نەكردىيە، بە زۆرىنەي رەھا بريار دەدەن كەوا مەعالەجەي بكەن، بەس رايەك دەلێت بۆ ئەو تەخمىنە بكەين ئەو پيشبىنيە بكەين، ھەر پيويست ناكات باسى بكەين، بۆيە راي يە كەم دەخەينە دەنگدان، ئەو ماددە يە ھەبێت يان نەبێت.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو رايەي كە دەلێت ماددە كە ھەبىتن دەخەينە دەنگدان (10) كەس بە پەسەند دەزانن ئەو ماددە ھەبێت، ئەوانەي دەلێن ئەو ماددە نەبێت (36) كەس پييان پەسەندە، ئەو ماددە نەبێت، واتە بەزۆرىنەي دەنگ ئەو پيشنبارە نامىنێت، ماددەي دواتر، فەرموو.

بەرىز فرست سۆفى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ماددەيەي كە ئىستىجداسمان كەردبوو دەستەي سەرۆكايەتي دەبىتە ماددەي (124).

ماددەي (124)

دەستەي سەرۆكايەتي دەرمالەي تايبەت بۆ فەرمانبەر و دەرمالەي تايبەت بۆ پەرلەمانتار ديارى دەكات.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە بەو شىوہەيەي خوینرايەو دەخەينە دەنگدان (46) كەس پي پەسەندە، ئەوہي دژە، كەس نيە بە كۆي دەنگ پەسەند كرا، ماددەي دواتر، فەرموو.

بەرىز فرست سۆفى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (125)، ئەو ماددەيەش ئىستىجداس كراوہ.

ماددەي (125)

پەرلەمان گروپي ھەماھەنگي لەگەل پەرلەمانتارانى عىراق و دەرەوہ پيەك دەھيئن.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ماددەيە دەخەينە دەنگدان (42) كەس بە پەسەند دەزانىت، ئەوہي دژە (2) كەس دژە ئەو ماددەيە بە زۆرىنەي دەنگ پەسەند كرا، ماددەي دواتر، فەرموو.

بەرىز فرست سۆفى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (126)

دەكرىت حوكمەكانى ئەم پەيرەوۈ ھەموۋى يان بە شىكى يان لە سەر پيشنيازى يەك لە سەر چوارى ئە ندامان بەرەزەمە ندى زۆرىنەى رە ھى دەنگى ئە ندامان ھەموار دەكرىت، بە ھەمان رىكارى ياسا دانان، خالى نيزامى، كاك (صالح فقى)، فەرموو.

بەرىز صالح فقى محمدامىن:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەمە رىكارى ھەموار ھەموو ماددەكانە يان بە شىكى، بەش لە چەند ماددەيەك پىكھاتوو، بەلام باس لە ماددە ناكات، بۇيە من پيشنيار دەگەم ماددەيەكىشى تىبكرىت لە دواى بەشەكە، بەپىي ئەمە بىت دە تۋانىن لە خولەكانى داھاتوو تەنھا ھەموۋى يان بە شىك ئەو بە شە چەند ماددەيەك يان ھەموۋىيان بە يەكەوۈ ھەموار بىكەن، باس لەماددە ناكات بە تەنھا، سوپاس.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەمە پيشنيارى تازەيە.

بەرىز فرست سۆفى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەش بەشە، ماددەش بەشەكە لە پەيرەو، پارچەيەكى بچوكە بەلام بە شىكە، ئە گەر يەك ماددە بىكەى دەى بىكەى.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

بەش (فصل) نىيە، ئەوۋەش ئىزافە بىكەن.

بەرىز فرست سۆفى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەكرى حوكمەكانى ئەو پەيرەوۈ ھەموۋى يان بە شىكى يان ھەر ماددەيەكى لە سەر پيشنيازى يەك لە سەر چوارى ئەندامان بەرەزەمەندى زۆرىنەى رەھى دەنگى ئە ندامان ھەموار دەكرىت، بە ھەمان رىكارى ياسا دانان، بەلام لىرە يەك تىببىنى ھەيە، ماددەم بە ھەمان رىكارى ياسا دانانە، ياسا دانان بەزۆرىنەى رەھا نىيە بە زۆرىنەى ئامادەبوانە، بۇيە من خۇم پيشنياز دەگەم ئەو زۆرىنەى رەھايە ھەلبىگرىن، ماددەم بە ھەمان رىكارى ياسا دانانە دەبىت زۆرىنەى رەھا ھەلبىگرىن.

بەرىز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆرىنەى رەھا بۇ زۆرىنەى ئامادەبوان ۋە كو ئىستا، ئەو ماددە يە بەو شىۋازەى خوينرايەوۈ دەخەينە دەنگدان (45) كەس بە پەسەند دەزانى ئەوۋەى دژە، كەس نىيە بە كۆى دەنگ پەسەند كران ماددەى دواتر، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پەر لەمان ماددى كۆتايپە، ئايا كالمەي پەسەند دەكەن، ئەم پەيرەوۋە لە رېكەوتى دەر چواندىنى كارى پىدەكرىت و لە رۇژنامەي فەرمى بلاۋدەكرىتەوۋە، يان ئەم پەيرەوۋە لە رۇژى بلاۋكرد نەوۋەي لە رۇژنامەي وە قانئى كورد ستانى كارى پىدەكرىت، جگە لەو بەشەي پەيوۋەستە بە لىژنە پەرلەمانىيەكان لە خولى پىنجەم كارى پىدەكرىت، يان ئەم پەيرەوۋە لە خولى پىنجەمەي پەر لەمان كارى پىدەكرىت، لە رۇژنامەي وە قانئى كورد ستانى بلاۋ دەكرىتەوۋە، ئەمانە ھەموۋى دەخەنە دەنگدان يان لەسەر سىغەكى رېك دەكەون، ناوۋەراستەكەي ئەمەيە، ئەم پەيرەوۋە لە رۇژى بلاۋكرد نەوۋەي لە رۇژنامەي وە قانئى كورد ستانى كارى پىدەكرىت، جگە لەو بەشەي پەيوۋەستە بە لىژنەكان پەرلەمانىيەكان لە خولى پىنجەمەي پەر لەمان كارى پىدەكرىت.

جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەوۋەي ئىستى ھەيە با بخرىتە دەنگدان، دواتر دىيەنە ئەوۋەي دووۋم ھەر سىكىيان دەخەينە دەنگدان ئەوۋەي زۆرىنەي ھىنا ئەوۋەي پەسەند دەكەين، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم پەيرەوۋە لە رېكەوتى دەر چواندىنى كارى پىدەكرىت، لە رۇژنامەي فەرمى بلاۋ دەكرىتەوۋە.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەمە دەخەينە دەنگدان (25) كەس ئەو پىشنىارەيان پەسەندە، پىشنىارى دووۋم، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم پەيرەوۋە لە رېكەوتى بلاۋكردنەوۋەي لە رۇژنامەي فەرمى وە قانئى كورد ستان كارى پىدەكرىت، جگە لەو بەشەي پەيوۋەستە بە لىژنە پەرلەمانىيەكان.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەوۋەي دووۋم دەخەينە دەنگدان (17) كەس ئەم پىشنىارەيان پەسەندە، ئەوۋەي دواتر، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنىارى سىيەم، ئەم پەيرەوۋە لە خولى پىنجەمەي پەر لەمان كارى پىدەكرىت و لە رۇژنامەي فەرمى بلاۋدەكرىتەوۋە.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان پەيرەوى سىيەم دەخەينە دەنگدان (16) كەس پيشنيارى سىيەمى پى پە سەندە، واتە پيشنيارى يەكەم پەسند كرا.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

كەوااتە پەيرەو كە بەم شىوھى لىدېت، ئەم پەيرەو لە رىكەوتى دەر چواندىنى كارى پىدەكرىت و لە رۆژنامەى فەرمى بلاودەكرىتەو.

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (د.فرست) ھەمووى بىخە دەنگدان، فەرموو.

بەريز فرست سۆفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

كۆى پەيرەو دىخىنە دەنگدان، ماددەى (1) تا ماددەى (127).

بەريز جعفر ئىبراھىم ئىمىنكى / سەرۆكى پەرلەمان:

پەيرەو ھەمووى دىخىنە دەنگدان كى لەگەليەتى (53) كەس بە پە سەند دەزانىت، ئەوھى دژە (2) كەس دژن، بە زۆرينەى دەنگ، پەسەندكرا.

دەستتان خوش بيت، سوپاسەكى تايبەت بۆ لىژنەى كاتى پەيرەو، پىرۆز بىت لە پەرلەمانى كوردستان، دەستتان خوش.

د. يوسف محمد صادق

سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان - عىراق

جعفر ابراهيم ئىمىنكى

چىگرى سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان □ عىراق

فخرالدين قادر

سكرتېرى پەرلەمانى

كوردستان □ عىراق